

# Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

## RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

### Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

# UDO ULFKOTTE

Almanca Aslından Çeviren: Hüseyn Salihoglu

# Satılmış Gazeteciler

Politikacılar, Gizli Servisler, Büyük Sermaye,  
Almanya'nın Kitle İletişim Araçlarını  
Nasıl Kullanıyor?





**Dr. Udo Ulfkotte**, yüksek öğrenimini Freiburg ve Londra'da tamamladı. Frankfurter Allgemeine Zeitung için on yedi yıl gazetecilik yaptı. Bu sürede önceliği savaş muhabirliği oldu. Gizli servis uzmanı olan yazar, Lüneburg Üniversitesinde güvenlik yönetimi dersleri verdi. Birleşik Devletler Marshall Memorial Fund'un Fellow'udur. Ayrıca Konrad-Adenauer-Vakfı'nın planlama heyetinde bulundu ve Güvenlik Politikası Federal Akademisi raportörü oldu. Yazar, güvenlik sorunları üzerine uzmanlaşmıştır.

#### **Bestseller düzeyine ulaşmış eserleri:**

- *Europa vor dem Crasch*
- *Vorsicht Bürgerkrieg!*
- *SOS Abendland*
- *Raus aus dem Euro- rein in den Knast*
- *Mit Gold durch die Kriese*
- *Politische Korrektheit* (Michael Brückner'le birlikte)

**Hüseyin Salihoglu**, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesini bitirdikten sonra Viyana Üniversitesi Felsefe Fakültesi Germanistik Enstitüsünde doktora öğrenimini tamamladı. 1973 yılında Hacettepe Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünde göreve başladı. 1979'da doçent, 1988'de profesör oldu ve aynı üniversitenin Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalına atandı. Hacettepe Üniversitesi'nin yanı sıra birçok üniversitede ve Kara Harp Okulunda konuk öğretim üyesi olarak ders verdi, lisansüstü tezler yönetti. 2003 yılında Germanistler Derneği'ni (GERDER) kurdu. Alman dili, kültürü ve edebiyat konularında çok sayıda makaleleri, ulusal ve uluslararası kongrelerde sunulmuş bildirileri ve ayrıca konferansları bulunmaktadır.

#### **Özgün ve Çeviri Eserleri:**

- Gerhart Hauptmann, *Dokumacılar* (Halkevleri Basımevi, 1976; İmge Kitabevi Yayınları, 2001)
- *Almanca Test Kılavuzu* (Alfa, 1989)
- *Alman Kültür Tarihi* (İmge Kitabevi Yayınları, 1993)
- *20. Yüzyıl Edebiyat Sanatı* (İmge Kitabevi Yayınları, 1995)
- F. Nietzsche, *Tan Kızılığı* (İmge Kitabevi Yayınları, 1997, 1998, 2001, 2014)
- *KPDS-Almanca* (Ayşe Dolar ile birlikte, Atlantik, 1997)
- *KPDS-Almanca* (Bengül Çetintaş ile birlikte, Barış Kitabevi, 1999, 2003, 2006, 2009)
- Gottfried Keller, *Köydeki Romeo ile Jülyet* (İmge Kitabevi Yayınları, 2000)
- Jakob Philipp Fallmerayer, *Doğudan Fragmanlar* (İmge Kitabevi Yayınları, 2002)
- Gustav Rasch, *19. yy. Sonlarında AVRUPA'DA TÜRKLER* (Yeditepe Yayınevi, 2004)
- Annette von Droste - Hülshoff, *Yahudi Kayını* (Platin Yayınevi, 2005)
- Stefan Zweig, *Ruh Yoluyla Tedavi* (İmge Kitabevi Yayınları, 2005)
- Johann Wolfgang von Goethe, *Genç Werther'in Acıları* (Barış Kitap, 2012)
- Franz Kafka, *Dönüşüm (Başkalaşım)* (Barış Kitap, 2014)
- Franz Kafka, *Milena'ya Mektuplar* (İmge Kitabevi Yayınları, 2014)
- Udo Ulfkotte, *Satılmış Gazeteciler* (İmge Kitabevi Yayınları, 2015)

*Bu kitabın Türkçe çevirisi, kamuoyunu aydınlatma uğruna, özgürlükleri hep tehdit altında olan özgür gazetecilerimize adanmıştır.*

*İmge Kitabevi Yayınları*

Udo Ulfkotte

---

# Satılmış Gazeteciler

*Politikacılar, Gizli Servisler, Büyük Sermaye,  
Almanya'nın Kitle İletişim Araçlarını nasıl kullanıyor*

Almanca aslından çeviren: Hüseyin Salihoglu



Imge Kitabevi Yayınları  
Genel Yayın Yönetmeni  
*Şebnem Çiler Tabakçı*

ISBN 978-975-533-807-1

Orijinal Adı  
*Gekaufte Journalisten*

© Imge Kitabevi Yayınları, Hüseyin Salihoglu, 2015

Tüm hakları saklıdır.  
Yayıncı izni olmadan, kısmen de olsa  
fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik  
yöntemlerle çoğaltılamaz.

1. Baskı: Ankara, Nisan 2015

Editör  
*Yavuz Alogan*

Dizgi ve Sayfa Düzeni  
*Yalçın Ateş*

Baskı ve Cilt  
*Yorum Basın Yayın Sanayi Ltd. Şti.*  
*İvedik Organize San. Bölgesi Matbaacılar Sitesi*  
*1341 Cadde (Eski 35. Cadde) No: 36*  
*Yenimahalle 06370 Ankara*

*Tel: 0312 395 21 12 - 394 11 06 (pbx) - Fax: 0312 394 11 09*  
*info@yorummatbaa.com - www.yorummatbaa.com*

Sertifika No 13651

Imge Kitabevi  
Yayıncılık Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.  
Konur Sok. No: 17/4 Kızılay 06650 Ankara  
Tel: (312) 419 46 10-11 • Faks: (312) 425 29 87  
İnternet: imge.com.tr • E-Posta: imge@imge.com.tr  
Yayınevi Sertifika No: 11546

Baba dostum Peter Scholl-Latour 16 Ağustos 2014 günü öldü. Kendisi beni çok önceleri, 2010 yılında bu kitabı yazmam için teşvik etmişti. Ona tavsiyesinden ve dostluğundan dolayı teşekkür ediyorum. Ve onun yaratıcılıkla dolu yaşamı önünde saygıyla eğiliyorum. Latour olmasa bu kitap bu haliyle asla yayımlanmazdı. Kitap aynı zamanda derin teşekkürlerimle karın Doris'e ve Hekim Dr. Thomas Urbach'a adanmıştır; kendileri umutsuz bir durumda hayatımı kurtardılar. Çabuk ve fedakârca yardımları olmasa bu kitabı asla bitiremezdim.

*Bu kitapta isimleri belirtilen kişiler, elit kuruluşlarla sırnaşık, tiksindirici bir şekilde sarmaş dolaş olduklarını kabul etmiyorlar. Ayrıca onlar lobici olduklarını kabul etmiyorlar. Elit insanlarla olan yakınlıklarından dolayı “yoldan çıkarıldıklarını” da kabul etmiyorlar. Ve bunlar anılan guruplara gazeteci olarak yakınlıkları nedeniyle gazeteci ısırışını kaybettiklerini kabul etmiyorlar. Yaptıkları haberlerde belirtilen çevrelerden etkilendiklerini kabul etmiyorlar. Bu kitapta belirtilen kuruluşların hiçbiri lobi kuruluşu olduğunu ve/veya gazetecileri ve/veya kamuoyunun görüşünü etkilemek istediğini kabul etmiyor. Öte yandan bunlar gizli servislerle olan ilişkilerini kabul etmiyorlar.*

*Mevcut bütün gazetecileri cezaevine kapatsanız kuşku yok ki hapiste yatanlardan daha fazla suçsuz gazeteci hapsetmiş olmazsınız.*

*Christian Friedrich Hebbel (1813-1863),  
Alman oyun yazarı ve şair.*

# İçindekiler

|                                 |    |
|---------------------------------|----|
| Kısaltmalar ve Açıklamalar..... | 11 |
| Önsöz .....                     | 15 |

## **Bölüm 1 / İkiyüzlü Basın Özgürlüğü -**

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Yayıncılarla Deneyimler.....                                                   | 37  |
| Hakikat - Münhasıran Gazeteciler İçin mi? .....                                | 37  |
| Satın Alınmış Hakikatler: Elitler Birliği ve<br>Gizli Servisler Hakkında ..... | 43  |
| Bir Petrol Holdingi Beni Nasıl Yağladı.....                                    | 54  |
| FAZ: Ardında Arada Sırada Rüşvetçi Bir<br>Kafa Saklanıyor .....                | 59  |
| Gazeteciler Toskana'daki Villalarını Nasıl Ödüyorlar.....                      | 72  |
| İyi Yağlanmış: Gazeteci Fiyatlarının Ardındaki<br>Adı Çıkılmış Sistem.....     | 75  |
| Hatır Söyleşileri, PR Seyahatleri ve Vergi Aldatmacası ...                     | 86  |
| Hain Ayyaşlar Çetesi: Gazeteciliğin Pis İşlerine Bakış ....                    | 93  |
| Abrakadabra: İlan Müşterileri Böyle Aldatılıyor .....                          | 96  |
| Susma Spiralleri: Gazetelerde Olmayan Şey.....                                 | 98  |
| Bugün Yukarıda, Yarın Aşağıda: Medya İdamları .....                            | 106 |

## **Bölüm 2 / Bizim Medya: Uyum İçinde, Hükümete Bağımlı ve**

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| Araştırma Yapmaya İsteksiz.....                        | 111 |
| Thilo Sarrazin: Bir Halk Kahramanı İnfaz Ediliyor..... | 111 |

|                                                      |     |
|------------------------------------------------------|-----|
| Propaganda: Balkan Prusyalıları Geliyor .....        | 113 |
| Siyasetin ve Medyanın Sözel Aldatma Numaraları ..... | 116 |
| Güven Kaybı .....                                    | 117 |

### **Bölüm 3 / Gizli Hakikat: Alfa Gazeteciler Elitlerle**

|                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Aynı Safta.....                                                                | 121 |
| Kendi Fikrini Oluştur .....                                                    | 127 |
| Nikâh Şahidi Gazeteciliği: Kendi Fikrini Oluştur .....                         | 132 |
| Kai Diekmann Nasıl Tik Tak Ediyor? .....                                       | 134 |
| Atlantik-Brücke .....                                                          | 143 |
| Gizli Servislerin Kısacasında .....                                            | 153 |
| İsimler: Tartışmalı İlişkiler .....                                            | 161 |
| Nahoş Şakşaklılıklar.....                                                      | 170 |
| Gizli Güç: Klasik Propaganda Teknikleri .....                                  | 174 |
| Kallmorgen ile Bohnen - Güvenilmez PR-Uzmanları ve<br>Tanınmış Gazeteler ..... | 182 |
| Obama'nın Trolleri: ABD'nin Beşinci Kolu .....                                 | 186 |
| Rockefeller'in Ruhü - Trilateral Komisyon .....                                | 190 |
| Düşüncelerimde FAZ Şefi Schirrmacher:<br>Sivil Hizmet Veren Tank Şoförü.....   | 201 |
| Büyük İsimlerle İlişki mi Satın Alınıyor?<br>Soylu Yok Ediyor .....            | 205 |
| Güç Grubu Bilderbergçiler: Komplo Teorisi mi<br>Yoksa Gerçek mi? .....         | 211 |

### **Bölüm 4 / Kendine Bir Gazeteci Satın Al -**

|                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rüşvetçi Muhabirlik .....                                                              | 219 |
| Gazetecilerin Üçte İki Rüşvetçidir.....                                                | 220 |
| Hatırşınaslıklardan Hoşlanmak: Medya Böyle<br>İtaatkar Hale Getiriliyor .....          | 226 |
| Açığa Çıkarıldı: Yan Gelirler.....                                                     | 236 |
| Beyin Yıkama: Makas Kafanın İçinde .....                                               | 238 |
| Para Cüzdanı ile Kararlaştırma: Gazetecilerden<br>Sosyal Olaylar Meydana Geliyor ..... | 244 |
| Tarafsız? SPD'nin Medya İmparatorluğu .....                                            | 249 |

|                                                                                               |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Bölüm 5 / Propaganda Cephesinden Örnek Durumlar .....</b>                                  | <b>257</b> |
| Yüksek Hedef: Alman Kimliğinin Budanması.....                                                 | 264        |
| Merkel'in Masal Saati: Federal Hükümet Halkı<br>Böyle Aldatıyor.....                          | 267        |
| Yalanların Meydan Muharebesi: Sabine Christiansen<br>ile Ulrich Wickert'in Propagandası ..... | 271        |
| Bir Para Birimi İçin Deterjan Reklamı: Mannstein<br>Reklam Bürosu .....                       | 284        |
| Demokrasinin Başarısızlığı... ..                                                              | 289        |
| Olay Yeri Yazı İşleri: Medya Dünyasının Arka Yüzü ....                                        | 293        |
| Ne Yapılmalı .....                                                                            | 296        |
| <br>Sonsöz .....                                                                              | <br>307    |



# Kısaltmalar ve Açıklamalar\*

|      |                                                                                                                                                              |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| a.D. | : ausser Dienst/ görevde değil                                                                                                                               |
| AB   | : Avrupa Birliği                                                                                                                                             |
| ACG  | : The American Council on Germany/Almanya Amerikan Konseyi                                                                                                   |
| ADAC | : Allgemeiner Deutscher Automobil Club/ Alman Otomobil Kulübü                                                                                                |
| AET  | : Avrupa Ekonomik Topluluğu                                                                                                                                  |
| AG   | : Aktien Gesellschaft/ Anonim Şirket                                                                                                                         |
| ARD  | : Arbeitsgemeinschaft der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland/ Alman Birinci Televizyon Kanalı                           |
| AT   | : Avrupa Topluluğu                                                                                                                                           |
| BA   | : Bundesagentur für Arbeit/ Federal Çalışma Ajansı                                                                                                           |
| BamS | : <i>Bild am Sonntag</i> (gazete)                                                                                                                            |
| ABD  | : Amerika Birleşik Devletleri                                                                                                                                |
| BMW  | : Merkezi Münih olan Bayerische Motoren Werke <i>Aktiengesellschaft</i> (BMW AG), <i>BMW Group</i> 'ün ana ortaklığıdır; otomobil ve motosiklet üretmektedir |
| BND  | : Bundesnachrichtendienst/Federal Haber Alma Servisi                                                                                                         |
| BPA  | : Federal Basın Dairesi                                                                                                                                      |
| BRD  | : Bundesrepublik Deutschland/ Almanya Federal Cumhuriyeti                                                                                                    |
| CDU  | : Christlich Demokratische Union/Hıristiyan Demokrat Birliği (siyasi parti- metinde yerine göre kısaca "Birlik" şeklinde de geçiyor)                         |
| CFR  | : Council on Foreign Relations/Dış İlişkiler Konseyi                                                                                                         |
| CIA  | : Merkezi İstihbarat Örgütü (ABD)                                                                                                                            |
| CSU  | : Christlich-Soziale Union in Bayern/Hıristiyan Sosyal Birliği Bavyera (siyasi parti)                                                                        |
| DB   | : Deutsche Bundesbahn/Alman Federal Demiryolları                                                                                                             |
| ddp  | : Deutscher Depeschendienst mit Zentrale in Berlin/Alman Telsiz Servisi, merkezi Berlin (Haber ajansı)                                                       |

\* Çevirmen tarafından hazırlanmıştır.

|                            |                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DDR                        | : Deutsche Demokratische Republik/Alman Demokratik Cumhuriyeti                                                                                                                     |
| DDVG                       | : Deutsche Druck- und Verlagsgesellschaft/Alman Baskı ve Yayın Topluluğu                                                                                                           |
| DGAP                       | : Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik/Alman Dış Politika Topluluğu                                                                                                        |
| DGB                        | : Deutscher Gewerkschaftsbund/Alman Sendikalar Birliği                                                                                                                             |
| DJV                        | : Der Deutsche Journalistenverband/Alman Gazeteciler Birliği                                                                                                                       |
| DLG                        | : Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft/Alman Ziraat Topluluğu                                                                                                                     |
| DM                         | : Alman markı                                                                                                                                                                      |
| dpa                        | : Deutsche Presse Agentur/Alman Basın Ajansı                                                                                                                                       |
| DU                         | : Depleted Uranium/Seyreltilmiş uranyum                                                                                                                                            |
| e. V.                      | : eingetragener Verein/Sicile kayıtlı dernek                                                                                                                                       |
| EADS                       | : European Aeronautic Defence and Space Company/ein europäischer Luft-, Raumfahrt- und Rüstungskonzern/ Avrupa Havacılık Savunma ve Uzak Şirketi                                   |
| FAZ                        | : <i>Frankfurter Allgemeine Zeitung</i> (günlük gazete)                                                                                                                            |
| FDP                        | : Freie Demokratische Partei/Alman Liberal Demokrat Partisi                                                                                                                        |
| FPO                        | : Freiheitliche Partei Österreichs/Avusturya Özgürlükçü Partisi                                                                                                                    |
| FR                         | : <i>Frankfurter Rundschau</i> (günlük gazete)                                                                                                                                     |
| FTD                        | : <i>Financial Times Deutschland</i> (gazete)                                                                                                                                      |
| GmbH                       | : Gesellschaft mit beschränkter Haftung/limitet şirket, sınırlı sorumlu şirket                                                                                                     |
| GMF                        | : German Marshall Fund                                                                                                                                                             |
| Hartz-IV                   | : İşsizlik parası II                                                                                                                                                               |
| IEP                        | : Das Institut für Europäische Politik/Avrupa Politikası Enstitüsü                                                                                                                 |
| IM                         | : Devlet Güvenliği Bakanlığının ya da Alman Halk Polisinin resmi olmayan çalışanları (DDR)                                                                                         |
| Karl-Theodor zu Guttenberg | : CSU'lu politikacı, 2011 yılında doktora-sında intihal tespit edildiği için doktora iptal edildi ve bütün görevlerinden istifa etmek zorunda kaldı, son olarak Savunma Bakanıydı. |
| KG                         | : Komandit şirket                                                                                                                                                                  |
| LG                         | : Landesgericht/Eyalet Mahkemesi                                                                                                                                                   |
| MdB                        | : Mitglied des Bundestages/Federal Meclis Üyesi                                                                                                                                    |
| MdEP                       | : Mitglied des Europäischen Parlaments/Avrupa Parlamentosu Üyesi                                                                                                                   |

- Münchhausen : 18. yüzyılda yaşamış fantastik hikâyeler anlatan bir Alman baron; kendisine “yalancı baron” da denmektedir.
- N24 : Haber ağırlıklı özel televizyon kanalı
- NDR : Norddeutscher Rundfunk/Fernsehen/Kuzey Almanya Radyo-Televizyonu
- NRZ : *Neue Ruhr Zeitung/Neue Rhein Zeitung* (günlük gazete)
- NS : Nasyonal Sosyalist
- NZZ : *Neue Zürcher Zeitung* (günlük gazete-İsviçre)
- PR : Public Realations/Halkla ilişkiler
- RTL : RTL Group, bir Avrupa Medya Holdingi; önemli yan şirketleri bulunmaktadır
- SAT1 : Özel televizyon kanalı
- SPD : Sozialdemokratische Partei Deutschlands/Alman Sosyal Demokrat Partisi
- SS : Die Schutzstaffel (önceleri SA’lardan oluşturulan Hitler’in muhafızları)
- Stasi : ADC’de Devlet Güvenliği Bakanlığı için kullanılan kısaltma
- Susma spirali: Elisabeth Noelle-Neumann tarafından geliştirilen kavram: Soyutlanma korkusu/dışlanma korkusu
- SWP : Stiftung Wissenschaft und Politik/Bilim ve Siyaset Vakfı
- SZ : *Süddeutsche Zeitung* (günlük gazete)
- taz : *die tageszeitung* (bir Alman günlük gazetesi)
- TPN : Transatlantic Policy Network/Transatlantik Politika Ağı
- TU : Technische Universität/Teknik Üniversite
- UPI : United Press International/Haber Ajansı
- VW : Volkswagen
- WamS : *Welt am Sonntag* (gazete)
- WAZ : *Westdeutsche Allgemeine Zeitung* (günlük gazete)
- WDR : West Deutsche Rundfunk/Batı Alman Radyosu
- WZ : *Westdeutsche Zeitung/Gazete*
- Yara izi (Schmiss) : Düelloda, yani cesaret denemesinde ortaya çıkan yüzdeki kılıç yarasının izi; Hitler zamanına kadar üniversiteliler için geçerli bir adet.
- ZDF : İkinci Alman Televizyonu

Kaynak araştırması için yol: Aşağıdaki bütün linkleri internette [www.gekauft-journalisten.de](http://www.gekauft-journalisten.de) sitesinde “Kaynaklar” başlığı altında bulabilirsiniz. İnternet linkleri bu arada silinmiş ya da değiştirilmiş olabilir. Buna rağmen linkleri özgün içerikleriyle birlikte internet arşivinde her zaman geçmiş kapsayacak şekilde [https:// archive.org/web/](https://archive.org/web/) adresinde aradığınız linki girerek bulabilirsiniz.



## Önsöz

LSD? Crack? Boru çiçeği çayı? Kokain? Crystal Meth? Bizim nitelikli medyamızın verdiği haberler karşısında insan kendine sık sık yazı işlerinde hangi uyuşturucuların kullanıldığını sormadan edemiyor. Artık orada olmadıkları çok yakından görünüyor. Sabahları yedikleri muslinin içinde onlara dokunan ne var? Birçok gazeteci gerçekte olan ilişkisini besbelli kaybetmiştir. Milyonlarca insan burada, dışarıda, sırf artan kira ve gıda fiyatlarının verdiği dert yüzünden ve bunlarla nasıl başa çıkacağını bilmezken, belirli gazeteciler insanların çektikleri acının sorumlusu olan elitlerle yakınlık kurmaya çalışıyorlar. AB devlet iflaslarını sadece aralıksız para basmak suretiyle geciktirebiliyor; oysa bizim merkez medyamız, finans elitlerinin düşündüğü anlamda AB'ye iflas etmiş, kriz içindeki devletlerin alınmasını talep ediyor. Çok fazla Crack mı içmişler? Yoksa çok fazla LSD mi? Yoksa yazı işleri odalarındaki kokainde mi yatıyor bunun sebebi? Vatandaş yurtdışı operasyonlardan gelen ölümlerden bıkmış iken belli medya temsilcileri, çelik miğferleri başlarına geçirip, Amerikalılara yeni işgal edecekleri yerlerin planlanmasında güle oynaya yardımcı oluyorlar. Bunlar aldıkları Crystal Methin sonucu mu?

Aynı zamanda bizim alfa gazetecilerimiz (birinci sınıf gazeteci - ç.n) hepten akıl tutulması geçiriyorlar. Bize Irak Sava-

şını ya da Afganistan operasyonunu nasıl da muhteşem sözlerle ilan ettiklerini, bugün bir şekilde, her halükârda, hatırlamıyorlar ya da hatırlamak istemiyorlar. Onlar, yurttaşlar ekonomik krizin ve avrodaki düşüşün yarattığı üzüntüyü çektikten sonra durumu ancak fark ettiler. 2014'te Ukrayna üzerinde bir yolcu uçağı düşünce askerlerimizi derhal Rusya'ya karşı seve seve cepheye sürmek istiyorlardı; uçağın düşüşünden kimin sorumlu olduğu daha tespit edilmemişti bile. Daha fazla kan akmasını desteklemek suretiyle akan kanı durduruyorlar - bir katil prensibi. Sadece Irak'ta 100 000'den fazla ölen sivil insan bunu kanıtıyor, çünkü bizim medya - çok az istisnayı bir yana bırakırsak - Irak Savaşını halüsinasyon sarhoşluğu içinde çılgınca alkışlamıştı. Saygın medyanın budallarını kim ya da ne kumanda ediyor? Gerçekten uyuşturucu mu alıyorlar? Yoksa sys (sistoli) konulu akıl hastalığının tamamen başka sebepleri mi var? Bunun ardında acaba propaganda uzmanları mı var? Eskiden bütün bunlar komplo teorileri ile açıklanırdı. Ama bugün saygın medyadaki gazetecilerin ana hedefinin "haber yönlendirme" olduğunu biliyoruz; onlar haberlerimiz üzerine yorum gücünü belirlemek istiyorlar. Her şeyden önce ABD hükümetleri ve İsrailliler böyle çalışıyor. Hatta nitelikli medyaya nasıl etki edilebileceği konusunda (bununla ilgili) el kitapları bile var.<sup>1</sup> Açık olan şudur: saygın medyada kim çalışırsa, lobi grupları karşısında, hatta Amerikan ve İsrail lobi grupları karşısında da aşırı dikkat göstermesi gerekiyor. İleride göreceğimiz gibi belli gazeteciler bunun tam da tersini yapıyorlar. Bunlar her şeyden önce Amerikan ve İsrail etki gruplarının örümcek ağlarının içinde açıkçası keyiften dört köşe olmuşlar. Ve bir de ağlara takılmış oldukları için övünüyorlar, gururla en tartışmalı çevrelerdeki "üyeliklerini" işaret ediyorlar.

İnsan adım adım bu türden kanıtlanması mümkün olan arka planları tanıdıkça "haberlerimizi" birdenbire bambaşka göz-

<sup>1</sup> Bkz. Örn. <http://www.independent.co.uk/voices/comment/israelgaza-conflict-the-secret-report-that-helps-israelis-to-hide-facts-9630765.html>

lerle görmeye başlıyor. Ancak bunun üzerine en iyisi konuşmamak lazım. Burada medya temsilcileri şakadan anlamıyorlar, hicvedici yayınlarda bile. “Büyük gazeteci”<sup>2</sup> yazar Josef Joffe, tıpkı hüküm giyen vergi kaçakçısı Theo Sommer<sup>3</sup> gibi haftalık *Zeit* gazetesinde şeftir, ZDF onun tuhaf kuruluşlarla olan tartışmalı ilişkileri üzerine hiciv niteliğinde kısa bilgi verince oyunbozanlığını gösterip hukuki bakımdan kılı kırk yararak kanalın hiciv yayınına dava etmiştir.<sup>4</sup> Keşke burada, dışarıdaki yurttaşlar gücün kulislerinin ardından bilgi edinebilselerdi çok daha güzel olurdu, ne dersiniz? Medya uzmanı Thomas Stadler bu konuda şöyle diyor: *Die Zeit* gibi bir amiral gemisi için Joffe’nin ZDF’ye karşı gösterdiği hukuki davranış (...) yeminli beyanla aynı anlama gelir.”<sup>5</sup> Besbelli insanın sadece Josef Joffe türünden gazetecilere karşı çok dikkatli olması yetmez.<sup>6</sup> Siz de sıkça manipüle edilip medya tarafından aldatıldığınız duygusuna kapıldınız mı? O zaman siz de kendinizi insanların çoğunluğunun hissettiği gibi hissediyorsunuz. Tıpkı Karl Albrecht gibi. Kendisi, en zengin Alman olarak Temmuz 2014’te tahminen 18 milyar avrodan fazla bir varlıkla 94 yaşında öldü; o sırada bizim medyanın onun hayatı hakkında vereceği hiçbir bilgi yoktu. Sadece bir fotoğrafı vardı. Ve hayatından hiçbir ayrıntı yoktu. Aldi’nin kurucusu olan bu insan, siyaseti pis bir iş olarak görüyordu, bütün hayatı boyunca hiçbir Şansölye ile karşılaşmak istemiyordu, elit birlikler yerine sadece kendi ailesine bel bağlıyordu; bankalardan ve kredi işlemlerinden de nefret ederdi. Kendisi için gösterilecek bütün saygı törenleri ve verilecek nişanları reddetti, hatta Federal Liyakat Nişanını bile. Hiçbir zaman röportaj vermedi. Peki, neden? Açık olan şudur: Azimli aile insanı

<sup>2</sup> Bkz. <http://meedia.de/2014/07/29/einstweilige-verfuegung-gegen-die-anstalt-zdf-wehrt-sich-gegen-zeit-journalisten-joffe-und-bittner/>

<sup>3</sup> Bkz. [http://www.focus.de/politik/experten/wolffsohn/steuerhinterzieher-theo-sommer-von-wegen-vorbild-wieder-ein-unmoralischer-moralist\\_id\\_3572472.html](http://www.focus.de/politik/experten/wolffsohn/steuerhinterzieher-theo-sommer-von-wegen-vorbild-wieder-ein-unmoralischer-moralist_id_3572472.html)

<sup>4</sup> Bkz. <http://www.internet-law.de/2014/07/zeit-journalisten-gehen-gerichtlich-gegen-das-zdf-und-die-anstalt-vor.html>

<sup>5</sup> Alıntlandı: <http://www.internet-law.de/2014/07/zeit-journalisten-gehen-gerichtlich-gegen-das-zdf-und-die-anstalt-vor.html>

<sup>6</sup> Joffe’nin birlik bağlantıları için bkz. [https://dl.dropboxusercontent.com/u64910762/Manuskripte/Kr%C3%BCger-Meinungsmacht\\_356-362.pdf](https://dl.dropboxusercontent.com/u64910762/Manuskripte/Kr%C3%BCger-Meinungsmacht_356-362.pdf)

başkaları tarafından istismar edilmek istemiyordu. Ve manipüle edilmek de istemiyordu. Tuzaklardan uzak durmanın iyi olacağına kesinlikle ikna olmuştu. Neden giderek daha çok insan bugün burada, dışarıda, Karl Albrecht gibi düşünüyor?

Tübingenli medya bilimcisi Profesör Hans-Jürgen Bucher, daha 1991’de “Medyanın Dili” adlı araştırmasında yazmıştı; orada kullandığı, “basın ile siyasetin ekip oyunu, yani basın toplantıları, sözüm ona arka plan konuşmaları ya da basını yönlendirmenin ince biçimleri üzerine sahneye konulan haber yapma bahaneleri, bugün karmaşık oyun kurallarına göre gelişiyor”, ifadesi görmezden gelinemez. Basını yönlendirmenin ince biçimleri? Ne dediniz? Bizim “yönlendirilen basınımız” mı var? Bu ifade ortalama yurttaşımızın kulağında sinir bozucu bir şekilde tınılıyor. Ne var ki; ileride göreceğimiz gibi bu bir gerçektir.<sup>7</sup>

Şimdiye kadar bizim medyanın çoğunlukla koordineli etkisinin nedeni araştırıldığı zaman, “komplo teorisi” deniyordu. Sözde demokrasimiz ve çeşitli fikirlerimiz var. Ama sözde “komplo teorisi”nden acı gerçek ortaya çıkıyor. Çünkü bu kitapta bir elit lobici birliği deşifre edilmektedir. Ve hem de bizim medyada. Acaba milyarder Karl Albrecht bunu biliyor muydu ve bu yüzden mi medyaya karşı mesafeli duruyordu?

Gazeteciler kesinlikle lobi organizasyonlarında ve gizli elit birliklerde aktif olarak yer almamalı. Ama birçoğu bunu yapıyor. Ve maskelerini düşürdüğünüz zaman sizden nefret ediyorlar.<sup>8</sup> İnsan onların foyalarını adım adım ortaya çıkarabilir. Nihayet onların yorum güçleri için en önemli gazete ve dergilerde mevcut, alenen görülebilen çok sayıda istatistik var. Onların sadece elektronik bilgi bankaları üzerinden referans çokluğuna göre araştırılması lazım.<sup>9</sup> İkinci adımda bu şekilde tespit edilen isimler, Alman Federal Meclisi’nin resmi

<sup>7</sup> Bkz. Hans-Jürgen Bucher, *Mediensprache, Medienkommunikation, Medienkritik*, Tübingen 1991

<sup>8</sup> Bkz. <http://www.internet-law.de/2014/07/zeit-journalisten-gehen-gerichtlich-gegen-das-zdf-und-die-anstalt-vor.html>

<sup>9</sup> Bkz. <http://www.cicero.de/berliner-republik/die-liste-der-500/38015> ve <http://www.cicero.de/bilder/die-liste-der-500-wichtigsten-intellektuellen>

lobi listesiyle<sup>10</sup> ve de *LobbyControl*'un bir projesi olan *Lobbypedia*<sup>11</sup> listesiyle karşılaştırılır.

Ardından deşifre edilmiş medya temsilcilerinin hangi lobi organizasyonlarında yorum güçleriyle temsil edildiklerine bakılır ve sonunda ağzı sıkı küçük bir elit organizasyonlar çevresi ortaya çıkar. Belli gazeteciler birdenbire artık gazeteci gibi değil, daha çok gazetecilik oynayan kişiler gibi görünürler. Onlar tarafsızlığı ve bağımsızlığı sadece seyirciye karşı oynuyormuş gibidirler. Başka türlü ifade edersek: Eğer insan gazeteci olarak, güç elitleri çevresine özel bir giriş elde ederse, bu, aynı zamanda bu giriş imkânını sağlayan kişilerin çok yakınına geldiği anlamına gelmez mi? Bu durumda gazeteci olarak insan çoktan “rüşvet yemiş” olmaz mı? Bu durumda, insanda çoktandır bir tür ısırma güdüsünü bastırmış olma hali, yani belki de kendisinin farkında olmadığı böyle bir hal ortaya çıkmıyor mu? Bu kitapta adı geçen gazeteciler, ısırma güdülerini elit birliklere çok yakın oluşlarından dolayı kaybettiklerini ve/veya “rüşvet almış” olduklarını kabul etmiyorlar. Ama okur bunu nasıl görecektir? Her şeyden önce burada belirtilen organizasyonların ya da gazetecilerin adlarını ABD'nin gizli elçilik raporlarının *WikiLeaks* belgelerinde tekrar görünce ne diyecek?<sup>12</sup> Orada neden Almanya'nın nitelikli medyasının isimleri ikide bir ortaya çıkıyor?

Bu kitapta net olarak şunlar ortaya çıkacaktır: İlk bakışta, yabancıların “transatlantik dostluk kuruluşları”nda verdikleri görevi güya kamu yararına etkilemek için ciddiye alınması gereken bir ajanlar ordusu Alman medyasında para kazanmaktadır. Onların bir görevi de siyasetteki ve medyadaki elitlerin Rusya ile düşünsel blok oluşturmalarına engel olmak ve Amerika yanlısı rotayı muhafaza etmektir. Sonuçta Washington, Avrupa'da net amaçlar güdüyor; bunların içinde yeni bir soğuk savaş da var.<sup>13</sup> Bunun için işbirlikçi olarak bizim saygın

<sup>10</sup> Bkz. <http://www.bundestag.de/dokumente/lobbyliste/>

<sup>11</sup> Bkz. <https://lobbypedia.de/wiki/Hauptseite>

<sup>12</sup> Bkz. <https://cablegatesearch.wikileaks.org/search.php?q=&rqo=0&qc=0&qto=2010-02-28>

<sup>13</sup> Bkz. <https://www.freitag.de/autoren/soenke-paulsen/wie-man-den-neuen-kalten-krieg-gewinnen-kann>

medyamıza ihtiyaç duyulmaktadır. İlk örnek: Sadece Amerikan Savunma Bakanlığı uzun yıllardan beri medya haberciliğini propaganda yoluyla ve dünya çapında doğrudan etkilemek için milyarlar harcamaktadır.<sup>14</sup> Bu türden düşünce manipülasyonlarının sonuçlarını Alman dilinin konuşulduğu coğrafyada da kanıtlamak mümkündür.<sup>15</sup> Berlin'deki ABD elçiliğinde son aylarda, Almanya'da kamuoyu düşüncesini bölücü bir şekilde Washington'un çıkarına yönlendirmek koşuluyla, teşvik yardımları bile talep edilebiliyordu - bunu kanıtlayacağım.

Tarihçi ve iletişim bilimcisi Andreas Elter, daha 2005 yılında yazdığı *Die Kriegsverkäufer: Geschichte der US-Propaganda 1917-2005* (Savaş Satıcıları: 1917-2005 Yılları Arasındaki Amerikan Propaganda Tarihi - ç.n.) başlıklı araştırma kitabında, Amerikalıların gazetecilerimize nasıl etki ettiklerini kanıtlamıştı. Onun çalışması (maalesef) şaşılacak bir şekilde büyük ölçüde kaybolup gitti. Ama ondan sonra *WikiLeaks* belgeleri yayımlandı. O zamandan beri herkes, belirli bir saygınlığı olan medyanın kriptolu elçilik telgraflarında Amerikan yanlısı haberciliği dolayısıyla ne sıklıkla ismen belirtildiği konusunda kendi başına internette bir *WikiLeaks* arama motoruyla araştırma yapabilir.<sup>16</sup> Eski ABD işgal gücüne özellikle düşünsel olarak yakın duranların ABD eleştirel haberciliğini gizledikleri dikkati çekiyor. Washington'un çıkarına mı? Burada aslında neler oluyor?

*WikiLeaks* internet platformunun işletmecileri, kendilerini her türlü gizli belgeyi kamuoyunun erişebileceği hale getirme görevine adanmışlardır. Orada ötekilerin arasında 2010'da "CONFIDENTIAL/NOFORN (US) olarak, yani gizli ve sadece ABD devlet görevlilerinin görebileceği şekilde derecelendirilmiş bir memorandum indirmeye hazır duruyordu. Memorandumun yazarı "CIA Red Cell" istihbaratçılar takımı diye

<sup>14</sup> Bkz. [http://www.huffingtonpost.com/2009/02/06/ap-ceo-bush-turned-milita\\_n\\_164812.html](http://www.huffingtonpost.com/2009/02/06/ap-ceo-bush-turned-milita_n_164812.html)

<sup>15</sup> Bkz. Uwe Krüger'in doktora çalışması »Meinungsmacht«, Köln 2013

<sup>16</sup> Bkz. <https://cablegatesearch.wikileaks.org/search.php?q=&rqo=0&rqc=0&rqto=2010-02-28>

isimlendiriyordu; takım CIA direktörünün kendi sözlerine göre “geniş açıdan bakmak”la, “düşünmeye teşvik etmek”le ve “alternatif görme biçimlerini sunmak”la görevlendirilmiştir. Ve orada haber yönlendiricilerinin bir belgesini ABD gizli servisinde buldum; başlığı “Afghanistan: Sustaining West European Support for the NATO-led Mission - Why Counting on Apathy Might Not Be Enough” idi.<sup>17</sup> Gizli belgede söz konusu olan, Afganistan’da, Hindikuş’da NATO savaşı açmak için Batı Avrupa müttefiklerinin desteğini garanti etmektir. Batı Avrupa kamuoyuna etki edilerek 2010 yılının ilkbaharında ve yazında, hem kendi askerleri içindeki hem de Afgan sivil halkı arasındaki beklenen ve artan kurban sayısını hoş göstermektir. Bunun için, aynen böyle deniliyor, birlik gönderen NATO devletleri için ısmarlama “stratejik haberleşme programı”na ihtiyaç duyuluyormuş. Bunlara Almanya da dahildi. Anılan gizli belge, Almanca konuşulan coğrafyadaki kamuoyu düşüncesine etki etmek için CIA tarafından hazırlanmış bir reçeteden başka bir şey değildir. CIA şaşılacak bir şekilde, gizli belgede özetlenen Alman kamuoyunun etkilenmesi gereğini Atlantik ötesi kuruluşun araştırmalarına dayandırmaktadır: *German Marshall Fund of the United States*. Kuruluş, anket yaparak Almanların sadece yüzde birinin Afganistan’ın istikrarını önemli ulusal hedef olarak hissettiğini belirlemişti.<sup>18</sup> İşte bunu değiştirmek gerekiyordu. Alman kamuoyunun üstü, saygın medya üzerinden ABD propagandasıyla örtüldü. Yani savaş propagandasıyla.

*WikiLeaks*’in yayımladığı türden gizli belgeler, saygın Alman medyasının o zamandan sonra ABD kuruluşları tarafından yapılan tüm etkileme ve propaganda şüphesinden uzaklaşması için yeterli sebep değil miydi? Eğer CIA Almanca medya için “stratejik haberleşme programları” hazırlıyorsa, o zaman bizim “nitelikli medyamız”ın ABD hizmetinde ortaya çıkan o

<sup>17</sup> CIA-Belgesinin bulunduğu yer: <http://file.wikileaks.org/file/cia-afghanistan.pdf>

<sup>18</sup> Bkz. <http://file.wikileaks.org/file/cia-afghanistan.pdf> ve <http://www.globalresearch.ca/the-cia-s-strategy-to-manipulate-european-public-opinion-on-the-afghanistan-war/18376>

kuruluşlardan uzak durması gerekirdi. Ama durum tam da bunun tersini gösteriyor. Bizim saygın medyamız, Atlantik ötesi elit kuruluşlarda hoş görülmenin ya da hatta o kuruluşlara alınmanın özlemini çekiyor. Sonuç, benim açımdan ürkütücüdür: tek taraflı ve keyfi olarak değiştirilebilen propaganda. Bu propaganda bugün sık sık Alman medyasında görülmektedir.

Eskiden zeki insanlar, eğer gelişmeler hakkında fikir sahibi olmak isterlerse aynı gün içinde birkaç gazeteyi farklı görüşlerinden ötürü okurlardı. Bugün böyle bir şey yapmaya değmiyor, çünkü redaksiyondan geçirilen içerikler istenildiği gibi değiştirilebilir duruma gelmiş ve neredeyse birbirinin aynısı olmuştur. Bir örnek: 1 Temmuz 2014 günü, saygın medyanın hepsi birinci sayfasına Angela Merkel'in yemek pişirirken çekilmiş fotoğrafını koymuştu.<sup>19</sup> Bu ne demek oluyor? Angela Merkel'in yemek pişirmesi ortalama yurttaş için o kadar önemli mi oluyor, sanki milletin umurundaymış gibi. Gazeteleri yan yana koyarsanız birlik hamurunun hatsız hesapsız olduğunu görürsünüz. Eskiden *Bunte'ye*, *Galä'ya*, *Goldenen Blatt'a* ve *Bild der Frau'ya* özgü olan şeyleri - Şansölye Hanım Mutfakta - bugün sözde "nitelikli medya" baş sayfadan okura yansıtıyor. Buna paralel olarak bölgeler üstü gazeteler, bugün istisnasız haber ve yorum veriyorlar ki verdikleri haber, halkın hatırı sayılır bir çoğunluğunun algılamasıyla ve düşüncesiyle çalışmaktadır.

Könlü gazete araştırmacısı Profesör Andreas Vogel şöyle diyor: "Tüketiciler bugün ürün satın alırken normal olarak farklı nitelikteki belirtilere göre seçim yapabiliyorlar; sadece günlük gazete yayıncıları, birbirinin eşiti olan ürünle bütün okurlara hizmet ettiklerine inanıyorlar."<sup>20</sup> Vogel'in düşüncesine göre Alman dilindeki günlük gazete tirajlarının hızlı düşüşünün sebebini yayıncıların internette değil, kendilerinde aramaları gerekiyor.<sup>21</sup> Bir örnek: Madsack yayın grubunda

<sup>19</sup> Bkz. <http://www.coffeeandtv.de/2014/07/07/sack-reis-in-china/>

<sup>20</sup> Alındılandı: <http://kress.de/tagesdienst/detail/beitrag/126900-zeitungsforscher-vogel-zur-talfahrt-der-tagespresse-produkt-differenzierung-ist-die-letzte-chance.html>

<sup>21</sup> Bkz. <http://library.fes.de/pdf-files/akademie/10790.pdf> ve <http://katharinabrunner.de>

(*Leipziger Volkszeitung* ve *Ostsee-Zeitung* gibi) farklı gazetelerin içerikleri çoğunlukla aynıdır; mesela bir makale 18 gazetede yayımlanabilmektedir.<sup>22</sup>

Düşünce çokluğunun kaybı, standart ürün ve giderek aşırı tek yanlılık, kim bilir belki de arka planda “bilgi akışı”nın yönlendirilmesindendir. Medyanın, lobicilerin ve siyasetin alçakça birliği, şimdiye kadar başarılı bir şekilde maskelendi. Aşağıdaki bölümlerde bunu teşhis edip soruyoruz: Burada kim kimden etkilenmektedir? Ve her şeyden önce: Kim kime ne için rüşvet vermektedir? Ve biz yurttaş olarak medya üzerinden nasıl manipüle edilmekteyiz? Heyecanlı polisiye tarzında bir iz sürme işine başlıyoruz.

İlk olarak dikkati çeken şudur: Üniversitelerde bugünkü öğrenciler, “saygın medyamızın” kendilerini doğru dürüst bilgilendirmediğini erken öğreniyorlar. Üniversite mağazini *uni.de* bu güncel medya manipülasyonları üzerine genel olarak bilgi veriyor:

*Medya sadece dil ile algımızı manipüle ediyor. Hatta bu anketlerde bile görülüyor; anketlerin insanların çoğunluğunun ne düşündüğünü ortaya çıkararak amaca hizmet etmeleri gerekir. ZDF'nin Politbarometer'i bu konuda üzücü bir örnektir. Ama düşünce, medya tarafından ne kadar çok oluşturulur ve sadece kullanıcıları tarafından alınırsa demokrasi de o kadar çok tehlikeye girer. (...) Düşünce oluşumunun manipülasyonu maksatlı dille başlar, tıpkı onu SZ ya da FAZ gibi sözüm ona nitelikli medyanın nesnel türlerin makalelerinde kullanması gibi.*<sup>23</sup>

Ne dediniz? Yani üniversiteliler, bugün üniversitelerde ZDF gibi kamusal bir kanal ya da güya ünlü gazeteler tarafından manipüle ediliyorlar diye uyarılıyorlar mı? Bir bu eksikti. Siyasi *Cicero* dergisi, 2014'te ZDF'nin anket yayınlarıyla Mainz Üniversitesinin bir araştırmasına göre, FDP'nin Alman Federal

*de/2014/07/studie-andreas-vogel-fes-auflagenrueckgang-tagespresse/*

<sup>22</sup> Bkz <http://kreuzer-leipzig.de/2014/07/22/ab-und-zu-kommt-mal-ein-praktikant/>

<sup>23</sup> Alıntlandı: <http://uni.de/redaktion/wie-medien-uns-sprachlich-manipulieren>

Meclisi'nden uçmasında bile sorumluluk taşıdığını haber veriyordu.<sup>24</sup> İkincinin (ZDF - ç.n.) içerik bakımından daha iyi olduğuna izleyicilerin sadece yüzde dördü (!) inanıyor. Ve otuz yaşın altındakilerden sadece yüzde beşi ARD izliyor - ama bunun için devlet her yıl 7,7 milyar avrodan fazla zorunlu vergi topluyor.<sup>25</sup> “Propagandadan düşüş örnekleri” bölümünde göreceğimiz gibi ikisi de hükümet partileri lehine kasıtlı düşünce manipülasyonları yapıyor.

Eskiden bizzat kendim *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (FAZ) gibi saygın “nitelikli medya” için çalıştım. Doğrusunu söylersem, bugün bundan dolayı utanıyorum. Çünkü haber yapmak, göreceğimiz gibi, pratikte bağımsız değildi. Tarafsız değildi. Şimdi de değildir. Gerçek benim açımdan şudur: Haber yapmak bazen rüşvete tabiydi. Ve başka durumlarda bir birliğin çıkarlarıyla örtüşüyordu.<sup>26</sup> Göreceğimiz gibi FAZ'da çalıştığım sırada bir ABD eyalet babası (Vali) tarafından ABD eyalet devleti Oklahoma'nın resmi fahri hemşerisi ilan edildim. Sadece FAZ'da Amerikan yanlısı haber yapayım diye. Bunu daha ayrıntılı bir şekilde yazacağım. FAZ benim fahri hemşerilik beratıma seviniyordu. Bugün benim daha çok sorunlu gördüğüm birçok şey, orada normal kabul ediliyordu. Geriye bakınca her şeyi sübjektif bakımdan yurttaşların aldatılması olarak görüyorum, çünkü yurttaşlar, nihayetinde onlara FAZ'dan aldıkları “bilgiler” için para ödüyorlardı. Bu nedenle bunları ben olmamış kabul edemem. Ama ben medyadaki gerçek hakkında dışarıdaki okura şunu söyleyebilirim: Nitelikli medyanın ürettiği bok ne denli büyük olursa her şeyi kapatan reklam spotları o kadar kalın oluyor. Bugün yönetim

<sup>24</sup> Bkz. <http://meedia.de/2014/07/25/warum-das-zdf-schuld-daran-ist-dass-die-fdp-aus-dem-bundestag-flog/>

<sup>25</sup> Bkz. [http://www.newsroom.de/news/detail/\\$IWCOHRENFMSFJ/kommentar\\_stefan\\_laurin\\_ber\\_den\\_derzeit\\_wohl\\_gefhrlichsten\\_mediepolitiker\\_und\\_seinen\\_griff\\_in\\_die\\_kasse](http://www.newsroom.de/news/detail/$IWCOHRENFMSFJ/kommentar_stefan_laurin_ber_den_derzeit_wohl_gefhrlichsten_mediepolitiker_und_seinen_griff_in_die_kasse)

<sup>26</sup> Bu kitaptaki açıklamaların yanı sıra daha ileri götüren bilimsel araştırmaları ilave ediyorum, öncelikle Uwe Krüger'in doktora çalışması “Meinungsmacht, Köln 2013 ve Stephan Weichert ve Christian Zabel: *Die Alpha-Journalisten*, Köln 2007 ve de Philip Baugut: *Politische (Nicht) Öffentlichkeit in der Mediendemokratie - Eine Analyse der Beziehungen zwischen Politik und Journalisten in Berlin*, Baden-Baden 2009.

katlarında megaloman bir düşünce tarzı hüküm sürmektedir; orada benim gözümle yakından bakıldığında hiçbir şeyin nedeni geçekten araştırılmamaktadır; tersine, sadece fasulyenin yararları konuşuluyor.

Çok seneler önce bestseller olan ve medya ticaretini konu alan *So lügen Journalisten* (*Gazeteciler Böyle Yalan Söylüyorlar* - ç.n.) kitabını yayımladım. Aşağıdaki bölümü okuyan kişi, “merkez medyamız” hakkında yepyeni bir imaj elde edecektir. Nihayet merkez medyamız son yıllarda biz yurttaşlara sonsuz sıkıntı verdi. Örneğin parasal sıkıntı. Çünkü bunların birçoğu, avroyu, bunu tekrar göreceğiz, muhteşem geleceği olan sağlam para olarak sattı. Ve bunu da Alman markını ve schillingi muhafaza etmek isteyen halkın isteği hilafına yaptı. Bu yapılanın bedelini sokaktaki vatandaş ödüyor, yaptığı tasarruflar gözlerinin önünde eriyor. Bugün bu düşünce manipülasyonlarının korkunç finansal sonuçlarını hep birlikte ödemek zorundayız, tıpkı ekonomik kriz için ödediğimiz gibi. Sürekli şampanya patlatma keyfi içinde olan öncü medyamız, ekonomi sayfalarında kriz hakkında tahminde bulunmak istemedi. Bir tek *Financial Times Deutschland* ekonomik gazetesinin o zamanki şef redaktörü Lionel Barber, bundan dolayı gazetesinin ekonomik krizi uzun süre ne gördüğünü ne de anladığını söyleyip yurttaşları yanlış bilgilendirdiğini belirterek okuyucularından özür diledi - ta ki sokaktaki sıradan yurttaşın ekonomik krizi yakından yaşamasına kadar.<sup>27</sup> *Financial Times Deutschland* yanlış tutumundan dolayı alenen özür diledi ama o arada yayını durduruldu.

Ama şimdi biz yurttaşlar merkez medya tarafından yapılan manipülasyona sadece yüksek finansal bedel ödemekle kalmıyoruz. Kurban sayısı da çok korkutucudur. Çünkü bizim merkez medyamızın net bir düşman imajı vardır: Rusya. Kötü Rus, iyi Amerikalı; egemen görüş budur. Bu ise psikolo-

<sup>27</sup> Financial Times, 23. April 2009, Die Blindheit der Journalisten, <http://www.ftdde/meinung/kommentare/Kommentar-Die-Blindheit-der-Journalisten/504082.html?p=1>, im Webarchiv unter <http://web.archive.org/web/20111129183355/http://www.ftd.de/meinung/kommentare/kommentar-die-blindheit-der-journalisten/504082.htm>

jik savaşın (PsyOp) bir parçasıdır. Eskiden savaşlar askerlerle yapılırdı, bugün ise öncelikle medya ile yapılıyor. Birçok insan medya tarafından beynimize nakledilen düşman imajını tanıdı. Bir zamanlar FAZ gibi itibarlı gazetelerin yazı işleri kendi ifadelerine göre “kışkırtıcı basın” ve “iğrenç savaş kışkırtıcısı” gibi düzenli yorumlar alıyorlar.<sup>28</sup> Avusturyalı anlaşmazlık araştırmacısı Dr. Kurt Gritsch, bizim burjuva “nitelikli gazeteleri” bugünün bol miktardaki araştırmalarına göre “savaş kışkırtıcısı” olmakla suçladı. Şöyle yazıyor:

*Severek gazete okur musunuz? Eğer evet diyorsanız, siz de “FAZ”, “NZZ”, “Süddeutscher Zeitung” ya da “Die Zeit” gibi nitelikli gazetelerin görüşlerini savunanlara dahilsiniz. İtiraf ediyorum: Ben onlara dahil değilim. Savaşın yayımcılık yönünden hazırlanmasında bazı yöntemler olduğunu yıllar önce tespit ettiğimden beri artık onlara dahil değilim. (...) Bu savaş kışkırtıcılığıdır ve bu sıfatla nitelenmesi gerekir.*<sup>29</sup>

Bu kışkırtma ve savaş kışkırtıcılığı, tarihsel olarak şimdiye kadar herhalde olağanüstü netlikte Malaysia Airlines (Uçuş MH-17) sivil yolcu uçağının 2014 Temmuzunun ortasında Ukrayna'nın doğusunda düşüşünden sonra kendini gösterdi. Enkaz parçaları henüz yere temas etmemiştir ki bir düşünce karteli bu olaydan Rusya'nın sorumlu olduğu “haberini” yaydı. İnsanların psikolojik bakımdan manipüle edilmesi yönünde en önde *Bild*, düşüşten günler sonra, “AB sadece ‘kızarak kılını kıpırdatmadan’ duruyor mu?” diye sordu ve Moskova'nın bir roketinin 298 insanı öldürdüğünü iddia etti. Oysa o zaman atılan silahın kime ait olduğu ya da kimin tarafından ateşlendiği kesin olarak bilinmiyordu.<sup>30</sup> Bizzat Amerikan gizli servis-

<sup>28</sup> FAZ'ın aldığı yorumlar için bkz. [http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/medien/troll-kommentare-meine-tage-im-hass-13038925.html?](http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/medien/troll-kommentare-meine-tage-im-hass-13038925.html?printPagedArticle=true#pageIndex_2)  
[printPagedArticle=true#pageIndex\\_2](http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/medien/troll-kommentare-meine-tage-im-hass-13038925.html?printPagedArticle=true#pageIndex_2)

<sup>29</sup> Bkz. <http://derstandard.at/1331207267450/Kurt-Gritsch-Gut-inszeniert-die-Mainstream-Meinung>, şu habere de bkz. »Medien als Weichensteller zum Krieg«, internette adres: <http://www.ag-friedensforschung.de/rat/2003/loquai.html>

<sup>30</sup> Bkz. <http://www.bild.de/politik/ausland/europaeische-union/eu-chefs-kuschen-vor-putin-36938114.bild.html>

leri, *Bild*'in (ve diğer Alman medyasının) Rusya karşısında AB'nin "kılını kıpırdatmamasını" şikâyet ettiği aynı gün, uçağın düşmesinde "bir Rus işbirliği" olduğu konusunda ellerinde delil olmadığını açıklıyordu.<sup>31</sup> Çok geçmeden Amerikalıların bizim medyanın aksine sebepsiz yere çekingen davranmadıkları açıklığa kavuştu.<sup>32</sup>

Bu kitapta düşen uçak olayından tamamen bağımsız olarak bizim merkez medyamızın itaatkârlıkta bir tür öncülük ederek sonuçta doğrudan savaş kışkırtıcılığına varacak korkutucu ve tek taraflı propagandaya ve dezenformasyona (PysOp) nasıl başvurduğunu soruyor ve bu sorunun üzerine gidiyoruz. Çalışmalarını daha yakından ele alacağımız medya bilimcisi Uwe Krüger, Alman medyası üzerine yaptığı araştırmalarında, artan bir şaşkınlıkla, bizim "nitelikli medyamızın" AB, silah sanayisi, NATO ve ABD tarafından zihinsel olarak nasıl kullanıldığını belirledi.<sup>33</sup> Bugün geriye dönüp de makaleye bakarsanız o zaman bilimci Krüger ile Gritsch'in beyanlarını anlayabilirsiniz. FAZ, takriben çok seneler önce "Vatandaş Korkusu" başlığı altında, "Artık dünya siyasetinin seyircisi olma rolünü Almanya kaldıramaz." gibi cümleler yayımladı.<sup>34</sup> Makalede verilen mesaj, ki ben öyle anladım, Afganistan'a daha fazla Alman askeri göndermekti. Bizim merkez medyamız silah sanayisinin, NATO'nun, siyaset ve finans elitlerinin sevinmesi için yayın yönünden onlara eşlik ediyor, ama sadece Afganistan'daki savaş operasyonları için değil. Düşünce oluşturanlar, bizim Amerikan yanlısı siyaset elitlerini destekliyorlardı, keza Amerika'nın Irak'taki işgalini de. Ve onlar, ABD'nin arzu ettiği Kuzey Afrika'daki ve Yakın Doğu'daki "devrimi" de canla başla güzel gösterip, bize orada barış ve demokrasi vaat ediyorlar.

<sup>31</sup> Bkz. [http://diepresse.com/home/3842902/USA\\_Keine-Beweise-fur-russische-Mitwirkung-an-MH17Absturz?\\_vl\\_backlink=/home/3840315/index.do&direct=3840315](http://diepresse.com/home/3842902/USA_Keine-Beweise-fur-russische-Mitwirkung-an-MH17Absturz?_vl_backlink=/home/3840315/index.do&direct=3840315)

<sup>32</sup> Bkz. <http://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/2014/07/25/amerikaner-werden-nervoes-hat-die-ukraine-den-abschuss-von-mh17-ausgeloest/>

<sup>33</sup> Bkz. Uwe Krüger'in Doktora tezi »Meinungsmacht«, Köln 2013

<sup>34</sup> Bkz. <http://www.faz.net/aktuell/politik/bundeswehr-in-afghanistan-feigheit-vor-dem-buerger-1510966.html>

Gene de biz yurttaşlar, Washington'dan kumanda edilen koro-roya karşı sesimizi yeteri kadar yükseltiyoruz. Vaatlerin yerine o zamandan beri karşılaştığımız şey, daha çok terör daha çok nefrettir. Bir de yurtdışı operasyonlarda ölen ve yaralanan askerlerimiz. Yayın yoluyla savaş kışkırtıcılığı yapanlarımız, Yakın Doğu'da geniş kapsamlı yangını körükledikten sonra utanmadan Ukrayna'da ve Kırım'da "savaş" çıgıkları atıyorlardı; NATO'nun doğu sınırını Rusya için bir "askeri sınır işareti" haline getirmek istiyorlardı. Ardında, bunları göreceğiz, arada bir Amerikan propaganda kuruluşları bulunuyordu. Her halükârda bizim merkez medyamız, kartelleştiği için ABD lobi kuruluşlarıyla ve de NATO basın bürosunun uzatılmış koluyla, silah sanayisiyle ve önde gelen siyasetçilerin küçük bir hizbiyle çalışıyor.<sup>35</sup> Bunları, ayrıntıları verdiğimiz yerde göstereceğiz.

Bugün her sıradan yurttaş için örneğin Yakın Doğu'daki devrimlerin hiçbir şey getirmediği net bir şekilde ortadadır. Ayrıca Alman dilindeki Amerikan yanlısı merkez medyanın, bu alanda o zamandan beri suskunluğunu koruyor olması şaşırtıcıdır. Örneğin bugün durum, Mısır Başkanı El Sisi'nin yönetimi altında, vaktiyle Başkan Mübarek'in yönetiminden çok daha berbattır. Vaziyet şimdi öylesine Amerikan karşıtı bir hal almıştır ki ABD Dışişleri Bakanı John Kerry'nin bizzat kendisi, 2014 yılının temmuzunda, Mısır devlet başkanı tarafından kabul edilmeden önce utanç verici bir güvenlik kontrolüne tabi tutularak, muayene olmak ve bir metal detektörün arasından yürümek durumunda kalmıştı.<sup>36</sup> Bizim Amerikan yanlısı medyamız, böyle bir şeyi Alman dili konuşulan coğrafyadan saklamayı tercih ediyor. Birçok şeyde olduğu gibi bunda da susuyorlar, çünkü onu insanlara Yakın Doğu'daki güya başlayan Batılı barış ve demokrasi dalgası üzerine yazdıkları sevinç makalelerinden sonra basitçe açıklayamıyorlar.

<sup>35</sup> Bunun için »Der Medien-GAU von Odessa« raporuna bkz. Adres:

<https://www.freitag.de/autoren/maennlicherlinker/der-medien-gau-von-odessa>

<sup>36</sup> Bkz. <http://washington.cbslocal.com/2014/07/23/kerry-defies-faa-ban-flies-into-tel-aviv/>

Bizdeki haber gelişiminin neden böylesine sonsuz tek yanlı olduğunu bilmek isteyen kişinin arka planda yer alan birlikleri tanıması lazım; o birliklerde alfa gazeteciler karargâh kurmuşlardır, ki bunların bir kısmı, besbelli askerlerimizin Amerikalıların gelecek savaşına hemen gönderileceklerini henüz beklemiyor. Bizim merkez medyamızın yayın yoluyla hazırladığı yurtdışı operasyonlarda 100'den fazla Alman askeri öldü. "Yurttaş karşısındaki ödleklığın" son bulmasını bağırarak talep eden o Alman gazeteciler, 21 yaşında Afganistan'da öldürülen Alman asker Georg Kurat'ın ebeveynine, Konstantin Alexander Menz'in (22) ebeveynine ve Afganistan'da hayatlarını kaybeden elliden fazla öteki Alman askerlerinin yakınlarına ne diyorlar? Kesinlikle hiçbir şey. Çünkü ne milyarlarca teşvik yardımları ne de bizim kurban sayımız orada bir şey değiştirmiştir. Bizim merkez medyamız, sadece Afganistan'da değil, verdiği maksatlı haberler yüzünden bunca acının ve kurbanın ortak sorumluluğunu taşıdığı için herhangi bir zamanda alenen özür diledi mi?

Bizim alfa gazetecilerimiz bu durumda susmayı tercih ediyorlar. Bu meslektaşlarımız hakkında *Wirtschaftsjournalist*'in şef redaktörü Markus Wiegand, isabetli bir şekilde, "Alanın elitleri, karşılıklı olarak birbirlerine acı vermedikleri, birbirlerinin omzunu okşadıkları bir kovukta yaşıyorlar,"<sup>37</sup> diye yazıyor.

Büyük İskender'den (M.Ö. 356 ila 323) Roma İmparatorluğuna ve Britanya İmparatorluğundan İkinci Dünya Savaşı'na kadar tarih bir şey öğretti: Dünyaya bir insan ya da bir grup hükmedemez, onu yönetemez, barış getiremez. Tıpkı halkların barışından söz eden Büyük İskender'in Avrupalı birlikleriyle Makedonya'dan Afganistan'ın bugün bulunduğu coğrafyaya barış getiremediği gibi, Amerikan ya da Alman askerleri de orada, aradan neredeyse 2500 yıl geçtikten sonra hiçbir şeyi değiştiremez. Vaktiyle Büyük İskender'in başarısız olduğu yerde, Alman askerleri de boşuna denemede bulunuyorlar.<sup>38</sup>

<sup>37</sup> Alıntlandı: [http://www.newsroom.de/news/detail/\\$IWCOISLTIO!KO/](http://www.newsroom.de/news/detail/$IWCOISLTIO!KO/)

<sup>38</sup> Bkz. <http://derstandard.at/1259281033038/Pressestimmen-Obama-versucht-woran-Alexander-der-Grosse-scheiterte>

Eğer bizim merkez medyamız psikolojik olarak becerikli belagatiyle zemini uysal bir şekilde hazırlamamış olsaydı, askerler hiçbir zaman politikacılarımız tarafından savaşa gönderilmezlerdi. Ben bunu yıllardır çok yakından yaşadım. Bu arada çok sayıda insan, merkez medyamızın maksatlı haberciliğinden bıktı. Eğer Alman savaş şehitlerinin yakınları, bu kitabı okuduktan sonra merkez medyadan ve onun birlik dostlarından hesap sorarlarsa bu beni şaşırtmaz. Çünkü aşağıdaki bölümlerde arka plandaki yapılar iyice netleşecektir.

“Friendly fire” (“dost ateşi” - ç.n.) - insan kendi silahının kurbanı olursa bu şekilde adlandırılır. Bu kitapta Almanca konuşulan coğrafyada düşünce oluşturanların “Atlantik ötesi dostluğu” nasıl alkışladıklarını ve kendi savunmasız halklarına nasıl ateş ettiklerini göstereceğim. Bununla birlikte medya silahları, askerlerin patlayan mermilerinden çok daha tehlikelidir. Çünkü onların yalanları sessizdir, beyinlerimize usulca sokulur. Bunu biz birkaç paragraf önce Kuzey Afrika’daki devrimler ile Afganistan’da ve Irak’daki savaş operasyonları üzerine yazılan sevinç makalelerini dikkate alarak ima ettik.

Bu düşünce savaşımında bizim merkez medyamızın önemli perde arkası bilgilerini mütemadiyen saklayışı inanılır gibi değil. Bir örnek: 2014 yılının yazında *Human Rights Watch* (*İnsan Hakları İzleme Örgütü* - ç.n.), Batı demokrasilerinde basın özgürlüğünün ABD’nin gizli servislerinin giderek yoğunlaşan gözetleme önlemleri tarafından kısıtlanması üzerine uzun bir rapor yayımladı. Rapor gazetecilerin tarafsız bilgilere erişmek için çalışma biçimlerini nasıl değiştirmeleri gerektiğini belgelendiriyordu.<sup>39</sup> Bununla ilgili olarak Amerikan propaganda kuruluşlarına sıkı yakınlık gösteren önde gelen Alman medyasında tek bir söz bile edilmedi. Şikâyetle bulunan aynı rapor Moskova’daki devlet gözetiminden dolayı Rus gazetecilerin çalışmalarının kısıtlanmasını içerse, konu mut-

<sup>39</sup> Bkz. [http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/usnsa0714\\_ForUpload\\_0.pdf](http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/usnsa0714_ForUpload_0.pdf) ve <http://www.hrw.org/news/2014/07/28/us-surveillance-harming-journalism-law-democracy> ve <http://www.asiantribune.com/node/83887>

laka bütün gazetelerin baş sayfalarına çıkardı. Net ifadeyle: Tarafsız haberler yerine çoğunlukla hep önceden seçilmiş ve servis edilmiş haberleri alıyoruz. Düşüncemiz öyle kanalize edilmektedir. Bu da kesinlikle tesadüfen olmuyor.

Bu kitabın birinci baskısında ne olacağını bilmiyorum. Nihayetinde tercihen gizlice etki etmek isteyen şebekeleri deşifre ediyorum. Ve yüzlerce gazeteci ismi veriyorum.<sup>40</sup> İsimlerin tam olarak belirtilmesi ya da kişilerin, kuruluşların ya da firmaların kimliğinin ortaya konulması, onlara iftira etmek ya da küçük düşürmek amacını gütmemektedir. Bunu daha çok kamuoyunun ilgisi bakımından gerekli görüyorum. Çünkü bu kitapta tam olarak betimlenecek olan dolaylı zararın büyüklüğü, hepimizi ilgilendirmektedir. Zararların da kamuoyundan başka hiçbir şeyle önüne geçilemez. Çünkü bizde yiyici politikacılar ve yiyici gazeteciler, eğer hakikati maniple ediyorlarsa ya da bastırıyorsa ceza hukuku bakımından kovuşturamazlar - hatta bir kısmı rüşvet yemiş olsa da. Ben isimlerini tek tek belirttiğim kişilere yazdım ve görüşlerini rica ettim. Cevap olarak avukat adresi, şikâyet tehditleri ve olası cezai yola başvurma uyarıları aldım. Bu arka plan karşısında büyük medya kuruluşlarını sorularıyla rahatsız etmeye devam etmedim. Ne olacağını merak ediyorum. *Wirtschaftsjournalist*'in şef redaktörü Markus Wiegand, Alman medya eliti, yakından bakılınca bir "civık yumurta kulübüdür" diyor.<sup>41</sup> Onları eleştirirseniz yaşlı ağıtçı kadınlar gibi acı acı ciyaklamaya başlıyorlar.

Çok önemli: Başka gazetecilerin maskesini düşürmeden önce kendimi suçluyorum. Haberciliğimde ne kadar yiyici ol-

<sup>40</sup> Belirtilip de yazılmayanlar ya da bilgi istenmeyenler için anlayışınızı rica ediyorum. İsmen belirtilen yüzlerce kişinin her birinden görüş almak benim için imkânsızdı. Ben her beyanı ciddi bir kaynakla belgelemeye çalıştım. Kaynak yoksa ya da artık doğru değilse ya da beyanlar hakikate uygun değilse o zaman memnuniyetle bunları değiştirmeye her zaman hazırım. İkaz için lütfen [info@ulfkotte.de](mailto:info@ulfkotte.de) adresine başvurunuz. Otuzdan fazla bilimsel kitaptan ve milyonlarca okurdan sonra başka konularla ilgili özel sorulara cevap veremeyeceğimden dolayı bütün nezaketimle anlayış gösterilmesini rica ediyorum.

<sup>41</sup> Alındılandı: [http://www.newsroom.de/news/detail/\\$IWCOISLTIOKO/](http://www.newsroom.de/news/detail/$IWCOISLTIOKO/)

duğumu ve hangi birliklerin benim haber yapmam üzerine etki ettiklerini kayda geçiriyorum. Her zaman işverenim tarafından onaylandım. Ve bundan sonrası gerçekten heyecanlı olacak. Amacım ne? Aşağıdaki bölümlerde paragraf paragraf dipnotlarla kanıtlanacak<sup>42</sup> olan toplu gerçekle sadece bilgi vermek istemiyorum, aksine, bu kitabın okuyucularıyla ve onların dostlarıyla bir şeyleri de değiştirmek istiyorum. Acaba bunu birlikte yapabilir miyiz? Çoğunlukla amaçladığımız şey, sonunda tam olarak ortaya çıkmıyor. DDR karşıtları, 1980'li yılların sonuna doğru Leipzig'de duvarların yıkılacağını ve Almanya'nın yeniden birleşeceğini asla hayal edemezlerdi. Onlar sadece sistemin içinde bulunan uygunsuz durumları ortadan kaldırmak istiyorlardı. Bunun yerine sistemi çökerttiler. Ve ABD muhabiri Upton Sinclair, 1906'da Chicago mezbahalarından toplumsal eleştiri yapan röportajlarıyla, sadece çalışanların çalışma koşullarını iyileştirmek istiyordu. Bunun yerine daha çok gıda hijyeni ortaya çıktı. Geriye bakarak, "Ben insanların kalbine isabet ettirmek istiyordum, bunun yerine midelerine isabet ettirdim." dedi. Bu nedenle aşağıdaki bölümlerin de kalplere isabet etmesini hepimiz için diliyorum. Birçok insanın riyakâr gazeteciler ve medya hakkındaki hayal kırıklığının nihayet son bulmasını diliyorum.

"Satın almayı aldatmazlar". Bu sloganla uzak Malezya'daki eylemciler ülke çapında bir söylemle gazete boykotunu desteklediler. Çünkü giderek daha çok insan, verilen haberlerden memnun değildi ve egemen elitlere dersini vermek istiyordu. Yaygınlaşan bu memnuniyetsizlik bizde de vardır. Gerçekten bağımsız medyamız var mı? Yoksa bu sadece bir hayal mi? Haberlerin seçimine kim karar veriyor? Neden Amerikan başkanlık seçim kampanyasının her yüzeyi bugün bizim yakın çevremizdeki bir haberden daha önemlidir? Okur çoktan tahmin ediyor şimdi: Bilgiler demokrasinin arka yüzünde görünmeyen elin düşünce karteli tarafından biçimlen-

---

<sup>42</sup> Ara sıra internet linkleri silinecek ya da değiştirilecektir. Buna rağmen bu kitaptaki 500'ün üzerindeki dipnotlarda listelenen linkleri özgün içerikleriyle birlikte üçüncü kişiler tarafından olası bir silişten sonra internet arşivinde her zaman geriye dönük olarak <https://archive.org/web/> adresinden tekrar bulabilirsiniz, eğer aradığınız linki arama motoruna koyarsanız.

mektedir. Ardında gizli servislere yakın elit kuruluşlar var. Bunlar “Düşünce kuruluşlarının” ve vakıfların çevresinde etkindirler. Güçlülerin beşinci kolunun bu şerefli topluluğuna sadece önerilmek suretiyle alınırsınız. Böyle bir giriş kartını parayla satın alamazsınız. Çünkü orada öylesine çok para toplanmıştır ki giriş parası ödemenize ihtiyaç yoktur.

Kendimizi ne zaman iyi bilgilendirilmiş olarak hissederiz? Angela Merkel’in arada sırada tırnaklarını kemirdiğini bilirsek mi?<sup>43</sup> Gerçi bu doğru olmaya doğrudur.<sup>44</sup> Ama verilen bilgi gerçekten önemli midir? Eski Saksonya Başbakanı Kurt Biedenkopf’un oyuncak treniyle oynama tutkusunu bilmek zorunda mıyız? Ve Deutsche Bank’ın eski şefi Hilmar Kopper’in “eskiden portakal sarılmış olan, menşesi basılmış ipincecik kâğıtları” biriktirip, ütöleyerek bir albüme yapıştırdığını öğrenmek zorunda mıyız?<sup>45</sup> Bizim modern bilgi toplumunda sonsuz haber akışı var. Burada bilgileri tasnif etmek önemlidir. Ve neye inanmamız gerektiğini bilmemiz lazım. Eskiden bunun için “kaliteli medyamız”, kamusal kanallarımız, saygın gazeteler ve radyo vardı. Bugün her şey değişti.

Aktris Hildegard Knef bir seferinde bana, “Medya ne çok yalan söylemeyi beceriyor, inanılır gibi değil. İnsan bugün onların nesine inanacağını artık bilmiyor,” dedi. Biz onunla 1997 yılının Ağustos ayında Bremen *Dokuzu III Geçe* sohbet programında tanışmıştık.<sup>46</sup> Yayından sonra Bremen otellerinin birinde bir kadeh de şarap içtik. Hildegard Knef, o zaman kızarak gazetecilerin kendi hayatı hakkında serüvenci nice hikâyeler uydurduklarını anlatmıştı. “Gazetecilerde bir tek şey doğrudur: Yalan söylemek işlerinin bir parçası olmuş”. Benzer bir şeyi ondan birkaç ay önce yaklaşık 5600 kilometre uzaktaki Etiyopya’ya yaptığım bir seyahatte duymuştum. Artist Karlheinz Böhm’den, yani Sissi Üçlemesinde yanında Romy Schneider olan Kayzer Franz Joseph’den... Onu Etiyopya’nın dağlık bölgesinde ziyaret ettim. Hildegard Knef ile Karlheinz

<sup>43</sup> Bkz. <http://www.sprensatz.de/?p=2986>

<sup>44</sup> Bkz. <http://www.stern.de/gesundheit/naegeln-kauen-knabbern-bis-das-blut-kommt-647394.html>

<sup>45</sup> <http://www.sprensatz.de/?p=3025>

<sup>46</sup> Bkz. <http://www.hildegardknef.de/filmografie%20TV%201997%20B.htm>

Böhm - Alman filminin ilk iki emektarı - Alman medyasına artık güvenmiyorlardı. Bu beni düşündürdü. Bu arada eskiden ahlak buyruklarının en yüksek olanlarından biri olan “Yalan söyleme” kesin geçerliydi. Ama bugün her şeyden önce gazetecileri yalancılarla özdeşleştiriyoruz. Udo Lindenberg’in de medya hakkında daha iyi bir fikri yoktu. Bu konuda bir televizyon şovuna çıkmadan önce sıramızın gelmesini beklerken konuştuk. 2014 Ağustos’unda vefat eden Gazeteci Peter Scholl-Latour, kendisine 1980’lerin sonundan itibaren savaş mıntıklarında sık sık rastlamıştım, bir seferinde şunu dedi: “Savaşta yarı yolda kalan ilk şey hakikattir.” O zaman Hildegard Knep’in, Karlheinz Böhm’ün, Udo Lindenberg’in ve Peter Scholl-Latour’un beyanları bana komplo teorileri gibi geliyordu. Peki, gerçekten de öyle miydi? Böyle şeyleri daha sonra sık sık duyar oldum, örneğin baba dostum hazine bonosu mucidi Profesör Wilhelm Hankel’den. Hankel her şeyden önce medyamızın giderek eleştiri dozunu azaltışından, çoğunlukla tek yanlı propaganda yayışından ve “bilgi sunuşu”nun tamamen değiştirilebilir oluşundan rahatsızlık duyuyordu.

Okur olarak, benim aşağıdaki beyanlarımın düzmece olmadığından nasıl emin olabilirsiniz? Birincisi; isimleri, firmaları, zamanı ve yeri veriyorum. Daha ileriye götürecek kaynakçalarla birlikte yüzlerce dipnotum var. Zerre kadar önemsiz bir şey bile doğru olmadığı durumda beni dava edecekler. İkincisi, gazeteci şövalyeliğimle övünebilirim; bu unvan kişiye sadece geçmişte mutlaka hakikati haber yapmış ise verilir: Sır açıklama şüphesiyle ev aramaları. Yalan söylerseniz buna tabi olmazsınız. Buna tabi olursunuz, eğer halkın bilmemesi gereken şeyi beyan ederseniz. Ve ben muhtemelen (maalesef) mesleki etkinliğinden dolayı şimdiye kadar polis tarafından evi en çok aranan Alman yazarıyım. Tabiri caizse doğru haberciliğimden dolayı devlet bana tekrar tekrar asalet unvanı verdi.

Bitirmeden başka önemli bir not daha: Aşağıdaki bölümlerde gerçi sık sık “gazeteciler”den söz edilmiştir. Ama bununla hiçbir şekilde birçok dürüst ve ciddi, düşük ücret alan ve çok

çalışan serbest ya da daimi kadrodaki gazeteci kastedilmemektedir; bunlar büyük bir bağlılık göstererek basın özgürlüğünün ideallerinden ve değerlerinden vazgeçmezler, azimle iyi araştırma yapıp hataları ortaya çıkararak gerçeğe uygun bir şekilde haber yapmak isterler. Hizmet etmelerine rağmen bunların büyük bölümü yavaş yavaş işlerini kaybediyorlar.<sup>47</sup> Bu kitapta her şeyden önce bir basamak üstten süzülen ve biz yurttaşlar tarafından yükseltilmiş elitlerle ortak olmuş, hatta arada sırada rüşvet yemiş ve hatır için yaptıkları haber karşılığında rüşvet almış kimseler söz konusudur. Peki, bu manipülasyon gerçekte nasıl çalışıyor?

---

<sup>47</sup> Bkz. <http://www.wiwo.de/erfolg/beruf/kein-bedarf-diese-jobs-sind-vom-aussterben-bedroht/10208452.html?slp=false&p=7&a=false#image>



## BÖLÜM 1

### İkiyüzlü Basın Özgürlüğü - Yayıncılarla Deneyimler

*Bu kitapta isimleri belirtilen kişiler, elit kuruluşlarla sırnaşık, tiksindirici bir şekilde sarmaş dolaş olduklarını kabul etmiyorlar. Ayrıca onlar lobici olduklarını kabul etmiyorlar. Elit insanlarla olan yakınlıklarından dolayı “yoldan çıkarıldıklarını” da kabul etmiyorlar. Ve bunlar, anılan guruplara gazeteci olarak yakınlıkları nedeniyle gazeteci ısırışını kaybettiklerini kabul etmiyorlar. Yaptıkları haberlerde belirtilen çevrelerden etkilendiklerini kabul etmiyorlar.*

#### **Hakikat - Münhasıran Gazeteciler İçin mi?**

Avrupa çapında milyonlarca insanın AB'ye ve avroya karşı eleştirel bakmasına rağmen bizim merkez medyamız nasıl oluyor da Avrupa Birliğini ve avroyu geleceğin projesi olarak kutluyor? Lüksemburg'un uzun yıllar başbakanlığını yapmış ve bugün AB Komisyonu şefi olan Jean-Claude Juncker, bize bunun nasıl işlediğini söylüyor:

*“Bir şeye karar veriyoruz, sonra onu boşluğa bırakıyoruz ve ne olacak diye bir süre bekliyoruz. Eğer büyük bir gürültü kopmazsa ve ayaklanmalar olmazsa, çünkü neye karar verildi-*

*ğini çoğunluk hiç de anlamıyor, sonra devam ediyoruz - adım adım geri dönülmeyecek hale gelene dek.”<sup>1</sup>*

Neden bizim merkez medyamız rezil edecek yerde alkışlıyor böylesi siyasetçileri? Cevap: Onlarla alçalıyorlar. Bu elitlere yapışıyorlar. Halkın çoğunluğu açıkça karşı olmasına rağmen bizim merkez medyamız nasıl olur da dünyanın her yerinde askerlerimizin devamlı yeni operasyonlar yapmasını talep eder? Cevap: Bizim alfa gazetecilerimiz NATO basın bürosunun uzatılmış kolundan başka bir şey değildir. Bu kitapta bunu da çok ayrıntılı biçimde kanıtlayacağız. Halk kitlesi, gecikmeden sınırları, belli göçmenler için kapatmak isterken merkez medyamız akla gelen her ülkeden kitleler halinde gelen göçleri nasıl olur da hâlâ “zenginleşme” olarak övüyor? Cevap: Sanayi ve finans elitleri böyle istiyor, çünkü kitleler halindeki ucuz işçiler onların çıkarına hizmet ediyorlar.

Burgulayıcı sorular listesini sonsuza kadar uzatabilirsiniz. Buna karşın arka plandaki en önemli soru şudur: Avrupa’yı gerçekten kim yönetiyor? AB yurttaşlarının yönetmediği kesin. Çünkü bütün bunların demokrasi ile hiçbir ilgisi yok. Bu daha çok bir demokrasi yanılsamasıdır, iyi hazırlanmış bir sanrıdır. Eğer yurttaşların söyleyeceği bir şey yoksa, kim söyleyecek? Belki de bu bir düşünce kartelidir, sanayinin, finans dünyasının ve siyasetin önemli ve etkili ağır toplarıdır, ki bunlar arka planda ipleri elinde tutmuş merkez medya üzerinden bizim düşüncemize de kumanda ediyor?

Bu söylenenler kulağa komplo teorisi gibi geliyor. Ama saygın gazetelerde düşündüren şaşırtıcı beyanlara rastlıyorsunuz. Örneğin *Frankfurter Rundschau* (FR) avronun değerinin Bilderberglielerin gizli elit birliğine göre düştüğünü haber veriyor.<sup>2</sup> FR’nin bu beyanı Bilderberglielerin onursal başkanlarından biri tarafından da doğrulanmıştır; arkadan elit birliklerin hayatımızı apaçık nasıl yönettiğini gösteren birçok şeyin için-

<sup>1</sup> Alıntılanan adres: <http://www.tt.com/home/8573752-91/zitate-von-jean-claude-junker.csp>

<sup>2</sup> Bkz. <http://www.fr-online.de/politik/bilderberg-konferenz-geheimes-treffen-der-elite,1472596,4471506.html>

de sadece bir örnektir. Bu kitapta özel bir bölümde, avro örneğinde, bu birliğin, siyasetin ve finans elitlerinin çıkarlarını kabul ettirmek için - halka karşı - nasıl propaganda yaptığını göreceğiz. Ama bütün bunlar bilgi akışına egemen olmadan mümkün olmuyor. Ve bu da çok az sayıda düşünce üreten birkaç kişiden etkilenmektedir.

Münih'te yapılan ilginç bir bakalorya araştırmasında, 2000 ila 2012 yılları arasında *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'dan seçilen 80 makalede devlet başkanları Obama (ABD) ile Putin (Rusya) için kullanılan sıfatlar ve zarflar derlenmiş, yani makalelerde Obama ve Putin'le ilgili olarak kullanılan sözlerde ortaya çıkan değerlendirmeci betimlemeler ele alınmış. FAZ tarafından kullanılan sıfatların ve zarfların net bir şekilde olumsuz olduğu belgelenmiştir; örneğin tehdit edici, haşın, didişken, dövüşken, Batı karşıtı, güç politikacısı, gerçeğe aykırı, soğuk, hesapçı, çıkarıcı, alaycı/saygısız, kaba, aksi, inandırıcı olmayan (argümanlar) ve güvenilir olmayan (argümanlar). Obama karşısında ise bambaşka bir ton: angaje, çılgın, samimi, coşkulu, geçimli, beğenilen, ümitli ve kararlı.<sup>3</sup> Net ifadeyle: Bir zamanlar saygın olan FAZ'ın tarafsız, bağımsız ve objektif olan haberi, bugün kesinlikle öyle değildir. Peki, bu nereden geliyor? Acaba bu türden haberciliğin FAZ yazıcılarının belli elitlere ve güce yakınlıklarıyla bir ilgisi var mı? Bu soruyu aşağıdaki bölümlerde sadece FAZ için irdelemeyeceğiz. Neden merkez medya, elitlere olan yakınlığı ima etmemizi bile istemiyor?

Sahneyi değiştiriyorum. Muhabir Thomas Leif, ARD televizyon dokümantasyonu *Strippenzieher und Hinterzimmer* ile komplocu bir imaj çizdi: Gazeteciler, bakanlar ve parti yöneticileri aynı kayıkta kürek çekiyor, kendilerini halktan soyutlayıp birbirlerini şahane bir şekilde anlıyorlar. İzleyici kapalı çevrelerdeki gizli konuşmalarda nasıl siyaset yapıldığını gördü.

<sup>3</sup> Bunun için bkz. »Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien: Putin vs. Obama - eine linguistische Analyse«, Bachelor-Arbeit vorgelegt von Mirjam Zwingli, Hochschule für angewandte Sprachen, Fachhochschule des Sprachen & Dolmetscher Instituts München, 2012; S. 62ff.

Filmde düzenbazlığın komplo ile ilgili dünyası konu edilmiştir.<sup>4</sup> Orada gösterilen komplo teorisi değildi. Film günceldi. Çünkü orada gördüğümüz faillerdi. Sadece düzenbazlıkları çok normal buluyorlardı. Ne var ki; arka plandaki bu gizli birliklerle ilgili soruyu gazeteciler hakaret olarak duyumsadılar. NDR magazini *Zapp*, böyle bir gizli çevrenin üyesine sorunca, şöyle bir cevap aldı: “Biz gizli şeyleri ele alıyoruz. Daha doğrusu biz politikayı anlamak istiyoruz ve bunu izleyicinin ya da dinleyicinin ya da okurun öğrenmemesi lazım. Onun sadece bizim söylediklerimizi anlaması lazım.”

Yani izleyici ile okurun gazetecilerin açıkladığı şeyi mi anlaması lazım? Kimin hangi haberleri ve mesajları yaymak istediğini onun anlamaması mı gerekiyor? NDR, bir kadın gazeteciden bu türden gizli konuşmalarla ilgili olarak şu sözleri aktarıyordu: “Burada yapılan bizim meslek sırrımızdır. Aynı şey lobicilik için de geçerlidir. Bir lobici de hiçbir zaman kimle konuştuğu, hangi evrakları aldığı, nereye yazdığı ve bundan ortaya ne çıkacağı hakkında açık seçik konuşmaz. Bunun karşılaştırılması mümkündür.” ZDF’nin eski bir kadın redaktörü, “Artı değer, bizim gerçeği öğrenmemiz ve sonra onu - birçokları için acı olsa da - yazmaya ya da yayımlamaya mezun olmamamızda yatıyor,” dedi.<sup>5</sup> Hakikat münhasıran gazeteciler için mi? Ve onu yaymaya mezun değiller mi? Dışarıda aslında neler oluyor? Haberlerin dengeli, güvenilir ve gerçeğe uygun olduğuna kim inanır? Haber, bu kitapta bütün yanılsamalardan mahrum edilecektir.

Bizzat ben, gazetecilikle ve doğru habercilikle ilgili yanılsamalarımı ta onlarca yıl önce kaybettim. Hatta o günü bile tam olarak hatırlıyorum: 2 Ağustos 1990 günü Irak devlet başkanı Saddam Hüseyin’in birlikleri Kuveyt’i işgal ettiler. Kısa bir süre sonra Amerikan PR Ajansı *Hill & Knowlton* uydurma bir yalan hikâye yaydı. Bu habere göre Irak askerleri Kuveyt hastanelerinde kuvözden bebekleri çekip yere atmışlardı, çünkü

<sup>4</sup> Bkz. [http://programm.ard.de/TV/betalpha/strippenzieher-und-hinterzimmer/eid\\_284876038998330](http://programm.ard.de/TV/betalpha/strippenzieher-und-hinterzimmer/eid_284876038998330)

<sup>5</sup> Bkz. [http://www.youtube.com/watch?v=vo\\_ApLgdlSM](http://www.youtube.com/watch?v=vo_ApLgdlSM)

kuvözleri Kuveyt'den Irak'a götürmek istiyorlardı. Masal, ABD'yi Irak'a karşı doğrudan savaşa götürdü - Kuveyt'in "kur-tarılması" için. Hiç kimsenin bilmediği: *Amnesty Interna-tional* (AI) başından beri yalan partisiyle birlikteydi. 19 Aralık 1990'da *Amnesty*, Kuveyt'teki insan hakları ihlalleri üzerine 82 sayfalık bir rapor yayımladı, içinde kuvöz yalanı da vardı.<sup>6</sup> Düşündürücü bir ortaklık. Kısa süre sonra, 21 Ocak 1991'de, ABD Kongresi Irak'a karşı savaşı onayladı. 10 Ekim 1990'daki bir ABD kongre oturumu sırasında önce adı "Nayirah" olan genç bir kız, Saddam Hüseyin'in askerlerinin Kuveyt'teki has-tanelerde bebekleri öldürmek için buz gibi döşemeye fırlatıp attıklarını ve kuvözleri çaldıklarını kendi gözleriyle gördüğü-nü beyan etti. Kalpleri parçalayan bu beyanla, Saddam Hüse-yin ve cellâtlarının ne kadar şeytan oldukları gösterilip, bütün Amerikalıların oturma odalarına - tabii Almanların da - aktarı-larak kamuoyunun arzu edilen savaş için harekete geçmesi sağlandı. Daha sonraki bir zaman bütün hikâyenin uydurma olduğu ortaya çıktı. Ayrıca o kız, Washington'daki Kuveyt Büyükelçisi Suud bin Nasır el Sabah'ın kızıydı. Ve kız gözleri yaşartan beyanı için PR ajansı *Hill & Knowlton* tarafından ti-yatro oyuncusu gibi eğitildi. Bu propaganda aksiyonu için Kuveyt hükümeti, medyaya ve ajanslara toplam 12 milyon do-lar ödedi. O zaman ben bir gazetede redaktördüm. Alman halkını galeyana getirmek için uydurma hikâyenin birçok Al-man gazetesinde de yayımlandığına çok yakından tanık ol-dum: O zamana kadar biz Almanlar için "iyi bir lider" olan Saddam Hüseyin, Iraklılarla birlikte bir gecede bir tür haşere mertebesine indirildi. Medyamız bunu becerdi.

Birkaç ay öncesinde, Saddam Hüseyin'in askerlerinin Alman zehirli gazıyla İranlıları öldürdüğü savaş cephelerinden birin-de bulunuyordum. 1988'in Temmuz ayında Zubaidat yakınla-rındaydı. Bunu daha sonra ayrıntılı olarak betimleyeceğim.<sup>7</sup>

<sup>6</sup> Bkz. John R. MacArthur: *Die Schlacht der Lügen. Wie die USA den Golfkrieg verkauften*. DTV, München 1993

<sup>7</sup> Yanlış anlaşılmasın için açıklama: Burada Irak'ın 1988 Martında Habaşa'da Kürtlere karşı zehirli gaz kullanışını kastetmiyorum; tersine, ondan tamamen bağımsız, daha

Ben dehşet verici İranlı zehirli gaz kurbanlarının, ki bunların beyinleri gözlerinden, burunlarından ve ağızlarından dışarıya akıyordu, fotoğraflarını çektim. Bunun ardından sanmayın ki Almanya'da bir öfke dalgası kabardı. Alman gazeteciliğinde daha çok suskunluk hâkimdi. Bu arada insanların zehirlenmesi, birkaç satır önce betimlediğimiz bir sonraki kuvöz yalanının aksine acımasız bir gerçektir. Propaganda dalgası kuvözlerle harekete geçtiği vakit, sanki kitleler halinde insan beyinlerinin ara yüzleri manipüle edilmiş gibiydi. Bir anda herkes birlik halinde "Savaş! Savaş! Savaş!" diye bağııyordu. Bizim alfa gazetecilerimiz dezenformasyon kampanyasında önden gitmeselerdi bu mümkün olmazdı. Ve ben de düşünce kartelindeki bu dezenformasyon takımının bir parçasıydım.

Bu kitap medya branşı üzerine yapılan güncel yayınların ilk bölümüdür. Kitabın aşağıdaki bölümlerinde hangi gizli birliklerin bilgi akışımızı gerçekten yönettiğini anlayacaksınız. Söz konusu olan medyamızın elitlere zift gibi yapışıklığıdır. Ve inanılmayacak sonuçlar için. Bir sonraki kitapta Almanca büyük medya yayıncılarının sistematik olarak ilan müşterilerini hangi hilelerle aldattıklarını göreceksiniz. Bununla ilgili küçük bir tadımlığı daha bu kitapta bulacaksınız. Ve üçüncü bantta hangi gazetecilerin PR endüstrisinin hangi gizli listesinde yer aldıkları konusunda bilgi vereceğim. O da müthiş bir şey olacak. Çünkü bizim muhabirliğimizin büyük bölümü bu arada satın alındı. Ama isimlerden birkaçını daha bu kitapta açıklayacağım. Bu kitapta kendimizi önce sahte basın özgülüğüne, her şeyden önce lobi çalışmasına, bizim düşünce oluşturanlarımızın gizli birliklerine ve bunun habercilikteki sonuçlarına adayalım.

---

sonraki, 1988 Temmuzundaki zehirli gaz kullanılışından söz ediyorum; onu bugün hemen hemen hiç kimse bilmiyor, çünkü o bizim medya tarafından önemsizmiş gibi gösterildi ya da hiç belirtilmedi. Bende hâlâ, bizzat savaş alanında hazırladığım zehirlenmiş İranlıların yığınla renkli fotoğrafı var.

## Satılmış Hakikatler: Elit Birlikler ve Gizli Servisler Hakkında

Ben kendim, bu kitabın yazarı, bir suçluydum. Geriye baktığım zaman yiyici olduğumu, manipüle edildiğimi ve yanlış bilgilendirildiğimi görüyorum. Aşağıdaki bölümlerde başka gazetecileri itham ettiğim o yetersiz olan mesafeli duruşu, uzun süre normal kabul ettim. Ben de basın indiriminden yararlandım, beş yıldızlı otellerde bedava davetleri ya da şefimin görevlendirmesiyle önde gelen siyasetçilerle gizli seyahatleri kabul ettim; vakıflarda görev aldım ya da gizli servise yakın kuruluşlarda konferanslar verdim. Benim bugünkü görüşüme göre *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'un (FAZ) bir çalışanı olarak arada sırada olumlu haber için satın alındığım da oldu. Ve kendimi satın aldıldım. Benden bunu bekleyen işverenin verdiği güvenceyle bunu yaptım. Bugün bu konuda konuşmaya kendimi yetkili görüyorum. Ama bunu yaptım diye mesele düzelmiş olmayacak.

O zamandan beri bazı şeyler değişti. Ve satılmış habercilik de bugün normal oldu. Örneğin AB şimdi “bağımsız” gazetecilere, AB’nin imajına güya “bağımsız” medyada saygınlık kazandırmak için para ödüyor. Hem özel hem de resmi medya kuruluşları, AB’nin bağışladığı PR paraları için yarışıyor. Buna satılmış gazetecilik deniyor.<sup>8</sup> Bu tersine de çalışıyor: İki Britanya gazetecisi AB parlamenterine yasa değişikliği için para teklif etti- başarılı oldu.<sup>9</sup> Eğer İsviçre’de bugün gazeteciler “basın toplantılarına” katılırlarsa arada sırada 500 frank nakit para dolu (yaklaşık 410 avro) zarf alıyorlar.<sup>10</sup> Keza İsviçre’de bir yayıncı, politikacılara hemen ilan verirlerse, bunun karşılığında en güzel renklerde portelerini sunuyor.<sup>11</sup> Gazeteciliğin isminin olduğu yerde gazeteciliğin de bulunması lazım. Eleştirel magazin *Stern TV*’nin eski moderatörü ve en ünlü gaze-

<sup>8</sup> Bkz. <http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/kino/gekauft-berichte-die-eu-bezahlt-journalisten-um-ihr-image-zu-pflegen-1330793.html>

<sup>9</sup> Bkz. [http://www.deutschlandfunk.de/gekauft-stimmen.795.de.html?dram:article\\_id=119300](http://www.deutschlandfunk.de/gekauft-stimmen.795.de.html?dram:article_id=119300)

<sup>10</sup> Bkz. <http://www.schweizsamsonntag.ch/ressort/medien/2484/>

<sup>11</sup> Bkz. <http://www.aargauerzeitung.ch/aargau/kanton-aargau/artikel-125129229>

tecilerden biri olan Günther Jauch, örneğin “yıkama ve vücut bakım ürünlerini kartopu yöntemiyle piyasaya süren” “ABD firması Amway için yirmi dakikalık bir filmde” tanıtım yaptı.<sup>12</sup> Eleştirel gazeteci olarak böyle bir şey yapılabilir mi? Sınır nerede? Alman gazeteci olarak reklam yapabilir misiniz? En azında dışarıda günlük yaşam var. Jauch, teflon gibi adamdır mübarek, ne olursa olsun üzerine hiçbir şey yapışıp kalmıyor. Bununla birlikte geriye bakıldığında herhalde çok utanç vericidir. Alman medyasında taraflı habercilik üzerine yazılmış bir yüksekokul çalışmasında (“Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien”<sup>13</sup> “Alman Basılı Medyasında Taraflı Nitelemeler” - ç.n.), FAZ gazetecisi Horst Bacia’nın bir makalesinin ele alınmış olması çok acı vericidir:

*Konunun gelişmesi açısından bu makalenin analizi bu sebeple olsa olsa bir argümantasyon ortaya koymaktadır ki bu da uygulamasının reklam metnine benziyor olmasıdır.*<sup>14</sup>

Ne dediniz? Bir üniversite çalışması, en ünlü FAZ yazarlarından birinin yazısının ayrıntılı bir analizden sonra reklam metni seviyesinde olduğunu mu kabul ediyor? Burada besbelli belirsizleşmemesi gereken sınırlar belirsizleşiyor. İletişim bilimcisi Wolfgang Dornsbach, Almanya’daki hakikat ile gazetecilik genel ilişkisi üzerine nasıl da benzer şekilde yazıyor:

*Almanya’da bilgileri kendi düşüncesine uygun bir şekilde değerlendirmeye ve seçme eğilimi başka ülkelerden daha yoğun*

<sup>12</sup> Alıntılardı: <http://www.spiegel.de/spiegel/spiegelspecial/d-9157545.html>  
Bkz. <http://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/werbung-klamheimliche-verfuehrer-1.474417-2> ve reklam filmi: <http://www.youtube.com/watch?v=1005GEY10Uw>

<sup>13</sup> Bunun için bkz.: »Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien: Putin vs. Obama - eine linguistische Analyse«, Bachelor-Arbeit vorgelegt von Mirjam Zwingli, Hochschule für angewandte Sprachen, Fachhochschule des Sprachen & Dolmetscher Instituts München, 2012;

<sup>14</sup> Bunun için bkz.: »Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien: Putin vs. Obama - eine linguistische Analyse«, Bachelor-Arbeit vorgelegt von Mirjam Zwingli, Hochschule für angewandte Sprachen, Fachhochschule des Sprachen & Dolmetscher Instituts München, 2012; orada S. 40

*bir şekilde göze çarpmaktadır.*<sup>15</sup>

Okurun manipüle edilişi FAZ'da yıllardan beri dikkati çekmektedir. Dr. Heinz Loquai, bu konuda daha 2003'te meşhur olan bir konuşma yaptı; konuşmada FAZ için şöyle denilmektedir:

*FAZ'ın Washington muhabirinden, diğerlerinin yanı sıra Bush'un her gün İncil'i incelediğini, düzenli ibadet ettiğini ve işlerini "İsa ne yapardı?" sorusuna göre yaptığını öğreniyoruz. Başkan "tevazu ve halka bağlılık örneği" imiş, gerçi "Bush'un yapısında küstah bir Faser(!)" varmış ama yine de "sevgi insanı"ymış. Onun "misyonerlik şevkinin cüretkârlığı" "devlet adamlığı ağır başlılığıyla yolunacakmış", "sabırla bekleyişte" doğal siyasi yeteneğinin kararlı ifadesini" bulacakmış. Gerçi Bush entelektüel olmadığını biliyormuş, ama "siyasi sezgisine, akıllılığına ve doğal zekâsına" güvenebilirmiş. Böylesine (...) bilgilenmiş olarak, gelecekte de önde gelen günlük ve haftalık Alman gazetelerinin Amerika muhabirlerinin objektif oluşlarına ve karar verme yeteneklerine güvenebiliriz! Müttefik birliklere katılmış olmak ya da Washinton'daki siyaset medya birliğine katılmış olmak - fark bunun neresinde?*<sup>16</sup>

Alıntıladığımız Başkan Bush'a yapılan bu yağcılığı o zamanki Washington'un FAZ muhabiri Matthias Rüb, devletler hukukuna aykırı olan 2003 Irak Savaşı'ndan kısa bir süre önce yazmıştı. Bir sene sonra başka bir makale için Arthur-F.-Burns ödülünü aldı. Arthur-F.-Burns ödülü Alman dışişleri bakanı tarafından verilmektedir. Ve bugün ödül kazananları kim seçiyor? Örneğin Jüride Gazeteci Sabine Christiansen ile Stefan Kornelius (Süddeutsche Zeitung) var.<sup>17</sup> Bu isimleri kafanızın bir kenarında tutun. Bu isimlere ilginç bağlantılarda sık sık rastlayacağız.

<sup>15</sup> Bkz. Wolfgang Donsbach: »Wahrheit in den Medien«, in: *Die politische Meinung*, August 2001, S. 72

<sup>16</sup> Alıntılандı: <http://www.ag-friedensforschung.de/rav/2003/loquai.html>

<sup>17</sup> Bkz. <http://archive.today/RPOF#selection-255.0-255.306>

Ünlü günlük gazetelerin ekonomi muhabirleri, aynı zamanda takma isimle firmaların dergilerine de yazı yazıyorlar ve bunlar ayrıca bu firmalar hakkında kendi gazetelerinin elemanı olarak haber yapıyorlar. Ve kamu gazetecileri, politikacılara kurslarda ısıran gazetecilerden kendilerini nasıl uzak tutacaklarını öğreterek bunun için partilerden ücret alıyorlar. Bugün bütün bunlar normaldir. Televizyonda bankalardan ekonomi haberleri sunan moderatörler, bankaların belli aralıklarla düzenledikleri etkinlikleri yönetiyorlar ve bu hizmet için bol para alıyorlar. Almanya, satın alınmış ve aynı zamanda satılmış bir cumhuriyettir. Her halükârda üzerimize gece gündüz satın alınmış hakikatler geçirilmektedir. Her şeyden önce siyasetten ve ekonomiden.

Halk üzerinde nasıl hava yaratıldığını ya da havanın nasıl güçlendirildiğini gazeteci olarak belli birliklerde öğreniyorsunuz. Söz konusu olan, politikacıların, partilerin, birliklerin ya da kuruluşların lehine hoş giden bir haber yapmaktır. Bunu ben yıllar içinde anladım ve bu arada - kibirli bir FAZ'lı olarak - etkin bir şekilde ortama uydum. Onu mümkün olduğunca betimleyeceğim. Eğer siyasetçiler, ayrıcalıklı bilgilerin sahipleri, gazetecilere haberlerin kullanılabilir ya da kullanılamaz olduğunu buyuruyorlarsa bu çok çirkin olur. Buna süsleyerek "otoriteleşmek" diyorlar. Bir siyasetçi sorulan şeyi ya da söylediği şeyi reddedebilir. Hoş olmayanlar silinir. 2012 yılında bununla ilgili olarak SpiegelBlog'da söyle deniyordu:

*Ve bazen insan bir Alman gazetecisi olarak Amerika Birleşik Devletleri'ne mensup bir muhatabının karşısında oturur ve sonunda kendi alıntılarını bir kez daha görmesi için ona imkân verirse, insanın yüzüne cihatçı kıyafetindeki Aliler gibi bakar. Bu da aptalca bir şey değil mi? Ona bu kadar çok kontrol imkânı vermek? Almanya'da otoriteleşme onlarca yıldır âdet haline gelmiştir. Gerçi onu SPIEGEL geçen yüzyılın ellili yıllarında bulmadı (...). Ama onu ülkede en azından bugün mülakatlarda meslek ölçüsü olacak şekilde sebat ederek çağdaşlaştırdı.<sup>18</sup>*

<sup>18</sup> Alıntılандı: <http://www.spiegel.de/spiegel/spiegelblog/ein-plaedoyer-dafuer-interviews-autorisieren-zu-lassen-a-859433.html>

Otoriteleşme, yakından bakıldığında bir otorite önünde eğilmek demektir. O zaman gazeteciler güçlü insanların boyunduruğu altına giriyorlar demektir. Siyasetçiler sevimsiz haberleri, her zaman söz konusu olan “otoriter olmayan” söyleşi gibi gerekçelerle görmezden gelebilirler.<sup>19</sup> Yani ayrıcalıklı bilgilerin sahipleri, Almanya’da gazetecilere haberlerin kullanılıp kullanılmayacağını buyuruyorlar. Ve biz de bunu çok “normal” buluyoruz - tıpkı Ortaçağda insanların soyluların sarayları üzerine yapılan saray haberlerini “normal” karşıladıkları gibi. Ortaçağdaki gibi sarayın birkaç gözdesi, bugün de güçlülerin özellikle yakınında olup onların sözleriyle eğleniyor. Donanımlar, yani oyunun kostümü yüzyıllar içinde değişmiş olabilir. Ama rejî hâlâ aynı kimseler tarafından yönetilmektedir: Güclüler birliği tarafından.

Önde gelen gazeteciler elit birlikler tarafından kuşatılmıştır, normal yurttaş buradan basitçe dışlanır. Gazeteciler, eleştiri ve kontrol işlevi üstlendiklerini memnuniyetle iddia ederler. Sözüm ona nahoş durumları izleyip ortaya çıkarmak isterler. Her şeyden önce “güclüleri kontrol etmek” isterler. Bu nedenle gazeteciler kendilerine “dördüncü kuvvet” diyorlar. Bilgilendirme işlevi medyanın ve gazetecilerin temel işlevidir. Yani bilgi alıcısına önceden bilmediği bir şeyi bildirmektir - hem de eksiksiz, nesnel ve anlaşılır olarak. Ve bu da diktatörlükte yapılan gazeteciliği andıracak biçimde olmayacaktır.

ZDF’nin haber sözcüsü Claus Kleber, bizzat Alman Güne Bakış programını (Tagesschau) Kuzey Kore’nin hükümet televizyonuyla karşılaştırırsa bundan ne beklersiniz?<sup>20</sup> Eğer “ba-

<sup>19</sup> Örn. bkz. <http://www.haz.de/Nachrichten/Politik/Niedersachsen/Wirbel-um-McAllisters-Sommerinterview> ve <http://www.taz.de/!39718/> ve <http://www.vergabeblog.de/2011-01-20/kurioses-ramsauer-nennt-interview-uber-zusatzliche-mittel-fur-erhaltung-der-bundesfernstrassen-nicht-autorisiert/> ve <http://www.abendblatt.de/politik/article119858929/Philipp-Roesler-gibt-Interview-mit-der-taz-nicht-frei.html>

<sup>20</sup> Bkz. <http://www.sueddeutsche.de/medien/heute-journal-moderator-claus-kleber-zu-kopf-gestiegen-1.1691417> ve [http://www.focus.de/kultur/kino\\_tv/kritik-an-ard-sendung-zdf-mann-kleber-vergleicht-tagesschau-mit-nordkorea\\_aid\\_1007092.html](http://www.focus.de/kultur/kino_tv/kritik-an-ard-sendung-zdf-mann-kleber-vergleicht-tagesschau-mit-nordkorea_aid_1007092.html) ve <http://www.bild.de/politik/inland/claus-kleber/claus-kleber-vergleicht-tagesschau-mit-korea-30728574.bild.html>, orada Claus Kleber’den alıntı olarak şöyle denilmektedir: “Kuru haber okuma bugün sadece saat 20’de yapılmaktadır ve Kore Televizyonunda.”

ğimsız” *Bild*-Gazetesinin şef redaktörü olarak Kai Diekmann gibi tartışılan Atlantik-Brücke kuruluşunun üyesi olunursa bu uygun düşer mi?

Eğer haftalık DIE ZEIT gazetesinin editörü olarak Josef Joffe gibi Amerika yanlısı ve “CIA-yakını ThinkTank”<sup>21</sup> *Aspen-Institut*’de bulunursanız gerçekten tarafsız mı olursunuz? Josef Joffe, Almanya’da ABD için lobi çalışması yaptığını bizzat kendisi söyledi: “Ülkemizde çoğunluk ABD hakkında pek dostane düşünceler beslemediği için bu çoğunluğun aleyhine yazıyorum.”<sup>22</sup> Acaba şikâyet tutkunu huysuz<sup>23</sup> Josef Joffe, Berlin Aspen-Institut’un aynı zamanda ABD’nin gizli servis subaylarının çalışma ofisi olma şüphesi altında olduğunu bilmiyor mu?<sup>24</sup> Berlin Aspen-Institut’un ilk direktörü Shepard Stone ile ilgili Atlantik ötesi ilişkiler üzerine yapılan bir araştırmada şöyle deniliyor:

*Bu “uyumlu cansız doğa”yı hiç de istemeyerek Stone’un Amerika’nın bir ya da birkaç gizli servisinin önde gelen subayı olduğu şüphesi ile bozuyorlar. Onun “çalışma ofisi”: Berlin Aspen-Institut.*<sup>25</sup>

Örneğin *Süddeutsche Zeitung*’dan tamamen sempatik ve dünyaya açık meslektaşımız Stefan Kornelius gibi bir yığın lobi kuruluşuyla bütünleşip, sonra da siyasi davalar üzerine haber yapabilir misiniz? Ben iddia ediyorum: Hayır, bunu kesinlikle yapamazsınız. *Süddeutsche Zeitung*’un kendisi de bunu

<sup>21</sup> Heise yazıyor: »Grüne und Linke auf der Atlantik-Brücke«, <http://www.heise.de/tp/artikel/4/1/41551/1.html> ayrıca <http://www.taz.de/1/archiv/print-archiv/printressorts/digi-artikel/?ressort=me&dig=2003%2F05%2F06%2Fa0139&cHash=30ef25c225>

<sup>22</sup> Alıntulandı: Stefan Weichert: *Die Alpha-Journalisten*, S. 191;

<sup>23</sup> Bkz: <http://meedia.de/2014/07/29/einstweilige-verfuegung-gegen-die-anstalt-zdf-wehrt-sich-gegen-zeit-journalisten-joffe-und-bittner/>

<sup>24</sup> Bkz. Friederike Beck: *Das Guttenberg-Dossier*, S. 132ff.

<sup>25</sup> Alıntulandı: Friederike Beck: *Das Guttenberg-Dossier, Das Wirken transatlantischer Netzwerke*, S. 132.; ayrıca bkz. <http://www.taz.de/1/archiv/print-archiv/printressorts/digi-artikel/?ressort=me&dig=2003%2F05%2F06%2Fa0139&cHash=30ef25c225> ve Volker Rolf Berghahn’ın kitabı *Transatlantische Kulturkriege: Shepard Stone*, orada Stone’un gizli servis gelişmeleri ayrıntılı bir şekilde betimlenmiştir.

yazıyor. ZDF'nin muhabiri, vasıflı baterist<sup>26</sup> Udo van Kampen, 2014'ün yazında bir basın toplantısında doğum günü için Angela Merkel'e serenat mırıldanınca Münih Gazetesi kızdı: "Gazeteciler böyle bir şey yapmaz. Onlar gözlemcidir, katılımcı değil. (...) Politikacıya çok yakın olan birisinin artık onun hakkında ya da uzmanlık konusunda haber yapmaması gerekir, aksi halde inanırlılığı ve tarafsızlığı kaybolur. (...) Gazetecilerin saygınlığı aslında çok iyi değildir."<sup>27</sup> SZ'nin başına göre gazeteciler siyasetçilere ya da onların kuruluşlarına yakın olamazlar. Ama bu sözler SZ'nin uzun yıllardır iç içe geçmiş olan gazetecisi Stefan Kornelius ile nasıl bağdaşacaktır? Bu arada Stefan Kornelius sert bir şekilde yere çakıldı. Yıllarca başmakalelerinde her türlü saldırıya karşı savunduğu o ABD, beklenmedik bir şekilde Almanlara saldırdı ve buradaki yurttaşları casusluk yaparak dinledi. Bu, besbelli Kornelius'u bile ABD'ye karşı değişen bir tona sevk etti. Şimdi bir gazete Kornelius, yani onun besbelli ıslah edilmiş tonu üzerine şöyle yazıyor:

*Kornelius'un son yorumları buyrukla yazı yazan bir kişinin aşağılanmış olduğu izlenimini veriyor; bu kişi belki de yanlış ata bindiğini anlıyor. Almanya ile ABD arasında dış politika-daki artan gerginliklerle Atlantığın öteki tarafında sadece kokteyl kabulleri ile ödül törenleri eksilmez. Bunlar ayrıca Alman elitleri arasında daha az itibar görür.*<sup>28</sup>

Ancak insanlar arada sırada yanlış ata binerler. Bu, bağımsızlığı rahatsız etmiyor mu? Ünlü *Wirtschaftswoche*'nin genel yayın yönetmeni Roland Tichy, CDU'ya yakın Ludwig-Erhard-Vakfı'nın<sup>29</sup> başkanı, Johanna-Quandt-Vakfı'nın<sup>30</sup> (Milyarder Johanna Quandt tarafından kuruldu) yönetim kurulu üyesi,

<sup>26</sup> Bkz. <http://www.taz.de/Pressekonferenz-mit-Angela-Merkel/!142597/>

<sup>27</sup> Alıntulandı. <http://www.sueddeutsche.de/medien/zdf-mann-singt-fuer-merkel-zwischen-naehe-und-distanz-1.2050806>

<sup>28</sup> Alıntulandı: <https://www.wsws.org/de/articles/2014/07/15/korn-j15.html>

<sup>29</sup> Bkz. <http://www.ludwig-erhard-stiftung.de/index.php?seite=8>

<sup>30</sup> Bkz. <http://www.johanna-quandt-stiftung.de/index2.html#kuratorium>

bir de kökten pazarcı Friedrich-August-von-Hayek-Vakfı'nın<sup>31</sup> idare meclisi üyesidir. Keza vaktiyle ünlü olan FAZ'ın saygın ekonomi bölümünden sorumlu müdürü Holger Steltzner de kökten pazarcı Friedrich-August-von-Hayek-Vakfı'nın yönetim kurulu üyesidir.<sup>32</sup> Steltzner'in FAZ'daki resmi özgeçmişi bunu gizliyor.<sup>33</sup> Friedrich August von Hayek (1899 ile 1992), demokrasiden “politikadaki şantaj ve rüşvet sisteminin ortaya çıkardığı sistem” olarak, bir “söz fetişi” olarak, nefret ederdi.<sup>34</sup> Cicero, Hayek için şöyle yazıyor: “Ayrıca Hayek'in dogmalarında, demokratik kararların münhasıran ilgili olanlar tarafından alınması gerektiği bulunmaktadır. Şunu demek istiyor: Zenginlerin devlete, yani kamuya ne kadar vergi vermeleri gerektiğine sadece zenginler karar verebilir. Böylelikle demokrasinin kaldırılması sağlanmış olur.”<sup>35</sup> Bunu ileri gelen Alman gazetecisi olarak desteklemek mümkün mü? O zaman kimin için lobi çalışması yapılmış olur? Bağımsız gazetecilik böyle mi görünüyor? O zaman özgür haber yapılabilir mi?

Daha da rezilce olan: Almanya'da mukim Atlantik ötesi kuruluşlar, 2014'te, eğer Almanları Amerika yanlısı çıkarları temsil edecek şekilde etkilerlerse, ABD'nin teşvik yardımlarına başvurabileceklerdi; örneğin ABD tarafından talep edilen serbest ticaret anlaşmasında. Siz bunu belirsiz bir komplo teorisi olarak mı görüyorsunuz? Öyleyse ünlü *Washington Post* gazetesine ve ABD Büyükelçisine de artık inanamazsınız. Çünkü onlar bu konuda 2014'te haber verdiler.<sup>36</sup> Bizdeki Alman düşünce önderlerinin iyi hazırlanmış her manipülasyonu için ABD büyükelçiliğinden sağlanan, etkilenen elitlerin önemine göre 5000 dolarla (yaklaşık 3670 avro) 20000 dolar (yaklaşık 14700

<sup>31</sup> Bkz. <http://www.hayek-stiftung.de/115.html>

<sup>32</sup> Bkz. <http://www.hayek-stiftung.de/115.html>, 11. Juli 2014'de erişildi.

<sup>33</sup> Bkz. <http://www.faz.net/redaktion/holger-steltzner-11104375.html>

<sup>34</sup> Alıntılандı: <http://www.cicero.de/kapital/warum-man-die-marktradikalen-zum-teufel-jagen-muss/54265/seite/3>

<sup>35</sup> Alıntılандı: <http://www.cicero.de/kapital/warum-man-die-marktradikalen-zum-teufel-jagen-muss/54265/seite/3>

<sup>36</sup> Bkz. <http://www.washingtonpost.com/blogs/in-the-loop/wp/2014/06/17/support-u-s-eu-free-trade-the-embassy-in-berlin-wants-you>

avro) arasında değişen paralar söz konusuydu. Berlin'deki Amerikan büyükelçiliği, benim el yazmalarım yazıldığı sırada, internete, Almanya'daki ABD'ye yakın kuruluşların Almanlar arasında Washington'un amaçları için propaganda yapmaları halinde başvuracakları formlar koymuştu. Hatta ABD Berlin Büyükelçiliği bu manipölasyon projesine çok sayıdaki katılımdan dolayı bilhassa teşekkür ediyordu.<sup>37</sup> Bizim Almanya'daki bu tür Amerikan yanlısı kuruluşlara derin yakınlık gösteren ya da göstermiş olan alfa gazetecilerimiz, bütün bunları bilmediklerini iddia etmek isterler mi?

Siyasi partilerin gazeteci teşviklerinde durum nasıl? Dışarıdaki yurttaşlar CDU'ya yakın Konrad-Adenauer-Vakfı'nın<sup>38</sup> gazetecilik akademisi ya da SPD'ye yakın Friedrich-Ebert-Vakfı'nın<sup>39</sup> gazetecilik akademisi mezunu bir kişinin, bu öğrenimden sonra beynindeki şalteri bir kenara bırakıp parti yanlısı eğitimden sonra ileride sadece tarafsız haber yapacağını gerçekten sanıyorlar mı?

Ben uzun yılların verdiği tecrübeyle, hayır, bu olmaz, diyorum. Ben de o elit birlikler tarafından planlaştırılıp teşvik edildim, ki onlar uzun zamandan beri nüfuzlu gazetecileri farkında olmadan ahtapot gibi sarıp onlar üzerinde söz sahibi oluyorlar. Tabii ki ben aynı zamanda *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'da bağımsız bir gazeteciydim ve aynı zamanda CDU yakını Konrad-Adenauer-Vakfı'nın planlama heyetindeydim.

Geriye bakınca bir lobici olduğumu görüyorum. Örneğin bir lobici, çıkar grupları adına kitle iletişim araçları üzerinden kamuoyunun düşüncesini etkiler. Ben bunu yaptım. Örneğin Alman dış gizli servisi için. FAZ beni, ilişkimi Batılı gizli servislerle güçlendirmem için açıkça teşvik etti ve arada sırada en azından maddeler halinde formüle edilmiş haberleri benim

<sup>37</sup> Bkz. [https://docs.google.com/document/d/1oLBKsA\\_4pmdzSrVlebl6buH6CFvES4JqKqfRwliANIE/edit?pli=1](https://docs.google.com/document/d/1oLBKsA_4pmdzSrVlebl6buH6CFvES4JqKqfRwliANIE/edit?pli=1) Para için başvurulmuş sayfaya girdiğim zaman, 11 Temmuz 2014'de şöyle deniyordu: »we've received many excellent proposals. Thank you«

<sup>38</sup> Bkz. Örn. <https://es-la.facebook.com/kas.jona>

<sup>39</sup> Bkz. <https://de-de.facebook.com/pages/FES-Journalistenakademie/173356906150424>

imzamlı görmekten mutluluk duyuyordu. Çok iyi aklımda kalan birçok örnekten bir tanesi şudur: 16 Mart 1993'te, "Avrupalı girişimciler Libya'ya ikinci bir zehirli gaz fabrikasının kuruluşu için yardım ediyorlar" şeklinde bir açığa çıkarma haberi idi; haber, benim gizli servis yakını birçok haberim gibi dünya çapında ilgi uyandırdı. BND'nin iki elemanı onu benim yanımda, FAZ'ın Frankfurt'ta, Hellerhofstrasse 2'deki bir ziyaretçi odasında formüle etmişti. Bir başka ifadeyle, FAZ'ın yazı işlerine büyük ölçüde önceden paragraf paragraf verdiler. Bu iki BND elemanının görevi, saygın Alman gazetelerine haber yazmaktı. BND o zamanlar bunu, elemanlarının ifadelerine göre, medya kuruluşlarının bilgisi dahilinde birçok gazetede bu şekilde yapıyordu. BND'nin FAZ merkezinden sadece iki blok ev uzaklıkta, Frankfurt'ta, Mainzer Landstrasse'de, birinci katta direkt dükkânın üstünde çok iyi kamufle edilmiş küçük bir bürosu vardı. Orada her halükârda BND'den gelen sınıflandırılmış malzeme bulunuyordu.

Makalelerin formüle edilmesinde tim olarak "uygun" iseniz herhangi bir zaman "işbirliğinin" daha yüksek basamakları gelirdi: İstedığınız gibi değerlendirebileceğiniz parti parti gizli belge gelirdi. Bizim FAZ'da özellikle çok sayıdaki gizli raporlar için çelik dolap temin ettiğimizi anımsıyorum. (Bir Hamburg dergisinin yazı işlerinde meslektaşlarımı ziyaretim sırasında onların da bu işi benzer şekilde yaptıklarını gördüm.)

O zaman, gizli servislerin gazeteciler hakkında ne kadar aşağılayıcı konuştuklarını henüz bilmiyordum. "Bir gazeteci bir orospudan daha ucuza alınabilir, ayda birkaç yüz dolara." Bu sözlerle *Washington Post*'un redaktörü Philip Graham, bir CIA ajanının, CIA için propaganda haberlerini makale halinde yaymaya hazır gazetecilerin fiyatı üzerine söylediklerini alıntıliyordu. Tabii her şeyi bilen ve destekleyen işverenlerin güvenini sağlayarak. Ve BND, ABD'nin gizli servislerinin uzun koluymuştu, bir tür yan kuruluşu. BND'den bana hiçbir zaman para teklifi gelmedi. Ama benim için ve birçok Alman meslektaşım için buna ihtiyaç yoktu. Görev veren bir gizli servis olunca ya da bir şekilde onun için çalışmamıza izin verilince, kendimizi

fevkalade hissediyorduk.<sup>40</sup>

Bazı şeyleri öğreniyordum ama onlar hakkında haber yapmama izin verilmiyordu. Kuşkusuz bu gizli servislerin benim uşaklığımla ve yaltakçılığımla ilgili yaptıkları bir testti. Yabancı gizli servisler, seyahatlerimi karşıladılar. Örneğin Britanya servisleri, gizli servis konferansları için Wilton Park'a yaptığım seyahati karşıladı.<sup>41</sup> Britanya köşkü, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, önce Britanyalıların seçilmiş Almanlar için kullandığı bir yeniden eğitime kampıydı<sup>42</sup> ve daha sonra da Almanları yönlendirmek için bu amaçla kullanıldı, örneğin benim gibi gazetecileri yönlendirmek için. Parayı Britanya servisleri veriyordu. Gizli servis muhbiri Edward Snowden'in ifşaatlarında bu konuda tek kelime yok. Onların belgelerinde olmadığı anlaşıyor.

2005 yılının yazı; ben o zaman parlak *Park Avenue* dergisinin “şef muhabiri” idim, Hamburg'da Gruner+Jahr yayınevinden uzun yılların CIA şefi James Woolsey ile telefonla bir saatten fazla konuştum; karısı Atlantik ötesi propaganda kuruluşu *German Marshall Fund*'da çalışıyordu (buna daha sonra değineceğiz). Konuşma sırasında Woolsey önce Virginia'daki bürosundaydı, sonra bir limuzinde ve daha sonra da bir helikopterdeydi; bu sırada bağlantının kesilmemesine hayret ettim. Ve bağlantı sanki o karşımda oturuyormuş gibi iyiydi. Biz ekonomik casusluk üzerine konuşuyorduk. Woolsey benden Gruner+Jahr ile ilgili bir haber yapmamı ve haberde ABD'nin Almanya'da gizli servisler üzerinden ekonomik casusluk yapmadığı izleniminin uyandırılmasını istiyordu. Benim için sadece konuşmanın içeriği saçma değildi, Tanrıya şükür ki hiçbir zaman o içerik basılmadı. Gerçekten benim bakış açımdan Gruner+Jahr Yayınevi'nin CIA işbirlikçisi Woolsey'in Virginia'daki sekreterine, konuşma bittikten sonra çok normalmiş gibi bir buket çiçek gönderişi gerçekten saçmaydı, çünkü

<sup>40</sup> Bununla ilgili olarak Federal Meclis'in birkaç isimle ilgili araştırma raporuna da bakınız, adres: [http://webarchiv.bundestag.de/archive/2010/0304/bundestag/ausss\\_huesse/gremien/pkg/bnd\\_bericht.pdf](http://webarchiv.bundestag.de/archive/2010/0304/bundestag/ausss_huesse/gremien/pkg/bnd_bericht.pdf)

<sup>41</sup> Bkz. <https://www.wiltonpark.org.uk/>

<sup>42</sup> Bkz. [http://de.wikipedia.org/wiki/Wilton\\_Park](http://de.wikipedia.org/wiki/Wilton_Park)

Gruner+Jahr, bir çalışanının CIA ile ilişkisini sıcak tutmak istiyordu.

Evet, ardıma baktığımda benim de dışarıdan malzemeyle teçhiz edilip alet edilen bu suçlulardan biri olduğumu söyleyebilirim. Ben kitle iletişim araçları üzerine kamuoyunun düşüncesini etkilemek isteyen bir lobiciydim. Sadece bunu o zaman ben bu şekilde kabul etmek istememiştim. Bu nedenle bugün aynı tutum içinde olan ve örneğin Amerikan yanlısı lobi birliklerine üye olan ya da bunlara yakın duran eski meslektaşlarımdan bugün de onu kabul etmek istemeyişlerini çok iyi anlıyorum. Ama görmezlikten gelmek bunu daha doğru hale getirmiyor. Bir lobici taraflı haber yapar. Bizim saygın medyamızın taraflı haberciliğini (içlerinde FAZ'ın da bulunduğu birçok örnek vererek), 2012 yılında yayımlanan Münih'teki "Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien" adlı yükseköğretim çalışması da onaylıyor.<sup>43</sup> Bir süre önce şu manşeti gördüm: "Araştırma: FAZ lobicilerde okunacaklar listesinin en başında bulunuyor".<sup>44</sup> Makalede bununla ilgili olarak şöyle deniyor: "Alman lobicilerinin en çok okuduğu yayın *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'dur. Gazete onların yüzde 88'iyle birlikte okunanlar listesinin en tepesinde bulunuyor." Peki, neden? Dikkatlice bir bakalım.

### Bir Petrol Holdingi Beni Nasıl Yağladı

Eski Cumhurbaşkanı Johannes Rau (SPD), bir seferinde şöyle demişti: "Gazeteciler siyasi süreçlere, hatta seçim sonuçlarına aktif bir şekilde, başka menfaatler tarafından yönetilen eylemler vasıtasıyla etki ederlerse o zaman tehlikeli olur. Abartmayla ya da yarım doğrularla hava kasıtlı bir şekilde gerilir ya da birinci sıraya getirilirse o zaman tehlikeli olur."

<sup>43</sup> Bununla ilgili bkz.: »Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien: Putin vs. Obama - eine linguistische Analyse«, Bachelor-Arbeit vorgelegt von Mirjam Zwingli, Hochschule für angewandte Sprachen, Fachhochschule des Sprachen & Dolmetscher Instituts München, 2012

<sup>44</sup> Alıntılандı: <http://www.presseportal.de/pm/65649/2112879/studie-faz-steht-bei-lobbyisten-ganz-oben-auf-der-lektuereliste>

Geriye bakarak benim de haberleriyle siyasi süreçleri etkileyenlerden biri olduğumu görüyorum. Ben yaptığım sayısız yurt dışı seyahatlerimde, örneğin zaman zaman benim “haberime”, ilgili BND elemanı tarafından “bilgiler” sağlanmasını “normal” buluyordum. Bilgilerin doğru olup olmadığını doğrusu kontrol edemiyordum. Ama o bilgileri o zamanki şefimin sağladığı güvenle yayımladım. Benim kullanmam gereken kalıp çoğunlukla “gizli servis çevrelerinin beyanlarına göre” şeklindeydi. FAZ’da insanlar, “gizli servis çevreleriyle” iyi ilişki kurmaktan gerçekten gurur duyuyorlardı. Bu arada oradan yöneltilen “bilgileri” hiç kimse kontrol edemiyordu. Olduğu gibi basıyorduk. Geriye bakınca bu bana utanç verici geliyor. Buna ben de katıldım, ama bana eğer katılmazsam işten atılabileceğim bildirildi. Evet, bu tür şeyler gerçekten oluyor. O zaman ben de evet, hukuk okumuştum ve avukat olan meslektaşlarıma ihtiyaten sordum. Onlar bir işverenin bir elemanını eğer BND ile işbirliği yapmayı kabul etmezse işten çıkarılabileceği beyanını doğruladılar. Daha sonra bununla ilgili açıkça görülebilecek davalar oldu. Bir örnek: ADAC’ın yan kuruluşu Aero-Flugdienst’in bir pilotu örtülü olarak bile BND için çalışmak istemeyince, “devlet güvenliğini tehlikeye atmak” gerekçesiyle işten çıkarıldı. Ve iş mahkemesi işten çıkarılmayı uygun buldu.<sup>45</sup> Birçok okur böyle bir şeyin demokrasiye mümkün olmadığını düşünecek ve DDR gibi ülkelerle bağdaştıracaktır. Ama bu bir gerçektir. Alman yurtdışı muhabirlerinin büyük ağı BND’nin bakışı açısından ilginçti. Şüphe çekmeyen “gazeteciler” üzerinden zor araştırmaları hallettirmek kusursuz kamuflajdı. Bunu yapan meslektaşlarım, benim de bu birliğe bağlı olmamdan ötürü bu konuda bana yurtdışında bilgi veriyorlardı. Biz susmak için karşılıklı olarak söz verdik. Kafanızın ardında, BND’nin 6000 kadrolu elemanının yanı sıra yuvarlak hesap 17000 “resmi olmayan” elemanı olduğunu tutmanız gerekir. Bunların çok normal işleri var ve BND için de çalıştıklarını açık olarak asla söylemezler. Bu dünya

<sup>45</sup> Bkz. <http://www.nordbayern.de/nuernberger-nachrichten/nuernberg/pilot-als-risiko-1.1172849> ve <http://www.heise.de/tp/artikel/34/34655/1.html>

çapında böyledir. Çünkü onlarca yıl yurtdışında zorunlu olarak öğrendiğime göre Amerikan ya da Britanya gazetelerinin neredeyse her yurt dışı muhabiri aynı zamanda milli gizli servis için çalışıyordu. Eğer medyadan “tarafsız” haber aldığınıza inanıyorsanız bunu basitçe kafanızın ardında tutmanız lazım.

Eğer ben işverenimin teşvikiyle gizli servise yakın Federal Güvenlik Politikaları Akademisinde çalışmaya başlayınca ya da 1993 yılı, yazın sonlarına doğru Atlantik ötesi lobi kuruluşu *German Marshall Fund of the United States*’ın altı haftalık daveti için serbest kaldığım zamanki çalışmam sırasında, bu ilişkilerin yazdığım haberler üzerinde mutlaka bir etkisi olmuştur. New York’ta *German Marshall Fund*, örneğin beni Bronx bölgesine polisle gece vardiyasına gönderdi. Bununla ilgili olarak FAZ’da “Dünyanın en sert polisleri bu kapılardan geçiyor” diye bir yazı kaleme aldım. O yazı, ABD hakkında yazdığım pek çok olumlu yazıdan biriydi - *German Marshall Fund* tarafından gizlice ve ustalıkla tertiplenmişti. Geriye bakınca inanılır gibi değil, hatta bana bir de ateşli silah vermişlerdi. Silahın New York polisi tarafından bana verilisinin bir de fotoğrafı var. Okur, FAZ’da çıkan bu iyi niyetli haberin ardındaki şeyler hakkında hiçbir şey bilmedi. Okur orada olduğum sırada hangi ilişkilerin bana gizli arabuluculuk ettirildiğini de bilmedi. Örneğin İran Şahı’nın oğlu Reza Cyrus Pehlevi ile bir buluşma; Pehlevi CIA ailesine yapacağı yardım- la Tahran’da tahtı geri alacağını ümit ediyordu. Reza Cyrus Pehlevi’nin her şeyden önce bir şeye ihtiyacı vardı: basın yoluyla dikkatleri çekmek. Ve eğer zaman olgunlaşmış olsaydı FAZ saygın gazetelerden biri olarak planları yayın yoluyla desteklemek mecburiyetinde kalırdı, karşılaşmamızda ondan bunu öğrendim.

Bu *German Marshall Fund*, bizim eski işgal gücümüz ABD’nin bir propaganda kuruluşudur, Dünya Yahudi Kongresi’nin kurucusu ve başkanı Nahum Goldman’ın oğlu Guido Goldman tarafından kurulmuştur. *Marshall Fund* kendi açıklamalarına göre “Atlantik ötesi ilişkiler alanına angaje olan yönetici kademesindeki kişileri teşvik etmek” amacındadır. Aslında bu

kulağa hoş geliyor ama şifresiz metinde Amerikan yanlısı lobicileri kendine çekip teşvik etmektedir.

Bunun altından somut hiçbir şey hayal edemiyor musunuz? Bir örnek: Tarih 22 Temmuz 1993, o zamanki “Governor of Oklahoma”, bir başka deyişle ABD eyalet devleti Oklahoma’nın Başbakanı beni Oklahoma’nın fahri hemşerisi ilan etti. Vali David Walters, aynı gün benim fahri hemşerilik beratımı imzaladı ve berat ancak çerçevelenip törensel bir seremoni eşliğinde takdim edildi (“Honorary Citizen of the State of Oklahoma”). Buna benim haberim olmadan, beni törenle şaşırtan *German Marshall Fund* aracılık etmişti. Eyalet devletin resmi kâğıt üzerinde devlet mühürlü, armalı ve imzalı belgesi bugün büromda asılı duruyor. Merkez medyanın gazetecilerini hangi haince hilelerle yemlemeye çalıştıklarının bir anısı olarak. Tabii ben ABD fahri hemşerisi olmadım, çünkü benim adımın Udo Ulfkotte olduğundan ve o zaman hobi olarak eski mürekkep hokkaları topladığımdan değil; tersine, Atlantik ötesi *German Marshall Fund*’un, beni, fahri hemşeri olarak haber yaparken Amerikan yanlısı çalışmaktan başka bir seçeneğim kalmayacak şekilde kucaklamak isteyişindendi. Bu hain lobi çalışmasını ABD’de altı hafta çok yakından yaşadım ve bu arada bütün ilişkilerimi kestim. Benim eski FAZ meslektaşım ve bugünkü FAZ’ın dış politika şefi Klaus-Dieter Frankenger için durum bambaşkadır, onun adı bugün sık sık *German Marshall Fund*’da ortaya çıkıyor.<sup>46</sup>

Tabii siyasetçilerle çıktığım görev seyahatleri oluyordu, bunların “arka plan bilgileri” olan çalışma dosyaları da vardı. Kuşkusuz “bilgileri” olduğu gibi gazeteye aktarmam gerekiyordu. Bunların hepsi düpedüz lobicilikti. Sadece bunu okur bilmiyor. Benim uzun yıllar işverenim olan FAZ, bir gazetecinin eğer o yurtdışı seyahatler için *Shell* gibi girişimcilerin pahalı davetlerini FAZ adına kabul edip, ardından bu konuda FAZ’da aşırı iyiliksever bir şekilde haber yaparsa “orospuluk”

<sup>46</sup> Örn. Bkz. <http://www.gmfus.org/?s=frankenberger>, Frankenger sonra GMF için yazıyor <http://www.gmfus.org/archives/the-atlantic-imperative-in-an-era-of-a-global-power-shift/>, GMF-Fellows’da konferans veriyor ve GMF’nin etkinliklerine katılıyor-örneğin bkz. <http://www.bu.edu/european/tag/klaus-dieter-frankenberger/>

yapmış olmayacağı ve satılık da olmadığı konusunda şahsi inancımı güçlendiriyordu. Böyle bir seyahatten sonra bir gazeteci beni rüşvetle suçlayınca (“*Shell* tarafından yağlanmış”), FAZ benim için Köln Eyalet Mahkemesinde dava açtı (Az.: 28 O 19/97). Ve kaybetti. Bu, 1997 yılında oldu. O zamandan beri haklı olarak benim hakkımda *Shell*’den “rüşvet aldığımı” iddia etmek serbesttir. Çünkü *Shell* hakkında Nijerya’dan yazdığım yazılardan birinde, oradaki petrol teşvik bölgesine yaptığımız helikopter dahil lüks inceleme gezisinin tümünün *Shell* tarafından FAZ için karşılandığı, okur tarafından fark edilebilecek durumda değildi. Aslında bu, başta benim yazdığım metinde vardı, sonra yazı işlerinde redaksiyonu yapan bir meslektaşım tarafından sayfaya sığsın diye çıkartılarak kısaltılmış olmalı - sonra suçu FAZ gibi aynı şekilde üstlenmek zorunda kaldım.<sup>47</sup>

Hâkimler şuna hükmetti: “Davacının onurunun korunması ile”, yani benim, “davalının fikir özgürlüğü arasındaki gerekli muhakeme, itiraz edilen beyanların kabul edilebilir olduğunun tasdik edilmesine götürüyor. Yasaklanmış tahkir edici eleştiri durumu, mahkemenin düşüncesine göre mevcut değildir.”

*Shell* tarafından FAZ için ödenen seyahatin, ki buna göre beni “rüşvet yemiş” olarak nitelendirmekte bir sakınca görülüyor, benim için beş yıldızlı güzel bir deneyim olduğuna her kim inanıyorsa, onun aynı şekilde seyahat eden *Süddeutsche Zeitung*’dan meslektaşım Klaus Podak’ın Nijerya’da *Shell* seyahatinde birlikte yaşadıklarımız hakkında yazdığı yazıya dikkatini çekerim. Podak’ın haberi şöyledir: “O anda genç bir insan ortaya atıyor, kusursuz ütülenmiş askeri kıyafetle, bembelli aklını oynatmaya ramak kalmış. Makineli tüfekle oynuyor, parmağı tetikte. Saniyeler önce, minibüsün yan penceresinde o nesneyi bir meslektaşımın kafasına dayadı, parmağı tetikte”. Onun oradaki incelemesi sırasında o tarzda ölümle tehdit edilen meslektaşımızın adı Udo Ulfkotte’dir. Bu türden

<sup>47</sup> Bununla ilgili olarak 23 Mayıs 1997 tarihli taz’a bkz.: »Die Folgen einer Dienstreise« ve 3 Temmuz 1997 tarihli taz’a : »Zuhälter und Prostituierte«

yaşantılardan sonra insan yolda bir de “rüşvet yemiş” olarak tartışmalı bir idama katlanmak zorunda kalırsa, kendini nasıl hissettiğini düşünebilir misiniz? Buna rağmen geriye bakarak o zaman beni o şekilde niteleyenlere hak veriyorum.

FAZ’ın görevlendirmesiyle yaptığım dış seyahatlerimden birkaçı beni 1980’li yılların Afrika’sının güneylerine götürdü - tabii masraflar o zamanki Güney Afrika ırkçı rejimi tarafından, Güney Afrika Hava Yolları tarafından, Güney Afrika kömür madeni holdingleri tarafından ve/veya oradaki turizm sanayisi tarafından tam olarak karşılandı; FAZ’daki amirlerim tasdik edip izin verdiler. Benim yazılarımda onlardan hiç söz edilmiyor. Çok “güzel” olduğu için o zamanki FAZ’ın özel televizyon kanalı (“Tele-FAZ”) ekibiyle ardından Kap’ın kırsalında birkaç TV filmi çekmeme izin verildi. Tabii seyahatin finansörleri için olumlu bir şey. Tabii aynı şekilde masraflar ırkçı rejimin destekçileri tarafından ödendi. Güney Afrika’da bir özel uçakla ülkeyi baştanbaşa uçtuk. Biz FAZ elemanlarına kur yapıldı ve sonunda satın alındık. İzleyicinin (hatırladığım kadarıyla birkaç haber RTL tarafından yayımlandı) bundan hiç haberi olmadı. İhtimal ki, RTL’de de Güney Afrikalıların finanse ettiği hangi propaganda hurdasını FAZ’dan pas olarak aldıklarını bilmiyorlardı.

### **FAZ: Ardında Arada Sırada Rüşvetçi Bir Kafa Saklanıyor**

Güya öylesine ciddi olan FAZ’da rüşvetle haber yapılır mı? Buna inanmıyor musunuz? Düsseldorf’un FAZ muhabirlerinden biri olan FAZ’ın gazetecisi Werner Sturbeck, 2012’de Thyssen-Krupp’dan rüşvet yedi; alıntılıdığımız Köln Eyalet Mahkemesinin kararından sonra (Az.: 28 O 19/97) her halükârda ben böyle görüyorum. FAZ’daki özgeçmişinde bundan hiç bahsedilmiyor.<sup>48</sup> Sturbeck, 3 Ağustos 2012’de FAZ’ın ekonomi kısmında “Thyssen-Krupp’un diğer yüzü” başlığıyla bir hatırlanışlık yazısı yazdı. Ve bununla FAZ Thyssen-Krupp

<sup>48</sup> Bkz. <http://www.faz.net/redaktion/werner-sturbeck-11104391.html>

holdingi için fuhuş yapmış oldu. Werner Sturbeck, hatır yazısından önce, Temmuz 2012’de Thyssen-Krupp’un firma jetiyle Münih’e ve oradan da Lufthansa ile birinci sınıfta beş günlüğüne Pekin’e uçtu. Pekin’de beş yıldızlı “China World” otelinde, Şangay’da “Ritz-Carlton Pudong”da ve Nanjing’de de “Sofitel” otelinde kaldı - bir sent bile ödemedi. Hepsi Thyssen-Krupp tarafından karşılandı. Orada bunun karşılığı olarak lütufkâr bir haber bekleniyordu. FAZ, 15000 avroyu sadece seyahat masrafından tasarruf etmiş oldu. Werner Sturbeck’in ardından kaleme aldığı hatır yazısında bununla ilgili tek bir kelime yok, bu tür seyahatler için Alman Basın Konseyinin kuralları emretse bile.<sup>49</sup> Bu durumda FAZ, sık sık yaptığı gibi açıkça sınırları aştı. Önemli olan, parayı veren okurun bundan haberi olmayışdır. “Hatırşinaslıklardan Hoşlanma: Medyayı Böyle Uysallaştırıyorlar” bölümünde diğer nahoş gerçekleri belirtiyorum. FAZ, geriye bakarak Sturbeck’in lüks seyahati için suçluluk bilinciyle şöyle diyor: “Thyssen-Krupp ile birinci sınıfta yapılan seyahatler alışılmış değildir ve uygun da değildir.”

Alışılmış değil mi? Bunu duyduğum zaman gülmekten kırıldım. Önce FAZ’ın geçmişte iyiliksever bir biçimde haber yaptığı tipik lüks seyahatlerin sponsorlarından birine bir kez yakından bakalım.

Ardıma baktığım vakit dünyanın en zengin erkeklerinden biri olan masalsı Umman Sultanı Kâbus’un FAZ gazetecileri için kaç lüks seyahat finanse ettiğini artık tam olarak bilmiyorum.<sup>50</sup> Adam milyarderdir. Ve uzman diktatördür. Sadece Amerikan televizyonu *CBS News* Umman’daki iktidar sahibini bu şekilde isimlendirmiyor.<sup>51</sup> Londra’nın *Guardian*’ı da ona “otokrat” diyor.<sup>52</sup> Günlük gazete *Welt* ona dünyanın “en sempatik diktatörü” diyor. ABD’yi hâlâ resmen destekleyen az sa-

<sup>49</sup> Bununla ilgili bkz. <http://www.welt.de/wirtschaft/article110891981/Luxusreisen-des-Thyssen-Managers-auf-Firmenkosten.html>

<sup>50</sup> Umman Sultanlığı tarafından Renate Komes’in gazetecilik bürosu üzerinden ödendi.

<sup>51</sup> Örn. Bkz. <http://www.cbsnews.com/news/the-worlds-enduring-dictators-qaboos-bin-said-oman-19-06-2011/>

<sup>52</sup> Bkz. <http://www.theguardian.com/commentisfree/2011/jun/15/oman-middle-east-uprising>

yıdaki diktatörlerden biridir.<sup>53</sup> Ama bir diktatördür ve diktatör olarak kalacaktır. Saygın bir gazete olarak kendinizi bir diktatöre davet ettirir misiniz? Her halükârda FAZ'ın şef katında çalışanları için bir diktatörün lüks davetleri her zaman memnuniyetle kabul edildi. Bunu ben ayrıntılı olarak yazacağım. Diktatörlerin devletlerinden gelen bedava davetlerinin FAZ hep üzerine atlamıştır. Sadece oradan değil. Nasıl olsa okur bunun farkında olmuyor.

Sıradan bir okur ilk kez şimdi tamamen yanlış bir izlenim edinecektir. Haa, bir insan bir muhabirin bir seyahatini karşılıyor, diye düşünecek. Doğrusu bu başkalarını temsilen burada ele aldığımız Umman ülkesi yüzünden hiç de değer düşürücü bir küçümseme değildir. Gerçek: Umman'dan yapılan davetlerde güya FAZ-VIP olarak devlet başkanının hesabına Business ya da First- Class seyahat ediliyordu. Havalimanında Sultan'ın personeli bekliyordu; bunlar konugu - sıradan bir gazetecidir - aşırı bir şekilde dikkat çekmeden aceleyle kontrollerin arasından, “normal fanilerden” kaçınıyorlardı. Çok geçmeden orada artık insan kendisini sıradan bir gazeteci olarak görmüyordu, tersine, etrafta VIP olarak ve bir şekilde aşırı önemli birisi olarak görüyordu. Bu arada bu özel muamelenin sadece egzotik Umman Sultanlığı için geçerli olmadığını, tersine, gazetecilerin çoğunlukla başına geldiğini belirtelim. Her şeyden önce “merkez medya” gazetecilerinin.

Tekrar Umman'a dönelim: Havalimanının önünde seyahatin kalan kısmının tümü için klimalı lüks bir limuzin, şoförü ve tercümanıyla birlikte bekliyordu. Tercüman aynı zamanda bir tür canlı cüzdan gibiydi ve gezilerimde her halükârda herhangi bir yerde ödeme yapmama hemen hemen hiç izin vermedi. Konuğun her arzusu gözlerinden okundu. Ve nihayet el yazmasının yazıya dökülme aşamasında kanser tedavisi için Almanya'da bulunan<sup>54</sup> milyarder Diktatör Sultan Kâbus tarafından ödendi.

<sup>53</sup> Bkz. <http://theweek.com/article/index/211722/5-dictators-the-us-still-supports>

<sup>54</sup> Bkz. <http://www.middle-east-online.com/english/?id=67681>

Bir seferinde Umman'nın beş yıldızlı lüks oteli El Bustan Palace'ın barında oyuncu Diether Krebs'e rastladım (kendisi 2000 yılında vefat etti). Ben orada FAZ adına Umman'ın hesabına para vermeden denize bakan geniş bir s it dairede kalıyordum. Sohbeta başladık. Ve Krebs bir Alman gazetecisinin böyle bir lüks otelin ücretini karşılayabildiğine şaşırıyordu. Oteldeki Yunan asıllı Jason Erodottu'nun verdiği Padi dalış kurslarının çok pahalı olduğundan yakınıyordu; oğulları Moritz ile Till şu anda o kurslara katılıyorlarmış. Ona ben, dalışlarımın doğruca odama yazıldığını söylemedim. Ve ardından Sultan    yordu. Evet, Sultan benim özel dalış  ğretmenim Jason Erodottu'nun  creti ile Padi sertifikalı cankurtaran dalıcı eğitimimi bile ödedi. Büyülü bir el gibi odama yazılan her şeyi ödedi. Ayrılmadan önce bir kez daha yıkattırılan kirli çamaşırları, hediyeelik eşya d kk nlarından alınan kartları, otelden yazı işleriyle yapılan pahalı telefon görüşmelerini, asil lokanta ziyaretlerini. Devlet refakatçileri bu işlemin Sultan'ın konukları için ülke geleneği olduğunu söylüyorlar. Ben bunu kabul edecek kadar saf ve aptaldım. Çünkü o zaman ben yiyci olurdum. İnsan böyle yemleniyordu ve tuzağa düşmüştüm. Bütün bunları bugün itiraf etmemin bir faydası yok. Ama başkalarına bir uyarı olabilir.

Çünkü bunların hepsi bir tek amacın peşindeydi: Her kim sof r ve tercümanla klimalı limuzini kabul ettiyse, her kim süper zengini oynadıysa ve kendini arabayla gezdirtip davet ettirirdiyse, o mutlaka devamlı kontrol altındaydı. Ülkenin güvenlik servisine (ve Umman diktatörünün geniş bir güvenlik ağı var) ve aynı zamanda personel birliğinde gizli servis şefi olan enformasyon bakanına gazetecilerin attığı her adım hakkında devamlı bilgi veriliyordu. Görüşme yaptığınız kişiye ve ülke hakkında edinilen izlenimleri de kontrol ediyorlardı. Kiminle telefon konuşması yaptığınızı biliyorlardı. Bu tür seyahatlerde görüşülen kişi olarak tabii memnun olmayan insan ya da "muhalif kimse" yoktur. Nasıl yani? Devamlı gizli servis şefinin "rehberleri" tarafından kuşatılmıştınız, ki onları ülkenin normal yurttaşları dahi hemen gizli servis çalışanı olarak tanıyordu. Yerel bir gazeteye baktığınızda orada Sultan'a ya-

zılmış methiye marşları görürsünüz. Doğal olarak medya da Sultan'a aittir. Saray haberciliği. Alman elçiliğinde de durum farklı değildi. Sonuçta diplomatlar da eleştirel bir cümle ile FAZ'da yer almayı ve ardından da cennette yaşar gibi yaşadıkları ülkeden atılmayı göze almak istemiyorlardı; bu şekilde yaşamak için gözlerini sıkıca kapatmak yeterli oluyordu. Tabii iş yerlerinde önce Ummanlılara hizmet edildiğini fark ediyordunuz. Sadece Hindistan Yarımadasından gelen konuk işçiler değil, yabancılar da Ummanlıların gözünde besbelli ikinci sınıf insanlardı. Diktatörlükle yönetilen bu ülkede elbette insan hakları ihlalleri de vardır, ama bunlar benim tarafımdan ve başka birçok gazeteci tarafından "güzel yazıldı".

Beş yıldızlı klimalı limuzin, beş yıldızlı süit, masmavi gök, deniz ve tatil havası: Bunlar benim tarafımdan algılanan güzelleştirilmiş gerçeklerdi. Geriye kalan her şeyi en iyisi boş verip geçmekti. O zaman Almanca konuşulan coğrafyadan Sultanın daveti üzerine gelen ve onun için PR yapan başkaları da aynı şeyi yaptı. Ama bu bir mazeret değil.

Kendinizi yoksul bir evin, babanız erken öldüğü için her şeyi zor koşullarda çalışarak elde eden genç bir erkeği olarak düşünüyordunuz. Gazete dağıtmak, inşaatta çalışmak, fabrikada bantta dikilmek - sadece üniversitede okuyabilmek ve iyi bir mesleki gelecek elde etmek için. Ve sonra Jackpot. Bedava için. Bankosuz. Dur, bankosuz mu? Görmek istemediğinizi geçiyordunuz. Saray haberciliği Jackpotun bedeliydi. İlk Umman seyahatimden sonra meslektaş çevrelerinde deneyimrimi anlatıyordum tabii. Sadece FAZ'da değil. Jackpota gitmek isteyen başka meslektaşlar da vardı.

O zamanki dpa haber ajansının diplomatik muhabiri olan arkadaşım Klaus Bering'i hiç unutmayacağım. O da dpa için Sultan'ın davetlisi olarak Umman'daydı ve sunulan baştan çıkarıcı beş yıldızlı muamelenin tadını çıkardı. Umman'ın başkenti Muskat'dan Almanya'ya birlikte yaptığımız dönüş uçuşunda, ünlü gazeteci, Businessclassda alkolle öyle bir sarsıldı ki birkaç kez utanmadan yolcuların önünde kustu. Hosteslerin onu küçük bir kusmuk şeyhi gibi temizlemelerini, Bering de daha

sonra normal karşıladı, çünkü bütün hesaplar Sultan tarafından ödeniyordu. Eski Dışişleri Bakanı Klaus Kinkel, dpa muhabirini özellikle kötü bir anı olarak hatırında tutmuş olmalıdır. Kinkel, dpa muhabiri Bering ve ben, hava kuvvetlerinin minnacık uçağı ile Yakın Doğu'ya seyahat ettiğimiz vakit, sigara tiryakisi olan Bering, Kinkel'in tekrar tekrar kibarca ama enerjik biçimde uçakta sigara içmeyenlere saygı göstermesi için uyarmasına rağmen durmadan sigaraya saldırıyordu. Kinkel bunu bugün mutlaka çok iyi hatırlayacaktır, çünkü hava, küçük uçağın içinde dayanılır gibi değildi. Davetli seyahatlerde bazı gazeteciler gerçekten sınır tanımıyorlardı.

Geriye bakınca, davetli gittiğimiz seyahatten sonra dostça ve benim kişisel bakış açımdan Umman hakkında yanlı haber yapan fırsatçılara benden başka Klaus-Dieter Frankenberger'in de dahil olduğunu görüyorum. Ama her şeyden önce FAZ'ın dışında daha birçokları vardı, ki bunlar o zaman bir kez Umman'a gitmek istiyorlardı. Tereddüte mahal vermemek için şunu belirteyim: Benim eski FAZ meslektaşım Frankenberger'in Umman'da hediye kabul ettiğini bilmiyorum ve iddia da etmiyorum. Bu konuda onunla yeteri kadar konuştuk, doğrusu o da aynı şekilde orada hoşla giden beş yıldızlı bir muamele gördü, tıpkı benim Umman'da Sultan'ın konuğu olarak tekrar tekrar yaşadığım gibi. Frankenberger ile bunu, yazı işlerinde konuştuk, o zaman tıpkı benim gibi yakışsız bulmadı ya da kendini "rüşvet almış" gibi hissetmedi. Bu türden lüks davet gezilerinde, tıpkı önce hangi camekâna saldıracağını bilmeyen şekerci dükkânındaki çocuklar gibiydik. Temkinli bir şekilde azimle çalıştık. Nihayet bu bir işti. Ve hiç soru sormadık. Nitekim futbolda da santrfor oyuncusu savunma oyuncusundan daha az kazanacağım demez - ben bunu haksız bulurum. Biz FAZ'da daha o zaman, benim bakış açım göre pusulayı şaşırmış bir toplulukta yaşıyorduk ve bu topluluğun değer yargıları rüşvete bulaşmıştı. İyi olan nedir? Kötü olan nedir? Ama biz başkaları için başmakalelerimizde böyle değer yargılarını önceden belirliyorduk, geriye baktığımızda bu yaptığımız yanlıştı. Frankenberger, bugün hakkındaki şeyler açığa

çıkarıldıktan sonra daha ziyade tartışmalı duruma gelmiştir,<sup>55</sup> ama ne de olsa FAZ'ın dış politika bölümünün şefidir. İkimiz de FAZ'da 1986 yılında, aynı zamanda işe başladık.

Daha sonra, 2012 yılında Münih'te hazırlanan bir bakarlorya çalışması, Frankenberger'in başka bağlamda örnek olacak şekilde makalelerinden birinde taraflı haber verdiğini bildiriyor.<sup>56</sup> Bunu eskiden ben de yaptım. Hakikat şudur: Frankenberger ve ben 90'lı yıllardan beri Umman tarafından ödenen lüks davetleri kabul ettik. Yani her şey dahil paketi kimin ödediğini okurlarımız bilmeden: Umman Sultanlığından milyarder Kâbus. Bugün eleştirmen olarak benim gibi insanlar hakkında ve FAZ'ın o zamanki dış politika şefi hakkında ne söylenebilir? Mesela yukarıda anılan Köln Eyalet Mahkemesinin kararına (Az.: 28 O 19/97)<sup>57</sup> dayanarak geçmişteki Um-

<sup>55</sup> Örn. bkz Uwe Krüger'in doktora çalışması: »Meinungsmacht«, Köln 2013

<sup>56</sup> Bununla ilgili olarak bkz: »Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien: Putin vs. Obama - eine linguistische Analyse«, Bachelor-Arbeit vorgelegt von Mirjam Zwingli, Hochschule für angewandte Sprachen, Fachhochschule des Sprachen & Dolmetscher Instituts München, 2012, mesela S. 37: Orada bir örnek verilerek okurun »psikolojik tavrını etkilemeye« çalışıyor, denilmektedir.

<sup>57</sup> Temmuz 1997 kararı mukayeseli durumda beni ve FAZ'ı ilgilendiriyordu; medyada çok fazla dikkate alındı, örneğin Christian Krüger, Matthias Müller-Hennig: *Greenpeace auf dem Wahrnehmungsmarkt*, Lit-Verlag, Berlin-Hamburg-Münster 2000, s. 224 vd. gibi yayınlara da girdi; Ren Gazeteciler Bürosu'nun aşağıdaki çıkışına da bakın: <http://www.rjb-koeln.de/zensur.html#schmiere>, pasaj: *1996'nın sonunda Karl Rössel Köln'deki "Ken- Saro-Wiwa-Woche" etkinliği çerçevesinde FAZ redaktörü Udo Ullkotte'ye firma dostu haberi için Shell petrol holdinginin "rüşvet" verdiğini ve FAZ'ın da makaleyi basarak "Shell için fahişelik yaptığını" iddia etti. İşin içyüzü: WAZ, FR, Welt ve SZ'deki diğer meslektaşları gibi Ullkotte de Nijerya'ya yapılan Shell'in sponsorluğundaki bir seyahate katıldı. Shell'in helikopteriyle Ogoni arazisi üzerinden yapılan bir çevre uçuşundan sonra petrol işletmesinin sebep olduğu çevre kirlenmesinden dolayı hiçbir şey görülmediğini bildirmişti. Buna karşın meslektaşları sponsor olan Shell'i haberlerinde dile getirdiler, bu durumu FAZ redaktörü Udo Ullkotte dile getirmedi ve Shell, yazısını "objektif habercilik" olarak reklam broşürlerinde tekrar bastı. Ocak 1997'de FAZ ile Udo Ullkotte Karl Rössel'e karşı iddia edilen "aşağılayıcı eleştiri"den dolayı meni müdahale davası açtı. Dava konusunun değeri 100 000 mark olarak tespit edildi. Karşılık olarak RJB Mediawatch, "üçüncü dünya" üzerine haberciliğin eleştirel gözlenmesi inisiyatifi ile birlikte "Shell holdinginin kamuoyu düşüncesini kendi çıkarına manipüle etme girişimleri hakkında" kapsamlı bir seçki hazırladı. Shell'in tam da çevre tahribatı ve insan hakları ihlallerine karşı Ogoni protestoları nedeniyle ve yazar ve halk adına çalışan Ken Saro Wiwa'nın idam edilmesi nedeniyle Kasım 1995'de askeri rejim tarafından ateş hattına sokulduğu aşamada petrol holdingi eleştirmen ayartıp karşı propagandayı medyada lanse etti. Temmuz 1997'de Köln Eyalet Mahkemesi, Rössel'in FAZ'ı ve muhabirini karakterize edişi "aşağılayıcı eleştiri" olmayıp bir "düşünce ifadesi olduğu ve olayın*

man haberciliğimiz için “rüşvet” yedik mi diyelim? Her halükârda geriye bakarak kendim için şunu söyleyebilirim: Ben satılmıştım. Güce böylesine yakın olmak bozuyordu. Sultan’ın kendine ait senfoni orkestrası vardı.<sup>58</sup> Kendisinin bir insanın arzu ettiği her şeyi vardı. Devasa yer altı garajında havlı halılar üzerinde dünyanın bütün lüks saltanat arabaları duruyordu. Bir anda sarayında, yanında divanına oturuyorsunuz. Gerçi aslında onun satın aldığı birçok uşaktan biri olmaktan farksız-sınız. Ama kendinizi figüran olarak hissetmiyorsunuz, tersine, bir şekilde kendinizi güçlü bir birliğin parçası olarak görüyorsunuz. Milyarlar zengini Sultan size zaman ayırdığı için de.

Doğrusunu isterseniz, olaylar zaman zaman beklediğimizden tamamen farklı bir şekilde geliyordu. Sultan Kâbus ile FAZ adına ilk buluştuğum zaman, onun sözde eşcinsel olduğunu ve İslam ülkesinde dışarıya karşı görüntüyü kurtarmak için eskiden kısa bir süreliğine evli kaldığını henüz bilmiyordum.<sup>59</sup> Britanyalı danışmanı ve M16 gizli servis elemanı, Sultan’ın bekleme odasında beni Sultan ile yapacağım ve saatlerce onunla birlikte yalnız kalacağımız ilk konuşmaya hazırlayan Anthony Ashworth<sup>60</sup>, bana asla unutmayacağım biraz tuhaf bir şey söyledi: “Eğer size bir Ferrari teklif ederse ve siz istemezseniz o zaman basitçe teşekkür ederek reddediniz. Bunu söylerken gerçekten çok kibar olmanız, ama iyice anlaşılır biçimde söylemeniz gerekir.” Ben bunu çok saçma buldum ve Britanyalıların kuru mizah anlayışına verdim. Ne var ki; işin iç yüzünü henüz bilmiyordum. Bana Sultan neden bir Ferrari hediye etsin ki? Özellikle Ferrari’nin benim dünyamda yeri yok. Ben daha çok 1960’lı yıllardan kalan, saatte en fazla 18

---

esasî nedeniyle uygun olduğuna karar verdi. Karar medyada geniş yankı buldu, gazeteci haberciliği ile kuruluşlar için PR çalışması sınırlarını aştı.

<sup>58</sup> Bkz. <http://www.oman.de/oman-landeskunde/kultur-oman-handwerk-architektur/musiktan/royal-oman-symphony-orchestra/> ve <http://www.spiegel.de/spiegel/print/d-81303008.html>

<sup>59</sup> Bununla ilgili çok sayıda internet tartışması vardır:

<https://uk.answers.yahoo.com/question/index?qid=20101221162251AAjFPPg>

<sup>60</sup> Anthony Ashworth için bkz. John Beasant: *Oman - The True-Life Drama*, Edinburgh 2002; und Marc Valeri: *Oman: Politics and Society*, London 2009, S. 178; ve Christopher Ling: *Sultan in Arabia*, Edinburgh 2004

km hız yapan eski Deutz traktörlerinden hoşlanıyorum. Söylediğim gibi ben milyarderin kendi senfoni orkestrasını gördüm; sarayında kadın asla görmedim ama çok sayıda çocuk yaşta genç erkek gördüm, onunla yalnız başına divanda oturunca, erkeklere karşı çok cana yakın olabileceğini de sezmedim. Bunu belirtirken yanlış bir izlenim uyandırmak istemiyorum: Sultan bana karşı çok düzgün davrandı. Bana Ferrari de teklif etmedi. Ama gizli servis elemanı Anthony Ashworth ve her şeyden önce Alman elçiliği, Sultan'ın bana kapalı kapılar ardındaki ikili görüşme sırasında asılabileceğinden (böyle bir şey olmadı) korktukları için korkunç derecede heyecanlanmışlardı. Tam aksine, Sultan bana sarayında ne kadar yalnız olduğunu, Garmisch-Partenkirchen yakınında satın alacağı bir birahane de erkek arkadaşlarıyla birlikte Alman birası içen gayet normal bir insan olarak ne kadar mutlu olabileceğini anlattı. Bu yakınlığın yoldan çıkardığını vurgulamam, benim için önemlidir. Sultan Kâbus FAZ seyahatlerinin masraflarını karşılayınca ve diktatör divanında hayatından farslar anlatınca o zaman her şey buz gibi oldu ve çıkarıcı bir hal aldı. Ve ben, dolayısıyla FAZ'daki bizler, bunun içine düştük. Doğal olarak bütün bunlar FAZ'daki haberciliği etkiledi. Hiç kuşku yok.

Çünkü Sultan Kâbus, bütün yapmacıklı nezaketine rağmen bir despottan başka bir şey değildir. ABD Dışişleri Bakanlığı'nın hemen hemen bütün insan hakları raporları bunu onaylıyor. Rapor, Sultan'a yapılacak her türlü eleştirinin yasa gereği yasak oluşunu ve Ummanlıların hükümeti değiştirme haklarının bulunmayışını eleştiriyor. Nihayet Sultan'ın tek başına bütün milli ve uluslararası meselelerde tasarruf yetkisi vardır. Net ifadeyle, o bir diktatördür. State Departmet'in raporu, devlet memuru parasal durumunu açıklamak zorunda değildir, diye devam ediyor. Ve polislerin evlere girmek için arama emrine ihtiyaçları yokmuş. Devamında, ülkenin yasaları hükümeti eleştirenleri ya da sevimsiz düşünceler için mücadele edenleri susturmak için istismar edilmektedir, deniliyor. Yayımlar, kitap ve diğer medya ürünleri ithalatı sınırlanmış.<sup>61</sup>

<sup>61</sup> Bkz. <http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/>

Şimdi bütün bunları bir de bizim Umman'dan yapılan lüks davetler vesilesiyle *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'da yazdığımız haberlerde arayınız. Bu alanda bugüne kadar besbelli hiçbir şey değişmedi. Şimdi FAZ gibi gazetelerde neredeyse sadece gülümseyen, hayırsever Süper-Sultan var, güya herkes ondan çok hoşlanıyormuş gibi. Geriye bakarak şunu söyleyeceğim: tertemiz lobicilik, propaganda ve dezenformasyon. Ne kadar ayıp.

Biz buz gibi vahşi bir diktatörü destekledik. Dürüst olsaydık o zaman FAZ'da Umman'daki birçok insan hakları ihlalleri üzerine haber yapardık. Ama Sultan, bizim gibi yabancıları lüks seyahatlerle satın aldığı için uzun yıllardan beri bu şekilde yapmaya devam edebiliyor. Bir örnek: Temmuz 2014'te iki Umman blog yazarı tutuklandı, çünkü bunlar internette Umman'daki insan hakları ihlallerine gönderme yapmaya kalkışmışlardı. Gençlerin avukatla ilişki kurmalarına izin verilmez. Doğrudan içeri alınırlar. Onlardan biri psikiyatra gönderildi, çünkü Sultanı eleştirmeye kalkmıştı.<sup>62</sup> Bunlar yıllardan beri böyle devam ediyor: Kim ağzını açarsa tutuklanıyor.<sup>63</sup>

Eğer şimdi geriye dönüp okur olarak bizim beş yıldızlı Umman seyahatlerimizin bir bölümünü ve ardından da hatırlaşınaslık haberlerini 1990'lı yıllarda kimin karşıladığını bilerseniz o zaman tarafımızdan yazılan Umman yazılarını yepyeni bir gözle okursunuz. Yani bugün yukarıda belirttiğimiz Köln LG'nin kararıyla benzerlik kurarak FAZ'ın sadece *Shell* hikâyesiyle değil, Umman dostu haberciliği ile de "fahişelik" ettiğini söyleyebilir misiniz?

Netleştirelim: Meslektaşım Klaus-Dieter Frankenberger, gayet sempatik bir insandır, rahat sigara tiryakisi olup küçücük bir tütün parçasını bile ziyan etmez. Ama biz gerçeğe bakalım. Ve ben de 1990'lı yıllarda Umman'dan rüşvet aldım. Bugünkü okurun gözünden bu arka plan karşısında her şey-

<sup>62</sup> Bkz. <http://en.rs.f.org/oman-two-omani-bloggers-freed-after-18-08-2014,46810.html> und <http://muawiyah1983.blogspot.fr/ve http://fr.rs.f.org/oman-deux-blogueurs-dans-le-collimateur-17-07-2014,46648.html> ve <http://en.rs.f.org/oman-two-bloggers-detained-in-oman-for-18-07-2014,46652.html>

<sup>63</sup> Bkz. <http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/oman> ve <http://www.amnestyusa.org/our-work/countries/middle-east-and-north-africa/oman>

den önce Umman Sultanlığına son yıllarda seyahatleri kimin düzenlediği sorusunun ilginç olacağını sanıyorum. Her şey eskiden olduğu gibi hâlâ Renate Komes ile Umman için Alman Basın Bürosu üzerinden mi yürütülüyor?<sup>64</sup>

Frankenberger'in 1990'lı yıllarda Umman'a yaptığı ilk seyahatlerde ("Umman Arap mücevheri olmak için en iyi yoldadır"<sup>65</sup>) "Umman'ın inanılmaz başarı hikâyesi"<sup>66</sup> yazısından "Dengenin ve aklın sesi"<sup>67</sup> yazısına ve "Umman Meclisinin" "İkinci dönem oturumunun açılış töreni"<sup>68</sup> yazısına kadar *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'un yazı işlerindeki yakınlığı-mızdan ötürü bütün bunları biliyorum. O zamanki meslektaşım milyarlar zengini diktatörün ülkesine yaptığı her lüks seyahatle, görünmeyen bir sınırı bir parça daha aştı. Tıpkı benim gibi. Burada şunu vurgulayalım ki Umman, Alman medyasındaki bu türden çok sayıdaki yaşantı için sadece bir örnektir. *Spiegel*'de bunu asla yaşamadım. *Spiegel*'in gazetecileri bildiğim kadarıyla diktatörlerin bu türden lüks gezilerine kendilerini davet ettirmiyorlar. Bu onur meselesiydi. Orada herkes o değere tutunuyor. FAZ'da ise durum bambaşkadır. Geriye bakınca iyiden iyiye yiyici olduğumuzu görüyorum.

Acaba medya hiyerarşisinde Frankenberger gibi yükselen insanlar için aslında bugün her şey net mi? Muhtemelen evet. Çünkü FAZ'ın ödenmiş lüks seyahat skandalından sonra başka bir bağlamda ve FAZ gazetecilerinin satın alınabilirlikleri hakkında bundan böyle FAZ'da "şeffaflık" sağlamak istiyoruz dendi.<sup>69</sup> FAZ'ın şirket haberciliğini yöneten Carsten Knop,

<sup>64</sup> Bilgi: Renate Komes Umman için çok normal (iyi) PR çalışması yapıyor, gazeteci olarak Umman'da karşılaşılan rüşvetle, benim bildiğim kadarıyla, ilgisi yoktur. Onun yıllar içinde birçok şey öğrenmiş olması gerekir, ama kesinlikle ne bundan sorumludur ne de onun itici gücüdür.

<sup>65</sup> FAZ, Temmuz 1995, gazetenin siyaset kısmında Umman tarafından ödenen PR-Yazısı

<sup>66</sup> FAZ, Nisan 1997, gazetenin siyaset kısmında Umman tarafından ödenen PR-Yazısı

<sup>67</sup> FAZ, Ekim 1998, gazetenin siyaset kısmında Umman tarafından ödenen PR-Yazısı

<sup>68</sup> FAZ, Aralık 2000, gazetenin siyaset kısmında Umman tarafından ödenen PR-Yazısı

<sup>69</sup> Bkz. <http://www.mediummagazin.de/aktuelles/pressereisen-affare-faz-schafft-fortan-transparenz/>

2012 yılında, *Medium Magazin*'de, "Gelecekte davet edildiğimiz seyahatlerde şeffaflık sağlayacağız," dedi. Firma adına Lufthansa'nın birinci sınıfında ve beş yıldızlı otellerde konaklamalı yapılan seyahatlerin açığa çıkarılmasından sonra, FAZ'ın elemanı Knop, yeni şeffaflık için şunu söyledi: "Bu geçici bir şey değil, yeni bir standarttır. Şimdi bu böyle kalacak."<sup>70</sup> Okur olarak insanın, bu türden şeffaflığın gazetenin sadece ekonomi sayfalarında mı, yoksa ödenmiş seyahatlerle ya da davetlerle ilgili politikasında da uygulanıp uygulanmayacağına dikkat etmesi gerekir.

*Kölner Express*'in ve *Bild am Sonntag*'ın eski şef redaktörü, siyasi danışman Michael Spreng de, gazeteciler için yapılan böylesi cömert davetleri ve özel muameleleri çok iyi biliyor. Bununla ilgili olarak şöyle yazıyor:

*Helmut Schmidt ile yaptığım Güney Amerika seyahatinde son durak Dominik Cumhuriyeti idi; ülke o zaman kendini sosyal demokrat diye adlandıran bir parti tarafından yönetiliyordu. (...) Schmidt, devlet ziyaretinin son akşamı, Federal Deniz Kuvvetleri'nin okul gemisi "Deutschland"da bir resepsiyona davet etti; orada ben iktidar partisinin genel sekreteriyle tanıştım. Bana ülkeyi daha iyi tanımam için birkaç gün daha kalmamı teklif etti. Ben kaldım ve ertesi sabah ordunun bir aracı beni aldı ve hava limanına bıraktı. Uzatılan üç gün süresince Dışişleri Bakanlığından çok sempatik bir insan da bizimle birlikteydi. Bana kaldığım sürede başkanlık helikopterinin emrimde olduğunu söyledi. Üç gün boyunca ülkenin üstünde bir orası bir burası deyip uçtuk ve başkanlık armasıyla süslenmiş olan helikopter hoşuma giden yerlerde indi - ve yüzlerce insan "El Presidente"nin geldiğini düşündükleri için toplanıyordu.<sup>71</sup>*

Bunu, merkez medyanın gazetecilerine yapılan lüks özel muamelenin hiç kuşkusuz FAZ'la sınırlı olmadığını göstermek

<sup>70</sup> Alıntılındı: <http://www.mediummagazin.de/aktuelles/pressereisen-affare-faz-schafft-fortan-transparenz/>

<sup>71</sup> Alıntılındı: <http://www.sprengsatz.de/?p=3523>

için belirtiyorum. Buraya kadar tarafımdan Umman'daki be-  
timlenen olayların gerçekte merkez medyanın gazetecileri için  
tipik olmadığına inanan herkes, fena bir şekilde yanılıyor. Ve  
bunu gazetecilerin şefleri de biliyor. “Kendine bir gazeteci sa-  
tın al” bölümünde bu konuya daha ayrıntılı biçimde girece-  
ğim. Çünkü ya bu şefler davetleri kişisel olarak alıp, gazeteci-  
lere iletiyorlar; o zaman işin iç yüzünü biliyorlar. Ya da gaze-  
teciler davetleri alıyorlar ve şeflerine onaylattırıyorlar. Yani bu  
tür seyahatler her halükârda amirler tarafından imzalanmak-  
tadır. Sırf sigorta nedeniyle olsa bile. Seyahat başvurularında  
böyle bir seyahatin yayıncıya yaklaşık kaç mal olacağını be-  
lirtmek gerekiyor. Eğer görev seyahati başvurusunda sadece  
havalimanına gidiş dönüş gideri varsa, o zaman şef neye onay  
verdiğini çok iyi bilir. O zamanki amirlerim FAZ'da bu tür  
birçok seyahate onay verdi. Sadece benimle ilgili olanlara de-  
ğil.

Bu bağlamda Umman'ı unutunuz. Sultan'ın yerine bir sanayi  
kuruluşunu ya da başka bir ülkeyi koyabilirsiniz. Umman bu  
kitapta rüşvet için sadece eşanlımlı bir sözcüktür, satılmış  
habercilik bağlamında. Ama bu o zamanki bakış açısından her  
iki taraf için de bir alışveriş durumu idi. Davet eden parasının  
karşılığında açık bir şekilde “ilan” ya da “reklam” olarak nite-  
lenen bir reklam metni almıyordu. Hayır, gazetenin yazı işle-  
rinden sözde otantik bir metin alır, gerçi bu benim bugünkü  
bakış açımdan rüşvet verilmiş habercilikten başka bir şey de-  
ğildir, ama PR olarak nitelenmemiştir. Ve finansör sadece bir  
tane değil, bu türden bir dizi reklam metni alır. Sırf işletme  
bakımından davet sahibi için buna değiyordu. Çünkü bu her  
halükârda Alman dilindeki “nitelikli medya”da bir reklam  
sayfası satın almaktan daha uygundu. Gazeteciler için zaten  
Jackpot idi. Ve yayıncı birkaç sayfayı neredeyse bedava olarak  
egzotik hikâyelerle dolduruyordu.

Bütün bunları ayrıntılı olarak kaleme alıp, Frankenberger'in  
adını da neden sık sık andım? Çünkü bu eski meslektaşım  
bugün dış politika şefi olarak genç meslektaşlarımın görev se-

yahatlerini imzalıyor. Çünkü FAZ'ın durumunun çok kötü gittiği biliniyor, vaktiyle öylesine gelişen kuruluş zarar kaydediyor (Haziran 2014'te yapılan genel kurulda yönetimin belirttiğine göre 2013'te resmen 8,3 milyon) ve çalışanlar 2014'ten bu yana artık ücret artışı almıyorlar (2013 yılındaki personel giderleri 86,7 milyon avro).<sup>72</sup> Buna rağmen onu ve eski meslektaşlarımı ilk bakışta cazip ve uygun görünen davetlerle ilgili görev başvurularını imzalamaktan sakınmaları için uyarıyorum. Geriye bakınca hepimiz, bundan ne çıkacağını ve bilgi için para ödeyen ve bunun karşılığında makyajsız doğruyu öğreneceğine inanan okur için ne anlama geleceğini biliyoruz.

Ayrıca bir de Almanca medyanın gazetecilerinde sık sık karşılaştığım gizli derecelendirme biçimi vardır. Eş ya da sevgili ve arada sırada da bunların çocukları normalmiş gibi, bu türden ödenmiş lüks davet gezilerine götürülüyor. Önceden davet sahibinin onların masraflarını da tam olarak üstleneceği konusu netleştiriliyor. Eğer sırf Sultan geriye dönüp bu tür seyahatleri kimler için ödediğini anlatsa; herhalde anlattıklarıyla yeni bir skandal televizyon dizisi yapılabilir.

## Gazeteciler Toskana'daki Villalarını Nasıl Ödüyorlar

Clou: Belli bir tavırla onu - şimdiye dek belirtilen isimlerden ve yayıncılardan bağımsız - gazeteci olarak önemli refah içine sokabilirsiniz. Bunun gerçekten herhangi bir medya kuruluşu ile ilgisi yok, tersine, maliye ile ilgisi var. Alman vergi mükellefleri her şeyi teşvik ediyor, yani parasal olarak. Hayır, ben

<sup>72</sup> 26 Haziran 2014 tarihli Frankfurter Allgemeine Zeitung GmbH'nin işleme çalışanları toplantısında benim gördüğüm FAZ'daki meslektaşlarıma yapılan açıklamada hayatta kalmak için mücadele veren kurum toplam 280 milyon avro masraf göstermektedir. Birçok masrafın kısıtlanması mümkün değil, örneğin "Keza faal yaşlılık bakımı masrafı önceki yıl karşısında 2,2 milyon avro artarak 2013 yılında 13,6 milyon avroya çıkmıştır. Sermaye piyasalarındaki geriye doğru faizlendirme yasal açıklamalar nedeniyle buna uygun olarak emeklilik ertelemelerini yükseltmek mecburiyeti ortaya çıktı." denilmektedir. Başka bir yerde: "... ama maalesef elde ettiğimiz sonuç toplam olarak hâlâ oldukça kırmızıdır. Bu arka plan karşısında yönetim ile yayıncı bu yıl ücret artışı yapmamayı kararlaştırdı. Bu herkes için can sıkıcı bir durum ama kaçınılmazdır. Böylesine bir ücret artışı milyonlarca yükün devam ettirilmesi ve zaten mevcut olan zararlara ilave edilmesi anlamına gelir."

sadece çok uçan gazeteci olarak, insanın sonsuz çoklukta ürünü değiştirebildiği ve sonra da açık artırma firmalarında E-Bay gibi sattığı mil kuponlarını kastetmiyorum. Sonuçta bunu işveren ya da seyahatin bu şekilde aldatılan başka bir finansörü karşılamıştır. Ancak bunlarla villa alamazsınız.

Bizim merkez medyamızın bu kadar çok alfa gazetecisinin neden Toskana'da, İtalya'nın rağbet gören başka bölgelerinde, Güney Fransa'da ya da İspanya'da evleri bulunduğu bir kez olsun hayret ettiniz mi? Buraya kadar belki de üçüncü kişilerin hesabına egzotik ülkelere seyahat edebilmek için gazeteci olarak insanın nasıl da ruhunu şeytana sattığının ana hatlarını tahmin ediyorsunuz. Ama gerçeğin tamamını henüz bilmiyorsunuz. Zengin Sultan gibi sponsor bulursanız (dışarıda PR acentelerinin duvarları arkasında bunların sayısı az değildir) o zaman bir PR gazeteci seyahatine, yerinde, beş yıldızlı tam pansiyon dahildir. Yani yeme içme masrafı yoktur. Tam tersine: Ağzının tadını bilenler için yeter işareti yapıncaya kadar yemek var. Ama bizim vergi hukukumuzda yurt dışı seyahatler için gelire göre saptanan günlük tarife vardır. Ve vergi mükelleflerine karşı bu tarifeyi geri döndükten sonra maliyeden talep etmek yakışıksız bir durumdur, hele gazeteci olarak bir seyahatte tam olarak yedirilip içirildi iseniz. Ben yurtdışında hazinenin bu cömert teklifini reddetmeyen gazetecilere sıkça rastladım. Umman'da her gün için örneğin 2014'te 48 avro idi, Huston ya da Miami gibi bir Amerikan şehrinde 75 avro, Norveç'te bir gün için 64, İsveç'te bir gün için 70 avro ve Afrika Angolası'nda bir gün için 77 avro. Yani vergi mükellefleri gazetecilerin seyahatlerini ülke ülke destekliyorlar. Gazeteci gerçekte her şey dahil bir paketle bedava bir geziye sahip oluyor, maliyede teşviği cebe atıp, işverenden de hikâyesi için ödenti ya da ücret alıyor. Böylece, bir zaman geldi merkez medyanın en becerikli ve en vicdansız alfa gazetecilerinin bu arada Toskana'da evciklerini ödediklerini öğrendim.

Daha başka buna benzer vicdansızca hileler vardı. Aklımdan hiç çıkmayan, Hamburglu işverenin dikkatine güya binlerce "özel fotoğrafı" sunan bir foto muhabiridir; onların haklarını

bir Irak seyahati sırasında Bağdat'ta sözüm ona çok paraya satacağını ümit ediyordu. Sonra yayıncıya masraflar için “özel bir belgeyi” hesap olarak verir; bunun için kendisinin gerçekten parası yoktur. Aptalca bir şey ki bunlar Irak diktatörü Saddam Hüseyin'in Bağdat basın merkezinin basın kısmında serbestçe dağıtılan fotoğraflardır. Onun Hamburglu şefi bir zaman gelir durumu öğrenir - ve muhabir ayrılmak zorunda kalır. O zamandan beri adam, vaktiyle “ABD'yi çok eleştiren haberlerinden” dolayı kovulduğu söylentisini yayıyor. Bugün en saygın gizli çalışan (Undercover) gazetecilerden biridir; iyi gazetecilik hakkında ders veriyor ve medyanın verdiği görevle PR iddialarının doğruluğunu kontrol ediyor. Kısaca, adam bugün Almanca konuşulan coğrafyada “ciddi gazeteciliğin” kur yapan simgesidir. Dünya tarihinin geç kalmış nüktesi. Ve yayıncının ona o zaman kırmızı kart göstermiş olması ve bugün ketum, perde arkalarıyla ilgili olarak susuyor olması iyidir. Ben adamı yıllar önce bir kez daha Hamburg'da görmeye gittim - pişmanlıktan eser yok. Gerçekten neden kovulduğunu anlamıyordu. Hamburg balık pazarı yakınında doğal ve eski bir balık restoranında, akşam yemeğinde bana, meslektaşlarından hiç de farklı davranmadığını söyledi. Belki de bunu söylerken haklıydı. Ama kendisi kaybetmişti. Başka birçok durumlarda, özellikle, güya bilgi verene verdiği bilgi karşılığında ödenen rüşvet paraları için özel belgeler düzenlendiği zaman yazı işleri bunu gerçekleştirmek istemiyordu. Gazetecilerin ödediği rüşvet paraları vergiden düşülebiliyordu - yani rüşvet de vergi mükellefleri tarafından teşvik ediliyordu. Bu, günlük bir realite idi. Yiyici gazeteciler özel belgeler düzenleyip maliyeyi ve işverenlerini aldatıyorlardı.

Ödenen ve bir de vergi mükellefleri tarafından da teşvik edilen seyahatler buzdağının sadece tepesi idi. Arkaya bakınca hakikaten rüşvet olan ve affedilmesi mümkün olmayan hediyelerdi. Örneğin eğer körfez işbirliği meclisi (Suudi Arabistan, Emirlikler, Katar, Umman, Bahreyn ve Kuveyt) her sene özellikle haberin kıt olduğu Noel öncesinde koyu İslamcı bir ülkede toplanırsa, Batılı gazetecilerin çoğu orada, sağlıksız Noel kızartmalarından ya da alkolden kaçmak istedikleri için bu-

lunmazlardı. Birkaç günlük pis kokan sıkıcı toplantıya katlanan ve toplantı hakkında basın merkezinden uslu haberleri kendi yazı işlerine geçen her katılımcıyı sonunda değerli hediyeler bekliyordu: kimi altın Rolex, kimi altın dolmakalem, kimi değerli sikkelerden bir takım ya da canın ne çekerse. Hediyeler (her sene bir başka hediye ama bir yıllık toplantıda bütün gazetecilere hep aynısı) gizlice otel odasına bırakılıyordu. Ya da son gün “basın merkezi”nden alabiliyordunuz. Bunu herkes biliyordu. Hiç kimse reddetmedi. Her halükârda ben hediyeleri orada bırakan gazeteci meslektaşım rastlamadım. Hepimiz sonsuz derecede yiyiciydik. Gelecek sefer Körfez İşbirliği Meclisi’nin yıllık toplantısına ilişkin bir haber okursanız, duyarsanız ya da görürseniz kesinliği sınırlayan ihtimalle satın alınmış bir PR haberdur ki, bu bizim medya kuruluşlarımız tarafından haberin kıt olduğu zamanlarda, yayın boşluklarını ya da sayfaları bedava doldurmak için minnetle ve şevkle kabul edilmektedir. Ve aklınızın bir kenarında tutun: Propaganda, pardon, Arap ülkesinin basın merkezinde gece gündüz açık bir büfe var. Yani yemek, gazetecilere bedavadır. Ama Suudi Arabistan’da gazeteciler her gün için Alman vergi mükelleflerinden/hazineden bir kez daha 48 avro talep edeceklerdir, her gün için Emirliklerden 42 avro, Umman için 48 avro, Bahreyn için 36 avro, Kuveyt için 42 avro ve Katar için 56 avro isteyeceklerdir. Bunun karşılığında Almanca konuşan izleyici, okur ya da dinleyici teşekkür olarak bir yığın satın alınmış haberle karşılaşacak. Bu safi alay etmektir. Yurttaşlarla dalga geçmektir.

### **İyi Yağlanmış: Gazeteci Fiyatlarının Ardındaki Adı Çıkılmış Sistem**

Sadece bu kadarla değil. Çünkü gazeteciler verdikleri haberler için bir de ödüllendiriliyorlar - nitekim “Gazetecilik Ödülü” ile. Bu adı çıkmış sistemi, en iyi şekilde yiyecek maddelerimizin ödüllendirilmesiyle açıklayabilirsiniz. Yiyecek maddelerimizin üzerindeki altın, gümüş ya da bronz DLG kalite mührünü mutlaka biliyorsunuz; ne yapacağınızı bunlara göre de-

ğerlendirebilirsiniz. Sadece işin iç yüzünü bilmeniz gerekir. Bunların yuvarlak hesap 27 000 tanesi her sene gıda sanayisi kuruluşu olan Alman Ziraat-Topluluğu Birliği tarafından görünüşü, kokusu ve tadı bakımından “test edilir”. Kimyasal ya da mikrobiyolojik kontroller ise istisna olarak yapılır. “Kalite beklentisinden sapmayan” her şey, en iyi notu alır - yani altın kalite mührünü.<sup>73</sup> İçindeki maddeler ve gerçek kalitesi hakkında test işlemi çok fazla bir şey söylemez.<sup>74</sup> DLG kalite mührünün ne değerinde olduğunu, tüketici ancak DLG’nin ödüllendirdiği gıda maddeleri ile ilgili skandallar resmen açıklandığı zaman görür. Örneğin Großbäckerei Müller-Brot’un hijyen skandalında olduğu gibi; makinelerinde ve pişirme katkılarında fare pisliği ve haşere bulundu<sup>75</sup> - ve bu şirketin malları DLG tarafından ödüllendirilmişti.<sup>76</sup> DLG mührü, Almanca konuşulan coğrafyada herhalde daha çok kuşkulu ödüllendirmelerden biridir. Çünkü yapay aroma ilavesiyle elde edilen tat, kalite mührünü almaya hak kazanıyor. Buna örneğin Zott’un ürettiği çilekli kaymak yoğurdu de dahildir. Yoğurdun rengi sadece çilekten oluşmuyor, kırmızı pancar ilavesiyle elde ediliyor. Tüketici koruyucusu Silke Schwartau, bunun inanılmaz olduğunu söylüyor: “Yapay bir şekilde aromalaştırılmış bir ürünün bir de iyi tat olarak ödül almasının mümkün olmaması gerekir”.<sup>77</sup> Geçmişte, yapay aromalar ya da katkı maddeleri DLG’nin tat kontrolörlerini ilgilendirmiyordu. İçinde katkı maddeleri bulunan (örn. E903 ve carnau-ba mumu) bizzat Haribo lastik şekerlemeleri DLG tarafından ödüllendirildi. Başka bir örnek: “Harry”nin fırınlanmış broçinleri (yuvarlak küçük ekmek - ç.n.) “Meister Krüstchen” - DLG tarafından altınla ödüllendirildi. Aynı broçinler Ürün Testi Vakfı’ndan ancak “kusurlu” değerlendirmesine layık gö-

<sup>73</sup> Bkz. [http://www.dlg.org/fileadmin/downloads/food/DLG\\_Pruefbestimmungen\\_](http://www.dlg.org/fileadmin/downloads/food/DLG_Pruefbestimmungen_)

<sup>74</sup> Örn. Bkz. <http://www.haz.de/Nachrichten/Wissen/Uebersicht/Diesen-Guetesiegel-n-koennen-Sie-trauen>

<sup>75</sup> Örn. Bkz. <http://www.augsburger-allgemeine.de/bayern/Mueller-Brot-Die-Ermittlungen-werden-langwierig-id18938661.html>

<sup>76</sup> Bkz. <http://www.augsburger-allgemeine.de/wirtschaft/Das-sind-Guetesiegel-wert-id19071936.html>

<sup>77</sup> Alıntlandı: [www.ndr.de/markt](http://www.ndr.de/markt), 2. 4. 2012 tarihli yayın.

rüldü. Ürün Testi Vakfı'nın gerekçesi şöyledir: Broşinler lezzet bakımından "bayat, yavan, çok az aromalı ..." imiş. DLG test sonucundaki bu büyük farkı açıklayamıyordu. Bütün bunları sistemin nasıl çalıştığını bilerseniz anlarsınız: DLG, tarım ve beslenme sanayisinin bir lobi kuruluşudur. Hiçbir şekilde tüketiciyi koruma kuruluşu değildir. Derneğin 20 000'den fazla üyesi vardır ve hizmet karşılığındaki gelirleriyle kendini finanse ediyor. Buna bol miktarda dağıtılan DLG kalite damgası da dahildir. Hemen hemen bütün "test edilen" ürünler - yüzde 90'dan fazlasına kadarı - böyle bir "kalite damgası" alıyor. Bunu sürdürebilmek için bir lisans harcı ödenmektedir. İşte tam da bu adı çıkmış sistem "gazeteci ödülleri"nde" de var.

Gazete okurlarının, radyo dinleyicilerinin ya da televizyon izleyicilerinin - yani tarafsız tüketicilerin - kimin gazeteci ödülünü alacağına karar verdiğine inanıyor musunuz? Hayır, tıpkı DLG kalite damgasında olduğu gibi sistem kendi kendini ödüllendiriyor. Gazetecilik ödülünün verilmesine karar veren kurullarda hemen hemen hep medya holdinglerinin gazetecileri vardır, ki bunlar gazetecileri "ödüllendiriyorlar". Burada partilerüstülük, bağımsızlık ve doğruluk söz konusu değildir - burada söz konusu olan, tıpkı DLG ödülleri olduğu gibi satışı teşvik eden tedbirler için ortalama bir kalite. Gıda maddelerinin yapay katkı maddeleriyle altın kalite damgası kazandıkları gibi ortalama kalitedeki gazeteciler de uslu, siyasi bakımdan kusursuz tavır takınıp, elitlere kur yaparlarsa onlardan teşekkür olarak (güya) saygın medya ödülünü alırlar. Sistem gazeteciler bakımından birçok durumda en temiz haliyle tüketici aldatmacasıdır. Çünkü medya kuruluşları - örneğin gazeteler - gazetecileriyle ilgili biyografik bilgilerinde ödülleriyle reklam ediyorlar ki bunları çoğunlukla kendileri ödeyip armağan etmiş oluyorlar. Bu şekilde ödüllendirilen gazeteciler ağızlarını açmıyorlar. Netice itibarıyla bir de "ödül parası" alıyorlar. Çünkü ödül çoğunlukla binlerce avro ile donatılmış oluyor. Bu türden ödül törenlerinde pek çok kez bulundum. Parti yakını kuruluşlar medya gazetecilerine ödül verince, iç içe geçmiş bir firma örgüsü üzerinden verilen ödül,

nihayetinde kendi partilerine ait oluyordu, o zaman tüketici aldatmacası en aptalların ulaşabilecekleri yakınlığa gelmiş oluyordu. Ama sistem içinde birlikte yapılıyordu. İnsan rüşvetçiydi. Bugün kaç kuruluşun gazeteci ödülleri para aktardığına bakınız. Kuruluşların bununla bir haberciliği teşvik etmek istediklerine inanıyor musunuz ki, o haber onlara ya da ürünlerine eleştirel olarak muhalefet etsin?

Bu iyi yağlanmış bir sistemdir - dışarıda bazı tüketiciler hâlâ “bağımsız gazetecilik” sisteminin var olduğuna inanıyorlar. Hakikat: Eğer Alman-Amerikan düşünce kuruluşları ve vakıfları mükemmel gazetecilik için ödül dağıtıyorlarsa bununla kendi görüş tarzlarını, özellikle dışarıdaki fark etmeyen insanlar arasında olumlu bir şekilde yaygınlaştırmaya önem vermiş oluyorlar. Burada da yine alfa gazetecilerin elitlere yakınlığını görüyoruz. Bu kitapta birçoklarını tanıyacağımız alfa gazeteciler, bu tür ödülleri memnuniyetle kabul ediyorlar ve bu arada bir de beğeniliyorlar. Bunu ben çok iyi biliyorum. Nihayet eskiden böyle ödül törenlerinde birlikte karar verdim ve hiçbir ödülün alenen duyurulmaması gerektiğini söylüyorum.

Gazeteci ödüllерinin değersizleştirilmesinin tipik bir örneği Hanns-Joachim-Friedrichs-Ödülü’dür; gazeteciler için konulmuş vaktiyle çok ünlü bir ödüldü. Bugün propagandacıların ödülü haline geldi. Bilimci Jens Berger, ona “manipülatörlerin Oscar’ı” diyor ve bununla ilgili olarak 2014 yazında şunları yazıyor:

*Olağanüstü tüzükten yararlanıp evet diyenler, eleştirmeyenler, manipülatörler, propagandistler, kariyer gazetecileri gidecek daha sıkı gruplaşıyorlar, ki bunlar kendilerini doğru ve doğruluk için yükümlü hissetmiyorlar; tersine, kendilerine görev verenlere, şef redaktörlerine ve nihayet kariyerlerine karşı yükümlü hissediyorlar. Yani tüzüğün 3. maddesinde üye kabulü başlığı altında: (2) adı geçen ödül sahiplerinin üyelikleri dernek üzerinden bir danışma kuruluna 8. madde teklif ediliyor. Danışma kurulunun oy verme hakkı yoktur. (3) derneğin üyelerinden biri istifa, ihraç ya da ölüm nedeniyle der-*

*nekten ayrılırsa yerine her seferinde bir danışma kurulu üyesi derneğin yeni üyesi olarak geçiyor - yani ödül sahipleri sırayla geçiyor. Bir sene içinde birden fazla kişi ödül alırsa ödül alanların hepsi derneğin üyesi olarak geçiyor. Her ödül sahibesi, ödül sahibi otomatik olarak danışma kuruluna girer ve er ya da geç otomatik olarak üyeliğe yükselir. Öte yandan bütün üyeler çalışanlar birliğinde ödül töreni jürisinin de üyeleridir. Bu, şu demektir: Jüri üyeleri, kimin kısa ya da uzun sürede jüriye üye olarak gireceğine karar veriyorlar. Thomas Roth, Frank Plasberg ya da Anne Will'in araştırmacı gazeteci olarak ödül için seçim yapamayışlarını herkes anlamıştır. Bu arada terfi edenler dernekte ve jüride çoğunluğu elde etmişlerdir. Kurucu üyelerin "yükselenlere" oranı bu arada on ikiye on dördttür. Golineh Atai gibi bir gazetecinin vakıf kurucusunun: "İyi bir gazeteci kendini bir şeyle basitleştirmemesinden, hatta iyi bir şeyle bile basitleştirmemesinden anlaşılır" ilkesine, çalışmasıyla taban tabana zıt durduğu halde, bu sene ödülü alması mümkün oluyor.<sup>78</sup>*

Sadece başınızı sallayabileceğiniz gazeteci ödülleri de var. Bunlara sigara üreticisi Reemtsma'nın, 2007'den beri "özgürlük için yapılan günlük mücadelede sesini duyuran cesur gazeteciler" için her yıl verilen "Liberty Award" ödülü de dahildir. Bundan daha utanmaz ve daha alaycı bir şey olamaz. Satıldığı ürünler, insanda bağımlılık yaratan ve özgürlüğünü elinden alan bir firma, özgürlük mücadelesi için ödül veriyor. On beş bin avro ödül ve debdebeli bir gala, firmanın dalga geçmesi için sigara tiryakilerinin kurban edilmesine değer. Gazeteci Hans Leyendecker, kendisini de kullanma girişimi hakkında şunu söyledi: "Offerte gelince anladım: Aday göstermelerine izin vermiyorum. Bir gazetecinin esasen nereye gittiğini, kimin tarafından davet ettirildiğini, masraflarının kimin tarafından karşılandığını da bilmesi lazım. Bu, ister bir ödül olsun, ister bir konuşma olsun, ister bir moderatörlük olsun, fark etmez. Bir gazeteci kendini sattırmaz, bir gazeteci bu türden

<sup>78</sup> Alıntlandı: <http://spiegelkabinett-blog.blogspot.de/2014/08/ihr-geschäft-manipulation-und.html?m=1>

etkinliklere gitmez.” Tütün sanayisinin ödülünü almakta başkaları bir sorun görmedi, mesela ARD gazetecisi Thomas Roth (2009) ve FAZ muhabiri Konrad Schuller (2012).

Jüride, en azından yasal olarak hüküm giymiş bir vergi kaçakçısı ve sadece bu nedenle namuslu yurttaşlara kesinlikle örnek olmayan (sabıkalı bir ahlak öğreticisi)<sup>79</sup> *Zeit* gazetecisi Theo Sommer gibi insanlar bulunuyor<sup>80</sup>; adı, Atlantik-Brücke, Bilderbergliiler, Trilateral Komisyon ve Alman Dış Politika Topluluğu gibi tartışmalı kuruluşlarla ilgili olarak karşımıza çıkacaktır. Bu Theo Sommer bilimcilerin düşüncesine göre savaş operasyonları ve sonuçları ile ilgili habercilikte uzmandır. Çünkü medya gazetecisi Uwe Krüger, “Meinugsmacht” adlı kitabında - kendi bakış açısından - siyasetin istemediği gazetecilik araştırma sonuçlarını, örneğin Balkanlardaki savaşlarda NATO tarafından kullanılan uranyum mermisinin zarar verici etkilerinin düzeltilmesi örneğini sevimsiz olarak tanımlar. Onun hakkında 2001 başındaki ilk haberler o zamanki savunma bakanı Rudolf Scharping’i (SPD) savunmaya zorladı; o zaman politikacıların tehlikeli durumlarda seve seve yaptıkları gibi tepki gösterdi: Suçlamaları kontrol edecek bir bilirkişi komisyonu oluşturdu. Kurulun başkanlığını yukarıda adı geçen *Zeit*’in eski şefi Theo Sommer’e verdi. Adam bakanın güvenini kazandı, çünkü ilk yaşamında savunma bakanlığında planlama kurmaylığı yaptı ve daha sonra Federal Hükümetin savunma yapısı komisyonu üyesiydi. Altı ay sonra Theo Sommer’in başkanlığındaki komisyon, tehlike geçti işareti verdi: Uranyum mermisi sakıncasız olarak tasnif edildi ve Theo Sommer’in *Zeit*’inde “Alarmcıların Rezaleti” başlığı altında bir başyazı yayımlandı.<sup>81</sup> Böylelikle konu masadan kaldırıldı ve Theo Sommer, Uwe Krüger’in belirttiğine göre Scharping’den Federal Ordu’nun altın onur haçını aldı.<sup>82</sup> Theo

<sup>79</sup> Bkz. [http://www.focus.de/politik/experten/wolffsohn/steuerhinterzieher-theo-sommer-von-wegen-vorbild-wieder-ein-unmoralischer-moralist\\_id\\_3572472.html](http://www.focus.de/politik/experten/wolffsohn/steuerhinterzieher-theo-sommer-von-wegen-vorbild-wieder-ein-unmoralischer-moralist_id_3572472.html) ve <http://www.spiegel.de/kultur/gesellschaft/ex-zeit-chef-theo-sommer-wegen-steuerhinterziehung-verurteilt-a-944935.html>

<sup>80</sup> Bkz. <http://www.liberty-award.de/index.php/liberty-award/43-jury/372-theo-sommer>

<sup>81</sup> Bkz. [http://www.zeit.de/2001/26/Uransyndrom\\_Die\\_Blamage\\_der\\_Alarmisten](http://www.zeit.de/2001/26/Uransyndrom_Die_Blamage_der_Alarmisten)

<sup>82</sup> Bkz. Uwe Krüger: *Meinungsmacht*, S. 21

Sommer hikâyeyi kendi ana sayfasında kısaltıp “ödülleri” başlığı altında sadece “2002 Federal Ordunun altın onur haçı” diye yazıyor.<sup>83</sup>

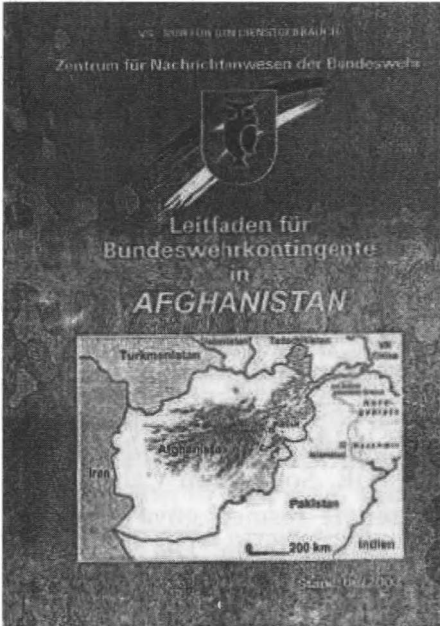
Ayıp: Federal Meclis üyeleri Ulla Jelpke, Christine Buchholz ve Jan van Aken, 2014 yılında 18/2307 matbu gönderi ile Federal Hükümete küçük bir soru önergesi verdi, önergede Savunma Bakanlığının 21 Temmuz 1999 tarihli Federal Ordu’ya yazdığı Kosova müdahalesine ilişkin bir yazı ile uranyum zehrine bulaşmış tozla bedensel temastan kaçınılması uyarısı yapıldığı belirtilmektedir. 1999 yılındaki Federal Ordu’nun yazısında buna işaret edilerek “DU partiküllerinin alınması vücutta radyolojik ve toksik etki yarattığından toz maskesi takmak ve yemekten önce elleri yıkamak suretiyle bundan kaçınılabılır” deniliyor. Bunun için askeri araca binerken “tozu elbiselerden ve koruma tertibatlarından silkererek temizlemek, ayakkabıları yıkamak gerekir”. O zaman Scharping’in dostu Theo Sommer biraz temizlendi, Federal Ordu iç yazışmalarda 1999’dan beri tehlikeye karşı uyarıyordu.

“Dr. Sommer’in çalışma komisyonunda” Theo Sommer ve on üç askerin yanı sıra bir başka alfa gazeteci daha oturuyordu: *Frankfurter Allgemeine Zeitung*’dan Nikolas Busse. Busse, önce FAZ’ın NATO muhabiri oldu, daha sonra FAZ’ın dış politikadan sorumlu redaktör vekili oldu. Ona tartışmalı Atlantik ötesi birliklerle ilgili olarak tekrar döneceğiz; bu bağlamda Busse uluslararası hukuka aykırı olan 2003 Irak Savaşı karşısında ABD’ye bağlılık itirafnamesi sundu (bununla ilgili olarak “İsimler: Tartışmalı İlişkiler” bölümüne bakınız).

Balyoz: Uranyum mermisi “DR. Sommer’in Çalışma Komisyonu”nun tehlike geçti işaretiyle resmen güya tehlikesiz olarak kabul edilmesine karşın, Federal Ordu “DR. Sommer’in Çalışma Komisyonu”nun 2003 yılı raporundan sonra başka bir iç talimat daha yazdı. Bu yazıda merminin tehlikesine karşı uyarı yapıp, korunma önlemleri konusunda dikkat çekildi. Federal Ordu’nun sınıflandırmasında “DU mermisi tehlikesine” ilişkin (orada sayfa 25) radyolojik bir zarardan söz ediliyordu, ki buna ancak DU çekirdekli tanksavar yangın mermi-

<sup>83</sup> Bkz. <http://www.theosommer.de/index.php?seite=7&lang=d>

sinin “Enduring Freedom” operasyonu sırasında devreye sokulması (ABD savaş uçakları tarafından) sebebiyet verebilirdi. Askerlere ABC koruma elbisesi kullanmaları, mermilere dokunmamaları, film ışınölçerlerini dağıtmaları, acil rapor vermeleri ve derhal birlik doktorunu devreye sokmaları önerilir.<sup>84</sup> Bütün bunlar şifresiz olarak şu anlama geliyor: Yukarıda zikredilen mermi ile zarar görmüş askerler “DR. Sommer’in Çalışma Komisyonu”ndan sonra bir yandan sağlıklarının zarar görmesinden dolayı artık manevi tazminat alma ümidi taşımayacaklardı. Bu arada Federal Ordu merminin tehlikelerine karşı uyarıyordu. Absürd bir durum. Büyük Britanya’da durum çok daha farklıdır: 2004’te bir mahkeme bir Britanya gazisinin hastalıklarının ve deformasyonlarının ilk kez resmi olarak uranyum mermisine dayanmakta olduğunu onayladı.



*Federal Ordunun seyretilmiş uranyumla ilgili bir iç gizli belgesinin kopyası. “VS-SADECE RESMİ KULLANIMI İÇİN” olarak derecelendirmesi yetkisiz kişiler tarafından (yani okuyucu olarak sizler) içeriğinin bilinmesi Alman Federal Cumhuriyeti çıkarları için sakıncalı olabilir anlamına geliyor.*

Yukarıda betimlenen bakış açısından önceleri uranyum mermisini basın yoluyla savunma bakanlığı için temize çık-

<sup>84</sup> Bununla ilgili bkz. <http://www.derblindefleck.de/top-themen/top-themen-2008-2/top-6/>

ran Theo Sommer<sup>85</sup>, bugün tütün endüstrisinin ödülleri için uygun gazeteci arıyor.<sup>86</sup> Ama biz burada tartışmalı gazetecilik ödülleri ile oyalanmaya devam etmek istemiyoruz; orada çok belirgin bir elit topluluk her şeyi kendi arasında hallediyor.

Bir şeye daha işaret etmek istiyorum: Özgürlük kavramının tütün lobiciliği çıkarına kullanılması Reemtsma Holding'in yeni buluşu değil. Şeffaflık ve Demokrasi İnisiyatifi Lobby Control açıklıyor: "Tütün sanayisi, Anglosakson ülkelerinde, özgürlüğü kendi adlarına sürdürüp, sigara yasağına ve genel yasaklara karşı hava yaratan kuruluşları kasıtlı olarak destekledi ya da birlikte organize etti. Örneğin *Center for Consumer Freedom* (ABD, *SourceWatch*'a bakınız) ya da İngiltere'de *Freedom Organisation for the Right to Enjoy Smoking Tobacco* (FOREST). *Action on Smoking and Health*'a göre mali kaynaklarının yüzde doksandan fazlasını tütün sanayisinden elde ediyor."

Unutmayınız: Tütün reklamı 2007'nin başından beri yazılı basında yasaktır. AB'nin 2003/33/EG prensipli reklam yasağı, tütün sanayisinin imaj reklamını da kapsamaktadır, tıpkı Hamburg OLG (Yüksek Eyalet Mahkemesi -ç.n.) tarafından

<sup>85</sup> Uranyumun olası dolaylı zarara sebebiyet verişine ilişkin literatürde bir fikir birliği yoktur. Tehlikenin derecesi hakkında ihtilaf vardır. Hekimlerin atom savaşını önleme organizasyonu gibi bu silaha karşı olanlar tarafından uranyum mermisi kanser hastalıklarından, deformasyondan ve Körfez Savaşı sendromu gibi yan etkilerden sorumlu tutulmaktadır. Sebep olarak istatistiklerin tam da deri ve akciğer kanser hastalıklarının ilgili savaş bölgelerinde görmezlikten gelinmeyecek derecede arttığını ileri sürüyorlar. Dünya Sağlık Teşkilatı'nın (WHO) ve Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun (IAEO) araştırmalarına göre önemli bir tehlike yoktur. Eleştirmenler, yöntemi ve güya araştırmaların bağımsız olmayışını kusurlu bulmaktadırlar. Britanya'nın Körfez Savaşı gazilerindeki sağlığa zararlı durumlar hakkında hazırlanan ve Lloyd-Raporu denilen rapor, Körfez Savaşı sendromunun bulunduğunu gösterdi ve bununla ilgili bir dizi potansiyel sebebi araştırdı. Uranyum mermisi potansiyel sebep olarak gösterildi, aslında araştırma, açık bir şekilde risklere karşı güvenlik olgularının eksikliğine dikkati çekti. Özellikle *Royal Society*'nin eski bir raporuna vurgu yapıldı: Rapor uranyum mermisinin askerlere karşı tehlike oluşturmasını bugünkü bilgi düzeyine göre daha ziyade düşük değerlendiriyordu, fakat aynı zamanda uzun süreli incelemeler ve araştırmaların devamını talep ediyordu. Irak Felluce'de, kanser, çocuk ölümleri ve cinsler arasındaki ilişkide doğum değişikliği hakkında Chris Busby, Malak Hamdan ve Entesar Ariabi tarafından yapılan 2010 yılındaki araştırma, kanserin ve deformasyonun arttığını gösteriyor.

<sup>86</sup> Bkz. <http://www.liberty-award.de/index.php/liberty-award/43-jury/372-theo-sommer>

## VS - SADECE RESMİ KULLANIM İÇİNDİR

### 1.3.3 DU-Mermisi Tehlikesi\*

Taliban rejimine karşı Kuzey İttifakının desteklenmesi için yapılan "Enduring Freedom" operasyonu kapsamında ABD savaş uçakları tarafından başka şeylerin yanı sıra DU çekirdekli tanksavar yangın mermileri de kullanıldı.

Bu mermiler sert hedeflere karşı kullanılırken (örn. tank, motorlu taşıt aracı) uranyum pyropor etkisi nedeniyle yanar. Yanma sırasında hedeflerde kalıcı toksik tozlar oluşur ki bunlar her zaman tozutaabilirler.

Bu nedenle DU-mermisi korunmasız personele toksik ve radyolojik zararlar verebilir:

- Ağır metal zehirlenmesi tehlikesi
- Çok zayıf radyoaktif ışın tehlikesi

Bu merminin kullanıldığı şüphesi doğduğunda (yanmış motorlu araçlar, yanmış tanklar ..., 30 mm'lik tipik mermi atışları) merminin tesir alanında ABC-koruma elbisesi (Overgarment) ve ABC-maskesi kullanılmalıdır, ta ki ABC/Se- birliği tarafından tehlike bertaraf edilebilene kadar.

#### **Koruma Önlemleri:**

- Hiçbir şekilde mermi, mermi parçaları ve diğer potansiyel bulaşmış metallere dokunmamak
- Radyasyon ihtimalini ABC-AbwTrp ile kontrol etmek
- Film dozimetresiyle ölçü/çıktı almak
- ABC-Koruyucu maskesi takmak
- Elbiselerin geçirgenliğini önlemek, dolayısıyla ABC-Koruma elbisesi giymek
- Her kullanımın dolayısıyla DU-bulaşmış aletin dokümanını çıkarmak (kim, nerede, ne zaman, ne ile, ne kadar süre, doz)
- Dozimetre örneği ile derhal bildirmek
- Yetkili birlik hekimini devreye sokmak

\* Depleted uranium= seyreltilmiş/zayıflatılmış uranyum

Ağustos 2009'da iki kararla onaylandığı gibi. AB Komisyonu-na göre tütün firmalarının her türlü imaj reklamı tütün rek-lamı yasağına giriyor. Komisyon Mayıs 2008 raporunda “so-rumluluk bilincinde” olarak tanımladığı tütün fabrikatörleri-nin her türlü halkla ilişkiler çalışmasını, “kuruluşların ürün-lerinin ve imajlarının pazarlama aracı” olarak niteliyor. Ancak tütün sanayisinin ödül törenleri hakkındaki haber, AB'nin 2007'deki reklam yasağına girmiyor. Şimdi sırada ilginç soru var: Ne zamandan beri “Reemtsma Liberty Award” “cesur ga-zeteciler” için vardır? Onu çoktan tahmin ediyorsunuz: 2007'den beri. Her şey anlaşıldı mı?

Tütün holdinglerinin gazetecilik ödülleri üzerinden iyi PR sağladıklarını şimdi biliyorsunuz artık. Dışarıda sizin dürüst bir dünya hakkındaki bütün yanılsamalarınızı kaldırmak ni-yetinde olduğum için tütün holdinglerinin partilerimizi nasıl yağladıklarına da işaret etmek istiyorum. Çünkü partilerimiz bağış topluyorlar ki bu bağışlar biz yurttaşlar için bağış olarak anlaşılmamalıdır. Nitekim parti medyası yağlanıyor. Bütün partilerin üye dergileri vardır. CDU'nun gençlik birliğinin *Entscheidung* dergisi var, CDU'nun ise *Union Magazin*'i - ve SPD'nin bir dükkân dolusu gazetesi vardır (bu kitapta bunun-la ilgili bölüme bakınız). Tütün holdingleri parti dergilerin-deki ilanları için fantezi fiyatlar ödeyip böylece partilere spon-sorluk ediyorlar. Ve bütün eyalet ve federal parti kongrelerin-de stand (satış yeri-ç.n.) kiralyorlar. Sadece stand kiralari üzerinden her yıl ortalama bir milyon avroluk gizli spon-sorluk paraları, parti kasalarına akıyor.<sup>87</sup> Ve vatandaşın partilerin nasıl yağlandığından hiç haberi olmuyor. Satın alınmış mem-nuniyet verici habercilik ile politikacıları yağlamak arasında besbelli büyük bir fark yoktur.

<sup>87</sup> Bununla ilgili mesela bkz. <http://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/2014/07/24/tabak-konzern-phillip-morris-spuelte-geld-in-die-partiekassen/>

## Hatır Söyleşileri, PR Seyahatleri ve Vergi Aldatmacası

Geriye bakınca, benim savaş bölgelerine yaptığım gezilerin bir savaş partisi tarafından karşılanmış olmasının özellikle dehşet verici olduğunu söyleyebilirim. Bu seyahatlerden birçoğu, bu “destek” olmadan gerçekleştirilemezdi, çünkü giriş vizesi ve koruma alamazdınız. Gerçekçi bakılırsa bunlar savaş partileri için yapılan katışıksız PR seyahatleriydi. Bunlara ilişkin davetler, çoğunlukla amirlerime gidiyordu, onlarda davetleri gazetecilere dağıtırlardı ve sonra da seyahat başvurularını imzalarlardı. Bu tür seyahatlerde insanların ölüm kalımına karar veren o güce yakın olmak bir şekilde büyüleyici oluyordu.

Yakın Doğu ya da Afrika devlet başkanı ya da onların bakanlarıyla bu tür seyahatlerde kaç tane hatır söyleşisi yaptığımı artık bilmiyorum. Sadece bu sözüm ona önemli şahsiyetlerin beyanlarının üçte ikisinin yalan dolan olduğunu, ama oradaki Alman Büyükelçiliği ya da orada ticari çıkarı olan ticari kuruluşların temsilcilikleri tarafından bu beyanların arzu edildiğini biliyorum. Ve FAZ bunları hevesle bastı. Sudan'ın başkenti Hartum'da durum kötüydü. Başkent'in güneyinde, Beyaz ve Mavi Nil'in kavuştuğu yerde, Omdurman'da İsrail'in Mossad'ı “zirai işletme” olarak kamufle edilmiş bir çiftlik kiralamıştı. Komşu arazide daha sonra dünya çapında ünlü olan Bin Laden'in grubu yaşıyordu. Alman Elçiliğinin arzusu üzerine (İsraili) Ronny S. hakkında anlaşılır bir yazıyı FAZ'da kaleme alacaktım; bu kişi Sudan'da küçük egemen bir elit gruba Alman ineklerinin klimalı ahırlarda sağılan sütlerini satıyordu. Yazmamam gereken, Mossad'ın adamı Rommy S.'nin süt üzerinden Sudan'daki elitlere yaklaşıyor olmasıydı, aksi halde onlara yaklaşma şansı olmazdı. Ve kendisi doğrudan Bin Laden'in bitişğinde oturmakta olup, “ziraat arazisi” üzerindeki küçük bir gözetleme kulesinden arazideki her şeyi gözetleyebiliyordu. Ben Alman Elçiliğinin ricası üzerine FAZ'da Nil'deki mutlu Alman ineklerinin sütünü yazdım ve gerçeğin bir kısmını gizledim. Çok sık görüldüğü gibi. Bu tür seyahatlerde oradaki Alman Elçiliği ile ortak çalışınca FAZ'daki amirlerim bunu hep olumlu buldular.

İran'da ise durum daha da kötüydü. Tahran'daki Alman Büyükelçiliği Almanya ile İran arasındaki ticareti bıkıp usanmadan teşvik etmek istiyordu. İran'daki mollalar en büyük kuruluşlara dahil olduklarından Elçilik beni orada her bulunuşumda dışişleri bakanıyla, herhangi bir Ayetullah ile ya da İran'ın başka rütbe sahibi kişilerle hatır söyleşisi yapmam ya da en azından herhangi bir yazıda adını anmam için sıkıştırıyordu. Eğer İranlılar bu tür söyleşilere ilgi duyarlarsa o zaman (tıpkı Umman ile ilgili olarak betimlediğim gibi) seyahatleri de karşıarlardı. Net ifade edersek: FAZ kendini davet ettiriyordu ve hatır söyleşilerini basıyordu. FAZ'ın arşivi, benim yapmam gereken bu türden hatır söyleşileriyle doludur. Bu, Afganistan'dan Cezayir'e, Güney Afrika'dan Somali Yarımadası'na kadar sürüp gitti. Almanya'nın saygın bir günlük gazetesinin muhabiri olarak perde arkasında hep Alman Elçiliği durdu.

Doğal olarak oradan etkilendim. Her şeyden önce gerçeğe uygun olarak yazılmaması gereken hikâyelerde. Birdenbire aklıma Bağdat'ta Alman diplomatlarla yediğim bir yemek geldi. Yemek elçinin evinde miydi, yoksa başka bir yönetici diplomatın evinde mi, artık hatırlamıyorum. Komşu araziden dehşet verici sesler geliyordu, yürek parçalayan iniltiler. Ne olduğunu bilmek istiyordum ve duvarların arkasındaki komşu arazide Asyalı bir diplomatın kaldığını, köpek yediğini, arazilerin arasındaki duvarın arkasında, arada sırada köpekleri yavaşça canlı canlı kestirdiğini öğrendim. Köpekler canlı iken önce bacaklarını ve sonra da kuyruğunu ve başını kesiyorlarmış. Güya ölüm ıstırabı eti daha lezzetli hale getiriyormuş, en azından Asyalı öyle inanıyordu. Alman diplomatlar benden Bağdat'tan geçtiğim haberlerde sakın ha bundan bahsetmememi içtenlikle rica ettiler. Bu o ülkeyle olan ilişkilere zarar verebilirmiş. Hayvan feryatlarına sırtını mı döneceksin? Dehşet vericiydi.

Alman politikacılarına yurt dışı seyahatlerinde eşlik etmek aynı derecede berbattı. İçinde akla gelebilecek her durum için dilsel düzenlemeler olan dosyalar bulunurdu. Tembel olan, önceden düzenlenmiş söz kalıplarını kopya edip, havaya

özgü bir iki izlenim vererek onları yenilemek zorundaydı. Ve sonra herkes mutluydu. Dürüst gazetecilikle bunun hiçbir ilgisi yoktu. Daha ziyade halkla dalga geçmekle ilgisi vardı. Bunun için insana bir de gazetecilik ödülü vaat edilmektedir.

Eski yaşamımda on yedi yıl FAZ'da çalışmışım ya da Gruner+Jahr için muhabir olarak çalışmışım, ddp haber ajansı için çalışmışım, Axel-Springer-Yayınevi için, televizyon kanalı için ve daha birçok saygın medya kuruluşunda çalışmışım, fark etmez - yönetim katında her zaman aynı düşünce tarzına şahit oldum: yiyici ve terbiyesiz olan hep başkalarıdır. Arada bir tekrarlamakta yarar var. Hatalarımı itiraf etmem işi düzeltmez. Ama genç kuşak belki bu hatalardan ders çıkarabilir.

Normal olarak mesela Federal Hükümetin küçük lüks bir jetiyle sadece Alman Basın Ajansı'ndan bir meslektaşla birlikte, o zamanki fonksiyonu dışişleri bakanı olan eski BND şefi Klaus Kinkel'e eşlik ettim ve bu yakınlıktan dolayı içten çok gururlanıp ardından olumlu haber yaptım. Bu saray haberciliğini Helmut Kohl ve daha birçok başka politikacılara da yaptım. Geriye bakıp yaptığımdan utanıyorum ve özür diliyorum. Bunları olmamış gibi kabul edemem. Ama kendi yüzüme suçlu olduğumu itiraf ederim.

Örneğin Afrika'da oyuncu Karlheinz Böhm'ü ("Sissi" filmlerindeki Kayzer Franz Josef) Alman üst düzey siyasetçinin huzurunda ziyaret edince, Böhm ve yardım projelerinin onu ziyaret eden Almanların gözünde sadece "PR-esprisi" olduğunu gerçeğe uygun olarak yazmam gerekirdi. Ziyaretçiler için münhasıran seçmeni etkileyecek, onlarla ve itibarlı bir oyuncuyla ve etrafı siyah çocuklarla çevrilmiş bir grup resmi çekirmek önemliydi. Resim çekildiği andan itibaren Karlheinz Böhm ile Afrikalı çocukların hiçbir önemi yoktu. Ziyaretçiler için o sadece bir figüran idi - birçokları gibi. Bunun gibi birçoklarını gerçeğe uygun olarak betimlemedim. Güce yakınlığımdan dolayı buradaki gibi çok kez yoldan çıkmıştım. Her şeyden önce: Etiyopya'nın başkenti Adis Ababa'da beş yıldızlı otelden klimalı helikopterde rahat bir şekilde kızgın dağlık bölgeye uçmak ve orada Böhm ile yoksulluk üzerine kısa bir

söyleşi yapıp sonra klimalı beş yıldızlı otelin lüks büfesinde, etrafta insanlar açlıktan ölürken Etiyopya'daki yoksulluk üzerine bir makale yazmak ne kadar samimiydi?

Federal Cumhurbaşkanıyla, Şansölye ile ya da bakanlarla seyahat ettiğim zaman sınırlarda kontrol edilmiyordum. Köln/Bonn Havalimanı'nın askeri kısmına geldiğimiz zaman gümrük de bakmıyordu. Bunu hepimiz biliyorduk, hatta bunu bekliyorduk. Bunu birçokları istismar etti. Siyasetçiler de, bakanlar da. Dışarıdaki insanlar bir bakanın “halı skandalı”nı öğreneceklerini düşünüyorlar.<sup>88</sup> Çok kişi, pek çok kişi, seyahatlerde birlikte getirilen lüks eşyaları ya gümrükletmemeyi ya da başka bir hükümet uçağında gizlice arkadan göndertmeyi normal buluyordu. Tirajı yüksek bir gazetede bir meslektaşımın ABD'deki görev seyahatinden Federal Hava Kuvvetleri'nin uçağıyla dönerken kullanılmış komple bir Harley Davidson'u bile parçalarıyla birlikte beraberinde getirdiğini anımsıyorum. Parçaları burada satarak birkaç binlik kazanç elde etti. Buna vergi kaçakçılığı deniyor. Ve nakliye ücretini, vergi mükellefleri Federal Hava Kuvvetleri üzerinden ödedi. İçimizden birçoğu suç işlemişti. İşin kötüsü, haberi, politikacılarla gazeteciler arasındaki görünmeyen bir bant üretiyordu.

Bir gazeteci geçmişe dönük olarak blogunda, insanın ileri gelen bir Alman politikacısıyla yola çıkmışsa ve bu tür seyahatlerde mesela Alman Şansölyeleri ile, kontrol edilmeyeceğini biliyorsa, neler yapabileceğini betimliyor:

*Inka kültüründe ölü gömülürken yanına bırakılan eşyalardan satın almak isteyince, Perulu bize bir ipucu verdi. Bunlar, arkeoloğun incelemesine göre, mezar yağmalarından olup çok değerli imiş. Bir meslektaşımın ben, şehrin kenarında bir eve gittik ve bir baş süsü (yasak olmasına rağmen) (250 dolar) ve bir adet mezar kefeni satın aldık. Dışarı çıkarmak çok kolaydı,*

<sup>88</sup> Bkz. [http://www.focus.de/politik/deutschland/wende-in-der-teppich-affaere-niebel-muss-seinen-teppich-verzollen\\_aid\\_769237.html](http://www.focus.de/politik/deutschland/wende-in-der-teppich-affaere-niebel-muss-seinen-teppich-verzollen_aid_769237.html) ve <http://www.tagesschau.de/inland/niebel212.html> ve <http://www.zeit.de/politik/deutschland/2012-06/niebel-teppich-affaere>

*çünkü Şansölyeye eşlik edenlerin bagajı kontrol edilmiyor-  
du.*<sup>89</sup>

Bütün bunlar on yıldan daha da öncesine aittir. Ama bugün de aynı tutum içinde olan birçok meslektaşımın adını verebilirim. Nihayetinde ben de eskiden bu çürümüş sisteme uy-  
dum. Ama belki onları düşünmeye sevk edip dönüş için istek-  
lendirebilirim. Belki de onu açıkça itiraf etmeyecekler, o ne-  
denle burada net bir şekilde söylüyorum. Yorumların ya da  
haberlerin hedefi burada betimlediğimiz gibi elitlerle olan sıkı  
ilişkinin kesinlikle etkisi altındadır. O zaman bunun bağımsız  
ve tarafsız gazetecilikle artık bir ilişkisi yoktur.

Başka bir örnek: Eski Şansölye Helmut Kohl, Frankfurt  
FAZ yazı işlerinde o zamanki siyasi editör olan Johann Georg  
Reißmüller ile Fritz Ullrich Fack'ı samimi bir konuşma için  
görmeye gelince, biz bütün editörler böylesine “yüksek bir  
konuğun” evimizde olmasından gururlandık. Yakınlığın da  
yoldan çıkarabileceği düşüncesini biz gazeteciler aklımıza ge-  
tirmedik. Tersine, gelecekte de elitler tarafından bu şekilde  
dikkate alınmak istiyorduk. FAZ'ın adamı Frankenberger gibi  
bazıları bunu başardı, ama ne pahasına? Bu konuya daha ay-  
rıntılı olarak gireceğiz.

Eski şef redaktör ve medya danışmanı Michael Spreng,  
Kohl ve onun gazetecilerle olan ilişkisi hakkında şöyle yazı-  
yor:

*Helmut Kohl'ün iki tür insan tanıdığı biliniyor: kendisini des-  
tekleyenler ve kendisine karşı olanlar. Gazetecileri de buna  
göre ayırırdı. Basın özgürlüğü ile olan ilişkisi gerçekçidir (bir  
şeyi kabul ettirmeye yöneliktir - ç.n.): İyi bir gazeteci kendini  
ona alet eden gazetecidir. Kim - benim gibi - belli bir temel  
sempati ile karşısına çıkarsa derhal “Kohlcu” olarak özdeşleş-  
tirilirdi ve onu koşulsuz izlemek zorundaydı.*<sup>90</sup>

<sup>89</sup> Alıntlandı: <http://www.sprengsatz.de/?p=3512>

<sup>90</sup> Bkz. <http://www.sprengsatz.de/?cat=3&paged=5>

Ben, Kohl'ün yazı işlerine gelip Reißmüller ile Fack'ı ziyaret ettiği zaman buna inanmazdım. Ama durum gerçekten öyleydi. FAZ'ın şefleri Reißmüller ile Fack, Kohl'ün gözünde herhalde kendi amacına alet olmuşlardı. Ve bugün başkaları başka siyasetçiler tarafından alet edilmektedirler - belki de bunu fark etmiyorlar ya da kabul etmek istemiyorlar.

Ayrıca belirttiğimiz FAZ editörleri gibi insanlar, biz gazete redaktörlerinin düşüncesini parçalar halinde önceden belirliyorlar. Kullanacağımız dil de buna dahildir. Siyasi editör Johann Georg Reißmüller'in basılı bir metinle yazı işlerine koşup "Bunun redaksiyonunu kim yaptı?" diye bağırışını asla unutmayacağım. Metnin bir yerinde "Sinti (Çingeneler -ç.n) ve Roma" vardı. Reißmüller bağırarak, net ve yanlış anlaşılmayacak şekilde: "Bunlar Çingenelerdir! Aklınızdan çıkarmayın: Çingeneler!" FAZ'ın biz siyasi gazetecilerinin, "Sinti ve Roma" diye yazmamamız gerekiyordu. Bu olay benim gazeteci olarak yetiştirilmemin ta başında meydana geldi. Bir Germenist olan meslektaşım Profesör Reinhard Olt ve ben FAZ'ın haber redaksiyonunda uzun süre birbirimize baktık. "Çingene" - böyle bir şey insanın aklına yerleşiyor. Düşünce belli yollara sevk edilmektedir. Genç bir insan dilde verilen eğitim sırasında işte böyle kalıba sokuluyor.

Buraya kadar *Frankfurter Allgemeine Zeitung* hakkında çok fazla şey anlattım ve bununla muhtemelen bütün bunların sadece FAZ için ve orada da sadece siyasi redaksiyon için tipik olduğu şeklinde yanlış bir izlenim uyandırdım, en azından benim çalıştığım zamanlar için. İşte bu tam doğru değil. Bu nedenle de FAZ'a bir saldırı yoktur, tersine, bütün medya kuruluşlarına, bir kez kendi kapılarının önünü süpürmeleri için bir teşvik vardır. Benim zamanımda FAZ'da, bunu burada bir kez daha belirteyim, "yağlanmış" habercilik, kültür-eğlence sayfasından başka hiçbir yerde net olarak görülüyordu. En azından kültür-eğlence sayfasına ait turizm ve gezi kısmında bir bakışta kavranamayacak kadar yığınla (lüks) seyahat davetiyesi gelirdi; bunlar hep uzak ülkelere yapılan davetlerdi ve her halükârda yabancılar tarafından ödeniyordu. Bunlar öde-

meyi yapan sponsorların mutlaka konularda belli içerik beklentileri olan bedava seyahatlerdi, yani ardından PR beklentisi oluyordu. Bir seyahatin habere doğrudan konu olacak obje tarafından karşılanması, örneğin bir havayolu şirketi ya da bir turizm kuruluşu tarafından karşılanması, biz redaktörlere yasağ değildi. Bu tür seyahatler etkin bir şekilde aramızda dağıtılırdı. Ve biz bu seyahat sonucunda oluşturduğumuz yazıda, çoğunlukla seyahati kimin karşıladığına değinmezdik. Ama bu, hatırımda kaldığı kadarıyla başka medya kuruluşlarında da böyle yürüyordu ve tamamen “normal” idi. 1987 yılının Temmuz ayı, ben henüz FAZ’da birinci yılımı doldurmamışım, gazete benim uzun bir haberimi “Kat Ağaçlarının Gölgesinde” başlığı altında yayımladı. Yemen hava yolları Yemenya davet edip karşıladı. Bu tam bir PR haberi idi. Davet, kültür-eğlence kısmının seyahat bölümü üzerinden gelmişti. Yemenliler benim yazı işleri tarafından yerleştirilen PR haberimden öylesine heyecanlanmışlardı ki, bana ileride yapacağım bedava tatilin yanı sıra ne arzu ettiğimi sordular. Daha çok şaka olarak Yemen’deki küçük Mokka şehrinde yediğim kızartılmış karidesler kadar iyi karides daha önce asla yemediğimi (Mokka kahve de bu şehrin adıyla anılmaktadır) söyledim. Birkaç gün sonra, birkaç saat önce Yemen’de kızartılan bir kasa dolusu karides bize, FAZ yazı işlerine uçup geldi. Meslektaşlarım korkusuzca ve normalmiş gibi bu “Molle”ye (yazı işlerinde böyle deniyordu) saldırdılar ve bunu çok “normal” karşıladılar. Etik-ahlaksal bakımdan belli bir şekilde kafa yormak kimsenin aklına gelmedi.

FAZ’ın kültür-eğlence kısmında içinde kitaplar bulunan bir kütüphane vardı; kitaplar yayınevine istenmeden eleştiri yapılsın diye gönderiliyordu. Bir yayınevinin ne kadar çok eleştiri örneği olumlu olarak gazetede yer alırsa yayınevi o kadar çok yeni yayını kültür-eğlence bölümüne gönderiyordu. Bazen bir kutu dolusu yepyeni kitabı kültür-eğlence kısmından alıp siyasi editörlükteki meslektaşlarıma kendileri yararlansınlar diye götürüyordum. Bu işlemi yakışsız bulan kimse yoktu. FAZ gazetecilerinin yazdıkları yeni kitaplar, normal olarak FAZ’da yazı işleri tarafından dile getiriliyordu. Benim

ilk kez FAZ yayınevinde yayımlanan ve bestseller olan *Verschlussache BND* kitabım için FAZ yayıncısının FAZ'ın salonlarındaki bir basın toplantısı münasebetiyle normalmiş gibi reklam yaptığını hatırlıyorum.

Federal Kriminal Dairesi tarafından İslam ideolojisine yaptığım eleştiriden dolayı yıllarca “suikast tehlikesi altındadır” şeklinde sınıflandırıldığımı hâlâ hatırlarım. Belki de ben, belinde ateşli silahla FAZ'ın redaksiyon konferansına katılan tek Alman gazeteciydim. Otomobil üreticisi BMW, yapılan herhangi bir masrafa aldırmadan zırhlı bir limuzini, televizyonu ve bütün lüksüyle aylarca emrime tahsis etti. Bunu FAZ bilmiyordu. Ben de otomobile yaptığım masrafları FAZ üzerinden hesaplaşıbiliyordum. Çünkü FAZ, benim görev arabamın kilometrelerle zorlanmadığına seviniyordu. Bütün bu şeyler bir nevi normaldi.

Toparlarsak, söz konusu olan sadece tek bir şeydi: hayır, gerçeğe uygun habercilik değil. Söz konusu olan para ve kişisel çıkarlardı. İnsan çıkarlarının peşine düşmüştü.

### **Hain Ayyaşlar Çetesi: Gazeteciliğin Pis İşlerine Bakış**

Kişisel olmaktan vazgeçip, ansızın kendimden iğrendiğim zamanı saniyesi saniyesine tam olarak betimleyebilirim. Frankfurtlu ceza hukukçusu Hans Wolfgang Euler'e telefon edip çare sorduğum gündü. Çünkü Alman CDU politikacılarının içinde en tanınmışlarından biri, şahitler huzurunda, kendi çalışma odasında o zamanki Rheinland-Pfalz Eyaletinin SPD'li Başbakanı Kurt Beck'den casusluk yaparak bilgi toplamam için görev vermek istiyordu. Bu şahitlerden biri eski CDU Ren eyaleti mali yöneticisiydi. Adam CDU için çok şey yapmıştı ve birçok şey hakkında uzun süre ağzını açmamıştı. Bugün perdenin arkasındaki adamların adlarını açıkça söyleyip söylememeye karar verebilecek durumdadır. Ben ise onunla birlikte alenen ya da mahkeme önünde açıklama yapmak için teklifimin arkasında duruyorum. CDU'nun ünlü mali yöneticisi - söylediğim gibi - teklif eden kişi değildi, tersine, CDU'nun ün-

l  bir politikacısı bana gazeteci olarak kamufle olmuş halde Kurt Beck'in karısının evlilik yaşamıyla ilgili casusluk yaparak bilgi toplamam karşılığında ilk adımda 5000 avro teklif ettiği zaman, orada tanık olarak oturuyordu. Beck ailesinin korunması için ayrıntıya girmek istemiyorum ve girmeyeceğim, sadece şu kadarını söyleyeyim: Beck ailesinin banka hesap  zetleri çoktan CDU'nun önündeydi. Söylendiğine göre CDU'ya yakın bir banka çalışanı ile birlikte çalışıyorlardı. Besbelli başbakanın, CDU'nun bilgisi olmadan yapacağı hiçbir şey yoktu. Ailenin  zel hayatının ayrıntısına kadar. Ve ben bunu belgeleyecektim. Karşımda oturan ve vicdansızlığı aşan politikacı ne de olsa CDU'nun ünlü bir komisyonunun üyesiydi. Arzularını yaklaşık iki saat dinledim; i im altüst oldu ve bundan dolayı sustum. O dakikalarda kendime, ne kadar derinlere batmış olmalıydım ki bir politikacı, kendisi ve partisi için gizli ödeme karşılığında (konferans  creti olarak kamufle edilmiş) o pis işi üstleneceğimi sanıyor, diye sordum. Mainz Eyalet Meclisi'nde görünüşte teklifle ilgilendim ve o sıcak gün hemen arabadan ceza hukukçusu Hans Wolfgang Euler'e telefon ettim. Euler, Kurt Beck'in özel kalem müdürü ile bir buluşma ayarladı. Orada tekliflerden haberdar olunduğunu öğrendik. Çünkü CDU'nun Kurt Beck'i izlemek için görevlendirdiği tek gazeteci ben değildim. Eğer benim gazeteci olarak birçok politikacıya bu yapışkan yakınlığım olmasaydı bütün bunlar başıma gelmezdi. Bu aşağılık hareketi normal bir istekmiş gibi benden bekliyorlardı.

Buna karşın benim o zaman birçok avantajım vardı: Konrad Adenauer'in İtalyan Cadenabbiasında Comer Gölü kıyısındaki yüzme havuzlu ve parklı tatil ikametg hına girip çıkıyordum. La Collina Villası CDU'ya yakın Konrad-Adenauer-Vakfına aitti (ve aittir) ve ben onunla b t nleşmiştim.<sup>91</sup> Orada sık sık Alman siyasetinin iktidar grubuna rastlıyordum. Çünkü o yıllarda ben  rneğin Adenauer-Vakfı'nın planlama kadrosundaydım. Ve CDU beni bağışı bol konferans görevleriyle yemliyordu. Özellikle de o zaman yabancılarının giremedi-

<sup>91</sup> Bkz. <http://www.kas.de/villalacollina/>

ği La Collina Villası'nda, tehlikeli bir şekilde insanın üzerine geliyorlardı. Orada yemek yeniyordu ve çok çok içiliyordu. CDU'nun önde gelen Ren-Pfalzlı politikacılarından birinin Adenauer'e ikametgâh olarak hizmet vermiş olan villada gece vakti, sarhoş bir halde, en üst kattaki odamıza gelişini ve oda-yı kusabileceği tuvalet sanışını karım ve ben asla unutmaya-cağız. Sonra o, ayakta duramayacak kadar sarhoş bir halde midesinin içini yatağıma boşattı. Politikacılara yakın olmak kelimenin tam anlamıyla bazen gerçekten bednam bir durumdu. Eski La Collina Villası'nda bulunarak birbirlerine destek oluyorlardı, birbirlerini dışlamıyorlardı. Ve sonra bu sarhoş CDU büyüğü geldi. O günlerde ben, bu bednam yakınlığa dişlerimi sıkarak katlandım. Ama daha sonraki Mainz Eyalet Meclisi'ndeki gün, o zamanki Ren-Pfalz Başbakanı Beck'in aleyhine teklif aldığım zaman, doğruca bitiş çizgisini çekmek zorunda kaldım. Benim için, isteklerine katılmasam baş ağrısı ve baskı olacağını anladım. Ama bu benim umurumda değildi. Artık tekrar aynaya bakabilmek istiyordum.

Konrad Adenauer'in La Collina Villası ayrıca bir sır barındırıyor. Villa, Comer Gölü'nün üzerinde öteki gölün kıyıdaki küçük Bellagio Köyü'ne bakan bir tepededir,<sup>92</sup> feribotla birkaç dakika uzaklıkta. Ve ahtapot gibi gizli kuruluşların ağ örgüsü ile elit güçleri etrafında toplayan Rockefeller-Vakfı'nın orada, Bellagio'da da dünyaya kapalı eğitim merkezi vardır.<sup>93</sup> Siyasetin elitleri, gerçekten gizli olarak Amerikan elitleriyle buluşup siyasi kararları konuşacaklarsa o zaman La Collina Villası'ndan aşağıya inip, feribotla Bellagio'da Grand Hotel Villa Serbelloni'ye giderek oradan Rockefeller Vakfı'nın bir şoförü tarafından gizlice alınıp götürülüyorlardı. Gizli prosedür bana Tahran'da Ferdovsi Caddesi 324 numaradaki Alman Elçiliğini anımsattı. Hemen yanında Ferdovsi Caddesi'nde Türk Elçiliği bulunuyor. Her ikisi de çok gizli olarak yer altından bir geçitle birbirlerine bağlanmıştır; böylelikle elçi ve yakın çalışma arkadaşları acil durumlarda komşu araziye kaçabiliyorlar. Al-

<sup>92</sup> Bkz. <http://www.kas.de/villalacollina/de/about/>

<sup>93</sup> Bkz. <http://www.rockefellerfoundation.org/bellagio-center>

man Federal Haber Alma Servisi'nin temsilcisi beni Alman elçiliğine sokmak isterse ve bundan Alman elçilik personelinin haberi olmazsa, o zaman Türk elçiliğine gitmem ve orada yer altı geçidinden alınmam gerekiyordu. Bu türden yer altı geçitleri birçok Alman elçiliğinde vardır (daha çok Arap ve Afrika ülkelerinde, bazen onları Amerikan servisleri de kişileri dışarıya kaçırmak için kullanıyor, ama o burada önemli değil). Bütün bunlar benim için heyecan verici ve esrarengiz şeylerdi, ama yakından bakınca daha çok saçma denebilir. Tıpkı Alman üst düzey siyasetçilerinin La Collina Villası'ndan çıkıp feribotla Belaggio'ya gidişleri ve Rockefeller-Vakfı'nda siyasi tavırları için direktif almak için gizlice buluşmaları gibi. Rockefeller-Vakfı'nın yan kuruluşu *Trilateral Komisyon* üzerinden Alman üst düzey gazetecileri kendine kazandığını ancak çok sonraları öğrendim; hilekâr örümcek gibi yardımseverlik kozasını kaçış yolu kapanıncaya kadar örer. Ama buna başka bir bölümde değineceğiz.

### **Abrekadabra: İlan Müşterileri Böyle Aldatılıyor**

Gazeteciliğin şimdiye kadarki betimlenen tarzında izleyicilerle okuyucular aldatılmaktadırlar. Şimdi okur bunu artık anladı. Ancak, ilan veren ve yatırdıkları para karşılığında yankı bekleyen kişileri unuttuk. Ancak gazetelerdeki ilanları için müthiş yüksek fiyatlar ödeyen ilan müşterileri aldatılıyorlar. Büyük yayınevleri uzun zamandan beri tiraj konusunda birbirleriyle rekabet ediyor. Ve ilan fiyatları gerçekten satılan tiraj doğrultusunda oluşuyor. Gerçekten satılan bu baskı sayısı uğruna yapılan mücadele, çeşitli yayıncılar tarafından, gazetecilik faaliyetine başladığım sırada beni şaşırtan yöntemlerle sürdürülmekteydi, ama o zamanlar (ve hâlâ bugün de!) bu meslek açısından gayet "normal" bir yöntemdi. Meslekte bunun nasıl yürüdüğünü kısa zamanda öğrendim: Yayınevlerinde, akşamları gazeteler basılır basılmaz, baskı sayısının bir bölümü, birçok hile ile sonunda kendi pazarlama bölümü üzerinden satın alınıp, bir kamyonu yüklenerek Almanya'yı bir ucundan öbür ucuna otoyol üzerinden dolaştırılıyordu. Ertesi

gün “kusurlu nüshalar” (yani piyasada satılmamış olup iade olarak alınmış nüshalar) geri gelince, bunlar durmadan otobanda dolaştırılan kısımla birlikte bir kamyonla atık kâğıt depolarına naklediliyordu.

Tek bir cumartesi baskısının ilan gelirleriyle, bir yayınevinin çalışanlarının dört haftalık ücretinin ödenebildiği söyleniyordu (artık bu, bugün için geçerli değil). O zamanlar parasal bakımdan başarılı günlerdi, sadece işin iç yüzünü dışarıda kimse bilmiyordu. Gazete yöneticilerinin “aptal” ilan müşterilerini tokatlamaktan ne kadar gurur duyduklarını hatırlıyorum, çünkü bu reklamı gerçekte hiç olmayan “satılmış baskıya” ödemişlerdi. 1990’lı yıllarda yönetici kadrodaki bir çalışan, bir Güney Almanya yayınevinden Hessen eyaletindeki bir yayınevine geçmişti. Müdüre Bavyeralı yayınevinin büyük bir Alman günlük gazetesinin güya satılmış baskısını yukarıda betimlediğimiz şekilde yükselttiğine dair kanıtlar sunuyordu - gün be gün. Kaçkın, yeni işverenin kendisini öveceğini ve hileyi alenileştireceğini sanıyordu. Çünkü adam, Hessenli yayınevinin de aynı şeyi yaptığını sezmemişti. Böylece rezil edecek kanıtlar bugüne değin bir çelik kasada kaybolup gitti.

Bütün bunlar kaba haliyle belleğimdeydi; bunları canlandırmak istiyordum ve 9 Haziran 2014’te o zaman yayınevlerinden birinde çalışan ve her şeyi biliyor olması gereken eski pazarlama şeflerinden birine sordum. Yazılı cevap: “Sevgili Udo, çünkü sana her zaman güvendim: Tamam! [X (bir yayınevinin işletme müdürünün adı)] ölümünden üç yıl önce hatta bu [XY gazetesinin] kaçkını tarafından ziyaret edildi. Bu kaçkın eski işvereni önemli malzeme kanıtlarıyla bombardıman ettirmek istiyordu. [İşletme müdürü X] buna girmede. Self servis yemek yenilen ünlü köşkte dur ... Bundan bağımsız olarak güvenilir bir kaynaktan, XY yayınevinin bugün de hâlâ yaklaşık 20 000 nüshayı senin tarafından tanımlanan yolla değerlendirdiğini öğrenmiş bulunuyorum ”.

Bu kitap için hiç de uygun olmayan bir şekilde isimleri ve firmaları bu bölümde neden açıkça belirtmiyorum? Cevabı

çok basittir: Ben emekli bir kompetan ile birlikte yayın mesleğinin pis hileleri hakkında bir kitap üzerinde çalışıyorum. Ve bundan dolayı ilgililerin dikkatini geniş kapsamlı yayından önce üzerime çekmenin ve değerli zamanımı avukatlarla ve mahkeme duruşmalarıyla harcamanın bir anlamı yok. Büyük ilan müşterileri nasıl olsa yıllardan beri sistematik olarak saygın yayıncılar tarafından aldatılıyorlar. Ve onlar yayından sonra birçok yıl için geri ödenmesine yönelik büyük meblağlar talep edebilecekler.

Ne var ki; medyadaki hilekârlık sadece yayıncılarla sınırlı değil. Hilekârlık pusuya yatmıştı ve pusuya yatmış olarak medya işlerinin her yerinde bekliyor - bunları devamlı öğrenmen gerekiyor. Gerçekten her köşede. Alışılmadık yerlerde. İlk kez Namibya'nın başkenti Windhoek'de, ünlü bir otelde, odamın yatak örtüsünün üzerinde tanımadığım bir kadın uzanmıştı. Bana doğru arsız bir şekilde gülümsüyordu. Uzun uçuştan sonra sinirlerim bozulmuş ve yorgun bir halde odanın yanlışlıkla aynı zamanda iki ayrı kişiye verildiğini varsayarak hemen resepsiyona gittim. Ve bana kolayca başka bir oda verildi. Ancak ertesi sabah gazeteciler gezisinde meslektaşlarım, "Ee, seninki nasıldı?" diye sordukları vakit "yatağımdaki kadının" tesadüf olmadığını anladım. Gençtim. Saf-tım. Gazetecilere nasıl rüşvet verildiğini ve satın alındığını ve meslekte hangi hilelerin döndüğünü daha öğrenecektim. Bu, beni FAZ'ın gönderdiği ödenmiş bir davetli seyahatiydi. Akımda kaldığı kadarıyla seyahati Güney Afrika'da herhangi bir turizm bürosu karşılamıştı. Geriye bakınca şema bir bakıma aynıydı.

### **Susma Spiralleri: Gazetelerde Olmayan Şey**

Hakikatin gün ışığına çıkıp resmen onaylanmasına kadar bir çeyrek yüzyıl geçti. İş kazası sigortası 25 yıldan daha fazla bir süre sonra Haziran 2014'te benim FAZ'ın eski savaş muhabiri olarak mesleğe bağlı zehirli gaz kurbanı olduğumu kabul etti. Herhalde ben kitlenin gazla zehirlenmesinin son yaşayan Batılı tanığıyım; bu sırada Temmuz 1988'de birkaç saat içinde

yüzlerce insan Alman zehirli gazıyla öldürüldü. Belki de çok daha fazla insan hayatı söz konusuydu. Ve “Schwefellost” zehirli gazına karşı gaz maskesi kesinlikle korumuyor. Bu arada ayrıca CIA burada belirttiğimiz zehirli gaz müdahalesi ile ilgili iç belgeleri 25 yıl sonra serbest bıraktı.<sup>94</sup> Neden bu kitabın bu bölümünde Alman medyasının ve haberciliğinin doğruluğu üzerine bu açıklamalarla başlıyorum? Çünkü Almanya’da siyasetin ve medyanın nasıl işlediğine tipik örnektir de ondan. Eğer o zaman haberleştirdiğim *Frankfurter Allgemeine Zeitung*’un arşivlerinin derinliklerine inerseniz orada benim “Zubaidat’da savaşın izleri silinmektedir”<sup>95</sup> başlıklı bir yazımı bulursunuz. Almanların katılımıyla Irak savaş alanında ne olduğu konusundaki başka bir bilgi, bu arada CIA’nin serbest bıraktığı arşivlerinde bulunmaktadır.<sup>96</sup> Ve alt yazılı küçük bir fotoğraf. Hepsi bu. Eğer insanlar dünyanın herhangi bir yerinde Alman zehirli gazıyla ıstırap içinde gazlanırsa iyi bilgilendirilmiş yurttaş olarak bu konuda herhangi bir şey öğreneceğini düşünür. Ama gerçek tamamen başka bir şekilde görünmektedir. Kitlelerin gazlanmasına ilişkin hâlâ çok sayıda renkli fotoğrafım var; bunlar şimdiye kadar hiç yayımlanmadı. Doğru söylersem, çok küçük birkaç resim dışında yayımlanmamaları gerekiyordu. Benim o zamanki amirim, FAZ’ın dış politikadan sorumlu editörü Fritz Ullrich Fack, ne olursa olsun bunu istemiyordu. Savaş alanından döndükten sonra beni fotoğraflarla birlikte daha çok Kimya Sanayisi Federal Birliği’ne gönder-

<sup>94</sup> Amerikan yurt dışı gizli servisi CIA bu arada resmi web sitesinde bir rapor yayımladı, raporun içinde o zamanki C-Silah-Müdahalesi (FAZ’dan oraya gönderilmiştim) hardal gazı (Ing. Mustard gas) Temmuz 1988’de sırayla yazılmıştır, kaynak: [https://www.cia.gov/library/reports/general-reports-1/iraq\\_wmd\\_2004/chap5.html](https://www.cia.gov/library/reports/general-reports-1/iraq_wmd_2004/chap5.html). Raporun başlığı: “Iraq’s Chemical Warfare Program” ve Temmuz 1988 için listelenmiş, pasaj: “July 1988 South-central border - Mustard & nerve agent, 100s or 1,000s Iranian casualties”. Temmuz 1988’de (o zaman sadece benim haberleştirdiğim Zubaidat Meydan Savaşı olmuştu) kullandığı belirtilen “Mustard & nerve agent” zehridir, yani Almancası hardal gazı. *Los Angeles Times* da Ağustos 1988’in sonunda bir yan cümlede Zubaidat’ta İranlılara karşı zehirli gaz kullanıldığını belirtiyordu, bkz. [http://articles.latimes.com/1988-08-28/news/mn-1725\\_1\\_poison-gas](http://articles.latimes.com/1988-08-28/news/mn-1725_1_poison-gas)

<sup>95</sup> FAZ vom 19. Juli 1988

<sup>96</sup> Orada: »July 1988 South-central border - Mustard & nerve agent, 100s or 1,000s Iranian casualties«, denilmektedir, kaynak: [https://www.cia.gov/library/reports/general-reports-1/iraq\\_wmd\\_2004/chap5.html](https://www.cia.gov/library/reports/general-reports-1/iraq_wmd_2004/chap5.html)

di. Gaz müdahalesi hakkında küçük, önemsiz bir haber, FAZ'da bir tanecik küçük bir fotoğraf, hepsi bu. Üzerinde tasarruf hakkım olan resimleri FAZ'ın editörünün talimatıyla başka yayınevlerine de veremiyordum. *Stern*, o zaman resimleri almak istiyordu. Ama bu, o zaman benim işime mal olacaktı. O zamanki düşünceme göre kamuoyu mümkün olduğunca az şey öğrenmeliydi. Zehirli gazın bedensel sonuçlarıyla mücadele ettiğim ve hâlâ Irak'ta olduğum zaman bunu sezdirdim. Akıl almaz ne varsa hepsini ayrıntılarına sadık kalarak ve zahmetler çekerek betimledim. Savaş alanında, zehirli gaz müdahalesinden sonra, kızgın sıcakta, beyinleri ağızlarından, gözlerinden ve burunlarından fırlamış insanlar yatıyordu. Iraklılar, tabii Alman yapımı olan buldozerlerle, cenaze yığınlarını bir araya sürükleyip üzerini çöl kumuyla kapatıyorlardı. O zaman henüz mobil telefon, internet yoktu ve benim uydu bağlantım da yoktu. Ben sağlık bakımından ağır bir şekilde etkilenmişim. Ve savaş meydanından Bağdat'a dönüş yolu cehennem azabıydı. Buna rağmen oradan yine de telefonla haberimi bütün ayrıntılarıyla geçtim. Bunlardan Frankfurt'ta FAZ'da yayımlananları bugün okuyunca saçlarımı yoluyorum. Döndükten sonra o zamanki meslektaşım Klaus-Dieter Frankenberg, yazı işlerinde bana haberin yazı işlerinde redaksiyonunu yaptığını ve bütün dehşet verici ayrıntılardan temizlediğini söyledi. Gazdan zehirlenmiş insanların dışarıya fırlamış beyinleri, FAZ'a uymuyordu. FAZ okurunun besbelli tatsız ayrıntıları öğrenmemesi gerekiyordu. Ancak 1990 sonbaharında, Faz'daki benim haberimden yaklaşık iki sene sonra, Iraklılara zehirli gaz üretiminde yardım eden perde arkasındaki Almanlar tutuklandı.<sup>97</sup>

Gazla zehirleme aksiyonundan yaklaşık 25 sene sonra, 19 Aralık 2013'te, çoktandır emekli olan eski FAZ editörü Fack'a bir kez daha yazdım ve o zamanki davranışı için bir açıklama rica ettim. Yazımda başka şeylerin yanı sıra şöyle deniliyordu:

<sup>97</sup> Bununla ilgili olarak bkz. Hans Leyendecker: »Die Giftgaslieferungen an den Irak waren kein Zufall«, unter [library.fes.de/gmh/main/pdf-files/gmh/1991/1991-03-a-200.pdf](http://library.fes.de/gmh/main/pdf-files/gmh/1991/1991-03-a-200.pdf)

*Vaktiyle benim gaz zehirlemeleri sırasında çektiğim çok sayıda resmi sizin emriniz üzerine Frankfurt'a dönüşümden hemen sonra Kimya Sanayisi Birliğine vermek zorunda kaldım; üye kurumdan - anımsadığım kadarıyla - önceden hardal gazı için ön bileşenleri Iraklılara İranlıları gazla zehirlesinler diye sevk etmişlerdi. O zaman FAZ'da, gazdan zehirlenmiş İranlıların savaş alanında çektiğim korkunç fotoğraf serisinden sadece bir tek, mümkün olduğunca zararsız bir resim yayımlanabildi, çünkü resimler, FAZ'ın görüş açısından okurun talepececeği bir şey değildi.*

Eski FAZ editörü bütün bunları bana bugüne kadar açıklayabilmiş ya da açıklamak istemiş değil. Yahudilerin gazla zehirlenmesinden yarım yüzyıl sonra bir kez daha insanlar gazla zehirlendi. Benim bildiğime göre Almanların katılımıyla. Ve konu bütünüyle medya yoluyla geniş ölçüde dışlandı.

Alman Şansölyeleri bunun için özür dilediler, çünkü Naziler kuşaklar öncesi Yahudileri gazla zehirlemişlerdi. Alman Şansölyeleri Paris'te ve Varşova'da diz çöküp komşularımızdan savaşlardan dolayı özür dilediler, bunlar kuşaklar öncesi idi. Alman siyasetçileri ve medyası nasıl olur da günümüzde İranlılar Alman zehirli gazıyla zehirlenince büzüşüyorlar? Ya da Şansölye Kohl'ün, Schröder'in ya da Merkel'in İran halkından bağışlanmalarını rica ettiklerini hiç duydunuz mu? Irak'ta seri baskı makinelerinde imal edilen gaz, el bombalarının kapsülleri tıpkı Lost, Tabun ve Sarin zehirli gazlarının üretiminde kullanılan kimyasal bileşenlerinde olduğu gibi Almanya'dan geliyordu. Biz bütün bunları "bitki koruma ilaçları" adı altında gizleyerek savaş bölgesinin ortasına sevk ettik. Biz sanki Iraklılar çölde binlerce ton bitki koruma ilacı püskürtmek istiyorlarmış gibi yaptık. Aldatıldık.

Benim bugün için de geçerli olan kişisel izlenimim, bazı şeyleri kamuoyunun mümkün olduğunca öğrenmemesi gerektiği yönündedir. Bu izlenimim daha sonra Gruner+Jahr'da iken de vardı. Kasım 2005'te yayın için "Berlin'in Yeraltı Soy-lusu" haberini yazdım. Berlin'in yeraltı kralı Steffan Jacob, o yazıda, o zaman yönetici belediye başkanı olan Willy Brandt'ın

malum mesleğin “cömert hanımları”nın ilk müşterilerinden biri olduğu sıralarda “kariyere” başladığını anlatıyordu. Çok seneler sonra, Ağustos 2014’te<sup>98</sup> ölen Steffan Jacob, o zamanlar, Ghostwriter (başkaları için yazı yazan yazar -ç.n.) olarak anılarını yazmam için beni mutlaka ikna etmek istiyordu. Benim kitaplarımın hayranıydı ve benim Gruner+Jahr’daki haberlerimin yanı sıra gece hayatındaki “yükselişini” bütün çıplaklığıyla kitap halinde bırakabilmeyi ümit ediyordu. Kolay kızlarla ağır para yapan adamın bir valiz dolusu teşekkür mektubu vardı. Acı verici bir maden yatağı. Mektuplardan biri bir savunma bakanına aitti. Mektupta ünlü bakan “güzel gece” için teşekkür ediyordu. Steffan Jacob bana, mektupta olmayan bir şeyi söyledi: Bakanın kadınlara şişelerle cinsel olarak acı çektirmek için ısrar ettiğini iddia etti. Buna inanıp inanmayacağımı bilmiyordum. Ayrıntılar benim için akıl alacak gibi değildi. Bunların içinde, Uluslararası Para Fonu’nun şefi Dominique Strauss-Kahn’ın tecavüz suçlamalarının açıklanmasından yıllar sonra, fuhuş kaçamaklarını tekrar hatırlatan tecavüzler vardı. Steffan Jacob’un birçok insanı avucunun içine almış olduğu apaçık ortadaydı. Çünkü Alman bakanın tecavüzleri bizzat onun tarafından ya da vergi mükellefleri üzerinden ödenmiyordu; tersine, bir Alman silah holdinginin lobicilerinin Berlin bürosu tarafından ödeniyordu. Steffan Jacob, bana bununla ilgili dekontları gösterdi. Ve bu tür “hizmetlerin” çoğunlukla tamamen resmi olarak vergilendirildiği konusunda ısrar etti. Steffan Jacob, bir partinin genel sekreterinin, CIA Berlin Servis Müdürünün ve bir Alman Savunma Bakanının bu tür kadınlarla kendisinin yanında eğlendiklerini anlattı. Ve bunlarla ilgili “teşekkür mektuplarını” gösterdi. Bazı insanlara besbelli hiçbir şey utandırıcı gelmiyor. Haberimi yazdığım sırada Steffan Jacob kendi ifadesine göre Dışişleri Bakanlığını ve Federal Kriminal Dairesini ve konuklarını ağırılıyormuş. Başka bir haberci bana Berlin Fuggerstrasse’de bir çocuk bahçesi gösterdi; orada vaktiyle adamlar

<sup>98</sup> Bkz. <http://www.berliner-kurier.de/kiez-stadt/steffen-jacob-der-leise-tod-des-puff-prinzen-vom-stutti,7169128,28124090.html>

arabayı yavaş sürerek güya çocukları seçiyorlarmış ve bu çocuklar sonra çocuk seksi için “serbest eve” gönderiliyorlarmış. Berlinli fotoğrafçı Ali Kepenek bazı ayrıntıları öğrenmiş, çünkü o, Steffan Jacob’un ve Berlin’in öteki yeraltı dünyasının büyüklerinin anlattıklarını resimle donatıyordu.<sup>99</sup> Bugün Ali Kepenek’in elinde hangi resimler var, bilmiyorum. Polonyalı inşaat kerestesi ithalatçısı Berlin’de işlerin illegal silahlarla yürütüldüğünü ve kimlerin müşteri olduğunu okurlara açıkladı. Hells Angels’in (motosiklet ve rokçu kulüp -ç.n.) üyesi “Wanne” denilen Frank Warneck’i de haberde ifşa etti. O zamanki buluşmamızda son sözleri şöyleydi: “Vicdan sadece bilginin olduğu yerde olabilir. Ama sizin okuyucularınız gerçekten her şeyi bilmek istiyorlar mı? Gerçekten basılıp basılmayacağını merak ediyorum.”

Şimdi, bütün bunlar bugüne kadar basılmadı. Araştırma çok paraya mal olurdu, ama Willy Brandt ve fahişeler ya da çocuk fuhuşuna katılan ünlü politikacılar hakkında zamanın tanıkları anlatsalardı - herhalde siyasi deprem olurdu. Böylece hikâye de arşivlerde kaybolup gitti. Benim kişisel izlenimim, yanılabilirim: Gruner+Jahr bu konuları gerçekten istemiyordu. Bu az sayıdaki kişisel yaşantılarımı bana en azından medya kuruluşlarının bazı konuları “ele almayı” tercih etmediklerini gösterdi. Bunun çok farklı sebepleri olabilir. Bizim gördüğümüz, duyduğumuz ve okuduğumuz şey, gerçeğin eksiksiz bir kopyası değildir.

Kamuoyu araştırma enstitüsü Allensbach’ın kurucusu Elisabeth Noelle-Neumann, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*’a yaptığı yazı işleri ziyaretinde, bana bir seferinde şöyle dedi: “Bugün insanların kafasında bulduğunuz şey, çoğunlukla gerçek değildir artık, tersine, medyanın uydurduğu, ürettiği gerçektir”. Kendisi 1990’lı yıllarda FAZ’ın yazı işlerinde sık sık bizim konuğumuz oluyordu. 2010’da 94 yaşında vefat eden iletişim bilimleri profesörü ve dünya çapında ünlü kamuoyu araştırmacısı hanımın, o zaman Alman medyasında gerçekten

<sup>99</sup> Bkz. <http://www.alikepenek.com/>

pek fazla dostu yoktu. Birçok gazeteci ondan nefret ediyordu, çünkü Almanya'da tabu olan bazı şeyleri söyleme cesareti göstermişti: Küçük bir gazeteci azınlığı tarafından insan kitlelerinin sistematik bir şekilde etkilenmesi ve yönlendirilmesi. Noelle-Neumann, buna "susma spirali" adını verdi; çünkü televizyon gibi kitle iletişim araçları azınlık fikirlerini açıkça çoğunluk fikirleriymiş gibi yansıtıyordu ve insanlar buna ayaklanmayıp, sosyal soyutlanma korkusundan seslerini çıkarmıyorlardı. Noelle-Neumann'ın iletişim araştırmasında bilimsel kuram olarak ta 1970'li yıllarda şekillendirilmiş olan susma spirali, sonraki onlu yıllarda daha güçlü ve daha kötü huylu şeytan haline geldi. Bu şeytan biz yurttaşlara gece gündüz tamamen egemen olmuş durumdadır. Bizi manipule ediyor.

Ve bu şeytan yalan söylüyor. Her şeyden önce savaşlarda. Libya iç savaşından beri (1975 ile 1990), televizyon izleyicileri her Allahın akşamı Beyrut'taki sokak savaşlarının resimlerini görmek isteyince, bütün ulusların televizyon habercileri arasında haberciliğin hayatı uzatan hoş bir tarzı yerleştirdi: Gazeteci olarak bir iç savaş grubuyla dost olunuyor; televizyon kamerası ona verilip en yeni çekimler para karşılığında eve teslim ettiriliyordu. Ardından arka planda makineli tüfek gürültüsü yapan birkaç cengâver görünümlü savaşçı, biraz benzinle hemencecik yeniden savaş ortamının canlandırılması için yanmış bir enkazın önünde çaba gösteriyordu; Almanca konuşan muhabirin bile "savaşın ortasında" görüntüsü çekilebiliyordu. Böylece herkes memnundu: Alman kanalları birinci sınıf resimler elde ettiler; cesaret manzarası izleyicilerin kanını dondurdu; muhabirler yüksek savaş zamlarını hak ettiler ve iç savaş milislerine figüranlık yapanların bir günlük sigara ve içki satın alabilmek için yeterli parası oldu.

Bu kitabın yazarı dünyadaki pek çok savaş alanına gitti - Afganistan'dan tutun Angola ve Kongo devletlerinden Irak ve İran'a kadar. Oralarda hep resim çekme peşine düşmüş, yanlarında benzin bidonları götüren televizyon timlerine rastladı; savaşın olduğu yerden çok uzaklarda çoktan yanmış askeri

araçları bir kez daha ateşe veriyorlardı ve bu hilenin önünde acayip bir tiyatro oynuyorlardı. Duran muhabirler muntazam olarak eğilip büzüşüyorlar, telaşlanıp kıvranıyorlar ki bu durum birkaç metre uzaktan çok komik görünüyor ve ancak bi-tip yayına hazır hale gelince anlaşılıyor. Ses kaydına sonradan hep birkaç makineli tüfek sesi ilave ediliyor, büyük çaptaki durumlarda havan topu sesleri bile giriyor. Bu türden “kahramanlar” Alman kanallarında da var. Bunlar bugün gösterdikleri olağanüstü yararlıktan ötürü çoktan kanal yönetimine yükselmişlerdir ki onların adlarını burada vermek artık yakışık almaz. Diğerlerinin, intihalciler olarak maskeleri düşürüldüğü için işleri kötüye gitti.

Ben kendim bu tür durumlarla ilgili birçok yaşantımı yazmamayı tercih ettim. Doğrudan benimle ilgili olsa bile. Eğer okuyucuya, FAZ’da, gerçeğe uygun bir şekilde kalaşnikofla ve kütüklüğümde yeteri kadar mermiyle, ağır silahlarla donatılmış olarak Afganistan’da dolaştığımı oradan haber yap-saydım muhtemelen hoş olmazdı. Benim hâlâ oralara ait fotoğraflarım var. Barış içinde bir dünyada rahat bir şekilde sabah kahvesini yudumlayan Almanca konuşan okuyucu, Afgan savaş bölgesinde dolaşan (ilk Batılı askerler gelmeden çok önce) “kâfir” yabancıların, Mücahitlerin keyiflerine göre istedikleri gibi üzerlerine ateş ettiği serbest av durumunda olduklarını o zaman anlamazdı. Hedef gözetken birkaç salvo ateşle bu tür insanlardan kendinizi çok iyi bir şekilde uzakta tutabilirsiniz. Teçhizatınızda bulunan küçük bir pamuk tamponla tek başınıza kesinlikle bir gün bile hayatta kalamazdınız. Ben o zaman Batı Afganistan’daki Herad şehrinde Mücahit başı İsmail Han’ın yanında formalite icabı Müslümanlığa geçtim; bu olay savaş bölgesindeki Mücahitler arasında nispeten çabuk yayıldı. Bunu duymayıp da bana şakacıktan ateş edenleri silahla kendimden uzak tutmayı başardım. Yapayalnız ve korumasız olarak kargaşa içindeki bir İslam bölgesinde hareket eden insanın, kendini silahla savunabileceğini hiç anlamayan başka gazeteciler vardı. Örneğin ABD’li gazeteci Daniel Pearl, benim iç savaş bölgelerindeki savaş gruplarına hiçbir zaman güvenmediğimi asla anlamadı. Kendisi bu tür insanlara her

zaman tam olarak güvendi. Daha sonra Müslümanlar onun bilinci tam yerinde iken başını kestiler ve bunu da filme alıp internete koydular.<sup>100</sup> İsveçli gazeteci Nils Horner, kendini asla korumadı. Hep silahsız dolaşıyordu ve silahlı refakatçi de istemiyordu. Kâbil’de İslam ideolojisi yandaşları tarafından vuruldu.<sup>101</sup> Aynı şey mayısta iki Fransız muhabirin başına geldi.<sup>102</sup> Benim gibi Doğu Vestfalya’dan gelen Alman fotoğrafçı Anja Niedringhaus, birçokları gibi Afganistan’da pisipisine vuruldu.<sup>103</sup> Bu tür ülkelerde bunlar günlük realitedir. Ama bizim medya tercihen başka bir imaj yayıyor. Ben kendim 1987’de savaş bölgelerinde başkasına güvenilmeyeceğini öğrendim. O zaman ben Angola iç savaşındaydım, Jonas Savimbi’nin Batı taraftarı savaşçıların kampında. *Quick* dergisinin Alman gazetecisi şaka olarak kampın içinde her tarafta bulunan el bombalarından birini attı, önceden de pimi çekmişti. İç savaşçıların kampında gerçek tesirli el bombalarının ortalıkta asla öylece durmayacağına ikna olmuştu. Ama el bombası tesirliydi. Ve saniyeler içinde patladı. Bombayı önceden ucu ucuna fırlattım ve kendimi de yere kum torbalarının arkasına atmaya başardım. *Quick* gazetecisi o saniye içinde bir siyah beyaz fotoğraf çekti; bugün bende onun bir kopyası hâlâ bulunuyor. Bu, bana savaş bölgesinde bir yabancıya asla güvenilmeyeceğini hayatım boyunca hep hatırlatacaktır.

### Bugün Yukarıda, Yarın Aşağıda: Medya İdamları

Göreceğimiz gibi gazeteciler bizi gece gündüz maniple ediyorlar. Ve de her yerde. Bu arada beyinlerimiz buna dayanabiliyor. Medyanın bizi çoğunlukla aldatıldığını biliyoruz. Eğer manipülasyonlar bizi duygusal olarak harekete geçirip, etki altında bırakırsa dehşet verici olur. Ya gazeteciler ardındaki devlet tarafından söylentiler yaymaları için istismar edilirlerse?

<sup>100</sup> Bkz. Örn. [http://www.liveleak.com/view?i=01e\\_1175818014](http://www.liveleak.com/view?i=01e_1175818014)

<sup>101</sup> Bkz. <http://www.theguardian.com/world/2014/mar/11/journalist-shot-dead-afghanistan-kabul>

<sup>102</sup> Bkz. <http://www.aljazeera.com/news/africa/2013/11/two-french-journalists-executed-mali-2013112174124558898.html>

<sup>103</sup> Bkz. <http://edition.cnn.com/2014/04/04/world/asia/afghanistan-journalists-shot/>

Ben kendim, FAZ'da çalıştığım sırada gizli servislerin beni bilgilerle yemledikleri, “devreden çıkardıkları” zamanı yaşadım. 2003'ün sonunda FAZ'dan ayrıldım. Ve 2004'ün başında tam da Dresden'de konferans verdiğim sırada polisin ve savcılığın benim birkaç yüz kilometre uzaktaki evimi aradıkları haberini aldım. Yani “sır açıkladığım şüphesi” ile. Haber *Tagesschau*'dan (bir televizyon haber programı -ç.n.) *Spiegele* kadar her tarafta gösterildi.<sup>104</sup> FAZ'ın haberinde “bir terör uzmanının evi arandı” denilip benim adım arama ile ilişkilendirildi. Bir vuruşta sadece komşularımın gözünde suçlu olmakla kalmamıştım. Daha dün devlet tarafından istenen şeyin (gizli belgelerin tesellümü ve değerlendirilmesi) şimdi birdenbire suç olabileceğine şaşırdım. Benim kamuoyunda itibarımın düşürülmesi ve “devre dışı” bırakılmamın söz konusu olduğunu çok yavaş bir şekilde ancak anladım. Bana malzeme sağlayan herkese gönderilen sinyal şuydu: Ulfkotte'ye yardımı derhal kesiniz. Geriye bakınca bütün bunları anladım. Sadece bir şeyi anlamadım: Ceza davalarının durdurulduğunu bugüne kadar ne *Tagesschau* ne *Spiegel* ne de FAZ haber yaptı. Ne herhangi bir sır açıklanmıştı ne de başka bir suç vardı. Yani o zaman, haberler insanı alenen idam edebiliyor, şeklinde anladım; daha sonra ne olursa olsun bu artık düzelmez. Okuyucunun bunu benim önemsiz olayımdan bağımsız olarak bilmesinde yarar var. Şimdi ben her halükârda medyada politikacılarla ilgili ifşaat açıklamalarını öğrendiğim zaman ya da bir kişi hakkında herhangi bir şeyden şüphelenilerek evinin aranması bütün medyada haber olursa, hep bıyık altından gülüyorum. Bizzat kendim yaşadığım gibi şüphesiz arada sırada başka sebepler de oluyor. Gazetecilerin görevi, nihayetinde hakikati haber yapmak ve idam ettiklerini temize çıkarmak değildir. FAZ'ın 2004'te evimin aranması hakkında (doğru) haber yapmasını, ama daha sonra ceza davasına son verilince itibarımı iade etmeyişi, bugüne kadar da bundan dolayı özür dilemeyişi, utanç verici buluyorum. Bununla birlikte bu kitaptaki FAZ'la ilgili olanlar da dahil, açıklamalarımda nesnel

<sup>104</sup> Bkz. Örn. <http://www.spiegel.de/panorama/verdacht-auf-geheimnisverrat-razzia-beim-terrorexperten-ulfkotte-a-293459.html>

olmaya özen gösterdim. Ancak medya gazetecisi Stefan Niggemeier'in başka bir olayla ilgili olarak "FAZ, okuyucularına önemli eleştirileri söylemiyor" diye yazması beni şaşırtmadı.<sup>105</sup> Ve Niggemeier, Hristiyan Demokrat Birliğin Gençlik Teşkilatının ilçe başkanının, tek taraflı haberciliği yüzünden FAZ aboneliğini bıraktığını anlatıyor.<sup>106</sup> Ben bunu bugün çok iyi anlıyorum.

Ha evet, o zamanki elitler tarafından adeta silkelendiğim o yıllarda ben, Bernd Schmidbauer'e (CDU) özel bir yakınlık gösteriyordum. Kendisi 1998'e kadar Şansöyelikte gizli servis koordinatörüydü. Onun beni şansöyelikte, gizli dereceli evrakları değerlendirip önemli noktaları rahatça not edeyim diye bir odaya kapattırdığını başka bir yerdeki bir yazımda anlatmıştım. Daha sonraları da bu türden evrakları elden ya da tebligatla alıyordum.

Evim aranırken el konulan birçok evrakı, aslında Schmidbauer'in bürosundan almıştım, onun imzasını taşıyordu ve doğrudan kendisine geri gönderilebilirdi. "Sır açıklama" şüphesiyle soruşturma açan savcılık, onunla ilgilenmiyordu. Schmidbauer hukuk açısından herhalde bir haindi.

Bir sohbet sırasında, canlı kamera karşısında bir tartışma grubu içinde gizli servis çevrelerinin beyanlarının gerçekten orada olduğu şüphesine düşüldüğü için el bagajımdan evraklar çıkardığımı hâlâ çok iyi hatırlıyorum. Gerçekten elimde olmadan el bagajına saldırıp bir tomar evrakı kameraya tutmuş-tum. Bunun üzerine daha sonra televizyon ekranının çekilen resmi ortaya çıktı, Schmidbauer'in bürosundan alınmış kendi özel işaretlerini taşıyan bir dosya orada duruyordu. Şansöyelikte büyük telaş vardı. Muhalefetin, Birinci Sınıf Federal Üstün Hizmet Madalyası sahibi Schmidbauer'e karşı işlem başlatacağından ve daha sonra dokunulmazlığının kaldırılması için

<sup>105</sup> Alıntılındı: <http://www.stefan-niggemeier.de/blog/faz-was-wissen-professoren-schon-vom-geldverdienen/>

<sup>106</sup> Bkz. <http://www.stefan-niggemeier.de/blog/faz-was-wissen-professoren-schon-vom-geldverdienen/>

parlamentoya gideceğinden korkuluyordu. Şaşılacak bir şekilde bu olmadı. Benim o zamanki en üst jurnalcım olan Bernd Schmidbauer, besbelli dokunulmazdı. Bugün emekli aylığını alıyor ve Profesyonel Doğa ve Türleri Koruma Federal Birliğinin (BNA), hayvan ve bitki dayanışmacılarının Almanya çapındaki üst birliğinin onursal başkanıdır. Elde şu bilgi kalıyor: Belli insanlar suç işleyebilirler ve Birinci Sınıf federal üstün hizmet madalyası alabilirler. Onların suç ortakları satranç tahtasının piyonlarıdır. Bizim “nitelikli medyamız” oyunda rol almaktadır. Demokrasi ve hukuk devleti sadece göstermeliktir ve yanılısamadır.

“Gizli servislerin kışkacında” bölümünde, eskiden üniversiteli olarak 1980’li yıllarda (önce benim bilgim dışında) BND tarafından bir üniversitede bir profesör üzerinden nasıl işe alındığımı betimleyeceğim. Sonra 1999’dan itibaren kendim bir üniversitenin öğretim görevlisi idim. Yani Lüneburg’da... Orada işletme bilim dalında yıllarca risk yönetimi dersi verdim. Bu arada üniversitede başka konu uzmanlarıyla birlikte (mesela Philips’in eski güvenlik şefi Rolf-Wilhelm Dau) gizlice kişisel yapılarına, siyasi eğilimlerine ve BND için yeteneklerine göre üniversiteliler seçtik. Bunlar, düzenlediğim seminerlerden kolay bir şekilde öğrenilebilir. Siyaset üzerine çok konuştuk. Oyunlaştırmalar yaptık. Ve ben seminerlerde bunların yanı sıra oyunla üniversitelilerin kişisel eğilimlerini ve hobilerini sordum. Öğrencilerimden birçoğu, kimi zaman bir James-Bond filmi seyrettiğimizi ve benim sonra onlara içlerinde kimin aynı şekilde bir gizli servis adına çalışmayı düşünebildiğini sorduğumu çok iyi hatırlayacaktır. O zaman hepsi gülmüştü. Üniversiteliler bunu çok komik bulmuşlardı. Gerçeği hiçbiri sezmedi. BND işi böyle istiyordu. Ve üniversite de bunu destekliyordu. Bütün bunlar seneler sonra birdenbire açık bir sinyalle son buldu. Betimlediğimiz aramalar Lüneburg Üniversitesinde de yapıldı. Beni “devre dışı” bırakan olan geniş kenarlı yumuşak devlet şapkaları üniversite başkanının bürosunda ortaya çıktı ve “sır açıkladığımdan” dolayı dava açıldığını duyurdular. O andan itibaren yerleşkede yüzüme sadece nefret çaldılar. Öğretim görevliliğim elimden

alındı. Orada başka öğretim elemanları çoktandır üniversitelilerin BND'ye uygunluğunu kendileri bilmeden benim eski kontrol etme görevimi üstlenmiş olmalılar. Almanya'da böyle yürüyor işler. Sadece bunun üzerine konuşmamak gerekiyor.

## BÖLÜM 2

# Bizim Medya: Uyum İçinde, Hükümete Bağımlı ve Araştırma Yapmaya İsteksiz

*Bu kitapta isimleri belirtilen kişiler, elit kuruluşlarla sırtışık, tiksindirici bir şekilde sarmaş dolaş olduklarını kabul etmiyorlar. Ayrıca onlar lobici olduklarını kabul etmiyorlar. Elit insanlarla olan yakınlıklarından dolayı “yoldan çıkarıldıklarını” da kabul etmiyorlar. Ve bunlar, anılan guruplara gazeteci olarak yakınlıkları nedeniyle gazeteci ısınsını kaybettiklerini kabul etmiyorlar. Yaptıkları haberlerde belirtilen çevrelerden etkilendiklerini kabul etmiyorlar.*

### Thilo Sarrazin: Bir Halk Kahramanı İnfaz Ediliyor

Gazetecilerden kötü şeytan olanının foyasını ünlü yazı işlerinde kolayca meydana çıkarabilirsiniz. Örnek olarak Thilo Sarrazin’in tezlerini alalım. Güvenilir anketlere göre Almanların üçte ikisi (yüzde 70) Sarrazin’e hak veriyor.<sup>1</sup> Anket sonuçlarına göre değerlendirirseniz Thilo Sarrazin bir nevi halk kahramanıdır. Ama bizim medyaya göre bunun tam da tersidir - bir “zalim” örneğidir. Çoğunluğun düşündüğünü dile getirmeye cesaret etti de ondan. Günlük gazete *taz* Sarrazin’e “demagog”<sup>2</sup> diyor, keza *Kölner Stadt-Anzeiger*<sup>3</sup> de. *Deutsch-*

<sup>1</sup> Örn. Bkz. <http://www.n-tv.de/politik/21-Prozent-fuer-die-Gruenen-article1440946.html>

<sup>2</sup> Bkz. <http://www.taz.de/!57865/>

<sup>3</sup> Bkz. <http://www.ksta.de/debatte/kommentar-zu-sarrazin-der-zwanghafte-demagoge,15188012,12644874.html>

*landradio* onu “hukuk popülisti” olarak damgalıyor.<sup>4</sup> Ve gazeteci Mely Kiyak, sağ yanağı kısmen felç olan Sarrazin’i “fısılayan, kekeleyen ve ani hareketlerde bulunan insan karikatürü” olarak nitelendirdi.<sup>5</sup> Çoğunluğun düşündüğünü açıkça ifade eden bir insanın, bizim medyada “fısılayan, kekeleyen ve ani hareketlerde bulunan insan karikatürü” olarak hakkından gelinmektedir. Yeter mi? Anket değerleriyle halk kahramanı olan bir insan, yüzeysel olarak kitle iletişim araçlarımızın önüne atıldı. Manipülasyonun arkasında saklanan kötü şeytan, bugün hemen hemen her yazı işlerinde var. Haftalık *Zeit* gazetesi, bütün ciddiyetiyle medyada esasen Thilo Sarrazin ile uğraşılıp uğraşılamayacağını sordu, şöyle deniyordu: “Bu şekilde bugünlerde gazetecileri ve politikacıları mahkûm eden düşünceleri yaymıyor muyuz? Evet, biz bununla Thilo Sarrazin’e (...) bir iyilikte bulunuyoruz. (...) Thilo Sarrazin halk kahramanı olma yolundadır ...”<sup>6</sup> Almanya’da halkın çoğunluğunun düşüncesinin medyada da dile getirilip sunulması besbeli uygun görülüyor.

Güya Almanca konuşulan coğrafyada gazetelerde, televizyonlarda ve başka medyada farklı düşünceleri yansıtan geniş yelpazeli bir haber arzımız var. En soldan en sağa kadar. Bugün sözüm ona gazeteciler, haklarında haber yaptıkları kişilerden ve şeylerden tamamen bağımsızdırlar. Sözde sadece objektif hakikatten sorumludurlar. Biraz sonra göreceğimiz gibi aslında bu, sadece gerçek yanılısamadan başka bir şey değildir.

Yanılsama yanılmayı niteler; gerçekte var olan bir şeyin başka türlü algılanmasıdır. Bizim “nitelikli medyamız” bu yanılsama sanatını çok ustalıkla beceriyor. Bize hâlâ çeşitli fikirler, bağımsızlık ve gerçeğe uygun habercilik varmış gibi gösteriyor. Bu sırada biz yurttaşlar, gerçekte medya tarafından manipüle ediyoruz, yanlış bilgilendiriliyoruz ve tam da siyasetin arzu ettiği gibi yönlendiriliyoruz.

<sup>4</sup> Bkz. [http://www.deutschlandradiokultur.de/rechtspopulismus-sarrazin-will-antabus-ruehren-die-in.954.de.html?dram:article\\_id=278802](http://www.deutschlandradiokultur.de/rechtspopulismus-sarrazin-will-antabus-ruehren-die-in.954.de.html?dram:article_id=278802)

<sup>5</sup> Bkz. <http://www.tagesspiegel.de/weltspiegel/verstoss-gegen-persoenlichkeitsrechte-thilo-sarrazin-gegen-die-taz/8653894.html>

<sup>6</sup> Alıntlandı. <http://www.zeit.de/2010/36/01-Sarrazin>

## Propaganda: Balkan Prusyalıları Geliyor

1 Ocak 2014 tarihinde Alman işgücü piyasası Bulgaristan'dan ve Romanya'dan göç edenlere kapılarını tamamen açtı. Bu çok tartışmalı bir konuydu. Bunun Alman sosyal sisteminde “yoksulluk göçü” olduğunu hatırlatan uyarıcı sesler vardı. Doğrusu Şansölye Hanım bu tartışmalardan pek memnun değildi. Medya işareti aldı. Hemen bir haber rüzgârı esmeye başladı; buna göre Romenler ve Bulgarlar çok çalışkan insanlarmış, sosyal sigortalarımızı boşaltmak şöyle dursun, dolduracaklarmış. *Heute-journal* eksiksiz siyasi haberciliğin öteki saray habercilerini geride bırakıp, Romenler ve Bulgarlar hakkında “Balkan Prusya’sı” ifadesini kullandı. Şaşırان izleyicilere şunu bildirdiler: “İş piyasası istatistiklerine bakarsanız doğru olduğunu göreceksiniz. Göçle gelen Bulgarların ve Romenlerin işsizlik oranı genel ortalamadan bile daha düşüktür.”<sup>7</sup> Alman sosyal sistemine Bulgaristan ile Romanya yurttaşlarının baskını öncesinde güya sadece asılsız korku yayılıyormuş. Onlarla ilgili olarak *heute-journal*’de hatta şöyle deniliyordu: “Onların çoğu Alman iş piyasasında var olan kalifiye eleman açığını kapatıyor.”<sup>8</sup> Devletin propaganda kanalı ZDF, kendini dezenformasyon ve propaganda dalgasının öncüsü haline getirdi; böylelikle Almanların yeni yurttaşlar karşısındaki korkuları giderilmiş olacaktı. İçinde Romenlerin ve Bulgarların yeni ve çok çalışkan halk grubu olarak yansıtılan programlar yapıldı; üstüne üstlük Almanların geneline kıyasla bunların içinde çok çok ender işsiz olduğu iddia edildi.<sup>9</sup> Bütün - gerçekten bütün - önde gelen Alman medyası bu görüşü alıp kontrol etmeden yaydı. Nihayet *heute-journal*’de yayılan ve beyanları belgelenen direcek olan rakamlar, evet, doğrudan Federal Hükümetten gelmişti. Bu olay 2014’ün yerel ve Avrupa Parlamentosu se-

<sup>7</sup> Alıntılardı: <http://www.heute.de/diskussion-um-armutszuwanderung-viele-bulgaren-fuehlen-sich-von-der-csu-offen-angegriffen-31602446.html>

<sup>8</sup> Alıntılardı: <http://www.heute.de/diskussion-um-armutszuwanderung-viele-bulgaren-fuehlen-sich-von-der-csu-offen-angegriffen-31602446.html>

<sup>9</sup> Bkz. <http://www.zdf.de/ZDFmediathek/beitrag/video/2060066/Rumaenen-und-Bulgaren-in-Deutschland#beitrag/video/2060066/Rumaenen-und-Bulgaren-in-Deutschland>

çimlerinden birkaç ay önceydi. Yurttaşın keyfini bozmamak gerekiyordu. O günlerde *Handelsblatt* gibi saygın ekonomi gazeteleri şu iddiada bulunuyorlardı: “Bulgarlar ve Romenler: Kavimler Göçü sonuç veriyor.”<sup>10</sup> Bu konuda tartışma olmaması için hemen dil bariyerleri kuruldu: “yoksul göçü”<sup>11</sup> ve “sosyalturizm”<sup>12</sup> “yılın en kötü sözü” olacaktı. Dil polisleri, *Tagesschau*’nın en iyi yayın saatinde bu tür kelimeleri niçin artık kullanamayacağımızı şöyle açıklıyorlardı:

*Bu, çaresizlikten dolayı Almanya’da daha iyi bir gelecek arayan insanları dışlıyormuş ve onların esas itibarıyla bununla ilgili haklarını gizliyormuş. “Sosyalturizm” ifadesi jürinin anlayışına göre bir dizi başka kötü sözü sıraya diziyormuş, bunlar birlikte şu havanın oluşmasına sebebiyet veriyorlarmış: “Yoksul göçü” “sosyal sisteme göç” anlamında başta karalayıcı ve şimdi giderek nesnel tarafsız ifade olarak ayırimsız kullanılıyormuş. “Sosyalturizm” ifadesi kötü niyetle yapılmış haksız suçlamanın sabrı zorlamasıymış.*<sup>13</sup>

Avrupa Parlamentosu ve yerel seçimler yapılalı daha sekiz gün olmamıştı ki yurttaşlara hakikat sunuldu: “Hartz-IV-alanlar: Bulgaristan’dan ve Romanya’dan hep daha çok göçmen geliyor,” diye bilgi veriyordu mesela *Bild*. Makalenin ilk iki cümlesi her şeyi ifade ediyor: “Almanya’da Hartz-IV alan Doğu-AB ülkelerinden ve Avrupa’nın borçlu ülkelerinden gelen göçmenlerin sayısı, belirgin bir şekilde artmaya devam ediyor. Federal Çalışma Ajansı’nın (BA) en yeni rakamlarına göre 10 Doğu ülkesi ve 4 borçlu ülkeden 290 760 kişi destek alıyordu. Bu sayı 2013 Şubatına göre yüzde 21 (50 266) daha fazlaydı. Buna göre Hartz alan Bulgarların ve Romenlerin sayısı şubatta ilk kez 50 000’in üzerine çıktı. BA şubat sonunda Bulgaris-

<sup>10</sup> Bkz. <http://www.handelsblatt.com/politik/international/bulgaren-und-rumaenen-die-voelkerwanderung-faellt-aus/9272340.html>

<sup>11</sup> Bkz. <http://www.fnp.de/rhein-main/Begriff-Armutszuwanderung-als-Unwort-des-Jahres-vorgeschlagen;art1491,726636>

<sup>12</sup> Bkz. <http://www.sueddeutsche.de/kultur/sprache-sozialtourismus-ist-das-unwort-des-jahres-1.1862368>

<sup>13</sup> Bkz. <http://www.tagesschau.de/inland/unwortdesjahres14.html>

tan'dan destek alan 28 705 ve Romanya'dan destek alan 24 098 kişiye ödeme yaptı.”<sup>14</sup>

Ve Alman medyası Haziran 2014'te şu haberi veriyordu: Bulgaristanlı ve Romanyalı Hartz-IV alanların sayısı geçen seneye oranla belirgin bir şekilde artmışmış, yaklaşık yüzde 60.<sup>15</sup> İş Piyasası ve Meslek Araştırması Enstitüsü'nün güncel verilerinden ortaya çıkıyormuş. Buna göre temel güvenceye muhtaç olan hemşeriler, Dortmund, Duisburg, Stuttgart ve Hamburg gibi az sayıdaki birkaç büyük şehirde yaşıyorlar. Bir kez daha tekrar edelim: Bulgaristan ve Romanya'dan gelenler yüzde *altmış* daha fazla Hartz-IV alıyorlar. Ve kısa bir süre önce bunun tersini iddia ettiler. O zaman onlar güya “Balkanların” çalışkan “Prusyalıları” idiler.

Şifresiz olarak söylersek: Önemli seçimler öncesinde gelişmeler karşısında uyarıda bulunanlar haklıydılar. Yoksulluktan dolayı göç edenler, kitleler halindeydi ve kitleler halinde-dirler. Siyaset ve medya onları bize seçimden önce “Balkan Prusyalıları” diye sattı ve cüret ettikleri ifadeyi istatistiklerle desteklediler ki bu istatistikler herhalde özellikle bu dezenformasyon kampanyasına uygun olarak tahrif edilmişti. Gerçeğe uygun ve bağımsız haberciliğin tipik bir simülasyonuydu.

Neden bütün bunlar yapılıyordu? Bu konuda Sofya'daki Konrad-Adenauer-Vakfı'ndan Marco Arndt, yıllar önce Deutschland Radio ile yaptığı bir konuşmada bir ipucu vermişti. Aca-ba Bulgaristan AB'ye çok erken alınmadı mı sorusuna Arndt şu yanıtı verir: Eğer usule uygun ölçütleri esas alırsanız, hem Bulgaristan'ın ve hem de Romanya'nın bu ölçütleri tam olarak yerine getirmedikleri, her iki ülkenin birliğe alınmasının, Avrupa Birliği tarafından alınmış siyasi bir karar olduğu kesinlikle doğrudur” ve devam ediyor, “Bulgaristan Avrupa sınırındadır. Eğer Rus etkisini düşünürsem - Bulgaristan AB'de yer

<sup>14</sup> Alındı: <http://www.bild.de/politik/inland/hartz-4/bezieher-aus-rumaenien-bulgarien-36201208.bild.html>

<sup>15</sup> Örn. Bkz. <http://www.derwesten.de/politik/zahl-bulgarischer-und-rumaenischer-hartz-iv-bezieher-steigt-id9457712.html>

almazsa etki, halen mevcut olandan daha da güçlü olur, sadece başlık söyleyeyim: Enerji politikası.”<sup>16</sup> Yani Bulgaristan’ın 2007 yılında AB’ye alınışında, emperyalist ve jeostratejik düşünceler rol oynamıştır. 2004 yılında o zamanki Sovyetler Birliği’nin etkisi altında bulunan eski Doğu Bloğu Devletleri Estonya, Letonya, Litvanya, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Slovenya, Slovakya ve Macaristan AB’ye girdikten sonra, 2007’de Bulgaristan ile Romanya’nın AB’ye alınışıyla Rusya, Batı Avrupa’dan izole edildi. Arka planda söz konusu olan sadece emperyalist politikaydı.

### Siyasetin ve Medyanın Sözel Aldatma Numaraları

Bu arada bizim sadece ana haber bültenlerimiz sürekli yanılsama yapmakla kalmıyor. Etrafımızdaki caddeler her gün yıkılıp dökülürken, okulların duvarlarından pislik akıyorken, suç işleme eğilimi daha çok semtte kol gezerken, yoksul ile zengin arasındaki uçurum sonsuz derecede açılırken ve halktaki öfke kabarması görülmemiş dereceye yükselirken “nitelikli medya” bize deterjan sloganlarının yerini tutacak politikacılarla ninni söylüyor. Dışarıda, yavaş ama kararlı bir şekilde her şey çürüyüp yıkılırken “nitelikli medya” bize gün be gün sabır sloganlarıyla istikrar, refah ve parasal güvence yanılsaması sunuyor.

Devletler hukukçusu Hans Herbert von Arnim’e, kurulmuş partilerin devleti ganimet olarak gördüklerini ve biz yurtaşları da haydut gibi hırsla yolduklarını belirten görüşü için teşekkür borçluyuz. Bu arada “nitelikli medya” onların itaatkâr yardımcılığını yapıyor. Medya, kurban yolunacak olursa onu sakinleştirmek ve hatta sonra bir de keyfini kaçırmamak için asiste edip destekliyor. Almanca konuşulan coğrafyada, medyanın çoğunluğunun durmadan ürettiği şeyin, bugün artık hakikatle, objektiflikle ve bağımsızlıkla kesinlikle hiçbir ortak tarafı yoktur. Daha çok bir tür koordinasyonla ortak yanının bulunduğu söylenebilir.

<sup>16</sup> Alıntulandı: [http://www.deutschlandfunk.de/es-entwickelt-sich-eine-zivilgesellschaft.694.de.html?dram:article\\_id=255262](http://www.deutschlandfunk.de/es-entwickelt-sich-eine-zivilgesellschaft.694.de.html?dram:article_id=255262)

Siyasetin ve medyanın bu koordinasyondaki sözel aldatma numaralarına yakından bakıldığında durum kolayca anlaşılır. Bize düşünceyi önceden verince buna “reşit yurttaş olma yolunda eğitim” diyorlar. Eğer göçmenler, yerlilere hiçbir şekilde saygı göstermiyorlarsa o zaman biz buna “kültürel özellik” diye saygı göstereceğiz. Eğer bütün büyük medya kuruluşları, bir diktatörlükte olduğu gibi bütün kanallara ve bütün gazetelere büyük ölçüde gece gündüz aynı haberleri veriyorsa, bunu medya dünyasının “çeşitliliği” olarak anlayacağız. Avro-da da durum bundan farklı değildir: Eğer bütün partilerin politikacıları bizim tasarruflarımızı hep daha güçlü bir şekilde “avro-kurtarma paketleri” ile tehlikeye atarlarsa, “istikrarın sağlanmasından” ancak o zaman söz ediyorlar (mesela istikrar sağlama paketi). Bütün bu kavramların ardındaki yalanı, daha ilk bakışta görürsünüz. Bize servis edilen siyaset ile medyanın huzurlu birliğinin her gün yaşanan hilekârlığını ve kavram çarpıtmalarını herkes biliyor. Eğer bütün büyük partiler ile medya kuruluşları, iklim değişikliği, kadın kotası ya da avronun kurtarılması gibi önemli sorunlarda neredeyse aynı pozisyonda bulunuyorlarsa o zaman bizim medya bu duruma bugün “canlı demokrasi” diyor. Gerçekte ise “nitelikli medya” tarafından kasıtlı olarak aldatılıyoruz. Eğer elektrik kaynağımız “enerji dönüşümü” sayesinde hep çökme tehlikesi altında ise o zaman medya belirsiz elektrifikasyonu “kalıcı” buluyor. Hiç kimse bu ayarlanmış aptalca kavram çarpıtmalarını protesto etmiyor. Tersinin doğru olduğunu bilmemize rağmen, zaman geliyor biz de buna inanıyoruz. Gazetecilerin biz yurttaşlara her gün uyguladığı hilekârlığı, zamanla tamamen normal kabul ediyoruz. Birçokları siyasetin ve onun itaatkâr suç ortaklarının “nitelikli medyada” kandırılıp aldatılışını kabul ediyor. Sonuç? Haklı olarak gazetecilere bu doğrultuda güvenmiyoruz.

## **Güven Kaybı**

Almanca konuşulan coğrafyada, birçok nedenden dolayı gazeteciler bu arada itibarı en düşük olan toplum gurubuna giriyor. Bu bir tahmin değil, çünkü bu rezil şöhreti kendileri, on-

larca yıldan fazla bir zaman çalışarak elde ettiler. Oran ve tiraj savaşında o kadar çok yalan söyleyip gerçeği gizlediler ki onlara artık hemen hemen kimse inanmıyor.

Hekimler, hemşireler ve polisler seviliyor - ama “nitelikli medyanın” gazetecileri?<sup>17</sup> Kendimizi kandırmayalım. Nitelikli gazetecilerin itibarı düştü.<sup>18</sup> Normal yurttaşların prestij sıralamasında, politikacılarla fahişeler arasında yer almaktadırlar. Vaktiyle itibarlı medya kuruluşlarının bugün internette “medya orospuları” olarak nitelendiriliyor olması ve örneğin vaktiyle haber dergisi olan *Spiegel*’in şimdi utandıracak şekilde “Der Speichel” (tükürük -ç.n.) lakabını almış olması, kimi hayrete düşürür ki?

Televizyon moderatörleri, kamuoyu araştırma enstitüsü Allensbach’ın 2013’te yaptığı araştırmada bankalarla birlikte itibar derecelendirmesinin en alt basamağında yer aldılar. Televizyon moderatörleri kendilerini daha çok en büyükler içinde görüyorlar. Örneğin Johannes B. Kerner. Mart 2014’de kadın dergisi *Bild der Frau*’da hünerini şöyle gösteriyordu: “Benim IQ’üm 130 civarında bir yerdedir”. Ve kendi kendisine âşık moderatör Michel Friedman, zorla fuhuş yaptırılan Ukraynalılarla bir olayından sonra bütün ciddiyetiyle vurguladı: “Ben kendimi çok az sevdim.”<sup>19</sup>

Yabancı gazeteciler de Almanca konuşan meslektaşları hakkında iyi şeyler düşünmüyorlar. Londra’daki *Times*’ın Almanya muhabiri Roger Boyles, yirmi yıl önce şöyle demişti: “Alman yazılı basın gazetecileri basın ajanslarına çok bağlı görünüyorlar. Kendi adları altında çıkan birçok yazı, bir önceki günkü dpa ile ya da Alman AP-Report’unki (AP-Haber’inki - ç.n.) ile benzerdir. Eğer bir fark varsa o da gazetecinin kendi fikrini ilave etmesinden ibarettir - kendisi araştırma yapma-

<sup>17</sup> Örn. Bkz. <http://meedia.de/2013/08/20/berufe-ranking-journalisten-weit-hinten/>

<sup>18</sup> Bkz. <http://www.kontextwochenzeitung.de/macht-markt/152/streiken-im-keller-2051.html> ve <http://www.derwesten.de/panorama/politiker-sind-die-berufsgruppe-mit-dem-niedrigsten-ansehen-id3445294.html>

<sup>19</sup> Bkz. <http://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/reden-wir-ueber-geld-michel-friedman-ich-habe-mich-zu-wenig-selbst-geliebt-1.1079939-3>

dan.”<sup>20</sup> Ve saygın *International Herald Tribune* gazetesinden Brandon Mitchener, aynı şekilde Alman gazetecilerini şu sözle eleştiriyor: “Çok fazla gazete yazısı, yazarın kendi araştırmasını barındırmıyor, büyük ölçüde eleştiriden yoksundur. Birkaç istisna dışında gazetecileri pasif olarak değerlendiriyorum, belki de biraz tembeldirler. Her zaman iyi bilgilenmiş durumdadılar, ama hem de hükümete bağılıdır.”<sup>21</sup> Tembel, hükümete bağlı ve araştırmada isteksiz - meslektaşlar, Alman gazetecilerini böyle görüyor. Peki, yurttaşlar? Dresdenli iletişim bilimcisi Profesör Wolfgang Donsbach, bunu “Entzauberung eines Berufs” (Büyüsü bozulan meslek -ç.n.) adlı bir incelemede araştırdı. Orada örneğin şöyle deniliyor:

*Yurttaşların çoğu gazetecilerin hayatlarının birçok alanında yaptıkları muazzam etkiyi onaylıyor: günlük yaşamda neler hakkında konuşulduğu, politikacılar hakkında ne düşünüldüğü, hangi partinin seçileceği ve hangi eşyaların alınacağı. Böylelikle yarısından fazlası için gazeteciler politikacılardan daha güçlüdür. Ve hemen hemen hiç kimse bunu iyi bulmuyor. Bunun da ötesinde siyasi haberciliği yurttaşların neredeyse üçte ikisi çok az objektif olarak eleştiriyor, oysa objektiflik aynı şekilde üçte ikisi tarafından bekleniyor. Gazeteciler onlar için dürüst aracılık yapmıyorlar. Neredeyse üçte ikisi, gazetecilerin kendilerinden farklı düşüncede olan uzmanların görüşlerine baskı yaptıklarına inanıyor.*<sup>22</sup>

<sup>20</sup> Bkz. [http://medien-news.blog.de/2005/06/09/journalisten\\_haben\\_einen\\_schlechten\\_ruf/](http://medien-news.blog.de/2005/06/09/journalisten_haben_einen_schlechten_ruf/)

<sup>21</sup> Bkz. [http://medien-news.blog.de/2005/06/09/journalisten\\_haben\\_einen\\_schlechten\\_ruf/](http://medien-news.blog.de/2005/06/09/journalisten_haben_einen_schlechten_ruf/)

<sup>22</sup> Alınılandı: [http://www.google.de/url?sa=t&rct=j&q=&resrc=s&source=web&cd=36&cad=rja&ruact=8&ved=0CEYQFjAFOB4&url=http%3A%2F%2Fdenkreiz.de%2Fwp-content%2Fuploads%2FKrise\\_des\\_Journalismus.pdf&ei=n0mEU-yALMa0O6jggNAK&usg=AFQjCNFjCoY-pOLO-wwhsUEGcUGr85ruNA&bvm=bv.67720277,d.d2k](http://www.google.de/url?sa=t&rct=j&q=&resrc=s&source=web&cd=36&cad=rja&ruact=8&ved=0CEYQFjAFOB4&url=http%3A%2F%2Fdenkreiz.de%2Fwp-content%2Fuploads%2FKrise_des_Journalismus.pdf&ei=n0mEU-yALMa0O6jggNAK&usg=AFQjCNFjCoY-pOLO-wwhsUEGcUGr85ruNA&bvm=bv.67720277,d.d2k)



## BÖLÜM 3

### Gizli Hakikat: Alfa Gazeteciler Elitlerle Aynı Safta

*Bu kitapta isimleri belirtilen kişiler, elit kuruluşlarla sırnaşık, tiksindirici bir şekilde sarmaş dolaş olduklarını kabul etmiyorlar. Ayrıca onlar lobici olduklarını kabul etmiyorlar. Elit insanlarla olan yakınlıklarından dolayı “yoldan çıkarıldıklarını” da kabul etmiyorlar. Ve bunlar, anılan guruplara gazeteci olarak yakınlıkları nedeniyle gazeteci ısırışını kaybettiklerini kabul etmiyorlar. Yaptıkları haberlerde belirtilen çevrelerden etkilendiklerini kabul etmiyorlar.*

Eğer eski ABD işgal gücünün Alman topraklarında bıraktığı Amerikan yanlısı propaganda kuruluşları çevresinde iseniz o zaman hem siyasetçi olarak hem de gazeteci olarak birdenbire garip anlaşımlıkların içine düşebilirsiniz. Bir örnek: *Zeit* gazetesi yazarı Jochen Bittner, 2014 yılında bir meslektaşıyla birlikte Alman dış politikası üzerine bir makale kaleme aldı.<sup>1</sup> Makalede Münih Güvenlik Konferansından ve Federal Cumhurbaşkanı Gauck’un Alman yurtdışı operasyonlarını destekleyen bir konuşmasından bahsedilmektedir. Gauck’un konuşması *Zeit* gazetesindeki makalede övülmektedir. Okurun öğrenmediği şudur: Gauck’un konuşması parçalar halinde Atlantik ötesi *German Marshall Fund* kuruluşunun bir projesine

---

<sup>1</sup> Bkz. <http://www.zeit.de/2014/07/deutsche-aussenpolitik-sicherheitskonferenz/komplettansicht>

dayanmaktadır; projeyi kuruluş, Bilim ve Siyaset Vakfı ile (dışişleri bakanlığı tarafından teşvik edilmektedir) birlikte hazırlamıştı. Ve *Zeit*'in gazetecisi Bittner, proje evraklarına doğrudan katılmıştı, proje de çalışmıştı.<sup>2</sup> Bittner'in kendisi ona "açık fikir bildirisi" diyor - yani bir nevi görüş bildirisi.<sup>3</sup> Bununla ilgili bir makalede şöyle deniliyor:

*Ama doğru olan Bittner'in ifadesine göre 2013 yılı boyunca Bilim ve Politika Vakfı (SWP) ile GMF tarafından organize edilen "bir tartışma grubuna katılmış olduğu imiş." Grubun amacı yeni Alman güvenlik stratejisi ile ilgili bir bildirim hazırlamak imiş. Ama bu arada, Bittner'e göre, doğrudan doğruya "açık bir fikir bildirimi" söz konusu olmuş.<sup>4</sup>*

Bir avukat bununla ilgili olarak şu notu düşünüyor:

*Bittner sadece GMF'nin ya da SWP'nin bir konferansına ya da açık oturumuna katılmakla kalmadı (...). Daha çok bir yıllık süreyi kapsayan ve Alman dış ve güvenlik politikalarıyla ilgili bir bildirime giden bir proje söz konusuydu. Bu proje daha ziyade çok farklı bakış açılarından somut öneriler de ifade eden bir Think Tank (düşünce kuruluşu, beyin takımı-ç.n.) niteliğindedir.<sup>5</sup>*

Yani Bittner o zaman, *German Marshall Fund* ile SWP lobi kuruluşlarının Bittner ile parçalar halinde birlikte hazırladığı konuşmadan söz ediyor, ki konuşma Münih Güvenlik Konferansı denen ve Amerikan yanlısı lobiciler tarafından düzenlenen bir etkinlikte yapıldı. Ve okurun, anlaşılan Bittner'in anılan zamanda kendisinin önceden parçalar halinde "açık fikir bildirimi" olarak hazırlanmasına katıldığı şeyi övdüğünden haberi yoktu. Bütün bunlar öylesine saçma ki *Die Anstalt* adlı

<sup>2</sup> Bkz. <http://www.swp-berlin.org/de/projekte/neue-macht-neue-verantwortung/mitwirkende.html>

<sup>3</sup> Bkz. <http://m.heise.de/tp/artikel/42/42401/>

<sup>4</sup> Alıntılandı: <http://m.heise.de/tp/artikel/42/42401/>

<sup>5</sup> Alıntılandı: <http://www.internet-law.de/2014/07/zeit-journalisten-gehen-gerichtlich-gegen-das-zdf-und-die-anstalt-vor.html>

mizah programı, konusunu oradan almıştı. Ancak ondan sonra *Zeit* online makale olarak aşağıdaki bilgiyi yayımladı:

*Yazı işlerinin notu: ZEIT'in 7/14 numaralı sayısındaki bu makalede yazarlar ayrıca Bilim ve Politika Vakfı ile German Marshall Fund'un Alman Güvenlik Stratejisinin temel taşları üzerine yapılan bir araştırma programını dile getiriyorlar. Yazarlardan Jochen Bittner, bu projeye katılanlardan biriydi.*<sup>6</sup>

Yukarıda belirtilen 29 Nisan 2014 tarihli *Die Anstalt* yayını, propaganda ile ayrıntılı bir şekilde ilgilenmekte ve Alman medyası bu propaganda ile Washington'u övüp Moskova'yı yargılamaktadır. Bir sahne, beş tane önde gelen Alman gazetecisini, adlarını belirterek bir tabloda gösterdi - *Süddeutsche Zeitung*'dan Stefan Kornelius'u, *Zeit*'den Josef Joffe ile Jochen Bittner'i ve de *Frankfurter Allgemeine*'den Günther Nonnenmacher ile Klaus- Dieter Frankenberger'i. Bunların üstünde Atlantik ötesi on iki tane düşünce kuruluşunun adı bulunuyordu - bunların içinde *Aspen* Enstitüleri, Trilateral Komisyon, Alman Dış Politika Topluluğu ve Federal Güvenlik Politikası Akademisi -, buralarda "Askerler, ekonomi patronları ve politikacılar gizli atmosferde", belirtildiğine göre dış politika stratejilerini tartışıyorlardı. Çizgiler beş gazeteci ile hükümet yanlısı düşünce kuruluşları arasındaki eski bağılıklara işaret ediyordu. Sonuç, yoğun bir örgütlenmeydi.<sup>7</sup> "O zaman bütün bu gazeteler NATO basın bürosunun yerel nüshaları gibi bir şeydir," deniyordu programda. Bu durum, belirttiğim medyada büyük tepkilere yol açtı. Medya bilimcisi Uwe Krüger bununla ilgili olarak şunu söyledi: Sanıyorum, milyonlarca izleyicisi ile bir televizyon yayınından sonraki baskı, gerçekten yüksek derecede olmuştur. Her halükârda online yazılar içindeki belalar görülmektedir ve besbelli abone siparişleri de durdurulmuştur."

<sup>6</sup> Bkz. <http://www.zeit.de/2014/07/deutsche-aussenpolitik-sicherheitskonferenz/komplettansicht>

<sup>7</sup> Bkz. <http://www.youtube.com/watch?v=-NABdIPFvIs>

*Zeit*'de olduğu gibi bu türden müdahaleler, *New York Times*'da yasaklanırdı. Bizde ise durum farklıdır. Bizde buna “nitelikli gazetecilik” deniyor. Ve birçok ABD lobi kuruluşu karşısında aynı tutumu takınan öteki Alman gazetelerinin, gerçekten NATO basın bürosunun yerel nüshası gibi bir şey oldukları izlenimi edinmek mümkündür.

Ama *Zeit*, hiciv programı *Die Anstalt*'ta nasıl tepki gösteriyor?

*ZEIT*'ın yayıncısı Josef Joffe ZDF'nin şef redaktörü Peter Frey'e hiciv programındaki güya yanlış canlandırmalar hakkında şikâyetle bulundu. “Anstalt” redaksiyonunun liberal gazetenin yayıncısının ve redaktörünün gönderdiği ihmal açıklamalarını incelemesi gerekirdi. Ve *Süddeutsche Zeitung*'un başyazarı Stefan Kornelius, *NRD-Medienmagazin Zapp* karşısında elitele yakınlığı eleştirisini reddetti.<sup>8</sup>

Bu arada meslektaşları arasında da çok tartışılan Josef Joffe, benim gözümde bir zamanlar saygın olan haftalık *Die Zeit* gazetesini küstahça mahvediyor; özellikle ZDF programında, adı geçen gazeteciler gibi dahil oldukları ya da dahil olmuş oldukları kuruluşların lobi kuruluşları olmadığı konusundaki tespitlerine değer veriyor. Kendi beyanına göre Joffe, *Aspen Enstitülerinin*, ACG'nin ve Atlantik-Brücke'nin artık üyesi değildir. Joffe, ZDF ekibinin, bu kitapta sık sık adını andığımız, geçmişteki örgüt bağlantılarını araştıran bilimci Uwe Krüger'in doktora çalışmasına “aldandığını” iddia ediyor.<sup>9</sup> Josef Joffe'nin yerinde olsam “aldandığı” kelimesine dikkat ederdim. Zira kendisinin ciddi bir insan olduğunu düşünen Joffe' nin, medya gazetecisi Stefan Niggemeier tarafından 2014'ten kısa bir süre önce, asparagas haber yayma budalalığı belgelendi, çünkü o da makalelerinin birinde “hayali bir ajansa aldanmıştı.”<sup>10</sup>

<sup>8</sup> Alıntılандı: <http://www.heise.de/tp/artikel/41/41841/1.html>

<sup>9</sup> Örn. Joffe'nin kendini eleştirenlere gönderdiği mektubundan alınan bölüme bkz. [http://www.heise.de/tp/bild/41/41841/41841\\_1.html](http://www.heise.de/tp/bild/41/41841/41841_1.html)

<sup>10</sup> Bkz. <http://www.stefan-niggemeier.de/blog/17162/die-zeit-erinnert-anti-lanz-petition-an-anti-juden-kampagne-der-nazis/>

Medya haberlerine göre *Zeit*'in gazetecileri, hiciv programı *Die Anstalt*'ın alıntıladığımız programın bir daha yayımlanmaması için programa karşı ihtiyati tedbir kararı aldılar. Bununla ilgili bir haberde şöyle deniliyor: “*Zeit* gibi bir amiral gemisi için Joffe ile Bittner’in ZDF’ye karşı mahkemeye başvurmaları yeminli mal beyanı ile eşitir. Maalesef SZ, FAZ ve *Spiegel* gibi büyük gazeteler, Joffe ile Bittner’in ZDF ile kavgasıyla ilgili haber yapmıyor. Bu arada kötü düşünen alçaktır.”<sup>11</sup>

Doğru okudunuz: Burada güya “bağımsız” ve güya “demokratik” gazeteciliğin gazetesi hicve karşı işlem yürütüyor. “Özgür” basın hicve karşı! Şimdiye kadar bizim nitelikli medyamızda işlerin nasıl yürüdüğünü bilmeyen kişi, sonunda burada cevabı aldı. Tuhaf: Josef Joffe 2 Mayıs 2014 tarihli mektubunda yazılı olarak “*Aspen-Enstitüleri*, ACG ve Atlantik-Brücke’nin üyesi” olmadığına garanti verdikten sonra adı ders verdiği ABD Stanfor Üniversitesindeki kendi sitesinde, aylar sonra hâlâ özellikle bu kuruluşlarda yer almaktadır. Orada Joffe’nin pek çok görevi hakkında şöyle deniliyor (ekran resmini kaydettim):

*Yönetim Kurulları: Berlin American Academy, International University Bremen, Ben Gurion University, Israel; Goldman Sachs Foundation, New York; Aspen Institute Berlin, Leo Baeck Institute, New York; German Children And Youth Foundation, Berlin; European Advisory Board, Hypovereinsbank, München (2001-2005). Yayın Kurulları: The American Interest, (Washington); International Security (Harvard), and Prospect (London), The National Interest, Washington (1995-2000). Mütevelli: Atlantik-Brücke (Berlin), Deutsches Museum (Münih), Abraham Geiger College (Berlin). Üyelikler: American Council on Germany, Intl. Institute for Strategic Studies.*<sup>12</sup>

<sup>11</sup> Alıntulandı: <http://www.internet-law.de/2014/07/zeit-journalisten-gehen-gerichtlich-gegen-das-zdf-und-die-anstalt-vor.html>

<sup>12</sup> 2 Ağustos 2014 bakıldı; alıntulandı: [http://europe.stanford.edu/people/josef\\_joffe/](http://europe.stanford.edu/people/josef_joffe/)

İnsan bu baş döndürücü birliklerde herhalde kavrayış gücünü kaybeder. Ya da alınıladığımız site ile ilgilenen kişi, bu site-nin içine de nüfuz edemez. Josef Joffe'nin kendini takdim edişini iki kez okuduktan sonra ancak birçok beyanatın yanı sıra şunun da okunması gerektiği aklıma geldi: Hypovereinsbank'ın danışma kurulundaydı. Ve *Goldman Sachs Foundation*'da idi.

Lütfen bir Alman gazetecisinin karanlık *Goldman Sachs Foundation*'da ne işi var, söyler misiniz? *Handesblatt*, okuyucularını aşağıdaki sözlerle uyardı:

*Reuters (haber ajansı) dünya çapında faaliyet gösteren, Goldman Sachs Group tarafından hayata geçirilen ve kamuya yararlı vakıf olan Goldman Sachs Foundation'un etkinliklerinden şüpheleniyor. Vakfın vergi açıklamasının tek satırlık yazıyla 200 sayfayı kapsaması, Goldman'ın bizzat kendi yardım-severliği için büyük para yatırdığını ve ticaret yaptığını gösteriyormuş. Bu arada Goldman'ın gerçi vakfa 1999'dan beri 501 milyon dolar koyup ancak aşağı yukarı yüzde beşlik bir parçasını boşaltarak projelere aktarması - kamu yararı statüsü için gerekli olan en az miktar - garipmiş. Vakfın etkinliklerinden sonunda en çok Goldman'ın kendisi kazanıyormuş. Reuters örnek olarak New York, Park Avenue'deki Asia Society'yi veriyor: Goldman bankerlerinin yabancı müşterilerinin "ağızlarına bir parmak bal çaldıkları" "havanda su dövme yeri".<sup>13</sup>*

*Goldman Sachs*, ABD'nin, finans ve ekonomik krizde sıradan insanların evlerini ve tasarruflarını kaybettikleri esnada milyarlar kazanan finans elitlerinin açgözlü örneğidir. Ve açgözlü Goldman bankerlerinin karanlık vakfı, sonradan görmelerin hasar gören itibarının saygınlığını biraz olsun artırmaya hizmet etmektedir. O halde lütfen bir Alman gazetecinin *Goldman Sachs Foundation*'da ne işi olduğunu söyler misiniz? Herhalde daha kötü olmaz! Yoksa?

<sup>13</sup> Alınılandı: <http://www.handelsblatt.com/meinung/presseschau/presseschau-goldman-gottes-werk-und-bankers-beitrag/3302952.html>, özgün kaynağa da bkz. <http://blogs.reuters.com/felix-salmon/2009/11/12/goldman-sachss-not-very-charitable-foundation/>

## Kendi Fikrini Oluştur

Çin'in komünist devlet başkanı Mao Zedong'u hâlâ hatırlıyor musunuz? O adam kişilerin putlaştırılmasını severdi. Medyanın ona bağlılığını devamlı göstermesi gerekiyordu. Eğer Mao, Angela Merkel'in altmışıncı doğum gününü gözleyebilse herhalde kıskançlıktan beti benzi atardı. Mao, ülkesinin medyasını ağır cezaıyla tehdit ederek şakşakçılığa zorlardı. Ve böyle bir şey bugün Alman medyasında besbelli otomatik olarak uygulanıyor. Herkes "anacığını" seviyor. En önde, modern putlaştırıcı *Bild* gazetesi gidiyor.<sup>14</sup>

Profesör Brigitte Witzer "bir aptallar diktatörlüğünde" yaşadığımızı, bir "idiokraside" (ya da idiotokrasi, aptalların akıllıları yönettiği devlet düzeni/biçimi -ç.n.) yaşadığımızı iddia ediyor.<sup>15</sup> Profesör Witzer, merkez medyamızın *Bild*den nasıl "bilgilendiğini" gözlemliyor, şöyle yazıyor:

*Elbette Bild ile öteki gazeteler arasında fark vardır; eski nitelikli medyamız olan ve bölgelerüstü ve okur grupları için yüksek bilgi hazırlama iddiasında bulunan FAZ'ı ya da Süddeutsche Zeitung'u ele alalım. Gündemde kamusal tartışma söz konusu ise onlar da Bild'in yolunu izliyorlar. Her halükârda bunu bana Prenlauer Berg'deki bir kafede edindiğim kişisel deneyimim söylüyor; orada şahsen üç yıl boyunca ünlü bir FAZ redaktörünün gazete okuma alışkanlığını izleyebilmiştim. Kendisi Bild'le idi, ben konuşmuyordum. Bu bir istisna olabilir, ama benim etrafım medyada ekmeğini kazanan insanlarla doludur ve dürüstçe söylersem başka bir şey duymuyorum. Bu nedenle ısrar etmek istiyorum: Gündemi Bild belirliyor. Entelektüelleştirilmiş ve bilgi ile zenginleştirilmiş, FAZ ile Süddeutscher'de (...) genişletiliyor. Böylelikle haberciliğin başka bir düzeyi oluştu. Ama başka bir hedefi var mı?*

<sup>14</sup> Bkz. <http://www.bild.de/politik/inland/angela-merkel/zum-geburtstag-von-angela-merkel-leser-malen-die-kanzlerin-36838114.bild.html>

<sup>15</sup> Bkz. <http://www.kn-online.de/Freizeit/KN-Forum-Wissen-2014/Prof.-Dr.-Brigitte-Witzer-Die-Diktatur-der-Dummen>

Peki, *Bild* gazetesinin “hedefi” nedir? Ve orada geri planda neler dönüyor?

Eski Şansölye Gerhard Schröder, bir seferinde, yönetmek için sadece “*Bild*, BamS (Bild am Sonntag-ç.n.) ve televizyona” ihtiyacı olduğunu söyledi. Birkaç kitle iletişim aracı üzerindeki hâkimiyet - o zaman insan kitlelerini rahat yönetirsiniz. Önemli olan, az miktarda düşünce oluşturunca kitle manipülasyonunda rol almasıdır. Aşağıdaki bölümü okuyunca *Bild*, *Süddeutsche Zeitung*, *Frankfurter Allgemeine*, *Zeit*, *ZDF* ve *ARD* gibi kitle iletişim araçlarını herhalde bambaşka bir gözle göreceksiniz.

Cümle eski DGB yönetim kurulu başkanı Heinz Oskar Vetter’e aittir: “*Bild*’e *giden* orada canından olur”. Ama bugün *Bild* toplumun orta yerine geldi. Gazete ile ilişkilendirilmiş olmak, artık kötü bir şöhret vermiyor. Ciddi gazeteciler de onun enformasyon kaynağı olduğunu kabul ediyorlar. Marius Müller-Westernhagen ya da Veronika Ferres gibi sanatçılar *Bild* için reklam yaptılar. Biz, geniş zeminli posterler üzerinde Til Schweiger, Thomas Gottschalk, David Garret, Udo Lindenberg, Michelle Hunziker, Peter Scholl-Latour, Katharina Witt ya da Bill Kaulitz gibi kalburüstü şahsiyetlerin *Bild*’e gerçekten fikirlerini söylediklerini hatırlıyoruz. Bu kampanya ile “yüksek ayarlı kalburüstü şahsiyetlere bir sahne” takdim edilecekti, “BILD’le ilgili açık, dürüst ve otantik fikirlerini ifade etmek için”.

Eski Federal Cumhurbaşkanı Richard von Weizsäcker, *Bild*’in tanıtımını şu sözlerle yapmıştı: “Bild: Siyaseti geriyor, üslup (karma-) karışık”. Kadın hakları savunucusu ve vergi kaçakçısı Alice Schwarzer’in olduğu afişte şöyle deniliyordu: “Her gerçeğin kendisini dile getirecek cesur bir şahsiyete ihtiyacı var.” Peter Scholl-Latour şu sözlerle alıntılanıyordu: “Benim ‘Bild’le karşı gösterdiğim esas ilgi onun büyük fikir trendlerini yansıtmada yatıyor - hatta bazen harekete geçirmesinde.” Hentbolcu Stefan Kretzschmar cüretkâr bir şekilde şu iddiada bulunuyordu: “*Bild* manşetler geliştirebilir, ama ‘Bild’ in hiçbir zaman fikri olmadı.” Eski dışişleri bakanı Hans-Dietrich Genscher: “*Bild*’i okuduğum zaman - her gün-,

Almanya'nın ne düşündüğünü, ne hissettiğini bilmiyorum - ama tabii - 'Bild'in fikrine göre.'<sup>16</sup>

*Bild* Gazetesi Almanya'nın tirajı en yüksek olan gazetesidir. Günlük satılan baskı adedi 2,4 milyon civarındadır. *Bild*'in hedef kitlesi ne profesörlerdir ne de düz işçiler, vasat tüketicidir. Okuyucusunun yüzde 63'ü erkektir, bütün okuyucularının yüzde 43'ünün meslek eğitilmiş ilköğretim sertifikası vardır, yüzde 35'i ortaöğrenim diplomasına ve yüzde dördü yüksek okul diplomasına sahiptir. Okuyucularının yüzde yetmiş serbest meslek sahibidir, yüzde 34'ü ücretli ya da memurdur ve yüzde 37'si kalifiye işçidir. Toplam olarak *Bild* Almanların yüzde 18'ine ulaşmaktadır - yani neredeyse her beş kişiden birine. 4,3 milyon kadın ve 7,3 milyon erkek *Bild*'i her gün okuyor, ortalama 45 dakikalık bir zamanda.

İsyankâr 68'li üniversiteliler için *Bild* hâlâ sloganları Dutschkeye suikast yapan kişinin delil olarak gösterdiği kışkırtıcı bir gazeteydi. Ardından Springer Yayınevi'nin kamyonları yandı. Heinrich Böll "Katharina Blum'un Çiğnenen Onuru" romanıyla anlaşmazlığa edebi bir anıt dikti. Bugün bunlar çoktan unutuldu. Bugün *Bild* çağdaş bir gazetedir. Gazete bunu her şeyden önce bir kişiye borçludur: Kai Diekmann. En son onun yönetiminde yaratılan başlık "Biz Papayız", onu mancınıkla dil yaratıcılarının Olympos Dağına fırlattı.

*Bild* kendi reklamında kendine hâlâ "bağımsız" ve "partilerüstü" diyor. Ama gerçekten *Bild* öyle midir ya da hiç öyle oldu mu? *Bild* redaktörleri benden metinlerle ilgili bir söyleşi ya da ortak çalışma ricasında bulundukları zaman cevaplar ya da "araştırma sonuçları" her seferinde en azından yönü itibarıyla önceden veriliyordu. Bu, Otto Brenner Vakfı'nın 2011'deki bir araştırmasından alınan ifadelerle örtüşüyor. *Bild* redaktörleriyle ilgili olarak şöyle deniliyor:

*Redaktörler hikâyelerini gerçeklikten ziyade etkilerine göre geliştiriyorlar. Modele uymayan uyduruluyor. Redaktörler ar-*

<sup>16</sup> Alıntlandı: <http://wirbt-fuer-bild.de/wer.html>

sızca potansiyel konuşma muhataplarına arzu edilen fikri dile getirip getirmeyeceklerini soruyorlar - ve birçokları oyuna katılıyor.<sup>17</sup>

Onlarca yıldan beri basılmakta olan “kazananlar/kaybedenler” başlığını incellerseniz aynı hilekâr izlenimi edirsiniz. Orada sağcı politikacılar istatistiksel olarak solcu politikacılardan açıkça daha çok kazanalar durumundadır.<sup>18</sup>

*Bild am Sonntag*’ın eski genel yayın yönetmeni Michael H. Spreng’in bu başlıkla çok daha farklı deneyimleri var:

*Bild ile benim 1 Ocak 2001’den beri açık bir ilişkimiz var. Bild Gazetesi beni çekemiyor ve ben de onu. Bana karşı seviyesizlikleri bazen milyonlarca baskıda dile getiriyor. 2002’de Edmund Stoiber için çalıştığım vakit Oskar Lafontaine’in “IM Cohiba” köşe yazısında idim, çünkü ben arada sırada Gerhard Schröder’le nefis purolar içmiştim. En son olarak “30 sinir bozucu” sohbet konukları arasındaydım ve 2004’te Jürgen Rüttgers’e danışmanlık yapınca “günün kaybedeni” oldum. Bu şöyle oldu: Rüttgers seçim kampanyasında kendi Talk formatı olan “Rüttgers - tamamen kişisel” ile Ren-Vestfalya’yı dolaştı. Bielefeld’de alkış sınırlı kaldı; bu da beni iki üç kişinin önünde - kesinlikle dikkatsizce -, Vestfalya’nın heyecanlanma yeteneğinin düşük olduğu biliniyor, şeklinde fikir beyan etmeme sebebiyet verdi. Eğer bir Bielefeldli başını sallarsa bu kendinden geçmiş bir alkışlama oluyormuş. Bilmediğim şey şuydu: Bild’in şefi Kai Diekmann Bielefeld’de büyümüşü ve böylece ertesi gün birinci sayfada “günün kaybedeni” oldum.<sup>19</sup>*

Keza “*Bild* - bağımsız partilerüstü? Almanya’nın en başarılı bulvar gazetesinin seçim haberciliği” adıyla 2007’de yayımlanan araştırma da *Bild* hakkında sevimsiz bir imaja imza atıyor, şöyle deniliyor örneğin:

<sup>17</sup> Alıntlandı: [http://www.boeckler.de/32365\\_35234.htm](http://www.boeckler.de/32365_35234.htm)

<sup>18</sup> Örn. Bkz. <http://www.spiegel.de/kultur/gesellschaft/a-921253.html>

<sup>19</sup> Alıntlandı: <http://www.sprengsatz.de/?p=3644>

2005 Federal Parlamento seçiminin seçim akşamı Gerhard Schröder ZDF'nin "Berlin Raundu" programında, parlamentoda bulunan partilerin doruk siyasetçileriyle yaptığı tartışma raundunda medyaya ağır sorumluluk yüklüyordu. Bir zamanlar yönetmek için sadece "Bild, BamS ve televizyon"a ihtiyaç olduğunu (...) söylediği iddia edilen Şansölye, medyanın kararlık işleri hakkında saldırgan bir şekilde şikâyetinde bulundu. "Orada yayılan ve yayımlanan şeylere" karşı seçim kampanyasını yürütmek zorunda kaldığını iddia etti (Schröder ZDF'nin "Berlin Raundu" programında). Bu suçlamaların ardında ne vardı? Medya hükümet değişikliğinin gerçekleşmesini mi istiyordu? Bu soru özellikle Springer evinin medyasıyla ilgili olarak ilginçtir, çünkü o gazeteler, özellikle de Bild-Gazetesi, Schröder'in hükümet ettiği süre boyunca Birlik partilerini (CDU/CSU - ç.n.) desteklemekten dolayı giderek daha çok itihama maruz kalmışlardı (...). Yayınevinin kurucusu Axel Springer'in dul eşi ve kuruluşun en çok hisse sahibi Friede Springer'in Angela Merkel'in şansölye seçiminde parlamentonun ziyaretçiler bölümünde oturduğu zaman, seçimden sonra yayınevinin Birlik (CDU/CSU-ç.n.) ile olan bağlılığı kendini gösterdi. Schröder, Bild-Gazetesinin yardımını almak yerine ona karşı hükümet etmek, dolayısıyla seçim kampanyası yürütmek zorunda mıydı? Ve Merkel seçim kampanyası sırasında bulvar gazetesinin desteğine bel bağlayabilir miydi?<sup>20</sup>

İletişim bilimcilerinin birçok araştırması aynı tabloyu çiziyor. Bild-Gazetesi kendini "partilerüstü" nitelemesine ve geçmişte *Financial Times Deutschland*'in apaçık seçim önerisini kınamasına rağmen, parlamento seçimlerinde Birlik partileri için doğrudan seçim reklamı yaptı. Sadece 2002'de değil, 2005 parlamento seçimlerinde de<sup>21</sup> ve 2009'da gazete Birlik partileri ve bir zamanlar DDR'de FDJ'nin (Özgür Alman Gençliği -ç.n.)

<sup>20</sup> Alıntılандı: [http://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-531-90536-5\\_7](http://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-531-90536-5_7)

<sup>21</sup> Bkz. Örn. Bettina Wagner: »Bild - unabhängig • überparteilich«. In: Oskar Niedermayer et al.: *Die Bundestagswahl 2005: Analysen des Wahlkampfes und der Wahlergebnisse*, 2005, S. 145-170

propaganda görevlisi olan Angela Merkel için seçim reklamı yaptı.<sup>22</sup>

Benim kişisel deneyimim *Bild*'in hedefinin hiçbir şekilde bağımsız gazetecilik olmadığı yolundadır. Hedef, Spriner Yayınevi için mümkün olduğunca daha çok kâr elde etmektir. Bunun için de kurallara aldırmaksızın her türlü yayın yöntemini kullanıyor; bu, ister gazetecilik, ister PR, ister reklam ya da klasik kamuoyu çalışması olsun. Yayımlanan şey önemli haberlerle ilgili isabetli bir bilgi olup olmamasına, demokratik bir ihtiyaca ya da gazetecilik kuralına göre değil, kuruluşun bilançosuna göre kararlaştırılıyor. *Bild*'e göre gazetecilik, kuralları işlere sınır koyan, saygı gösterilecek bir zanaat değildir. Orada gazetecilik rant için bir araçtır. Ve *Bild* gazeteciliği, insan kitlelerini manipüle etmektir. Siyasi elitlerin ortağı olarak.<sup>23</sup>

### Nikâh Şahidi Gazeteciliği: Kendi Fikrini Oluştur

Benim için en etkileyici örnek, gazetecilerin politikacılara nikâh şahitliği yapmaları ya da tersinin olması halinde gazetecilerle elitler arasında meydana gelen aşılamayacak yakınlıktır. Helmut Kohl, 2008'de hayat arkadaşı Maike Richter ile evlendiği zaman, *Bild* tam yakınında bulunuyordu. Kohl'ün sevdiği fotoğrafçı Daniel Biskup fotoğraf çekti. Ve *Bild*'in genel yayın yönetmeni Kai Diekmann düğünü haberleştirdi. Kohl evlenirken Diekmann, Leo Kirch'in yanı sıra nikâh şahidiydi.<sup>24</sup> Tıpkı Kohl'ün 2002'de Diekmann'ın düğününde nikâh şahidi olduğu gibi.<sup>25</sup> Politika ile gazetecilik birbirinden tam olarak da ayrılamıyor.<sup>26</sup> Yani *Bild* "Kendi Gücünü Kendin Oluştur" sloga-

<sup>22</sup> Bkz. <http://www.welt.de/print-wams/article129161/Angela-Merkels-zweierlei-Welten.html>

<sup>23</sup> Bkz. <http://www.carta.info/73163/bild-studentrilogie-nicht-die-ereignisse-bestimmen-die-berichterstattung-sondern-die-eigene-vorhersage/>

<sup>24</sup> Bkz. <http://www.stern.de/lifestyle/leute/kohl-hochzeit-mit-dem-bild-chef-als-trauzeugen-620216.html>

<sup>25</sup> Bkz. <http://www.rp-online.de/panorama/bild-chefredakteur-diekmann-und-kolumnistin-kessler-verheiratet-aid-1.2048046>

<sup>26</sup> Bkz. <http://www.sueddeutsche.de/medien/bild-chef-kai-diekmann-bild-dir-deine-macht-1.998172-11>

nına kefil mi oluyor? Kohl hakkında geçmişte yapılan birçok *Bild* haberi, geriye bakıldığında her halükârda bambaşka bir görüntü veriyor.

Komşu ülke Fransa'da da nikâh şahidi gazeteciliği bilinmeyen bir yücelik değildir. Fransız gazeteci Augustin Scalbert, Sarkozy'nin henüz Fransa devlet başkanı olduğu zamanlarda, örneğin Fransız mediasından bir nikâh şahidi hakkında şöyle yazıyordu:

*Örneğin Fransa'da her gün çıkan önemli ekonomi gazetesinin (Les Echols) ve dünya çapında lüks eşyalar grubunun (LVMH) sahibi milyarder Bernard Arnault, Sarkozy ile basitçe arkadaş-tır. Bu arkadaşlık derinlere gider - o da Sarkozy'nin düğününde nikâh şahidiydi - ve "sadece" La Tribune'in (Les Echols'un rakibi) sahibi olunca, gazete Sarkozy'yi hiç çekinmeden destekledi ve zaman zaman da başkanlık makamı için yarışan Ségolène Royal'in aleyhine yaptı bunu.<sup>27</sup>*

Fransa'da bu nikâh şahidi gazeteciliğinin nasıl işlediğini *Süd-deutsche Zeitung* 2010'daki etkileyici bir haberinde ortaya koydu:

*Geçen yaz, hararetli seçim kampanyasının ortasında, Paris Match'in Fransız yıldızı benzeri kapağında; Sarkozy'nin karısını başka bir adamla görünce, muhafazakâr politikacı telefona sarılır. Paris Match'in yayıncısına telefon eder, Arnaud Lagardère denilen birine; bu adam bir taraftan da dünyanın en büyük dergi imparatorluğunu elinde bulundurmaktadır. Paris Match'in sorumlu şef redaktörü anında kendine yeni bir iş aramaya başlar. Pratikte hem de Lagardère'nin dahil olduğu ülkenin en çok dinlenen radyo yayını Europe 1'den gider; Sarkozy sıkıntıya düşünce çoğu zaman çabucak en iyi yayın saatinde söyleşi için oraya davet ediliyordu. Günlük saygın Le Monde gazetesinin dikkati çekmeyen azınlık hissesiyle ortağı ve mirasçısıdır. Ayrıca dergilere (Elle), pazar gazetesi Journal*

<sup>27</sup> Alıntılандı: [http://www.eurotopics.net/de/home/presseschau/archiv/magazin/politik-verteilerseite/frankreich-2008-07/artikel\\_scalbert/](http://www.eurotopics.net/de/home/presseschau/archiv/magazin/politik-verteilerseite/frankreich-2008-07/artikel_scalbert/)

*du Dimanche'a ve farklı yerel gazetelere sahiptir. (...) Vaktiyle kamusal olan ve özelleştirilen Programm, Sarkozy'nin nikâh şahitlerinden Martin Bouygues'e aittir. Kendisi aynı zamanda Fransa'nın üçüncü büyük mobil iletişim sunucusunun da sahibidir. Bouygues, Sarkozy'nin bir oğlunun da vaftiz babasıdır. (...) Gerçek şudur ki, Sarkozy'nin ikinci nikâh şahidi Bernard Arnault'un lüks grup LVMH üzerinden sadece Louis Vitton, Kenzo ve Givenchy gibi seçkin markalara değil, La Tribune ile Investir gibi ekonomi gazetelerine de sahiptir.<sup>28</sup>*

Ama sadece nikâh şahidi gazeteciliği yoktur. *Bild*, politikacıları bambaşka bir şekilde sarıp bağlıyor. Çok maharetli bir şekilde. Örneğin SPD'li politikacı Rudolf Scharping hakkında şunlar söyleniyor:

*SPD'li politikacı Rudi Scharping ile "Bild am Sonntag" arasında özel bir yakınlık vardı. BamS'da yeni hayat arkadaşını takdim ediyordu, BamS için sakalını özel olarak tıraş ediyordu. Ve BamS için SPD grup başkan vekili olarak - siyasetin yanı sıra - büyük tutkusu olan Tour de France üzerine yazı yazıyordu. Her pazar öğleden sonra yazı işlerinde kendine yakıştıırılan "muhabir Rudi" adıyla haberini geçiyordu; spor haberleri şefi Bodo Müller tarafından gazetecilik açısından hoş bir hale getiriliyordu. Bunun karşılığında Scharping, çoğunlukla nakit olmak üzere adamakıllı bir ödenti alıyordu.<sup>29</sup>*

### Kai Diekmann Nasıl Tik Tak Ediyor?

*Bild*'in başarı reçetesi basittir - gazete insan yaşamını bütün yüzeylerini gün be gün az birkaç sayfaya basıyor. Ve bunu okurdan öyle pek fazla bir şey istemeyen beş paralık romanların anlatım üslubunda yapıyor. Sevgi ve nefret, sadakat ve ihanet, mutluluk ve umutsuzluk, ölümcül hastalıklar, cinayet

<sup>28</sup> Alıntlandı: SZ vom 17. Mai 2010, Michael Kläsen: Ein Netz von Freunden, im Internet unter <http://www.sueddeutsche.de/kultur/sarkozy-und-die-medien-ein-netz-von-freunden-1.805499>

<sup>29</sup> Alıntlandı: <http://www.sprengsatz.de/?p=2580>

ve iktidar mücadelesi ve güç denemesi olarak siyaset - ve bütün bunlar duygulandırılmış, kişiselleştirilmiş, basitleştirilmiş ve aşırı derecede yüz yüze getirilmiş olarak sunulmaktadır. *Bild* okuyucusu için esas olan şey, bir şeyin objektif olarak önemli olması değildir; o şeyin aynı zamanda duygusal olarak da etkilemesi gerekir. Klasik gazetecilik haberi *Bild*'de en fazla suç mahallinde olmadığını ispatlama işlevidir. Sıkıcı parti kurtayları ya da hükümet açıklamaları günleri hakkında haber yapıldığı zaman, duygusal unsurlar aranır ve karmaşık haberler kişiselleştirilir. Okuyucunun dikkati objektif olarak önemli olandan uzaklaştırılır ve örneğin sahte açıklamalarla tali olana kaydırılır. Yani okuyucu siyasetin ve toplumun gerçek sorunlarından saptırılır. *Bild* gazetesi sihirli bir torba gibidir, içinden her gün -kolay anlaşılan lokmalar halinde - bütün dünya önünüze serilir. *Spiegel*, Tayland'daki bir askeri darbe hakkında, İspanya kralının istifası hakkında ve NATO'nun Rusya'ya karşı planlı tatbikatları hakkında gerçekçi haberler yaparken *Bild*, okuyucusuna kocaman puntolarla, "Angela Merkel'in cep telefonunun numarası başka kimde var?"<sup>30</sup> diye sorar. *Bild*, Merkel'in mobil numarasının kimde olduğunu her okuyucu ileride bilsin diye açıklama yapar:

*Onun yerine doğrudan özel kalem müdiresi Beate Baumann (50), danışman Eva Christiansen (44), hükümet sözcüsü Steffen Seibert (53), Şansölyelik Dairesi Bakanı Peter Altmaier (55) ve Christoph Heusgen (59, dış politika), Lars-Hendrik Röller (55, ekonomi) ve Nikolaus Meyer-Landrut (54, Avrupa) gibi birkaç danışmanla ulaşılabilir; onlar önemli görüşmeler için Merkel'e SMS ile bilgi verebiliyorlar. Önemli: Şansölyenin, numarası verilirse ya da güvenilir kişiler bununla Merkel'in numarasına sahip olduklarını beyan ederlerse bundan haberi olmaz. 7 Mayıs'ta numarasını bile değiştirdi, yeni doğrudan bağlantı ile iki dilli (Almanca ve İngilizce) bir de haber gönderdi ("I have a new mobile number" ...) - çünkü cep telefonu dostlar çevresini daraltmak istiyordu.*

<sup>30</sup> Bkz. <http://www.bild.de/politik/inland/wolfgang-bosbach/wolfgang-bosbach-bei-wer-wird-millionaer-wer-hat-eigentlich-merkels-handynummer-36244074.bild.html>

Elbette şansölyenin *Bild*'de de bir telefon numarası vardır. Elbette şef redaktör çabucak ulaşabilir. Ama bunu okuyucu bilmiyor. Ocak 2001'den beri Kai Diekmann *Bild*'in şef redaktörüdür, hem de *Bild*'in ve *Bild am Sonntag*'ın editörüdür. Bu kitap için yaptığım araştırmada ilginç bir resim alt yazısı buldum. *Bild*'in şef redaktörü ile Angela Merkel'i gösteren fotoğrafın altında şöyle deniliyor:

*Bild güç anlamına gelir. Ve bu, gazetenin yaz şenliğine (burada 2008) bir kez de Angela Merkel gelir demektir. ...*<sup>31</sup>

Diekmann ile Merkel birbirlerini iyi tanır. Çok iyi tanır. Her ikisi de Atlantik-Brücke'nin üyesidir, hatta Diekmann yönetim kurulu üyesidir.

Alman Gazeteciler Birliği bu tür etkinliklerle ilgili olarak net açıklama yaptı. Birlik 2014 yazında şu bildirimde bulundu:

*Alman Gazeteciler Birliği, gazetecilerin lobi kuruluşlarındaki üyelikleri hakkındaki güncel tartışmalarda gözlemci olarak gazetecilerin rolünü vurguladı. "Gazeteciliğin bağımsızlığı ve inanılabilirliği, gazetecilerin haklarında haber yaptıkları kuruluşlarda aktif rol oynamamalarını emretmektedir," dedi DJV- Federal Yönetim Kurulu Başkanı Michael Konken.*<sup>32</sup>

Diekmann Merkel'e saygı duyuyor. Ve Merkel de Diekmann'a saygı duyuyor. Ve *Bild* Gazetesi Diekmann'ın yönetiminde Angela Merkel hakkında her şeyi yazıyor, sadece olumsuz şeyleri yazmıyor. Mesela Angela Merkel'in Almanya'nın en güçlü tırnak yiyicisi olduğu gerçeğini yazmıyor. Evet, Şansölye tırnaklarını kemiriyor. Tıpkı eski Britanya başbakanı Gordon Brown'ın yaptığı gibi. Ya da FAZ'ın 2014 yılında vefat eden

<sup>31</sup> Alıntılандı: <http://www.sueddeutsche.de/medien/bild-chef-kai-diekmann-bild-dir-deine-macht-1.998172-2>

<sup>32</sup> Alıntılандı: <https://www.djv.de/startseite/profil/der-djv/pressebereich-download/pressemitteilungen/detail/article/unabhaengig-bleiben.html>, bkz <http://www.heise.de/tp/artikel/42/42430/1.html>

editörü Frank Schirrmacher'in büyük yazı işleri konferanslarında yaptığı gibi. Aslında bu, *Bild* Gazetesi için ideal bir konu olurdu. Ama nedense bu konuda susuyor.<sup>33</sup>

Merkel, belki de güç adamı Helmut Kohl'dan *Bild* Gazetesinin bir Şansölye için ne denli önemli olduğunu öğrenmiştir. 1982'den 1998'e kadar Şansölye olan Kohl, Diekmann'la, onun 1980'li yılların ikinci yarısında, o zamanki federal başkent Bonn'da, *Bild* Gazetesi için parlamento muhabirliği yaptığı zaman tanıştı. Kohl başta Diekmann'dan hoşlanmadı, çünkü Diekmann uzun saçlıydı ve saç örgüsü vardı. Kohl o zaman *Bild* gazetesinde bir söyleşi arzu edince kinayeli bir şekilde Diekmann'a gönderme yapardı: "Ama bana o uzun saçlıyı gönderme!"<sup>34</sup> *Menschen bei Maischberger* söyleşi şovunun medya danışmanı ve redaksiyon müdürü Michael H. Spreng, bir blogda ondan ortaya neyin çıktığını yazıyor:

*Diekmann yıllar içinde Kohl'ün güvenini kazandı ve eski Şansölyeye oğullarından daha yakın duruyor - en azından aile kutlamalarıyla ilgili buluşmalarda. Ve Diekmann öylesine ince ruhludur ki Kohl'ün oğullarının düğünlerde ya da doğum gününü kutlamalarında bulunmayışlarını ya hiç konu etmiyor ya da dikkat çekmeyecek biçimde konu ediyor.*<sup>35</sup>

Kai Diekmann'ın yönetiminde birçok politikacı ünlendi - ve tekrar aşağı indirildi. Bunun örneği zaman zaman savunma bakanlığı yapan Theodor zu Guttenberg'dir. Kendisi *Bild* Gazetesinin birinci sayfasında Top-Gun-duruşuyla poz veriyordu. Karısı *Bild*'in "Çocuklar İçin Bir Kalp" kampanyasında elçiydi. *Bild* için Gutti'siz gün yok gibiydi. Karısının Afganistan'a yaptığı seyahatle ilgili eleştiri çıkınca bile *Bild*, "Onu iyi buluyoruz," diye yazdı. *Bild am Sonntag*'ın redaktörü Anna von Bayern sevimli bir Guttenberg biyografisi yazdı. Guttenberg, yeni kitabını *Bild*'in parlamento bürosu şefi Nikolaus Blome'nin önüne koydu. Guttenberg'in akrabalarından biri

<sup>33</sup> Bununla ilgili olarak bkz. <http://www.sprengsatz.de/?p=2986>

<sup>34</sup> Alıntılандı: <http://www.sprengsatz.de/?p=3437>

<sup>35</sup> Alıntılандı: <http://www.sprengsatz.de/?p=3437>

olan Karl Ludwig von Guttenberg o zaman *Bild*'in federal bas-kı servisinin şef vekiliydi. Guttenberg'in Springer Yayınevinde (Welt) staj yaptığını birçok okur bilmeyecektir. Şüphe yok: Guttenberg'in Springer'in *Bild* gazetesine - *Bild*'in Guttenberg'e sıkı bir yakınlığı bulunuyordu. Dışarıdan bakan bir kişi için rejiyi kimin yönettiğini sadece tahmin etmek mümkündü. Bu bir almak-vermek meselesiydi. Guttenberg, milyonlar tutan ilan kampanyasıyla, ki ilanda Savunma Bakanlığı Federal Orduya gönüllü kazandırmak istiyordu, *Bild*'i mutlu ediyordu<sup>36</sup> - her ne kadar *Bild*'in genç okuyucusu olmasa da. Vergi gelirlerinin aktığı bu türden özel sözleşmeler sadece Springer ile yapıyordu. Öbür tarafta *Bild*, Guttenberg'i övgü marşlarına boğuyordu. Guttenberg, *Bild* tarafından politikanın yıldızı yapıldı. *Bild* ile Guttenberg'in birbirlerine olan yakınlığı tarif edilecek gibi değildi. Bir örneği Alman yelkenli okul gemisindeki uygunsuzlukların söz konusu olduğu Gorch-Fock-Skandalı idi. Guttenberg önce "yargısız infaza" karşı uyarıda bulundu - ve bir *Bild* redaktörünün telefonundan sonra komutanı görevden uzaklaştırdı.

Gazeteci Michael H. Spreng, 2013 yılında politika ile *Bild* arasındaki "biraz başka yolsuzluk" hakkında haber yaptı:

*Politikacılarla gazeteciler arasındaki ilişkilerde yolsuzluğun aslında parayla ilgisi olmayan biçimleri de vardır. Burada iş başka türlü yürüyor: Politikacı yakınlaşmaya izin veriyor ve gizli bilgiler veriyor ya da bir gazetenin projelerinde kendini galyon figürü (tanınan kişi - ç.n.) olarak hizmete sunuyor. Gazete ona karşı hamle olarak olumlu haberler sunuyor, anlam ve önem kazandırıyor. Normal olarak bu tür iş ilişkileri gizli kalır, sadece sonuçları açıkça görülebilir. Ama bazen düşüncesiz bir eylem, bu türden ilişki örgüsünü koparıyor - bu durumda ortaya BILD'in şefi Kai Diekmann ile FDP'nin ekonomi bakanı Philipp Rösler'in utandırıcı fotoğrafı çıkıyor. Resim bir politikacı ile bir gazetecinin uzun süre birbirinden ayrı kalan ve nihayet tekrar birbirine kavuşan iki sevgiliymiş gi-*

<sup>36</sup> Bkz. <http://www.fr-online.de/politik/eigenwerbung-der-bundeswehr-vertraege-vorerst-nur-mit-springer,1472596,7504662.html>

*bi aşırı duygusal kucaklaşmasını gösteriyor. Bu olayda da, bir resim bin kelimeden daha fazlasını söyler, söylemi geçerlidir. Bild haftalardır Yüzde-Dört-Parti başkanını "Mr. Cool" ya da "Minister Cool" olarak övüyor, Rösler de Springer'in Start-Up (başlama/çalıştırma - ç.n.) - sahnesini yayınevine bağlama girişimleri için tekrar Reklam Karagöz'ü ve maymuncuk yapıyor. Bir win-win (kazan-kazan-ç.n.) durumu denilebilir. Ama resim bundan Lose-Lose-Situation (kazanma ihtimali olmayan bir durum - ç.n.) yaratıyor. Birbirlerine karşı eleştirel, profesyonel mesafede durması gereken iki adam birbirinin kollarına sarılıyor. Fotoğrafla ikisinin de inanılabilirliği ortadan kalkıyor. Fotoğraf onların peşinden daha çok gidecek ve durmadan onlara yetişecektir. Bild'in Rösler hakkında vereceği gelecek seferki neşeli haberinde ya da Rösler'in Springer Yayınevi'de ya da onun lehine gelecek seferki sahneye çıkışında. Tıpkı Karl Theodor zu Guttenberg'in küstah Times-Square- Fotoğrafı çekildiği gibi. O da BILD'i kariyer hızlandırıcı olarak kullandı - ve BILD de onu kullandı. Sonu biliniyor.<sup>37</sup>*

Bu yakınlığın nasıl işlediği sorununu *Frankfurter Rundschau* 2011'de çözmeye çalıştı. Ve birçok açıklama denemesinden sonra birkaç cümleye indirgedi:

*Başka gazetelerde şef redaktörler, redaktörlerine ve bölüm başkanlarına özgürlük tanırken Bild'de işler bambaşka bir şekilde huni sistemine göre yürüyor: Her şeyin şef redaktörün bürosundan geçmesi gerekiyor; Bild Kai Diekmann'ın ürünüdür. Bild Diekmann'dır.<sup>38</sup>*

Peki, bu Kai Diekmann nasıl tik tak ediyor? Ben kendim onu la *Bild* yazı işlerinde yaptığım kişisel konuşmalarda ve hep sempatik ve kesin güvenilir bir insan olarak tanıdım. Ama hem de iktidar insanı olarak. Ve tamamen muhafazakâr olarak. Diekmann Münster'deki ikna edici Frankonia Üniversite-

<sup>37</sup> Alındı: <http://www.sprengsatz.de/?p=4016>

<sup>38</sup> Alındı: <http://www.fr-online.de/politik/nach-dem-ruecktritt-guttenberg-und-die-bild-zeitung,1472596,7504534.html>

liler Derneğinin üyesidir.<sup>39</sup> Diekmann 1983'te Frankone oldu, 1985'de ayrıldı ve sonra tekrar girdi.<sup>40</sup> Diekmann kendi istese de SPD'ye giremezdi. Çünkü orada uyuşmazlık kararı var: Üniversiteliler derneği mensubu SPD üyesi olamaz.<sup>41</sup> Üniversiteliler derneği mensubu otomatik olarak muazzam bir ağ örgüsünün bir parçasıdır. Birçok politikacı ve ekonomi önderi bu türden üniversiteli birliklerindedir ya da birliklerindeydi: CSU'lu politikacı Markus Söder, Nürnbergli Tetonyalılarla birliktedir; CDU'lu siyasetçi Bernhard Vogel, Mainz'deki Arminia'da; Avusturyalı FPÖ'lü siyasetçi Heinz-Christian Strache, Viyana'daki Vandalia'da; CSU'lu politikacı Hans-Peter Uhl, Münih'deki Arminia-Rhenania'da; Yeşillerden Rezzo Schlauch, Freiburg'daki Saxo-Silezya'da; CSU'lu politikacı Peter Ramsauer, Münih'deki Franco-Bavaria'da; CSU'lu politikacı Edmund Stoiber, Katolik Üniversiteliler Birliği K.D.St.V. Trifles München'de üyedir; eski BND şefi ve Dışişleri Bakanı Klaus Kinkel, Guestfalia Tübingen Katolik Üniversiteliler Birliğinin üyesidir; eski Baden-Württemberg başbakanı ve bugünkü AB politikacısı Günther Oettinger, Tübingen'deki Ulmia Hemşerilik derneğinin üyesidir. Eski Allianz Denetleme Kurulu başkanı Henning Schulte-Noelle, yüzündeki büyük yarayı, yara izini, ikna edici üniversiteliler birliğinden aldı.

Elitleri araştıran Stephan Peters, hiç kimsenin üniversiteler birliğinde bulunmasından dolayı toplumda bohçacılık yapmadığını söylüyor. Ama onun on binlerce üyesiyle iyi işleyen bir birlik olduğunu belirtiyor.<sup>42</sup>

İlişkiler iyidir. Ama gazeteci Diekmann'ın eski üniversiteliler birliğinden başka hangi birlikleri var? 2004'ten beri Türk günlük gazetesi *Hürriyet*'in danışma kurulunda yer alıyor.<sup>43</sup> *Bild* gazetesinin bu arada bütün bir makaleyi Türk dilinde ne-

<sup>39</sup> Üniversiteliler derneği için: <http://www.franconia-muenster.de/>

<sup>40</sup> Bkz. <http://www.taz.de/1/archiv/archiv/?dig=2006/10/28/a0203>

<sup>41</sup> Bkz. <http://www.spiegel.de/unispiegel/studium/parteivorstand-hat-gesprochen-entweder-sozialdemokrat-oder-burschenschaftler-a-408440.html>

<sup>42</sup> Bkz. <http://www.politik-kommunikation.de/ressorts/artikel/niemand-geht-damit-hausieren>

<sup>43</sup> Bkz. <http://www.spiegel.de/spiegel/vorab/a-327652.html>

den yayımladığını anlamak için onun Türkiye sevgisini bilmek lazım. Diekmann, Türkiye'nin AB üyesi olmasını istiyor. Ve şöyle söylüyor:

*Ben tatilimi muntazam olarak Türkiye'de Türk dostlarımla geçiriyorum. Benim kişisel asistanım Türk kökenlidir. (...) Ben Bild'in tarihinde en Türkçü şef redaktörü olduğumu rahatça söyleyebilirim.*<sup>44</sup>

Diekmann'ın işvereni Springer, Türkiye'ye finansal bakımdan ilgi duymaktadır. Bütün bunlar herhangi bir yerde bir şekilde araştırılabilecek bilgilerdir. Ama çok daha ilginç olanı, bir elit birliğin iplerinin arka planda çekildiğini ve çoğunlukla bize söylenmediğini gösteren bilgilerdir.

Bununla ilgili olarak 24 Şubat 2011 tarihli *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'da aşağıdaki başlıkla yayınlanan makaleyi okuyoruz:

*Guttenberg hakkında, "Bild" ve Atlantik-Brücke*<sup>45</sup>

FAZ dış politika bölümü başkanı Klaus-Dieter Frankenberger, o makalede, Atlantik-Brücke elit birliğinin "Young Leaders"-Mezunlarına yapılan çağrı üzerine meydana gelen karışıklık hakkında haber yapmıştı. (Ayrıca Atlantik-Brücke Klaus-Dieter Frankenberger ile reklam yapıyor; kendisi bunu FAZ'daki kişisel tanıtımında okura bildirmiyor<sup>46</sup>) Derneğin eski işletme müdirelerinden Beate Lindemann, *Bild* Gazetesinin çağrı kampanyasına katılıp, "Young Leader"- mezunu Karl-Theodor zu Guttenberg'in savunma bakanlığı makamın-

<sup>44</sup> Alıntlandı: <http://www.deutsch-tuerkische-nachrichten.de/2014/05/502462/kai-diekmann-erdogans-politik-fuehrt-tuerkei-in-eine-instabile-lage/>

<sup>45</sup> Bkz. <http://www.faz.net/aktuell/politik/der-aufruf-zum-anruf-zu-guttenberg-bild-und-die-atlantik-bruecke-1593253.html>

<sup>46</sup> Bkz. <https://www.atlantik-bruecke.org/willkommen/analysen-und-kommentare/> Orada Frankenberger'in resmi ve makalesi hakkında şöyle deniliyor : »Burada, Atlantik-Brücke çevresinin Atlantik ötesi konularla ilgili güncel yayınlarını ve söyleşilerini bulacaksınız.« Ben bununla ilgili ekran görüntüsünü garantiye aldım.

da kalmasını tavsiye etmesini talep ediyordu. *Bild*, önceden baş sayfasında “Guttenberg-Karani!” çağrısında bulunmuştu. Atlantik-Brücke’nin yönetim kurulu, sonradan bu çağrıdan tekrar uzak durmaya başladı. Burada özetlediğimiz haberin bizim için ve hikâye için hiç de ilginç bir yanı yoktur. İlginç olan, yazıdaki ilginç bir bilginin okura söylenmemiş olmasıdır: Kai Diekmann’ın kendisi, Atlantik-Brücke’nin üyesidir. Guttenberg gibi o da “Young-Leaders” Programına katılanlardan biriydi - hem de 1995’te.<sup>47</sup>

Diekmann’ın üye olduğu bu Atlantik-Brücke’ye “Gizli Loca” adı da veriliyor.<sup>48</sup> Ve “CIA-yakını” olarak kabul ediliyor. Markus Kompa’nın bir haberinde, bununla ilgili olarak şöyle deniliyor:

*CIA’ye olan yakınlığı gizlemeye gerek görülmedi, Atlantik-Brücke, tamamen resmi olarak Vernon Walters Award’a yetki veriyor - bir CIA direktör vekiline ithaf edilmiş; bu direktör vekilinin İran’daki (1954), Brezilya’daki (1964) ve Şili’deki (1973) hükümet darbelerine karıştığı düşünülebilir ve 1960’lı yıllarda İtalya’daki sendikalara karşı bölücülük yapmıştı. Doğulu gizli servislerde, yeminli komünist düşmanı Walters, tamamen kışkırtıcı ajan olarak kabul ediliyordu.*<sup>49</sup>

Aynı haberde, belli gazetecilerin Atlantik-Brücke yakınlığı, haber yapımında etkili olup olmadığı konusuna da girilmişti. Böyle deniliyor:

*Bild Gazetesi ile Spiegel’in hangi sebeple Rusya’ya karşı böyle-sine gayretli bir şekilde yazdıklarını ve ABD bakışından sapan düşünceleri refleks halinde “Antiamerikancılık” olarak damgaladıklarını kendine soran kişi, üye listesine bakarsa muhtemelen cevabını bulacaktır. Ünlü gazeteciler onur verdikleri*

<sup>47</sup> Bkz. <http://www.atlantik-bruecke.org/service/dokumente/overtures-and-finales-germany-and-the-united-states.pdf>

<sup>48</sup> Örn. Bkz. <http://www.heise.de/tp/artikel/41/41551/1.html>

<sup>49</sup> Alıntılandı: <http://www.heise.de/tp/artikel/41/41551/1.html>

*için, Atlantik-Brücke hakkında eleştirel basın haberlerinin ne-redeyse olmayışı şaşırtmıyor.*<sup>50</sup>

Kai Diekmann gibi insanların belli bir elit birlikte etkin olma-sına ve haber yapımında o birliğin etkisinin bulunmasına inanmak salt bir komplo teorisi midir? İçinde gazetecilerin, siyaset ve ekonominin gizli ve sık sık kapalı oturumlarda bu-luştuğu elitler birliğine yakından bakalım. Orada “yakınlık sayesinde yolsuzluk” var mı? Burada, bu birliğin kısımlarına eskiden dahil olduğumu - ve bundan rüşvet aldığımı gizlemek istemiyorum.

### Atlantik-Brücke

Washinton'daki ARD stüdyosunun müdiresi Tina Hassel, 2014'te, 2014'ün ortalarında Ulrich Deppendorf'un halefi ola-cağı ve ilk kadın olarak ARD'nin başkent stüdyosunun şef re-daktörlüğünü yöneteceği haberini aldı.<sup>51</sup> ARD'nin yönetim kurulu başkanı, “Tina Hassel, tam olarak ARD'nin başkent stüdyosunu yönetecek bir bayanın sahip olması gereken profi-le sahiptir” der.<sup>52</sup> Verdiği kararla ilgili birçok neden söyler; onun şimdiye kadarki muhabirlik konumunu ve yönetim kali-fikasyonunu dile getirir. Başka tanınmış gazeteciler de konu-şup Tina Hassel'in kalifikasyonlarına dikkati çekerler. Tuhaf: Nedense onun Atlantik-Brücke ile olan ilişkisi asla dile geti-rilmez. Orada her halükârda Ren-Ruhr yerel grubunun bu-luşması, Atlantik-Brücke'nin 2011/2012 yıllık raporunda, res-mi evraklarda ve ABD çalışma çevresinin 2010/2011 yıllık ra-porunda ortaya çıkıyor.<sup>53</sup>

Karl-Theodor zu Guttenberg, Kai Diekmann, Tina Hassel - ünlülerden birçok isim, bir örgütle birbirine bağlanmıştır ki,

<sup>50</sup> Alıntılандı: <http://www.heise.de/tp/artikel/41/41551/1.html>

<sup>51</sup> Bkz. [http://www.dwdl.de/nachrichten/45406/tina\\_hassel\\_loest\\_dcpendorf\\_im\\_hauptstadtstudio\\_ab/](http://www.dwdl.de/nachrichten/45406/tina_hassel_loest_dcpendorf_im_hauptstadtstudio_ab/)

<sup>52</sup> A.g.y.

<sup>53</sup> Bkz. S. 46 [http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628\\_jahresbericht\\_2012.pdf](http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628_jahresbericht_2012.pdf)

kamuoyunda hemen hemen hiç bilinmiyor. “Gizli loca” ve “CIA yakını” olarak da nitelendirilen bir örgüt.<sup>54</sup> Ne kadar çok ararsanız o kadar çok şaşıırıyorsunuz: Claus Kleber, 2003-2009 arasında müdür, 2003’ten beri ZDF-*heute-journals*’in moderatörü, Atlantik-Brücke Vakfının danışma meclisi üyesidir.<sup>55</sup> SZ’nin dış politika müdürü gazeteci Stefan Kornelius, bir NDR söyleşisinde Atlantik-Brücke üyesi olduğunu itiraf etti.<sup>56</sup> Çalıştığı gazete örgütte olmasıyla ilgileniyormuş ve hatta üyelik aidatını da ödüyormuş. Bu tür yakınlığa “işimin bir parçası” diyor.<sup>57</sup> İletişim bilimcisi Uwe Krüger, Kornelius gibi insanları Atlantik-Brücke’ye yakın olmakla suçladı ve orada bulunan gazetecilerin onların düşünce biçimini aldıklarını iddia etti. Kornelius bunu reddediyor. *Süddeutsche Zeitung*’un ABD muhabiri Christian Wernicke, 2012’de örgütün üye seyahatinde Washington’da onlarla beraberdi.<sup>58</sup> Tanınmış ZDF moderatörü Chernobyl’in de orada kaydı vardır.<sup>59</sup> Nüfuzlu gazeteci Constanze Stelzenmüller<sup>60</sup> de orada ortaya çıkmaktadır,<sup>61</sup> tıpkı ZDF elemanı Theo Koll gibi.<sup>62</sup>

O halde, bu garip derneğin arkasında kim saklanıyor? Ve kim kime sözünü geçiriyor? Evet, buraya kadar sayılan isimlere göre insan burada gazeteciler tarafından ya da gazeteciler için kurulmuş bir derneğin söz konusu olduğunu düşünebilir. Ama hiç de öyle değil. Çünkü söz konusu olan fikir gücüdür. Söz konusu olan fikir üstünlüğüdür.

<sup>54</sup> Örn. Bkz. <http://www.heise.de/tp/artikel/41/41551/1.html>

<sup>55</sup> Bkz. <http://www.atlantik-bruecke.org/stiftung/>

<sup>56</sup> Bkz. <http://www.ndr.de/fernsehen/sendungen/zapp/zapp7506.html> ve örn. [http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628\\_jahresbericht\\_2012.pdf](http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628_jahresbericht_2012.pdf)

<sup>57</sup> Bkz. <http://www.ndr.de/fernsehen/sendungen/zapp/zapp7506.html>

<sup>58</sup> Özgün site <http://www.atlantik-bruecke.org/programme/mitgliederreisen-in-die-usa/> bu arada silindi, ama İnternet arşivinde hâlâ Datalar Diashowdan indirilebilir adres <https://web.archive.org/web/20140103013945/http://www.atlantik-bruecke.org/programme/mitgliederreisen-in-die-usa/>

<sup>59</sup> A.g.y.

<sup>60</sup> Bkz. [http://de.wikipedia.org/wiki/Constanze\\_Stelzenm%C3%BCller](http://de.wikipedia.org/wiki/Constanze_Stelzenm%C3%BCller)

<sup>61</sup> Bkz. [http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628\\_jahresbericht\\_2012.pdf](http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628_jahresbericht_2012.pdf)

<sup>62</sup> Bkz. <http://www.atlantik-bruecke.org/service/dokumente/where-thirst-for-knowledge-meets-food-for-thought.pdf>

“Atlantik-Brücke e.V”, *Spiegel*’in 29 Ocak 1958 günlü baskısında, “Savaş Sonrası Almanya’da Eski İşgal Görevlileri Derneği” olarak nitelendirilmektedir. Bundan dolayı “Atlantik-Brücke” 1957’den 1970’e kadar İngilizce “Meet Germany” gazetesini Almanya’da konuşlanmış olan ABD askerleri için yayımlamış olması hayret edilecek bir durum değil. Sonuçta eski işgal gücünün bir propaganda örgütüdür. Ona neden *Bild*’in şefi Kai Diekmann gibi insanlar üyedir?

Atlantik-Brücke bir dernektir.<sup>63</sup> Almanya’da yaklaşık 600 000 dernek var.<sup>64</sup> Kuruluşa yakın olanlar ya da kuruluş mensubu olanlar listesine bir göz atarsanız, ada tavşanlarını koruma ve yetiştirme, kayıkçı ve hobi bahçesi dernekleri arasında çok özel bir konumda olduğunu görürsünüz.

Seçkin derneğin yönetim kurulunda onursal başkan olarak CDU’nun eski federal hazine sorumlusu Walter Leiser Kiep bulunmaktadır. Kendisi Volkswagen’in denetim kuruluındaydı ve 1984-2000 yıllarında Atlantik-Brücke’nin yönetim kurulu başkanlığını yapmıştı. Atlantik-Brücke’nin yönetim kurulu başkanı CDU’lu politikacı Friedrich Merz’tir, Merz aynı zamanda David Rockefeller tarafından kurulan lobi kuruluşu Trilateral Komisyon’un<sup>65</sup> üyesidir. Başkan yardımcısı Alman Parlamentosu’nun asbaşkanı Edelgard Bulmahn’dır (SPD). Bulmahn, aynı zamanda mali ekonominin özel çıkar birliği olan Rockefeller’in Trilateral Komisyon’undadır. İşletmecilik danışmanı Burkhard Schwenker de Atlantik-Brücke’nin başkan yardımcısıdır. Kasa sorumlusu Alman-Amerikan banka yöneticisi Andreas R. Dombert’dır. Dombert, Rothschild’in ortağıdır ve *Bank of America*’da yönetici pozisyonunda bulunuyordu ve bugün ise Alman Federal Bankası’nın yönetim kuru-

<sup>63</sup> Bkz. <http://www.atlantik-bruecke.org/>

<sup>64</sup> Stiftung für Zukunftsfragen: *Immer mehr Vereine - immer weniger Mitglieder: Das Vereinswesen in Deutschland verändert sich*, Forschung Aktuell, 254, 35. Jg., 16. April 2014.

<sup>65</sup> Bkz. Örn. [http://www.google.de/url?sa=t&rct=j&q=&resrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDsQFjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.trilateral.org%2Fdownload%2Ffile%2FEU\\_list\\_10-11.pdf&ei=Rk-RU7DQNeYrOgWjulDICA&usq=AFQjCNGRSoYc4od9QAcHDZWuE3DSx-4AoA&bvm=bv.68445247,d.d2k](http://www.google.de/url?sa=t&rct=j&q=&resrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDsQFjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.trilateral.org%2Fdownload%2Ffile%2FEU_list_10-11.pdf&ei=Rk-RU7DQNeYrOgWjulDICA&usq=AFQjCNGRSoYc4od9QAcHDZWuE3DSx-4AoA&bvm=bv.68445247,d.d2k)

lundadır.<sup>66</sup> 1984 ile 1994 yılları arasında Federal Cumhurbaşkanı olan Richard von Weizsäcker onursal üyedir. Öteki yönetim kurulu üyelerini Atlantikçilerin dernek sitesi şöyle sıralıyor: Kai Diekmann, Axel Springer SE, Berlin; Jürgen Fitschen, Deutsche Bank AG, Frankfurt am Main; Angelika Gifford, Hewlett-Packard GmbH, Böblingen; Dr. Müh. Jürgen R. Großmann, Georgsmarienhütte Holding GmbH, Hamburg, Dr. Ingrid Hengster, KfW Bankgruppe, Frankfurt am Main; Prof. Dr. Michael Hüter, Alman Ekonomi Enstitüsü, Köln; Wolfgang Ischinger, Allianz SE, Münih; Eckart von Klaeden, Daimler AG, Berlin; Alexander Graf Lambsdorff MdEP (ALDE), Avrupa Parlamentosu, Brüksel; Müsteşar Christian Lange, MdB (SPD), Adalet ve Tüketici Koruma Bakanlığı, Berlin; Philipp Mißfelder, MdB (CDU/CSU), Alman Federal Meclisi, Berlin; Omid Nouripour, MdB (Bündnis 90/Yeşiller), Alman Federal Meclisi, Berlin; Lawrence A. Rosen, Deutsche Post AG, Bonn; Karsten Uhlmann, Frankfurter Brauhaus GmbH, Frankfurt (Oder); Michael Zissis Vassiliadis, Industriegewerkschaft Bergbau, Chemie, Energie, Hannover ve Max M. Warburg&CO, Hamburg.<sup>67</sup>

Seçkin üyeleri ele almadan önce, Atlantik-Brücke ile ilgili kısa bir özet vermek, orada ne olduğunu düşündürecektir. Atlantik-Brücke 1952'de eski Dünya Bankası Başkanı John McCloy'un teşvikiyle özel örgüt olarak kuruldu. McCloy, o zaman Rockefeller'in *Chase Manhattan Bank*'ının yönetim kurulu başkanı oldu. McCloy daha önce BRD'nin yüksek komiseri idi, yani (Batı) Almanya'daki Amerikan işgal kuvvetlerinin baş adamıydı. Haftalık *Die Zeit* gazetesinin diğer yayıncısı gazeteci Marion Gräfin Dönhoff, Atlantik-Brücke'nin kurucu üyeleri arasında yer alıyordu. Kurucular, emirlerinde olan bütün medyatik imkânlarla kamuoyunun düşüncesini etkilemeyi normal görüyorlardı. Tüzüğe göre derneğin resmi hedefi, "eğitim, bilimsel, kültürel ve hayırsever amaçlar gütmek ve de

<sup>66</sup> Bkz. Örn. <http://www.atlanuk-bruecke.org/ueber-uns/gremien/>

<sup>67</sup> Sayfanın 6 Mayıs 2014 tarihli ekran kaydı: <http://www.atlantik-bruecke.org/ueber-uns/gremien/>

uluslararası diyalogu teşvik” etmekte. Gerçekte ise başından beri yönetici güçlerden oluşan kişisel bir birlik söz konusuydu; bu birlik, düşünce oluşturarak kamuoyu düşüncesini etkilemeyi tasarlıyordu. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 1981’de Atlantik-Brücke’ye “birlikte kararlaştırma grubu” dedi ve demokrasi çalışmasını bir dilsel özleştirmecinin gözünden düşündürücü buldu.<sup>68</sup>

FAZ’ın bugün elit grupla ilgili olarak artık korkusu kalmamış görünüyor. FAZ’ın dış politika şefi Klaus-Dieter Frankenberger’den, Atlantik-Brücke’nin 2009/2010 yıllık raporunun 129. sayfasında 10 Haziran 2010 için bu bağlamda söz edilmektedir. Şöyle deniliyor orada:

*ABD çalışma çevresi 79. oturum: “Birleşik Devletler’le güvenlik ortaklığı: Almanya ve AB için etkileri ve sonuçları”, sunumlar: Hans-Ulrich Klose, MdB, Dışişleri Bakanlığında Alman-Amerikan işbirliği, Berlin, Stéphane Beemelmans, AB prensip sorunları ve uluslararası meseleler bölüm başkanı; Yeni eyaletler, içişleri bakanlığı, Berlin ve Klaus-Dieter Frankenberger, dış politika müdürü, FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt am Main; “Washington’dan Rapor”, Büyükelçi a.D. John C. Kornblum, Magnus-Haus, Berlin*<sup>69</sup>

Frankenberger’in bir etkinlik resmi, 2006/2007 yıllık raporunun 98. sayfasında yer almaktadır.<sup>70</sup> Ve Atlantik-Brücke, Klaus-Dieter Frankenberger ile reklam yapıyor; bunu FAZ’da kendini tanıtırken okura söylemiyor.<sup>71</sup> Saygın gazetecilerin bu

<sup>68</sup> Bkz. Ludger Kühnhardt: *Atlantik-Brücke: Fünfzig Jahre deutsch-amerikanische Partnerschaft*, S. 11 ve S. 37 ve S. 71; 1981’de FAZ, Atlantik-Brücke’ye yayıncılıkla ilgili ayrıntılı yer sundu. ABD’de yayılan özel dernekler sistemine işaret ederek, ki “bunlar karar vermiyor, ama kararla ilgili zemini oluşturuyorlar” ve bundan dolayı duyulmamış yeni bir deneyim oluşturuyorlar, denilmektedir, “demokrasinin dilsel özleştirmecisi bu türden birlikte karar veren elit gruplara karşı tereddüt belirtirdi”.

<sup>69</sup> Alıntılандı: S. 129 <http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/fjb-0910-final.pdf>

<sup>70</sup> Federal Güvenlik Politikası Akademisiyle yapılan ortak etkinlik, bkz. S. 98 adres: <http://www.atlantik-bruecke.org/service/dokumente/jahresbericht-der-atlantik-bruecke-2006-2007.pdf>

<sup>71</sup> Bkz. <https://www.atlantik-bruecke.org/willkommen/analysen-und-kommentare/> Orada Frankenberger’in resminin ve makalesinin üzerinde şöyle deniliyor “Burada At-

tartışmalı kuruluşa olan yakınlıkları tek bir olay değildir: Sadece 2006 ile 2012 arasında yıllık raporlarda 88 gazetecinin adı geçiyor; bunlardan sadece 26'sı kamusal medya alanında çalışmaktadır. Başka bir ifadeyle söylersek: Mesafeli durmak, gazetecilere zorunlu görünmüyor. Amerikan yanlısı ve kesinlikle tarafsız olmayan örgüt, medyatik habercilikte dalkavukluk etmeye devam ediyor.

Şimdi, "Amerikan yanlısı" demek mutlaka bir hakaret ifadesi değildir. Ama burada söz konusu olan iyi ya da kötü değil, arka planda her şeyden önce bir değer sistemi söz konusudur. Almanya'nın ya da Alman medyasının kiminle ortak değerleri var? Kuşkusuz Hollanda, Avusturya, İsviçre ve İspanya gibi ülkelerle. NATO ile kesinlikle değil. Erdoğan'ın Türkiye'si ile Almanya'nın kesinlikle ortak değerleri yok. ABD ile? Orada da cevap nettir. Almanlarla Amerikalılar, demokrasi, fikir ve basın özgürlüğü gibi değerleri paylaşıyorlar. Ama hukuk devleti ve uluslararası hukuk sorunlarında büyük farklar vardır. Irak'a karşı savaş, Guantanamo ya da yargısız infazlar, Alman hukuk anlayışıyla kesinlikle bağdaşmamaktadır. ABD ile ortak değerlerimizin olmayışını ve Washington ile aynı seviyede olmayışımız gerçeğini, hiçbir şey Amerikan casusluğu tarafından özgürlüğümüzün kısıtlanması, yurttaşlarımızın özel yaşamlarında gün be gün aşağılanmaları kadar net kanıtlayamaz. Eğer Alman gazetecileri Atlantik-Brücke gibi Amerikan yanlısı kuruluşlarla ortak olup orada ortaya çıkıyorlarsa ya da hatta onları teşvik ediyorlarsa o zaman onlar, biz Almanların değer sisteminin içinde değildirler. Onlar arada sırada başka bir değerler sisteminin koruyucusu ve/veya lobicisi olacaklardır.

İlk kez Atlantik-Brücke'nin bir etkinliği, 12 Mart 2010'da *Phoenix* televizyon kanalıyla işbirliği halinde kamu televizyonunda yayımlandı. Atlantik-Brücke 10 Mart 2010'da Federal Ordu Üniversitesinde, Hamburg'da Şansölye a.D. (görevde

---

lantik-Brücke çevresinden transatlantik konularla ilgili güncel yayınları ve söyleşileri bulacaksınız." Ben bununla ilgili ekran resmini kaydettim. Frankenberger'in FAZ'daki kendi tanıtımına da bakınız, adres: <http://www.faz.net/redaktion/klaus-dieter-frankenberger-11104551.html>. Orada bu ilişki okura söylenmiyor.

değil - ç.n.) Helmut Schmidt ile ve o zamanki Federal Savunma Bakanı Karl-Theodor zu Guttenberg ile “Federal Ordu Operasyonunda: Kriz Bölgesi Afganistan’da” konusunda bir söyleşi düzenledi. Tartışmayı Atlantik-Brücke’nin yönetim kurulu başkanı Friedrich Merz sunuyordu. İlave olarak Helmut Schmidt’in Atlantik-Brücke’nin üyesi olduğunu ve Guttenberg’in de Atlantik-Brücke’nin “young leaders”i olduğunu bilmek lazım. Dernek çevresinde hoş bir tartışma - hem de kamu televizyonunda.<sup>72</sup> Ve şefi Diekmann’ın aynı şekilde Atlantik-Brücke üyesi olan *Bild* Gazetesi, şu manşeti koymuştu: “Eski Şansölye ve Savunma Bakanı Hamburg’da tartışıyorlar - Guttenberg Schmidt’den ne öğrenebilir”.<sup>73</sup> Diekmann ile Guttenberg’in o zaman sıkı dost oldukları hatırlansın. Acaba bütün bunları televizyon izleyicileri ile gazete okurları biliyorlar mıydı? Muhtemelen daha ziyade hayır. İşte kamuoyunun düşüncesini tam da bu şekilde etkiliyorlar. Benzer düşüncedeki birkaç düşünce oluşturuca buluşuyor, “tartışıyor” - ve onlara bağlı medya bunu haber yapıyor.

Atlantik-Brücke’nin siyasete yakınlığı tamamen tesadüfi olarak şimdiki adresi ile de dikkati çekiyor: Şansölye Angela Merkel’in kendine ait evin komşu binasında bulunuyor. Bunu Atlantik-Brücke’nin bir işletme müdiresi bir söyleşide onayladı - aynı şekilde Angela Merkel’in üye olduğunu da.<sup>74</sup> Angela Merkel’in ikide bir Atlantik-Brücke hakkında övgü konuşmaları yapması kimi şaşırtır ki?

Peki, dernek ne yapmak istiyor? Derneğin eski yönetim kurulu başkanı Arend Oetker bunu şöyle ifade etti: “ABD 200 aile tarafından yönetilmektedir ve onlarla iyi ilişkiler kurmak istiyoruz”.<sup>75</sup> Daha önce belirttiğimiz medyanın etkilenmesi yanında, hepsi bu mu?

<sup>72</sup> Bkz. <http://www.phoenix.de/content/phoenix/bibliothek/442028>

<sup>73</sup> Bkz. <http://www.bild.de/politik/2010/schmidt/diskutierte-in-hamburg-mit-altkanzler-schmidt-11791926.bild.html>

<sup>74</sup> Eveline Y. Metzen’in bu söyleşisine bkz. 6.35. dakikadan itibaren, adres: <http://www.tvbvideo.de/video/iLyROafzSjA.html>

<sup>75</sup> Alıntılandı: <http://www.berliner-zeitung.de/archiv/ein-who-who-der-politik-und-wirtschaft,10810590,9990036.html>

Atlantik-Brücke - belirtildiği gibi - Vernon-A.-Walters-Ödülü veriyor. Bu ödül “Alman-Amerikan ilişkilerine önemli ölçüde katkıda bulunmuş kimselere veriliyor. Ödül Almanya’daki (1989-1991) eski ABD elçisi Vernon A. Walters adına isimlendirilmiştir; kendisi Almanya’nın yeniden birleşmesine Amerika adına eşlik etmiştir. Şimdiye kadar bu ödülü alan kişiler şunlardır: Liz Mohn (Bertelsmann Vakfı, 2008), Dr. Jürgen R. Großmann (Georgsmarienhütte Holding GmbH, 2007), Dr. Dieter Zetsche (DaimlerChrysler AG, 2006), Dr. Michael Otto (Otto Group, 2005), Wolfgang Mayrhuber (Lufthansa AG, 2004), Dr. Bernd Pischetsrieder (Volkswagen AG, 2002), Dr. Manfred Schneider (Bayer AG, 2000), Dr. Henning Schulte-Noelle (Allianz AG, 1999), Dr. Thomas Middelhoff (Bertelsmann AG, 1998), Dr. Rolf-E. Breuer (Deutsche Bank AG, 1997), Jürgen E. Schrempp (Daimler Benz AG, 1996), Jürgen Dormann (Aventis Hoechst AG, 1995), Eberhard von Kuenheim (BMW AG, 1994), Louis R. Hughes (General Motors, 1993)”<sup>76</sup>

Atlantik-Brücke bu sunumunda küçük bir ayrıntıyı unutuyor: Vernon A. Walters, ABD’nin yurt dışındaki gizli servis koordinatörüydü ve CIA’nın stratejik/operasyonel yöneticisiydi (1972-1976). Vietnam Savaşını, milyonlarca kurbana rağmen sonuna kadar Birleşik Devletlerin yaptığı “en asil ve en fedakârca savaşlardan biri” olarak niteledi.<sup>77</sup> Avrupa’da gizli Gladio Birliğinin esaslarını kurduran tam da Vernon A. Walters denen bu adamdı. Vernon Walters 1941’den beri ABD’nin silahlı kuvvetlerinde, başından beri haber servislerinin memurluklarında görev yapıyordu. 20. yüzyılın ikinci yarısındaki bütün siyasi odaklara yıkıcı eylemlerle büyük ölçüde katılmıştı, örneğin Kore Savaşı (1950-1953), demokratik seçimle gelen İran’daki Muhammed Musaddık’a karşı yapılan hükümet darbesi (1953), İtalya’daki komünistlerin seçim başarılarının gizli servis eylemleriyle önlenmesi (1960-1962) ve Brezilya’daki kanlı askeri hü-

<sup>76</sup> Alıntılандı: <https://www.atlantik-bruecke.org/programme/preisverleihungen/vernon-a-walters-award/>

<sup>77</sup> Alıntılандı: Friederike Beck, Das Guttenberg-Dossier, S. 76

kümet darbesi (1964). Kendisi CIA'nin operasyon şefiydi ve bu göreviyle CIA'nin Şili'deki askeri darbeyi geniş boyutta destekleyen "Centauro" operasyonundan (1973) ve Portekiz'deki Karanfil Devriminin bastırılması eylemlerinden (1974) sorumluydu. Örneğin Angola'da, Guatemala'da, Nikaragua'daki ve demokratik gelişmelere karşı bol kurbanlı eylemlerde ve uzun yıllardan beri Güney Amerika'daki askeri rejimler tarafından insan haklarının çiğnenmesinden ("Condor" Operasyonu) sorumluydu; bu olaylarda yüz binlerce insan öldürüldü, kaçırıldı ya da işkence gördü; işte bütün bunlarda onun izleri vardır. Ve Atlantik-Brücke, her şeyi gizleyen bu CIA adamının adıyla bugün bir ödül koyuyor.<sup>78</sup> Ve Angela Merkel ve *Bild*'in şefi Kai Diekmann gibi insanlar o derneğin üyesidirler. Ve FAZ'ın da orada huzur içinde olduğu görülüyor.

Gazetecilerin de üye olduğu anılan Atlantik ötesi kuruluşlarla ilgili olarak birçok Atlantik ötesi buluşmalarda mütemadiyen aynı parolaların dağıtıldığının bilinmesi gerekir: En önemlisi güya ortak değerler parolasıdır; Atlantik ötesi ortak değerler, normal oldukları için artık tartışmaya gerek olmayan ortak değerlerin temeli oluyor. Bu iddia, devamlı tekrar edilerek çoktandır özel bir hayat geliştirdi. Bu, beyin yıkama gibi bir şeydir. Sadece Alman katılımcıları, normal olarak Amerikan yanlısı beyin yıkamasına tabi tutulduklarını fark etmiyorlar. Yakından bakılınca elbette, ABD'deki idam cezasından tutun da uzak ülkelerdeki yargısız infazlardan yurt dışı savaş operasyonlarına kadar Almanların çoğunluğunun reddettiği farklı değerlerimiz vardır. Ama bu kitapta takdim ettiğimiz bütün o Amerikan yanlısı kaliteli medya, ABD'nin yanında durup, yurtdışı savaş operasyonlarını ve yargısız infazları destekliyor. Örneğin Münih Güvenlik Konferansı'ndan haber yaparken silahlanma lobisi tarafında yer alınıyor. Sırf bu durum, beyin yıkamanın etkisini gösteriyor. Ardında hep gizli servisler vardır.

Gerçekte bütün bu Atlantik ötesi kuruluşlarda söz konusu olan, sadece NATO için destek önlemleridir. Tarihçi ve

<sup>78</sup> Ernst Langrock'ın kitabına bkz.: »Der Drahtzieher. Vernon Walters - Ein Geheimdienstgeneral des Kalten Krieges«

NATO uzmanı Daniele Ganser, Almanya'nın askeri birliğe bağlılığı nedeniyle her halükârda "ABD'ye bağımlı devlet" olmaktan başka bir şey olmadığı düşüncesindedir. Ve şöyle diyor:

*NATO'nun bütün üye ülkelerinde NATO elçisi vardır. Bunlar her ülkenin NATO'nun bir sonraki arzusu konusunda bilgilendirilmesi için gönderdiği elçilerdir. Kanallar şöyle çalışıyor: NATO - bu arada daha çok ABD - söylüyor: Durum budur ve şimdi şunu yapacaksınız. (...) Avrupalılar o zaman çoğunlukla sadece itaat ediyorlar.*<sup>79</sup>

Atlantik-Brücke'nin Avrupa Komutasıyla güvenilir uzman konuşmaları düzenlediğini bilmek lazım.<sup>80</sup> Amaç, Amerikan silahlı kuvvetlerinin Avrupa'da konuşlanmış bölümünün - ordu, hava kuvvetleri, donanma ve deniz piyadeleri - komutanı ile generalleri ve amiralleriyle ve başka uzmanlarla, Federal Silahlı Kuvvetlerin genelkurmay başkanının güvenlikle ilgili güncel siyasi sorunları, karşılıklı olarak görüşmek için güvenilir (!) çerçeve oluşturmaktır. "USEUCOM (U.S. European Command) ile yapılan müzakereler, ABD Avrupa Komutanlığından ve hükûmetin savunma uzmanlarıyla, sanayiyle ve medyayla birlikte federal ordudan yüksek düzeyde temsilcileri bir araya getiriyor."<sup>81</sup> Bu, Atlantik-Brücke'nin 2013/2014 yıllık raporundan alınmış bir pasajdır. Hiçbir şey saydam değildir. Bunlar normal vatandaşın giremediği, korumaya alınmış etkinliklerdir. Ya da isterseniz Atlantik-Brücke'den bizim alfa gazetecilerimizin yer aldığı böyle bir etkinliğe girmek için izni almaya çalışın. Bütün bunlar birinci sınıf skandaldır, çünkü USEUCOM (U.S. European Command), Avrupa'da savaş plan-

<sup>79</sup> Alındılandı: <http://deutsche-wirtschafts-nachrichten.de/2014/07/14/nato-experte-aussicht-der-usa-ist-deutschland-ein-besetztes-land/>

<sup>80</sup> Bkz. <http://archive-org.com/page/1259165/2013-01-29/http://www.atlantik-bruecke.org/programme/konferenzen-und-expertengespraech/expertengespraech-mit-dem-us-european-command/20-expertengespraech-mit-dem-us-european-command/>

<sup>81</sup> Alındılandı: <http://www.atlantik-bruecke.org/programme/konferenzen/expertengespraech-mit-dem-us-european-command/21-expertengespraech-mit-dem-useucom/>

laması yapıyor ve medyanın da bu savaş halini propaganda ile desteklemesi gerekiyor. Bu durum 2014 yazında Malezya uçağının Ukrayna'da düşmesiyle iyice ortaya çıktı. U.S. European Command, Eylül 2014 için Ukrayna'da büyük bir NATO manevrası planlıyordu. Bununla ilgili bir gazete haberinde şöyle deniliyor:

*ABD Avrupa ordusu ile Ukrayna ordusu 16 devletten yaklaşık 1300 askerin katılacağı manevrayı yönetecek. Manevra Lviv yakınlarındaki Javory civarında neredeyse 400 kilometre kare genişliğindeki manevra alanında yapılacaktır. Ermenistan'ın, Azerbaycan'ın, Bulgaristan'ın, Kanada'nın, Gürcistan'ın, Büyük Britanya'nın, Letonya'nın, Litvanya'nın Moldova Cumhuriyeti'nin, Norveç'in, Polonya'nın, Romanya'nın, İspanya'nın, Ukrayna'nın ve ABD'nin yanı sıra Almanya da asker gönderecek.*<sup>82</sup>

Bizim “nitelikli medyamız” ile ABD Avrupa Komutanlığı'nın “uzman müzakereleri”nde (tehlikesiz göstermek için “güvenlik numarası” deniyor) neden savaş görüşüklerini, yakından bakıldığında hepsinin etkilenmiş NATO propagandacıları olduğunu şimdi anlıyor musunuz? Eğer insan gazeteci olarak ABD Avrupa Komutanlığı'nı ziyaret edip ardından da tamamen NATO anlayışıyla yazı yazarsa bunun gazetecilik “bağımsızlığı” ile herhalde ilgisi olmaz.

### Gizli Servislerin Kıskaçında

Nihayet ispiyoncu Edward Snowden'in açıklamalarından sonra şunu biliyoruz: Dışarıda bizim hakkımızda her şeyi bilen Birleşik Devletler gibi bir ağabeyimiz var. Tek tek hepimiz hakkında. Ama eğer onunla aynı fikirde olmazsak eskiden komplo teorisi olarak kabul edilen şeyler meydana gelir. Bu ağabeyi, Profesör Werner Weidenfeld, birçoklarından daha iyi tanıyor. Sonuçta kendisi uzun yıllar Federal Hükümetin Alman-Amerikan işbirliği koordinatörüydü. Kendisi *Beckmann*

<sup>82</sup> Bkz. <http://www.neues-deutschland.de/artikel/940649.nato-bereitet-manoever-in-ukraine-vor.html>

sohbet şovunda bize Almanya ile ABD arasındaki bu “dostluğun” pratikte nasıl işlediğini anlattı:

*Size Amerika koordinatörü olarak geçirdiğim 12 yılda Amerikan hükümetinin üç hareket tarzını yaşadığımı söyleyebilirim. Onlarla aynı fikirde olduğumuz zaman en iyi dostuz, birbirimize sarılıyoruz; kucaklaşmalar öylesine sıkı yapıyor ki kaburgalarınızın kırılmasından korkuyorsunuz. Eğer ikinci derecede sorunlarda aynı fikirde değilseniz o zaman Amerikan hükümeti, bizimle ilgili olarak, tarihteki minnettarlık nerede kaldı, biz Almanların özgürlüğünü ve güvenliğini fethettik ve koruduk diye dümdüz söylüyor. Eğer ciddi bir sorunda farklı fikirlerde iseniz o zaman gizli servis malzemesi masaya konuluyor, ki bu Almanya'yı sıkıntıya sokar ve ya kabul edersiniz ya da sıranızı beklersiniz. (...) Amerikalıların kendi çıkar durumlarıyla ilgili çok net düşünceleri vardır. (...) Ve buna uygun olarak o durum değiştirilir. Gerçek budur.<sup>83</sup>*

Açık olan şudur: Amerikan gizli servisleri 1950'li yıllardan beri Almanya'da bir dizi hayırsever özel vakıf kurup finanse ettiler. Bunların her şeyden önce bir amacı vardı: Bir efsane altında gizli servis ileri karakolu kurmak, orada yönetici subayları güya vakfın çalışanı olarak istihdam etmek ve geleceğin elit Almanlarını Amerikan yanlısı olarak etkileyip mümkün olduğunda şantaj yapılacak hale getirmektir.

Amerikan vakıflarının ABD gizli servisleriyle olan yakınlığına biraz yakından bakalım. CIA ya da başka Amerikan servislerinin, gazetecilerle, politikacılarla ve ekonomi önderleriyle yaptıkları her büyük buluşmada, masada ABD düşünce kuruluşları ortaklığı adı altında oturmaları mümkündür. Ben bu tür kuruluşların etkinliklerine dost olarak katıldım. Örneğin *German Marshall Fund*'ün altı haftalık gezi davetini (davetiye resmi olarak FAZ tarafından gönderilmişti) normal olarak davetleri BND işgüderinden aldım ve bu seyahatte Amerikan

<sup>83</sup> Alıntılendi: Beckmann, Der geheime Krieg, ARD vom 28.11.2013, 00:51:10-00: 52:10 unter [http://mediathek.daserste.de/sendungen\\_a-z/443668\\_beckmann/18361194\\_der-geheime-krieg](http://mediathek.daserste.de/sendungen_a-z/443668_beckmann/18361194_der-geheime-krieg)

servislerinin elemanlarına takdim edildim. *German Marshall Fund*'ün gizli servislerle en iyi ilişkileri sürdürdüğü, bir sır değildir. Haziran 2014'te Suudilerin ve İsrail'in eski askeri gizli servis şefleri, normalmiş gibi *German Marshall Fund*'da buluştular.<sup>84</sup> *Marshall Fund*'ün zirvesinde bulunan Karen Donfried, öncesinde Obama'nın Ulusal Güvenlik Konseyi'nde Avrupa'dan sorumluydu.<sup>85</sup> Kurumun eski yönetici mevkiindeki çalışanları da gizli servis yakını olarak sunuluyor.<sup>86</sup> Eski CIA şefi James Woolsey'in eşi Suzanne Woolsey, *German Marshall Fund*'da danışma meclisi üyesi/direktördür.<sup>87</sup> Ha evet: Kocası CIA-Patronu James Woolsey ile ilişkiyi *German Marshall Fund* üzerinden elde etmiştim.

Bu *German Marshall Fund* bizim karşımızda birkaç bölüm önce betimlediğimiz Umman'ın milyarder Sultanı gibi tavır alıyor. *German Marshall Fund* her birimize ABD'de kalmamız için bir zarf içinde nakit para verdi. Ben klimalı bir kiralık araba seçebiliyordum, tabii yakıt da ödendi. Keza otel, çamaşırhaneler, yemekler de. Okurun Umman'ın sevimli milyarderinden hatırlayacağı gibi hediyeler de vardı. Belki de hatırlıyorsunuz, özel bir dalgıç öğretmenin ve Padi kurtarma dalgıçlığı öğrenimimin parasını ödemişti. *German Marshall Fund*'ün transatlantik elitler seyahatinde, bir Amerikan firmasını ziyaret sırasında, bana bir dalgıç teçhizatı takdim edilmesine hayret ettim. Besbelli ki Amerikalılar benim bir süre önce Umman'da hangi rüşvet hediyelerini aldığımı çok iyi biliyorlardı. Ve ardından bir ABD-Seals-Team ile yeni teçhizatımı San Diego yakınlarında 60 metre derinlikte test etme olanağı buldum. O seyahat, *German Marshall Fund*'ün (bunu daha önce betimledim) bana ABD Oklahoma eyalet devletinde fahri hemşerilik beratının verildiği seyahat idi. ABD'ye yaptığım se-

<sup>84</sup> Bkz. <http://www.srf.ch/news/international/stellidichein-von-einstigen-widersachern> ve <http://www.srf.ch/player/radio/echo-der-zeit/audio/geheime-liaison-zwischen-israel-und-saudi-arabien?id=944e8419-117f-471a-8030-fb51130ccf5a>

<sup>85</sup> Bkz. <http://www.tp-online.de/politik/deutschland/telefonierte-cia-chef-mit-kanzleramt-aid-1.4374517>

<sup>86</sup> Bkz. Örn. <http://www.voltairenet.org/article30085.html>

<sup>87</sup> Ona »Board Member« deniyor, bkz. Örn. <http://www.gmfus.org/?s=suzanne+woolsey>

yahatte kimin gerçekten *German Marshall Fund*'dan olduğuna ve kimin daha ziyade ABD gizli servisinden olabileceğine artık bir daha bakıp incelemedim. Net olan, orada sıkı ilişkilerin varlığının sır olmayışındı. Bugün birçok transatlantik kuruluşta durumun böyle olduğuna ihtimal veriyorum, ki bunların birçoğu ABD gizli servisleriyle ya da onların yardımıyla kurulmuştur.

Yakın Doğu'da operasyonlarda *Frankfurter Allgemeine Zeitung* için yollara düştüğüm zamanlarda, eskiden tesadüfen çıkan "gizli servis yakını konuşmaların" arka plandaki varılan "anlaşmalarını", özel durumlarda önce gizli servislere bildirir ve ancak ondan sonra FAZ için haber yapardım. Benim yurt dışı seyahatlerimde elde ettiğim önemli yeni bilgiler önce Alman elçiliğinin askeri ataşesine (çoğunlukla bir BND elemanı) ve yerel Amerikalılara verilirdi ve ancak ondan sonra FAZ'a giderdi.

Atlantik-Brücke'nin davetiyelerinin kenarında, örneğin "young leader" olarak bana gelen davetiyelerdeki gibi benzer tasarımı olup olmadığını bilmiyorum, keza böyle anlaşmaların yapılıp yapılmadığını da bilmiyorum (belki de Atlantik-Brücke'nin bilgisi dışında?). Çok genel olarak ABD' de genç Alman politikacıların kendi amaçları doğrultusunda nasıl suistimal edilmeye çalışıldıklarını Jutta Ditfurth *Krieg, Atom, Armut. Was sie reden, was sie tun: Die Grünen (Savaş, Atom, Yoksulluk. Ne konuşuyorlar, ne yapıyorlar: Yeşiller)* adlı kitabının 145. sayfasında anlatıyor. Orada şöyle denilmektedir:

*Akşamın açık tartışmayla son bulmasına karşın American Institute for Contemporary German Studies'den ev sahibimiz soğukkanlı duruyordu ve bana partim hakkında bilimsel bir araştırma yazmaya hazır olup olmadığını sordu. Ben reddettim. Beni ikna etmek için işbirliği yapmaya çok hazır olan Yeşiller'den isimler verdi. Bunlardan birinin adı Lukas Beckmann, diğeri Otto Schily idi. Petra Kelly'yi iyi tanıyorlardı. İş olmazda kaldı. O günlerde Alman politikacılarına "ilave eğitim" teklif edildiği konusunda bir sürü şey öğrendim; bunlara*

*kullanılabilecek yönetici kadro olarak bakılıyordu. On bir sene sonra Fischer'i iyi tanıdıklarını okuyunca onu hatırlamak durumunda kaldım. Bu basmakalıp dilsel bir düzenlemedir, örneğin tıpkı savunma bakanı Guttenberg için Wikileaks belgelerinde yeniden keşfedildiği gibi.<sup>88</sup>*

Jutta Ditfurth'un ABD'den betimlediği deneyimlerin benzerlerini ben hem ABD'de hem de Almanya'da yaptım. Bu nedenle kendi tecrübemle her şeyden önce gizli servisli kucaklaşmanın başta yıllarca hiç hissedilmediğini söyleyebilirim. Arada sırada geri ışınlamayla BND tarafından ilk hassas yol gösterme denemeleri üzerindeki deneyimlerimi özetlemek istiyorum - o zaman gazeteci olacağımı henüz tahmin etmiyordum.

Seksenli yılların başında Freiburg/Breisgau'da hukuk ve siyaset öğrenimi görüyordum. Gelecek sömestri finanse etmek istediğim için tatilden sonra sırada inşaatlarda çalışmak ya da geçici garsonluk yapmak vardı. Para kazanmak sömestr tatilinin işiydi, bu kez de onu yapacaktım. O zamanlarda Federal Haberalma Servisi'nden benim de herkes kadar haberim vardı. Bu kurumun benim öğrenimimde hiçbir rolü yoktu ve ben de onun ajanlarının çalışma tarzına öyle aşırı bir ilgi duymuyordum. Bu durum çok daha sonra değişti. O zamanlar profesörler hâlâ saygı gösterilen insanlardı; onların bir arzusu üniversiteli olarak aceleyle geri çevrilmezdi. Böylece benim de bu saygın insanların sözlerini dikkatle ve nezaketle dinlemem normaldi; sömestr tatilinden kısa bir süre önce bir dersten sonra bu saygın kişi bir el ilanı takdim ettiği zaman da aynı tavrı gösterdim. Yüzeysel bakınca kâğıt bir el ilanı gibi görünüyordu. Ama o bir davetti. "Mutlaka katılınız. Ve bana ne kadar hoşunuza gittiğini bildiriniz," dedi hukukçu. Saygın bir adam. Ünlü bir adam. Ve çift yaşamlı bir adam. Başka üniversitelileri davet edip etmediğini ya da onlarla konuşup konuşmadığını bilmiyorum, ama mümkündür. İlerletme eğitimiyle

<sup>88</sup> Kitap sayfasının ekran görüntüsü şu adreste de var: <http://1.bp.blogspot.com/-gGV7k8rOgxo/UUh-vBZO39I/AAAAAAAAAPA/hlohWTT48kk/s1600/Jutta+Ditfurth+USA.jpg>

ilgili bir davet, başta hiç de alışılmadık bir şey değildi. Profesörler öğrencilerini tanıyorlardı, dikkati çeken öğrenci teşvik ediliyordu. Durum bugün de aynıdır. Benim için şaşılacak bir sebep yoktu.

Geriye dönüp baktığımda, saygın profesörün bir BND yol göstericisi olduğunu biliyorum. Ama ne ölçüde işe bulaşmış olduğunu söyleyemem. Onunla daha sonra bu yol gösterme buluşmaları üzerine konuşma yaptığımızı da hatırlamıyorum. Onun el ilanı “Anlaşmazlık Araştırması Semineri”ne davetti, ağırlıklı konu: “Doğu-Batı Anlaşmazlığı Sorunsalına Giriş”. Daha can sıkıcı bir şeyi o günlerde gerçekten düşünemezdim. Profesöre ilgi duymadığımı inandırıcı bir şekilde nasıl açıklayacağımı düşünürken kulağıma hoş tınlayan sözler geldi: “Gündelik 20 mark veriliyor, toplantı yeri olan Bonn’a tren ücreti ödeniyor. Ve orada tabii sizi bir otel odası bekliyor. Bitiminde 150 mark kitap parası.” Profesör birdenbire muazzam bir ilgi uyandırdı. İnşaatta sekiz saat çalışmak en fazla 50 mark getiriyordu. Buna karşın bir otel odası, sıcak yemekler ve bunun üzerine bir de parasal şekerleme beklentisi - acaba daha önce “Anlaşmazlık Araştırması Semineri”ni ziyaret etme iç özlemimi neden fark etmemiştim? Bu özlemi öyle basitçe bastıramıyordum. Benim evet değişim profesörü bariz bir şekilde sevindirdi. “Çağın Problemleri Araştırma Topluluğu”nun - bu arada, artık bulunmuyor - yeri Bad Godesberg’deydi, o zamanki federal başkent olan Bonn’un asil bir varoşu, orada Ubierstraße 88’de. Parası savunma bakanlığı tarafından karşılanıyordu. Ve bugün BND ile ilişkide olduğu çoktan biliniyor. BND eleştirmeni Erich Schmidt-Eenboom çok seneler sonra 1998’de çıkan *Undercover - Der BND und die deutschen Journalisten* adlı kitabında böyle seminerleri ve üniversitelilerin eleman olarak kazanılması uygulamasını anlatmaktadır. 25 Şubat 1980’de ilk kez Ubierstraße 88’de iki katlı orta halli eski bir binada benden başka 20 üniversiteliyle buluştum. Onlar da öğrenime benim gibi yeni başlamışlardı ve bütün eyaletlerden, nihayet Doğu-Batı-Anlaşmazlığının ardında yatan gerçek sebepleri araştırmak için gelmişlerdi. İn-

sanın esnediği ve can sıkıcı sunumlarda Sovyetler Birliği ve DDR üzerine çok şey öğrendik. Oyunlaştırmalar yaparak komünizmi savunuyorduk ya da eleştiriyorduk. Konuşmalarda öteki katılımcıların da benzer bir şekilde yollarının o zamanki federal başkent Bonn'a düştüğünü öğrendim - yetiştirme eğitimi için önerilmişlerdi. Eski binanın birinci katına girmemize izin verilmeyişi belki de biraz tuhaf kaçıyordu. Esrarengiz olan üst kata çıkan merdiven tabu idi. O zaman gözlendiğimizi sezmedik. Birinci katta bir adam oturuyordu, binada ona arada sırada rastlıyorduk ama oyundaki rolünü bilmiyorduk. Adının Schulte olduğunu söyledi - gerçek adı olup olmadığını bilmiyorum. Daha sonra Herr Schulte'nin her birimiz hakkındaki oldukça ayrıntılı bilgi sahibi olduğu ortaya çıktı. Oyunlaştırmalar ve ardı arkası gelmeyen tartışmalar Alman gizli servislerinin kamufle edilmiş zihniyet testinden başka bir şey değildi. Biz onu hiç fark etmedik. Ve o zamanki araştırma topluluğunun işletme müdürü Rudolf Rothe, daha sonra Schmidt-Eenboom'a göre, Herr Schulte'nin ne iş yaptığını bilmediğini belirtti.

Daha sonra ben, tam da aynısını ABD'ye yaptığım seyahatlerde sık sık yaşadım; eğer büyük ve eli açık kuruluşlar seyahati karşılamışlarsa, biz katılımcıları çeşitli durumlarda her saniye çok dikkatle gözlemliyorlardı. Eğer Jutta Ditzfurth, ABD'ye yapılan bu türden seyahatlerde "Ek Eğitim" teklif edildiğini belirtiyorsa, bunu onaylayabilirim. Tam da bu nedenle bu tür kuruluşlara yakın olmaktan kaçınmak gerekiyor. İnsan orada kişiliğini kolayca kaybeder.

Peki, Atlantik-Brücke, neden CIA'ye yakın kabul ediliyor? Orada da gizli dönen dolaplar mı var? Tıpkı benim başka bir biçimde Çağın Problemlerini Araştırma Topluluğunda yaşadığım gibi mi? Fikirlerini değiştirip Atlantik-Brücke'ye sırtını dönen insanlar var. Bunların içinde Yeşiller'den Katrin Göring-Eckhardt da var. Başta daha ziyade saftı ve şöyle dedi:

*Birkaç başka YEŞİLLER gibi Atlantik-Brücke Derneği'nin üyesiyim. Atlantik-Brücke, tüzüğünde yazıldığı gibi uluslararası*

*diyaloga hizmet eden bir dernektir. Söz konusu olan dernekler kanunu zemininde çalışan kayıtlı bir dernektir (böylelikle bir spor derneği ya da benzerleri gibi demokratiktir) ve dış politika konularında, özellikle Atlantik ötesi ilişkiler üzerine konferanslar ve arka plan tartışmaları sunar. Bunlar biz YEŞİLLER için önemlidir ve bizim konularda gazetecilerle, ekonomiden insanlarla ve siyasi rakiplerimizle diyalog halinde olmamız gerekir, burada ya da başka bir çerçevede.*<sup>89</sup>

Hatta kendisi orada 2009/2010'da yönetim kurulu üyeliği yaptı. Bu arada dernekten ayrıldığı söyleniyor.<sup>90</sup> 2005 ile 2010 arasında Atlantik-Brücke'de olan Claudia Roth da bu arada dernekten çıktığını açıkladı.<sup>91</sup> Cem Özdemir de artık onunla işi kalmadığını söyledi.<sup>92</sup> Atlantik-Brücke'nin yeni bir broşüründe Cem Özdemir "young-leaders" Programının en seçkin mezunlarından biri olarak tanıtıldı.<sup>93</sup> Özdemir, kendisine Atlantik-Brücke'yi ve "young leaders"i soran bir mülakatçıyı tedaviye muhtaç komplo teorisyeni olarak açıkladı.<sup>94</sup> Özdemir, söyleşide bütün ciddiyetiyle şunları söyledi: "Komplo teorileri tıbbi olarak tedavi edilmesi gereken bir şeydir, siyasette ben doğru adres değilim. (...) Onun terapistinin bu konuda ne söylediği beni daha çok ilgilendirir." İşin doğrusu Atlantik-Brücke'nin 2010/2011 yıllık raporunda Cem Özdemir'in "young leaders" Programıyla ilişkili olarak resmi konularak kendisinden söz edilmiştir. Belki de Cem Özdemir Atlantik-Brücke'yi kendisini "young leaders" Programının yeni yetişmekte olan en seçkin kişilerden biri olarak listeye koyduğundan dolayı şikâyet ediyor.<sup>95</sup>

*Berliner Zeitung* bir seferinde Atlantik-Brücke'nin gariplikleri ve ketumiyeti hakkında şunları yazdı:

<sup>89</sup> Alıntulandı: <http://www.gruene.de/partei/urwahl/frage-5-atlantikbruecke.html>

<sup>90</sup> Bkz. Örn. <http://www.heise.de/tp/artikel/41/41551/1.html>

<sup>91</sup> Bkz. <http://www.gruene.de/partei/urwahl/frage-5-atlantikbruecke.html>

<sup>92</sup> Bkz. <http://www.youtube.com/watch?v=4wBK7mjBcqq>

<sup>93</sup> Bkz. <http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/yl-history-2011.pdf>

<sup>94</sup> Bkz. <http://www.youtube.com/watch?v=4wBK7mjBcqq>

<sup>95</sup> Bkz. <http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/yl-history-2011.pdf>

*“Atlantik-Brücke’nin etkinliklerinin kamuoyunda çok az duyulması maksatlıdır. O, dışarıya etki etmek isteyen bir dernek değildir. Daha çok sessizlik içinde hareket edilmektedir, ki bu da derneğe gizli örgüt imajını veriyor - ve bir elit kulüp namını. Atlantik- Brücke’de üyelik için başvuru yapılmaz, üyeliğe davet ederler. Derneğin etkisinin önemli olduğu kabul edilmektedir. Atlantik-Brücke bütün büyük Alman kuruluşları tarafından desteklenmektedir. Yönetim kurulunun isim listesi (...) politikanın ve ekonominin Who’s who’su gibi okunmaktadır. Atlantik’in öbür tarafında sözü geçen angaje muhatap sayısı az değildir.”<sup>96</sup>*

Atlantik-Brücke’nin bugün yaklaşık 500 üyesi vardır; bunun takriben yarısı ekonomiden geliyor, ortalama 100 üye siyasetten; geri kalanı bilim, birlikler, sendikalar ve her şeyden önce medyadan.

### İsimler: Tartışmalı İlişkiler

Gazeteciler bize dünyayı açıklarlar, düşüncemizi etkilerler, siyaset yaparlar. Peki, dünyayı gazetecilere kim açıklar, onların düşüncelerini kim etkiler ve böylelikle siyaset yapar? Buna Atlantik-Brücke de mutlaka dahildir. Atlantik-Brücke’nin üyeleri, kamuoyu düşüncesinin, derneğin Amerikan yanlısı anlamda etkilenmesi için çaba harcamaktadır. İşte tam da bu nedenle uç gazeteciler, özellikle tercihen kamu kanalları olan ARD ile ZDF tarafından Atlantik-Brücke’nin buluşmalarına ve seyahatlerine ya da üyeleriyle söyleşilere davet edilmektedirler. Sadece 2006 ile 2012 yıllarına ait raporlarda 88 gazeteci isimleriyle belirtilmiştir; bunlardan sadece 26’sı kamu alanındandır. Aşağıda bu gazetecilerin listesini bulacaksınız. Burada bu kişilerin örgütün “young leader” üyesi oldukları ya da eskiden üyesi bulundukları iddia edilmemektedir. Sadece Atlantik-Brücke tarafından iddia edilen ilişki 2006/2007 ile 2011/2012 Atlantik-Brücke’nin yıllık raporlarına dayandırıl-

<sup>96</sup> Alıntılандı: <http://www.berliner-zeitung.de/archiv/ein-whos-who-der-politik-und-wirtschaft,10810590,9990036.html>

makta olup bir yandan da Atlantik-Brücke'nin diğer dokümanları bu liste ile belgelendirilmiştir.<sup>97</sup>

| Soyadı             | Adı           | Görevi                                                                                                         |
|--------------------|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Schönenborn        | Jörg          | ARD -WDR-Televizyonu şef redaktörü                                                                             |
| Deiß               | Matthias      | ARD - Başkent Stüdyosu                                                                                         |
| Roth               | Thomas        | ARD - New York'da muhabir                                                                                      |
| Mikich             | Sonia         | ARD - WDR - Monitor'ün Yurtiçi program grubu müdiresi                                                          |
| Wabnitz, Dr.       | Bernhard      | ARD -Weltspiegel moderatörü                                                                                    |
| Hassel             | Tina          | ARD - 01.07.2012'den beri Washington Stüdyosu                                                                  |
| Zamperoni          | Ingo          | ARD - Günün Konuları, Gece magazini                                                                            |
| Ehni               | Ellen         | ARD - WDR Televizyonu - ekonomi ve hukuk program grubunun müdiresi                                             |
| Jahn               | Frank         | ARD- Londra muhabiri                                                                                           |
| Wilhelm            | Ulrich        | Bavyera Radyosu - Yayın müdürü                                                                                 |
| Schoeller          | Olivia        | Berliner Zeitung, Frankfurter Rundschau - Ressort Panorama müdiresi önceden ABD muhabiri                       |
| Diekmann           | Kai           | Bild-Zeitung - Genel Yayın Yönetmeni                                                                           |
| Kallen, Dr.        | Paul-Bernhard | Burda Media - Yönetim Kurulu Başkanı                                                                           |
| Pleitgen           | Frederik      | CNN, önceden ZDF, RTL, n-tv                                                                                    |
| Feo de, Dr.        | Marika        | Corriere della Sera - Almanya muhabiri                                                                         |
| Aslan              | Ali           | Deutsche Welle TV                                                                                              |
| Meurer             | Friedbert     | Deutschlandradio - Bölüm başkanı, Zeitfunk redaksiyonu                                                         |
| Stürmer, Prof. Dr. | Michael       | Die Welt - Şef muhabir, Deutschlandfunk, Deutschlandradio Kültür - yazarı                                      |
| Sommer             | Theo          | Die Zeit - Yayıncı, 2000'den beri Editör-at-Large                                                              |
| Joffe              | Josef         | Die Zeit - Yayıncı                                                                                             |
| Naß                | Matthias      | Die Zeit - uluslararası muhabir                                                                                |
| Brost              | Marc          | Die Zeit - Başkent bürosu müdürü                                                                               |
| Ross               | Jan           | Die Zeit - Redaktör                                                                                            |
| Stelzenmüller, Dr. | Constanze     | Die Zeit - redaktör, German Marshall Fund'un Berlin bürosu yönetimi, 2009'dan beri Senior Transatlantic Fellow |

<sup>97</sup> Bununla ilgili olarak yıllık raporlara bkz. <http://www.atlantik-bruecke.org/service/dokumente/jahresbericht-der-atlantik-bruecke-2006-2007.pdf> ve <http://www.atlantik-bruecke.org/service/dokumente/jahresbericht-2008-2009.pdf> ve <http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/jb-0910-final.pdf> ve [http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/jahresbericht-2010\\_2011-final.pdf](http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/jahresbericht-2010_2011-final.pdf) ve [http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628\\_jahresbericht\\_2012.pdf](http://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/120628_jahresbericht_2012.pdf) ve <https://www.atlantik-bruecke.org/service/dokumente/a-message-to-the-people-of-the-united-states-of-america.pdf> und <https://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/conference-report-daylk-2007.pdf> ve <https://www.atlantik-bruecke.org/w/files/dokumente/yl-history-2011.pdf> ve [https://www.atlantik-bruecke.org/programme/konferenzen/deutsch-amerikanische-konferenzen/konferenz-ab-acg/?pic=15&gal=gal\\_0](https://www.atlantik-bruecke.org/programme/konferenzen/deutsch-amerikanische-konferenzen/konferenz-ab-acg/?pic=15&gal=gal_0)

| Adı              | Görevi                                                                                                                                     |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Martin           | Die Zeit - ABD-muhabir                                                                                                                     |
| Catriona         | Die Zeit-İşletme yönetimi bölüm şefi, Zeit online                                                                                          |
| Margaret         | eski Welt - Welt am Sonntag - Financial Times<br>Deutschland politika şefi, 2009'den beri serbest<br>gazeteci ve kitap yazarı              |
| Nikolas          | Frankfurter Allgemeine Zeitung                                                                                                             |
| Klaus-Dieter     | Frankfurter Allgemeine Zeitung - redaktör                                                                                                  |
| Cornelia         | Frankfurter Allgemeine Zeitung - redaktör                                                                                                  |
| Steffi           | Serbest gazeteci, Stern, Süddeutsche Zeitung,<br>Spiegel, Spiegel online, Park Avenue için yazıyor                                         |
| Rafael           | Serbest gazeteci - Spiegel, B.Z., Welt, Bild,<br>Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung,<br>Jüdische Allgemeine, Atlantic Times'da yazıyor |
| Gerd             | 2003'e kadar Gruner und Jahr - Bertelsmann                                                                                                 |
| Michael J.       | Handelsblatt - stellvertr. Chefredakteur                                                                                                   |
| Gabor            | Handelsblatt Grubu - İşletme yönetimi                                                                                                      |
| Korinna          | Jungle World                                                                                                                               |
| Anna             | NDR - Müdür Lutz Marmor'un kişisel raportörü                                                                                               |
| Julia            | NDR - redaktör                                                                                                                             |
| Heiner           | n-tv - Moderatör "Das Duell", Stern'in Şef redak-<br>törü                                                                                  |
| Michael          | Phoenix - Ereignis 2 Redaksiyonu Müdürü -<br>Program yönetimi yardımcısı                                                                   |
| Stefanie         | Federal Alman Cumhuriyetinin AB Daimi Tem-<br>silcisi, Brüksel, Aile Bakanlığı basın sözcüsü,<br>Wirtschaftswoche, Handelsblatt            |
| Tim              | ProSiebenSat1 - Senior Vice President Political<br>Strategy der ProSiebenSat.1 Group                                                       |
| Ralf             | ProSiebenSat1 - CFO Digital & Adjacent                                                                                                     |
| Thomas           | ProSiebenSat1- Yönetim Kurulu Başkanı                                                                                                      |
| Bára             | Respekt, Zeitschrift Tschechien                                                                                                            |
| Thorsten Wilhelm | Rheinischer Merkur - İç Politika Bölüm Başkanı                                                                                             |
| Katja            | Atlanta'dan Welt, Handelsblatt, Spiegel online,<br>Deutschlandfunk, WDR, The European için ya-<br>zıyor                                    |
| Christiane       | Spiegel -Başkent Bürosu Müdiresi, FAZ                                                                                                      |
| Marc             | Spiegel online                                                                                                                             |
| Clemens          | Springer Verlag -Döpfner'i özel kalem müdürü                                                                                               |
| Dietrich         | Springer Verlag - Hükümetle ilişkiler Müdürü                                                                                               |
| Mathias          | Springer Verlag - Yönetim Kurulu Başkanı                                                                                                   |
| Katja            | Stern - Washington muhabiri - eski Spiegel Şef<br>Redaktörü, Georg Mascolo'nun karısı,                                                     |
| Christian        | Süddeutsche Zeitung - ABD-muhabiri                                                                                                         |
| Reymer           | Süddeutsche Zeitung - ABD-muhabir                                                                                                          |
| Stefan           | Süddeutsche Zeitung Dış politika Bölümü Müdü-<br>rü                                                                                        |
| Ariane           | Tagesspiegel                                                                                                                               |
| Juliane          | Tagesspiegel                                                                                                                               |

| Soyadı         | Adı          | Görevi                                                                                                  |
|----------------|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Marschall, von | Christoph    | Tagesspiegel -Washington muhabiri - Deutschlandfunk Yorumcusu, Deutschlandradio, Cicero, Atlantic Times |
| Rohwedder      | Cecilie      | Tagesspiegel - Redaktör                                                                                 |
| Rimscha, von   | Robert       | 2004'e kadar Tagesspiegel, FDP, 2011 Laos Büyükelçisi                                                   |
| Karnitschnig   | Matthew      | Wall Street Journal -Almanya Bürosu Müdürü                                                              |
| Hombach        | Bodo         | WAZ-Medya Grubu - İşletme Müdürü, Bonn Pratik Politikalar Araştırma ve Öğretim Akademisi (BAPP)         |
| Koll           | Theo         | ZDF - Dış-, İç-, Toplum- ve Eğitim Politikaları Ana Redaksiyonu                                         |
| Burgard, Dr.   | Jan Philipp  | ZDF - Merkez Stüdyosu, Sabah magazini                                                                   |
| Kampen van     | Udo          | ZDF - Brüksel Stüdyosu Müdürü                                                                           |
| Kleber, Dr.    | Claus-Detlev | ZDF - Heute Journal Moderatörü                                                                          |
| Schmiese, Dr.  | Wulf         | ZDF - Sabah Magazini Moderatörü                                                                         |
| Jobatey        | Cherno       | ZDF - Sabah Magazini                                                                                    |
| Theveßen       | Elmar        | ZDF - Genel Yayın Yönetmen Yardımcısı - Aktüalite Ana Redaksiyon Müdürü                                 |

Her okurun kendisi, yukarıda belirtilen gazetecilerin transatlantik konularda gerçekten bağımsız ve partiler üstü haber yapacaklarına, şu ya da bu haberde başta Amerikan yanlısı olmak üzere belli bir görüşe aracılık edip etmeyeceklerine karar verebilir. O zaman Atlantik-Brücke herhalde bunu kesinlikle olumlu karşılayıp çok normal bulacaktır.

Ama Atlantik-Brücke ile olan bu ilişkilere çok somut bir örnekte bir kez de dikkatli olarak bakalım. Örneğin yukarıda kaydedilen tabloda FAZ'ın gazetecisi Nikolas Busse görülüyor. Okur onun adını uranyum mermisinin savunma bakanlığı için temize çıkarıldığı "İyi yağlanmış: Gazeteci fiyatlarının ardındaki adı çıkmış sistem" bölümündeki utandırıcı hikâyeden biliyor.

Gazeteci Busse, FAZ'da çıkan tanıtım yazısında kendisi hakkında şöyle diyor: "Kasım 1998 Frankfurter Allgemeine Zeitung'un siyasi redaksiyonuna giriş. 2007 NATO ve AB için muhabir olarak Brüksel'e gönderiliş. Eylül 2014'ten beri *Frankfurter*'in merkezinde dış politikadan sorumlu redaktör vekili.<sup>98</sup> Gazetecinin yani çok sorumlu bir görevi var ve tam tarafsız görünmesi için çok dikkat etmesi gerekiyor.

<sup>98</sup> Alındılandı: <http://www.faz.net/redaktion/nikolas-busse-11104508.html>

Hiç de öyle değil. Gazeteci Busse'nin, FAZ'daki özgeçmişinin gizlediği şey, Şubat 2003'te Atlantik-Brücke tarafından *New York Times*'a verilen büyük ilanda, Birleşik Devletler'e bağlılık yemini etmiş olmasıdır; kocaman bir ilanın içeriğini en azından ben böyle okuyorum, Atlantik-Brücke'nin dostları ve üyeleri tarafından verilen ve içinde kendi adının da bulunduğu "A Message to the People of the United Staates of America" ilanı.<sup>99</sup>

Busse'nin ve Atlantik-Brücke'nin çağrısının ayrıntılarına girmeden önce burada bir hatırlatma yapalım: Anılan gazete ilanı, Amerikan birliklerinin Mart 2003'te uluslararası hukuka aykırı bir şekilde Irak'a girişinden birkaç gün önce verildi. Zamanın ABD savunma bakanı Colin Powell, BM güvenlik kuruluna sahte "kanıtlar" sundu, ki bu kanıtlara göre Irak'ın elinde kitle imha silahları bulunuyordu. Ve Amerikalıların Irak savaşına karşı olan sadece Federal Hükümet değildi. Tehdit eden saldırı savaşına karşı Alman politikacılar, partiler üstü bir halde milyonlarca göstericiyle birlikte gösteri yapmak için sokağa çıktı. Tam da bu durumda iken güvenlik politikasından sorumlu olan FAZ elemanı Busse, Atlantik-Brücke üzerinden Amerika halkına *New York Times*'da bir "mesaj" gönderdi. İlan tümüyle okunursa, benim kişisel bakış açımdan transatlantik işbirliği için sadakat taahhütnamesinden başka bir şey olmadığı görülür. Çünkü ABD'nin uluslararası hukuka aykırı bir şekilde Irak'a savaş açması, görülebilen bir olaydı (nitekim bunu yaptı da). Öte yandan işte tam o 2003'ün Mart ayında FAZ'da benim 17 yıl sonra son makalem yayımlandı. Ben o zaman FAZ'ın Amerikan yanlısı savaş tahrikçiliğinin birçok ölüme sebebiyet vereceğini görüp dehşet verici olacağını hissediyordum. Ve zaten ağır bir kaza geçirmiş olduğum ve sağ bacağımın sinirleri kopmuş olduğu için önüme bir sözleşme fesih akdi konuldu. Ama buna daha sonra kişisel deneyimlerim kapsamında geleceğiz.

Tekrar ilan "mesajına" dönelim, yani Amerikan halkına iletilen bildiriye. Mesaj netti: Orada Nikolas Busse, Irak sava-

<sup>99</sup> Bkz. <https://www.atlantik-bruecke.org/service/dokumente/a-message-to-the-people-of-the-united-states-of-america.pdf>

şından önce imzası bulunan birçoklarından biri olarak “Almanya ile Amerika arasındaki bağın, gelecek kuşaklar için de kalıcı olması” adına “hiçbir zahmetten kaçmayacağını” beyan ediyor. Adam, “Birleşik Devletler’e bağlılığını” vurguluyor. Ve ABD ile ortak değerleri “savunma” arzusunu açıklıyordu. Busse’nin “ortak değerler” ile Amerikalıların Almanya’da yıllardan beri bilinen aşırı casusluklarını kastedip etmediğini, ortak değerle ABD Başkanı’nın emri üzerine mahkeme edilmeden insanların yargısız infazlarını mı yoksa ABD hapishanelerinde dehşet verici idamları mı kastettiğini bilmiyorum. Bu kitabın yazarı olarak ben, o sözüm ona “ortak değerler”in büyük ölçüde sadece Amerikalıların propaganda ürünü olduğu kanaatindeyim. Milyonlarca göstericinin 2003’te sokaklarda tanıklık ettiği gibi ABD’nin savaş kışkırtıcısı hammadde ve egemenlik çıkarlarını kabul ettirmeyi herkes paylaşıyor. Uluslararası hukuka aykırı bir şekilde yapılan saldırı savaşından önce bağlılık yemini eden bir FAZ elemanının NATO muhabiri olmasını bu arka plan karşısında utanç verici buluyorum. Bağlılık yemini Şubat 2003’te Atlantik-Brücke’nin direktifi üzerine *New York Times*’ın yanı sıra FAZ ve Welt gibi önde gelen Alman medyasında da basıldı, yani sadece ABD’de bilinmekle kalmadı, Busse’nin Frankfurtlu işverenininde yeminden haberi oldu.<sup>100</sup> Busse o zaman FAZ’da çoktan “güvenlik politikasından” sorumlu kişi olmuştu.

Gazeteci olarak elbette çağrılarını imzalayabilirsiniz. Bana Berlin’deki Rus ve Çin elçiliklerinin basın bürolarında, Busse’nin benzer çağrılarını (mesela Kırım krizinde) Moskova’nın lehine ya da Asya anlaşmazlıklarında Pekin lehine imzalayıp imzalamadığını sordular. İmzalamadı. Tek taraflı olarak sadece Washington için taahhüt altına girdi. Ve FAZ okuru her şeyi NATO muhabiri Busse aracılığıyla bilmek zorunda kalıyordu. Betimlenen ABD’nin Irak’a karşı saldırı savaşından önceki Atlantik bağlılık yeminini biliyorsanız, Busse’nin sonraki NATO haberlerini bambaşka bir gözle okursunuz. Her halükârda ben

<sup>100</sup> Bununla ilgili olarak bkz. <https://www.atlantik-bruecke.org/veroeffentlichungen/weitere-veroeffentlichungen/a-message-from-germany/>

o zamandan beri Busse'ya NATO basın bürosunun uzatılmış kolu olarak görüyorum.

Ayrıca Busse hakkında bir de şunun bilinmesi gerekir: Oluşumunda ABD lobi kuruluşu *German Marshall Fund of the United States* ile Bilim ve Politika Vakfının ortak inisiyatifi olan ve Dışişleri Bakanlığı Planlama Dairesinin teşvik ettiği “Yeni Güç - Yeni Sorumluluk” adlı çok tartışılan ve kavga edilen araştırma, 2003 yılının sonunda yayımlandı; merkez medyanın gazetecisi olan Nikolas Busse de katkı verdi.<sup>101</sup> Eleştirilenler, araştırmayı Almanların militarizme dönüşünün desteklenmesi olarak görüyorlar - Washington'dan yapılan baskı altında.<sup>102</sup> Busse, Amerikalıları sevindirecek olan bu bakış açısına göre yazıyor.<sup>103</sup>

Böyle birisinin bir de tarafsızmış gibi televizyonda boy göstermesi ya da etkinlikleri sunması çok çirkindir. İşte Busse, tam da bunu yapıyor, ister Alman Ulusal Vakfı'nda “Avrupa'nın Hangi Reformlara İhtiyacı Var” konusunda olsun ister ARD'de. Orada ayrıca ARD Basın Kulübü'nde, bu kitabın okuyucularının Atlantik-Brücke vesilesiyle tanıdıkları Tina Hassel ile birlikte.<sup>104</sup> Orada, yukarıda ilan münasebetiyle gördüğümüz gibi Washington'un savaşlarını propaganda ile destekleyen Atlantik-Brücke lobi derneğinin iki arkadaşı televizyonda tartışıyor - ve izleyici bunu bilmiyor.

Ayrıca, unutmadan söyleyeyim: Atlantik-Brücke'nin dostları ve üyeleri tarafından verilen, yukarıda belirttiğimiz Birleşik Devletler'e sadakat yemini ilanının NATO'nun adamı Busse'nın yanı sıra ZDF'nin adamı Theo Koll'a da yaranı olmuştu. Eğer bir daha *Auslands-journal* ya da Theo Koll'ün moderatörlüğünü yaptığı başka bir programı izlerseniz o zaman onun kimin lehinde olduğunu görürsünüz. Atlantik-Brücke doğrultusunda ABD ile olan sözde değerler birliğini “savunuyor”.

<sup>101</sup> Bkz. <http://www.swp-berlin.org/de/projekte/neue-macht-neue-verantwortung/mit-wirkende.html>

<sup>102</sup> Bkz. Örn. <https://www.wsws.org/de/articles/2014/05/08/mili-m08.html>

<sup>103</sup> Bkz. <http://www.bmlv.gv.at/wissen-forschung/publikationen/beitrag.php?id=363>

<sup>104</sup> Bkz. Örn. <http://programm.ard.de/TV/Programm/Alle-Sender/?sendung=287216448290044> ve <http://www.nationalstiftung.de/tagungen>

Üstelik ABD, hegemonya ve hammadde nedenleriyle uluslararası hukuka aykırı bir biçimde savaşa girse bile. İkincisiyle belki biraz tek taraflı görünüyor olabilir, ne dersiniz? Türk Akif Pirinçci bir seferinde kamu kanalı ZDF'nin burada ima edilen muhtemel önyargısını çok daha etkili bir şekilde formüle ediyordu. 2014'te ZDF canlı yayınında kameraya şöyle dedi: "Göt deliğinden daha iyi görünür". Tabii ZDF siyasi bakımdan yakışsız olan söyleyişi derhal sansürledi ve makasladı.<sup>105</sup>

ZDF'nin adamı Theo Koll ile FAZ'ın adamı Nikolas Busse için transatlantik ilişkilere bağlılık gösterisi, öyle bir seferlik bir pot kırma değildi. Her iki gazeteci de 17 Nisan 2002'de günlük *Die Welt* gazetesinin 6. sayfasında verilen büyük bir ilanda, Atlantik-Brücke'ye "bizim mesleki ve kişisel gelişimimiz için olağanüstü şans ve olanaklar açtı" diye açık seçik teşekkür etti. Atlantik-Brücke'nin aynı ilanında o zaman Tahran'da bulunan FAZ muhabiri Christiane Hoffmann da belirtilen mesleki yardım için teşekkür etti; ayrıca Katja Gloger (o zaman *Stern*'de), Malte Lehming (*Tagesspiegel*, ABD muhabiri), Rüdiger Löwe (Bavyera Radyosu), Eckart Stuff (SFB'nin ileri eğitim müdürü), Christian Wernicke (*Süddeutsche Zeitung*'un Brüksel'deki Avrupa muhabiri), Sabine Ulbrich (N24'ün ve SAT1'in Washington muhabiri), Margaret Heckel (*Financial Times Deutschland*), Mattias Naß (*Zeit*'in şef redaktör vekili) ve Anke Plättner (gazeteci, Köln) de sayılabilir. Atlantik-Brücke'nin "[belirtilen gazeteciler için] mesleki ve kişisel gelişimleri için olağanüstü şans ve olanaklar açtığı", benim kulağında sanki şu andaki pozisyonlarını da Atlantik-Brücke'ye borçluymuşlar gibi tınıyor. Ya da siz okurlar gibi tarafsız üçüncü bir kişi bunu nasıl anlıyor? Transatlantik kuruluşlar gazetecilerin "mesleki kariyer"lerine yardım mı ediyor yani? Arkada gerçekte hangi dolaplar dönüyor?

Tekrar Atlantik-Brücke'ye dönelim. Yukarıdaki tabloda isimleriyle birlikte belirtilen gazetecilerin belki de kimin ya-

<sup>105</sup> Bkz. <https://www.youtube.com/watch?v=A9Qi0R-6bFQ>

nında boy gösterdiklerinden haberleri bile yoktur. Çünkü nihayetinde “haber ajansı” UPI’yi çok normal haber ajansı sanan gazeteciler mevcuttur. Bu arada o Moon-Sekte’nindir (Mun Mezhebi’nindir - ç.n.).<sup>106</sup> Birçok saf gazeteci bunu bilmez. Onları çok kolay yanıltabilirsiniz ve de “Atlantik-Brücke” gibi hoş tınlayan isimlerle insanları kandırabilirsiniz.

*taz*, Atlantik-Brücke türden kuruluşlara bakarak 2013’te bir haberi şu başlıkla verdi: “Gazeteciler Etki Altında - Kötü İlişkiler”. Orada şöyle deniliyor: Almanya’nın alfa gazetecileri siyasi elite ortak oldukları için tek taraflı mı yazıyorlar? Şimdi bir araştırma iddia ediyor: Evet.”<sup>107</sup> Orada gönderme yapılan Uwe Krüger’in doktora çalışması, elitlerin haberlere hangi etkiyi yaptığını araştırarak ekonomi, siyaset ve gazetecilik alanındaki önemli insanların ait oldukları birlikleri gösteriyor. Bu birlik kuruluşlarına Atlantik-Brücke de dahildir. Fikirlerin açık pazar yeri oluşturmak yerine gazeteciler, birlikler üzerine yapılan araştırmaya göre, çoğunlukla iktidardakilerin pozisyonunu alıyorlar. Ve Uwe Krüger’e göre Avrupa’nın her yerinde ve bütün dünyada “elitler halka karşı” anlaşmazlığı doruk yapmaktadır. Bu arada gazeteciler çok sıklıkla elitlerin tarafında duruyorlar.

<sup>106</sup> Haber ajansları genellikle ciddiyetin sembolüdür. Peki, sahipleri dünya egemenliği için çabalayan “Moon-Sekte” ise o zaman böyle bir ajanstan ne beklenir? 1907’de kurulan ve 1958’de William Randolph Herat’ın “New Service”i ile birleşen *United Press International* (UPI) - en azından eskiden haber ajansı *Associated Press*’in (AP) güçlü bir rakibiydi. Washington’da, Londra’da, Latin Amerika’da ve Asya’da 159 çalışanı bütün dünyadaki siyasi ve ekonomik gelişmeler üzerine haber yapıyor. Mayıs 2000’de *News World Communications Inc* kuruluşu tarafından satın alındı. Ama bu “Unification Church”un mülkiyetindedir - Almanya’da Birlik Kilisesi ya da “Moon-Sekte” olarak daha iyi bilinmektedir. Ve bu arada bunlara sadece UPI değil, bir dizi saygın gazete de aittir. UPI haber ticaretinde zengin geleneği olan bir isimdir. UPI’nin Almanya’da da birçok müşterisi var. Meseleye böyle bakarsak, Alman haberleri de sahipleri gazetecilik ölçülerine göre veba hastalığından kaçır gibi kaçınılması gereken bir ajansın haberlerini kullanmaktadır. Ama birçok gazeteci ajans haberlerini, nereden alındığını belirtmeden “kendi” haberlerinin içine koyuyor. O zaman habercinin ilhamı UPI-Ticker üzerinden sonuç verip vermediğini nereden bulup ortaya çıkaracaksınız? Bir Korelinin kurduğu Moon-Sekte’nin resmi adı 2011 yılında Almanya’da “Tongil-Gyo Birlik Hareketi” olarak değiştirildi. Almanca konuşan 100 gazeteciden 99’u ne haber ajansı UPI’nin arka planını bilir, ne de Tongil-Gyo ile herhangi bir şey yapabilir. Bu, garip dünya görüşlerini halkın ayağına seren perde arkasındaki insanları sevindiriyor.

<sup>107</sup> Alıntılандı: <http://www.taz.de/!114755/>

## Nahoş Şakşaklıklar

Şimdi *Bild* Gazetesi vasıtasıyla Atlantik-Brücke hakkındaki bir haberin, tabii tamamen rastlantısal olarak, gerçekte nasıl olduğunu göstermek istiyoruz. Sadece kazananlar/kaybedenler başlığını alıyoruz. Normal vatandaş için hiçbir anlamı olmayan elit kuruluş Atlantik-Brücke, geçmişte *Bild* Gazetesinde durmadan “kazananlar” başlığının altına yerleştirildi. Geçmişten birkaç örnek:

12 Nisan 2002, *Bild* Gazetesi:

### *Kazananlar*

*Alman-Amerikan dostluğunun bir sembolü 50. yıldönümünü kutluyor: Atalantik-Brücke. Derneğin katkısı: her iki ülke arasında diyalogu teşvik etmek, siyasi ve kültürel anlayışı derinleştirmek. Yönetim kurulu başkanı Arend Oetker (63, resim): “Devamlı onarılması gereken bir köprüdür.” BILD şöyle düşünüyor: Önemli olan dostluktur.*

18 Nisan 2002, *Bild* Gazetesi:

### *Kazananlar*

*Köprüyü kuran adam: ABD eski Başkanı George Bush (77) dün Charlottenburg Sarayında Eric-M-Warburg-Ödülünü aldı. Övgü konuşmasını dışişleri bakanı Joschka Fischer yaptı. Bu ödülle Atlantik-Brücke Derneği, Bush'un Almanya ile ABD arasındaki ilişkilere katkılarını ödüllendirmektedir. BILD şöyle düşünüyor: Transatlantik!*

5 Mayıs 2003, *Bild* Gazetesi:

### *Kazananlar*

*Almanya-Amerika ilişkileri üzerine konuşan kişi, Dr. Beate Lindemann'a (60) uğramadan geçemez. Kendisi Washington'da her muhatabına telefonla ulaşıyor. Atlantik-Brücke Derneği'nin İşletme Müdürü özellikle bugünlerde Amerika ile iyi*

*ilişkiler için çaba harcıyor. Akıyla ve cazibesiyle üstesinden geldiği önemli bir görev. BILD şöyle düşünüyor: Transatlantik!*

3 Şubat 2004, *Bild* Gazetesi:

#### *Kazananlar*

*Köprü inşa eden bir uçuş kaptanı: Lufthansa'nın şefi Wolfgang Mayrhuber (56) bugün New York'da Alman-Amerikan işbirliğine katkılarından dolayı Vernon-A.-Walters-Award ödülünü alıyor. Ödül saygın Atlantik-Brücke Derneği tarafından tevcih ediliyor. BILD şöyle düşünüyor: Dostluk bulutların üzerinden geçip herhalde sınır tanımamalıdır.*

11 Haziran 2004, *Bild* Gazetesi:

#### *Kazananlar*

*CDU'lu siyasetçi Walther Leiser Kiep (78) Atlantik-Brücke Derneği'nin yeni onursal yönetim kurulu başkanıdır. Genel Kurul (aralarında Otto Graf Lambsdorff, Hilmar Kopper, Rudolf Scharping'in de bulunduğu) böylece onu oy birliği ile Alman-Amerikan anlaşmasına yaptığı katkılardan ötürü ödüle layık gördü. BILD şöyle düşünüyor: Kazanılmış onur!*

16 Haziran 2005, *Bild* Gazetesi:

#### *Kazananlar*

*Atlantik-Brücke şimdi kanatlanıyor: Avrupa Hava ve Uzay Uçuşları Holdingi'nde müdür olan Dr. Thomas Enders (45), derneğin yeni yönetim kurulu başkanı oluyor. Amerikan dostu Enders, Los Angeles'de üniversite öğrenimi gördü, beş sene sonra Dr. Arend Oetker'in görevini devralıyor. Partilerüstü Atlantik-Brücke e. V., 1952'den beri Almanya ile ABD arasındaki dostluğu desteklemektedir. BILD şöyle düşünüyor: Büyük Başarılar!*

1 Ekim 2005, *Bild* Gazetesi:

*Kazananlar*

*Michael Otto'ya (62) iki ayda üç tören: Birincisi Bertelsmann Gençliği Teşvik Ödülü, sonra 2005 Çevre Ödülü ve şimdi de New York "Atlantik-Brücke'nin" Veron-A.-Walters-Award ödülü. Dünyanın en büyük nakliye holdinginin 54 000 çalışanı, şefleri ile gurur duyabilir. BILD şöyle düşünüyor: Otto - iyi buluyorum!*

10 Ekim 2005, *Bild* Gazetesi:

*Kazananlar*

*Kadın Almanya ile Amerika arasında köprü kuruyor. Bunun karşılığında Dr. Beate Lindemann bugün Berlin'de Birinci Sınıf Federal Liyakat Nişanı alıyor. "Atlantik-Brücke" Derneği'nin yönetim kurulu asbaşkanı pek çok şeyin yanı sıra bir değiştirme programını hayata geçirdi, ki bu 1990'dan beri 3000'den fazla Doğu Alman lise öğrencisine ABD'de bir yıllık ikamet olanağı sağladı. BILD şöyle düşünüyor: Onuru hak edene onur.*

15 Mayıs 2007, *Bild* Gazetesi:

*Kazananlar*

*İkinci Dünya Savaşı'nın galipleriyle her iki Alman devleti arasındaki müzakereler sırasında Condolezza Rice (52) 1990'da belirleyici bir rol oynadı. Bunun karşılığı olarak bugünkü ABD Dışişleri Bakanı Hanıma 31 Mayıs'ta Atlantik-Brücke e. V. tarafından Eric-M.- Warburg - Ödülü tevcih ediliyor. Övgü konuşmasını eski Şansölye Helmut Kohl yapacak. BILD şöyle düşünüyor: Ödül Rice'dır!*

1 Temmuz 2009, *Bild* Gazetesi:

### *Kazananlar*

*Friedrich Merz (53) için onurlu görev: Cesur politikacı saygın Atlantik-Brücke'nin yeni yönetim kurulu başkanıdır. Merz, makamı Airbus şefi Enders'den devralıyor. Atlantik-Brücke, Alman-Amerikan dostluğunu teşvik etme amaçlı Almanya'da ve ABD'de ekonomi önderlerinin ve politikacıların v.d. birliğidir. BILD şöyle düşünüyor: Bir yüksek görev için bir yüksek-adam!*

30 Temmuz 2010, *Bild* Gazetesi:

### *Kazananlar*

*Atlantik-Brücke'nin eski ve yeni yönetim kurulu başkanının adı Friedrich Merz'dir (54). Avukat ve ekonomi uzmanı, derneğin dünkü genel kurulunda büyük çoğunlukla yeniden seçildi. Atlantik-Brücke, 1952'deki kuruluşundan beri Alman-Amerikan dostluğu için gayret sarf etmektedir. BILD şöyle düşünüyor: Köprü kurucu!*

Listeyi uzatmaya devam edebiliriz. Fotoğraflara bakınca durum çok daha ilginç oluyor.

*Bild*, 27 Şubat 2009'da 2. sayfasında bir fotoğrafla Mumbai'den Atlantik-Brücke'nin bir açıklaması hakkında haber geçiyordu. Ama resim, bir grup resmi değildi. Özgün resmin en solunda *Bild* Gazetesinin şef redaktörü ve Atlantik-Brücke'nin üyesi Kai Diekmann. Ama o, *Bild* için oradan kesilip çıkarılmış.<sup>108</sup> Siz okur olarak böyle “rastlantıları” nasıl buluyorsunuz? Ayrıca *Bild*'in şef katında Atlantikçi olarak sadece Kai Diekmann oturmuyor. Bugünkü *Bild* şef redaktör vekili, eski Federal Basın Dairesi şefi Bela Anda da, bir seferinde bir söyleşide Atlantik-Brücke'nin üyesi olduğunu itiraf etti.<sup>109</sup> *Berliner Zeitung*'un Atlantik-Brücke'nin gücü hakkındaki “İlişki-

<sup>108</sup> Fotoğraflar hâlâ Webde duruyor, adres: <http://www.bildblog.de/20427/kleine-bruecken-unter-freunden-2/>

<sup>109</sup> Bkz. <http://www.mediummagazin.de/archiv/2012-2/ausgabe-092012/bela-anda-a-bild-mann-und-sonne-fan/>

ler Beyaz Saray’a Kadar Uzanıyor” başlığı altındaki bir haberi şöyle başlıyordu:

*Hükümet sözcüsü Bela Anda, onlarla senli benli konuşuyor ve keza Bild’in şef redaktörü Kai Diekmann da. Eski Şansölye Helmut Kohl, onunla seve seve resim çektiriyor ve ABD eski Başkanı, yaşlı olan, George Bush ona kibarca “Dear Beate” diyor. Beate Lindemann politikacı değil, ekonomi kuruluşunu da yönetmiyor ve yayıncı da değil, bununla birlikte çoğunlukla güçlülerin tarafında duruyor: Beate Lindemann bu cumhuriyetin en etkin birliklerinden biri olan Atlantik-Brücke’nin işletmeden sorumlu yönetim kurulu başkan yardımcısıdır. 1952’de kurulan Atlantik-Brücke’nin temel amacı Alman-Amerikan dostluğuna özen gösterip güçlendirmektir.<sup>110</sup>*

Bu bölümün sonunda, insan kendini, yönetim kurullarında Bild’in şefi Kai Diekmann’ın bulunduğu<sup>111</sup> Atlantik-Brücke gibi tartışmalı gizli servis yakını hastalıklı kuruluşların, dikkatlice ifade edersek, medyamıza etkisi olduğu izlenimi edinmekten alamaz. “Nitelikli Gazetecilik Yanlış Duyuru: Lobiciler olarak Gazeteciler” - meslek dergisi *Meedia* kuruluşun faaliyetlerini böyle görüyor. Ve “Gazetecilere fikirleri okur dikte ettirmiyor, acaba kuruluşlar mı dikte ettiriyor?”<sup>112</sup> diye soruyor. Gazetecilikten propagandacılığa geçiş besbelli uzak değil.

### Gizli Güç: Klasik Propaganda Teknikleri

Daha önce belirttiğimiz bilimci Uwe Krüger, doktora çalışmasını elitlerin Alman gazetecileri üzerindeki etkisi konusunda yazmıştı. Krüger ekonomide, politikada ve gazetecilikteki önemli insanlara ait birlikleri göstermektedir. Ona göre belli gazeteciler, fikirlere açık bir pazar oluşturacakları yerde ço-

<sup>110</sup> Alıntılандı: <http://www.berliner-zeitung.de/archiv/beate-lindemann-setzt-sich-mit-der-atlantik-bruecke-seit-jahrzehnten-fuer-die-deutsch-amerikanische-freundschaft-ein-die-kontakte-reichen-bis-ins-weiße-haus,10810590,10058202.html>

<sup>111</sup> Bkz. <https://www.atlantik-bruecke.org/ueber-uns/gremien/vorstand/weitere-vorstandsmitglieder/>

<sup>112</sup> Bkz. <http://meedia.de/2014/05/02/qualitaetsjournalismus-fehlanzeige-journalisten-als-lobbyisten/>

gunlukla iktidarların pozisyonlarını temsil ediyorlar. Krüger, Michael Voregger ile yapılan bir söyleşide şöyle söylüyor:

*Ben kendim de gazeteciydim ve üniversitede yüksek ideallerle beslendim - bağımsızlık, eleştiri ve kontrol ile. Sonra medya gazetecisi olarak çalıştığım zaman, yani gazetecilik ve gazeteciler hakkında haber yapınca gizli bir konferansa çattım - yıllık Bilderberg Konferansına. Orada Kuzey Amerika'dan ve Batı Avrupa'dan siyasetçiler, askerler, ekonomi yöneticileri ve gazeteciler buluşuyor. O zamanlar bu konferans hakkında hemen hemen hiçbir şey bilinmiyordu; katılan gazeteciler konferans hakkında hiçbir haber yapmıyorlardı. Benim için perde arkasında neler dönüyor diye bir iz sürme işi başladı.<sup>113</sup>*

Toplumumuzda gazeteciler elitlere ne kadar yaklaşıyorlar ve hangi medya özellikle iyi ilişkiler kurmuş, sorusuna bilimci şöyle cevap veriyor:

*Ben gazetecilerin elitlerle geniş bir ilişkiler cephesi olduğunu fark ettim. Altmış dört gazeteci 82 kuruluştaki bulunuyordu; bu kuruluşlara siyaset ve ekonomi elitleri de katılıyordu. Dört dış politika gazetecisinin birlikleri özellikle göze batıyordu: Süddeutsche Zeitung'un dış politika bölüm başkanı Stefan Kornelius, FAZ'ın dış politikadan sorumlu redaktörü Klaus-Dieter Frankenberger, Welt'in şef muhabiri Michael Stürmer ve Zeit'in diğer yayıncısı Josef Joffe. Onlar dış ve güvenlik politikası düşünce kuruluşlarındaydılar, ABD ve NATO yakını derneklerdeydiler ve gizli çevrelere girmişlerdi ve oralarda hemen hemen her zaman aynı insanlarla karşılaşıyorlardı.<sup>114</sup>*

Krüger, eskiden komplo teorisi olarak kabul edilen beyanları onaylıyor ve şunu söylüyor:

*Anlaşılan gazeteciler için kişisel yüksek bir menfaat bulunmaktadır: Arka plan bilgileri, durum belirleme, özel ilişkiler, yüksek düzeyden söyleşi muhatabı. Ama ben okur ve izleyici*

<sup>113</sup> Alındılandı: <http://www.nachdenkseiten.de/?p=17471>

<sup>114</sup> Alındılandı: <http://www.nachdenkseiten.de/?p=17471>

*için sadece sınırlı bir yarar görüyorum. Onlar bilgiyi o arka plan çevrelerinden haber ve söyleşi aracılığıyla almıyorlar, tersine, elitlerin bilgisini ve perspektiflerini alıyorlar. Bunlar, yorumlara ve başmakalelere akıyor; bunu da insan bağımsız ve eleştiren gazetecilerin yazdığına inanıyor. Bu, eğer gazeteciler açıklama yapmamayı taahhüt ettikleri gizli siyasi planlama süreçlerinin integral bir parçası olurlarsa kesin olarak karşı ürettimli olabilir. Çünkü elitler gizli çerçevelerde dünyadan gerilimler üretirler ve esasen açık tartışmalar başlamadan önce uzlaşma sağlarlar. Ama gazeteci kamuoyunun avukatıdır.*<sup>115</sup>

Bilimci Krüger, belli gazetecilerin ve medyanın kontrol işlevinden uzaklaştığını söylüyor:

*Gazeteciler, iktidar sahiplerine ve karar verme yetkisinde olanlara ne kadar çok yakınlaşırlarsa kendilerini eleştiriden ve kontrolden o kadar çok uzaklaştırırlar. Yakınlık çoğunlukla intibakla elde edilmiştir. Gazetecilerle elitlerin arasındaki mesafenin büyüklüğünün ne kadar olması gerektiğini tartışmak gerekir. En büyük ve en nüfuzlu medyamızın elitler doğrultusunda taraflı olmasını mı istiyoruz yoksa tercihen belki her zaman en sıcak boşboğazlıkları ve elit çevreden en yeni iç bilgileri almamış, tarafsız gözlemcimiz, eleştirmenimiz ve denetleyicimiz mi olsun istiyoruz?*<sup>116</sup>

Krüger söyleşide kendisi tarafından araştırılan gazetecinin “tarafgirliğinden” söz ederek, saygın *New York Times* gazetesinin etik kurallarında bir maddenin bulunduğuna ve buna göre gazetecilerin haber değerli faaliyette bulunan ya da siyaset ve ekonomi ile ilişkili olan kuruluşlara angaje olamayacaklarına işaret ediyor. Krüger, “Onlar danışma kurullarında ve yönetim kurullarında bulunamazlar,” diyor. Onlar kendilerini sadece gazetecilikle ilgili eğitimde ve ileri eğitimde tutabilirler. Bu, Almanya’da bağlı olunmasını memnuniyetle görmek istediğim bir saflık kanunudur.”

<sup>115</sup> Alıntlandı: <http://www.nachdenkseiten.de/?p=17471>

<sup>116</sup> Alıntlandı: <http://www.nachdenkseiten.de/?p=17471>

Federal Şansölyelik Dairesinin planlama şefi Albrecht Müller, Krüger'in yukarıdaki beyanlarını dikkatlice inceleyip analiz etti. Almanya'da "ABD'ye yakın organize olmuş önemli saygın medyanın koordinasyonundan" söz ediyor.<sup>117</sup> Nüfuzlu Müller'in talebi şu:

*Çok sayıda medya kuruluşunun organize koordinasyonu üzerine açıklama getirmek önemlidir. Bu yolla bu medya kuruluşlarının inanırılığını sarsmak önemlidir. (...) Bu nedenle içtenlikle rica ediyorum: Çok sayıda Alman medya kuruluşunun iktidara ve askeri yönlü hâkim ideolojiye bağlılığını açıklayınız, ki bunun ayrıca her zaman iç politika ve toplumsal politika tarafı var. İsim veriniz. Çünkü sürekli ajitasyon isimsiz değildir. Kışkırtma kişiler tarafından organize edilip sorumluluğu üstlenilir. Bu kişilerin inanırılığını kökünden sarsmak gerekir.*<sup>118</sup>

Aşağıda, Atlantik ötesi doğrultusunda dış ve güvenlik politikalarına yönelik elit kuruluşlarda bulunmuş ya da halen bulunmakta olan nüfuzlu Alman gazetecilerinin isimlerini içeren bir tablo veriyoruz. Bu tablo Uwe Krüger'in kitabından alınmış bir surettir (orada 119-122 sayfalara bakınız):

| Medya | İsim        | Gazetecinin 2002 ila 2009 arasında içinde bulunduğu kuruluş                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ZEIT  | Josef Joffe | American Academy in Berlin<br>American Council on Germany<br>American Institute for Contemporary German Studies<br>Aspen Institute Deutschland<br>Atlantik-Brücke<br>Bilderbergiler<br>Europe's World<br>Goldman Sachs Foundation<br>Hypovereinsbank<br>Uluslararası Institute for Strategic Studies<br>» Uluslararası Siyaset«<br>Münih Güvenlik Konferansı<br>» The American Interest«<br>Trilateral Komisyon |

<sup>117</sup> Bununla ilgili bkz. <http://www.nachdenkseiten.de/wp-print.php?p=21155>

<sup>118</sup> Alındılandı: <http://www.nachdenkseiten.de/wp-print.php?p=21155>

| Medya               | İsim                                            | Gazetecinin 2002 ila 2009 arasında içinde bulunduğu kuruluş                                                                                                                                                                       |
|---------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ZEIT                | Matthias Naß                                    | Atlantik-Brücke<br>Bilderbergiler                                                                                                                                                                                                 |
| ZEIT                | Matthias Naß                                    | Atlantik-Brücke<br>Bilderbergiler                                                                                                                                                                                                 |
| ZEIT                | Marc Brost                                      | Atlantik-Brücke                                                                                                                                                                                                                   |
| Süddeutsche Zeitung | Stefan Kornelius                                | American Institute for Contemporary<br>German Studies<br>Federal Güvenlik Politikası Akademisi<br>Alman Atlantik Topluluğu<br>Alman Dış Politika Topluluğu<br>“Uluslararası Siyaset”<br>Körber-Vakfı<br>Münih Güvenlik Konferansı |
| ZDF                 | Claus Kleber                                    | Almanya Aspen Enstitüleri                                                                                                                                                                                                         |
| ZDF                 | Peter Frey                                      | Federal Güvenlik Politikası Akademisi<br>Körber-Vakfı                                                                                                                                                                             |
| BILD                | Kai Diekmann                                    | Atlantik-Brücke                                                                                                                                                                                                                   |
| FAZ                 | Klaus-Dieter<br>Frankenberger                   | Atlantik İnisiyatifi<br>Federal Güvenlik Politikası Akademisi<br>Avrupa Politikası Enstitüsü<br>Münih Güvenlik Konferansı<br>Trilateral Komisyon                                                                                  |
| FAZ                 | Günther Non-<br>nenmacher                       | Uygulamalı Siyaset Araştırması Merkezi<br>Alman Dış Politika Topluluğu<br>International Institute for Strategic Studies<br>Uluslararası Siyaset<br>Valdai Discussion Club<br>Walter-Rathenau- Enstitüsü                           |
| FAZ                 | Frank<br>Schirmacher<br>(ölüm. Haziran<br>2014) | Herbert-Quandt-Vakfı<br>M100 Sanssouci-Colloquium                                                                                                                                                                                 |
| WELT                | Michael Stürmer                                 | Alman Dış Politika Topluluğu<br>European Council on Foreign Relations<br>German British Forum<br>Münih Güvenlik Konferansı<br>Valdai Discussion Club                                                                              |

Söz konusu kişiler, Uwe Krüger’in doktora çalışmasının (“Meinungsmacht”) gözden geçirilmiş baskısındaki bilgilere göre, geçmiş yıllarda belirtilen kuruluşlarla çeşitli şekillerde, örneğin dernek, danışma kurulu, denetim kurulu üyeliği ya da örneğin konferanslara, basın toplantılarına ya da gizli görüşmelere katılım şeklinde iç içeydiler.

Medya bilimcisi Krüger’in, esas itibariyle FAZ gazetecilerinin Almanya’da en iyi iletişim ağı kurmuş düşünce kuruluşlarına dahil oldukları dikkatini çekmiş. Diğer yayıncı Non-

nenmacher (politika) listenin üçüncü sırasında yer alıyor; FAZ'ın dış politika şefi Frankenberger beşinci sırada ve Haziran 2014'te vefat eden FAZ'ın diğer yayıncısı Schirrmacher (kültür, magazin) dokuzuncu sırada, oysa eski Şansölye ve *Zeit*'in diğer yayıncısı Helmut Schmidt 15. sırada bulunuyor.<sup>119</sup>

FAZ yayıncısı Günther Nonnenmacher, örneğin resmi lobiciler-Federal Meclis Kütüğünde (“lobi listesi”<sup>120</sup>) kayıtlı olan “Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik” (DGAP) kuruluşunda yer almaktadır. Lobbypedia'nın bilgilerine göre ve kendi tanıtımında bu kuruluş *Transatlantic Policy Network*'a ait lobi birliğinin bir parçasıdır.<sup>121</sup> Bu konuda Lobbypedia şöyle yazıyor: “*Transatlantic Policy Network* (TPN) Avrupa'nın ve ABD büyük kuruluşlarının ve de ekonomi yakını birliklerin lobi örgütüdür; Avrupa ve ABD, Amerikan politikacılarının bütünleşmesiyle Atlantik ötesi politikayı kendi ekonomik çıkarlarına göre etkilemektedir. Birlik üyelerinin birliği demek oluyor.”<sup>122</sup> Hem Federal Meclis perspektifinden hem de Lobbypedia perspektifinden FAZ yayıncısı Nonnenmacher, yani benim görüşüme göre, bir lobi kuruluşunda aktif olarak çalışıyor (DGAP'ın kendisi lobi kuruluşu olduğunu kabul etmiyor).<sup>123</sup> FAZ'ın ve lobi kuruluşu DGAP'ın normalmiş gibi birlikte etkinliklerde bulunmaları şaşırtıcı değil. Sitesinde şöyle deniliyor: “DGAP-Forum Frankfurt, 2010 yılında bizim başkanlık üyelerimiz Herbert J. Scheid ile Prof. Dr. Günther Nonnenmacher'in inisiyatifi üzerine kuruldu. Forum, ‘DGAP

<sup>119</sup> Uwe Krüger, *Meinungsmacht*, S. 126f.

<sup>120</sup> Bkz. <http://www.bundestag.de/dokumente/lobbyliste/>

<sup>121</sup> Bkz. [https://lobbypedia.de/wiki/Deutsche\\_Gesellschaft\\_f%C3%BCr\\_Ausw%C3%A4rtige\\_Politik](https://lobbypedia.de/wiki/Deutsche_Gesellschaft_f%C3%BCr_Ausw%C3%A4rtige_Politik) und <http://www.tponline.org/organisation/cooperating-institutions/>

<sup>122</sup> Alıntlandı: [https://lobbypedia.de/wiki/Transatlantic\\_Policy\\_Network](https://lobbypedia.de/wiki/Transatlantic_Policy_Network)

<sup>123</sup> DGAP, kendi verdiği bilgilere göre dış politika ile ilgili düşünce oluşumunu etkin bir şekilde her alanda etkilemek istiyor. Yan o bir lobi kuruluşudur. Çünkü DGAP kendisi hakkında şunları yazıyor: “Özel, bağımsız, partiler üstü ve kamu yararı güden dernek olarak DGAP'ye aktif bir şekilde Almanya'da her alanda dış politikadaki düşünce oluşumuna eşlik eder ve siyasi danışmanlık yapar,” “DGAP bildiriyor”dan alıntlandı, Markus Lux ve Gereon Schuch, Carl Friedrich Goerdeler-Kolleg, Robert Bosch Vakfı, Berlin 2008, orada iç sayfa başlığı; ekran görüntüsü yazının önündedir; Bütün alanlarda düşünce oluşumuna pasif değil de “aktif” olarak eşlik eden kimse, benim gözümde nüfuzunu kullanıyordur ve bir lobicidir.

im Dialog' adı altında *Frankfurter Allgemeine Zeitung* ve Vontobel Bank ile sıkı işbirliği içinde FAZ'ın salonlarında yüksek aralı etkinlikler düzenliyor.<sup>124</sup>

FAZ'ın binasında, 2008'de Atlantik ötesi haberciliğinden dolayı Steuben-Schurz-Topluluğu'nun medya ödülü ile mükâfatlandırılan dış politika şefi Klaus-Dieter Frankenberger, lobiciler arasında sayılmaktadır (Web sayfasında "Alman-Amerikan uzlaşmasını teşvik ettiği" ifade edilmektedir<sup>125</sup>). Frankenberger, hem de Atlantik İnisiyatifi'nin danışma kurulundadır.<sup>126</sup> Son belirtilen, benim gözümde daha çok sadece gözlemci olmak için gazetecilik mesleği rolünün ihlal edilmesi demektir.<sup>127</sup>

Organizasyon, ne de olsa aynı şekilde Federal Meclis tarihinde "lobi listesinde" kaydediliyor.<sup>128</sup> FAZ dış politika yayıncısı Nonnenmacher ile FAZ dış politika bölüm başkanı Frankenberger, benim bakış açımdan lobicilerdir. Bu bilgilerden onların bir elit birliğin çok belirgin çıkarlarını takip ettikleri sonucu çıkarılabilir. FAZ'ın kendi portresinde nasıl reklam edildiğini bir okuyunuz: "1949'daki kuruluşundan beri F. A. Z. bağımsızlığına büyük değer vermektedir."<sup>129</sup> Bu türden "bağımsızlığa" daha çok okur sırtını çevirmektedir. Bir zamanların saygın FAZ'ı her halükârda hızla rağbetten düşüyor; yılların okuyucuları, taraflı hale gelen gazeteye aboneliklerini kesiyorlar. Bu türden "gazetecilik kalitesine" para vermek isteyen insanların sayısı, giderek azalıyor.<sup>130</sup> Çünkü elit birliklere yakınlık, muhtemelen haberciliği de etkiliyor.

Krüger'in araştırmasında en önemli sorunlardan biri şudur: Üst düzey gazeteci olan Klaus-Dieter Frankenberger'in (FAZ), Stefan Kornelius'un (*Süddeutsche*), Josef Joffe'nin

<sup>124</sup> Bkz. [https://dgap.org/de/gesellschaft/dgap\\_regional/dgapforum\\_frankfurt](https://dgap.org/de/gesellschaft/dgap_regional/dgapforum_frankfurt)

<sup>125</sup> Bkz. <http://www.steuben-schurz.org/projekte/medienpreis/medienpreis1.htm>

<sup>126</sup> Bkz. <http://atlantische-initiative.org/ueber-uns/verein/>

<sup>127</sup> Bununla ilgili açıklamalara da bkz. adres: <http://www.heise.de/tp/artikel/42/424301.html>

<sup>128</sup> Bkz. <http://www.bundestag.de/dokumente/lobbyliste/>

<sup>129</sup> Bkz. <http://verlag.faz.net/unternehmen/ueber-uns/portraet/wissen-fuer-kluge-koepfe-portraet-der-f-a-z-11090906.html>

<sup>130</sup> FAZ'ın kendisi "bağımsızlığın" yanı sıra "gazetecilik kalitesini" de reklam ediyor, bkz. <http://verlag.faz.net/unternehmen/ueber-uns/portraet/wissen-fuer-kluge-koepfe-portraet-der-f-a-z-11090906.html>

(Zeit) ve Michael Stürmer'in (Welt) elitlere bağlılıkları, haberlerinde yansıyor mu? Bununla ilgili olarak Krüger şöyle diyor:

*Evet, gazetecilerin elitler tarafından "bilişsel çıkar için kullanılması" konusu ile de çalışmaya başladım. Dördüncü maddeyi incelediğim zaman gerçekten şunu tespit ettim: Gazeteciler tamamen elitlerle aynı hat üzerinde bulunuyorlardı ve hatta klasik propaganda tekniklerini kullanıyorlardı.<sup>131</sup>*

Yani FAZ, Süddeutsche, Zeit ve Welt gazetecileri, bilimcinin anlayışına göre "klasik propaganda tekniklerini"nden yararlanıyorlar. Lütfen, bunun basın özgürlüğü ile nasıl bağdaştığını söyler misiniz? Ve Krüger, geçmiş için apaçık bambaşka ayırtıları veriyor:

*Benim araştırmamda bir dış politika bölüm başkanı vardı; bu kişi bir NATO lobi derneği olan Alman Atlantik Topluluğunun başkanlığında bulunuyordu. Ve bir dış politika bölüm başkanı ve bir de ZDF başkent stüdyosu başkanı vardı; bunlar Güvenlik Politikası Federal Akademisi'nin danışma kurulunda bulunuyorlardı ve orada Federal Hükümete güvenlik sorunlarında danışmanlık yapıyorlardı. Artık böyle yürümese, böylesi onurlu makamlar gazetecilere tabu ilan edilse, çok şey kazanılırdı.<sup>132</sup>*

Gazetecilikle elitler arasındaki etik bakımdan emredilen güvenlik mesafesini, kimin görmezlikten geldiğini insan gerçekten bilmek istiyor. NATO'nun lobi derneğinde bulunan dış politika bölüm başkanı kimdir yani? Krüger'in verdiği bilgilere göre Süddeutsche Zeitung'un dış politika şefi Stefan Kornelius'dur.<sup>133</sup>

Güvenlik politikası Federal Akademisi'nde bulunup, Federal Hükümete güvenlik sorunlarında danışmanlık yapan dış politika bölüm başkanı kimdir? Krüger'in verdiği bilgilere gö-

<sup>131</sup> Alıntulandı: <http://www.heise.de/tp/artikel/38/38515/1.html>

<sup>132</sup> Alıntulandı: <http://www.heise.de/tp/artikel/38/38515/1.html>

<sup>133</sup> Bkz. Uwe Krüger, Meinungsmacht, sayfa 133

re FAZ'ın adamı ve öyle dikkati çeken dış politika bölüm başkanı Klaus-Dieter Frankenberger idi.

Adı geçen gazetecilerin bu tür gruplarla iç içe geçtiğini gösteren listeyi, basitçe ve esaslı bir şekilde ortaya koyan bilimci Krüger'e karşı ilgili gazeteciler başka bir beyanda bulunmak istemezler; Krüger şöyle yazıyor:

*Araştırma dört gazetecinin bilgisine sunuldu; yanında konu hakkındaki görüşlerini kitap yayımı için bilimsel olarak ayrı ayrı yazılarda ortaya koymaları için bir davet gönderdim. Dördü de reddetti.*<sup>134</sup>

### Kallmorgen ile Bohnen - Güvenilmez PR-Uzmanları ve Tanınmış Gazeteler

Uwe Krüger'in aynı açıklamalarda belirttiğine göre FAZ'ın adamı Klaus-Dieter Frankenberger, Atlantik İnisiyatifi'nin danışma kurulunda bulunuyordu, Avrupa Politikası Enstitüsü'nün idare heyeti üyesiydi,<sup>135</sup> Trilateral Komisyon üyesiydi.<sup>136</sup> Bütün bunlara ben bir seferinde tek tek baktım.

Lobi olarak parlamentonun holü gösterilmektedir; orada başlangıçta farklı grupların (lobicilerin) temsilcileri milletvekillerine olumsuz oyları konusunda hatırlatma yapıp, bu yolla bir kontrol biçimi uygulayarak belli tavrın yararları konusunda vaatte bulunurlardı. Alman Federal Meclisi Başkanı açık bir liste tutmaktadır; bu listeye Federal Meclise ya da Federal Hükümete karşı çıkarlarını temsil etmek isteyen bütün birlikler kaydolabiliyor. Liste açıkça "lobi listesi" olarak görülebiliyor.<sup>137</sup> Ve bu lobi listesine Avrupa Politikası Enstitüsü kaydedilmiştir.<sup>138</sup> Buna göre gazeteci Frankenberger, Alman Federal Meclisi tarafından resmen lobici kuruluşlar olarak tutulan gruplandırmada aktif görünüyordu.<sup>139</sup> Aynı şekilde resmi lobi

<sup>134</sup> Alıntılandı: <http://www.message-online.com/archiv/message-1-2013/leseproben/die-naehe-zur-macht/>

<sup>135</sup> Bkz. <http://archive.today/gysXX>

<sup>136</sup> Bkz. Uwe Krüger, Meinungsmacht, Seite 131

<sup>137</sup> Bkz. <http://www.bundestag.de/dokumente/lobbyliste/>

<sup>138</sup> Bkz. <http://www.bundestag.de/dokumente/lobbyliste/>

<sup>139</sup> Bkz. <http://archive.today/gysXX>

listesinde kayıtlıydı: Atlantik İnisiyatifi.<sup>140</sup> FAZ'ın dış politika şefi Frankenberger, bugün orada danışma kurulunda yer alıyor.<sup>141</sup>

Bir kez de daha yakından bakalım. Avrupa Politikası Enstitüsü, benim gözümde AB'nin çıkar temsilciliğidir, çünkü onun AB Komisyonu ile "stratejik ortaklığı" var. Ana sayfasında şöyle denilmektedir: "Avrupa Politikası Enstitüsü (IEP) Avrupa Komisyonu'nun stratejik ortağıdır ve onun tarafından mali yönden desteklenmektedir."<sup>142</sup> Ve o, Avrupa "entegrasyonu"nu - yani halk arasında tercih edilmeyen AB genişlemesini,<sup>143</sup> araştırma ve uyum projeleri maskesi altında daha da güçlendirmek isteyen Alman hükümet çevrelerinin lobi kuruluşudur.

Ayrı bir bölümde ele alacağımız ve Frankenberger'ın adıyla birlikte andığımız Trilateral Komisyon, maliye ekonomisinin özel çıkar temsilciliğidir. Ve Atlantik İnisiyatifi, tartışılan Amerikan yanlısı bir lobi kuruluşudur.<sup>144</sup> Kuruluş, PR Ajansı'nın sahipleri ile Bohnen Kallmorgen & Partner (Johannes Bohnen ile Jan-Friedrich Kallmorgen - ç.n.) ticari danışmanlığı tarafından birlikte hayata geçirilmiştir.<sup>145</sup>

Atlantik İnisiyatifi'nin her iki kurucusuna biraz yakından bakalım. Sevgili Beyimiz Kallmorgen, kendi tanıtımında "2007'nin sonuna kadar Alman Dış Politika Topluluğu'nda (DGAP) Atlantik ötesi ilişkileri yönetiyordu. Tarih ve siyaset bilimi alanlarındaki sınavlarından sonra Washington, DC'de, *Georgetown University*'de uluslararası ilişkiler alanında master programını bitirdi. Bu zaman içinde birçok ticari danışmanlık

<sup>140</sup> Bkz. <http://www.bundestag.de/dokumente/lobbyliste/>

<sup>141</sup> Bkz. <http://atlantische-initiative.org/ueber-uns/verein/>

<sup>142</sup> Bkz. <http://www.iep-berlin.de/>

<sup>143</sup> Bkz. <http://www.iep-berlin.de/erweiterungundnachbarschaft.html>

<sup>144</sup> Bkz. Örn. <http://spiegelkabinett-blog.blogspot.de/2012/10/ein-blick-in-den-berliner-lobbysumpf.html>

<sup>145</sup> Bkz. <http://atlantische-initiative.org/team/> Ve bkz. <http://spiegelkabinett-blog.blogspot.de/2012/10/ein-blick-in-den-berliner-lobbysumpf.html>. Orada başka şeylerin yanı sıra şöyle denilmektedir.: "Bohnen Kallmorgen&Partner Ajansı ile Atlantik İnisiyatifi, elitlerimizin güçlerini muhafaza etmeleri için devasa birliğin merkezinde bulunuyor. Bertelsmann Vakfı, Atlantik Köprüsü, Yeni Sosyal Pazar Ekonomisi, Goldman Sachs, CDU Ekonomi Kurulu, ZDF, Bildzeitung, Springer Holding, Enerji Ekonomisi, Silahlanma Sanayisi; bu, güçle ve kişisel zenginlikle örülmüş bir karşımdır."

yaptı ve Dünya Bankası için çalıştı. 2000'den 2003'ün başına kadar Goldman, Sachs & Co. Bankası'nda çalıştı. Kallmorgen, Atlantik-Brücke e. V.'nin Young Leader Programının üyesidir."<sup>146</sup>

Eski Goldman-Sachs yatırım yöneticisi Kallmorgen, *LobbyControl*'ün belirttiğine göre "Finans Yatırımcıları ve Hedgefonları Lobby-Platform'un" lobicisidir; platform "Bohnen Kallmorgen ve Ortakları gibi aynı adreste faaliyet göstermektedir."<sup>147</sup>

Sevgili Bay Bohnen de "Atlantik İnisiyatifi'nin kurucusu ve onursal başkanıdır. Washington, DC'de *Georgetown University*'de öğrenim gördü (Master of Science) ve Oxford'da uluslararası politika üzerine doktora yaptı. Başka işlerin yanı sıra Amerikan düşünce kuruluşu CSIS, Alman Federal Meclisi ve Bertelsmann Vakfı için yaptığı çalışmalardan sonra bir eyalet partisinin basın sözcüsü olarak ve Federal Eğitim ve Araştırma bakanının konuşmalarının yazarı olarak çalıştı."<sup>148</sup>

*LobbyControl*'ün verdiği bilgilere göre Kallmorgen ile Bohnen tarafından kurulan diğer bir lobi kuruluşu, "lobi çalışmasının temiz olmayan bir şeklini yapmaktadır (...) kendini olduğundan farklı şekilde satıyor: Kendini esasen bilimciler ve sivil toplum üyeleri tarafından desteklenen kamu yararlı bir inisiyatif olarak satıyor, ama gerçekte bir lobi ajansının buluşudur; gerçek amacıyla ilgili olarak kamuoyunu ve üyelerini yanıltıyor; nihayet kendini nasıl finanse ettiği de net değildir."<sup>149</sup>

Toparlayalım: Atlantik İnisiyatifi, söylenenlere göre başındaki kişiler tarafından kuruldu ki bunlar kesin olarak - aşırı kibar ve dikkatli ifadeyle - tartışılmalıdır: *LobbyControl*'ün verdiği bilgilere göre temiz çalışmayan lobicilerdir; eskiden kamuoyunu lobi çalışmalarıyla ilgili olarak gerçek amaçları hakkında yanıltmışlardır. Hem de medyanın yardımıyla.

<sup>146</sup> Alıntılандı: <http://atlantische-initiative.org/team/>

<sup>147</sup> Bkz. die Studie von LobbyControl zur Schöpfung einer Lobbyagentur NTSA, S. 12, unter <https://www.lobbycontrol.de/download/NTSA-Dossier.pdf>

<sup>148</sup> Bkz. <http://atlantische-initiative.org/team/>

<sup>149</sup> Alıntılандı: »Die Non Toxic Solar Alliance - die Schöpfung einer Lobbyagentur, LobbyControl«, Seite 4, unter <https://www.lobbycontrol.de/download/NTSA-Dossier.pdf>

İsviçre magazin dergisi *Saldo*, 2011 yılında “Gazeteciler PR acentelerinin hizmetinde” başlığı altında FAZ ve *Süddeutsche Zeitung* gibi saygın gazetelerin - Atlantik İnisiyatifinden bağımsız - Kallmorgen ile Bohnen tarafından PR arabalarının önüne nasıl koşulduklarını haber yaptı.<sup>150</sup> Orada, FAZ’daki ve *Süddeutsche*’deki makaleler “bir PR firmasının saptırılmış haberlerini” yaydıklarından dolayı yeni bir araştırma şiddetle tavsiye edilir deniyor. Kastedilen Kallmorgen, Bohnen ve onların lobi birlikleriydi. Devamında saygın medyanın PR ajanından yaptığı körü körüne kopya ile ilgili olarak şöyle deniliyor: “Gazetecilerin kendilerini PR firmalarına onların amaçları için ne kadar kolay kullandırdıklarını, oynanan komedi açık ve net bir hale getirmektedir.” Kallmorgen ile Bohnen 2011’de yanıltıcı çıkışlarından dolayı PR Kurulu tarafından uyarıldı.<sup>151</sup> Ve bunlar “şüpheli” kuruluşları, danışmanlık siparişleri üretebilmek için “kamu yararına inisiyatif” olarak sunuyorlar. Kendi yararı yerine kamu yararı. Kuşkulu bir alışveriş modeli.<sup>152</sup>

FAZ’ın dış politika şefi Frankenberger, bu lobicilerin kurduğu, Federal Meclis tarafından tutulan lobi listesinde kayıtlı Atlantik İnisiyatifi örgütünün danışma kurulundadır.<sup>153</sup> Besbelli o, (tıpkı başka derneklerdeki sözünü ettiğimiz meslektaşları gibi) kendini lobici kuruluşların çevresinde iyi hissediyor. Federal Şansölyelik Dairesindeki eski planlama şefi Albrecht Müller bu tür gazeteciler hakkında şöyle konuşuyor: “Elitlere ve onların siyasi yönelimlerine yakın olmak, söz konusu gazetecilerin kariyerleri için değer.” Onlar ideolojik yö-

<sup>150</sup> Burada önceden adı verilen gazeteciler kişisel olarak kastedilmediklerini, gazete yazı işleri kastedildiğini bilhassa belirtelim; Slado’nun makalesinin adresi <https://www.saldo.ch/artikel/d/journalisten-im-dienst-von-pr-agenturen/>

<sup>151</sup> Bkz. <https://www.lobbycontrol.de/2011/07/pr-rat-mahnt-lobbyagentur-hinter-der-non-toxic-solar-alliance/>

<sup>152</sup> Bkz. <https://www.lobbycontrol.de/2011/07/pr-rat-mahnt-lobbyagentur-hinter-der-non-toxic-solar-alliance/> ve [http://www.google.de/url?sa=t&rc=t=j&q=&resrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDEQFjAC&url=http%3A%2F%2Fdrpr-online.de%2Fwp-content%2Fuploads%2F2013%2F08%2FNTSA\\_BKP\\_Ratsbeschluss\\_110728.pdf&ei=PHbKU4yZO8v07AbJwICYBA&usq=AFQjCNEV7HubdE1W9bEH8jBsOf\\_vCBr-wg&rbvm=bv.71198958,d.bGE](http://www.google.de/url?sa=t&rc=t=j&q=&resrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDEQFjAC&url=http%3A%2F%2Fdrpr-online.de%2Fwp-content%2Fuploads%2F2013%2F08%2FNTSA_BKP_Ratsbeschluss_110728.pdf&ei=PHbKU4yZO8v07AbJwICYBA&usq=AFQjCNEV7HubdE1W9bEH8jBsOf_vCBr-wg&rbvm=bv.71198958,d.bGE)

<sup>153</sup> Bkz. <http://atlantische-initiative.org/ueber-uns/verein/>

nelimleri ve elitlerin güçlü çevresiyle olan bağılıkları sayesinde mesleki bakımdan başarılı” imişler.<sup>154</sup>

Unutmamak için tekrarlayalım: Federal Şansölyelik Dairesi eski planlama şefi Müller, Almanya’da bu “ABD’ye yakın organize olmuş önemli merkez medya koordinasyonundaki” bu tür gazetecilerle ilgili olarak konuşuyor.<sup>155</sup> Eğer tekrar *Frankfurter Allgemeine* ya da başka iddiaya göre saygın medyayı önünüze koyarsanız - bazı haberlerden muhtemelen ne beklendiğini bilirsiniz: Elitler çizgisinde klasik propaganda teknikleri. Anlaşılan o zaman elitler, gazetecileri düşünsel olarak çıkarları için kullanıyorlar.

Ciddi bir kuruluş, gazetecilerin, burada gösterdiğimiz bütünleşmeleri bilinip kanıtlanabilir olması halinde, derhal çıkışlarını verirdi. Bunun neden yapılmadığının anlaşılması hiç de zor değil. O zaman şef katında oturan ve bu konuda yetkili olan kişilerin kendileri, kuşkulu birliklerde yer aldıklarından dolayı aynı şekilde derhal kendi çıkışlarını da imzalamak zorunda kalırlardı. Onlar hâlâ dedikodu yapıyorlar. Verilen “bilgiler” için ödeme yapan yurttaş olarak insan, kendini işletilmişten beter görüyor.

### Obama’nın Trolleri: ABD’nin Beşinci Kolu

Sözüm ona bizler Almanya’da, evet, gazetelerle, televizyonlarla ve başka medyayla en farklı düşünceleri çok geniş yelpazede sunuyoruz. En soldan en sağa kadar. Gazeteciler, haklarında haber yaptıkları şeylerden ve kişilerden bağımsızdırlar. Sadece nesnel hakikat yükümlü kılmahtadır. Ve Gerçeklik? Gerçekte düşünce özgürlüğü anlaşılan hâlâ varmış gibi yapılıyor.

İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra ABD Amerikan lobi kuruluşları, Alman topraklarında kitleler halinde metastaz oluşturdu. Bu, Alman hükümetlerindeki çok sayıda bakanın kariyerini ABD ekonomik himayesine borçlu kalması sonucunu doğurdu. Gördüğümüz ve göreceğimiz gibi gazeteciler de

<sup>154</sup> Alıntılандı: <http://www.nachdenkseiten.de/wp-print.php?p=21155>

<sup>155</sup> Alıntılандı: <http://www.nachdenkseiten.de/wp-print.php?p=21155>

ABD lobi kuruluşları tarafından düşünsel olarak çıkarları için kullanılmaktadır.

2014 yılında saygın *Neue Zürcher Zeitung*'da güya kamuoyunu günbegün kandırıp aldatan kötü insanlar hakkında aşağıdaki pasajı okudum:

*Hükümet karşıtı Rus gazetesi "Novaya Gazeta"da çıkan bir yazıda, altı ay önce bir "İnternet Araştırmaları Acentesi"nin St. Petersburg'da internette düzenli olarak Kremlin'in anlayışı doğrultusunda yorum yazacak kişilere aylık 650 frank ve bedava yemek verildiğini haber veriyordu. Ajansın işletmecileri Kremlin'e sadık gençlik kuruluşu çevresindenmiş. ...*<sup>156</sup>

Bu haber harekete geçirir. Bu fazla oluyor. Kremlin'deki kötü Ruslar, genç insanlara internette Rus Hükümeti için propaganda yapsınlar diye para veriyor. Bir skandal. Yoksul Ruslar propaganda karşılığında bedava ekmek yiyip birkaç avro kazanıyorlar. Böyle bir şey, sözüm ona özgür dünyada, kaçan ateş gibi haber olarak yayılıyor. Amma da alçaklık. Ama durun: Hatır için Amerikan yanlısı kuruluşların, firmaların ya da politikacıların gönüllü propagandasını yapan Alman dilindeki sayısız gazeteciye ne demeli? Neden onlar skandal olmuyor da "normal" oluyor? Bu kitapta sözü edilen hemen hemen bütün Amerikan yanlısı ya da gizli servis yakını kuruluşların blogları var; bu bloglarda Alman gazetecileri düzenli olarak yazı yazıyorlar. Ve aynı gazeteciler, kuruluşların ziyafet davetlerinde çoğunlukla fotoğraflı olarak bulunuyorlar. Yukarıda sözü edilen Ruslardaki "bedava yemekten" farklı bir şey midir? Ve bu sadık gazeteciler, sık sık ABD seyahatlerine davet ediliyorlar. Ve sonra orada (parası ödenen) konferanslar verebiliyorlar. O zaman çevre kapanıyor. İnsan, *Neue Zürcher Zeitung*'un ilk okuyuşta burun kıvracağı haberiyle bunun arasında en ufak bir fark görmüyor. Satın alınmış habercilik böyle oluyor işte. Bu habercilik Doğu'da da Batı'da da vardır. Sadece bizde bu arada "normal" oldu ve yayıldı, ki biz onu artık hiç algılamayıp normal kabul ediyoruz.

<sup>156</sup> Alıntılандı: <http://medienblog.blog.nzz.ch/2014/05/02/rebellion-unter-den-lesern/>

Ama *Süddeutsche* bize çok özel bir şekerleme sunuyor: Haziran 2014'te "Putin'in Trolleri" hakkında bir makale yazdı, güya Rusya'nın Alman medyasındaki propagandası üzerine. Orada şöyle deniliyor: "Kiralananmış yüzlerce manipülatör, *Süddeutsche*'de de olduğu gibi sosyal medyada ve yorum alanlarında Kremlin anlayışı doğrultusunda etki etmeye çalışıyor."<sup>157</sup> Makaleyi okurken Alman nitelikli medyasının online sayfalarındaki yorumcularının büyük bölümünün Moskova'ya bağlı ve Moskova tarafından yönlendirilen etkili ajanlar olduğu izlenimi edinirsiniz. Herhangi bir makalenin altında istenmeyen yorum varsa o güya Moskova'nın Beşinci Kolu oluyor. Ah - şimdi ne olacak? NATO'nun uzatılmış basın bürosu, Alman gazetecileri tarzında yazıyor. Ve bu taraflı Amerikan yanlısı makaleler, *Süddeutsche* gazetesinde de yaygınlaşıyor.<sup>158</sup> Son belirtilen husus bir Münih'de ve bir de Leipzig'de yapılan araştırmada bilimsel olarak kanıtlandı. Ve o zaman Moskova'nın Beşinci Kol'u makaleler altındaki yorum sütunlarında karşı saldırıya geçiyor? Hayır, bu bilimsel olarak kanıtlanmadı, çünkü *Süddeutsche*, bu çılgınca tahminde, her şeyden önce daha ziyade isimsiz kaynaklara dayanmaktadır. *Süddeutsche*, belirtilen makale için bir de resimleme olarak "Sınır Tanımayan Gazeteciler" Örgütünün propaganda resmi ni koydu; resimde Rusya başkanı Putin'in orta parmağı havada (Almanlar bu harekete "pis kokan parmak" diyorlar - ç.n.) gösteriliyordu. *Süddeutsche*'nin tarafsız okuyucusuna, Putin'in basın özgürlüğüne pislik kadar değer verdiği aşılacak isteniyordu. Bu arada "Sınır Tanımayan Gazeteciler"e parayı verenin kim olduğu ve kim için faaliyet gösterdiği unutuldu: Örneğin geçmişte onun arkasında ABD dışişleri bakanlığı ve ABD milyarder George Soros vardı.<sup>159</sup> *Junge Welt* gazetesine göre Sınır Tanımayan Gazeteciler'in misyonu herhalde her

<sup>157</sup> Alıntılardı: <http://www.sueddeutsche.de/politik/propaganda-aus-russland-putins-trolle-1.1997470>

<sup>158</sup> Uwe Krüger: *Meinungsmacht* kitabının yanı sıra bkz.: »Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien: Putin vs. Obama - eine linguistische Analyse«, Bachelor-Arbeit vorgelegt von Mirjam Zwingli, Hochschule für angewandte Sprachen, Fachhochschule des Sprachen & Dolmetscher Instituts München, 2012

<sup>159</sup> Bkz. Örn. <http://www.heise.de/tp/artikel/20/20052/1.html>

şeyden önce Amerikan yanlısı dezenformasyondur.<sup>160</sup> Bütün bunlar *Süddeutsche* tarafından gizlendi. Aklıma bu bölümde dile getirdiğimiz “klasik propaganda tekniklerini” getirdi. İnsan kendini normal vatandaş olarak çocukların oyun yerinde zannediyor. Ya da kafaya alınmış.

Unutmadan şunu belirtelim: İspiyoncu Edward Snowden’in bilgilerine göre Britanya gizli servisi, internette içerikleri istediği gibi manipüle edebiliyor. Bunu hacker değil devlet yapıyor, bir Avrupa “demokrasisi”. Hatta internette anket sonuçlarını da değiştiriyor. Eskiden böyle bir şey komplo teorisi olarak kabul edilirdi. Bugün ise bir realite. Programlar, verilen oyları ve tıklama sayılarını da ağda değiştirebiliyor, ama videoları da sansürleyebiliyor. Gazeteci Glen Greenwald, programları “internette şaşılacak birkaç propaganda ve yanıltma yöntemi” olarak tanımlıyor.<sup>161</sup> Şimdi Britanya gizli servisi, ABD servislerinin ortak servisidir. Britanyalıların bu alanda yapabileceklerini<sup>162</sup> Amerikalılar çoktan yapıyor. Yapabiliyor değil, yapıyor da.<sup>163</sup> Her şeyden önce internetteki yorumları sansür edip manipüle ediyorlar.<sup>164</sup> Bu kitle gözetiminin, tarihte her zaman olduğu gibi tek bir amacı var: siyasi karşıtları etkisiz hale getirmek.<sup>165</sup> Ah, ne dediniz? *Süddeutsche*, bu türden manipülasyonları internette yapan Amerikalılara geleceğin “Obama Trolleri” demiyor mu? Ya da “Putin Trollerine” karşı ABD’nin Beşinci Kolu olarak kışkırtmaya devam etmiyor mu?

<sup>160</sup> Bkz. <http://www.hintergrund.de/2007080165/hintergrund/medien/mission-desinformation.html>

<sup>161</sup> Bkz. <http://www.zerohedge.com/news/2014-07-14/new-snowden-docs-british-spies-manipulate-polls-and-pageview-counts-censor-videos-the> und <https://firstlook.org/theintercept/2014/07/14/manipulating-online-polls-ways-british-spies-seek-control-internet/>

<sup>162</sup> Bkz. <http://bazonline.ch/digital/internet/Der-Servicekatalog-des-britischen-Geheimdienstes/story/29902489>

<sup>163</sup> Bkz. <http://www.washingtonsblog.com/2014/07/pentagon-admits-spending-millions-study-manipulate-social-media-users.html>

<sup>164</sup> Bkz. <http://www.washingtonsblog.com/2014/02/secret-playbook-social-media-censors.html>

<sup>165</sup> Bkz. <http://www.washingtonsblog.com/2014/06/spying-different-time.html>

## Rockefeller'in Ruhu - Trilateral Komisyon

Özel elit derneklere mensup olmak, özel yurttaşlar için aslında tamamen yasal bir durumdur. Daha doğrusu; münhasıran nüfuzlu, çok nüfuzlu insanların bulunduğu kuruluşlar söz konusu olursa. Ancak kamuoyunda bu tür birliklerin varlığının çok az biliniyor olması, dikkate değer bir durumdur. Bunun içinde komplo teorilerinin özendirilmesi vardır. Ve insan kendine, gazetecilerin elit güçlerin belli kuruluşlarında ne aradıklarını sormadan edemiyor.

Bilderbergçilerin yanı sıra Trilateral Komisyon da Batılı elit güçlerin önemli kuruluşlarından sayılır. David Rockefeller'in himayesinde 1973 yılında kuruldu, Bilderbergçilerin diğer esrarengiz şubesi olarak kabul edilebilir.<sup>166</sup>

Kuruluş hakkında bir kitap yazmış olan Belgradlı devletler hukukçusu Smilija Avramov'un bildirdiğine göre Trilateral Komisyon, "bekleme standında duran dünya hükümetinden başka bir şey değildir. Toplantılarında, her defasında güncel küresel sorunlar müzakere edilir ve onlara uygun kararlar alınır ..."<sup>167</sup> Avramov'un verdiği bilgilere göre, birkaç yıl önce, Trilaterallilerin bir toplantısında Yugoslavya'nın imhası kararlaştırılmış. Bunu bir komplo teorisi olarak kabul edebilirsiniz, ama çok sayıda uzman, Trilateral ile ilgili olarak aynı şeyi söylüyor. Örneğin Trilateral Komisyon saflarından elitler, Avrupa ekonomi ve finans krizinin sonuçlarını Avrupa yurttaşlarının sırtına yükleme kararı almışlar. Mesela bunu Arjantinli ekonomi uzmanı Adrian Salbuchi, okumaya değer bir eserinde yazmaktadır: "Socializing losses: Trilateral takeover of Europe?".<sup>168</sup> Bu esere göre her şeyden önce arka planda çok yıllardan beri Trilateralliler için önemli olan mesele, bu dünyanın süper zenginlerinin varlıklarını kurtarmak meselesidir. Ve merkez medyanın Orwell'e özgü "yeni dil" ile yurttaşların us-

<sup>166</sup> Alındılandı: <http://info.kopp-verlag.de/hintergruende/deutschland/andreas-von-rt/yi/trilaterale-kommission-hauptversammlung-dieses-jahr-in-deutschland.html>

<sup>167</sup> Alındılandı: <http://juergenelsaesser.wordpress.com/2009/05/21/bilderberger-und-trilaterale-kommission/>

<sup>168</sup> Bkz. <http://rt.com/news/europe-debt-crisis-takeover-215/>

lu uslu yutmalarını sağlaması gerekiyor. O zaman onların zihniyetiyle yazan medya, bu perspektiften bakılınca Trilateral Komisyon'un kuklası olmaktan başka bir şey değildir. Leipzigerli medya bilimcisi Uwe Krüger, Trilateral Komisyon'u elitlerin "çıkarlarını" "kamuoyunda duyulmadan önce" müzakere ettikleri bir örgüt olarak anlatıyor.<sup>169</sup>

Basına kapalı ve böylece kamuoyuna da kapalıdır. Bu kapalı olma durumuyla ilgili olarak, alışılmış olduğu üzere Trilaterallerin toplantısında, üyelerin ancak bu koşullar altında açıkça ve özgürce düşünce ve bilgi alışverişinde bulunabildikleri açıklaması yapılıyor. Bu tıpkı mafyada olduğu gibi bir şey. Konferanslar ve konuşmalar hakkında güvenilir bilgiler esas itibarıyla dışarıya sızıyor. Mantıksal sonuç olarak bu gizli tutma işi, sayısız spekülasyonlara yol açıyor ki bunlara güvenmemek gerek. Örneğin yukarıda adını verdiğimiz Belgradlı uluslararası hukukçu Smilija Avramov, Trilateral Komisyon hakkında şunları söylüyor:

*Ayrıca Global Governance, Trilateral Komisyon için "without Governments", yani hükümeteşiz dünya hâkimiyeti anlamına gelmektedir. Böylelikle dünya çapında devlet fonksiyonlarının çökertilmesi amacı güdülmekte ve mevcut hükümetlerin yanından dolaşarak halkların kaderini yönlendirmek amacıyla sözüm ona hükümet örgütlü olmayan araçlar yaratılmaktadır.*<sup>170</sup>

Bütün bunlardan sonra şu sonuca varılabilir: Mevcut krizler rastlantısal değildir, bunlar istenmiştir. Ve bu krizlere Trilateral Komisyon gibi bilinmeyen örgütler sebebiyet vermekte ve Yeni Dünya Düzeni amacına hizmet etmektedirler, yani elitlerin diktatörlüğü amacına.

Onların toplantılarının ne kadar önemli olduğunu sonuçta sadece toplantı yerleri kanıtlamıyor: Trilateral Komisyonun 1977'deki yıllık toplantısı en azından Almanya'da doğrudan

<sup>169</sup> Bkz. Uwe Krüger, Meinungsmacht, S. 148f.

<sup>170</sup> Alıntlandı: <http://juergenelsaesser.wordpress.com/2009/05/21/bilderberger-und-trilaterale-kommission/>

Şansölyelikte yapıldı. O zamanki Şansölye Helmut Schmidt, güçlülerin hepsi Şansölyelikte oturabilsin diye sandalye getirtirdi.<sup>171</sup> O zamandan beri pek bir şey değişmedi. Trilateral Komisyon'un 2013 yıllık toplantısı mart ayında Berlin'de yapıldı. Ön sırada, 1977'de Bonn'da olduğu gibi kurucu David Rockefeller bulunuyordu.<sup>172</sup>

Trilateral Komisyon 2010'da Brüksel'de yaptığı toplantıda AB yurttaşlarının Brüksel'e daha fazla karar verme yetkisi vermesini kararlaştırdı. Sonradan haber ajansı Reuters, ulusal devletlerin egemenliklerinin azaltılması, "ekonomik birliğe" götürecek diye ağzımızın suyunu akıttı.<sup>173</sup> Brüksel'e daha fazla karar verme yetisi verilecek. Acaba yurttaşlar, vergi mükellefleri ve seçmenler bununla mutabık mıdır? Eğer bu konuda bilgilendirilmezlerse, kapalı kapılar ardında neye karar verildiğini bilmezlerse, nasıl mutabık olurlar? Trilateral Konferansı gibi gizli toplantılar yapıp saygısızca davranarak ne konuda anlaşıklarını bilmezlerse, nasıl mutabık olurlar?

*LobbyControl*'un bir projesi olan Lobbypedia, Trilateral Komisyon'a "Ekonomi Elitlerinin Lobi Örgütü" diyor.<sup>174</sup> FAZ'ın dış politika şefi Klaus-Dieter Frankenberger seve seve hep onunla birliktedir.<sup>175</sup> Benim zamanımda FAZ'da elbise üzerine Amerikan Kovboy çizimleri ve kalın purolarla dikkati çeken gazeteci, besbelli bir de büyük sermayenin esrarengiz lobi kuruluşunun üyesi olmaktan gurur duyuyordur. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'daki resmi özgeçmişinde şöyle yazıyor: "2001 yılının başından beri dış politika sorumlusu. Trilateral Komisyon'un üyesi."<sup>176</sup> FAZ'ın gazetecisi Frankenberger, o kuruluştaki milyarder David Rockefeller ile, Bilderbergli Mario Monti ve Jean-Claude Trichet ile, Avrupa Merkez Bankası eski başkanı ile, Deutsche-Bank şefi Jürgen Fitschen ile birlikte,

<sup>171</sup> Bkz. <http://www.zeit.de/1977/45/heimliche-herrscher-des-westens>

<sup>172</sup> Bkz. <https://compact-online.de/bilderberger-und-trilaterale/> adresindeki fotoğraf

<sup>173</sup> Bkz. <http://www.reuters.com/article/2010/05/17/us-eurozone-budgets-analysis-idUSTRE64G12W20100517>

<sup>174</sup> Alındı: [https://lobbypedia.de/wiki/Trilaterale\\_Kommission](https://lobbypedia.de/wiki/Trilaterale_Kommission)

<sup>175</sup> Bkz. [http://www.trilateral.org/download/file/TC\\_list\\_12-13\(3\).pdf](http://www.trilateral.org/download/file/TC_list_12-13(3).pdf)

<sup>176</sup> Alındı: <http://www.faz.net/redaktion/klaus-dieter-frankenberger-11104551.html>

eski ABD Dışışleri Bakanı Madeleine Albright'ın yanında, eski ABD Savunma Bakanı John Deutch'un yanında, eski ABD gizli servis şefi John Negroponte ile birlikte Henry Kissinger'in yanında oturuyor.<sup>177</sup> O oturduğu yer, bir gazeteci için doğru yer mi; onun, eski işlevsel medya anlayışına göre her şeyden önce denetim işlevi olması gerekmez miydi?

Ön safhada bulunan bir Alman gazetecinin aynı zamanda ekonomi elitlerinin ve ABD'li milyarder David Rockefeller'in komplo etkisi yapan lobi kuruluşunda bulunması, bu nasıl olur? Bir de bu gazeteci, kuruluşun 2013'teki yıllık toplantısı vesilesiyle yazı yazıyor.<sup>178</sup> Başlığın altındaki satırda şöyle deniliyor: "Bir deniz fenerimiz yok - yoksa acaba var mı?" Ve yazı şu sözlerle başlıyor: "David Rockefeller 40 yıl önce Trilateral Komisyon'u hayata geçirdi." Acaba okur bir dernek üyesinin kendi derneği hakkında yazı yazdığını fark ediyor mu?

FAZ'ın arşivine bakarsanız, Frankenger'in benim bakış açıma göre, saray haberciliğini andıran Trilateral Komisyon ve David Rockefeller için yazdığı çok sayıda haberi görürsünüz. Örneğin Nisan 2003'te Frankenger, bir yazıya ("Amerika'nın Yeni Oyun Arkadaşı") şu sözlerle başlıyordu: "Otuz yıl önce David Rockefeller'in iyi bir fikri vardı: Bir forum yaratmanın vakti gelmemiş miydi ...". Ve Mart 2013'te Frankenger, "Huzursuzluk İçindeki Dünya" adlı FAZ makalesine şöyle başlıyordu: "David Rockefeller 40 yıl önce Trilateral Komisyon'u hayata geçirdi. Komisyon, New Yorklu bankerden, mesenden bir yanıtı ..." İyi niyetli milyarder Rockefeller, iyi düşüncelerle, iyi Trilateral Komisyon? Bu kitabın en başında, başka bir milyarderin ve Frankenger'in (ve benim!) saray haberciliği üzerine FAZ'da ne yazdığımı mutlaka hatırlıyorsunuzdur: Öteki milyarder Sultan Kâbus idi ve Frankenger'in ve benim büyüleyici lüks seyahatlerimizi

<sup>177</sup> Bkz. [http://www.trilateral.org/download/file/TC\\_list\\_12-13\(3\).pdf](http://www.trilateral.org/download/file/TC_list_12-13(3).pdf)

<sup>178</sup> Bkz. FAZ-Artikel »Welt in Unruhe« adres: [http://fazarchiv.faz.net/?q=frankenger+trilaterale+kommission+2013&search\\_in=q&timePeriod=timeFilter&timeFilter=&DT\\_from=&DT\\_to=&KO=&cxrdefs=&NN=&CO=&CN=&BC=&submitSearch=Suchen &sext=0&maxHits=&sorting=&toggleFilter=&dosearch=new#hitlist](http://fazarchiv.faz.net/?q=frankenger+trilaterale+kommission+2013&search_in=q&timePeriod=timeFilter&timeFilter=&DT_from=&DT_to=&KO=&cxrdefs=&NN=&CO=&CN=&BC=&submitSearch=Suchen &sext=0&maxHits=&sorting=&toggleFilter=&dosearch=new#hitlist)

karşıladı; bu seyahatlerden dolayı ikimiz de meslektaşlar çevresinde uzun süre hayranlık uyandırdık. Biz FAZ'daki saray haberciliğimiz için gönüllü olarak kendimizi “yağlattırdık”. Elitlerle sıkı fıkı olma durumu Frankenger’de besbelli devam ediyor. Gazetecilerin paraya ve elit güçlere ne derece yakın olmalarına, lobi kuruluşlarının içine ne kadar girmelerine izin veriliyor?

Ben, eski meslektaşım Klaus-Dieter Frankenger’in adını bu kitapta sık sık andım. Ondan hoşlanmadığımdan değil. Tam tersine. Çünkü onu yıllar boyunca çok yakından tanıyınca onun gibi alfa gazetecilerin bir Rus matruşkası gibi olduğunu anladım. Burada kastedilen, insanın her seferinde yeni düzlemleri bulduğu iç içe geçmiş kuklalar. İnsan kapalı yer altında nihayet son düzlemi bulduğuna inanır. Sonra sıradaki ortaya çıkar. Frankenger’de durum bir seferinde Atlantik İnisiyatifi danışma kurulu, sonra Avrupa Politikası Enstitüsü’nün direktörlüğü, Münih Güvenlik Konferansı’na katılım ya da tartışılan Trilateral Komisyon üyeliği. Ama gazetecilerin hangi çıkarları muhtemelen ne zaman, nerede ve nasıl etkileyeceklerinin bilinmediği matruşka olmamaları gerekir. Trilateral Komisyon Bilderbergilerin bir şubesi idi ve şubesi olmaya devam ediyor. Ve benim kişisel anlayışıma göre gazetecilerin orada işi yoktur.

Alman sosyolog Rudolf Stumberger, kendini elit tayin edenlerin dünyasında giderek anlam kazanan tedrici yeniden-feodalleşmeden bahisle, bunların yapılarının resmi yapılara paralel olarak ortaya çıktığından söz etmektedir; başka bir ifadeyle, gölge kabine fenomeni oluşturup onun amacı için, kapsamlı, mümkün olduğunca küresel bir güç kazanmak ve mutlak kontrol uygulamak için.

Kamuoyunun, bu türden yapıları ve bu yapıların amaçlarını öğrenme zamanı gelmiştir. Ancak bunun gerçekleşmesi için maksatlı olarak bilgilendirilmeyen kamuoyunun kendi bakış açısını değiştirmesi lazım. Yeni perspektifler karşısında o “ah-tapotun” gizli organlarının gerçeğini kabul etmek durumunda

ve arzusunda olması gerekir. Trilateral Komisyon, Alman yönetici kadrolarını ahtapot gibi saran birçok elit kuruluştan sadece bir tanesidir.

Ekonomiden ve basından çeşitli politikacıların, örneğin Alman dış politikasına ilişkin beyanlarının neredeyse birbirinin aynısı olmasına şaşırın kişiye, bir kez de dünyada diğer elit birliklerin Alman dış politikasına ilişkin beyanlarına bakması tavsiye olunur. Orada son yıllarda sadece transatlantik ilişkilere ve NATO'ya yönelmiş bir birlik ortaya çıktı. Amerikan yanlısı bu birlikteki insanlar, bu arada birbirlerine öylesine sıkı sıkıya bağlanmışlardır ki içlerine başka hiçbir fikir işlemiyor. Onlara uymayan fikirler derhal sorumsuz hayaller olarak ve tehlikeliymiş gibi karalanıyor. Birlikleri konu edinen kişiye, tercihen komplo teorisi olarak önemsiz gösterilip küfrediliyor. Milyarder Rockefeller'in Trilateral Komisyonu'nun yanı sıra Almanya'da, *American Academy'nin*, *American Jewish Committee'nin*, *Aspen Enstitüleri'nin*, Atlantik-Brücke'nin, Atlantik İnisiyatifi'nin, Alman Atlantik Topluluğu'nun, Alman Dış Politika Topluluğu'nun (DGAP) ve milyarder George Soros'un *European Council on Foreign Relations*'inin (ECFR) büyük etkisi bulunmaktadır.

Her şeyden önce bu tür ya da buna benzer kuruluşlara ve çevrelerine dahil olanlar ya da dahil olmuş olanlar şunlardır:

| Soyadı                 | Adı      | Kuruluş                                                                                                | Mesleki Durumu                      |
|------------------------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Baring, Prof. Dr.      | Arnulf   | Atlantik İnisiyatifi                                                                                   | Tarihçi                             |
| Berger, Prof. Dr. h.c. | Roland   | Atlantik-Brücke<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP<br>European Council on Foreign Relations ECFR     | Roland Berger Strateji Danışmanlığı |
| Brok                   | Elmar    | Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                                                                      | MdEP                                |
| Brzezinski, Dr.        | Mark     | Atlantik İnisiyatifi                                                                                   | McGuire Woods                       |
| Bütikofer              | Reinhard | American Jewish Committee<br>Aspen Enstitüleri<br>Atlantik-Brücke<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP | MdEP                                |
| Chrobog                | Jürgen   | Atlantik İnisiyatifi                                                                                   | BMW Vakfı Herbert Quandt            |

| Soyadı                   | Adı             | Kuruluş                                                                                                   | Mesleki Durum                                                    |
|--------------------------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Cromme, Dr.              | Gerhard         | European Council on Foreign Relations ECFR Aspen Enstitüleri                                              | Siemens AG Denetleme Kurulu Başkanı                              |
| Diekmann                 | Kai             | Atlantik-Brücke                                                                                           | Bid Gazetesi                                                     |
| Dohnanyi, Dr., von       | Klaus           | Alman Dış Politika Topluğu DGAP                                                                           | Hamburg eski yönetici belediye başk. SPD                         |
| Dombret Dr.              | Andreas         | Atlantik-Brücke                                                                                           | Bundesbank Yönet.                                                |
| Döpfner, Dr.             | Mathias         | American Academy Aspen Enstitüleri American Jewish Committee                                              | Springer Yayınevi                                                |
| Enders                   | Thomas          | Atlantik-Brücke Alman Dış Politika Topluğu DGAP                                                           | EADS                                                             |
| Fischer                  | Joschka         | Atlantik-Brücke European Council on Foreign Relations ECFR                                                | Eski Dışişleri bakanı                                            |
| Fitschen                 | Jürgen          | Atlantik-Brücke                                                                                           | Deutsche Bank                                                    |
| Frey, Dr.                | Peter           | American Jewish Committee                                                                                 | ZDF                                                              |
| Gauck                    | Joachim         | Atlantik-Brücke                                                                                           | Federal Cumhurbaşkanı                                            |
| Genscher, Prof. Dr. h.c. | Hans-Dietrich   | Alman Dış Politika Topluğu DGAP                                                                           | Eski Dışişleri Bakanı                                            |
| Graf Lambsdorff          | Alexander       | American Jewish Committee Atlantik-Brücke Atlantik İnisiyatifi European Council on Foreign Relations ECFR | MdEP                                                             |
| Graf Lambsdorff          | Hagen           | Alman Dış Politika Topluğu DGAP                                                                           | Diplomat                                                         |
| Großmann Dr.             | Jürgen R.       | Atlantik-Brücke                                                                                           | Georgsmarienhütte                                                |
| Guttenberg zu            | Karl-Theodor    | Atlantik-Brücke European Council on Foreign Relations ECFR                                                | Eski Savunma Bakanı                                              |
| Holbrooke                | Richard C.      | American Academy                                                                                          | ABD-elçisi 1993, ölm. 2010                                       |
| Inacker, Dr.             | Michael         | American Academy Alman Dış Politika Topluğu DGAP                                                          | Handelsblatt                                                     |
| Ischinger                | Wolfgang        | American Academy American Jewish Committee Atlantik-Brücke European Council on Foreign Relations ECFR     | Allianz SE, Münih Güvenlik Konferansı'nın yönetim kurulu başkanı |
| Joffe Dr.                | Josef           | American Academy Aspen Enstitüleri                                                                        | Die Zeit yayıncısı                                               |
| Kempe Dr.                | Frederick       | Atlantik-Brücke                                                                                           | The Atlantic Council of the United States                        |
| Kiep                     | Walther Leisler | Atlantik-Brücke Atlantik İnisiyatifi                                                                      | Politikacı                                                       |

| Soyadı                  | Adı         | Kuruluş                                                                                                   | Mesleki Durum                                    |
|-------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Kissinger               | Henry A.    | American Academy                                                                                          | ABD Eski Dışışleri Bakanı                        |
| Klaeden von             | Eckart      | Aspen Enstitüleri<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP<br>Atlantik-Brücke<br>Atlantik İnisiyatifi         | Daimler                                          |
| Klose                   | Hans-Ulrich | American Jewish Committee<br>Atlantik-Brücke<br>Atlantik İnisiyatifi<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP | Politikacı, SPD                                  |
| Koch-Weser              | Caio        | Atlantik-Brücke<br>European Council on Foreign Relations ECFR                                             | Deutsche Bank                                    |
| Kornblum                | John C.     | American Academy<br>Atlantik İnisiyatifi                                                                  | ABD- elçisi 1997 - 2001, Chairman Lazard Germany |
| Lange                   | Christian   | Atlantik-Brücke                                                                                           | MdB, SPD                                         |
| Lindemann               | Beate       | American Jewish Committee<br>Atlantik-Brücke<br>Atlantik İnisiyatifi                                      | Atlantik-Forum'un Ticari başkan yardımcısı,      |
| Maltzahn Freiherr von   | Paul        | Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                                                                         | Diplomat                                         |
| Maltzahn von            | Nina        | American Academy                                                                                          |                                                  |
| Mißfelder               | Philipp     | Atlantik-Brücke<br>Atlantik İnisiyatifi<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                              | MdB, CDU                                         |
| Müller                  | Kerstin     | Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                                                                         |                                                  |
| Murphy                  | Philip D.   | Atlantik-Brücke                                                                                           | ABD-Elçisi                                       |
| Naumann, Dr.            | Michael     | American Jewish Committee                                                                                 | Eski müsteşar                                    |
| Nouripour               | Omid        | Atlantik-Brücke<br>Alman Atlantik Topluluğu                                                               | MdB, Yeşiller                                    |
| Nowak                   | Wolfgang    | American Jewish Committee                                                                                 | Alfred Herrhausen Gesellschaft                   |
| Oetker, Dr.             | Arend       | American Jewish Committee<br>Atlantik-Brücke<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                         | Dr. Arend Oetker Holding GmbH & Co. KG           |
| Oppenheim, Freiherr von | Christopher | Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                                                                         | Bankhaus Oppenheim                               |
| Pflüger, Prof. Dr.      | Friedbert   | Atlantik-Brücke<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                                                      | Müsteşar, görevde değil                          |
| Polenz                  | Ruprecht    | Atlantik İnisiyatifi<br>European Council on Foreign Relations ECFR                                        | MdB, CDU                                         |

| Soyadı                    | Adı            | Kuruluş                                                                        | Mesleki Durum                                                    |
|---------------------------|----------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Primor                    | Avi            | Atlantik İnisiyatifi                                                           | İsrail elçisi, görevde değil                                     |
| Robbe                     | Reinhold       | American Jewish Committee<br>Alman Atlantik Topluluğu                          | Eski MDB, SPD                                                    |
| Sandschneider, Prof. Dr.  | Eberhard       | Atlantik İnisiyatifi<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                      | Otto-Wolff-Direktor des Forschungsinstituts der DGAP             |
| Sommer, Dr.               | Theo           | Alman Dış Politika Topluluğu DGAP                                              | Die Zeit eski mensubu                                            |
| Teltschik, Prof. Dr. h.c. | Horst M.       | Aspen Enstitüleri<br>Atlantik İnisiyatifi<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP | Eski Münih Güvenlik Konferansı yön. Kur. Bşk.. Kohl'un danışmanı |
| Vassiliadis               | Michael Zissis | Atlantik-Brücke                                                                | Maden, Kimya, Enerji Sanayisi Sendikası                          |
| Voigt                     | Karsten D.     | Aspen Enstitüleri<br>Atlantik İnisiyatifi<br>Alman Dış Politika Topluluğu DGAP | Eski MDB, SPD                                                    |
| Warburg                   | Max M.         | Atlantik-Brücke                                                                | M. M. Warburg & Co. Privatbank                                   |
| Weizsäcker von            | Richard        | American Academy                                                               | Eski Federal Cumhurbaşkanı                                       |
| Wenning                   | Werner         | Atlantik-Brücke                                                                | Bayer AG                                                         |
| Wowereit                  | Klaus          | American Academy                                                               | Berlin eski yönetici belediye başkanı                            |

Eğer örneğin milyarlar Rockefeller ile milyarlar Soros'un bu tür kuruluşlarda arka planda ipleri nasıl çektiklerini görürseniz birçok şey daha net hale gelir. Bir örnek: 1913'te kurulan saygın sol liberal Britanya haftalık *New Statesman* gazetesi, 2003 yılında uzun bir haberle milyarlar George Soros'un kendisinin de ortak finanse ettiği sözüm ona kamu yararına kuruluşların yönetim görevini kime verdiğini ortaya koydu. Bunlar çoğunlukla Amerikan gizli servislerinin ya da gizli servis yakını kuruluşların ya da askeriye'nin eski çalışanlarıdır.<sup>179</sup> *New Statesman*, "George Soros belki de, bazılarının dediği gibi doğrudan tam maaşlı CIA ajanı olarak nitelenemez. Ama onun firmalarının ve NGO'larının, ABD genişlemesine sıkı bir şekilde dahil olduğu kuşku götürmez,"<sup>180</sup> diye yazdı. Soros,

<sup>179</sup> Bkz. <http://www.newstatesman.com/economics/economics/2014/04/ns-profile-george-soros>

<sup>180</sup> Bkz. <http://www.newstatesman.com/economics/economics/2014/04/ns-profile-george-soros>

Rockefeller ve transatlantik düşünce kuruluşları, her şeyden önce egemenlik stratejisi ve ekonomik mülahazalarla eski Doğu Bloku ülkelerinde ve Yakın Doğu'da ve Kuzey Afrika'da ihtilallere götürdü, hatta bunları alevlendirdi.

Milyarder George Soros'un *European Council on Foreign Relations* (ECFR) kuruluşundaki yol ve yöntem biçimi hep aynıdır: Kendi ekonomik çıkarları için sevimsiz bir seçim sonucu gibi bir olaya alenen manipülasyon diyerek iftira atılır ya da örneğin Tunus'daki gibi bir olay - bir manavın güya kendini yakması - ardı arası kesilmeyen protestolar ve gösteriler için bahane edilir; bunlar yeni medya üzerinden organize edilir, ta ki yönetimde olan hükümet vazgeçip istifa edinceye kadar. Amaç, ABD'ye karşı iyi niyetli, neoliberal Soros'un ekonomik çıkarlarına cevap verecek bir hükümetin işbaşına gelmesidir.

Soros'un ihtilal makinesi hakkında *Der Freitag* gazetesi şöyle yazıyor:

*Bununla birlikte Soros, "Regime Changes"e (rejim değişikliğine -ç.n.) ve devrimlere katılmayı ancak kendisi için tehlikesiz olursa kabul etmesiyle bilinmektedir. Başarılan gerçekler tarih olmuşlarsa, Polonya'da seksenli yıllardaki Solidarnosc ve yüzlerce milyon dolarla karşıladığı ve uzun süre ustalıkla kurgulanan Sırbistan'da Milosevic hükümetini düşürme gibi olaylarda kendi fikir sahipliğini kabul eder ve hatta bununla böbürlenir. Soros makinesinin aynı şekilde top attığı ve Şa-kaşvili'nin milyarderin hayır duası ile iktidara geldiği Gürcistan'daki Gül Devriminde Soros, biraz dikkatli olmaya başladı. Mısır'daki iktidar mücadelesi karışıklıklarında ve Yasemin Devriminde kendini tayin eden insanseverin devletleri ve toplumları tahrip etme hevesiyle kaleme alınmış "şiddet eylemini üstlenme yazısı" yoktur.<sup>181</sup>*

Bizim medya temsilcilerimiz, perde arkasından yönlendirilen basın kampanyalarında rol alıyorlar; acaba meseleyi bilmedikleri için mi? Gazeteci Peter Riesbeck'in Temmuz 2013'te *Frankfurter Rundschau* ve hem de *Berliner Zeitung*'da çıkan

<sup>181</sup> Bkz. <https://www.freitag.de/autoren/soenke-paulsen/die-soros-maschine>

Bulgaristan'daki güya Avrupa yanlısı huzursuzluklar haberini ele alalım.<sup>182</sup> Habere şu sözlerle başlıyor: "Dimitar Bechev, Sofya'daki durumu biliyor". Sonra okur, "Bechev'in Sofya'da, Berlin'de ve Londra'da bürosu bulunan bir Avrupa araştırma enstitüsü olan *European Council on Foreign Relations* (ECFR) için çalıştığını" öğreniyor.

Milyarder George Soros'un ECFR'si, sıradan okura bilimsel "araştırma enstitüsü" olarak satılmaktadır. George Soros'dan ve ECFR üzerinden kendi çıkarı için alevlendirdiği gösterilerden bir tek söz edilmiyor. Ve Bechev, Riesbeck'in iddia ettiği gibi sadece ECFR için çalışmıyor, Sofya'daki büroyu yönetiyor,<sup>183</sup> bu arada sadece "sırf sosyal bilimci olarak meraktan" "kendi başına sokağa çıktı". Sofya'daki göstericilerin güdülerine kadar da asil. Haberde, "Bizim için önemli olan gerçek demokrasidir," diyor. Tıpkı Arap dünyasındaki protestolarda, genç, iyi eğitim görmüş ve güya tamamen Batı'ya dönük göstericilerin imajı çizildiği gibi. Ve göstericilerin lehine Avrupa'nın müdahalesi talep ediliyor. Bütün bunlar yönlendirilmiş basın kampanyası kokuyor.

Halkın öfke damarının çatlaması ve spontan öfke patlaması, sadece bütün devletleri değil, bölgeleri de ABD'nin ve az sayıda milyarderin düşündüğü anlamda değiştirmek için güya her zaman bir araç oluyormuş. Diğer eski Doğu Bloku devletlerinde "devrimler", mesela halka değil, eski Sovyet devletlerinin Rusya'nın egemenlik alanından çıkıp Batı'ya (NATO) katılma çabalarına hizmet ediyordu. Devrimler parasal olarak Batılı milyarderlerin vakıfları tarafından karşılanıyordu, örneğin Rockefeller'in ya da George Soros'un. Soros açık seçik itiraf etti: "Benim vakıflarım Slovakya'daki (1998), Hırvatistan'daki (1999) ve Yugoslavya'daki (2000) rejim değişikliklerine katkıda bulundu ve sivil toplumu, Vladimír Meciar'ı, Franjo Tudman'ı ve Slobodan Milošević'i makamlarından uzaklaştırmak için harekete geçirdi." Eğer mesele yabancı hükümetleri halk ayaklanması yardımıyla düşürmek ise Soros'un

<sup>182</sup> Bkz. <http://www.berliner-zeitung.de/politik/bulgarien--uns-geht-es-um-echte-demokratie-,10808018,23826154.html> und <http://www.fr-online.de/politik/bulgarien-proteste-bulgarische-mutbuenger,1472596,23816396.html>

<sup>183</sup> Bkz. <http://www.ecfr.eu/content/experts> ve [http://ecfr.eu/content/staff/dimitar\\_bechev/](http://ecfr.eu/content/staff/dimitar_bechev/); ECFR, ona ana sayfasında: »Head of Sofia Office, Senior Policy Fellow« diyor.

*Open Society Foundations*’ları da eski aktörlerine dahildir. Bunları besleyen düşünsel zemin, transatlantik düşünce kuruluşlarında yaratılmaktadır. Ve alfa gazeteciler, merkez medyada, Afganistan’dan tutun Mısır, Suriye ve Irak üzerinden Ukrayna’ya kadar ilgili ülkelerin kesinlikle insanlarına değil, Washington’un egemenlik çıkarlarına ve onların birkaç milyarderine hizmet eden hükümet darbelerini ve askeri hareketleri izliyorlar.<sup>184</sup>

### **Düşüncelerimde FAZ Şefi Schirrmacher: Sivil Hizmet Veren Tank Şoförü**

Esasen alfa gazeteci nasıl olunur? İnsan alfa gazeteci olarak Almanca konuşulan coğrafyada neredeyse her şeyi yapabilir - sadece insan yeteri kadar pervasızca yalan söyleyebilmelidir.

Hayatta başarılı olmak mı istiyorsunuz? Elit birliklerden mi olmak istiyorsunuz? O zaman basitçe bir kez gerçekten başarılı olanların yaşamını analiz ediniz. O zaman aslında, herhalde geçici olarak tam dürüstlük yolunu bırakmak zorunda kalırsınız; her şeyden önce, gerçekten başarılı bir gazeteci olarak. Önce bir tavsiye: Önce - ihtiyaca göre - birbirinden farklı özgeçmişler hazırlayınız. Uygun olduğu yerde sivil hizmet (askerlik yerine geçen - ç.n.) verdiğinizizi iddia edersiniz. Başka bir vesileyle de tank şoförü olduğunuzu belirtirsiniz. Belki de o zaman: Sonunda bütün bunların artık önemli olmadığını göreceksiniz. Yine de tercihen en üst sıraya konulup ödülleriyle mükâfatlandırılabilirsiniz.

Eski zaman hikâyelerinden bir kişiyi ele alalım; onun adı, Haziran 2014’te kalp krizinden ölünceye kadar neredeyse her gün medyada çıktı ve sıradan bir yurttaşın gözüne bugün bütün kuşkuların ötesinde yüce olarak görünüyor: *Frankfurter Allgemeine Zeitung*’un diğer yayıncılığını yapan Frank Schirrmacher. Ben onun acemiliğini çok yakından gözledim. Biz genç redaktörler olarak çok sohbet ettik, her şeyden önce büyük redaksiyon konferansları dışında.

<sup>184</sup> Bununla ilgili bkz. <http://nsnbc.me/2013/10/29/atlantic-council-energy-summit-in-istanbul-and-regional-balkanization/>

Ülkemizin muktedirleri Şansölyelikte buluştukları vakit Schirmmacher de yanlarındaydı. Örneğin Deutsche-Bank'ın şefi Josef Ackermann'ın 2009'da 60. doğum gününde olduğu gibi.<sup>185</sup> Bunlar nasıl insanlardır ki, Schirmmacher gibi birini en yukarıya, gerçekten güçlüler çevresine çıkarıp ilk bakışta her türlü kuşkunun ötesinde yüce insanmış gibi gösteriyorlar? Onun bütün ödülleri burada sayacak halimiz yok; uzun listeden sadece birkaçını belirtelim: Ludwig-Börne Ödülü, Jacob-Grimm Ödülü, Goldene Feder - acaba ödülleri verenler adamın geçmişini de birlikte takdir etmişler midir?

Schirmmacher ile ilgili olarak bugün şaşırtıcı olan sadece onun parlak tarafının dile getiriliyor olmasıdır. Ama kültür - eğlence yayıncısının değişikliklerle dolu hayatı, 1996'da *Spiegel*'de aşağıdaki sözlerle anlatılıyordu:

*Hakikat, süsleme ve serbest buluş arasındaki sınırlar, yüksek yetenekli adamda aynı şekilde akıcıdır. Bazı ayrıntılar öylesine komiktir ki, FAZ redaktörleri bu arada amirleri kariyer hızıyla olası bütün ölçüleri kaçırdı mı diye soruyorlar.*<sup>186</sup>

Burada alıntıladığım bu yazı *Spiegel*'de çıktığı zaman, biz FAZ'ın siyasi redaksiyonunda, meslektaşlar arasında karşılıklı olarak birbirimize nasıl baktığımızı asla unutmayacağım. *Spiegel*'in yazmaya devam ettiği kişinin, bir meslektaşımız olması son derece üzücüydü:

*Etiyopya'da bir çocuk olarak kaçırıldığı, kendisini her an öldürmeye hazır erkeklerin arasında büyüdüğü hikâyesiyle en candan arkadaşını şaşırtmış. Redaktörler yayıncılarının önce iddia ettiği gibi sivil hizmet görevi mi yaptığı, yoksa bu arada dolaşıma soktuğu gibi tank şoförü müydü, tahmin etmeye çalışıyorlar?*<sup>187</sup>

<sup>185</sup> Bkz. <http://www.zeit.de/politik/2011-04/gericht-kanzleramt-essen-ackermann>, Schirmmacher "Ben oradaydım", diyor.

<sup>186</sup> Alıntılandı: <http://www.spiegel.de/spiegel/print/d-8924245.html>

<sup>187</sup> Alıntılandı: <http://www.spiegel.de/spiegel/print/d-8924245.html>

Şimdi derin bir nefes alıyorsunuz ve 1 Nisan hatırlatılmış gibi mi hissediyorsunuz kendinizi? Lütfen vazgeçmeyin ve biraz daha okumaya devam edin, çünkü bu üslup neşe içinde devam ediyor. Schirrmacher hakkında şunlar da söyleniyor:

*Bazı palavra atmalar besbelli bir keyif anında ortaya çıkıyor. Schirrmacher'in neden gazetelerdeki bir albümde yüzyıl dönümünün üst tabakaya özgü villası ile birdenbire özellikle güzel bir resim gösterip ilave olarak da böyle bir evde büyüdüğünü açıklamasını başka türlü izah etmek mümkün değil. Gerçekte küçük Frank Wiesbaden'de bitişik sıra evlerden birinde büyüdü. Doğrusu birkaç dil sürçmesi de açık hesaba uyuyor. Anlaşılan o zaman hâlâ görevde olan şefi Fest'e dalavukluk etmek için günün birinde ona Society of Fellows tarafından Amerikan Harvard Üniversitesinde Hitler kitabı üzerine bir konferans vermesi için rica edildiğini haber verir. (...) Harvard'da Society of Fellows'un bürosunda hiç kimse konuşmanın herhangi bir zamanda alenen yapıldığını hatırlamaz. Doktora öğrencilerinin ve destekçilerin itibar sahibi kulübü, aslında burs verme işleriyle meşgul oluyor. Yetkili sekreter, "Biz yemek düzenliyoruz, konferans değil", diye açıklar.<sup>188</sup>*

Bunlar Spiegel makalesinden alınan birçok komik bölümden sadece birkaçıdır; hayatında anlaşılan gerçek olmayan şeyleri söylemiş. Birçok rezilliğine rağmen kendisinden emin olan Schirrmacher, örneğin Herbert-Quandt Vakfının vakıf yönetim kurulunun başkan yardımcısı oldu.<sup>189</sup> Adama saygı gösteriliyordu. Bir zamanların komik Münchhausen'inin ardılını, elitlerimizin öz geçmişlerinde ya da doktora çalışmalarında tahrifat yapmaktan ya da intihal yapmaktan sıra sıra zan altında bulundukları bir zamanda takdir ediyorlardı. Ayrıca Schirrmacher orada da kendini en iyi toplulukta buldu. Schirrmacher'in doktora çalışmasında kendinden intihal ettiği ve master çalışmasını geniş ölçüde bir kez de üniversitede

<sup>188</sup> Alıntılандı: <http://www.spiegel.de/spiegel/print/d-8924245.html>

<sup>189</sup> Örn. Sinclair-Haus-Gespräche'nin 11. sayfasına bkz., hrsg. Von der Herbert-Quandt-Stiftung, Thema: Gesellschaft ohne Zukunft?, Bad Homburg, November 2004

doktora çalışması olarak sunduğu ayrıntılarıyla yukarıda alıntılarladığımız *Spiegel* makalesinde yer almaktadır. Açıklama: Onun davranışını Schirrmacher'in çevresi besbelli bugün çok normal buluyor. İşte bizim değerleri çökmüş dünyamızda durum budur: Atalarımızın herhalde daha ziyade kırmızı ya da sarı kart çıkaracakları yerde, biz temiz insanların çiçek beyazı yeleklerindeki muhtemel çirkin lekeleri atıyoruz, alkışlıyoruz ve ödül veriyoruz. Gerçekten bizim sahip olmak istediğimiz gazetecilik bu mudur? Besbelli öyle.

Joachim Rohloff, aylık *Merkur* dergisinde, Schirrmacher'in *Ego: Das Spiel des Lebens* adlı kitabının yayımlanması vesilesiyle *Payback*'te çok sayıda örnek verip dilbilgisi, üslup ve içerik yönünden hatalarını kanıtlayarak ağzının payını verdi: "Sevgili okurum, sana sunduğum pislik beş para etmez, onu zıkkımlayacağını biliyorum."<sup>190</sup>

*Wirtschaftswoche*, 2013'te FAZ yayıncısı Schirrmacher hakkındaki bir habere şu başlığı attı: "İnfantilizm ile megalomani arasındaki Schirrmacher".<sup>191</sup>

Ve Berlinli *taz*'ın da Schirrmacher hakkında söyleyecekleri var:

*Toplum biyografik sanatçıya inanıyor, Wikipedia online sözlükte kendi hakkında yaptığı kaydı, zaman zaman güzelleştirilmiş olarak okuyordu - örneğin sonradan tekrar silinen takdirnamelerle birlikte.*<sup>192</sup>

Girişte alıntılarladığımız sivil hizmet yapan tank sürücüsü hakkındaki *Spiegel* makalesinden bu yana geçen yıllar içinde, bu gazetecide pek bir şey değişmemiş görünüyor. Elit birlikler karşısında konuşuyordu.<sup>193</sup> Akşama davet edildiği vakit şöyle

<sup>190</sup> Alıntılандı: <http://www.merkur-blog.de/2013/02/sorgfaltspflichten-wenn-frank-schirrmacher-einen-bestseller-schreibt/>

<sup>191</sup> Bkz. <http://www.wiwo.de/politik/deutschland/bettina-roehl-direkt-schirrmacher-zwischen-infantilitaet-und-groessenwahn/7840200.html>

<sup>192</sup> Alıntılандı: <http://www.taz.de/1/archiv/?dig=2006/06/24/a0014>

<sup>193</sup> Bkz. <https://www.elitenetzwerk.bayern.de/elitenetzwerk-home/aktuelles/meldungen/2013/november-2013/enbforum5/>

deniyordu: “Dr. Frank Schirrmacher 1994’ten beri ‘Frankfurter Allgemeine Zeitung’”un diğer yayıncısıdır. Frank Schirrmacher bu pozisyonda Almanya’nın en nüfuzlu düşünce oluşturanlarından biri olarak kendini kabul ettirmiştir ...”.<sup>194</sup> Münchhausen’i andıran, elitlerle bütünleşmiş bir düşünce oluşturusu. Yani insan bir alfa gazeteci olarak neredeyse her şeyi yapmaya kalkışabilir. Sadece yeteri kadar küstahça yalan söyleyebilmek lazım.

### Büyük İsimlerle İlişki mi Satın Alınıyor? Soylu Yok Ediyor

Önemli bir gazetede çalışıyorsanız etrafınız acımasız çıkarıcılarla çevrilmiştir. Bu arada söz konusu olan çoğunlukla saray haberciliğidir. AB politikacılarının resmi bildirimlerini kopya eden kişinin, partilerin, birliklerin ve vakıfların basın bildirimlerini “kopyala/yapıştır” yoluyla alan ya da hatır söyleşisi için emre amade olan kişilerden farkı yoktur. Eskiden, Ortaçağda, saray haberciliği, tebaanın soylu saraylarındaki olaylardan (düğünler, doğumlar, anlaşımlar ve tamamlanan barış sözleşmeleri) resmi duyuruyla haberdar edilmesi idi. Saray haberciliği her zaman yardımseverdir. Ve seçimlidir. Zaman besbelli Ortaçağdan beri değişmedi. Bir örnek: *Dresdener Nachrichten/Dresdener Allgemeine* 19 Mayıs 1914’te saray haberciliğinin tipik bir biçimini haber yapmıştı:

“Kraliyet Zatı Şahaneleri Prens Johann Georg, Cumartesi akşamı kendi aziz günü için tören düzenledi. Bu vesileyle Kraliyet Zatı Şahaneleri nezdinde saat 1’de Kraliyet Sarayının Prensleri ve Prenseslerinin de katıldığı bir aile yemeği düzenlendi.”

Tam 100 yıl sonra 18 Mayıs 2014’de *Frankfurter Allgemeine Zeitung*’da, politikada kısa haberlerde şöyle deniliyordu:

<sup>194</sup> Alıntlandı: [https://www.business-rhein-neckar.de/portal/fep/de/dt.jsp?setCursor=1\\_434427&cursorPath=%7C434427%7C444798](https://www.business-rhein-neckar.de/portal/fep/de/dt.jsp?setCursor=1_434427&cursorPath=%7C434427%7C444798)

“Kont Anton Andreas von Faber-Castell, Frank bölgesindeki aile şatosunda, Avustralyalı Kate Stahl ile düğün şenliği düzenledi. Nürnberg yakınındaki Stein Luther Kilisesinde yaklaşık 300 konuk nikâh için toplanmıştı.”

FAZ bugün de klasik “saray haberciliği” yapıyor, yani soylularla ilgili olaylar hakkındaki duyuruyu yayımlama işini.

Soyluluk ve gazetecilik, bunlar birbirine uyuyor mu? Bazen gazeteciler her şeyden önce iyi ilişkileri yüzünden “satın alınırlar”. Ben bunu Kont Alexander von Schönburg-Glauchau ile yaşadım. Kendisi milyarder<sup>195</sup> Gloria von Thurn und Taxis ile Maya Flick’in (boşandıktan sonra güya 20 milyonla idare edemiyordu<sup>196</sup>) kardeşidir. Ben *Frankfurter Allgemeine Zeitung*’da çalışırken, kendi verdiği bilgilere göre mütevazı koşullarda büyümüş olan Schönburg’un gazetede, Berlin ekinde bir işi varmış. Önceki bölümde betimlediğim Frank Schirrmacher, o zaman FAZ’ın kültür-eğlence yayıncısıydı; bana bir seferinde gururla Schönburg’u FAZ’ın Berlin eki için “satın aldığını” söyledi. Daha sonra Schönburg ile ben tanınmış Gruner+Jahr Yayınevinde birlikte çalıştık. Orada eski FAZ elemanı Holger Christmann ile birlikte değerli *Park Avenue* magazinini hazırladık. Sonra Gruner+Jahr, Kont Alexander’i gemiye aldı. Medya servisi Kress, bu konuda şu haberi veriyor:

*Von Schönburg, G+J tarafından özellikle fevkalade ilişkilerinden dolayı satın alındı (kendisi Prenses Gloria von Thurn und Taxis’in kardeşidir)...<sup>197</sup>*

Yine aynı şey var: “satın alındı” ifadesi. Kendinize insan satın alıyorsunuz. Hem de ilişkilerinden dolayı. Birinci derecede önemli olan yetenekleri değil. Bilimci Stephan Weichert ile

<sup>195</sup> Bkz. <http://www.mittelbayerische.de/region/regensburg/regensburg/artikel/45-minuten-bei-den-thurn-und-taxis/983218/45-minuten-bei-den-thurn-und-taxis.html>

<sup>196</sup> Bkz. <http://www.welt.de/print-welt/article663344/20-Millionen-Mark-sind-nur-relativ-viel.html>

<sup>197</sup> Özgün kaynak: <http://kress.de>/ve burada da bulunabilir: <http://www.indiskretionehrensache.de/2005/09/armer-alexander-von-schoenburg/>

Christian Zabel, Kont Alexander von Schönburg-Glauchau için *Park Avenue*'de aşağıdaki cümleleri yazdılar:

*Toplumsal oportünizmi en yüksek erdem olarak açıklayan kapalı sosyete topluluğu, bu arada hatta gazetecilikte çoktandır üstesinden gelindiğine inanılan soylu elitleri tekrar medya topluluğunun üst düzeyine sarıyor. Örneğin Gloria von Thurn und Taxis'in kardeşi, bir sosyete gazetesinin genel yayın yönetmeni olarak atandı, çünkü herhalde seçkin soylu unvanlarının künyeye kaydedilmesi tekrar şık hale geldi - hele ilgili bir de gazete çıkarmaktan pek haberi yoksa. Yayınevi, görevlendirilen Park Avenue şefinin en fazla yayınsal dekorasyon olarak bulundurulabileceğini, entelektüel sözcü olarak işe yaramadığını çok geç itiraf etti - bu nedenle de daha sonra işine son verildi...*<sup>198</sup>

Toparlarsak, bu biraz, soylu yok ediyor, gibi tınılıyor. Kont Schönburg, o zaman herhalde daha çok fikir yoksunu idi. Bu durum başkalarının da dikkatini çekmiş. Medya gazetecisi Stefan Niggemeier, bu konuda 2011'de şunları yazıyordu:

*Altı yıl önce Alexander von Schönburg, medya mesleğinin bir anlığına alay konusu oldu. Schönburg, o zaman asil olduğu düşünülen yeni Gruner+Jahr'ın "Park Avenue" adındaki dergisinin genel yayın yönetmeni idi. Konu ve fikir araştırırken Online-Community'de "A Small World"den açıklamalar rica edip, karşılık olarak elli tane de üç aylık serbest abonelik teklif etti. Bu durum ortaya çıkınca Thomas Knüwer, "Handelsblatt"- Blog'da konuyla ilgili yorum yazdı (...): Bizim gazetecilik okulumuzda en önemli kurallardan birisi: "Yeryüzünde en yoksul insan, elinde konu olmayan gazetecidir." Böylece "Park Avenue"nın genel yayın yönetmeni Alexander von Schönburg, dilenen bir gazetecidir. Kelimenin en gerçek anlamıyla.*<sup>199</sup>

<sup>198</sup> Alıntılандı: Stephan Weichert, Christian Zabel, Die Alpha-Journalisten, S. 25

<sup>199</sup> Alıntılандı: <http://www.stefan-niggemeier.de/blog/11657/armer-thomas-knuwer/>

Kont Alexander von Schönburg-Glauchau, soylu çevrelerden haber yapmayı seviyordu; daha sonra *Bild* gazetesine iniş yaptı. 2007'de *Bild*'de soylular uzmanı oldu.<sup>200</sup> Sözüm ona yüksek soylular hakkındaki bilgi kozunu oynama denemesi, feci şekilde başarısız oldu. Örneğin Winsdorslardaki Noel arifesinin akışını şu sözlerle betimliyor:

*İngiliz Kraliyet mensupları Sandringham şatosunda toplanmıştı. Onların bugünkü günü: Sabahları gezmeye gitmek ya da atla gezinti var. Saat 15'te herkes televizyon karşısına oturup Kraliçenin Noel konuşmasını dinliyor.*<sup>201</sup>

Bu üzücü bir durumdu. Kont Schönburg, Kraliçenin Noel konuşmasının Noel arifesinde değil, 25 Aralık'ta yayımlandığını bile bilmiyordu.<sup>202</sup> Eskiden serbest abonelik karşılığında fikir arayan soylu saray habercisi, yüksek soyluların dünyasını gerçekten iyi tanımiyordu. Böylece *Bild*'de Otto von Habsburg hakkında kısa tarihsel özetle birlikte bir yazı yazdı ("Bugün o adam Kayzer olsa"<sup>203</sup>); orada şöyle deniliyor:

*Franz Joseph'in oğlu, genç Kayzer I. Karl, sadece iki yıl yönetimde kaldı, sonra Habsbuglar azledildi.*

Kayzer I. Karl aslında Kayzer Franz Joseph'in oğlu değil. Karl aslında Arşidük Otto'nun ve Prenses Maria Josepha von Sachsen'in (Saksonya - ç.n.) oğlu idi. Veliaht oldu, çünkü Franz Joseph'in tek oğlu olan veliaht prens Rudolf, 1889'da intihar etti; bunun üzerine Franz Joseph'in yeğeni Franz Ferdinand veliaht oldu. Ve o, 1914'te Sırp milliyetçisi Gavrilo Princip tarafından Saraybosna'da vurularak öldürüldü. Böylece tahta onun yeğeni I. Karl geçti. Ama yüksek soylular hak-

<sup>200</sup> Bkz. <http://www.bildblog.de/2525/alexander-von-tuten-und-blasen/>

<sup>201</sup> Alıntılандı: <http://www.bild.de/leute/star-news/leute/royal-kolumne-schoenburg-3347564.bild.html>

<sup>202</sup> Örn. Bkz. <http://diepresse.com/home/techscience/internet/350508/Queen-veroeffentlicht-Weihnachtsansprache-auf-YouTube> ve <http://www.manager-magazin.de/unternehmen/it/a-525227.html>

<sup>203</sup> Bkz. <http://www.bild.de/leute/2007/leute/otto-adel-kaiser-2059128.bild.html>

kındaki bu bilgiyi *Bild*'in soylu uzmanından bekleyebilir misiniz, ki o, iddialı kitaplar okurken kendi beyanına göre “beyin krampına” tutuluyor?<sup>204</sup>

Benim için unutulmayan şey ise onun *Sigara İçmeyen Neşeli İnsanlar. Keyifle Sigara Nasıl Bırakılır* adlı kitabıdır. Schönburg'un benim yanımda olduğu zamanlar sigara içmeyle bir sorunu yoktu. Kendisi sosyal bir düşünüş yaşadı. Sigara otlanıyordu.<sup>205</sup> Ve bugün *Bild* gazetesinde “İspanya'da Taht Değişimi - Letizia Kraliçe olabilecek mi?”<sup>206</sup> gibi başlıklar atıyor. Eskiden yüksek soylu evinin şefi olan Schönburg, bugün *Bild* yazarı olarak aynı zamanda şöyle cümleler kuruyor: “Almanya, şairlerin ve düşünürlerin ülkesi mi? Gülünç! Ne kadar sıklıkla ‘ineğin götüne’ baktınız? Ya da atasözü biçiminde ‘Altın çükünüzü şişirttiniz?’”<sup>207</sup> Bu, kesinlikle soyluların güzel kokusu olamaz.

Bir seferinde *taz*, onun hakkında şöyle yazıyordu: “Perişan olmadan sosyal çöküş onun sırrıdır ...”<sup>208</sup> Kız kardeşleri milyarlarla ve milyonlarla ortak oldular - ve Kont Alexander Schönburg *Bild* Gazetesinde “altın çük” ve bir de “Letizia kraliçe olabilir mi?” üzerine yazılar yazabiliyor. *Bild* gazetesi 1995'te ilk sayfasında, *Bild* gazetesi kontunun kız kardeşi Maya Flick'in fotoğrafıyla “Açgözlü Bayan Flick” manşetini atmıştı. Bu arada şimdi kendisi *Bild* gazetesindedir. Meslek grubunun dilinde “çok yönlü - asil”<sup>209</sup> adı verilen Schönburg, bugün *Bild*'de şöyle yazıyor: “Bir seferinde FAZ'dan çıkarıldım. Anlayışla ve yapmacıklı. Buna rağmen kendimi ... hissediyordum.”<sup>210</sup>

Acaba “çok yönlü asil” Alexander von Schönburg, bir zamanlar okurları hakkında ne söylediğini hâlâ hatırlıyor mu:

<sup>204</sup> Bkz. <http://www.bild.de/unterhaltung/kultur/frank-schirmmacher/von-diesem-buch-bekommt-man-muskelkater-im-gehirn-29221524.bild.html>

<sup>205</sup> Örn. Bkz. <http://www.taz.de/1/archiv/?dig=2005/04/11/a0162>

<sup>206</sup> Bkz. <http://www.bild.de/unterhaltung/royals/letizia-von-spanien/kann-letizia-koenigin-36248272.bild.html>

<sup>207</sup> Alıntlandı: <http://www.bild.de/news/inland/arjen-robber/warum-polen-und-hollaender-besser-fluchen-36523934.bild.html>

<sup>208</sup> Alıntlandı: <http://www.taz.de/1/archiv/?dig=2005/04/11/a0162>

<sup>209</sup> Bkz. <http://meedia.de/2013/04/12/spiegel-wohin-segelt-muller-v-blumencron/>

<sup>210</sup> Alıntlandı: <http://www.bild.de/geld/wirtschaft/gruner-jahr/steife-brise-in-hamburgs-blaetterwald-29951972.bild.html>

“Tam da nefret ettiğimiz insanlara hizmet verecek olmamız sapıklıktır. Bu nedenle bir fahişelik kısır döngüsünde bulunuyoruz ki bu bizi doğal olarak Happy Hooker gibi çok eğlendiriyor.”<sup>211</sup> İnsan yazı yazan birisi olarak okuyucularından nefret etmeli mi? Kont Schönburg, Britanya Kraliçesiyle akraba olduğunu seve seve anlatıyor. Bana anlattığı vakit, hatırladığıma göre, sanki onun evine girip çıkıyormuş gibi gelmişti. Gerçek ise şudur: Karısının büyük annesi Yunanistan Prensesi Sophia idi. Ve Schönburg onun üzerinden Büyük Britanya Kraliçesinin kocası Philipp’in büyük yeğenidir. Yani bu çok geniş - evlenerek hısım olmuş - bir akrabalıktır. İnsan “çok yönlü - asil” Schönburg’un bir hayranı olarak kraliyetin sırlarını günün birinde yazıya dökmesini istiyor.

Bu arada emekliye ayrılan İspanya Kralı Juan Carlos, 1956’da 18 yaşında iken o zaman 14 yaşında olan kardeşi Alfon’u vurarak öldürmüştü. Ve polisin bu aile dramını araştırmasına bugüne kadar izin verilmemiştir. Alexander von Schönburg, eğer yüksek soyluları o derece iyi tanıyorsa neden olayın perde arkasındaki gerçeği bizim için aydınlatmıyor? Nihayet Juan Carlos’un karısı Kraliçe Sophia tıpkı Schönburg’un karısının büyük annesi gibi Yunanistan doğumlu prenestir ve ayrıca akıcı bir şekilde Almanca konuşuyor. Evlilikle elde ettiği akraba, Kraliçe II. Elisabeth’in hangi mesleki eğitim aldığını Alman medyasında seve seve okumak isterdim: Oto tamirciliği öğrenimi gördü ve eski zamandan kalma değerli otomobillerin motorlarını tamir edebiliyor. Bu, onur kırıcı bir şey değil ki. Vidalayan Kraliçe, bununla ilgili ayrıntıları *Bild*’de seve seve okurdum. Ve Norveç Kraliçesi Sonja eskiden terzilik öğrenimi gördü, Veliht Prens Harald ile tanışıp evlenmeden önce fıçıdan bira çekiyordu. İsveç’in Silvia’sı eskiden hostes olarak çalışıyordu. Ve Hollanda Kraliçesi Maxima, Latin Amerika’da gayri meşru çocuk olarak doğdu. Eğer Schönburg, gerçekten

<sup>211</sup> Alındı: <http://www.pop-zeitschrift.de/2014/05/09/ironie-und-product-placement-in-tristesse-royale-sonja-lesniak9-5-2014/ve>  
[http://www.wienerzeitung.at/nachrichten/archiv/66005\\_Ein-Dandy-sucht-sich-vergebens-selbst.html](http://www.wienerzeitung.at/nachrichten/archiv/66005_Ein-Dandy-sucht-sich-vergebens-selbst.html)

geri planı bilseydi katil Kral Carlos'dan meyhane uzmanı Sonja'ya kadar ve daha birçok heyecanlı hikâyeyi açığa çıkarırdı. Her halükârda ben hep *Bild*'in "Soylu uzmanı açığa çıkarıyor: Kral Juan Carlos, kardeşini böyle öldürdü" manşetini bekliyorum. Ya da Kral Carlos hakkındaki birçok babalık davasının gerçek arka planının açığa çıkarılmasını bekliyorum.<sup>212</sup>

Kont Alexander'in kitaplarından biri şu cümle ile başlıyor: "Je suis superflue mais irremplaçable": Ben fazlayım ama yerim doldurulamaz." Alexander von Schönburg, bunu bize 2012'de dehasal başyapıtı ile birlikte *Bild*'de Büyük Friedrich'le röportaj yaptığı sırada gösterdi. Onun ölümünden 226 yıl sonra. Manşet şöyleydi: *Bild*'in "Yaşlı Prensle" röportajı.<sup>213</sup> Büyük isimlerle ilişki satın alırsanız böyle olur işte. Bu arada gerçekten önemli ilişkiler herhalde başka yerde kurulur.

### Güç Grubu Bilderberg'iler: Komplo Teorisi mi Yoksa Gerçek mi?

Bugün hiçbir isim sözüm ona komplo teorilerinden "Bilderberg'iler" kadar sorumlu değildir. Bir kısım insanlar için Bilderberg konferansları, politikadan, ekonomiden, askeriyeden, medyadan ve yüksek soylulardan nüfuzlu kişilerin resmi olmayan, özel toplantılarıdır. Diğerleri için dünya egemenliğini kendi eline almayı tasarlayan gizli örgütsel bir grup. Wiki Leaks'in, birçok belgesini yayımladığı<sup>214</sup> Bilderberg'ilerde durum benzer yönlü ve gizli operasyon yapan *Council on Foreign Relations*'da olduğu gibi geçerlidir: Orada tam olarak ne olduğu ve kimin ne söylediği hakkında haber yapamazsınız. Dışarıda olanın, grup hakkında tarafsız bir imaj oluşturmadaki zorluk işte tam da budur - komplo teoricipleri için kolay.

Bu arada aslında medyanın kendisi de Bilderberg'iler hakkında haber yaparken gizli örgütsel gruptan bahsetmektedir.

<sup>212</sup> Bkz. [http://diepresse.com/home/leben/mensch/royal/3848885/Juan-Carlos-Aerger-mit-der-Justiz?\\_vl\\_backlink=/home/index.do](http://diepresse.com/home/leben/mensch/royal/3848885/Juan-Carlos-Aerger-mit-der-Justiz?_vl_backlink=/home/index.do)

<sup>213</sup> Bkz. <http://www.bild.de/news/inland/interview/mit-dem-preussen-koenig-friedrich-dem-grossen-22221908.bild.html>

<sup>214</sup> Bkz. <http://search.wikileaks.org/?q=bilderberg>

Britanya BBC'si şu başlıkları atmıştı: "Inside the secretive Bilderberg Group" (Sır küpü Bilderberg Grubu'nun içinde), "Bilderberg: The ultimate conspiracy theory" (Bilderberg: En üst düzey komplo teorisi) ve "Elite power brokers meet in secret" (Elit güç simsarları gizlice toplandı). *Asia Times*, grubu 2003'te aynı adlı makalede "Masters of the Universe" (Evrenin Efendileri) olarak nitelendirdi.<sup>215</sup> *Münchener Merkur*, 2005 yılında aynı adlı makalede "güçlülerin gizli toplantısı" hakkında haber yaptı. *Ottawa Citizen*, 2006'da "the World's Elite slip into town for secret Meeting" (Dünyanın Eliti gizli toplantı için şehre indi) haberini veriyordu. Ve *CBC News*, 2006'da Bilderberg toplantısının bir "Informal Forum or Global Conspiracy?" (Gayriresmi Forum mu, yoksa Küresel Komplo mu?) diye soruyordu.

Yani *Asia Times*'in iddia ettiği gibi Bilderbergliler "Masters of the Universe" - dünyanın efendileri midirler? Eski yıllarda her kim sadece konferansın adını ağzına alsa vahşi komplo teorici olarak damgalanırdı. Bugün durum farklıdır. Bugün en azından onun varlığı üzerine konuşabiliyorsunuz.

Konferans ilk kez Mayıs 1954'te Hollanda Prensi Bernhard'ın daveti üzerine Hollanda'da onun Bilderberg Oteli'nde düzenlendi. Böylece Bilderbergliler adını ilk toplantı yerinden alıyor. Bilderberglilerin başından beri önemli parasal yardımları hem Amerikan hükümeti ve CIA'den, hem de Amerikan *Committee for a United Europe* (ACUE) üzerinden sağlanan özel kaynaklardan ve diğer kuruluşlardan aldıkları bir gerçektir. Yani burada söz konusu olan hiçbir şekilde tarafsız bir kuruluş olmayıp, bir çıkarın yönettiği Amerikan yanlısı bir kuruluştur ki görevi, gizli bir şekilde Washington için ve Amerikan çıkarları için etki yapmaktır.

Bilderberg grubu elit bir çevredir; 1954'ten beri Avrupa'nın ve ABD'nin önde gelen elitlerini bir araya getiriyor - ekonomi patronları ve stratejistler, itinayla seçilmiş politikacılarla ve gazetecilerle buluşuyorlar. Basit ifadeyle Bilderberg'de politikacıların kişisel kariyerleri değil, elit birliklere yapısal yakın-

<sup>215</sup> Bkz. [http://www.atimes.com/atimes/Middle\\_East/EE22Ak03.html](http://www.atimes.com/atimes/Middle_East/EE22Ak03.html)

lık söz konusudur. Bu nedenle “halk partisi” temsilcileri Birlik ve SPD muntazam olarak Bilderberg ile birliktedir. Normal olarak Bilderberg’liler konferansına 130 kişi katılıyor; bunların üçte ikisi Batı Avrupa’dan ve üçte biri Kuzey Amerika’dan geliyor. Davet edilen katılımcıların yaklaşık üçte ikisi finans sektöründen, sanayiden, üniversitelerden ve medyadan ve yaklaşık üçte biri de hükümetlerden ya da siyasi kuruluşlardan gelmektedir.

*LobbyControl* örgütü, 2014’te Kopenhag’daki Bilderberg buluşması için şöyle yazıyor:

*Deutsche Bank’ın yanında haftalık gazete “Die Zeit” Almanya’da uzun yıllar Bilderberg’lilerin ikinci geleneksel sütunuydu ve “Steering Committee”de temsil ediliyordu. Bu sene Zeit temsilcisi yerine sadece Axel Springer’den Mathias Döpfner orada bulunuyordu. Medya gazetecisi Stefan Niggemeier’e göre Zeit, Bilderberg’deki koltuğundan kalıcı olarak vazgeçti. Mart ayında Zeit’in etik kuralları hakkında bir makale yazdı: “Buna rağmen güya gerçekten yazı işlerindeki şeffaflık ve mesafe ile ilgili giderek artan bir hassasiyet var. “Zeit”in kötü şöhretli Bilderberg Konferansındaki onlarca yıl muhafaza ettiği koltuğunu bırakması bunun bir sonucudur - “geri alınmaz” diyor. Bu koltuk şimdi Springer yönetim kurulu başkanı Mathias Döpfner tarafından dolduruluyor.” Zeit’in çıkması sevindiricidir. Axel Springer’in üstlenmesi, hayır. Elde kalan, Bilderberg konusunda Almanya’da medyanın şöhret elde etmiyor olmasıdır. Bu arada bizim bu konferanslar hakkında daha fazla eleştiren kamuoyuna ve haberciliğe ihtiyacımız var. Çünkü elitler arasında ortak perspektifler geliştirmek için bu türden gizli ve yüksek düzeyli toplantılar önemli rol oynamaktadır. Bunlar demokratik bünyeleri şeffaf olmayan, resmi olmayan bağlantılar tarafından örtme sorunu için varlar.*<sup>216</sup>

Medya bilimcisi Uwe Krüger, Bilderberg’liler hakkında Almanya’da yayımlanan az sayıdaki raporlardan birine 2007’de şu başlığı attı: “Alfa Gazeteciler kuşatılmıştır”. Krüger orada şunları yazıyordu:

<sup>216</sup> Alıntlandı: <https://www.lobbycontrol.de/2014/06/bilderberg-2014-eliten-unter-sich/>

*Gazetecilik merakı ya da aydınlatma arzusu, yerleşik medyada yoktur. Bunun tahmini olmaktan kaynaklanmadığına dair işaretler var. Örneğin 1967'de İngiltere'de bir andıç dışarıya sızdırıldı; bu andıçta Newspaper Proprietors Association'ın şefi Cecil King, yayın meslektaşlarını "hiçbir koşul altında konferansın içeriğine dair bir haber ya da sadece bir spekülasyonun", St. Johns College'de, Cambridge'de basılmayacağını "hatırlatıyordu" (...) ABD eylemcisi ve film yapımcısı Alex Jones, 2006'da, Bilderberg Konferansı'nı belgelemek için Otta-  
wa'ya uçtuğu vakit, Kanada Göçmen Dairesi memurları tarafından havalimanında 16 saat tutuldu (...) Bilderberg kitap yazarı İspanyالی Daniel Estulin, 2005'de Rottach-Egern'e giderken Münih Havalimanında Alman gizli servisi tarafından on saatlik sorgulamaya tabi tutulduğunu anlatıyor. Ardından Rottach-Egern'de kaldığı küçük otelin gizli servisçilerle dolu olduğunu belirtiyor.*

Krüger devam ediyor:

*Bazı gazeteciler Bilderberg'in koruma duvarlarıyla başlarını belaya sokarken ötekiler beş yıldızlı otelin içinde, hükümet başkanlarıyla, bakanlarla ve holding başkanlarıyla birlikte oturuyorlar. Sorular zorluyor: eğer haber yapmayacaksanız orada ne işiniz var, hatta susmak zorunda iseniz? Hajo Friedrich'in talebi ne durumda, hep eleştirel mesafeyi korumak ve alçalmamak, iyi bir mesele olsa bile? Bilderberg gazetecileri için "dahil olmaksızın her yerde birlikte olmak" sloganı geçerli değil midir? (...) Zeit'in diğer yayıncısı Josef Joffe, internette yapılan bir sorgulamaya elektronik bir postada özlü bir şekilde cevap verir: "Sorry, gizlilik kararlaştırılır ve riayet edilir."*

Ama geçmişte Bilderberg'ilerle aynı masayı paylaşan tartışmalı Josef Joffe, sadece şikâyet düşkünü oyunbozan değildir<sup>217</sup>. Zeit'in şefi Theo Sommer de, ayrıca Matthias Naß (Zeit) ile

<sup>217</sup> Bkz. Örn. <http://meedia.de/2014/07/29/einstweilige-verfuegung-gegen-die-anstalt-zdf-wehrt-sich-gegen-zeit-journalisten-joffe-und-bittner/>

Christoph Bertram ya da yayıncı Hubert Burda ve Springer'in şefi Mathias Döpfner de, Bilderberg'lilerle temas etmekten korkmuyorlardı.

Münihli medya sosyoloğu ve yayıncı Rudolf Stumberger, 2010 Bilderberg Konferansı ile ilgili olarak, "örneğin haftalık *Die Zeit* gazetesinin sorumlu editörlerinin yıllar boyunca Bildenberg'lilerle bütünleşmiş durumda olmalarına rağmen, bütün öteki katılan gazeteciler gibi bir satır bile olsa konferanslar hakkında haber yapmamalarını" anlamakta güçlük çektiğini ifade ediyordu. Bilderberg'lilerin Konferanslarında önemli siyasi ve ekonomik kararlar alındığı açıktır. Bu konferanslara demokratik kurumlar ya hiç katılmamakta ya da kısmen katılmaktadır. Örneğin bu kitapta sözü edilen Trilateral Komisyon (bir başka Amerikan yanlısı lobi kuruluşu) Rockefeller'in önerisi üzerine bir Bilderberg Konferansı sırasında kuruldu. Avronun tedavüle sokulmasının nedeni de Belçikalı işadamı ve onursal başkan Étienne Davignon'un belirttiğine göre bir Bilderberg Konferansıdır.<sup>218</sup> AET'nin kuruluşuna ilişkin Roma Anlaşmalarının oluşumunda eski Berlin ABD elçisi John McGhee'nin beyanına göre Bilderberg Konferansları "önemli rol" oynamıştır.

Ama Bilderberg'liler, benzer birçok elit çevrelerden sadece biridir. David Rothkopf, *Die Super-Klasse. Uluslararası Elit Güçlerin Dünyası* adlı kitabında, dünya çapında yaklaşık 600 küresel davranışta bulunan hükümetten, uluslararası holdinglerden finans devlerinden ve medyadan en başarılı olanlarını ele aldı. Bunların yüksek yoğun güçleri nedeniyle "aslında geyegenlerin anahtarı ellerindeydi". Rothkopf'un araştırması, kendisinin Clinton hükümetinde uluslararası ticari ilişkiler müsteşar yardımcısı olarak krize bizzat vakıf olmasından dolayı önem kazanıyor. Kendisinin yaptığı tanımlamada Bilderberg Konferanslarının, bunların toplandıkları birçok forumdan sadece biri olduğu net bir şekilde anlaşılıyor. Rothkopf şu görüştedir:

<sup>218</sup> Bkz. <http://www.fr-online.de/politik/bilderberg-konferenz-geheim-treffen-der-elite,1472596,4471506.html>

*Gerçi bu kuruluşlara giren insanların ... dünya hâkimiyetini ele geçirmek için gizli planlar tertip ettikleri çok zayıf bir ihtimaldir. Ancak bunların ortak çıkarlarının olması da büyük ölçüde ihtimal dahilindedir. Hem hedef koyma bakımından hem de pek çok bakımdan dünya ve onun gelişmesi hakkındaki görüşleri birbirine benziyor. Birbirleriyle ilişki kurmaları, grup olarak komplo hazırlamak için değil, kendi güçlerini kazançlı bağlantılarla genişletmek içindir.*

Medya uzmanı Uwe Krüger, birkaç gazetecinin Bilderbergli-  
lere yakınlığı ve komplocu toplantıların ketumiyeti hakkında yaptığı değerlendirmeyi net bir şekilde dile getiriyor:

*Birçok faktörün birlikte değerlendirilmesiyle açıklanabilir. Birincisi: Çok sayıda normal gazeteci, kısa bir süre öncesine kadar Bilderberg hakkında henüz hiçbir şey duymamış. İkincisi: Yüksek çevrelerde iyi ilişkileri olan alfa gazeteciler, onu biliyor olmalılar, ancak muhtemelen gizli buluşmaları rezilce bir şey olarak değil, normal kabul ediyorlar; ayrıca ilişkilerini riske atmak istemiyorlar. Üçüncüsü: Springer, Burda ve Holtzbrinck yayınlarının gazetecileri aydınlatıcı olarak ayrılıyorlar, çünkü Mathias Döpfner, Hubert Burda ve Matthias Naß (Die Zeit Holtzbrinck Yayınevinde çıkıyor) Bilderberglidirler ve hiç kimse kendi ekmek kapısına karşı soruşturma yapamaz. Dördüncüsü: İyi bir hikâye için iyi bir kaynak lazım. Bilderberg olayında iyi kaynak yoktur: Bütün katılımcılar konuşmamak için söz vermişlerdir, katılmayanlar ise somut hiçbir şey bilmiyorlar. Kural çerçevesinde bakılınca Bilderberg'in kamuoyunun odağına daha çok gelmesi gerekir. Çünkü "soft power" ("yumuşak güç" - ç.n.) buradan başlamakta ve küresel elitler burada sosyalleştirilip birbirine bağlanmaktadır.<sup>219</sup>*

Bütün dünyadan güçlü karar vericiler, her yıl az sayıda seçilmiş gazetecilerle birlikte buluşup üç günü koruma altında birlikte geçiriyorlar. Bu buluşmanın biz yurttaşlar için anlamı,

<sup>219</sup> Alıntılандı: <http://www.heise.de/tp/artikel/34/34928/1.html>

güçlerinde ve bu tür konferanslarda verdikleri muhtemel kararlar ve anlaşmalarda yatmaktadır. Gizli tutma buyruğu, orada meselenin sadece bir nezaket teatisi olduğu savına karşıdır. Bütün katılımcılar bugünün insanlarıdır; kamuoyu bunlara haklı olarak ilgi duymaktadır. Bunların eylemlerinin bilinçli olarak neden saklandığı bilinmiyor.

Bilderberglilerin buluşmaları, *Asia Times*'in yazdığı gibi bir "Masters of the Universe" - dünyanın efendileri - buluşması mıdır? Réseau Voltaire'in ve Axis for Peace Konferansının kurucusu ve başkanı Fransız entelektüeli Thierry Meyssan, kendisinden önce hiç kimsenin yapmadığı şekilde Bilderberglilerle ve hikâyeleriyle meşgul oldu. Meyssan bambaşka bir sonuca varıyor: Bilderbergliler NATO rotasında bir lobi kuruluşudur, kamuoyunun düşüncesini Amerikan yanlısı anlayışla etkilemekle yükümlüdür.<sup>220</sup> Orada tercihen gazetecilerin herhangi bir işinin olmaması gerekirdi.

---

<sup>220</sup> Bkz. <http://www.voltairenet.org/article171339.html>



## BÖLÜM 4

### Kendine Bir Gazeteci Satın Al - Rüşvetçi Muhabirlik

*Bu kitapta isimleri belirtilen kişiler, elit kuruluşlarla sırnaşık, tiksindirici bir şekilde sarmaş dolaş olduklarını kabul etmiyorlar. Ayrıca onlar lobici olduklarını kabul etmiyorlar. Elit insanlarla olan yakınlıklarından dolayı “yoldan çıkarıldıklarını” da kabul etmiyorlar. Ve bunlar, anılan guruplara gazeteci olarak yakınlıkları nedeniyle gazeteci ısınsını kaybettiklerini kabul etmiyorlar. Yaptıkları haberlerde belirtilen çevrelerden etkilendiklerini kabul etmiyorlar.*

Bir Alman PR danışmanı Hasso Mansfeld, sitesinde, “Medya çalışmalarınızı söyleşi ve marka isimler yerleştirerek en yüksek düzeyde tamamlıyoruz ...”<sup>1</sup> şeklinde reklamını yapıyor. Aslında bahçıvanlık<sup>2</sup> eğitimi almış olan Mansfeld’in, söyleşilere aracılık etmesi boşuna değil. Ve o, bu alanda tek isim de değildir. Buna göre bize medyada röportajcılık sunulmasını dışarıdaki birçok gazeteci ve PR danışmanı besbelli “normal” buluyor. Oysa tarafsız üçüncü bir kişi için yakından bakılınca bir şekilde satın alınmış gibi görünüyor. PR elemanı Mansfeld’in sitesindeki cümle, onun benzerleri başka PR acentelerinde de var, bende talep etkisi yaratıyor: “Kendine bir gazete-

<sup>1</sup> Alıntlandı: <http://www.hassomansfeld.com/site/>, Screenshot vom 8. Juli 2014, unter »Dienstleistungen«, dort Punkt C. Operative Medienarbeit.

<sup>2</sup> Bkz. <http://kress.de/kresskoepfe/kopf/profil/9063-hasso-mansfeld.html>

ci satın al!" lleride örneklerini göreceğimiz gibi biz yurttaşları keçeli yapışkan PR ile tıkamak isteyen pek çok Mansfeld var. Besbelli bu işi gönüllü yapan çok da gazeteci var. Ya da bu tür PR elemanları bir sahne oluşturmuyorlar. Çünkü normal bir vatandaşın gözünde gazeteciler, medyada "söyleşiye aracılık etme"yi bayraklarına yazmış olan PR acentelerinin etrafında herhalde büyük bir kavis çizerler. Stefan Laurin gibi sıradan<sup>3</sup> bir gazeteci, bir seferinde *Welt am Sonntag* için, *Cicero* için ve hem de maddi bakımdan ayakta kalmak için mücadele eden *Blog Ruhrbarone*<sup>4</sup> için yazarsa, 2014 yazında PR elemanı Hasso Mansfeld ile medyanın geleceği üzerine bir söyleşi yapıp<sup>5</sup> böylece kendini onların PR'lerine kullandırır ve onların acentelerini öylesine değerlendirirse uyanık yurttaş olarak sadece dikkatli olmak gerekiyor. Ne de olsa insan bunu önemli olmadığı için unutulabilir. Ama eğer önemli ve nüfuzlu medya kendini kullandırırsa işte ancak o zaman gerçekten dehşet verici olur. Ve bir de tabii siyaset, büyük sermaye ve kamu kanallarının medya yapımcıları ve bizim saygın gazetelerimiz PR yaparsa.

### Gazetecilerin Üçte İkisi Rüşvetçidir

Axel Springer yayıncısı, eskiden redaktörlerine dolgun ücret ödemekle kalmayıp, Noel için hediyeler de verirdi: Her redaktör ayrıca Noel parasına ilaveten (bir televizyon ya da benzer bir şey) hediye ve Hamburg'un şarkütericisi Michelsen'den büyük bir kutu dolusu lezzetli yiyecekler alırdı. Ve jübile için bütün çalışanlara bir altın para veriliyordu. Bu hediyelerin karşılığında gazetecilerin ne yapmaları gerekiyordu? Bir örnek: 1983 Şubat'ında *Bild am Sonntag*, o zamanki SPD'nin Şansölye adayı Hans-Jochen Vogel'e karşı karalama kampanyası başlattı. Gazete birinci sayfasında "Şansölye adayı Dr.

<sup>3</sup> "Sıradan" kelimesini aşağılayıcı anlamda kullanmıyorum, bu sıfatla onun "alfa-gazeteci" olmadığını ifade etmek istiyorum.

<sup>4</sup> Bkz. <http://druckstellen.info/organisation/jury/stefan-laurin.html?PHPSESSID=r0gf8paji12q6kuc957knppv16>

<sup>5</sup> Bkz. <http://www.ruhrbarone.de/oeffentlich-rechtliche-schonkost-fuer-die-massen/82986#more-82986>

Vogel'in NS geçmişi"ni "açığa çıkarıyordu". Vogel, "Eski NS kültür işleri sorumlusu" imiş. Alelacele SPD politikacısının sözüm ona NS geçmişi Hitler Gençliğinin 16 takım başı ile birlikte oluşundan meydana geliyordu. Sözüm ona bu açığa çıkarma işi doğrudan Axel Springer'in Berlin'deki bürosundan yönetiliyordu. Axel Springer'den çok memnun kalan kimi gazeteci de yeni bir arabanın anahtarını alıyordu. Artık o günler geçti. Bugün birçok gazeteci ve bulunduğu yayınevleri çıplak hayatta kalma mücadelesi veriyor. Bugün bütün sınırlar birbirine karıştı.

Alman Federal Yüksek Mahkemesi bir kararında somut olarak şunu ortaya koydu: Satın alınmış haberler, belirgin ve anlaşılır bir şekilde "ilan" kelimesi ile işaretlenip okurun fark edileceği şekilde ayırt edilecektir.<sup>6</sup> Ama gerçekte durum öyle değil. Ekonomi magazini *brand eins*, 2014'te manşette kocaman harflerle bugün söz konusu olan şeyin "Seni göt, satın al-sana"<sup>7</sup> olduğunu yazdı. Gazeteciler, redaksiyon olarak kendilerini ne ölçüde satın aldırabilecekleri konusunda tartışıyorlar.<sup>8</sup> Ve tartışmaya devam ediyorlar. Bu arada "dosyalar" ve "Specials" ("özel dosyalar" - ç.n.) çok cüretkârdır. Örneğin *Capital*'ın Ocak 2014'te yayımladığı dosyalar. Konu: "Kişisel emeklilik planınız". Tek ilan müşterisi: ERGO Sigorta Grubu. Motif: "ERGO Emeklilik Garantisi" ve "Size danışmanlık yapıyoruz". Amaç: Müşteri kazanmak. Bu, tatsızlığın ötesinde bir şey.

1990 ile 1998 yılları arasında *Frankfurter Allgemeine Zeitung* da benim meslektaşım olan Wolfram Weimer, branş uzmanlarının beyanlarına göre, satın alınmış muhabirlik işine besbelli tam olarak hâkimdir. Kendisi 2012'de Weimer Media Group'u kurdu ve ekonomi yayınları çıkarıyor.<sup>9</sup> Bunlardan birinin adı

<sup>6</sup> Bkz. <http://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=pm&Datum=2014&Sort=3&nr=66713&pos=1&anz=24&Blank=1>

<sup>7</sup> Bkz. <http://www.brandeins.de/archiv/2014/werbung.html>

<sup>8</sup> Bkz. Örn. <http://www.journalist.de/ratgeber/handwerk-beruf/menschen-und-meinungen/umfrage-zu-native-advertising-darf-werbung-inhalt-sein.html>

<sup>9</sup> Bkz. [http://www.weimermediagroup.de/Weimer\\_Media\\_Group/Weimer\\_Media\\_Group.html](http://www.weimermediagroup.de/Weimer_Media_Group/Weimer_Media_Group.html)

*Börse am Sonntag*'dır. Orada “konuk yazılar” var. Reklamcı Dr. Thomas Levermann, benim eski FAZ meslektaşım ve onun çıkardığı *Börse am Sonntag* hakkında güzel şeyler yazmıyor, orada şunlar var:

... Wolfram'ın Weimer Medium'u “*Börse am Sonntag*”daki “konuk yazılar”. Bunlar özellikle eleştirel söyleşilerle dikkat çekiyor. Alıntı:

“BaS: *ActivTrades* başarılı CFD brokerlerinden sayılır. Sizin fikrinize göre güçlü işletme artışının en önemli nedenleri nelerdir? Bu üç yoldan çalışıyor: Birincisi o türden yazılar doğrudan ödenmiştir (Örnek yine *Börse am Sonntag*'dan işte<sup>10</sup>), ama belirtilmemiş, yani ağır bir numara. İkincisi, yazıların parası dolaylı olarak ödenmiştir, çünkü benzer ya da gelecek baskıda bir ilan vardır (Sorry, *Börse am Sonntag* yine sizin<sup>11</sup> Wikifolio örneğiniz) ya da üçüncüsü, yazı “ilan” olarak değil, “ortak çalışma” olarak nitelendirilmektedir.

Hatta bunların belki de hukuki açıdan bir eksigi yoktur - etik olarak benim gözümde kesinlikle temiz değildir.

*Wirtschaftsjournalist*'in şef redaktörü Markus Wiegand'ın alfa gazeteci Wolfram Weimer ile berbat deneyimleri olmuş. *Wirtschaftsjournalist*'in Weimer ile yaptığı baş röportajının yetkilendirilmesi üzerine yazıyor:

Yayıncı ve yılların top gazetecisi Wolfram Weimer ile konuşmamız Münih'te *Englischer Garten*'de bir restoranda kısmen normal gidiyordu. (...) Doğrusu sonundaki yetkilendirme, daha önce ender görülen meşakkatte oldu. Weimer, konuşmayı üçte bir uzatıyordu (...) bazı beyanları bir ilişki içine sokuyordu ve birçok düzenlemeyi kendi PR'ının ilerleme hırsıyla buduyordu. Bütün bunlar, kabul edilme sınırını zorlu-

<sup>10</sup> Bkz. <http://www.boerse-am-sonntag.de/leben/refugium-der-woche/artikel/hotel-bue-low-palais-dresden.html>

<sup>11</sup> Bkz. <http://www.boerse-am-sonntag.de/akuen/gastbeitraege/artikel/ein-neuer-typ-von-anleger.html>

yordu. Bunun da ötesinde ödüllü gazeteci, aslında konuşmada net olarak yöneltilen sorulara yardım amacıyla el uzatınca oldu. Özgün soru: “Sizin son durağınız olan ‘Focus’da, genel yorumlara göre başarısız mı oldunuz. Yayıncı tarafına geçmeniz bununla bir ilişkisi var mı?” Weimer’in yetkilendirilmesi ile ilgili soru: “Son durağınız ‘Focus’da işler başka zamanlardaki kadar başarılı gitmedi mi. Yayıncı tarafına geçişinizin bununla bir ilgisi var mı?” Weimer, baskıya hazır durumda da, kendi yayıncısının tekliflerinin neden “dikkate alınmadığı ve etkinin dışarıdan geldiği, onun “üçüncü lig” yolunda olduğu konularında artık soru sorulmasını istemiyordu. Weimer, bu pasajları “utanmazca ve aşağılayıcı” buldu ve değiştirdi. Ben de bunları kabul etmek istemiyordum.<sup>12</sup>

Medya kuruluşları ile çalışanları, öncelikle ticari çıkar işletmeleridir. Net ifade edersek, bunların amacı kâr artırmaktır. Yayıncıların ve gazetecilerin amacı para kazanmaktır. Para kazanma eğiliminin, her yerde olduğu gibi, işin üzerinde önemli etkisi vardır. Gazeteciler ve yayıncılar amme menfaati ve temiz hakikat için görevlendirilmiş merhametli gönüllü hasta-bakıcılarımı gibi düşünen kişi, kendini kandırır. Böyle bir kişi, gazetecilerin neden branşlarının mali bakımdan zor zamanlarında hep satın alınır olduklarını da anlamaz.

Birkaç avroyu kabul eden memur, rüşvetçi sayılıyor. Ceza hukukuna göre soruşturma açılıyor ve işten çıkarılıyor. Gazetecilerde ise rüşvet normaldir, evet, hatta iyi davranıştan sayılır. Çünkü bir gazeteci, ne kadar çok rüşvet alırsa yükselme şansı da o kadar çok oluyor. Siyasetin ya da işletmelerin pazarlama bölümlerinden deterjan parolalarını “habermiş” gibi halka alkışlatmaya hazır olan kişi, hükümet ya da işletme sözcüsü olabilir. Rüşvetçi gazetecilerin daha çok örneğini göreceğiz.

Almanca konuşulan coğrafyada, üç gazeteciden ikisi rüşvetçidir - ve bunu çok normal buluyorlar. 45 000 kadrolu ve diğer 40 000 serbest gazeteciden aşağı yukarı 73 000’i düzenli

<sup>12</sup> Alıntılandı: [http://www.newsroom.de/news/detail/\\$IWCOISLTIOKO/](http://www.newsroom.de/news/detail/$IWCOISLTIOKO/)

olarak basın indirimlerini kullanıyor. Net ifadeyle: Kendileri için menfaat istiyorlar. Denetlenebilir başka bir sayı: Bütün Alman gazetecilerinin yüzde 74'ü kendini gönüllü olarak satıyor.<sup>13</sup> Büyük bir Alman gazeteciler web sitesinin başlangıç sayfasında, ziyaretçiler şu sözlerle karşılanmaktadır: “yüzde 50 basın indirimi içindedir: İnternette en büyük basın indirimi veri bankası, gazetecilere nakit para biriktirmek için yardım ediyor: Uçak bileti, fitnes cihazı, kahve makinesi, oyuncağ ayılardan kaydırma jeline kadar 1700'ün üzerinde eşya için basın indirimi piyasa şeffaflığı temin ediyoruz. 10 000 meslektaşın aklıyla birlikte Almanya'nın en büyük basın indirimi veri bankası, bütün basın koşullarının en iyi ipuçlarını sunuyor.”<sup>14</sup>

Gazeteciler böyle indirimleri kuruluşlardan etkin ve enerjik bir şekilde talep ediyorlar. Dominik Stawski, diploma çalışmasını bu konuda yaptı ve şaşırtıcı bir sonuca varıyor.<sup>15</sup> Örneğin şöyle söylüyor:

“Kuruluşların betimlemeleri beni şaşkına çevirdi. Bazı basın sözcüleri gazetecilerin indirim almak için kendilerini adamakıllı baskı altında tuttuklarını anlatıyorlardı. Bu durum, olumsuz haberlerle tehdit etmeye kadar varıyor.”<sup>16</sup>

Örneğin AB, Brüksel hakkında olumlu haber yapsınlar diye ödemedede bulunuyor. Sadece Alman gazetecileri bunun için şimdiye kadar hemen hemen bir milyon avroyu gizlice aldılar.<sup>17</sup> Paraya kavuşmak için bir de yükümlülük beyanı imzalandılar. Açıklamada diğer şeylerin yanı sıra şöyle denilmektedir: “Avrupa Birliği'nin, siyasetinin ve kuruluşlarının imajına doğrudan ya da dolaylı olarak zarar vermeyeceğimi taahhüt ede-

<sup>13</sup> Bkz. <http://blog.wiwo.de/ungedruckt/2012/02/20/die-anfalligkeiten-von-journalisten-fur-kleine-geschenke/>

<sup>14</sup> 27 Mayıs 2014 girildi: <http://www.journalismus.com/>

<sup>15</sup> Dominik Stawski, «Die Prozente der Presse. Bewertung von Journalistenrabatten aus Anbieter- und Nutzerperspektive», VS Verlag 2010

<sup>16</sup> Alıntulandı: <http://www.mediummagazin.de/archiv/2012-2/ausgabe-032012/journalisten-drohen-mit-negativen-berichten/>

<sup>17</sup> Bkz. <http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/kino/gekaufte-berichte-die-eu-bezahlt-journalisten-um-ihr-image-zu-pflegen-1330793.html>

rim.” Net ifadeyle: Eleştirel habercilik arzu edilmiyor. Ve gazeteciler buna harfiyen uymak suretiyle haber yapıyorlar. Tabii ödeme karşılığında. Büyük bir tiyatroda yaşıyoruz. Oynanan oyun kendisine “demokrasi” adını veriyor. “Basın özgürlüğü” de gördüğümüz gibi bu tiyatroda sadece iyi oynanan bir yanılısamadır. Söz konusu olan sadece ödeme değil. Her hafta PR ajanslarından mailler alıyorum; bunlar gizli ve fark edilmeden gazetecileri ve PR bölümlerini birbirlerine bağlıyor. Tabii bu yasak değil, ama ahlaki bakımdan doğru bulmuyorum. Bu nedenle asla cevap vermiyorum, yani beni böyle bir veri bankasında bulmalarına fırsat vermek istemem. Bunu neden yapmıyorum? Okur, beni arka planda hangi PR ajansının haberlerimden dolayı “desteklediğini” öğrenemez. Okurun bu tür tekliflerle ilgili bir imaj oluşturmaması için Temmuz 2014’te aldığım aşağıdaki tipik bir maili alıntılıyorum:

*Konu: Cision gazetecilerin veri bankasına alınmasıyla ilgili soru*  
*Çok muhterem Bayanlar ve Baylar,*  
*Benim adım ...dır ve medya araştırmacısı olarak Cision Germany GmbH redaksiyonunda çalışıyorum, PR branşı için öncü hizmet başarıları sunucusu. Şu anda gazeteci veri bankamızı günlük haberler ve sağlık alanlarında genişletiyoruz ve memnuniyetle (...) redaksiyon üyelerini almak istiyoruz. Veri bankamızın amacı, medya temsilcileriyle PR ileri gelenleri arasında konuyla ilgili diyalog ve bilgi alışverişi sağlamaktır; özellikle bizim listemizdeki medya, gazeteciler ve blogcuların konu alanlarına dayanmaktadır. Müşterilerimizden - PR - ajanslarından ve de büyük küçük işletmelerden - basın bildirimleri ve de basın toplantılarına ve gazetecilik alanınızla ilgili başka bilgilerinizden yararlanmak için davet alabilirsiniz. Kaydolmanın normal olarak herhangi bir masrafı yoktur ve biz verilerin hiçbir şekilde alenen erişilebilir olmayacağını taahhüt ediyoruz. (...) Kalpten teşekkürler. Dostça selamlarımızla, (...) Medya araştırmacısı DACH, CISION Germany GmbH, Hanauer Landstraße 287-289, 60314 Frankfurt/Main*

Bu türden veri bankalarında iseniz, benim eski deneyimlerim böyledir, o zaman pek çok güzel davetler alırsınız. O zaman da gazeteci olarak kur yapmış olursunuz. Bir zaman gelir ustaca maniple edildiğinizi artık fark etmezsiniz.

### **Hatırşınaslıklardan Hoşlanmak: Medya Böyle İtaatkâr Hale Getiriliyor**

Eğer gazeteciler satın alınacaklarsa her zaman paranın rolü olmaz. Aşağı yukarı otuz Alman oto gazetecisi Volkswagen'in daveti üzerine 2008'de Pekin'e Olimpiyat Oyunları'na gitti - kişi başı 25 000 avroya kadar para. Benim bakış açım göre VW'nin amacı rüşvetti. "Medya tarafından olumlu haber yapılmasını garantilemek için" Ağustos ayında seçilmiş gazetecileri Pekin'deki Olimpiyat Oyunları'na davet etmek istiyorlardı, diye otomobil kuruluşunun PR elemanı, Temmuz 2008'de iç vergi kontrolünde açıklama yaptı. VW, oyunların sponsorluğunu yaptı. Ve gazeteciler onu vergilendirerek onurlandırmak için kullanıldılar. O zamanki *Autozeitung*'un şef redaktör vekili Walter Eschment böyle rüşvet aldı. Kendisi de Pekin'e gitmişti, daha sonra bu konuyla ilgili yayınlar için şöyle dedi: "Gazeteciler arasında ters hesaplama yapılmasını çok aptalca buluyorum." Springer'in gazetesi *Welt*'in oto bölüm başkanı Stefan Anker ile, kimi şaşırtır ki, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'un bir elemanı da oradaydı.<sup>18</sup>

Bu satın alınmış haberi, her şeyden önce vatandaşın hiç beklemediği yerde bulmak mümkündür: En saygın medyada. Bu arada başı, öncelikle bir zamanların *Frankfurter Allgemeine Zeitung* gibi ünlü gazeteleri çekiyor. Biliyorsunuz ki bu kitabın yazarı uzun süre FAZ için çalıştı. Değişik FAZ bölümlerinin görevlendirmesiyle yaptığı seyahatlerinin bir bölümü, kuruluşlar, hükümetler ya da iç savaşın tarafları tarafından öde-

<sup>18</sup> Bkz. <http://www.stern.de/wirtschaft/news/unternehmen/journalisten-lustreise-prassen-in-pekking-652145.html> ve <http://www.handelsblatt.com/unternehmen/management/strategie/gekaufte-berichterstattung-wenn-journalisten-verfuehrt-werden/8864088.html>

nen davet gezileriydi. Bana, *Frankfurter*'in merkezinde bunun normal olduğu o zaman telkin ediliyordu, örneğin davet seyahatlerini kabul edip ardından davet sahiplerine methiye yazmak. FAZ'daki 17 yıllık sürede bu türden - geriye bakarak söylüyorum - gayri ciddi yöntemler normal hayattan sayılıyordu. Bunun birçok meslektaşım da böyle olduğunu tecrübe ettim.

Benim ayrılımdan sonra hiçbir şeyin değişmemiş olduğu anlaşıyor. Örneğin Focus 2012'de şöyle diyordu: "FAZ, ThyssenKrupp'a pahalı seyahatler için kendini davet ettiriyor." Haberde şöyle deniliyor: "Çelik holdingi ThyssenKrupp, anlaşılan gazetecileri, serbest zamanları zengin bir şekilde programlanmış lüks geziye davet etti. Rezalet, rezalet: Saygın FAZ bile kendini davet ettirmiş - az bir süre sonra iyi niyetli makale yayımlandı."<sup>19</sup> Bunun üzerine FAZ redaktörü, ThyssenKrupp'un firma jetiyle Düsseldorf'tan Münih'e uçtu, sonra Lufthansa ile First Class'da Pekin'e devam etti. Muhabir orada ThyssenKrupp hesabına beş yıldızlı otellerde misafir edildi. ThyssenKrupp'un FAZ'ın elemanı için üstlendiği seyahat masrafı aşağı yukarı 15 000 avrodur. Daha sonra *Deutschlandfunk*, meselenin sadece FAZ'da bir hatırı yazısı yazdırmakla bitmediğini, FAZ gazetecisini devamlı kendine bağlamak ve itaatkâr kılmak olduğunu haber yapıyordu. *Deutschlandfunk*'un bir röportajında *Welt*'in gazetecisi Jörg Eigendorf, FAZ'ın ThyssenKrupp tarafından satın alınabilir olduğunu şu sözlerle alıntılıyordu: "Dürüstçe konuşmak gerekirse mesele haber meselesi değildir. Mesele o değildir. Burada söz konusu olan yakın ilişki kurmak, erişilebilirlik sağlamak ve gazetecileri içinden bir daha kendi başlarına çıkamayacakları bir kayığa almaktır. Burada, belli bağımlılıklar yaratılıp, ardından gazeteciler, sevimsiz işler yapmalarının ve sevimsiz haber yapmalarının zor olduğu bir duruma sokulmaktadırlar."<sup>20</sup>

<sup>19</sup> Bkz. [http://www.focus.de/finanzen/news/unternehmen/stahlkonzern-laedt-journalisten-ein-faz-liess-sich-von-thyssenkrupp-zu-teurer-reise-einladen\\_aid\\_858010.html](http://www.focus.de/finanzen/news/unternehmen/stahlkonzern-laedt-journalisten-ein-faz-liess-sich-von-thyssenkrupp-zu-teurer-reise-einladen_aid_858010.html)

<sup>20</sup> Alıntlandı: [http://www.deutschlandfunk.de/thyssenkrupp-bezahlt-luxusreisen-fuer-journalisten.761.de.html?dram:article\\_id=227635](http://www.deutschlandfunk.de/thyssenkrupp-bezahlt-luxusreisen-fuer-journalisten.761.de.html?dram:article_id=227635)

FAZ daha sonra her şeyi normal bulduğu anlamında bir açıklama yaptı. Buna göre FAZ, redaktörlerinin davetleri kabul etmelerinin ya da etmemelerinin önemli olmadığını, gazetenin bağımsızlığının korunduğunu beyan ediyordu.<sup>21</sup> Bu beyan beni şaşırtmadı. Sonuçta benim de FAZ'ın evinde başka türlü tecrübem olmamıştı. FAZ'ın görevlendirmesiyle ilk yurt dışı seyahatlerimden birini 1980'li yıllarda Namibya'ya ve Güney Afrika'ya yaptım - parayı FAZ için o zamanki ırkçı rejim ödedi. FAZ'ın siyasi redaksiyonunun görevlendirmesiyle Afrika'nın güneyine yaptığım sonraki gezi, Güney Afrika Altın Endüstrisi Birliği tarafından karşılandı; bunlar kısa aralıklarla yapılan seyahatlerdi. Bizzat Irak diktatörü Saddam Hüseyin, 1988 yazında FAZ'ı davet ettirdi ve beni, Amerikan yanlısı muhabir olarak Irak-Iran sınırındaki savaş alanına, tam da İranlıların Temmuz 1988'de Alman zehirli gazıyla zehirlendikleri yere gönderdi. Buna değinirken şunu söylemek istiyorum: Ödenmiş davetler, beş yıldızlı otellerdeki lüks seyahatlerden tutun savaş alanındaki gazla zehirlenmeleri de kapsıyordu; benim amirlerim bunu örtmek için vicdan azabı çekmiyorlardı. Bazı okurların şüpheye düşmemeleri için belirteyim: Bir savaş alanındaki zehirlenme eylemini onaylamak için gerçekten de davet oluyordu: Turist olarak öyle kolayca oraya gidemezsiniz, orası savaş bölgesidir. Bunlar iyi organize edilmiş davetlerdi.

Medya yaratanlar besbelli özel para hırsı olan toplum grubudur. Nakdi değerli kazanç, kendi düşünce tarzının sarsılmaz bir parçasıdır herhalde. Bir Daimler-Chrysler elemanı anlatıyor: "Bir deneme arabasını bir gazetecinin bir aylığına emrine verdiğimiz zaman, neden onu altı ay içinde zaman zaman kullanamadığıyla ilgili şikâyetler gelmeye başlıyor".<sup>22</sup> Açgözlülük azgınlıktır - gazeteciler çoğunlukla fırsatı kaçırmıyorlar.

*Transparency Deutschland*'ın bir araştırması, Mazda'nın eski pazarlama yöneticisi Avukat Franz Danner'den, "Otomo-

<sup>21</sup> Bkz. Örn. <http://meedia.de/2012/11/12/thyssenkrupp-bezahlte-luxusreisen-fur-journalisten/>

<sup>22</sup> Bkz. <http://www.welt.de/print-welt/article243562/Rabattjaeger-mit-Presseausweis.html>

bil gazetecisi olarak kendine bir otomobil satın alacak kadar aklını yitirmiş olmamak gerekir,” alıntısını yapıyor.<sup>23</sup> Onun çalışması bir otomobil holdinginin hedef grup gazeteciler olan lobi çalışmasına derin bakış sağlıyor. Oto gazeteciliğinde durmadan yeni deneme arabası ısmarlamak adetmiş. Danner, arabaları kısmen bir sonraki model değişikliğine kadar gazetecilere deneme arabası olarak veriyormuş. Araştırmada yeni modellerin sunulmasının çoğunlukla sadece, “cazip yerlere yapılan lüks seyahat gösterişi” olduğu söyleniyor. Örneğin Viyana’da test sürüşü düzenlemiş. Katılan gazetecilere hemen Viyana Opera Balosu’na giriş kartı ve bunun yanında bir de kişiye uygun ısmarlama frak verilmiş. Danner, 2013 yılında güveni kötüye kullanmaktan dolayı Köln Eyalet Mahkemesinin 6. Ağır Ceza Mahkemesi karşısına çıktı. Sadece birçok gazeteciye rüşvet vermekle kalmamış, Mazda’yı da 41 milyon avro dolandırmış.<sup>24</sup> Mahkemede bir otomobil üreticisinin gazetecilerle olan ilişkisinin nasıl olduğunu açık sözlülükle ortaya koymuş. Buna “kitle iletişim araçları bakımı” deniyor. Medyanın etkilenişinin ne durumda olduğunu *Berliner Zeitung*<sup>25</sup> yazıyor. “Benim işim”, demiş Danner, “arabalar hakkında mümkün olduğunca olumlu haberler yazılıp gönderilmesi için çaba göstermekti”. Ve bu tek tek şu anlama geliyor.<sup>26</sup>

*Ve Danner’e göre oto gazetecileriyle “hoş bir şekilde uyum sağlamak için” nispeten basit bir formül bulunmaktadır: “Süper destinasyon, süper otel, süper servis, süper hediyeler”, diye sayıyor PR uzmanı. Örneğin bir Alman otomobil holdingi, bir seferinde yeni bir otomobilin sunumu için Sardunya Adasına davet etmiş. Havalimanında 40 kişilik bir özel jet hazır bekletilmiş; gazeteciler Costa Smeralda’da pahalı bir otelde*

<sup>23</sup> Alıntılandı: <https://www.lobbycontrol.de/2013/08/gefallen-an-gefelligkeiten-wie-journalisten-umgarnt-werden/>

<sup>24</sup> Bkz. <http://www.ksta.de/stadt-leverkusen/untreue-danner-nimmt-sein-urteil-dankbar-an,15189132,23520970.html>

<sup>25</sup> Alıntılandı: <http://www.berliner-zeitung.de/medien/beeinflussung-der-presse-champagner-bis-zum-abwinken-,10809188,22395994.html>

<sup>26</sup> Alıntılandı: <http://www.berliner-zeitung.de/medien/beeinflussung-der-presse-champagner-bis-zum-abwinken-,10809188,22395994.html>

ağırlanmışlar. Başka firmalar Kapstadt'a giderlermiş, yeni bir modelin tanıtımı için çölün içinden yolculukla birleştirip Namibya'ya giderlermiş. "Tanıtım yeri ne kadar çok cazibeli olursa basın için o kadar çok iyi olur," diyor Banner.

Örneğin Danner'e göre Mazda, oto gazetecileri için on tane böyle etkinlik düzenlemiş. Orada nasıl oturulduğunu eski PR elemanı çarpıcı bir şekilde betimlemeyi beceriyor:

*"Her oto gazetecisi beş yıldızlı otellerde mini barı boşaltana kadar içebiliyordu, barda kendisi dur işareti verene kadar şampanya ısmarlayabiliyordu, böyle bir otelin sunduğu bütün hizmetleri bizim hesabımıza alabiliyordu."*<sup>27</sup>

Leverkusen'deki Mazda Avrupa merkezinin PR bölümünün yıllık bütçesine 15 ila 16 milyon avro konulmuştur. Gazetecileri doğrudan etkilemek için yapılacak harcamalar basit bir hesaplama ya bağlıdır:

*"Bizim çok basit bir hesabımız vardı: Sıradan bir gazeteci bizim etkinliklerimizde üç ila beş bin avroya mal oluyor. Karşı değer olarak en azından 15 000 avro getirmeliydi. Bunu her zaman sağladık."*<sup>28</sup>

Bu ticari hedefe ulaşıp ulaşılmadığını Danner'in Mazda PR bölümündeki elemanları ölçüye bile vurdular: Bir otomobil yazısı bir gazetede ne kadar yer kaplıyor, taşıt aracı televizyonda kaç saniye gösterildi, internette ne kadar büyük haber yapıldı?

*"Gazetelerdeki bir ilan ya da belki televizyondaki bir spotun ne kadar edeceğini düşünürseniz bir otomobil hakkındaki gazetecilik haberi ortalama etkinlik masrafından açıkçası aşağı*

<sup>27</sup> Alıntılандı: <http://www.berliner-zeitung.de/medien/beeinflussung-der-presse-champagner-bis-zum-abwinken-,10809188,22395994.html>

<sup>28</sup> Alıntılандı: <http://www.berliner-zeitung.de/medien/beeinflussung-der-presse-champagner-bis-zum-abwinken-,10809188,22395994.html>

*yukarı iki milyon avro daha ucuzdu.*"<sup>29</sup>

Gazeteci yazısının para ile verilmiş reklamdan açıkça daha inandırıcı görünmesi, bu türdeki haberciliğin ilave olumlu etkisini ortaya koyuyordu - her ne kadar gerçekte hiçbir şeyi değiştirmese de.

Mazda holdingi, ayrıntılara girmek istemiyordu ve kendi beyanına göre Danner'in bütün önlemleri "davranış kurallarımızı göz önünde tutarak uyguladığı"nı var sayıyordu. Danner davası üzerine ve buna bağlı olan gazetecilik uygulamalarının ortaya çıkarılması hakkında çok az haber yapılması da dikkati çekicidir. Mahkemede Danner ayrıca şunları da söyledi:

*"Alışılmış bir görmezlikten gelme kültürü vardı" ve devam etti: "Gazetecileri bütün araçları kullanarak neşe içinde tutmanın benim işim olduğunu aslında herkes biliyordu. Ve bu araçların ne olduğu ayrıntılı olarak bilinmek istenmiyordu."*<sup>30</sup>

Uzun yıllardan beri önemli Alman hukukçuları, Almanya'da medyanın rüşvetçi yazarlarını hiçbir cezanın tehdit etmediğine dikkati çekiyorlar.

Rüşvet alanında uzmanlaşmış ünlü ceza hukukçusu Profesör Dr. Ulrich Sommer, "Gazetecilerin hukuk dışı davranmalarını nihayet değiştirip değiştirmeyeceğimizi kendimize sormamız gerekiyor" uyarısında bulundu. Ve Frankfurt başsavcısı Michael Loer (Ekonomik cezalar ağırlıklı savcılığın rüşvet bölümü başkanı), yasanın tatmin edici olmayışına ilişkin olarak uyarıda bulunuyor: "İnanırlılık hukuksal olarak onaylanmaz, bunu meslek ahlakının düzene sokması gerekir, ama o zaman daha çok rüşvetçi uygulamalar gün ışığına çıkar."<sup>31</sup>

Şimdi ABD'den bize dikkatle dinlememizi gerektiren bir trend geliyor: Kendine bir gazeteci satın al. Web sitesi

<sup>29</sup> Alındılandı: <http://www.berliner-zeitung.de/medien/beeinflussung-der-presse-champagner-bis-zum-abwinken-,10809188,22395994.html>

<sup>30</sup> Alındılandı: <http://www.berliner-zeitung.de/medien/beeinflussung-der-presse-champagner-bis-zum-abwinken-,10809188,22395994.html>

<sup>31</sup> Alındılandı: <http://www.handelsblatt.com/unternehmen/management/strategie/gekaufte-berichterstattung-wenn-journalisten-verfuehrt-werden/8864088.html>

Spot.us'de<sup>32</sup> kullanıcılar (çoğunlukla firmalar), gazetecilere konu öneriyorlar ve haber için açıkça para ödüyorlar. Buna “Community funded reporting” deniyor. Evet, model ciddi olarak şöyle görünüyor: Kendine bir gazeteci satın al.

Almanya'da da gazetecilikle PR arasındaki sınır giderek daha çok belirsizleşiyor. Pazarlama konusundaki bir uzmanlık çalışmasında sık sık bir “kazan-kazan durumu” olduğu dile getiriliyor:

*Eğer karşılıklı olarak alenilik menfaati varsa Produkt-PR ile gazetecilik hep bir kazan-kazan durumundadır. Bu arada Produkt-PR'nın her zaman arz eden rolünde olmayışı, kestirmeden bir kez daha “oto” örneğine başvurma ihtiyacı gösterebilir; orada güncel bulvar medyası seve seve sözüm ona “peri kralı-fotoğraflarının” ilk yayınını elde etmek için çaba harcamaktadır. Bu arada kelimenin çift anlamıyla “gizli” bir kazan-kazan durumundan söz edilebilir, çünkü karşılıklı ilişkilerin bir kısmı, kişisel ilişkilerin arka sahnesinde ve böylelikle “gizli” yerlerde olup bitiyor; gazetecilik tartışmasında bir de kazan-kazan durumu gizlenmektedir, belki de gazetecilerin ürün haberlerinde satış aracı rolüne kaymalarından ve dolaşısıyla taraflı bir izlenim ortaya çıkıyor olmasındandır ki bu kolaylıkla klasik gazetecilik rol resimlerine uyuyor.<sup>33</sup>*

Yani gazeteciler giderek daha çok “satış aracı” durumuna geliyorlar. Acaba yurttaşlar bunu seziyorlar mı? İt iti ısırılmaz. Bu nedenle bu kitap herhalde çabucak bütün bir branşın nefret objesi olacaktır. Bir hekimin mevcut statü düşüncesine göre hekimlik hatası üzerine konuşmadığı ve aykırı davranması halinde meslektaşları tarafından dışlandığı gibi, bir gazetecinin de yağlanmış habercilik ve o balgam izleri söz konusu olduğu zaman, iki gözünü de sıkı sıkıya kapatması gerekiyor. Onları gazetecilerimiz seve seve varsayılan “elitlerimizin” en yakın etki alanında bırakıyorlar. Alman gazetecileri özeleştiriyapmakta aşırı derecede zorluk çekiyorlar. Bunu, Dort-

<sup>32</sup> Bkz. <http://spot.us/stories>

<sup>33</sup> Alıntılendi: Peter Szyszka, Produkt-PR und Journalismus

mund'daki TU Uluslararası Gazetecilik Erich-Brost- Enstitüsü'nün, "Zimperlieschen? Wie deutsche Journalisten mit Kritik umgehen", ("Aşırı duyarlılar mı? Alman gazetecileri eleştiriyi nasıl karşılıyorlar" - ç.n.) adlı araştırması da belgeliyor.<sup>34</sup> On iki Avrupa ülkesinden ve iki Arap ülkesinden yaklaşık 1800 gazeteci günlük mesleğindeki özeleştiri ve kendine hâkimiyet sorularını cevaplandırdı. Sonuç: Almanların üçte biri kendini hiç eleştirmiyor ya da meslektaşlarını neredeyse hiç eleştirmiyor, bunun tersine üçte ikisi meslektaşları tarafından hiç ya da neredeyse hiç eleştirilmiyor. Bu çelik kural gibi bir şey: Cebine atmaksızın dağıtmak. *Wirtschaftswoche* redaktörü Sebastian Matthes bu çelik kuralı bir kez çiğneyip kendi blogunda şöyle yazdı:

*Hekimler ve ilaç firmalarının finanse ettiği lüks seyahatler üzerine geçmiş yıllarda çok tartışıldı. Alman meslek muhabirlerinin, otomobil üreticilerinin bu arada ünlü modellerinin sadece Facelift (dış görünüm değişimini - ç.n.) tanıttıkları Miami'ye, Barcelona'ya ya da Dubai'ye yaptıkları gazeteci seyahatleri üzerine hiç konuşulmadı. Elbette uçuş Business Class'da ve normal olarak otomobil üreticilerinin hesabına yapılıyor. Birçok oto gazetecisinin Lufthansa'da çoktandır senatör statüsüne sahip olmaları şaşılacak bir şey değil. (...) Eğer hekimler yeni ağır kesicilerin sunumu için kendilerini Güney Denizi Adalarına davet ettiremiyorlarsa, çünkü ilaç seçiminde verecekleri karar etkilenebilir, nasıl olur da gazeteciler Miami seyahatinde objektif kalabilirler? Büyük gazetelerin yönetici redaktörlerin, uzatılan hafta sonlarında şirketin oto redaktöründen bir Porsche getirmesini istediği konusunda hikâyeleri duyuluyor. (...) Aslında bütün bunların üzerine acilen konuşmak gerekir. (...) Nasıl oluyor da bunlar hakkında konuşulmuyor? Birçoklarını ilgilendirdiği için.*<sup>35</sup>

<sup>34</sup> Bkz. <http://www.sueddeutsche.de/medien/studie-zur-medienselbstkontrolle-deutsche-journalisten-sind-wenig-selbstkritisch-1.1651105>

<sup>35</sup> Alıntılандı: <http://blog.wiwo.de/ungedruckt/2012/02/20/die-anfaelligkeiten-von-journalisten-fur-kleine-geschenke/>

Gazetecilerin rüşvetçiliği bütün bir mesleğin gizlenen bir tarafıdır. Diğer güce olan gizli yakınlıktır. Hemen hemen bütün saygın Almanca medyanın, gördüğümüz gibi, siyasetin ve ekonominin yönetici katlarıyla sıkı bağlantıları bulunmaktadır.<sup>36</sup> Müşterilerinden - biz yurttaşlardan - onu gizliyorlar. İyi bir sebepten dolayı. Çünkü bu yönden de rüşvet alacaklar. Sonunda giderek daha çok yurttaşın neyi reddettiği ortaya çıkıyor: sadece küçük bir kliğin çıkarına hizmet eden satın alınmışlığı ve manipüle edici dezenformasyonu.

Ama bütün bunlar insana daha çok dehşet verici geliyor. Medya kuruluşlarının ilan bölümleri geçmişte gizli konuşmalarda haberin konu seçimi ve kapsamı üzerinde para karşılığında yetkili olmayı teklif ediyorlardı.<sup>37</sup> SPD'ye ait *Westdeutsche Allgemeine Zeitung*'dan (WAZ) bugün artık *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'a ait olan *Frankfurter Rundschau*'ya (FR) kadar ilan müşterileri buna göre en azından geçmişte haberlere doğrudan etkili olabiliyorlardı. Bu duruma göre gazetecilikle ilan işinin birbirinden ayrılması gerçekte çoğunlukla salt hayaldir. Berlin Hür Üniversitesinde öğretim elemanı olan Andreas Eickelkamp, bu konuda Bauer Yayınıyla ilgili olarak şöyle diyor:

*Bauer Yayınında birçok örtülü reklam durumu var, özellikle de düşük fiyatlı kadın dergilerinde bunu görüyoruz. Orada özellikle ilaç holdingleri redaksiyonsal haberlerde yetki sahibi oldular. Oysa Basın Komisyonu tarafından defalarca azarlandı. Bir yayınevinin zayıf redaksiyonunda prototip bir örnek böyle görünüyor. Çünkü tam da ilaç sanayisi katı reklam prensiplerine tabidir - buna rağmen redaksiyonel metinlere gizlice sokulmayı başarabiliyorsa bu, kötü yayın kültürünü gösteren açık bir belirtidir.*<sup>38</sup>

Eskiden medya, bölümleri açık seçik belli olan derli toplu bir dünya idi. Orada lobi işlerini yapan PR ajansları vardı. Ve bel-

<sup>36</sup> Örn. Bkz. <http://www.message-online.com/archiv/message-1-2013/leseproben/die-naehe-zur-macht/>

<sup>37</sup> Bkz. <http://www.taz.de/!68411/>

<sup>38</sup> Alıntlandı: <http://meedia.de/2011/04/07/schleichwerbung-in-allen-bereichen/>

li ilkelere bağlı gazeteciler vardı. Bugün bu sınırlar birleşiyor ya da çoktandır birleşmişler. *medienforum*'da şöyle deniliyor:

*Halkla ilişkilerle gazetecilik arasındaki yakınlığın artmış olması kamuoyunda hemen hemen hiç fark edilmiyor. Örneğin büyük yayıncılar uzun zamandan beri gazetecilik ürünleri dışında PR magazinleri de gönderiyorlar. Mesela Yayıncı Gruner+Jahr, Alman demiryolları (DB mobil) ve Volkswagen AG (VW magazin) için müşteri magazinini biçiminde Corporate Publishing (kurumsal yayın - ç.n.) yapıyor. Bu yakınlığa göre yayıncının gazetecilik unvanının redaksiyonlarında Alman Demiryolları ile Volkswagen karşısında alınacak eleştirel bir mesele doğrudan sorun olmayacaktır.*<sup>39</sup>

Bu türden gerçekleri bir araya toplayan kişi, haber postacısı olarak derhal düşman imgesi haline gelir. Özel safari gezisi örneğinde bazı medya kuruluşlarının ne kadar yiyici oldukları açığa çıkarılınca hukuksal tehditler başladı. Bir medya portalı bildiriyor:

*Güney Afrika'da Mart 2011'de bir safaride Süddeutsche Zeitung'dan, Tagesspiegel'den, NRZ'den ve Rheinische Post'dan gazeteciler vardı. Tagesspiegel'in şef redaktörü Stephan-Andreas Casdorff, Welt am Sonntag karşısında "Gezi beklenen kuruluş hakkındaki arka plan bilgilerini gerçekleştirdi", şeklinde bilanço çıkardı. Öteki gazeteler de benzer şekilde savunuyorlar. SZ ilgili muhabirin serbest çalışan olduğuna işaret eder. NRZ WamS'ı dolaylı olarak tehdit bile eder: "Kurumumuz hakkında başka her türlü haberi hukuki yollardan sorgulayacağımıza anlayış göstermenizi rica ederiz" (...).*<sup>40</sup>

Bu konuda insan isteyerek konuşmuyor. Örneğin Londra'da düzenlenen Olimpiyat Oyunları'na Güney Koreli *Samsung*

<sup>39</sup> Alındılandı: <http://www.medienforum-archiv.de/nc/blog/liste/blog-post///pr-und-journalismus-problematische-beziehungspflege.html>

<sup>40</sup> Alındılandı: <http://meedia.de/2012/11/12/thyssenkrupp-bezahlte-luxusreisen-fur-journalisten/>

Holdingi, gazetecileri davet etti ve onları hatur haberleri yapmaya çağırıldı. *Samsung* bunu Berlin Uluslararası Telsiz Sergisinde (Ifa) de yaptı.<sup>41</sup> Orada seyahat masrafları ödendi ve ardından güzel haberler verilmesi beklendi.

### Açığa Çıkarıldı: Yan Gelirler

Normal radyo katkısı ödeyen Otto'nun hep sezmiş olduğu şey, şimdi resmi hale geldi: Kamu kurumlarında çalışan gazetecilerden yüksek yan gelir elde edenlerin sayısı az değildir. Vergilerle finanse edilen milletvekillerinin yan gelirlerini açıklamaları gerekiyor. Kamu kanallarında çalışan ve ücretleri zorunlu vergilerden ödenen moderatörlerin sayısı bir hayli fazla.

Kamu kanallarının haber spikerleri, özel bir konferans için 20 000 avroya kadar ücret alıyorlar.<sup>42</sup> NRD medya magazine *Zapp*, ARD'nin Tom Buhrow, Michael Antwerpes ve Anja Kohl ve de ZDF'nin Claus Kleber, Peter Hahne ve Petra Gerster gibi tanınmış televizyon gazetecilerinin firmalarda sahne almalarının karşılığında kârlı yan gelirler elde ettiklerine ilişkin haber yaptı. Eski ZDF şef redaktörü Nikolaus Bender, gazetecilerin yan gelirlerinin inanılır olması için şeffaf olması gerekir, dedi:

“Yan işler yapmak isteyen bir gazetecinin, ne yaptığını, kimden para aldığını ve ücretinin ne olduğunu alenen söylemesi gerekir.”

2009 yılındaki bir NDR yazısında şöyle deniliyor: “... eğer önceden aynı banka için büyük para karşılığında bir açıkoturumun moderatörlüğünü yaptıysanız o bankanın müdürü ile eleştirel bir söyleşi yapabilir misiniz? Daha dün reklamını yaptığınız bir kuruluş hakkında bugün bağımsız haber yapabilir misiniz?”<sup>43</sup> Bir gazetecinin bir kuruluştaki para almadan sahneye çıkmaması anlaşılır bir şeydir. Bunun belli bir fiyatı

<sup>41</sup> Örn. Bkz. <http://www.welt.de/wirtschaft/webwelt/article108949078/Wie-Samsung-auf-der-Ifa-Tech-Blogger-erpresst.html>

<sup>42</sup> Bkz. <http://www.fr-online.de/medien/nebenjobs-nachrichtensprecher-in-der-kritik,1473342,3117896.html>

<sup>43</sup> Alıntılendi: <http://www.ndr.de/fernsehen/sendungen/zapp/nebenerwerb100.html>

vardır. Bunu sadece gazetecileri gerçekten hesaba geçirmek isteyenler bilir. NDR magazini *Zapp*, 2009'da kamuoyunu şaşırtan o zamanki fiyatları açıkladı: Orada şöyle deniliyor: "Buna rağmen: Birçok konuşmadan sonra *Zapp* da ajansların fiyat listesini aldı. Petra Gerster'in bir moderatörlüğü ya da konferansı için yaklaşık 14 000 avro istiyorlar; Tom Buhrow için yaklaşık 20 000 avro; Claus Kleber için de aynı fiyat isteniyor; Anja Kohl güya 6500 avroya mal oluyor; Peter Hahne için yaklaşık 10 000 avro ödeniyor; Michael Antwerpes'in ajans fiyatı yaklaşık 8000 avro. Gazetecilerin bu meblağlardan ne kadarını aldıkları bilinmiyor. Bu konuda ajanslar ve gazeteciler bilgi vermiyor."<sup>44</sup>

Anja Kohl, borsadaki olayları düzenli olarak sunan bir ARD moderatörüdür. Onun ekrana çıkışı NDR'nin bir programına göre yanılma endişeleri yarattı. *Zapp*'da şöyle deniliyor: "Çünkü kendisi hisse senetleri borsada işlem gören bankalar ve kuruluşlar tarafından finanse edilen etkinliklerde sunuculuk yapıyor ve bilgi veriyor. Firma prospektüsleri onun önerileriyle ve yüzüyle süsleniyor. Enerji holdinglerinin etkinliklerine çıkışı için de ücret alıyor. Bazı eleştirmenler için bir çıkar çatışması."<sup>45</sup>

Düsseldorf Yüksekokulunda medya bilimcisi olan Profesör Christian Schicha bu konuda şunları söyledi: "Gazetecilerin işlerinin yanı sıra popüler olmalarından dolayı kazanç elde etmek için, ilave olanaklar aramaları beni rahatsız ediyor. Bunun illa da uzmanlıkla ilgili olması gerekmiyor, bilakis ünlü biri olmakla büyük ilgisi var. Yani bu alana gerçekten atılabilmek için en sonunda bu popüleritenin kullanılması beni rahatsız ediyor."

Şef koltuklarında oturanlar yüksek kazanç elde ediyorlar, kötü kazanmıyorlar. Eski *Tagesthemen* moderatörü Tom Buhrow, basındaki beyanlara göre 2013'te, WDR'den 350 000 avro yıllık maaş aldı.<sup>46</sup> ARD'nin ve ZDF'nin şefleri hükümet

<sup>44</sup> Alıntılандı: <http://www.ndr.de/fernsehen/sendungen/zapp/nebenerwerb100.html>

<sup>45</sup> Alıntılандı: <http://www.ndr.de/fernsehen/sendungen/zapp/nebenerwerb100.html>

<sup>46</sup> Bkz. <http://www.mopo.de/politik---wirtschaft/tom-buhrow---co--das-verdienen-die-oeffentlich-rechtlichen-senderchefs,5066858,23911640.html>

başkanımızdan daha çok kazanıyorlar. Ve bunun üzerine bir de yan gelirleri var.

### **Beyin Yıkama: Makas Kafanın İçinde**

Beyin yıkama, psikolojik manipölasyona hizmet eder. Bilinç kontrolü denemesidir ve totaliter devletlere özgü bir şeydir. Aynı ideolojiye zorlanan Kuzey Kore medyası, sevgili öncüleri hakkında haber yapınca bu, habercilikte beyin yıkamanın bir biçimidir. Tahran'da yüz binlerce molla yürüyüşe çıkıp, "ABD'ye Ölüm" sloganını attırıyorlarsa bu da bir beyin yıkamadır. Çünkü hiçbir Kuzey Koreli ya da İranlı gazeteci, resmi versiyondan başka farklı bir haber yapamaz. Demokrasilerde güya beyin yıkama yoktur. Nihayet Birleşmiş Milletler 1975 yılında halkların ya da halk gruplarının beyninin yıkanmasını ve bilincinin kontrol edilmesini yasakladı. Bugün Almanca konuşulan coğrafyadaki "nitelikli" medyanın ürettiği şeylere ne ad vermek lazım? Eskiden çoğulculuğun ve farklı düşüncelerin birbirleriyle kavga ettikleri yerde, bugün korku iklimi hâkimdir.

Evrim insanlara etraflarını görebilmeleri için göz verdi - ve izlenimlerini işleyebilsinler diye bir de beyin. Bu arada yanılmalar oluyor. Çünkü politikacılar ve de medya, çoğunlukla bizim çevremize ait bir tablo çiziyor; bu tabloya yakından baktığımızda bambaşka bir tablo olduğunu görüyoruz. Gerçi bu siyasi bakımdan eksiksizdir. Ama biz şimdi hakikatten korkuyoruz. Gazeteciler arasında tabular var.

Eski ama net bir örnek: Maybrit Illner, 5 Haziran 2008'de ZDF'de Alman Telekom'daki casusluk skandalıyla ilgili bir tartışma programının moderatörlüğünü yapıyordu. Kuruluş yönetiminin 2005 ile 2006 arasında denetleme kurullarına ve gazetecilere yasa dışı telefon bağlantıları ayarlattırdığı önceden biliniyordu; şimdi amaç, denetim kurulu toplantılarından medyaya bu iç meseleleri kimin sızdırdığını ortaya çıkarmaktı. Wolfgang Bosbach gibi önemli bir siyasetçi ile Hans Leyendecker (*Süddeutsche*) gibi bir gazeteci tartışıyordu. Ama Te-

lekom yönetim kurulu başkanı René Obermann'ın kusurları söz konusu olunca adı bir defa bile geçmedi. Peki, neden? Acaba moderatörlüğü yapan Maybrit Illner ile René Obermann gizli bir çift olduklarından mı? Kötü nokta haber yapmada besbelli tabular olduğunu herkese gösterdi. Orada uzun uzadıya kötü bir casusluk skandalı tartışıldı. Sorumlulardan hiçbirinin adı söylenmedi. Konuşulmayan tabuyu ne Wolfgang Bosbach (CDU) ne Hans Leyendecker ve ne de birlikte tartışan Adalet Bakanı Sabine Leutheusser-Schnarrenberger ya da Alman Dedektifler Federal Birliği işletme müdürü kırdı.

Bir zamanların şairler ve düşünürler ülkesinden korkaklar halkı oluştu. Bir zamanlardaki refahımızın önkoşulu olan özgür düşünce, şimdi terbiyesizlik olarak kabul ediliyor. Biz medya tarafından yapılan beyin yıkamanın kurbanlarıyız. Kafalarında makasla (oto sansür - ç.n.) çalışan ve siyasi bakımdan kusursuz olan gazeteciler, bir diktatörlükte olduğu gibi bize düşünce dikte ediyorlar. Siyasi bakımdan kusursuz olmak, biz yurttaşlar için bugün siyasetin ve medyanın beyin yıkamadaki yalanlarını uslu uslu yutmak demektir. Bu alanda bizi Kuzey Kore'den ya da İran'dan ayıran nedir?

Bizim etrafımız sık örgülü tabular ağıyla ve artık açık seçik ifade edemediğimiz siyasi kusursuzluklarla sarılmıştır. Sadece siyasi kusursuzluğu çığnemiş olma şüphesi, insanın kalan hayatını en iyi haliyle budala olarak (eski Federal Cumhurbaşkanı Heinrich Lübke gibi) ya da amatör olarak damgalar. Bunu herkes biliyor. Eğer bir diktatörlükte olduğu gibi konuşma ve düşünme direktiflerinin yerine getirilmesi söz konusu ise bunda bir sorun yok, şimdi herkes itaat ediyor. Kim açık düşünür ve siyasi kusursuzluk dışında hareket ederse derhal kötü "popülist" olarak damgalanıyor. "Popülist" denmesinden korkuyoruz. Acaba neden? "Popülist" kelimesi nihayet Latince "populus"dan (halk) geliyor ve halka yakınlığı niteliyor. Yurttaş olarak halka yakın olmak gerçekten tabu mudur?

Eskiden idamlar pazar yerlerinde yapılırdı. Bugün bunu medya hallediyor, düzenlenmiş siyasi kusursuzluğa direnmeye devam edenleri idam ediyor. Kim üstünlüğünü ve dolayı-

sıyla yorum üstünlüğünü sorgularsa onun hesabı kısa yoldan kesiliyor, tabii eğer önceden siyasi olarak kusursuz linç güruhu medya tarafından ipe çekilmemiş olursa.

Örneğin avronun geleceğine inanmayan kişi, Alman dilindeki medya için Avrupa düşmanıdır, dinozordur. Sözüm ona iklim değişimine karşı kuşku duyan kişi iğrenç ve tiksindirici demektir. Daha da kötüsü, yoksulluğun ve sosyal sorunların suçunu bu durumda olanların kendilerinde aramaktır. Bunu yapanlar taş yürekli ve her türlü dayanışmadan yoksundur. Hristiyanlıkta ise durum bambaşkadır. Hristiyanlara ve Hristiyan değerlere karşı bugün galiba yeteri kadar küstahça kışkırtma yapamazsınız. Bilinmeyen sebeplerden dolayı İslam konusunda durum tamamen farklıdır. Kiliseye karşı eleştiri ilerici sayılırken, İslam'a eleştirel bakmak güya yabancı düşmanlığıdır, hatta antisemitizmden daha da kötüdür.

Gazeteci bekçiliğinin insanları düşünürken ve konuşurken vesayet altına almasının ve bir zamanlar Almanca konuşulan coğrafyada özgür düşünen insanlara dadılık yapmasının haddi hesabı yoktur. Çünkü düşünce şablonlarına her şeyden önce gazeteciler örnek olmaktadır. Onlar insanları korku dolu bir kafesin içine sıkıştırmışlar. Şimdi yeni bir dilimiz var, güzel konuşma (Schönsprech). Çirkin insanlara "estetik olarak meydan okuyan" ve aptallara da "zihinsel olarak meydan okuyan" diyoruz. Emekli yerine "kuşak 60 artı" ve engelli yerine "başka yönden yetenekli" diyoruz. Ve hiçbir politikacı daha fazla "hak vermek" istemiyor, sadece "düzeltilir" diyor. Bütün bunlar kusursuz siyasi görgü kurallarına girer.

Son yıllarda binlerce kelime yazı işleri odalarında başka sözcüklerle değiştirildi. Biz yurttaşlar çoğunlukla farkına bile varmadık. Medyada yorum üstünlüğü olanlar, yeni, siyasi bakımdan doğru kavramları bilerek yanlış söylemek suretiyle düşüncemizi değiştiriyorlar. Sivillerin öldürülmesine "isteme-yerek verilen zararlar" diyoruz ve birisini işten çıkarırsanız bu şimdi "serbest bırakma" oluyor. George Orwell dilin bu şekilde gizlice değiştirilmesine 1949'da başyapıtı *1984*'ü yazdığı zaman "yeni dil" ("Neusprech", İng. "Newspeak" - ç.n.) adını verdi. Romanda düşüncelerin çeşitliliğini azaltmak için bu

“yeni dil” geliştirildi. Açık ifadeyle insan kitlelerinin düşünüşünü beyin yıkama ile standartlaştırmak için geliştirildi. Bir örnek: Milyonlarca insan ZDF haber spikeri Claus Kleber’i dinliyor. 2013’ün yaz sonlarında Batılı birliklerin Suriye iç savaşına müdahale edip etmemesi konusu tartışıldığı zaman Claus Kleber, savaşın ne olduğunu açıklayıp kelimesi kelimesine şunları söyledi: “Bu arada, derleyip toparlama bakımından şunu da belirtmek lazım, şu anda hiç kimse savaştan söz etmiyor. Cezalandırma bakımından önlem olarak muhtemel sınırlı bir askeri vuruş söz konusudur.”<sup>47</sup> Eğer yabancı bir devlete saldırırsanız - vaktiyle Batılı devletlerin yaptığı gibi - ve onu bombalamak isterseniz, bunun savaşla hiçbir ilgisi yoktur. Hayır, Claus Kleber “toparlamak”tan ve “sınırlı ceza önlemleri”nden söz etti. Eşzamanlı olarak *Bild* Gazetesi planlanan tutumu “sınırlı operasyon” diye adlandırdı - Gazeteciler “savaş” sözcüğünü kullanmaktan kaçınıyorlar. Yeni söz şablonlarıyla insan kitlelerinin siyasi bakımdan kusursuz manipülasyonu işte böyle çalışıyor. Bu şablonlar dışarıdaki kitlelerin düşüncesini önceden belirliyor.

Almanya’da anayasa, düşüncenin serbestçe açıklanmasını güvence altına alıyor. Ama anayasa bize siyasi kusursuzluğun izin verdiğinden daha fazlasına da izin veriyor. Kamu araştırma enstitüsü Allensbach, 2013’te bunu kanıtladı.<sup>48</sup> Enstitüye göre toplumsal bakımdan titizlikle hazırlanmış dil ayarlamaları ve tabular giderek daha çok ortaya çıkmaktadır. İnsanların önemli bir bölümü, kişinin kendi kişisel görüşüyle toplumsal mutabakattan ayrılması halinde maruz kalacağı sosyal baskıyı iyiden iyiye hissediyor. Giderek daha çok insan, belli şeyleri artık telaffuz edemeyeceği duygusunu taşıyor. İnsanlar “ağızlarının yanmasını” istemiyorlar. Çünkü aykırı düşünceler cezalandırılıyor. Siyasi kusursuzluğun yetkilileri - parti gazetecileri - neyin tartışılacağına karar veriyorlar. Mesele artık sağ-

<sup>47</sup> Bkz. <http://www.zdf.de/ZDFmediathek/kanaluebersicht/aktuellste/228#/beitrag/video/1971936/ZDF-heute-journal-vom-2608-2013>

<sup>48</sup> Bkz. <http://www.faz.net/aktuell/politik/inland/allensbach-analyse-tatsaechliche-und-gefuehlte-intoleranz-12120753.html>

duyu meselesi değildir. Siyasi kusursuzluk, aykırı düşünceleri esasen ahlak dışı olarak cezalandırmak istiyor. Bu nedenle aykırı düşünceler artık eleştiri konusu olmuyor, nefretle karşılanıyor. Kim itiraz ederse itirazının aksi ispat edilmeyip, susturuluyor. Redaksiyon odalarındaki tek gerçek düşüncenin yeni Jakobenleri, beyan edilen birçok aykırı düşüncenin onur, edep ve terbiye kurallarını çiğnediğini delil olarak gösteriyorlar. Almanya'da insana çok çabuk ve düşüncesizce halkı kışkırtma suçlaması yapılıyor. İnsanlar bundan korkuyorlar. Ve böylece düşünce özgürlüğü Almanya'da sadece kâğıt üstünde mevcuttur. Çünkü yazı işlerindeki siyasi kusursuzluk, modern biçiminde uygulanan sansürden başka bir şey değildir. Dil yasakları ve sansür ortaya alçakça boyun eğenler güruhunu çıkardı.

Biz yurttaşlar bunu uzun zamandan beri sineye çektik. Aslında bunu biz de yaptık. Biz uyum sağlamış oportünistlerdik. Evet, gazeteciler tarif edilmez yeni kelimelerle dilimizin ırzına geçtiklerinde kendimizi uzun süre budala gibi hissetmedik. Kelimenin ortasındaki büyük I harfi kara çalmanın en yaygın olanıdır. Şimdi biz Aktivisten ve AktivistInnen, Politiker ve PolitikerInnen, EntwicklungshilfeexpertInnen ve Entwicklungshilfeexperten diyoruz. Bu durumda kadınlığını yazı tarzıyla sergileyemeyen sıradan bir ev kadını onun içine aptal aptal bakabilir. Buna rağmen biz ilerlemiş medyasal bunamamızla gurur duyuyoruz. Kadınların profesörlerde, hekimlerde, gazetecilerde, yazarlarda, öğretmenlerde ve bütün öteki olumlu (toplumsal statü bakımından - ç.n.) ya da cinsiyetsiz kavramlarda dişil çoğula (yani "Innen"e) memnuniyetle değer veriyor olmaları, yeteneği az olanların bile dikkatini çekmiş olmalıdır. Ne var ki; garip bir şekilde bunları (yani dişil çoğul haline getirilmiş isimleri - ç.n.) medyada katillerde, hırsızlarda, teröristlerde ya da başka suçlularda asla bulamıyorsunuz. Elbette insan bunlarla bir işi olmasını istemez; bunlar sadece erkek işidir. FolterknechtIn (işkenceci - ç.n.), FaulpelzIn (haylaz - ç.n.) ya da DickschädellIn (kalın kafalı - ç.n.) gibi isimler şimdiye kadar duyulmadı. Parti gazetecilerimizin siya-

si bakımdan kusursuz feminist dil politikası bunu basitçe öngörmektedir.

Gazetecilerin günlük çılgınlığını gören birisinin adı Jacob Appelbaum'dur. Kendisi, NSA casusluk skandalının açığa çıkarılmasıyla ilişkili olarak uluslararası alanda tanınan ispiyoncu Edward Snowden'in yol arkadaşıdır. Jacob Appelbaum Amerikalı bir gazetecidir. 2014'te Henri-Nannen Araştırmacı Gazetecilik ödülünü aldı. Kendisi Henri Nannen ödülü olan bronz büstünü erittirmek istiyordu. Appelbaum, *Stern*'in kurucusu Nannen'in Üçüncü Reich'te (Hitler yönetimi zamanı - ç.n.) propaganda kampanyası üyesi olduğuna ve SS'in "Südstern" bölümünde çalıştığına işaret ediyor. Nannen NS rejimiyle bütünleşmişti ve daha 1936'da Berlin'deki Olimpiyat Oyunları'nda NS saha sözcülüğünü yapıyordu. Nannen, SS'in alt birim işareti "Südstern"i örnek alıp, daha sonra da, savaştan sonra kurduğu *Stern* dergisinin logosu yaparak ona hizmet etti. Appelbaum, 2014 yılında Hitler'in günlüklerini kendi araştırmasına göre yepyeni bir açıdan gösteren metinler yayımladı. Bununla ilgili olarak Appelbaum'un metninde şunlar dile geliyor: "Henri Nannen, savaştan sonra Hitler'in günlüklerini kamuoyuna gerçek haliyle sunma girişimi içinde yer alıyordu." Appelbaum, Nannen'in "Hitler günlüklerinin yayımlanması kararının verildiği toplantıya katıldı. Bununla ilgili olarak çoğunlukla unutulmuş şey, günlüklerin Hitler'i temize çıkarmak için yapılan bir deneme olduğu gerçeğidir. Onu Kristal Gece'ye karşıymış, İngiltere ile barış istiyormuş ve Holocaust'a karşıymış gibi sunuyorlar."<sup>49</sup> Appelbaum devam ediyor, Nannen'in, Hitler'i "suçsuz göstermede ortak sorumlu" olduğunu ve devamla "Nannen sadece yol arkadaşı değil, açık ortak tasarlayıcıdır," diyor.

Konuya devam edelim: Hamburglu Gruner+Jahr Yayınevi ve orada çıkan *Stern* magazin dergisi, Henri Nannen Ödülü'nün kurucusu olarak "Alman dili konuşulan coğrafyadaki nitelikli

<sup>49</sup> Özgün metnin bulunduğu adres: [http://www.nachtkritik.de/index.php?option=com\\_content&view=article&id=9572:theater-der-welt-2014-jacob-appelbaums-opening-speech-&catid=53:portraet-a-profil&Itemid=83](http://www.nachtkritik.de/index.php?option=com_content&view=article&id=9572:theater-der-welt-2014-jacob-appelbaums-opening-speech-&catid=53:portraet-a-profil&Itemid=83)

gazeteciliği teşvik edip özen göstermek ve aynı zamanda *Stern*'in kurucusu Henri Nannen'in anılarını canlı tutmak" istiyorlar. Henri Nannen'in SS'in "Südstern" bölümünde çalışmış olması, orada bir sorun yaratmıyor. Bu, *Stern* için başlık atmaya değmiyor. Oyuncu Horst Tappert'in durumunda ise *Stern* gazetecileri bambaşka havadan çalışıyorlar; şöyle: "Ölümünden beş yıl sonra geçmişine ait karanlık bir sır açığa çıkıyor."<sup>50</sup> Henri Nannen ile Horst Tappert arasındaki fark karanlıkta kalıyor.

Bu durumun devam etmesini daha ne kadar zaman isteyeceğiz? Düşüncenin birlik cephesi demokrasimiz için tehlike haline geldi. Gazeteciler, yayınevleri, politikacılar, ekonomi patronları, sık sık aynı şekilde bir araya gelmiş çevrelerde, konferanslarda, seminerlerde, Workshoplarda ve balolarda ya da partilerde buluşuyorlar. Ve yaşamımız üzerine yorum üstünlüklerini belirliyorlar. Yeni düşünce şablonu üzerine anlaşıyorlar; bununla ilgili üretilen boş laflar medya tarafından gönüllü olarak yayılıyor. Bizim düşüncemizi alıyorlar. Kendi kendilerine gazeteci ödülü, barış ödülü ve Nobel ödülü sahiplerini (halka sormadan) pişiriyorlar, hemen hemen bütün ahlak otoritelerine sahipler. Bu totaliter beyin yıkanmasından kurtulmak için bir yol vardır: Merkez medyayı boykot etmek ve çalışanlarını işsiz bırakmak.

### **Para Cüzdanı ile Kararlaştırma: Gazetecilerden Sosyal Olaylar Meydana Geliyor**

Bir ülkede birkaç ay içinde nüfusun yüzde 25'inin dışarıya göç ettiğini ve artık vergi ödemediğini düşünün. Trend devam ederse o zaman ülke göz açıp kapayıncaya kadar sonuna gelir. Önde gelen Alman medyasında şu anda durum aynıdır. İşini finanse edenler sürü halinde vazgeçmektedirler. Para cüzdanıyla anlaşmaktadırlar. Temmuz 2014'te bir magazin dergisi

<sup>50</sup> Bkz. <http://www.stern.de/lifestyle/leute/tv-kommissar-derrick-horst-tappert-war-mitglied-der-waffen-ss-2002874.html>

büfelerdeki yılın ikinci çeyreğinde inanılması mümkün olmayan kayıplar hakkında haber yapmıştı:

*FAZ, DIE WELT ve HANDELSBLATT büfelerde iki haneli yüzdelik alanı kaybetti. Böylece WELT ile HANDELSBLATT beşte bir ve TAZ dörtte bir müşterisini yitirdi! HANDELSBLATT perakende satışta ayrıca 5000 nüsha azaldı, TAZ'ın kaybı ise bu arada 4000'den daha azdır.*<sup>51</sup>

Bu gelişme aralıksız devam ediyor. Merkez medyaya şimdi cezayı toplum kesiyor. Net ifadeyle: “Nitelikli medya” kendi kusmuklarında boğuluyor. Bunun iddia edildiği gibi internetle bir ilgisi yok. Çünkü insanlar kitleler halinde “nitelikli medya”nın elektronik baskılarına abone olabilirlerdi, ama olmuyorlar. Çünkü orada yayımlanan yıkıcı propagandaya nihayet karınları doymuştur.

Yaklaşık yüzyıl dönümünden bu yana Alman medya ortamı buna paralel olarak tarihin en büyük işten çıkarma dalgasını yaşıyor. Bizzat Federal Çalışma Ajansı 2012’de çaresiz bir halde bir yayınevinin ardından diğerinin iflasla karşı karşıya geldiğini ve “nitelikli gazetecilerin” kitleler halinde sokakta kaldığını itiraf etti.<sup>52</sup> Tahmin: Bugünden itibaren 2022’ye kadar her yedi gazeteciden biri işini kaybedecek.<sup>53</sup> Bu arada redaksiyonlar da zaten süpürge ile iyice süpürüldü. Basın gazetecisi bir zamanların ayakkabıcısı ya da saracı gibi yok olan mesleklerden olacak. Gazetecilerden sosyal olaylar meydana gelecek.

*Rheinische Merkur* 2010’da milyonlarca kayıptan sonra durduruldu. Ve sonra ardı arkası kesilmedi. Hamburglu Medya kuruluşu Gruner+Jahr tarafından kurulan *Financial Times Deutschland* (FTD), elitlerin gözünde Almanya’nın en saygın ekonomi gazetelerinden biriydi. Siyasi bakımdan sol eğilimli

<sup>51</sup> Bkz. <http://www.dnv-online.net/medien/detail.php?rubric=Medien&nr=91387>

<sup>52</sup> Bkz. <http://www.spiegel.de/kultur/gesellschaft/medienkrise-nie-zuvor-gab-es-so-viele-entlassungen-in-der-presse-a-870402.html>

<sup>53</sup> Örn. Bkz. <http://www.wiwo.de/erfolg/beruf/kein-bedarf-diese-jobs-sind-vom-aussterben-bedroht/10208452.html?slp=false&p=7&a=false#image>

gazete, politikaya aktif bir şekilde karışıyordu ve hatta ekonomi gazetesi olarak seçim önerilerinde bulunuyordu, örneğin 2009 Avrupa Parlamento seçimlerinde İttifak 90/ Yeşiller için. Besbelli daha ziyade sol sınıfta alkışlanıp değerlendirildi - FTD'nin gazetecileri, gerçekte büyük bir okur kitlesinden ziyade çöp kutusu için çalışıyorlardı. 2012'de olması gereken oldu. Ve yaklaşık 300 FTD gazetecisi işini kaybetti. Keza Gruner+Jahr tarafından çıkarılan ekonomi gazetesi *Capital*'ın (1962'de kurulmuş) 2000 yılında hâlâ 293 000 baskısı ve 2014 yılında yaklaşık 137 000 baskısı olmuş - yani baskısını yarıdan çok azaltmış. Orada da durum gelecek için pek pembe görünmüyor. 1980 yılında kurulan ve keza Gruner+Jahr tarafından çıkarılan şirket magazini *Impulse*, Ocak 2013'te işlevini yerine getiremez hale geldi. Tek başına *Financial Times Deutschland*, Gruner+Jahr Yayınevine 250 milyon avro zarar hediye etti.<sup>54</sup>

Burada tekrar tekrar gazetecilerin ve medya kuruluşlarının para kazanmalarının, parayı yakmamalarının gerektiğini hatırlatmış olalım. Ama onların çoğunluğu yıllardan beri tam da bunu yapıyor. 1945'te kurulan ve başından beri siyasi olarak sol yönlü olan *Frankfurter Rundschau*, 2012 yılında 19 milyon avro ve hatta 2011 yılında 20 milyon zarar kaydetti.<sup>55</sup> Sırf SPD yakını olma planı başarısız olmuştu.<sup>56</sup> FR'nin bölgelerüstü olma vasfı 66 yıl sonra 2011'de sona eriyordu (bölgelerüstü kısmı artık Berlin'de yapılmaktadır<sup>57</sup>) ve 2013'te sonu ve devredilme durumu geldi çatı.<sup>58</sup> Bu arada kitleler halinde işten çıkarmalar oldu. Sadece bir avuç redaktör alındı - gerisi

<sup>54</sup> Bkz. <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/zeitungen-in-der-krise-den-wirtschaftsmedien-von-gruner-jahr-droht-das-aus-11957636.html>

<sup>55</sup> Bkz. <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/zeitungen-in-der-krise-den-wirtschaftsmedien-von-gruner-jahr-droht-das-aus-11957636.html> und <http://www.tagesspiegel.de/medien-news/art15532,2370490>

<sup>56</sup> Arka plan için SPD yakını gazete olarak FR'de bkz. Ute Volkmann: »Legitime Ungleichheiten. Journalistische Deutungen vom »sozialdemokratischen Konsensus« zum »Neoliberalismus«, VS Verlag, Wiesbaden 2006

<sup>57</sup> Bkz. <http://www.handelsblatt.com/unternehmen/it-medien/stellenabbau-frankfurter-rundschau-schrumpft-zur-lokalzeitung/4015702.html>

<sup>58</sup> Bkz. <http://www.taz.de/!111694/>

caddeyi boyladı. Bir zamanların saygın FAZ'ının hâlâ ucu ucuna 208 000 ödeyen abonesi var ve büyük kayıplar veriyor; ücret artışından da vazgeçildi. FAZ mali bakımdan uçurumun kenarına gelmiştir.<sup>59</sup>

*Abendzeitung Nürnberg*, 93 yıl sonra 2012'de yayına son verdi - 35 çalışanı ayrıldı.<sup>60</sup> *Münchener Abendzeitung* - aynı şekilde geleneksel bir gazete - 2014 yılının ilkbaharında iflas başvurusu yaptı; 70 milyon avro zarar etmişti.<sup>61</sup> 115 çalışanını bugün yarın belirsiz bir gelecek bekliyor.<sup>62</sup> WAZ medya grubu, Ocak 2013'de, *Westfälische Rundschau* gazetesinin redaksiyonunu Şubat 2013'te tamamen kapatacağını açıkladı. Beş sene içinde hanesine 50 milyon zarar yazmıştı. *Bonner General-Anzeiger*, yılda 400 000 avro tasarruf etmek için 31 Aralık 2013'te Berlin'deki muhabirlik bürosunu kapattı. Üç muhabiri işini kaybetti.<sup>63</sup> Mart 2014'de *Westdeutsche Zeitung* (WZ), yazı işleri çalışanlarını, yarı yarıya, 100'den 50'ye indirmek istediğini bildirdi.<sup>64</sup> Mayıs 2014'te *Leipziger Volkszeitung*'da 36 redaktör kadrosu silindi.<sup>65</sup>

Kitle halinde işten çıkarılan gazetecilerden hiçbiri, neden böyle olduğunu düşünmedi. Herkes halkı zorlayarak eski koşulları nasıl kabul ettirebileceğini düşündü - örneğin bir "gazeteleri canlandırma kanunu" ile; buna göre "nitelikli medyanın" gazetecileri devlet tarafından vergiler üzerinden sübvans edilecek.<sup>66</sup> Besbelli medya kuruluşlarının şefleri ne olduğunu bilmiyorlar. Bunun özellikle duyulmamış örneği FAZ'ın diğer

<sup>59</sup> Bkz. *Spiegel* vom 14. Juli 2014, S. 128-130

<sup>60</sup> Bkz. <http://www.merkur-online.de/aktuelles/bayern/nuernberg-abendzeitung-nuernberg-2523059.html>

<sup>61</sup> Bkz. <http://www.spiegel.de/kultur/gesellschaft/muenchener-abendzeitung-ist-insolvent-a-957098.html>

<sup>62</sup> Bkz. <http://mmm.verdi.de/medien-wirtschaft/02-2014/muenchener-abendzeitung-geht-in-die-insolvenz>

<sup>63</sup> Bkz. <http://kress.de/tweet/tagesdienst/detail/beitrag/118847-zum-31-dezember-2013-bonner-general-anzeiger-schliesst-berliner-buero.html>

<sup>64</sup> Bkz. <http://mmm.verdi.de/medien-wirtschaft/03-2014/50-entlassungen-bei-der-wz>

<sup>65</sup> Bkz. <http://www.labournet.de/branchen/medien/medien-presse/medien-verschiedenes/entlassungen-bei-der-leipziger-volkszeitung-madsack-konzern-vernichtet-weiter-arbeitsplatze/>

<sup>66</sup> Bkz. Örn. Gazete ölümlerine karşı öneriler: *journalist* 6/2009, S.53ff., 1/2010

yayıncısı Werner D'Inka'dır. *Frankfurter Rundschau*'nun bitişine ilişkin yaptığı tamamen ilkesel bir yorumda ısrar ediyor: "Son saygın gazete kaybolduğuna göre geriye sadece gevezelik etmek kalıyor."<sup>67</sup>

Yani yayımlanmayan şey, bir FAZ yayıncısının perspektifinden "gevezelik" oluyor. Son bin yılın nasıl da antikalaşmış dünya tablosudur bu? Ben FAZ'ın yazı işlerinde 1980'li yıllarda, hâlâ kurşun döküldüğü zaman, o zamanki meslektaşım D'Inka'nın yanında yer alıyordum. Ve biz kurşun devrinin sona erişini birlikte yaşadık. Ama o günlerden sonra medya ortamı çok değişti. Ne var ki; gazetecilik D'Inka için (ancak) basılırsa gazetecilik olmaya devam ediyor. Bu türden yöneticiler, çalışanlarını dijital değişime yeterince hazırlamıyorlar. Çünkü kendileri bu değişime uymuyorlar; onu kolayca reddediyorlar. Bu, işlemeyecek. Geri yönde öne doğru gidilebilir mi? Hayır, kesinlikle mümkün değil. Bir zamanların varlıklı *Frankfurter Allgemeine Zeitung*'ünün bu türden yöneticilerle aynı şekilde fiyaskoya doğru yelken açması kimi şaşırtır ki? Bu arada birçok gazetecinin besbelli kendi işi hakkında pek bir fikri yoktur. En azından bunun karşılığında bir sent bile ödemezler. Bir site 1300 gazeteciyle yapılan anket hakkında şu haberi yayıyor:

*Doğrusu birçok gazetecinin işinin ya da profesyonel olarak çalıştığı medyanın öneminin ne olduğuna ikna olmamış olması şaşırtıcıdır. Yüzde 38'i medyasının internet baskısına para ödemek istemezmiş, sadece yüzde 44'ü "ödemeye hazır olduğu sinyali veriyordu" - belirttiğimiz gibi kendi medyası için. Yüzde 17'si bilmiyor ya da fikir belirtmiyor.*<sup>68</sup>

Eğer gazeteciler yaptıkları işleri konusunda ikna olmamışlar ve ona para ödemek istemiyorlarsa müşterilerinden bunu nasıl bekleyebilirler? Gazeteciler için gelecek, Almanca konuşulan coğrafyada karanlık görünüyor. Ve hâlâ çalım satılıyorlar. "Nitelikli gazetecilerimizi neyin beklediğini bilmek isteyen,

<sup>67</sup> Alıntılandı: <http://www.faz.net/aktuell/politik/kommentar-die-rundschau-am-ende-11959447.html>

<sup>68</sup> Alıntılandı: <http://www.heise.de/tp/artikel/41/41878/1.html>

kısaca Birleşik Devletler'e baksın. Avrupalılar için (henüz) yabancılaştıran parola şudur: Robot-Gazetecilik. Bu konuda bir medya sitesi 2014'te şu haberi geçiyordu:

*Otomatikleştirilen gazetecilik, ABD'de çoktandır yerleşti. Örneğin Forbes ABD kuruluşları ile ilgili bütün bir blogunu Narrative Science ile donattı. Bilgisayar, kendi başına kuruluşların bilanço beklentileri hakkında rapor yazıyor. Kısa bir süre önce Los Angeles Times, ilk kez yeni bir projeyi denedi. Quakebot denilen alet, belli bir şiddeti aşar aşmaz hemen hemen gerçek zamanlı deprem haberleri yayımladı. Otomatikleştirilmiş gazeteciliğin en iyi spor haberlerini vermede kullanılacağı anlaşılıyor. Statsheet.com basketbol haberlerinde uzmanlaşıyor. Beysbol için benzer bir projeyi Northwestern University uygulamaya koyuyor.*<sup>69</sup>

Birçok gazeteci için geleceğin senaryosu olarak tınlayan şey, Almanya'da da kulislerin ardında çoktan denendi. Robot gazetecilik bizde de ilerleme halindedir. Stuttgartlı bir iletişim acentesi, büyük veri miktarlarına göre müdahale etmeden redaktörler tarafından makale düzenleyebilen bir bilgisayar programı geliştirdi. Makine yakın zamanda geleneksel haber medyasına karşı hizmete girecektir.<sup>70</sup> O zaman makalenin yönünü belirleyecek birkaç alfa gazeteciye ihtiyaç olacak - gerisini nasılsa makineler hallediyor.

### Tarafsız? SPD'nin Medya İmparatorluğu

2013 yılında, daha çok muhafazakâr olan *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, daha ziyade solcu olan *Frankfurter Rundschau*'yu devraldı.<sup>71</sup> 2012'nin sonunda sosyal demokrasinin amiral gemisi olan *Frankfurter Rundschau* iflas bildiriminde

<sup>69</sup> Alındılandı: <http://meedia.de/2014/04/08/robotertexte-stuttgarter-agentur-plant-vollautomatisiertes-sportportal/>

<sup>70</sup> Alındılandı: <http://meedia.de/2014/04/08/robotertexte-stuttgarter-agentur-plant-vollautomatisiertes-sportportal/>

<sup>71</sup> Bkz. Örn. <http://www.sueddeutsche.de/medien/nach-insolvenz-faz-darf-frankfurter-rundschau-uebernehmen-1.1611595>

bulundu. Evet, bunu siz okumadınız. FR, SPD'nin katıldığı Alman sosyal demokrasisiyle bütünleşmişti. O zaman sosyal demokratların saygın *Westfälische Rundschau*'da, *Öko-Test* magazininde ve *Nordbayerischer Kurier*'de hisseleri vardı. Ayrıca radyo istasyonu, matbaa ve kitapçı gibi birçok yerel gazete de aynı şekilde sosyal demokratların portföyündedir. Hem de seyahat firmalarına ve pazarlama acentelerine katılımları da vardır. Hatta sosyal demokratlar, gemi seyahatlerinden de iyi para kazanmak istiyorlardı. Sadece birkaç sene önce "MS Princess Daphne" ile kendi SPD- Reiseservice GmbH üzerinden tatil seyahatleri pazarlamaya başladılar. Hayır, bu şaka değil: SPD bir rüya gemi edildi.<sup>72</sup> Yani SPD bir ekonomi kuruluşudur. Bu iş girişiminin kumanda kolunun başında eski sosyal demokrat kasa sorumlusu Barbara Hendricks oturuyordu; kendisi şimdi siyah-kırmızı koalisyonun çevre bakanıdır. O zaman kendisini denetleme kurulunda medya ve gemi seyahati işlerinde emektar yoldaşları destekliyorlardı. Bugün işi SPD milletvekili Dietmar Nietan yönetiyor. Onu Almanların çoğu herhalde tanıyor, ama gerçekte en büyük Alman yayıncılarından biridir.

Yani SPD medya katılımı sayesinde ciro yapıyor. Parti politikası olarak SPD'nin yatırımcıları, şimdiye kadar çektikleri zahmetin karşılığını böyle alıyordu. Araştırma enstitüsü "Medien Tenor", 2002 parlamento seçimlerinde, *Sächsische Zeitung*'un gazetecilik çalışmalarını araştırıyordu; gazetede o zaman DDVG'nin yüzde 40 hissesi vardı. Araştırmacılar bilinen şeyleri ortaya çıkardılar. *Sächsische Zeitung*, SPD'nin Schröder Hükümeti hakkında, o zamanki muhalefet olan CDU hakkında yaptığı haberlerden önemli ölçüde daha dostça ve daha mülayim haberler yapıyordu. Başka önemli katılımlarını DDVG, oy hakkına sahip olduğu Hannoverli Madsack GmbH üzerinden tutuyor. Bu dolaşık yol için SPD muhtemelen bir-

<sup>72</sup> Bkz. Örn. <http://www.stuttgarter-zeitung.de/inhalt.ms-princess-daphne-spd-legt-sich-traumschiff-zu.27289134-7683-4cd4-ae6b-03e6441f1665.html> ve <http://www.sueddeutsche.de/politik/sozialdemokraten-reisen-statt-presse-traumschiff-spd-1.1122795> ve <http://www.abendblatt.de/reise/article1963482/Kurswechsel-Die-SPD-wird-Kreuzfahrtunternehmen.html>

çok yerel gazeteye erişiminden yararlandı; örneğin, *Leipziger Volkszeitung* ile *Hannoverische Allgemeine* ve de *AZ Media* ile *TVN Group* gibi televizyon yapım firmalarına hem de siyasi olarak. Her iki firma da büyük kanallar için, resmi ya da özel, röportaj, dokümantasyon ve güzel kitle eğlenceleri üretiyor. Eski hazine yöneticisi Inge Wettig-Danielmeier, “Bizim yüzde 30 ya da 40 hisseye sahip olduğumuz yerde bile normal olarak biz olmadan hiçbir şey yapamaz,” açıklamasında bulunuyordu. SPD’nin DDVG holdinginin sözüm ona önemsiz, sayısal bakımdan az hissedar olması yanıltmasın. Çocuklarınız “Oscar, der Ballonfahrer”, “Paula Pünktchen” ya da “Heini Hummel” hikâyelerini okuyorlar mı? Bu hikâyeleri yayımlayan çocuk kitapları yayıncısı Trivola, DDVG hisselerine sahiptir. Siyasi müdahale herhalde daha erken başlayamaz. DDVG, Vorwärts şubesi üzerinden Parthas-Yayınevi hisselerine sahiptir; yayınevi kendini devlet kanalı ARTE’nin kitap yayımlamalarından sorumlu gösteriyor. Çoğunlukla yöresel basın alanlarında bu ve diğer angajmanların yanı sıra SPD, DDVG üzerinden güya özel radyo istasyonlarına çok para yatırıyor ve böylece günlük potansiyel 10 milyonluk seçmen dinleyiciye ulaşıyor. “Özel” gazetelerin ve kanalların redaksiyonları bu koşullar altında hâlâ bağımsız çalışabilir mi?

Bunu *Frankfurter Rundschau*’nın eski şef redaktörü Wolfgang Storz da kendine soracaktır. 2005 yılında o zamanki hazine yöneticisi Inge Wettig-Danielmeier, bir metnin basılmasını postayla “önerir”; metin “SPD ile Sol Parti arasındaki ilginç bir ilişkiyi” betimliymiş. “Eğer bu yazı ‘Frankfurter Rundschau’ üzerinden yakında büyük bir okur çevresine ulaşılabilir hale getirilirse sevinirim.” Şef redaktör Storz öneriyi kabul etmez. Kendisi sadık parti askerine “bunun yazı işleri bağımsızlığını zedeleyeceğinden çok emin olduğu” cevabını verir. Ancak kendisi “bu özel durumda ‘Frankfurter Rundschau’-nın haftalar sonra Bay Storz’un redaksiyonunda Sol Parti’nin propaganda gazetesi haline gelince ricasını gerekçelendirilmiş olarak” görür. Bunun üzerine Wolfgang Storz, 2006’da görevini bırakıp gitmek zorunda kalır. O zaman işlet-

me müdürü Peter Skulimma'nın onayladığı gibi işten çıkarma gazetesinin gelecekteki siyasi yönüyle ilgili iç anlaşmazlıklarla bağlantılı imiş.<sup>73</sup>

SPD'nin kendi holdingi Deutsche Druck- und Verlagsgesellschaft'ın (DDVG) medya gücünün nasıl olduğuna topluca bakalım: DDVG aşağıdaki yayınevlerine ortaklı (önemli ortaklıkların ve medya ürünlerinin adıyla): Oliva Druck- und Verlagsgesellschaft, ki bu Cuxhaven-Niederlebe Verlagsgesellschaft'a (*Cuxhavener Nachrichten, Niederlebe Zeitung*) ortaklıktır. Berlin vorwärts Verlagsgesellschaft (*Vorwärts, Demokratische Gemeinde*), vorwärts - Buch Verlagsgesellschaft, Presse-Druck da dahil, DDVG'ye aittir. Son belirtilenin üzerinden Bielefeld'deki gazete yayıncısı Neue Westfälische ile (*Neue Westfälische*) çoklu ortaklığı vardır. DDVG'nin Tivola Publishing'de (eğitici eğlence, eğitim yazılımları ve çocuk kitapları) hisseleri vardır, Öko-Test Holding'in çoğunluk hissesine sahiptir, Öko-Test Verlags GmbH'ya, Bayruth Druck+Media, Nordbayerischen Kurier Zeitung'a (*Nordbayerischer Kurier*), Dresdner Druck-und Verlagshaus'a (*Sächsische Zeitung, Morgenpost Sachsen*), Frankenpost Verlag, Hof'a (*Frankenpost*) Suhler Verlagsgesellschaft'a (*Freies Wort, Südthüringer Zeitung*), Druck- und Verlagsanstalt 'Neue Presse' (*Neue Presse Coburg*) ve iç içe geçmek suretiyle *Hannoversche Allgemeine Zeitung, Neue Presse Hannover, Göttinger Tageblatt, Peiner Allgemeine Zeitung, Märkische Allgemeine Zeitung* ve de Leipziger Verlags- und Druckerei Gesellschaft'a (*Leipziger Volkszeitung, Dresdner Neueste Nachrichten*) ve özel radyo istasyonları FFN, Hit-Radio Antenne ve Radio 21 ve de Rheinland-Pfälzische Rundfunk GmbH&Co KG (RPR1) ortaklıktır. Buna Dräger+Wullenwever print+media Lübeck ve Hildesheimer Druck- und Verlagsgesellschaft gibi matbaa ortaklıkları da dahildir. Liste daha da uzatılabilir.

<sup>73</sup> Bkz. [http://kress.de/kressreport/heftarchiv/details-des-kressreports/beitrag/62132.html?tx\\_ttnews%5Bedition%5D=10%2F2006&cHash=5a68913dbe2874ae83858eab8ab4b357](http://kress.de/kressreport/heftarchiv/details-des-kressreports/beitrag/62132.html?tx_ttnews%5Bedition%5D=10%2F2006&cHash=5a68913dbe2874ae83858eab8ab4b357) und <http://www.spiegel.de/wirtschaft/fliegender-wechsel-vorkoetter-geht-zur-frankfurter-rundschau-a-416426.html>

Parti politikası ile medyanın bütünleşmesini daha net bir şekilde gösteremezsiniz. Ve SPD, geçmişte medya gücünden sadece yazı işleri bakımından yararlanmadı. Aralık 2013'te *Spiegel*, DDVG'nin dolaylı ortak olduğu gazete ve mektup dağıtım firmalarında, SPD ile CDU/CSU büyük koalisyonunca kararlaştırılan asgari ücretin uygulandığını, çünkü zamana göre değil, dağıtım yapılan kanalların sayısına göre ücretlendirildiğini haber yaptı.<sup>74</sup>

Sosyal demokratlar, 140 yıldan beri gazete yayıncısı olarak faaliyet gösteriyorlar.<sup>75</sup> İmparatorluk zamanında bin bir türlü çileyle biriktirilen "işçi paraları"yla finanse edilen SPD gazeteleri, çoğunluğu itaatkâr olan burjuva gazetelere karşı denge unsuru olarak anlaşılıyordu. DDVG'de toplanan ortaklıklar, bugün bir zamanların küçük gururlu işçi basınının kalıntıları değildir, tersine, her zaman insan kitlelerini ustaca etkileyebileceğiniz hiç kimsenin aklının alamayacağı medya gücüdür.

Torben Srephan, bunun perde arkası üzerine ilginç bir kitap (*Medienmacht Sozialdemokratie*) yazdı. Kitap SPD'nin medya imparatorluğunu hızla genişlettiği koşulları gösteriyor: Şansölye Gerhard Schröder, 2004'ün başında *Bild* gazetesine kendisine karşı yapılan sözde kampanyalardan ötürü demeç vermekten kaçınırken SPD'nin diğer bir bölümü yeni gazete satın almakla meşguldü. Aynı zamanda o zamanki SPD'nin ekonomi Bakanı Wolfgang Clement, basın birleşme yasasını gevşetmek için çalışıyordu - tabii SDP'nin çıkarına. Burada kısaca özetlediğimiz zamansal bakımdan çakışan üç olay birçok gözlemciye bir komployu düşündürebilir. Suçlama, SPD medyaya boyun eğdirdi olurdu. Bu nedenle soru sosyal demokratların medya stratejisine Alman yayıncılarına azınlık ortaklıklarıyla hangi hedefi gözettiklerine yönelir. Yazar Torben Stephan, bazı görüşleri aydınlatıp sosyal demokratların neden medya ortaklıkları kurdukları sorusuna cevap bulmayı dener. Onun te-

<sup>74</sup> Bkz. <http://www.spiegel.de/spiegel/vorab/spd-medienholding-haelt-sich-nicht-an-geplanten-mindestlohn-a-941082.html>

<sup>75</sup> Bkz. [http://www.zeit.de/2004/13/FR\\_2/SPD](http://www.zeit.de/2004/13/FR_2/SPD)

zi şöyledir: Mesele artık sadece seçim bütçesinin iyileştirilmesi meselesi değildir, SPD'nin medya üzerindeki gücünü ve etkisini idame ettirmektir.

FAZ'da SPD'nin medya ortaklıkları hakkında şöyle deniliyor:

*Mülkiyet tartışmalıydı ve tartışmalıdır, çünkü medya SPD hakkında haber yapıyor; ve bunu bağımsız yapmak zorundaydı.*<sup>76</sup>

Gerçek ise Alman redaksiyon odalarında şöyle görünüyor: Temsili bir araştırmaya göre gazetecilerin yüzde 34'ü Yeşiller'e yakın duruyor, diğer yüzde 25'i SPD'ye; İletişim bilimcisi Mathias Kepplinger'in açıklaması böyle. Alman gazetecilerinin yaklaşık yüzde 60'ı (burada Sol Parti dikkate alınmamıştır) sola yakın duruyor ve SPD ciddiye alınacak medya holdingi ise - siyaset ile medya temsilcileri arasındaki tehlikeli yakınlık nasıl görünüyor?

SPD'nin SPD-kendi holdingi Deutsche Druck- und Verlagsgesellschaft (DDVG) üzerindeki medya gücünü nasıl utanmazca desteklediği 2014'te görüldü. Yasal asgari ücretin ek masraflarının dengelenmesi için yayıncılar, dağıtıcılarının sosyal katkıları üzerinde indirim yapmak zorundaydılar. Plana göre bu yoldan, asgari ücretten kaynaklanan yükün yüzde 60'ı tekrar yayınevlerine geri dönecekti. Bu özel ayarlama için devlet 135 milyon avroya kadar para uçlanacaktı. "Kötü ticaret" in pazarlığını SPD'li yetkili çalışma bakanı Andrea Nahles yaptı. Sosyal demokratların şimdi varılan uzlaşmada muhtemelen sadece siyasi değil parti olarak ekonomik çıkarları da vardır.

Belirttiğimiz gibi Almanya'da çoğu gazete baskı sayısının düşüşünden musdariptir. Bu, sadece elektronik medyanın anlam kazanmasına bağlı bir gelişme değil, okurun bilinç artışına da bağlı bir gelişmedir. Okur çoğunlukla sol eğilimli gazetecile-

<sup>76</sup> Zitiert nach <http://blogs.faz.net/medienwirtschaft/2014/02/03/die-medienmacht-der-spd-broeckelt-die-ddvg-ihre-zeitungen-und-dietmar-nietan-402/>

rin kusursuz siyasi birlik lapası sunmasını artık istemiyor ve giderek daha çok kimse abonelikten çıkıyor. Bu arada kalburüstü siyasetçiler, şimdiki gibi tam da kriz zamanlarında durumun ciddiyetini örten, dolayısıyla güzel gösteren uysal gazetecilere ihtiyaç duymaktadırlar. Yayıncılara 135 milyon avro değerindeki itiraf, bu nedenle eski partilerin siyasi çıkarları için de biraz fazla.

Bu arada anlaşma için sağlam ekonomik sebepler bir rol oynamış olabilir, her halükârda SPD'ye bakılınca. O sadece siyasi bir parti değil, ayrıntılı bir şekilde anlattığımız gibi Alman Druck- und Verlagsgesellschaft'ın sahibidir. Orada elde edilen kazancın en büyük bölümü yoldaş olarak SPD'ye boşaltılmaktadır, ki bu açıklamaya göre partinin mali bağımsızlığına katkı sağlayacakmış. Yayın grubu olarak DDVG sadece günlük gazeteleriyle aşağı yukarı 435 000 toplam baskı sayısına erişiyor. Sayıların çoğu abonelere gidiyor, ki bunlar her sabah gazete kuryeleri tarafından teslim edilmektedir. Böylelikle DDVG de ve böylece dolaylı yoldan SPD bakanlarının Almanya'nın yayıncılarına verdiği armağanından yararlanıyorlar. Bu tür işlerin pazarlığı gizlice arka odalarda yapılmaktadır.



## Propaganda Cephesinden Örnek Durumlar

*Bu kitapta isimleri belirtilen kişiler, elit kuruluşlarla sırnaşık, tiksindirici bir şekilde sarmaş dolaş olduklarını kabul etmiyorlar. Ayrıca onlar lobici olduklarını kabul etmiyorlar. Elit insanlarla olan yakınlıklarından dolayı “yoldan çıkarıldıklarını” da kabul etmiyorlar. Ve bunlar, anılan guruplara gazeteci olarak yakınlıkları nedeniyle gazeteci ısınsını kaybettiklerini kabul etmiyorlar. Yaptıkları haberlerde belirtilen çevrelerden etkilendiklerini kabul etmiyorlar.*

Birçok savaş bölgesinde karşılaştığım dostum Peter Scholl-La-tour’a 90 yaşındayken ve ölümünden sadece birkaç hafta önce, koordineli medya ve sansür konularındaki deneyimleri soruldu. O da şöyle cevapladı:

*Son derece muhafazakâr bir başyazar olan ve Welt ve FAZ için yazan Paul Sethe, seneler önce şöyle yazıyordu:*

*“Batı’da basın özgürlüğü, 200 zengin insanın fikirlerini yayımlamak özgürlüğüdür, bu arada onlar artık 200 değiller, onlar şimdi dört ya da beş kişi oldular.”<sup>1</sup>*

---

<sup>1</sup> Alıntulandı: [http://german.ruvr.ru/2014\\_07\\_03/Wenn-ich-mit-der-Hisbollah-reden-will-kann-ich-mit-der-Hisbollah-reden-5595/](http://german.ruvr.ru/2014_07_03/Wenn-ich-mit-der-Hisbollah-reden-will-kann-ich-mit-der-Hisbollah-reden-5595/)

Peter Scholl-Latour'un düşüncesine göre sadece dört ya da beş kişi egemen düşünceyi belirliyor. Düşünce çeşitliliği artık kesinlikle yoktur. Ve Peter Scholl-Latour'un dile getirdiği Paul Sethe, ne de olsa FAZ'ın kurucu yayıncılarından biriydi; o zaman FAZ'dan azledildi, çünkü aynı doğrultuda yürümüyordu.<sup>2</sup> Şansölyelik makamı ve öteki yayıncılar - ve de ekonomi, bu baskıyı yaptı. Çünkü FAZ'da artık ilan yayımlamıyordu, böylece baskı devamlı büyüdü. O zamanki Salamander AG'nin şefi Alexander Haffner, FAZ'ın teşvik kurulundaydı ve çok açık bir şekilde, "Gazete, ekonomi tarafından kuruldu ...", dedi. Onların çıkarları gazetede yansımalıydı.<sup>3</sup> Yani FAZ yayıncısı Sethe, tekmeyi yedi. Bizzat Federal Parlamento'da FAZ yayıncısının nasıl "uzaklaştırıldığı" konuşuldu (116. Oturumda).<sup>4</sup> FAZ yayıncısı Jürgen Ther'in de başına aynı şey geldi. Ve 24 sene sonra (bunlardan 13'ü yayıncı) FAZ yayıncısı Hugo Müller-Vogg'un da başına aynı şey geldi. Bir salı günü öğleden sonra beklenmedik bir şekilde işine son verildiği tebliğini aldı. Yayıncı, atılmasının sebeplerini bugüne kadar öğrenemedi. Bu kitaptan şöyle bir izlenim ediniyoruz: Gördüğümüz gibi FAZ'ın arkasında rüşvetçi bir kafa gizleniyor. Ve bu kafa besbelli teşvik edilip korunuyor, ama kesinlikle işten çıkarılmıyor. Çünkü FAZ, benim öznel görüşüme göre öyle kendisinin gösterdiği gibi partisiz, tarafsız ve bağımsız falan değil. Bu görüşüm bizim bütün merkez medyamız için de geçerlidir. Rahatsız olanlar ya da ters düşünceye sahip olanlar kapının önüne koyuluyorlar. Bu da redaktörler ve hem de yayıncılar ya da şef redaktörler için geçerlidir. Diğer bütün merkez medya için de geçerlidir. Alfa gazetecilerin de rotayı şaşırmamaları gerekir, aksi halde temizlenirler.

İnsanlar, ardı arası kesilmeyen dolandırıcılıkları "merkez medya" sayesinde her alanda öğrenmeye başlarlar. Çünkü onun ardında üçkâğıtçılarda olduğu gibi (hileli) bir sistem

<sup>2</sup> Bunula ilgili olarak mektubuna bkz: [www.ifz-muenchen.de/heftarchiv/1975\\_1\\_4\\_soell.pdf](http://www.ifz-muenchen.de/heftarchiv/1975_1_4_soell.pdf)

<sup>3</sup> Bkz. <http://www.taz.de/1/archiv?dig=2003/05/17/a0288>

<sup>4</sup> Bkz. [dipbt.bundestag.de/doc/btp/02/02116.pdf](http://dipbt.bundestag.de/doc/btp/02/02116.pdf)

vardır. Bizim merkez medyamız, finans elitleri çok para kazansınlar diye vatandaşın gözüne kum serpiyor. Bu benim binlerce kez elde ettiğim bir izlenimdir ve maniplatif haberciliğin somut örnekleriyle tekrar tekrar belgelemek mümkündür.

2014 yılının Avrupa Parlamentosu seçimlerini ele alalım. Almanca konuşulan coğrafyada, o zamanki yerleşmiş politikacılar, yeni partilerden korkuyorlardı, çünkü onlar AB’de kendileri için tehlikeli olabilirlerdi. Bu tartışma götürmez. Ve böyle bir durumda ne yapılır? Açıkçası: Propaganda. Ve propagandayı kim hazırlar? Yine açıkça: Merkez medya. AB’nin mali bakımdan meteliğe kurşun attığını ve meteliksiz perişan devletlerini sürekli para transferiyle yapay bir şekilde ayakta tutmaya çalıştığını, her yurttaşın bilmesi halinde, merkez medyanın güçlü desteğiyle seçimlerden kısa bir süre önce Potemkin köyleri (aldatıcı görüntüler - ç.n.) kurulurdu. Mesele - hayır, şimdi gülmeyiniz lütfen - mali bakımdan tamamen meteliksiz Yunanistan bir gecede geleceğe yönelik finansal vaha olarak şişirildi. 10 Nisan 2014’te ZEIT online şu başlığı attı: “Yatırımcılar Yunan istikrazı almak için yırtınıyorlar”.<sup>5</sup> Aynı gün *Welt*, “Devlet iflasından sonra Yunanistan sermaye piyasasına dönüyor - istikraza talep karşılanamıyor.”<sup>6</sup> FAZ, o günlerde Atina’nın sermaye piyasasına “dönüşünden” söz ediyordu.<sup>7</sup> Avrupa Parlamento seçimlerinden yaklaşık altı hafta önce ekonomi başlıkları böyleydi. Aslında kolay görülebilecek kocaman bir blöftü, büyük bir senaryo. Peki, neden? Ve arka planda ne oluyordu? Alman Şansölyesi Angela Merkel’in olumlu haberlere ihtiyacı vardı. Yunanlılarla bir Atina seyahati kararlaştırdı ve Alman tasarrufçuların bir kere tasarrufları için tam da yüzde 0,1’lik minnacık faiz aldıkları bir zamanda, Yunanlıları yüzde 4,75’lik muazzam faizle devlet istikrazı çıkar-

<sup>5</sup> Bkz. <http://www.zeit.de/wirtschaft/2014-04/griechenland-staatsanleihe-emission-kapitalmarkt>

<sup>6</sup> Alındılandı: <http://www.welt.de/wirtschaft/article126785396/Anleger-reissen-sich-um-griechische-Staatsanleihen.html>

<sup>7</sup> Siehe <http://www.faz.net/aktuell/finanzen/anleihen-zinsen/comeback-am-finanzenmarkt-riesiges-interesse-an-griechen-anleihe-12887760.html>

maları için teşvik etti. Üç yüz milyar avronun üzerinde borcu olan Yunanistan, kısa sürede üç milyar avroyu sermaye piyasasından topladı. Dışının kovuğuna bile gitmez. Ama bizim merkez medyamız sevinç çılgınlıkları atıyordu. Avro kuşkucularının, güya sağlıklı hale gelmekte olan Yunanistan'ın bu yağlama tiyatrosuyla AB seçiminden kısa bir süre önce cesaretleri kırılacaktı. Angela Merkel, Atina'da Alman medyası tarafından coşkuyla kutlandı. Her şey sahnelenmiş bir şovdu - başından beri bilinebilen sonu görülebilen bir durum. Ama iş yolunda gitti: Almanca konuşulan coğrafyadaki avro kuşkucuları, AB seçimlerinde yerleşik siyaset çevrelerinin korktuğu muazzam bir oy artışı elde edemediler. Ve yukarıda belirtilen yağlama tiyatrosunun yüzde 4,75'lik faiz için her şeyden önce Alman vergi mükellefleri sorumlu tutuluyor. Bu işin bir yönü. Diğer yönü: Merkez medyamızın çılgınca kutladığı kampanyadan üç ay sonra Yunanistan diğer devlet istikrazları için defalarca müşteri aradı. O zaman aslında önde gelen Alman medyası sessizliğe gömüldü. Çünkü Yunanistan gerçekte hiçbir şekilde sermaye piyasasına "geri dönüş" değil, tam tersini yaşamıştı: Temmuz 2014'te Atina, acele alıcı aranan devlet istikrazlarının sadece yarısını elden çıkarmıştı.<sup>8</sup> Bizim merkez medyamızın bu konuda geniş ölçüde susması normaldir. Sonuçta AB seçimleri ve propaganda şovu geçmişti. Sizler okur olarak yurttaşların merkez medya tarafından nasıl manipüle edildiğini, aptal yerine konulduğunu, aldatıldığını ve dolandırıldığını görüyorsunuz. Bir de vergi mükellefi olarak sebebiyet verilen zararlardan mecburen sorumlu olacaklar. Bizim merkez medyamız her şeyden önce durum tasviri üretiyor.

Gerçeği mi bilmek istiyorsunuz? Medyayla bağıntılı olarak şöyle: İtibar özlemi ve misyonerlik hevesi ve de kendini sunma eğilimi - gazetecilik çalışmasının ruhudur. Sohbet şovunda, haber yayımlamada, kitap yayımlamada, gazetelerde ve radyoda her şey aynı şemaya göre yürümektedir: Yayımlanan

<sup>8</sup> Bkz. <http://www.handelsblatt.com/finanzen/boerse-maerkte/anleihen/staatsanleihen-griechenland-holt-sich-weniger-geld-als-erwartet/10181086.html>

düşüncenin az sayıdaki birkaç efendisi tarafından tamamen hedef gözeterek durum tasviri alevlendirilir. Bu arada hakika-  
tin hiç önemi yoktur.

Ben, kesin olarak yüzlerce kez televizyon yayınlarına çıktığımı söyleyebilirim. Ve hâlâ 18 Nisan 2004'ü hatırlıyorum. O zaman ben “güvenlik uzmanı” olarak *Sabine Christiansen*’in açık oturumunda konuktum. Eski Dışişleri Bakanı Hans Dietrich-Genscher’in (FDP), AB genişlemeden sorumlu komiseri Günter Verheugen’in (FDP), Saksonya Başbakanı Georg Milbradt’ın (CDU), Slovakya Devlet Başkanı Rudolf Schuster’in ve diğer ünlü konukların yanında oturuyordum.<sup>9</sup> Yayının konusu önümüzdeki AB’nin zorlu Doğu genişlemesiydi: “Kader sorusu - Almanya’nın geleceği Doğuda mı belli olacak?” Ben besbelli canlı yayında o kötü ve sıkıcı Almanları gebertebilmeleri için davet edilmişim; çünkü onlar garip bir şekilde sınırlar çok yoksul olan birçok devlete açılmasın diye uyarda bulunuyorlar. Ben o zaman bariyerlerin birkaç sene içinde yeniden kapanacağını tahmin ediyordum. Örneğin suç işleme eğiliminden dolayı. Sonra yayında canlı canlı idam edildim. O zaman *Berliner Tagesspiegel* yayından sonra şöyle yazdı: “İzleyici, Bay Dr. Ulfkotte’nin boğazlanışının canlı takdimini gördü. Ve şimdi siyasi organların nasıl işlediği hakkında bir fikir edinebilir. Hep zayıfların üzerine.”<sup>10</sup> Bu arada durum değişti. AB çılgınlığından ve sınırsız suç işleme eğiliminden dolayı müteşekkir olduğumuz kimseler, bugün büyük çoğunlukla dünyayı hâlâ anlamıyorlar. AB, 1 Mayıs 2004’te on tane yeni üye devletle genişletildi. Üç sene sonra iki tane daha ilave oldu: Bulgaristan ile Romanya. Siyasetçiler, AB Doğu genişlemesinin sadece teorik olanaklarını vurguladılar, ama büyük riskleri bütünüyle gizlediler. Buna işaret eden (benim gibi) “sağcı” kabul edildi. Ama gerçeği şimdi gizleyemezsiniz: Yeni ve eski üye devletler arasındaki refah farkı, ol-

<sup>9</sup> Bkz. <http://www.tagesspiegel.de/medien/kurzmeldungen/508682.html> ve <http://f3.webmart.de/f.cfm?id=1378521&r=threadview&t=1979924&pg=1>

<sup>10</sup> Bkz. <http://www.tagesspiegel.de/politik/von-der-rolle/509240.html> ve bkz. <http://www.dasgelbeforum.net/30434/messages/267806.htm>

dukça fazlaydı ve oldukça fazladır. Yeni AB devletlerinin sosyal sistemleri kötü bir durumdaydı ve kötü bir durumdadır. Yoksulluk ve serbest dolaşım sınırları aşan suç işleme eğilimine götürdü, bunun boyutu hakkında yurttaşlar bilgilendirilmedi. Bütün bunları 2004'te Sabine Christiansen'in yanında açık oturumda söylemiştim. Ve beni boğazladılar. Genscher, Verheugen ve aynı görüşü paylaşanlar tarafından boğazlandım. Genscherleri, Verheugenleri, Milbradtları ve biz yurttaşların her şeyle başını buz gibi belaya sokan bütün ötekileri ne zaman "boğazlayacağız"? Bu gelişmeyi dikkate almayacak kadar aptal mıydınız, yoksa yeteneksiz miydiniz? Yoksa bilerek mi hareket ettiniz? Siz bugün normalmiş gibi bizim vergilerimizle yaşıyorsunuz ve büyük politikacılar olarak tarih kitaplarına girmek istiyorsunuz.

Başka bir örnek alalım: Bir ekonomik krizi önceden tahmin etmek söz konusuysa, 1990'lı yıllardan beri ekonomi araştırmacılarının hiçbir öngörüsü tutmadı. IWF ekonomisti Prakash Loungani, 1990'lı yıllardan itibaren 2012'ye kadar her sene bunu ispatladı. Ekonomistler, öngörülerıyla hep hedeflerden emin olarak sürekli ıska geçiyorlardı.<sup>11</sup> Bu, inkâr edilecek bir gerçek değil. Buna rağmen medyamız, hararetle her hafta ekonomi araştırmacılarının tahminlerini yayımlayabilmeyi arzu ediyor. İsabet ettirenlerin ortalaması, sanki körlerin eline panayırdan tabanca vermişsin gibi bir şey. Garip bir şekilde ekonomistler bunu çoğunlukla beyan ettikleri yumruk gibi saçmalıklarla, mütemadiyen ana haber bültenlerinde başarıyorlar.

Bu türden uzmanların tahminlerine güvenip örneğin yatırımlarını ona göre düzenlerlerse bu, yurttaşlar için dehşet verici olur. Geçmişte medyada yayımlanan altın fiyatlarıyla ilgili tahminlerde bu durum çok iyi görüldü. Beyanların saçmalığını görmek için yapılan birkaç tahmine bakalım: Aralık 2010'da bir ons altının fiyatı 1400 dolar iken Amerikalı saygın ekonomist James Turk, Alman medyasında şu tahminde bu-

<sup>11</sup> Bkz. [http://diepresse.com/home/wirtschaft/economist/3829231/Okonomen\\_Zielsicher-daneben?\\_vl\\_backlink=/home/index.do](http://diepresse.com/home/wirtschaft/economist/3829231/Okonomen_Zielsicher-daneben?_vl_backlink=/home/index.do)

lunuyordu: “Sarı asil metalin bir onsu için yakında 3500 dolar ödenecektir.” Ve HypoVereinsbank’ın şef ekonomi uzmanı Martin Hufner eşzamanlı olarak, “Altın fiyatı ons başına 1400 dolardan 500 dolar düşecek. Altını olanlar paniğe kapılıyorlar. Ne var ne yok varlıklarını sarı metale satmaya çalışıyorlar.” Gerçek: Altın fiyatları Aralık 2011’den Ağustos 2011’e kadar 1400 dolardan 1800 dolara çıktı. Tahminlerin hiçbirisi tutmadı. Tahminlerin ardında daha çok güçlü çıkarlar vardı. Onların gerçeğe hiçbir ilişkisi yoktu.

Ama gazeteciler bu türden saçmalıkları bıkmadan ele alıyorlar. Bizi maniple ediyorlar, yalan söyleyip aldatıyorlar. Program dergisi *Hörzu*, ZDF’nin yeni Ranking-Şov’u *Deutschlands Beste* için 100 kadın ve 100 erkeği, yaşayan en iyi Alman olarak seçmek üzere arıyordu. Okuyucular, tekliflerini 24 Mayıs 2014 tarihine kadar yazı işlerine gönderebileceklerdi. Şöyle deniliyordu:

“Sevgili okuyucular, kimin kazanacağını siz belirleyeceksiniz.” Ama okuyucu, hazırladığı mektubunu hemen çöpe atabilirdi. Çünkü kamuoyu araştırma enstitüsü Forsa, en iyi 50 Alman ZDF için çoktan aracılık etmişti. Ve ayrıca ZDF büyük bir online oylamasını duyurmuştu. Ne *Hörzu* okuyucusu ne de ZDF oylamasına katılanlar sonucu belirledi.<sup>12</sup> Bu büyük bir illüzyondur; bu, okuyucunun ve izleyicinin ortak karar vermesinin bir sayımsamasıydı.<sup>13</sup> İnsan kendini, okuyucu ya da izleyici olarak enayi yerine konulmuş hissediyor. Çünkü kamunun malı olan ZDF, seyircinin gönlünde ön sıralarda olmayan Angela Merkel’i arsızca ve küstahça birinci seviyeye yerleştiriyordu. Kadın isimlerin arasında Helene Fischer ile Ina Müller de vardı.<sup>14</sup> Gerçekte ise Angela Merkel, Almanların üçte ikisinin artık burasına kadar gelmişti; ankete sadece Avusturya’da önem verildi.<sup>15</sup> Peki, Almanların yüzde

<sup>12</sup> Bkz. <http://www.stefan-niggemeier.de/blog/18300/die-schein-abstimmungen-des-zdf-fuer-deutschlands-beste/>

<sup>13</sup> Bkz. <http://meedia.de/2014/07/08/das-zdf-als-adac-unter-den-sendern-umfrage-bluff-bei-den-besten-deutschen/>

<sup>14</sup> Siehe <http://www.derwesten.de/kultur/fernsehen/boehse-onkelz-wohl-zu-boese-zdf-manipulierte-weitere-show-id9601359.html>

<sup>15</sup> Bkz. [http://diepresse.com/home/politik/aussenpolitik/3839315/Noch-zehn-Jahre-Merkel-Zwei-Drittel-der-Deutschen-dagegen?from=gl.home\\_politik](http://diepresse.com/home/politik/aussenpolitik/3839315/Noch-zehn-Jahre-Merkel-Zwei-Drittel-der-Deutschen-dagegen?from=gl.home_politik)

24'ünün Angela Merkel'i sonraki yıllarda da Şansölye olarak görmek istemeleri karşısında nitelikli medyamız ne yapıyor? Rahat oturuyor mu? Başlıklar şöyle diyordu: "Her dört kişiden biri, sonraki on yılda Merkel'i istiyor".<sup>16</sup> Yüzde yetmiş beş karşıdır. Ve medyamız bundan olumlu haber yapıyor. Koordinasyon çağında dezenformasyon yapıyor.

Bazı şeyler vardır ki onları Alman gazetecileri asla yazmaz. Eğer insan dışarıdaki dünyayı anlamak isterse bunlar önemlidir. Britanya ekonomi bakanı Lord Mandelson, 2009'da Avrupa'nın göbeğinde, giderek kötüleşen tehlikeli kriz durumunu, her yurttaş anlayabilsin diye aşağıdaki açıklamayı yaptı: "The banks are fucked, we're fucked, the country's fucked!"<sup>17</sup> Bu sözlerin tercüme edilmesine gerek yoktur. Yurttaşların tasarruflarıyla ilgili durumu betimlemek için daha anlaşılır bir şekilde ifade etmek mümkün değil - ve bir lordluk tarafından, bir hükümet üyesi tarafından ifade edilmesi önemli. Almanca konuşulan coğrafyada şu anda böyle bir şeyi şimdilik duymazsınız. Almanya'da tünelin içine henüz girilmemiş olsa da her yerde tercihen tünelin sonundaki ışığa bakılıyor. Almanya'da "nitelikli medya" tarafından batana kadar propaganda yapılmaktadır. Siyaset isterse bizim en iyi gazetecilerimiz, emir üzerine yalan söylüyorlar. Bunu komplo teorisi olarak mı kabul ediyorlar? Hatta bu artık belgelendirilebilir.

### **Yüksek Hedef: Alman Kimliğinin Budanması**

Aşağıdaki bölümün diğer kısımlarında politikacılarımız, medya ve avro ele alınacaktır. Neden? Avro fikri, bu bir komplo teorisi değildir ve daha önce de değindim, bir Bilderbergiler konferansında kararlaştırıldı. Bu arada komplo teorisi yaymadığı kesin olan *Farankfurter Rundschau*, haber yapıyor: Çev-

<sup>16</sup> Bkz. [http://www.focus.de/politik/deutschland/umfrage-zur-kanzlerin-jeder-vierte-wuenscht-sich-weitere-zehn-jahre-merkel\\_id\\_3994455.html](http://www.focus.de/politik/deutschland/umfrage-zur-kanzlerin-jeder-vierte-wuenscht-sich-weitere-zehn-jahre-merkel_id_3994455.html)

<sup>17</sup> Bkz. *Guardian* vom 19. Januar 2009, <http://www.guardian.co.uk/politics/2009/jan/19/economy-banking>

renin onursal başkanının belirttiğine göre, Belçikalı iş adamı Étienne Davignon'a göre, avro Bilderberg'e dayanıyor."<sup>18</sup> Daha önce gördüğümüz gibi Bilderberg'lerin konferansları gibi elit çevreler kesinlikle demokratik kuruluşlar değil, çok belli çıkarları izleyen propaganda ve lobi birlikleridir. Daha doğrusu Amerikan yanlısı büyük sermayenin çıkarlarını takip eden birliklerdir. Nasıl olur da Angela Merkel dahil politikacılar, Bilderberg'lerin yanında durarak gazetecileri Bilderberg'iler ve benzer kuruluşlar için kullanıyorlar ve onların çıkarına propaganda yapıyorlar? Aşağıdaki sayfalarda hangi medyanın, avro için propaganda yaptığını ve hatta siyasetçilerin taleplerine uyduğu halde bunu yalanladığını öğreneceğiz.

Avronun kullanıma sokulma siyaseti ile bağlantılı yüksek bir hedefin varlığından haberiniz var mıydı? Ulusal devletler ve ulusal devletlerin düşüncelerinin parçalanması gerekiyordu, hepsinden önce Almanların düşünceleri parçalanacaktı. SPD'li politikacı Olaf Schwencke, bunu bize avronun kullanıma sokulmasından önce şöyle açıkladı: Avronun tedavüle sokulmasıyla, AB ileride dünyanın en büyük para ve sermaye piyasası olacaktır. Bunun kültürel sonuçları olurmuş. Schwencke, ulusal paralar ortadan kalkınca ulusal devletin fiilen son bulacağını söyledi. Kelimesi kelimesine şöyle ifade etmişti: "Onun maddi olarak en önemli özelliği, devlet egemenliğinin özünü oluşturan para politikasından vazgeçilecek, onun işlevini Avrupa hukuk ve ekonomi topluluğu üstlenecektir." Avrupa'daki kültürel farklılıkların çokluğu, giderek daha güçlenen ticari World Culture içinde - ona "Mac World" de denmektedir - ortadan kaldırılması mümkün olacaktır.<sup>19</sup>

Net ifade edersek: Söz konusu olan bizim kültürel ve milli devlet kimliğimizin yok edilmesi idi ve yok edilmesidir. Bugün bizi avro para birliğinin durmadan ortaya çıkan yeni ve muazzam masraflarıyla nefes aldırmayanlar, bütün bunların önceden tahmin edilemeyeceğini ileri sürüyorlar. Yalancılar,

<sup>18</sup> Bkz. <http://www.fr-online.de/politik/bilderberg-konferenz-geheimen-treffen-der-elite,1472596,4471506.html>

<sup>19</sup> Bkz. Schwencke, Olaf: Der Euro als Kulturfaktor: die neue Währung und die alte Welt, in: *Zeitschrift für Kulturaustausch*, Jg. 48/1998, H. 4, S. 102-106;

yurttaşın unutacağını ümit ediyorlar. O arada birçok kişi onları uyardı. Ama karşı olanlar o zaman gülünç hale getirildiler. Doksanlı yıllarda Almanya çapındaki “DM’ye evet - Avro-ya=Teuro’ya hayır!”, “Avrupa’ya evet, ama avroya hayır!” ve “Avro-Çılgınlığını kim durduracak?” gibi inisiyatifler unutulup belleğimizden silinmiştir. Unutulan, 90’lı yıllardaki çok sayıda avro eleştirmeninin avroya karşı anayasa mahkemesinde açtığı davalardır. Medya ve siyasetçiler, avro karşıtlarına aşağılayıcı bir şekilde “gösterişçi” ve “korkutucu” dediler. Ve Wilhelm Hankel, Wilhelm Nölling, Karl Albrecht Schachtschneider ve Joachim Starbatty gibi avro karşıtı profesörler Şubat 1998’de yazdıkları *Die Euro-Klage - Warum die Währungsunion scheitern muss* (Avro Davası - Para Birliği Neden Başarısız Olmaya Mahkûmdur - ç.n.) adlı kitapta bu tür sorulara ne karşılık vermişlerdi? Şunu yazıyorlardı: “Kapıda bekleyen tehlikeyi görmeyen ya da önemsemeyen kişi, sorumlu siyasetçi değildir; kapıda bekleyen tehlikeye işaret eden kişi korku verici ya da popülist değil gerçekçidir.” Siyaset ve medyanın bu dört profesöre 90’lı yıllarda çoğunlukla ne dediğini hatırlıyor musunuz? - “Dörtlü takım”<sup>20</sup>, “kendilerini halk temsilcisi tayin edenler” ya da “Avro Karşıtı İhtiyarlar”<sup>21</sup>. Bir Bilderbergli ve lobi birlikçisi olan *Zeit*’in yayıncısı Theo Sommer, 1998’de “İyi Değişim - Almanya’nın avroya şimdi ihtiyacı var”, başlığı altında avro eleştirmenleri hakkında şöyle yazmıştı: “Şimdi adamakıllı dövünüyorlar: Profesörler, politikacılar, sahte peygamberler. (...)”. Theo Sommer yazmaya devam ediyordu: “Zayıf ülkelere yapılacak (...) yüksek transfer ödemelerinin gerekli olduğu iddiası, kanıtlanmamıştır ve kanıtlanamazdır - Tabii ki Alman transfer ödemeleri”. Ah, keşke insan Theo Sommer’in o zamanki saçmalığını kendisine bugün harf harf yedirebilse. Sommer, avroyu profesör cinsinden dava eden Hankel ile Schachtschneider’i “Dört Cesurun Küçük Bayrağı” (nam-ı diğer Dörtlü Takım) adlı makalesinde,

<sup>20</sup> Siehe <http://www.spiegel.de/spiegel/print/d-8798815.html>

<sup>21</sup> Bkz. Örn. <http://www.freitag.de/autoren/tom-strohschneider/selbst-ernannter-volksvertreter> ve <http://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/kampf-um-stabile-waehrung-die-euro-fighter-a-692289.html>

hukuksal açıdan zayıf bacaklar Karlsruhe'ye yeni parayı engellemek için sendeleyerek gitti,” diyordu (Anayasa Mahkemesi Karlsruhe'dedir - ç.n.).<sup>22</sup> “Sahte Peygamber”, diye hakaret edilince insan kendini nasıl hisseder? Avroyu halkın isteğine karşı mutlak surette isteyen, bu arada vergi dolandırıcılığının hüküm giymiş olan Theo Sommer'in ya da öteki Bilderbergilerin saçma sapan konuştuklarından dolayı hiç özür dilediklerini duydunuz mu? Hayır!

### **Merkel'in Masal Saati: Federal Hükümet Halkı Böyle Aldatıyor**

Federal Şansölye, medyadan halkı avro krizi ile ilgili olarak ve tehdit eden finanscrash (mali çöküntü - ç.n.) hakkında gerçeğe uygun bir şekilde bilgilendirmemelerini açık seçik talep etti. Bu tartışılmaz bir gerçektir ve dahası buna “nitelikli medya” tarafından kenarda köşede değinildi. Arkadan gelen bir kuşak, doğrusu günün birinde bütün bunlara halkın neden ortak olduğunu ve katlandığını soracak. Aşağıda dostlarınıza ve tanıdıklarınıza duyurmanızı istediğim birkaç gerçeği veriyorum. Belki de o zaman onlar daha akıllı hareket ederler - ve her ihtimale karşı paralarını bankadan çekerler! Ya da Federal Şansölyenin inandığı aptallara inanıp belki de çok şey ya da her şeyi kaybetmiş olurlar.

Federal Şansölyenin gerçek durumu örtmek için Alman sistem medyasının açıkça yalan söylemesini talep etmiş olması, tartışma götürmez. Sözüm ona bunu devlet çıkarı ve panikten kaçınmak için yapmış. Ama gerçek günün birinde mutlaka ortaya çıkıyor. Er ya da geç. Kendi yaşamındaki gayet nahos bir olayın duyulması, Alman politikasının en üst yöneticisi olan Federal Şansölye Angela Merkel'in (CDU) herhalde hoşuna gitmemiştir: Uzun bir süre önce, Almanya'nın en önemli genel yayın yönetmenlerinden, ülkedeki durum hakkında artık gerçeğe uygun olarak haber yapmamalarını talep etti. 8 Ekim 2008, güneşli bir sonbaharın Çarşamba günü, en

<sup>22</sup> Alıntulandi: <http://pdf.zeit.de/1998/09/euro.txt.19980219.xml.pdf>

önemli medya temsilcilerini ve yayın müdürlerini bir akşam buluşmasına davet etti. Bundan üç gün önce Şansölye televizyon kameraları önünde cüretkâr bir biçimde, “Tasarrufçulara yatırımlarının güvende olduğunu söylüyoruz. Federal Hükümet olarak bunu garanti ediyoruz.” biçiminde iddiada bulunmuştu. Ama gerçekte durum, federal yurttaşların tasarruflarını garanti etmekten daha başkaydı. Bundan dolayı gazetecilerin ve yayın müdürlerinin, Şansölyemizin buyruğuyla Alman medyasında gerçek olmayan şeyleri yaymaları gerekiyordu.

Merkel, önünde yürüyen “nitelikli medyanın” gazetecilerine, Alman medyasına ekonomi ve finans krizinde “önemli rol” düştüğünü söyledi. Devletin yüce çıkarları nedeniyle yurttaşların, devletin finans durumu ve gelişen ekonomik kriz hakkında gerçeği tam olarak öğrenmemeleri gerekiyordu. Medyanın bunu açığa vurmaması gerekiyordu, tercihen halka olumlu haberler vermeliydi. Angela Merkel, gazetecilerden gerçek durum hakkında haber yapmaktan kaçınmalarını talep etti. Aksi halde ülke muhtemelen kontrolden çıkabilirmiş. Paniği önlemek gazetecilerin elindeymiş. Gerçeklerden sapma talebi apaçık ortadaydı. *Zeit*,<sup>23</sup> *Süddeutsche* ve *taz*, halkın gerçeklerden saptırılması talebi üzerine tertiplenen bu buluşmayı, kenarda, çok küçük bir şekilde haber yaptı. *Zeit* yazısına şu sözlerle başlıyordu:

*Kriz, 8 Ekim 2008'de henüz yeniydi, masumdu, denilebilir. Çarşamba akşamı Şansölye ile onun Maliye Bakanı en önemli gazetelerin şeflerini bir mesaj vermek için Federal Şansölyelik Makamına davet ettiler. Mesaj şöyleydi: Gerçi biz iki üç hafta içinde ne olacağını tam olarak bilmiyoruz, ama çok samimi olarak sizden güvenmenizi ve her şeyden önce de kötü bir atmosfer yaratmamanızı rica etmek istiyoruz, çünkü bu konuda durum çok ciddidir.*<sup>24</sup>

Başka bir gazetede şunu okuyoruz:

<sup>23</sup> Bkz. <http://www.zeit.de/2009/06/Ratlosigkeit/komplettansicht>

<sup>24</sup> Alıntılandı: <http://www.zeit.de/2009/06/Ratlosigkeit/komplettansicht>

*Birkaç ay önce, 8 Ekim 2008'de bu bağlamda belirtilmesi gereken garip bir buluşma gerçekleşti. Şansölye o gün önemli medyanın önemli genel yayın yönetmenlerini davet etti. Büyük finans krizinin patlak verdiği zamandı. Bu buluşma hakkında insan yayımlanmış ayrıntılı bir haber bulamıyor ve arşivlerde sadece az buçuk değiniler, arada sırada bir yan cümleye, yetersiz kısa bir ifadeye rastlanıyordu. Bir yerde Şansölyelik makamında ne olduğunu kuru sözler içinde okuyorsunuz: Merkel gazetecilerden kriz hakkında haber yapmaktan sakınmalarını ve paniği körüklememelerini rica etti. Genel yayın yönetmenleri buna uydular. Dört ay sonra, Şubat 2009'da taz hâlâ medyaya şaşıırıyordu: "Onlar sessiz kalarak yurttaşların keyfini bozmadılar. Bankalara ne kadar para pompalandı, kaç milyar garanti taahhüdü verildi (ve ne kadar Hartz-IV aylık "maaş" var), gazetede bunlar yok. Örneğin 15 Ocak tarihli Süddeutsche, Hypo Real Estate'in dört ayda dördüncü kez milyarlarca nakit paraya ve garantiye ihtiyacı olduğu şeklindeki "Steinbrück kapıyı çalınca" başlığı altındaki açıklama-yı saklıyor. Bild Gazetesi "sorumlu" haber yaptığı için ödül bile almış. Gazeteciler tarafından verilen bir ödül.<sup>25</sup>*

Yani siyaset ıslık çalınca gazeteciler itaat ediyorlar. Bunu çok yakından bilen birisi şunları yazıyor:

*Merkel, gazetecilerle sanki onlar Şansölyeliğin bir dairesinin çalışanlarıymış gibi konuştu. Ve bunu iyi düşünürseniz şu sonuca varırsınız: Evet, gazeteciler de kendilerini gittikçe öyle görüyorlar. Ve eğer bu böyle devam ederse aslında gazetecilere artık ihtiyaç kalmıyor.<sup>26</sup>*

Propaganda eğitimi görmüş bir DDR sekreteri olan Angela Merkel, Alman medyasının üst yöneticilerini bu (8 Ekim 2008) ve başka benzer buluşmalarda kolayca koordine etti.

<sup>25</sup> Alıntulandı: <http://www.sueddeutsche.de/medien/serie-wozu-noch-journalismus-das-ist-nicht-ihr-kanzleramt-1.63398-2> ve <http://www.freitag.de/autoren/jaugstein/wozu-noch-journalismus-beitrag-zu-einer-serie>

<sup>26</sup> Alıntulandı: <http://www.sueddeutsche.de/medien/serie-wozu-noch-journalismus-das-ist-nicht-ihr-kanzleramt-1.63398-2>

Alman basınının koordine edilmesi (yukarıda yapılan açıklamalara bakınız) zamanın birkaç bağımsız tanığı tarafından onaylandı. Eğer özgür ve bağımsız bir basın olsaydı Cumhuriyeti bir ucundan öbür ucuna kadar çığlık sesleri kaplardı. Merkel, bir Rus otokratı gibi Alman gazete dünyasının şeflerini bir araya toplamış ve onlara ortak bir çizgi üzerinde yemin ettirmişti. Yoksa benzerlerini muz cumhuriyetlerinde yaşarsınız, darbecilerin KENDİ gerçeklerini halka yaymak için radyo istasyonlarını işgal ettikleri zaman. Alman gazetecilerine çığlık atma yerine sessizlik ve hükümetle uyumlu habercilik hâkimdi.

ZDF'nin eski genel yayın yönetmeni (2000 ile 2010) Nikolaus Bender, gelişme hakkında az sayıdaki açık konuşanlardan biridir. Kendisi kamu medyası çevrelerinde de Stasi zamanının jurnalciliğinin varlığından söz ediyor. Bender, görevinin sona ermesinden kısa bir süre önce partilerin ZDF'deki "gayri resmi çalışanlarının" varlığını dile getirdi, "gerçekten DDR'in IM'si (resmi olmayan çalışanları - ç.n.) ile karşılaştırılabilir". "Ustaca örülmüş bağımlılık ağları"nın ortaya çıktığını, "bundan kendilerine kariyer fırsatları ve hem de görevler türetmekte olduklarını" söyledi. Kendisi "böyle ajanlıkları en azından gerçek sorumluluk makamından uzak tutmaya çalışmış".<sup>27</sup> Daha önce ZDF'nin yönetim kurulundaki Birlik çoğunluğu, Bender'in sözleşmesinin uzatılmamasını kabul ettirdi, çünkü Bender, Şansölyelik makamının çaldığı ışığa girdans etmek istemiyordu.

Peter Voß da partilerin kamu kanallarına etkilerine ilişkin durumu benzer bir şekilde görüp bu yüzden 2009'da 35 yıl sonra CDU'dan ayrıldı.<sup>28</sup> Keza *heute-journals*'ın kurucusu ve Nikolaus Brender'in ZDF genel yayın yönetmeni olarak selefi Klaus Bresser, bugün ZDF'deki gazetecilerin mutlak bağımsızlıkları hakkındaki yanılsamalarını kaybetti.

Brender kadar karakterli az sayıda gazeteci var - ve bunlar siyaset çevrelerinden gelen kucaklamalara karşı direniyorlar-

<sup>27</sup> Alıntlandı: <http://www.spiegel.de/kultur/tv/einflussnahme-der-parteien-brender-prangert-spitzelsystem-bei-oeffentlich-rechtlichen-an-a-679247.html>

<sup>28</sup> Bkz. <http://content.stuttgarter-nachrichten.de/stn/page/detail.php/2318415>

dı. Kimi “nitelikli gazeteciler”in kamu kanalından siyasete geçerek taraf değiştirme konusunda en ufak bir kuşkuları yoktur - ve örneğin siyasetin deterjan parolalarını duyurmak için. Steffen Seibert 1989’dan beri ZDF’dedir ve orada 2003’ten 2010’a kadar *heute-Machrichten*’in moderatörü iken hükümet sözcüsü ve Federal Hükümetin Basın ve Enformasyon Dairesinin şefi oldu, memurluk yapan müsteşar unvanı ile.<sup>29</sup> Net ifadeyle: Seibert, devlet propaganda bakanlığında işletme idarecisidir. Bundan sistemlerin nasıl değiştirilebilir ve birbirlerine ne kadar yakın olduğunu görüyorsunuz. *Süddeutsche* şöyle yazıyordu:

*Hükümet sözcülüğü için kamu görevini değiştiren kişi, şimdi kamu görevinden bir üst düzey gazeteci sözcülük makamına geliyor. Sistemler birbirleriyle değiş-tokuş ediyor.*<sup>30</sup>

### Yalanların Meydan Muharebesi:

#### Sabine Christiansen ile Ulrich Wickert’in Propagandası

Çok yaygınlaşmış olan etkileme işine bir kez de yakından bakalım. Ve de avro örneğinde. Almanların çoğunluğu avroyu kesinlikle istemiyordu. Ne var ki; uymayan şeyi siyaset reklamla uydurmak istiyordu. Kitlelere avronun aşılınması için yapılan bilgilendirme kampanyası, basın ve kamu dairesi bütçesine dokuz milyon avroya (17,6 milyon DM) mal oldu. Net ifadeyle: Vergi mükellefleri kendi beyinlerinin yıkanması için para ödemek zorunda kaldı. Hem de iki katını. Bir kez vergiler üzerinden. İkinci bir kez de GEZ zorunlu vergileri üzerinden (GEZ: radyo vergisi - ç.n.). Reklam kampanyası 2000 yılında başladı. Kampanya beş aşamada avro finişine, 1 Ocak 2002’deki ilk nakit kullanımına kadar götürülecekti. Amaç, içerik bakımından hiçbir şekilde bir aydınlatma çalışması değildi. Her şeyden önce Almanlarda yeni para için “olumlu

<sup>29</sup> Bkz. <http://www.spiegel.de/kultur/tv/steffen-seibert-zdf-moderator-wird-merkels-neuer-sprecher-a-705773.html>

<sup>30</sup> Alıntılıandı: <http://www.sueddeutsche.de/medien/seibert-wird-neuer-regierungssprecher-ein-wechselwaehler-spricht-fuer-angie-merkel-1.973028>

duygular” uyandırılacaktı. Kaynaklar şöyle dağıtılıyordu: Reklam ve PR kampanyaları için 7 milyon avro (ilanlar, TV spotları, afişler), hükümet dışı kuruluşlarla ve eyaletlerle işbirliği için 750 000 avro ve nihayet devam etmekte olan kampanyalar için (servis-merkezi, avro çadırı, satış) 1,2 milyon avro. İlk reklam aşamasında sadece ilan kampanyası yapıldı. İkinci aşamada ilanlar kamusal yaşamdan kişilerle başlatıldı. Üçüncü aşamada toplumun çeşitli alanlarından avroyu savunan örnek şahsiyetler takdim ediliyordu. Dördüncü aşamada 2001 yaz/sonbaharında ünlülerin yanı sıra ünlü olmayanlar da reklam ilanlarında avro lehine konuşuyorlardı. Örneğin o zamanki Alman futbol milli takımının çalıştırıcısı Berti Vogts ile tam sayfalık ilanlar vardı. İlanlarda kalın ve siyah olarak şöyle deniyordu: “Avro gelecek yüzyıla dik geçiştir”. Mesela şöyle bir şey vardı: “Almanya Avrupa takımında ekonomik bakımdan üst grupta oynamalıdır. Avro ile küresel yarışmada başarılı olacağız. Avrupa’nın ortak parası, para dalgalanmaları riskine karşı en iyi güvencedir. İhracat ağırlıklı Alman ekonomisinin gelecek yüzyılın meydan okumasına karşı formda olması lazım. Fırsatlarımızı iyi değerlendirmemiz lazım - futbolda ve avroda. Sadece şansını kullananın başarısı olur.” Avro eleştirmenleri bu kampanya çerçevesinde kendilerine söz verildiği durumlarda sistematik olarak düşünsel bakımdan aslında kenara itildiler. CDU, 1998 başından itibaren “Avro: güvenli gelecek için para”, başlığıyla bir propaganda broşürü basıp dağıttı. Halk orada çok fazla aldatıldı. Yalan dolan iddialarla federal yurttaşlar, D-Mark’ın gelecekte kitleler halinde işsizliğe, sanayinin azaltılmasına, avronun ise har vurup harman savurdıkları rahat bir yaşam vereceğine ikna olmak zorunda kaldılar.

Avro için yapılan o zamanki propaganda muharebesinde Federal Hükümet için besbelli paranın hiçbir önemi yoktu. 5 Haziran 2000 tarihli basın açıklamasını başka nasıl yorumlayabilirsiniz?

*Frankfurt’daki Publicis, Federal Basın Dairesi, AB Komisyonu ve AB Parlamentosu’ndan oluşan avro eylem birliği tarafından*

*Almanya'da avro bilgilendirme kampanyası ile görevlendirilmiştir. (...) Yeni paranın tedavüle çıkması için 2000 ve 2001 seneleri 28 milyon marklık bir bütçe ile donatılmıştır. Berlin'de Publicis PR tarafından ilgilenilecek olan Avrupa Merkez Bankası bütçesinin yanı sıra avro nakit paranın kullanılması için Publicis Grup'ta başka bir bütçe daha mevcuttur.*<sup>31</sup>

Federal Hükümet 18 Haziran 2001'de şu tebligatta bulundu: "Avrupa Komisyonu'nun, Avrupa Parlamento'sunun ve Federal Hükümetin yeni Avrupa nakit parasının kullanımı için birlikte çalıştığı Avro Eylem Birliği, ilk dalgasına (...) avro nakit para kullanımı ile başlıyor. Şimdiye kadar gazete ve dergi ilanlarında ve de büyük alan afişlerinde olduğu gibi avro elçisi olarak dört şahsiyet ücretsiz olarak çıkacaktır: Sabine Christiansen, Richard von Weizsäcker, Helmut Schmidt ve Ulrich Wickert. Avro Eylem Birliği bu iki ayda televizyon spotlarına üç milyon mark harcayacaktır. Bütün PR ve reklam etkinliklerinde olduğu gibi avro enformasyon kampanyası çerçevesinde de bunlar yarı yarıya Federal Hükümetin Basın ve Enformasyon Dairesi bütçesinden ve Avrupa Komisyonu kaynaklarından karşılanacaktır. Ulrich Wickert ilk avro "on air" olacaktır. Ardından sırasıyla Christiansen, von Weizsäcker ve Schmidt izleyecektir."<sup>32</sup>

Eski Federal Şansölye Helmut Schmidt, oldukça utanılacak ifadelerle dikkatleri üzerine çekti. Her halükârda onun muhtemelen birçok şey hakkında fikri olduğunu ama paradan anlamadığını belgelendirdiler. Schmidt şöyle dedi: "Başka paralar karşısında avronun dışarıya karşı istikrarı, şimdiye kadar ki Alman markının istikrarından daha güçlü olacak. Bu ise yeni paranın büyük hacimli olmasından kaynaklanmaktadır." Buna, o zaman Aurecon Vermögensberatung GmbH'nin işletme müdürü olan Peter Odendahl karşılık verdi: "Ünlü Al-

<sup>31</sup> Bkz. [http://www.horizont.net/aktuell/agenturen/pages/protected/Publicis-holt-Etatder-Aktionsgemeinschaft-Euro\\_22704.html](http://www.horizont.net/aktuell/agenturen/pages/protected/Publicis-holt-Etatder-Aktionsgemeinschaft-Euro_22704.html)

<sup>32</sup> Alıntılандı: [http://www.pressrelations.de/new/standard/result\\_main.cfm?pfach=1&n\\_firmanr\\_=103124&sektor=pm&detail=1&r=66184&sid=&aktion=jour\\_pm&quelle=0](http://www.pressrelations.de/new/standard/result_main.cfm?pfach=1&n_firmanr_=103124&sektor=pm&detail=1&r=66184&sid=&aktion=jour_pm&quelle=0)

man politikacıları daha büyük para alanı avroyu şu andaki Alman markından daha güçlü kılacağı düşüncesini temsil ediyorlar. Pekala, eğer bu politikacılar bir alanın büyüklüğü güçlü olma ölçütü olduğu fikrinde iseler - Rusya İsviçre'den iki yüz defa daha büyüktür. Bu beylerin ileride tasarruflarını İsviçre frankına mı yoksa tercihen rubleye mi yatıracakları ilginç bir araştırma konusu olur.” Böylelikle Helmut Schmidt alenen yenilmişti. Helmut Schmidt avro hakkında çok saçmalıklar yaydı; örneğin, 29 Haziran 1997'de *Welt am Sonntag*'da şunları yazdı: “Avro - doğrudur - güçlü bir para olacak, yani dış değeri ne mali piyasalardaki spekülasyonlarla ne de Washington'daki ya da Tokyo'daki siyasi kararlarla kolayca manipüle edilebilecek.”<sup>33</sup>

Ama avro reklamcılarının diğer ikisine yakından bakalım: Ashında Ulrich Wickert ile Sabine Christiansen avro için bir reklam kampanyasında kendilerini alay konusu ettirebilirler miydi? Siyasetin avro için afişlerle, reklamlarla, TV ile reklam yaptığı kampanya, yasaya aykırı olmasa bile en azından kötüydü. Çünkü o zaman devlet radyo sözleşmesi, televizyon spotlarında “düzenli olarak haber yayını yapan ya da günün siyasi olaylarını takdim eden kişilerin çıkmasını” yasaklıyordu. Leipzig Üniversitesinden medya hukukçusu Christoph Degenhart, ARD gazetecilerinin kamu otoritesi “maksatlı” olarak siyasi propaganda amaçları için kullanıldığı gerekçesiyle ünlülerin filmlerini de “sorunlu” kabul ediyordu.<sup>34</sup>

1957 doğumlu Sabine Christiansen, Ağustos 2001'de kendini avro için rezil ettiğini şöyle açıklıyordu: “Avro için görünüm iyidir. Şu anda zayıflasa da marktan daha istikrarlı olacağı konusunda uzmanlar onda büyük potansiyel görüyorlar.”<sup>35</sup> Ve şöyle dedi: “Avro konusunda daha çok program yapmam için finans çevrelerinden sık sık ricada bulunuldu, ancak birçok

<sup>33</sup> Bkz. *Welt am Sonntag* vom 29. Juni 1997, Artikel von Helmut Schmidt, »Die Stabilität des Euro wird größer sein als die der deutschen Mark«

<sup>34</sup> Bkz. [http://www.focus.de/magazin/archiv/euro-kampagne-ein-biss-zu-viel\\_aid\\_189848.html](http://www.focus.de/magazin/archiv/euro-kampagne-ein-biss-zu-viel_aid_189848.html)

<sup>35</sup> Zitiert nach <http://www.spiegel.de/wirtschaft/sabine-christiansen-ich-bin-ein-d-mark-kind-a-149299.html>

bankanın ya da büyük kuruluşun yönetim kurulu başkanları ne yazık ki programa katılmıyor.” Eğer “finans çevreleri” rica etse Bayan Christiansen gibi insanlar besbelli buna seve seve uyacaklar. Doğrusu Sabine Christiansen, o kadar uzun süre avrodan heyecan duymadı. Onun 30 Kasım 2003 tarihli sohbet programının konusu, “Almanya iflas mı ediyor? Avro tehlikede mi?” idi. Yayında devletler hukukçusu Hans Herbert von Arnim, avronun gelişimi hakkında şunları söyledi: “Benim görüşüme göre bu süper kazadır. Burada meydana gelen şey mutlak uğursuzluktur. Şimdi kumarda kaybedilen güven-dir, keza iç politika bakımından da tam aynı şeydir. Biz burada kısa süreli siyasi çıkar için uzun vadeli hedefleri kurban ettik.”

Sabine Christiansen’in arşivlerdeki programlarına dikkatli bakınca, bunun kamu kanalının avro propagandası için ne kadar çok istismar edildiği, en iyi niyetli olan kişinin de dikkatini çeker. Programların tek tek sonuna kadar izlenmesine gerek yok. Sadece gerçeklere bakmak lazım: Avroya kuşkuyla bakan (ve avro davacısı) Profesör Hankl, 4 Ocak 1998’de Sabine Christiansen’in programına önce davet edildi, sonra davet iptal edildi. Redaksiyon “kavramsal nedenler” deyip 500 avro iptal ücreti teklif ederken Hankel, Wolfgang Schäuble’nin müdahalesinden şüpheleniyor. ARD bunu kabul etmiyor.<sup>36</sup>

Bir izlenim edinebilmek için başka kanallardaki besbelli dengesiz konuk listelerine bakmak aslında yeterlidir. Moderatörün açıklanan avro propagandacılarından olduğunu kafanızın ardında tutarsanız resim daha çok netleşir. Christiansen, Eylül 2001’de sohbet programını “Elveda Alman markı! Avroyu acıtıyor mu?” konusunda yayımlıyordu. Avro öncüsü Theo Waigel, hükümet tarafından tayfa yazdırılan avro propagandacısı Ulrich Wickert, avro destekçisi Hans Eichel ve avro polisiye yazarı Horst Ehmke, avro eleştirmenlerine şans tanımadılar. Aralık 2001’deki “Bir Çağın Sonu - Hoşçakal Alman markı!” programından farklı değildi. Sabine Christiansen’in yanında avro savaşçısı Hans Eichel, avro öncüsü Egon

<sup>36</sup> Jens Peter Paul: »Bilanz einer gescheiterten Kommunikation«, Dissertation 2007, S. 266

Bahr (“... birleşmiş Avrupa’yı savaşız gerçekleştirmek, tarihsel olarak biricik fırsat”) ve avro savaşıları ve eski Şansölye Helmut Kohl adına sağ kolu Lothar de Maiziére oturuyordu. Avrodan kuşkulanan, gerici Alman Michel’i oyuncu Heinz Schenk’in oynamasına izin verilmişti. Sabine Christiansen, sohbet programıyla halkı etkilemede ne kadar önemli olduğunu CDU’lu siyasetçi ve Birlik Grup Başkanı Friedrich Merz, 29 Haziran 2003’te, Sabine Christiansen’in 250. yayınında söyledi: “Bu yayından dolayı sizi önce kutlamalıyız. Bu yayın Almanya’daki siyasi ajandayı bu arada Alman Federal Meclisi’nden daha fazla belirliyor.”<sup>37</sup>

FAZ, bir seferinde Sabine Christiansen hakkında şöyle yazdı: “Bu arada Christiansen’in yıllar içinde yedek parlamentosuyla diğer dünyayı gözden kaçırdığı apaçık ortadadır. (...) Kendi sözlerinde, ancak eylemlere göre doğru ölçülürse, sonuçlarıyla başkaları için karşılaştırılmış olmak - böyle bir şey Christiansen’de insanın başına gelmiyor.”<sup>38</sup> Kendisi tam da büyüklerin duymak istedikleri şeyleri söyleyen bir kadındı.

Güçlülerin aracıydı. ARD her yıl on milyon avroya yakın harç parasını hostes eğitimi almış bal mumu mucizesi için harcadı - her program için aşağı yukarı 200 000 avro. Glamour’un *Park Avenue* dergisi bir seferinde Sabine Christiansen’in bir portresinde şöyle yazdı: “Sığ sorularla Almanya’nın en güçlü kadınlarından biri oldu. Onun sohbet programı ülkenin siyasi havası için bir barometredir.”<sup>39</sup> Belki de politika-daki hava için gerçekten barometreydi, ama halkın havası için kesinlikle değildi. Çünkü Alman markını özleyen sıradan yurttaş, onda bunu neredeyse boşuna arıyordu. Bunun karşılığında başka hiç kimsenin yapmadığı kadar para yapıyordu: Medyanın haberine göre, bir firmanın logosu altında konuşmacı olarak çıktığı zaman 30 000 avro alıyordu.<sup>40</sup> Karşılaştır-

<sup>37</sup> Alıntılандı: <http://www.rp-online.de/gesellschaft/fernsehen/sabine-christiansen-ein-rueckblick-in-zitaten-1.566907>

<sup>38</sup> Alıntılандı: <http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/medien/sabine-christiansen-wie-eine-unpolitische-politik-machte-1410151-p2.html>

<sup>39</sup> Bkz. <http://www.parkavenue.de/persoenlichkeiten/stories/528>

<sup>40</sup> Bkz. <http://www.rp-online.de/panorama/was-promis-als-redner-verdienen-1.1838551>

lım: Eski çalışma bakanı Norbert Blüm, emekliliğini konferans başına 15 000 avro alarak denkleştiriyor. Bu da medyanın haberine göre eski *Tagesthemen* moderatörü Ulrich Wickert'in cümlesidir<sup>41</sup>; kendisi Sabine Christiansen ile birlikte avronun kullanıma geçmesinden önce duvar afişlerinde Alman markından ayrılmayı savunuyordu.

İşte tam da bu kadın avro eleştirmenlerinin cesaretini kırıp yurttaşlara mide bulandırıcı avroyu lezzetli hale getirecekti. 7 Mayıs 2001'de *Focus* şöyle yazdı: "Şimdi buna kalburüstü sınıf karar verecektir. ARD sunucusu Sabine Christiansen, meslektaşı Ulrich Wickert, eski Federal Cumhurbaşkanı Richard von Weizsäcker ve de eski Şansölye Helmut Schmidt - geçen Salı gününden beri dördü de yeni avro parasına gülümsüyor. Dörtlü, 4000 afiş ve sayısız ilanda Almanlara seilmeyen yeni parayı neden içlerine sindirip tercih etmeleri gerektiğini açıklıyor. Milyonlara mal olan sempati kampanyasının sloganı: Avro - bizim geleceğimiz."<sup>42</sup> Acaba Bayan Christiansen ile Ulrich Wickert'in inanılmaz propaganda etkinliği, bugün utanç verici olmuş mudur?

İyi bir gazeteci, kendini bir şeyle alçaltmamasından, iyi bir şeyle de alçaltmamasından belli olur. Bu gazetecilik ilkesi, belirttiğimiz gibi, vaktiyle *Tagesthemen* moderatörü Hans Joachim Friedrichs tarafından oluşturuldu. Onun ardılı Ulrich Wickert (kendisi Gruner+Jahr'in yönetim kurulu başkanı Julia Jäkel ile evlidir) 2001'de kendini münasip bir şeyle alçalttı: Avronun piyasaya sürülüşüyle. NDR'nin moderatörü ve eski Tagesschau spikeri Eva Herman, 2011'de Ulrich Wickert ve onun avro angajmanı hakkında aydınlatıcı bir makale yayımladı; orada şöyle denilmektedir<sup>43</sup>:

<sup>41</sup> Bkz. <http://www.rp-online.de/panorama/was-promis-als-redner-verdienen-1.1838551>

<sup>42</sup> Zitirt nach [http://www.focus.de/finanzen/news/wirtschaft-vorsicht-teuro\\_aid\\_189022.html](http://www.focus.de/finanzen/news/wirtschaft-vorsicht-teuro_aid_189022.html)

<sup>43</sup> 8 August 2011, Eva Herman: »Ulrich Wickert und die Einführung des Euro: Eine überfällige Betrachtung«, im Internet unter <http://info.kopp-verlag.de/hintergruende/deutschland/eva-herman/ulrich-wickert-und-die-einfuehrung-des-euro-eine-ueberfaellige-betrachtung.html>

*Televizyon spotlarında, gazetelerde ve afişlerde siyasi gazeteci Ulrich Wickert, avronun piyasaya sürülmesi için umutlu mimiklerle reklam yaptı; başka bir seferinde geleceğin "sağlam parası"nı eylemle somutlaştırmak için madeni bir avroyu ısırarak gösterdi.*

*Ne var ki; ülkede yaşayan milyonlarca insan, daha çok karın ağrısı çekmeye başladı: Kendilerinin olan istikrarlı Alman markını muhafaza etmek istiyorlardı. Seçilmiş ana referas olarak Sabine Christiansen, Günther Jauch, Helmut Schmidt ve Richard von Weizsäcker'in yanı sıra Wickert de tereddütleri ortadan kaldırdı. Reklamlarda ve hem de çok sayıdaki söyleşide, avronun muhtemel avantajlarını, onun ne kadar muhtemem olduğunu, tatile çıkmadan önce para değiştirmek zorunda kalınmayacağını, aşırı derecede ekonomik yararlar sağlayacağını (doğrusu bu nokta TV gazetecileri tarafından bir zaman için yeterince açıklanmadı ya da derinleştirilmedi) ve "bizim" kuruluş efsanemiz olan DM'den nihayet vazgeçmemizin hayırlı olacağını sürekli vurguladı.*

*Hayır, Alman halkının büyük bir bölümü en son bu noktada Bay Wickert'i - bütün sempatikliğine rağmen - artık izleyemiyordu. Bunu, Hamburg Üniversitesinin "Avro reklamlarının izleyiciler üzerindeki etkisi ve rolü"<sup>44</sup> konusundaki bir araştırması da ispat etmektedir: Sekiz denekten altısı Wickert'li avro ilanını biliyordu, ilana bakınca kafanızdan ne geçiyor sorusuna, denekler "Tagesthemen" çağrışımlarındaki bazı noktalarda uyuştular, örneğin ciddiyet, zekâ ve sempati. Ama bunun pek fazla bir yararı olmadı. Bu nedenle araştırmada şöyle deniliyor: Söyleşi yapılan herkesin AVRO kavramı için aklına sadece olumsuz noktalar gelmiş: kuşku, güvensizlik, fiyat artışı, para birliği ölçütlerinin yerine getirilmesindeki hileler. Para değişiminden ne bekliyorsunuz sorusuna keza olumsuz cevap vermişler ve ifadelerini tekrarlamışlar.*

*Tagesthemen programını profesyonelce yürüten Wickert'e gösterilen bütün sempatiye karşın planlanan darbe ta o zaman geriden geliyordu: Halk, bu meselede bir şeylerin bozuk gitti-*

<sup>44</sup> Im Internet unter <http://www.kultur.uni-hamburg.de/volkskunde/Texte/Vokus/2002-2/hell.html>

ğini fark etti. Çok sayıda avro yanlısı mali politikacının planından vazgeçmeyeceği anlaşıyordu. Uygun ve herkesçe tanınan bir kişi arandı ve büyük ikramiye bulundu: Wickert sempatik geliyordu ve siyasetle yurttaşlar arasında, yukarısı ile aşağısı arasında, Fransa ile Almanya arasında bir köprü vazifesi görüyordu. Çünkü ülkede insanların üzerine atılmak istenen suç, tabii ki azımsanacak bir şey değildi. Alman ekonomisi yakın bir geçmişte yaşadığı yeniden birleşme olaylarına rağmen nispeten iyiydi. İstikrarlı Alman markı bunu sağlamıştı ve bu, dünya çapında kabul görmüştü. Alman markı pratikte istikrar, güvenilirlik ve devamlılık bakımından dünya çapında birçok ülkenin özlediği hedefti. İşte bu Alman markı, avro silgisiyle gürültü patırtı etmeden ebediyen silinecekti. Bu plana karşı duyulan kuşku hak ettiğinden daha fazlaydı.

Wickert o zaman çoktandır Tagedsthemen moderatörü ve sevimli, nüktedan hava raporu amcası olarak zihinlere yerleşmişti. Ahlak ve görgü üzerine ve maddi ayartmalara rağmen dürüst kalmak isteyen insanların sonunda hep aptal olduklarına ilişkin hayatın sıkıntıları üzerine zekice kitaplar yazmıştı. Doğru sözler. Wickert, 270'i aşkın sayfada değerler kaybı üzerine ahlak felsefesi yapmış: Sadece Federal Alman avro anchromanı olarak acımasızca Almanya'nın en büyük maddi değeri olan Alman markını bir kalemde kökünden sildirmişti. Evet, Ulrich Wickert o zaman, on sene önce, avro için tam da doğru olan bir süper ünlüydü. Kendisi kozmopolitti, yurt dışında her şeyi çok iyi biliyordu; çeşitli mantalitedeki ülkeleri, onların paralarını ve insanlarını tanıdı. ARD muhabiri olarak yıllarca Washington'dan, her şeyden önce avro öncüsü ülke olan Fransa'dan haber yapmıştı.

Eğilimli yurttaş bu tarihte birdenbire Wickert'in uluslararası yaşamı hakkında yakışıksız çok şey öğrendi: Küçük Ulrich uzak diyarlardaki Tokyo'da doğdu, babası tanınmış diplomat Erwin, orada uzun süre Alman elçiliğinin basın ataşesi olarak görev yaptı. Wickert daha sonra babasının Alman NATO temsilciliğindeki görevi nedeniyle ailesinin birkaç yıl bulunduğu Paris'te öğrenci olarak yaşadığını ispat edebiliyordu. Altmışlı

yıllarda Ulrich Wickart, o zaman hâlâ siyasi kimliği olan Bonn'da siyaset bilimleri ve hukuk öğrenimi gördü; burslu üniversiteli olarak birçok yılını Amerikan Connecticut'unda geçirdi. Altmışlı yılların sonunda gazetecilik görevine Köln'de ARD'de başladı. Avronun piyasaya sokulmasıyla ilgili bir ünlüler resim kitabı çıkardı.

Wickert, işine görev aşkıyla sarılıyordu. Bu arada onun aklına neden etik ve ahlaksal düşünceler gelmediği konusunda sadece spekülasyon yapılabilir. Herhalde kötü sonuçları olan zor kararın ardındaki siyasi desiseleri bilmeden avronun başarısına gerçekten inanıyordu, ki buna inanmak güç. Çünkü o zaman onu dümdüz saflıkla suçlamak gerekir. Bununla birlikte işvereni olan kamusal ve siyasi bakımdan hep kusursuz olan Kuzey Almanya Radyosu, evet derken kusurluydu, çünkü kanal, aynı şekilde itaatkâr bir şekilde katılıp kadrolu elemanını kapsamlı reklam kampanyasına ödünç verdi, aslında bu devlet radyo sözleşmesine göre yasaktı.

Bugünün gözüyle insan, o büyük avro coşkunluğu içinde bütün bunların nasıl mümkün olduğunu sormadan edemiyor. Neredeyse bütün medyanın avro ile fikir birliği içinde haber yapması ve avro eleştirmenlerini baştan beri çoğunlukla karalayıp susturması bir yana, aslında temelde şu soru ortaya çıkıyor: Vergilerle ödenen ARD kanalının bu denli apaçık siyasi kararlarda daha çok eleştirel davranması gerekmez miydi? NRD gerçekten ahırındaki en iyi atını böylesine her şeyi kapsayan ve yaşamı değiştiren Avrupa'nın ekonomi ve para aksiyonu için vermeli miydi? Yoksa Wickert'in bir zamanlar ilk gazetecilik yeteneğini gösterip kanıtladığı ve gazeteci olarak uzun yıllar Fransa muhabiri de sayıldığı daha güçlü olan Batı Almanya Radyosu, planları birlikte mi yapmıştı? Yoksa WDR reklam anlaşmasının ardında mı saklanıyordu?

Aslında bu avro fikri vaktiyle Fransa'da doğmuştu: 1988'de bir komite, "Delors-Raporu"nu para oluşumu için hazırlıyordu, isim o zamanki AT Komisyonunun başkanı Fransız Jacques Delors'dan geliyor ve üç aşamada Avrupa Ekonomi ve Para Birliğine götürüyordu. CDU'lu Şansölye Helmut Kohl tarafından yönetilen Almanya önce direndi: Doğu ile Batının

tekrar birleşmesi çabasının rüzgârında Bonn, o zaman, yakında ülkeyi nelerin beklediğini biliyordu. Ama Fransa sert tutumunu devam ettirdi: Devlet Başkanı François Mitterand, yeniden birleşmeyi avronun piyasaya sürülmesine bağlamış. Gözlemciler, Almanya'nın yeniden birleşmesinden sonra eski gücünü kazandığını tekrar etmekten yorulmuyorlar; bu yeniden birleşme ile Avrupa'da herhalde hiç kimse ilgilenmiyordu. Güçlü Alman markının geri çekilmesiyle bu tehlikeli sorun çabucak çözülebilecekti. Ve Ulrich Wickert işin içindeydi! O zamanki kararda Wickert'i kullanmak için ne kadar büyük etkiler yapıldığı konusunda insan sadece spekülasyon yapabilir. Acııcı bir şekilde Fransızca konuşan Frankofil Wickert, Almanya ile Fransa arasında Avrupa köprüsüydü. Bunun yanı sıra kamuoyu Wickert'in Provence'i, Fransız peynir çeşitlerini ve kırmızı şaraplarını ne kadar iyi bildiğini öğrendi. Hayır, hiç kimse onu herhangi bir şeyle kandıramazdı.

Tagesthemen'in ciddi moderatörü rolü de elbette yardım ediyordu: Akşamları Tagesschau ile Tagesthemen tantanası tınlayıp günün haberleri okunduğu zaman hep neredeyse Federal Hükümet bildirimi izlenimi veriyor. Ancak son zamanlarda haberlerin seçimi ve değerlendirilmesi konusunda yurttaşlarda rahatsızlık ve kuşku artmaktadır. Ama o zaman avronun piyasaya sürülmesine ilişkin reklam, ilave olarak çok resmi damgayı da taşıyordu. Tagesthemen'in Wickert'i gibi birisi yanılmazdı! Ne dersiniz?

Eylül 2011'de Wickert'in yeni kitabı çıktı. Adı: *Para Konuşursanız Dünya Susar*. Hoffmann und Campe Yayınevi önceden yaptığı duyuruda içerikle ilgili şunları yazdı: "İnsanları yalan söylemeye, aldatmaya ve yanıltmaya sevk eden sadece açgözlülük müdür? İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bundan dolayı mı bu büyük finans krizi oldu? Bankacılar dolandırıcılığa haklı olarak mı mahkûm ediliyor? Ulrich Wickert, suçluların isimlerini belirtiyor ve nihayet sorumluluk almaya ve hareket etmeye davet ediyor." Peki, Ulrich Wickert'in kendisi ne durumdadır? Sorumluluğu nedir? Neden kendini ve Sabine

Christiansen'i ortak sorumlu saymıyor? Nihayetinde kendileri avro çılgınlığına büyük önem verdiler. Bugün onu unuttu mu? Avro için yaptığı reklamlar ekonomi için kesin kazançlı olmuştur ama normal yurttaş için kazanç getirmemiştir. İşte o adam, 2011'de *Para Konuşursanız Dünya Susar* adında pervasızca kitap yazıyor. Wickert ile yapılan etkinlikler şu cümleyle reklam edildi: "Dünyanın her yerinde olduğu gibi ekonomide de etik değerleri bilen ve işlerini ona göre düzenleyen kimse-lerin uzun süre başarılı olduklarını öğrenmemiz gerekir", diye hatırlatmada bulunuyor Ulrich Wickert.<sup>45</sup> Oldu mu şimdi? Wickert'in görgü gereği o zamanki davranışından dolayı teva-zu gösterip Alman halkından özür dilediğini duydunuz mu hiç? Hayır? Ben de duymadım.

Güya değerleri ve görgü kurallarını savunan ve bankala-rın hırsını eleştiren Wickert, 2011'de, aşırı ahlaksız ölçüde dikkati çekmeye başladı. Ulrich Wickert bir banka için reklam yaptı. Ve onu yatırımcı koruyucuları bombardımana tuttular.<sup>46</sup> Yatırımcıları Koruma Derneği e. V., 23 Ağustos 2011'de temiz adam Wickert için hoş olmayan bir basın açıklaması yayımladı, şöyle deniliyor:

*Bugün Yatırımcıları Koruma Derneği'nin (SfA) işletme müdü-rü Angelika Jackwerth, Bremen'de, "Böylece eski Tagessthe-men moderatörü ve kitap yazarı Ulrich Wickert'ten koope-ratif finans grubu ile yaptığı reklam sözleşmesini feshetmesini talep ediyoruz," dedi. Çünkü Wickert'in, DZ Bank'ın ve Volks-und Reiffeisenbank'ın da dahil olduğu grubun güncel ilanlarında kendinden alıntı yaptırdığı şu sözler, yatırımcıla-rın kulağında alay etmek gibi tınıyor: "Bir kişinin tek başına yapmadığını çok insan yapar." Gerçi bu noktada Wickert hak-lı sayılırdı, çünkü 90'lı yıllarda aşağı yukarı 1000 Volks-und Reiffeisenbank, mudilerine DG-Fonlarını önermiş. 15 000 ya-tırımcı bu kapalı emlak fonlarına 500 milyon avrodan fazla*

<sup>45</sup> Alıntılандı: [http://www.heyman-buecher.de/ulrich\\_wickert\\_und\\_dr\\_michael\\_ot-to\\_im\\_gesprach](http://www.heyman-buecher.de/ulrich_wickert_und_dr_michael_ot-to_im_gesprach)

<sup>46</sup> Bkz. Örn. <http://www.dasinvestment.com/berater/news/datum/2011/08/23/anleger-schuetzer-nehmen-bankwerbung-mit-ulrich-wickert-unter-beschuss/>

*para yatıracaktı. Ama şimdi (...) yatırımcılar tam kayıpla karşı karşıya olacaklardı ve bunda emeklilik güvencesi de artık garanti değildi. (...) Wickert, mudilerini aptal yerine koyan kooperatif bankalarını ciddi olarak temsil edemez.*

Ama Wickert temsil ediyordu. Wickert, Almanları avro konusunda da aptal yerine koymuştu. Sonra da mudilerini aptal yerine koyan bankaların yanında yer aldı. Bütün bunları devamlı olarak budalalıktan, dikkatsizlikten ya da kasten yapıp yapmadığının, sıradan bir yurttaşın gözünde hiçbir önemi yoktur. Çünkü sonuçta bunun karşılığında büyük para aldı. Kitaplarından birinin adının ne olduğunu söyler misiniz: *Para Konuşursanız Dünya Susar*. Ve Wickert şimdi finans branşı için eşek gibi çalışmaya devam ediyor. Bir banka sayfasında şöyle deniliyor: “Wickert ...”, kooperatifsel Finans Grubu Volksbank ve Reiffeisenbank’ın siparişi üzerine alışılmadık formatta bir dizi spot üreten Berlin Heimat Ajansı için “buluşuyor”. 2011’de marka elçisi olarak kooperatif biçiminde organize olmuş banka gruplarının değerlerini temsil eden Ulrich Wickert, şimdi Bill Kaulitz, Andrea Petkovic ve Hannes Jaenicke ile buluşuyor.”<sup>47</sup> Elinizi vicdanınıza koyunuz: Vaktiyle insafsızca istikrarlı Alman markına veda etmek için reklam yapan bir Ulrich Wickert’e güvenir miydiniz? Wickert’in berbat avroyu Almanlara iyiymiş gibi göstererek işi vardırıdığı nokta, belki de baba oğul arasındaki anlaşmazlıktı. Wickert’in babası avro karşıtlarının tarafındaydı ve onu engellemeye çalıştı. Ve Wickert’in babası bu arada Profesör Karl-Albrecht Schachtschneider’in de tarafındaydı.

Bu arada ilk günden beri avrodan kuşku duyan devletler hukukçusu Profesör Karl-Albrecht Schachtschneider (Nölling ile Hankel’in yakın yol arkadaşı) ile Tagedesthemen moderatörü Ulrich Wickert arasında 2001 yazında yapılmış uzun bir söyleşi var; başlığı şöyle: “Bay Wickert avroya neden inanıyorsu-

<sup>47</sup> Bkz. <http://www.bvr.de/p.nsf/index.html?ReadForm&main=6&sub=1&ParentUNID=098E767340F7F77DC1257ACB002F910A>

nuz?”<sup>48</sup> Gazeteci Wickert o zaman propagandacı olarak birlik parasını reklam ediyordu. İstikrar paketine karşı Federal Anayasa Mahkemesi'nde birçok kez dava açan Schachtschneider, konuşmada Wickert'e avronun Almanya'nın istikrarını tehlikeye sokacağı nedeniyle karşı çıktı. Kamu hukuku hocası başka şeylerin yanı sıra ekonomi politikasının avro vasıtasıyla elimizden alınacağı uyarısını yaptı. Wickert kelimesi kelimesine şöyle cevap verdi: “Hayır, vergi politikasını kendimiz belirleyebiliriz ve aynı şekilde ücret politikasını da belirleyebiliriz.” Bu dramatik değerlendirme, gazeteci Wickert'in avro konusunda sayısız yanlış değerlendirmelerinden sadece bir tanesiydi. Wickert, 2011 söyleşisinde şunları da söyledi: “... avro çoktan bazı şeyleri etkiledi. Başlı başına avroyu yaratma planı, üye devletlerin bütçelerine büyük disiplin getirdi.”<sup>49</sup> İnsan sadece hayret ediyor. Güneydeki devletlerin bütçelerinde eksik olan disiplin, sonuçta bizi uçurumun kenarına götürdü. Buna karşın Schachtschneider söyleşide görüş sahibiydi ve Wickert'e şöyle dedi mesela: “Sermaye yurtdışına akıyor, çünkü avro istikrar vaat etmiyor. Bunu şimdiki enflasyonist gelişme gösteriyor. Artık istikrarlı bir topluluk değiliz.”

Bu, Sabine Christiansen ve Ulrich Wickert türünden avro propagandacılarına alenen hesap sorulduğu zamandı. Her ikisinin de büyük sorumlulukları vardır - ve başarısız olanlar himaye edildiler. Bu nedenle onları gelecekte tarih kitaplarında felaketten sorumlu olanların yanına koymamız gerekir.

### **Bir Para Birimi İçin Deterjan Reklamı: Mannstein Reklam Bürosu**

Biz yurttaşları, medya üzerinden avroya insafsız bir şekilde özendirmek isteyişlerini, geriye bakınca anlamak mümkün değil. O zamanlar psikolojik bakımdan maharetle çocuklar üzerinden ebeveynlere yaklaşıyordu: Okul paketleriyle avro

<sup>48</sup> Bkz. <http://www.welt.de/print-wams/article612939/Warum-glauben-Sie-an-den-Euro-Herr-Wickert.html>

<sup>49</sup> Alındı: <http://www.welt.de/print-wams/article612939/Warum-glauben-Sie-an-den-Euro-Herr-Wickert.html>

kampanya topluluğu, Federal Banka ve eyalet eğitim müdürleri eyaletler çapında ilkokulların, özel okulların ve özel eğitim okullarının üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerini etkiliyorlardı. Küçük bir hediye paketiyle kendilerini yeni paraya alıştıracaklardı. Düzenlenen bir piyango, katılma heveslerini teşvik edecekti. Oynamak için konulan malzemeler huzurevlerinde, ilticacı ve kimsesiz barınaklarında da dağıtıldı. Dağıtıcılar, taşıyıcı örgütlerin çalışanları tarafından desteklendi. Amaç öğrencilerin avro hakkındaki “bilgileri”ni ebeveynlerine iletmeleri ve yaşlı, kimsesiz ve ilticacılara siyasi bakımdan kursuz hazırlanmış bir sohbet konusu vermektir. Somut kanıtlarla konuşan avro eleştirmenlerinin, bu toplu propagandaya ve ardındaki para kaynaklarına karşı şansları yoktu. Her şeyin üzerinde reklam ajansı Mannstein vardı.<sup>50</sup> İyi kalpli Bay Mannstein (kendisi SPD’ye karşı “Kırmızı-Çoraplar-Kampanyası”nın mucidiydi) Federal Propaganda Bakanlığı (“Federal Basın Dairesi”) ile birlikte avroyu Alman yurttaşlarına yeni ve akıllıca hazırlanmış boş zaman ürünü gibi satıyordu. Örneğin Mannstein şöyle diyordu: “İlerisi için yeni bir belirleme yapmanın zamanı geldi.” Gençliğe “daha çok zevk” ve daha çok “özgürlük” haberleşmesi anlamına gelmek suretiyle avro daha çok duygusal nitelik elde edecekti.<sup>51</sup> Federal Hükümetin çok ciddi olarak gençliğin ileride “har vurup harman savuracağını” iddia ettiğine, daha önce değinmiştik. Bugünkü üzücü gerçek şudur: Avrupa’da gençler içinde şimdiye kadar bu denli çok kitlesel işsizlik asla olmamıştır.

Reklam ajansı Mannstein, bu har vurup harman savurma politikasını tıpkı deterjan reklamı gibi satıyordu. Kendisi Federal Meclis Seçimlerinden önce yıllarca Kohl’ü ve CDU’yu pazarlamıştı ve Koreli otomobil üreticisi Daewoo’yu Almanya’da tanıtmıştı. Ajans, Alman Federal Hükümetinin avro kampanyasından sorumluydu. Mannstein ayrıntılı bir zamanlama planı hazırlamıştı; bu plana göre ilanlar verildi, gazeteci semi-

<sup>50</sup> Bkz. Örn. <http://www.welt.de/print-welt/article665221/15-Millionen-D-Mark-fuer-den-Euro.html>

<sup>51</sup> Alıntulandı: <http://www.tagesspiegel.de/wirtschaft/dem-euro-fehlt-noch-die-emotionale-qualitaet/67660.html>

nerleri düzenlendi, broşürler dağıtıldı ve “Avro - mark kadar güçlü” afişleri yapıştırıldı. “Eğitümciler”, bunlar öğretmenlerdir, kurslarda eğitildiler, işçi temsilcilerine reklam yapıldı. Bunlara paralel olarak Avrupa Para Enstitüsü (geleceğin AB Merkez Bankası) kendi reklam ajansını angaje etti, Avrupa Komisyonu, kıtaya baştanbaşa 100 milyon mark dağıttı ve Alman markına karşı büyük talanı hazırlamak için 130 pazarlama uzmanı aldı.

Ama Federal Basın Dairesi ve Mannstein Ajansı işlerle başa çıkamıyordu. Her halükârda yurttaşları avroya ikna edemiyorlardı, haftalık *Zeit* gazetesi bununla ilgili olarak şöyle yazıyordu o zaman:

*Sorumlular görevin anlamını herhalde henüz fark etmiş değiller. Sonuç olarak söz konusu olan, Almanları milli kutsalları olan Alman markına veda etmeye hazırlamaktır - halkın dert ve korkuları karşısında iletişimden yüksek taleplerde bulunan bir girişim. Bunun yerine ortaya çıkan pazarlama yolları tartışılıyor: PR etkinlikleriyle bütünleştirilmiş birazcık reklam. Sparkasse başkanı Horst Köhler'in, "Lütfen deterjan reklamı yapmayın!" uyarısı havaya söylenmiş gibi görünüyor. Bu bakımdan her halükârda reklam mesajlarını, Mannstein Ajansı'nın Federal Basın Dairesi için yarattığı anlamına geliyor. "Avrupa - çünkü akıllıcadır" ya da "Avro- Değerli Gelecek" gibi kuru sloganlarla halkın çoğunluğunun tereddütleri dağıtılamaz. Bonn'un strateji uzmanlarının bizzat kendileri para birliği konusunda yeteri kadar ikna olmadıklarını, avroyu reklamın merkezine yerleştirmek istemeyip sözüm ona bir sandviç kampanyası planlayışları da gösteriyor. Ekonomik beyanların siyasi beyanlar arasına paketlenmesi gerekir - Avrupa için Big Mac.<sup>52</sup>*

Reklamcılar, 2007 yılında yapılan bir doktora çalışmasını anlattıktan sonra Federal Hükümetten daha fazla para istediler.

<sup>52</sup> Alıntılendi: [http://www.zeit.de/1996/08/Bitte\\_keine\\_Waschmittelreklame\\_](http://www.zeit.de/1996/08/Bitte_keine_Waschmittelreklame_)

Yeni bir yoğurdun piyasaya sürülmesinde reklam için sanayiden avro reklamından iki kat daha fazla para harcanacağına işaret ettiler. Hatta Persil Megapearls'ın pazara çıkması için Henkel Holdingin arzu edilen pazar doyumuna erişinceye kadar 160 milyon avro harcadığını belirttiler.<sup>53</sup>

O zamanki Federal Hükümet ile Mannstein ajansının halkı avro propagandasıyla manipüle etmek istemeleri pişkinliğini, Jens Peter Paul, 2007'de yaptığı bir doktora çalışmasında ortaya çıkardı. Orada şöyle deniliyor:

*Mannstein ajansı, işi, Federal Hükümete gazetelerle, radyo ve televizyon istasyonlarıyla kapsamlı ve çok uygun fiyatla ortak çalışma yapacağı vaadinde bulunduğundan dolayı da aldı. BPA (Federal Basın Dairesi), düşük bir bütçe ile pek çok şey yapabileceğinden umutlandı. Sonradan galip gelen Mannstein'in tanıtımında, "Örneğin iddiaya var mısın gibi büyük eğlence programlarında rahat ve sempatik sunum sayesinde konu yerleştirmeleri" vasıtasıyla milyonlarca izleyiciye kısa bir konuşmayla ulaşılabilir, denilmektedir. Tanıtımda "AB'nin çeşitli ülkelerinden tanınmış moderatörler/sanatçılar/yıldızlarla 'Avro Festivali - Avronun Yaş Günü İçin' ya da 'Avrupa Oyun Şovu - ve Avro' gibi yeni TV yapımlarından" söz edilmektedir. Boulevard Bio ve Hans Meiser, Talk im Turm ve Harald Schmidt - Mannstein'in avro reklamı için kullanmak istemeyeceği popüler olmayan sohbet programı yoktur. Hükümet yetkililerine Product Placement'i o zamana kadar emsali görülmemiş ölçüde minimum fiyatla söz vermişler. Ve kitle medyası radyoya bakınca, BPA'ya güya Alman radyo istasyonlarıyla geniş kapsamlı bir işbirliği biçiminde satılmış.<sup>54</sup>*

Bu türden propaganda, eskiden herhalde temiz şekliyle DDR gibi diktatörlüklerde ya da üçüncü dünya ülkelerinin rejimlerinde vardı. Özellikle haince bir davranış: Yeni yetişmekte

<sup>53</sup> Jens Peter Paul: *Bilanz einer gescheiterten Kommunikation*, Dissertation, Frankfurt 2007, S. 111f.

<sup>54</sup> Alıntılандı: Jens Peter Paul, *Bilanz einer gescheiterten Kommunikation*, Dissertation, Frankfurt 2007, S. 114f.

olan gazeteciler, “mükemmel habercilik için” avro üzerinden törensel ve medya etkili takdim edilecek bir mükâfatla ödüllendirilecekti.<sup>55</sup> Mannstein ajansının çalışması hakkındaki izlenim böyledir; bir halk nihayet deterjandan başka bir şey değildir; onu güç sahibinin anlayışıyla istediğiniz gibi etkileyebilirsiniz.

Mannstein ajansı avro için yaptığı reklam çalışmasını geriye dönerek şöyle anlatıyordu: “Arkaya bakarak bildiğimiz gibi avronun piyasaya sürülmesi, hem fiziksel (teknik) hem de kitle psikolojisi bakımından pürüzsüz bir şekilde gerçekleşmiştir. Bunda kesinlikle (1998’e kadar başardığımız işlerin) ... önemli payı da vardır”.<sup>56</sup>

Helmut Kohl 2012’de “hayatının eseri” için bir posta pulu ile onurlandırılınca, ki bu pul beş milyon kez satıldı, grafik dizaynı da yine Mannstein ajansından geliyordu. Kohl için çıkarılan pul hakkında gururla şunu söyledi: “Onun vizyonunun ve büyük başarılarının bir sembolüdür.”<sup>57</sup> Acaba avroya kuşkuyla bakan Profesör Schachtschneider’in ya da Profesör Hankel’in eleştirisinden dolayı günün birinde bir posta puluyla onurlandırılıp onurlandırılmayacaklarını insan merak ediyor. Kohl’ün aksine onların vizyonları illüzyon değil, gerçek oldu.

Biz şimdi avro için alınan propaganda önlemlerini tanıdık. Bu muazzam bir mekanizmaydı. Öbür tarafta bu mekanizmaya, resmi propaganda aracı ve onun yerine getirilmesine yardım edenlere karşı savaşılmaya kalkan tek tük kafalar vardı. Bunlar perişan edildi, gözetlendi ve aşağılandı. Bunlardan bir kısmı üçüncü dünyadaki diktatörlüklerde olduğu gibi rejim karşıtı muamelesi gördü.

<sup>55</sup> A.g.y. s.115

<sup>56</sup> Alıntılандı: A.g.e. s.130

<sup>57</sup> Alıntılандı: <http://nachrichten.rp-online.de/politik/verbeugung-vor-kohls-lebenswerk-1.3011952>

## Demokrasinin Başarısızlığı...

SPD'li politikacı Liesel Hartenstein'in radikal sağcı ya da popülist olduğundan kuşku duyulmuyordu. 1928 doğumlu kadın, hayatında çok şey yaşamıştı. En büyük kazancı konformist politikacı olmamasıydı. Başkaları grup disiplinine uyup sadece partilerinin çıkarına özen gösterdikleri zamanlarda, o ağzını açıyordu. Alman Federal Meclisi'nin gözünde Liesel Hartenstein oldukça can sıkıcı bir kadındı. 1998'de Federal Meclisi ve orada temsil eden politikacıları alenen şikâyet etme cesareti gösterdi. Bayan Hartenstein, Alman markının görevi hakkında açık ve aleni bir tartışmanın Federal Meclis'de hiç yapılmadığını söyledi. Avro eleştirmenlerinin "susma spirali" sayesinde ölü ağızlı hale getirildiklerini belirtti. Siyaset tarafından avronun piyasaya sürülmesinin "demokrasinin parlak başarısı olmadığı"nı ifade etti.<sup>58</sup>

Bunu, kamuoyu araştırma enstitüsü Allensbach'ın eski şefi Elisabeth Noelle-Neumann da böyle görüyordu. 1997'de soru sorulan federal yurttaşların sadece yüzde 21'inin avroyu kesin istediğine işaret etti - ortalama halkta yapılan anketlerde. Ama sadece sözüm ona ülkenin elitleriyle yapılan anket sonuçlarının yayımlanmasına izin vardı. Bunlar siyasetin, ekonominin ve medyanın yönetici kadrosundan oluşuyordu. 1995 yılında bu elitlerin yüzde 61'i avro taraftarı olduğunu beyan etmişti. Hatta 1997'de bu oran yüzde 87'ye çıkmıştı. Nüfusun içindeki suskun - etkinliği kırılmış - çoğunluğun siyasette ve medyada temsili bir oyu yoktu. Her şeyden önce Alman dilindeki medya, avronun piyasaya sürülmesindeki gelişmelerde gerçekler yaratılınca kadar uzun süre uyudu. Devletler hukuku açısından artık geri dönüş kalmadığı zaman en azından bunların birkaçı ancak ne olduğunun farkına vardı. WDR'un Brüksel muhabiri Rolf-Dieter Krause, gazetecilerin Maastricht Zirvesi'nden önce "uzun süre uyudukları"nı söyledi. Alman medyası yeniden birleşme ve bunun sonuçlarıyla meşgulmüş. O zamanki gazeteci meslektaşlarının tutumuyla ilgili olarak

<sup>58</sup> Bkz. Liesel Hartenstein: »Das Wagnis Euro«, in: Festschrift für Wilhelm Hankel, 1999, Seite 45ff.

Krause, “Biz avro düşüncesi hakkında kim kuşku belirtirse nasyonalistler köşesine sıkıştırıyoruz (...). Manfred Brunner bir zamanlar liberal olarak biliniyordu, bu arada sağcı kampa dahil edildi. Kendisi, avroya karşı kuşku beyan edince oraya itildi,”<sup>59</sup> diyor.

O zaman AB Komisyonu Alman temsilciliği müdürü olan Axel Bunz’un belirttiğine göre 1990’lardaki siyaset, medyanın ya da halkın avro hakkında tartışmasını istemiyordu- o bir tabu konu idi. Bunz, “Halk bilerek dışarıda bırakıldı, çünkü onu ilgilendirmiyordu,” dedi. Ve Bavyera Yeşiller milletvekili Gerald Hefner, siyasi çevresinde avro konusundaki susma spiralinin etkisinin çok büyük olduğunu anlatıyor. Şöyle diyor: “İnsanlar, milletvekilleri de dahil, kuşkularını açıkça ifade etmekten korkuyorlardı. Avroya karşı eleştirel tavır almak, hatta çoğunlukla onu araştırıp soruşturmak gibi şeyler, ayrıca milliyetçi, şoven, anlaşılmaz, çağ dışı, Avrupalı olmama, Avrupa karşıtı sıfatlarıyla damgalanıyordu.” Burada hâlâ demokrasiden söz edilebilir mi? Eğer siyasetçiler en önemli konuda on yıllarca bilgi almaktan korkuyorlarsa? “Milliyetçi” olarak kabul edilir korkusuyla araştırıp soruşturamıyorlarsa?

Jens Peter Paul, 2007’de bu konuda Frankfurt Goethe Üniversitesi’nde bir doktora yazdı, başlığı “Başarısız Bir İletişimin Bilançosu”. Kendisi 1086 Federal Meclis, Avrupa Parlamentosu ve eyalet parlamentosu milletvekiline bir anket formu gönderdi. Bu anket formunda başka soruların yanı sıra avronun “yukarıdan” kabul ettirilip ettirilmediği, yani yurttaşların zorlanıp zorlanmadıkları soruldu. Milletvekillerinin yüzde 78’i bu ifadeyi tamamen ya da kısmen onadı.<sup>60</sup>

Jens Peter Paul, o zamanki bir Landesbank başkanını da alıntılıyor; başkana para birliğinden önce bir arka plan konuşmasında Almanlara avro ile hangi devalüasyonun geleceği soruldu. Doktora çalışmasında şöyle deniliyor: “Yüzde 15 ila 20 olacağını tahmin ettiğini söyledi; bununla birlikte alıntıla-

<sup>59</sup> Aussage von Rolf-Dieter Krause am 6. Februar 1998 auf einem Symposium der EU-Kommission in Bonn zum Thema »Das Europäische Meinungsbild«, Dokumentation dazu, Seite 88

<sup>60</sup> Bkz. Jens Peter Paul: »Bilanz einer gescheiterten Kommunikation«, Dissertation 2007, S. 230

nacak olursa, inkâr edeceğini belirtti”.<sup>61</sup> Güya şahane avro hakkındaki dezenformasyon önceden böyle programlanmıştı. Bu hâlâ demokrasi mi?

Paul, doktora çalışmasında çizgi üzerinde olmayan gazetecilerin problemlerle karşılaştıklarını yazıyor: “AB düzleminde planlar hakkında doğal olarak en erken ve en iyi haberi olan Brüksel gazetecileri içinde 80’li yıllardan itibaren Avrupa para birliği karşısında eleştirel bir tutuma sadece dar sınırlar içinde izin veren bir görüş vardı. Bu sınırları aşan kişiye uygunsuz kabul edildiği, en azından yanlış yönlendirilmiş olduğu ima edilirdi”.<sup>62</sup> Bunu açıkça hissedendenlerden biri, *Süddeutsche Zeitung*’un Brüksel’deki muhabiri Winfried Münster idi. Üzerine yapılan baskıyı şöyle betimliyor: “Maastricht Zirvesinden birkaç hafta önce bana (Brüksel’deki Alman Büyükelçisi) Dietrich von Kyaw ‘sıçan’ diye hakaret etti. Benim önümde duruyordu: ‘Eğer böyle yazmaya devam ederseniz Alman ekonomisini perişan edersiniz, o zaman da para birliği gelmez!’ Ve böylesine aptalca bir söz. Baskı derhal olağanüstü büyüdü. Brüksel temsilciliğinde memurlar vardı, onlar benimle bir daha konuşmadılar. Ama birkaç meslektaşım da konuşmadı. Bu çok kötü oldu. Benim Avrupalı olmam kuşku götürmezdi. Benim için bütün mesele, para birliğinin entegrasyonu ilerletemeyişinin yarattığı hayal kırıklığıydı. Buna rağmen ben (...) sağ köşeye yerleştirildim”.<sup>63</sup> O zamanki Federal Şansölye Kohl, gazetecilerle yaptığı bir konuşmada, gazeteci Münster’i kenara çekmiş ve avro eleştirisini yazı işlerine göndermemesi için ikaz etmiş. Kohl onu kişisel olarak havayı “zehirlemekle” suçlamış. O zamanki dışişleri bakanı Kinkel de başka bir fırsatta, Münster’e avro hakkında böyle “yıkıcı” şeyler yazmamasını söylemiş.<sup>64</sup>

Jens Peter Paul, Alman medyasıyla ilgili olarak aşağıdaki sonucu çıkarıyor: “Alman gazetecileri, avro yanlısı rotaya sapan Alman elitlerinin diğer mensuplarını takip ediyorlardı.

<sup>61</sup> Alıntılandı: Jens Peter Paul: »Bilanz einer gescheiterten Kommunikation«, Dissertation 2007, S. 49

<sup>62</sup> A.g.y., s. 51f

<sup>63</sup> A.g.y., s. 52

<sup>64</sup> A.g.y., s. 52

(...) Avro elitlerin bir projesi olarak kaldı. (...) Sonunda her iki tarafın da başarısız iletişim denemeleri olmuştur. Yönetenler ile yönetilenlerin böyle anlayışsız bir şekilde karşı karşıya gelmeleri enderdir.<sup>65</sup>

Bütün bunların demokrasinin temel özellikleriyle artık kesinlikle hiçbir ilişkisi yoktur. Burada okuduklarınız daha çok karanlık diktatörlükleri ve geçmiş rejimleri akla getiriyor. Ama bu, kulislerin ardında neler olduğuna sadece çok kısa bir bakıştır.

ARD ile ZDF yıllık olarak zorunlu vergilerden 7,5 milyar avrodan fazla para alıyor. İnanılmaz derecede çok para; çünkü öncelikle kamu görevini yerine getiriyor, yani bir demokrasi- de siyasi ve toplumsal tartışmanın gereksinim duyduğu bilgileri veriyor. Eğer daha çok gazetenin yazı işleri, tek düze haber servis ediyorlarsa, eğer fikir çokluğu dramatik bir şekilde yok oluyorsa, eğer daha çok yazı işleri birleştirilip gazeteciler işten çıkarılıyorsa, ki böylelikle araştırmaya vakit kalmaz, o zaman kamu kanallarının görevi daha bir önem kazanmaktadır. İşte tam da bunu algılamıyorlar. Tersine, kendilerini sattırıyorlar. Ve propaganda yapıyorlar.

Televizyonu açıp kamu kanallarında bir pembe dizi izleyen kişi, oradaki diyalogların satın alınmış olabileceğini sezmez. Milyonlarca izleyicisi olan sevilen akşamüzeri dizilerine yurttaş bir yandan zorunlu vergiler üzerinden ödeme yapıyor. Öte yandan milyonlarca izleyicinin düşüncesini etkilemek için ödenmiş örtülü reklam vardır. İşveren lobi derneği “Yeni Sosyal Pazar Ekonomisi İnisiyatifi” (INSM), örneğin geçmişte ARD'deki akşamüzeri dizisi *Marienhof*'da satın alınan diyaloglar üzerinden örtülü PR yaptı.<sup>66</sup> Bu türden diyaloglar üzerinden izleyicinin kafasına sokulmak istenen mesaj şuydu: “Çalışma saatleri yukarı”. İşverenlerin gizli örtülü reklamının yedi bölümlük fiyatı 58 000 avro. Biz yurttaşlar olarak rahatlamak için televizyonda sığ bir pembe dizi izlersek psikolojik olarak ustaca maniple ediliriz. Alman markına veda ediş de

<sup>65</sup> A.g.y., s. 56

<sup>66</sup> Bkz. <https://www.lobbycontrol.de/download/insm-marienhof-bewertung.pdf>

böyleydi. Ve her gün öyledir. Bütün gün dezenformasyonla karşılaşıyoruz.

### Olay Yeri Yazı İşleri: Medya Dünyasının Arka Yüzü

Bu kitabı okuduğunuz zaman bizim medyamız hakkındaki izleniminiz çok iyi olmayacak. Burada betimlenen olayların ve ilişkilerin karışık gerçeğin sadece bir kesimi olduğundan emim. Ama gerçeğe bir kez kişisel izlenimlerim de dahildir. Bu kitaba çok kişisel betimlemelerle başladım, normalmiş gibi basın indirimlerinden yararlandım, beş yıldızlı otellerde bedava davetleri ya da üst düzey siyasetçilerle dostça seyahatleri kabul ettim ve vakıflarda, birliklerde ya da gizli servis yakını kuruluşlarda görev aldığımı gösterdim. Geriye bakınca bu söylediklerim için kuşkusuz satın alınmış haber ürettim, her şeyden önce FAZ'da. Şeflerimin güvenini sağlayarak. Bu kitabın sonunda bunun için ödediğim bedeli de söyleyeceğim. Fiyat aşırı derecede yüksekti ve kesinlikle zahmete değmezdi.

Gazetecilik mesleği, birçok genç insanın hayallerini süsleyen bir meslektir. Onu ben de çalışmaya başladığım ilk günün öncesinde aynı şekilde görmüştüm. Üniversite öğrenimimden sonra *Frankfurter Allgemeine Zeitung* tarafından ilk bakışta FAZ'da dış politikada redaktör olarak cömertçe yapılan iş teklifini alınca mutluluktan uçuyordum. Ama benim ilk çalışma günüm beklediğimden bambaşka idi. 1 Ekim 1986, Çarşamba günüydü. Aynı gün ABD eski Başkanı Jimmy Carter 62 yaşını doldurdu. Kemancı André Rieu aynı gün 37 yaşına bastı. Ve daha sonraki Berlin'in SPD'li belediye başkanı Klaus Wowereit 33. doğum gününü kutluyordu. O gün heyecanlıydım, iş başlangıcından bir saat önce FAZ'daki yeni çalışma büroma geldim. Ve sonra benim ilk çalışmam başladı. Henüz sabahın saat onu olmamıştı ki politika redaksiyonunun haberler şefi beni on Alman markı kâğıt parayla bir şişe schnaps ("Obstler") (rakı benzeri sert bir içki - ç.n.) ile sigara almam için Frankfurt'un Gallus semtinde bir dükkâna gönderdi.

O zamanlar *Frankfurter Allgemeine Zeitung* henüz Alman dilindeki medya işinin baş adreslerinde bulunuyordu. Derin

saygıyla sözüm ona kutsal hangara girmiştım. Ve paldır küldür doğrudan amirimin bir alkolik olduğunu öğrenmek durumunda kalmıştım. Kendisi kesinlikle fevkalade bir insandı ve insandır. Geçirdiğim şokun gerçekte oldukça hoyratça olmasından dolayı belirtiyorum bunu. Ardından her muhabirin yazı işlerine gelişinde schnaps getirmek ya da bir kasa bira ısmarlamak zorunda olduğunu öğrendim. Görev seyahatinden dönenler de bu görevi üstleniyorlardı. Buna “bir bardak bira vermek” deniyordu. FAZ’ın muhabir ağı oldukça genişti. Ve çok sayıda görev gezisi oluyordu. Yani çok da alkol. Eğer okuyucu FAZ’ın siyasi redaksiyonunda ne kadar alkol içildiğini bilse mırıldanmanın ötesine giderdi.

FAZ o zamanlar dışarıya karşı özlü bir şekilde “Ardında her zaman akıllı bir kafa saklıdır” özdeyişiyle reklam ediyordu. Bu arada güya akıllı kafalar kendileriyle meşguldüler ki önemli şeyleri görmüyorlardı. Ben ilk Afrika seyahatlerimden birinde tehlikeli olan tropik sıtmasına tutuldum. Bilinen sıtma türlerinin içinde en tehlikelisi olarak geçiyor ve ölümle sona erme olasılığı da az değildir. Bunu, benim o zamanki işvereminin mesleğe bağlı hastalanmayı meslek kazası sigortasına bildirmediği için anlatıyorum. Bu sosyal yardım yükümlülüğünün çiğnenmesi durumunu FAZ için çalıştığım 17 yıl içinde tekrar tekrar yaşadım. Güney İran’daki savaş bölgesindeki bir operasyon sırasında pulmoner kontüzyon oldum. Ve FAZ bunu yetkili meslek kazası sigortasına hiçbir şekilde bildirmedi. İşte bu tam bir kuraldı.

İnanılması ve kavranması güç: İranlıların gazla zehirlenişlerinin belki de yaşayan Batılı tek gözlemcisi olduğumu daha önce yazmıştım; İranlılar Temmuz 1988’de, ülkenin güneyinde Alman zehirli gazıyla (hardal gazı) zehirlendiler. FAZ, beni oraya göndermişti, bir haberimi ve çektiğim zehirli gaz kurbanı fotoğrafımı gazetede yayımladı. Zehirli gaz savaş alanında sağlığımın zarar göreceği fikri (başka durumlarda da sık sık olduğu gibi) benim o zamanki işvereminin aklına gelmemişti. Net ifade edersek: FAZ bunu da meslek kazası sigortasına bildirmedi. Beni o zaman uzun süreli dolaylı zarar nede-

niyle klinikte muayene edip (ayrıca kanser de oldum) zehirli gaz yüzünden sadece birkaç günüm kaldığından emin olan o profesörler, bana savaşın verdiği zarara dayanarak acil nikâh tavsiye ettiler. Beni o zaman muayene eden FAZ'ın profesörlerinin bakış açısından nikâh şahitsiz, enerjisiz, alyanssız ve duyurusuz bir düşün borçluyum. Tıpçıları şaşırtacak şekilde, birçok savaş zararı gibi hardal gazı zararlarını da atlattım. Bu arada 25 yıl sonra FAZ'da çalıştığım sırada meslek kaza sigortasının kabulü için mesleğe bağlı bir dizi ağır hastalık ya da iş kazası mevcuttu. Ondan sonra operasyondan FAZ'ın savaş muhabiri olarak Güney Irak'tan "meslek hastalığı BK 1311 (hardal gazı)" ile geri döndüm. Bu, 25 seneden daha fazla sürdü ve FAZ'ın bana iş kazalarını meslek kaza sigortası için hazırlamakta pek bir yardımı olmadı. Tam tersini yaptı. Sizler okur olarak, bir Alman gazeteci olarak meslek kaza sigortası tarafından (BG) resmen kabul edilmek için ne kadar büyük engeller olduğunu tasavvur edemezsiniz. Böyle bir olay, her halükârda BG'de onlarca yıldan beri vuku bulmamış. O zaman benimle ilgili yetkisi olan FAZ yayıncısına Aralık 2013'te bir mektupla şu soruyu sordum: "Zehirli gaz kullanıldığı konusunda pozitif bilgileriniz olmasına rağmen neden beni bu savaş operasyonuna gönderdiğinizizi ve (aslında sağlık açısından başka birçok zararlı operasyonlar gibi) BGHW'ye neden bildirmediğinizi lütfen bana geriye dönük olarak açıklamak ister misiniz? Nihayetinde hardal gazına maruz bırakılmanın sağlık bakımından sonuçları olabilirdi." İki ay sonra bir Frankfurt avukat yazıhanesinden gönderilen yazıda, mealen meselenin hallolmuş olduğu belirtiliyordu.

Bunu FAZ'ı kızdırmak için yazmıyorum. Bunu, genç insanlara muhabir olarak hayatlarını riske atmaya değmediğini söylemek için yazıyorum. Bunun FAZ ile bir ilişkisi yoktur, işveren için bu türden hayati tehlike gösteren seyahatlerden bu arada heyecanlı hikâyeler çıkıyor ve kısa süre için tiraj artırımını garantileniyor. Ama hayatını riske atan kişi, bir zaman geliyor ve hesabı ödüyor. Besbelli uyuşturucu almış bir askerin Afrika'nın en derin ormanlarında başıma makineli tüfeği nasıl da-

yadığına ve cam gibi gözleriyle tetiği nasıl çekmek istediğine *Süddeutsche Zeitung*'dan bir meslektaşım çok yakından şahit oldu. Meslektaşım bunu daha sonra bir yazısında çok güzel betimledi. Bu türden yaşantılarla FAZ'ın yazı işlerine geri döndüğüm zaman, anlayış ya da empati görmedim. Hayır, ilk cezalandırma saat 23'e kadar devam eden "geç vardiya" idi, çünkü nihayetinde bir yurt dışı seyahat yapabilmıştınız ve bir şeyler "yaşamıştınız".

Bir seferinde Faz'daki büroma giderken boynum kırıldı. Sonuçları dehşet vericiydi. Birkaç ay yardım almadan yürüyemedim. FAZ'ın bana ziyarete geldiğine inanıyor musunuz? Betimlediğim zehirli gaz operasyonundan birkaç ay sonra kanser oldum ve aylarca kliniklerde yattım. O zaman da FAZ'dan hiçbir ziyaretçim olmadı. Altı aydan sonra ücret de alamadım. Bu hoyratlıktı. Ve FAZ'da benim kadrom, ben yaşarken bir kez daha yeniden ilan edildi. Ben kefeni yırttım ve ağır engelli olarak yazı işlerine geri döndüm. Ağır engelli olarak normalmiş gibi devamlı savaş bölgelerine gönderildim. Sene 2003, sağ ayağımın sinirlerinin dağıldığı ağır bir kaza geçirdim. Sonuç: FAZ'da önüme fesih akdi koydular. Ben konuyu kibarca formüle ettim, can sıkıcı buldum.

FAZ'ın asaletin, samimiyetin ve dürüstlüğü'nün güzel kokusunu neden üzerine sindirdiğini anlamış değilim. Belki de bu iyi pazarlamadandır. Ama baskı sayısının aşırı derecede düşüşü, öylesine güzel cilalanmış FAZ markası, giderek daha az insanı etkilediğini gösteriyor. Bu kitapta FAZ hakkında birkaç sevimsiz şey yazdım. Başkaları bunu izleyecek. Bu bir gerçektir. Bunu FAZ mensupları severek işitmeseler ya da en iyisi hatırlatılmasını istemeseler de.

## Ne Yapılmalı

Bu kitapta ileri gelen alfa gazetecilerin elit güç çevrelerine olan bağlılıklarının ne kadar dikkat çekici olduğunu gördük. Siyasetin ve ekonominin spesifik çevreleriyle olan yakınlıkları, besbelli elitlerin arzuladıkları konuların ilgili medyadaki haberlerde göstereceği etkinin derecesi üzerinde etkili oluyor.

Bu arada ön yargısız ve tarafsız olmak için çaba gösteren gazetecilerin bu etkiden uzak durmaları zor olsa gerek. Kendileri çoktandır karşılıklı zihniyet yakınlığından gelen karmaşık bir iletişim sisteminin parçası olmuşlardır. O sistemde konular oturtulup vurgulanmaktadır. Nüfuzlu gazetecilerin uluslararası kuruluşlarla ve hükümet kurumlarıyla aşırı sorunlu iletişim ağıları, gazete okuru, televizyon izleyicisi ya da radyo dinleyicisi için çoğunlukla gizli kalmaktadır. En azından Josef Joffe'nin (*Die Zeit*), Stefan Kornelius'un (*Süddeutsche*), Michael Stürmer'in (*Welt*), Günther Nonnenmacher ile Klaus-Dieter Frankenberger'in (*FAZ*) ve de Kai Diekmann'ın (*Bild*) bu tür kurum ve kuruluşlarla bütünleşmeleri, geçmişle ilgili olarak Uwe Krüger'in bilimsel araştırmasında bir kez açığa çıkarıldı. Bir zamanların saygın gazetesi *FAZ*, *Süddeutsche*, *Welt* ve *Zeit* ama hem de *Bild*, bu açığa çıkarılma sonucunda kesinlikle itibar kazanmadı.

Bununla ilgili olarak bir seferinde taz "Etki altında Gazeteciler" başlığı altında şunları yazdı:

*Krüger, araştırdığı medya temsilcileri içinden dört gazeteciyi seçti; bunların "ABD ve NATO taraftarı çevrelerle" sıkı bütünleşmeleri vardı: Stefan Kornelius (Süddeutsche Zeitung), Klaus-Dieter Frankenberger (Frankfurter Allgemeine Zeitung), Michael Stürmer (Die Welt) ve Josef Joffe (Die Zeit). Dördü de Münih Güvenlik Konferansı'na katılıyordu. Dahası Atlantik-Brücke'de ve "Kuzey Amerikalı ve Avrupalı elitlerin fikir alışverişi yaptıkları gizli Bilderberg Konferansında" taahhüt altına giriyorlardı. Bu dört alfa gazeteci tek taraflı mı yazıyor? (...) Krüger, gazeteci Joffe, Frankenberger, Kornelius ve Stürmer'den 83 tane önemli makale çıkardı. Onların içinde NATO'ya ve ABD'ye yakın birlikleriyle kanıt göstermeleri arasında bir ilinti bulmuş: "Onlar eleştirmeden 'genişletilmiş güvenlik kavramını' kullanıyorlardı ve her şeyden önce Afganistan'da Almanya'nın güçlü askeri angajmanını savunuyorlardı, ki bu NATO ile ABD tarafından arzu edilmekte, Alman halkı tarafından çoğunluklu olarak reddedilmektedir." Yurttaşların yüzde 53'ü 2008 yılında Almanya'nın kendini anlaşmazlıkla-*

*rın dışında tutması gerektiği görüşünde idi. Yurttaşların bu tutumu kısmen yerilmiş ve Federal Hükümete daha iyi bir iktisat çalışması tavsiye edilmiş. "Eleştirilerle ve itirazlarla ilgili bir tartışma yapılmadı."*<sup>67</sup>

Net ifadeyle: Saygın medyanın gazetecileri, geçmişte en azından "elitlerle tamamen aynı çizgi üzerindeydiler"<sup>68</sup>. Ve eğer onlar normal yurttaşın giremediği çok sayıda korumaya alınmış çevrelerde buluşurlarsa, siyasetin ve büyük sermayenin güçlüleri tarafından zihinsel olarak kendi çıkarları için kullanılırlar. Bu tür gazetecileri konu alan bilimsel çalışmaların, merkez medyanın yazarlarının tarafı haber yapıp okuru "ruhsal tutumunda" etkilemek istedikleri sonucuna varmalarında şaşılacak bir şey yoktur.<sup>69</sup> Eğer gazeteciler "tarafli" haber yapıyorlarsa ve korumaya alınmış çevrelerde dolaşıyorlarsa, elitlere zift gibi yapışmaya çalışıyorlarsa ve bütün bunları haberlerinde yansıtıyorlarsa ve okura etki altında kalmadan haber yaptıklarını telkin ediyorlarsa o zaman önümüzde doğru haberciliğin simülasyonu var demektir. Sonra okuduğumuz, işittiğimiz ya da gördüğümüz şey, bir yanılsamadır, bir göz boyamadır, ama gerçeğin doğru bir kopyası değil.

Alman merkez medyasının gazetecileri Atlantik-Brücke, Trilateral Komisyon, Münih Güvenlik Konferansı, Bilderbergliler, Aspen Enstitüleri ya da Federal Güvenlik Politikaları Akademisi gibi lobi kuruluşlarına girip çıkıyorlarsa ya da oralarda "media leaders" olarak üye iseler o zaman kırmızı çizgiyi geçmişlerdir. Çünkü bu tür gazetecilerin bazıları satılıktır, kendilerini beş yıldızlı seyahatlere davet ettirip ardından da eleştirisiz haber yapıyorlar. O zaman medyada hazır bulduğumuz şey, yağlanmış haberden başka bir şey değildir; gazeteciliğin en berbat türüdür. Ben yazının girişinde eskiden ken-

<sup>67</sup> Alıntlandı: <http://www.taz.de/!114755/>

<sup>68</sup> Alıntlandı: <http://www.heise.de/tp/artikel/38/38515/1.html>

<sup>69</sup> Bkz: »Tendenziöse Attributierung in deutschen Printmedien: Putin vs. Obama - eine linguistische Analyse«, Bachelor-Arbeit vorgelegt von Mirjam Zwingli, Hochschule für angewandte Sprachen, Fachhochschule des Sprachen & Dolmetscher Instituts München, 2012; etwa auf S. 37: Dort heißt es anhand eines Beispiels, dass er den Leser »in seiner psychischen Einstellung zu beeinflussen« versuche.

dim de aynı şekilde çalıştığımı ve işverenimin verdiği güvenle yoldan çıkarıldığımı yazdım. Bu itiraf, durumu iyileştirmiyor. Ama bu tür durumların durdurulmasına yardım edebilir ve yardım etmesi de gerekir.

Merkez medyamızın haberciliği, kibarca söylersek, dürüst değil. Dürüst olmayanın artık güven duyulmaya hakkı yoktur. Anlamı şudur: Büyük gazeteleri satın alan kendini aldatıp bir propaganda aletini finanse ediyor. Orada lobiciler istihdam edilmeye devam ettiği sürece, bu anlamda hiçbir şey değişmeyecek. Yönetici gazetecilere sadece etik nedenlerden dolayı danışma kurullarında, idare meclislerinde ve siyasi planlama tüzel kişiliklerinde görev verilememeli. Dış politika bölüm başkanlarının bir Atlantik ötesi ilişkileri teşvik derneğinde işleri yoktur. Ama gerçek bunun tamamen başka olduğunu gösteriyor.

Yani önerim şudur: Bizi manipüle edip çarpıtma haber yapanların baskı oranlarını, baskı sayılarını ve duyumlarını basitçe reddediniz. Dinlemeyin ve yaptıklarına bir sent bile vermeyin. Bunu ne kadar çok insan yaparsa baskı da o kadar büyük olur. Her şeyden önce gazete yayıncılarına, yazı işlerine ve yayınevlerine neden “merkez medyanın” haber çarpıtan lobi yazıları için bir sent bile ödemeyeceğinizi yazın. Aboneliğinizi kesin ve bunu arkadaşlarınıza, akrabalarınıza ve tanıdıklarınıza da önerin. İnsafsız bir propagandanın ayaklarını yerden kesen ve yepyeni ve hızla gelişen bir hareketin parçası olacaksınız.

Bunların yerine internette pek çok alternatif sunan özgür haber portallarından bedavadan bilgi alırsınız.<sup>70</sup> Yeni merkez medyanın adı şüphesiz internettir. Tıpkı sinemanın eski biçimiyle dijital medya yüzünden öldüğü ve plak dükkânlarının da bittiği gibi klasik medya da ortadan kalkacaktır. Bu, hiçbir şekilde kültürümüzün yok olması anlamına gelmiyor. Gelişmenin daha çok özelliklerindendir.

Bizi manipüle etmek isteyen elitlerin haksızlık bilinci bugünlerde mutlak sıfır noktasına yakın duruyor. Bu kitabı oku-

<sup>70</sup> Örn. <http://info.kopp-verlag.de/index.html>

yan herkes, gazeteciliğin burada betimlenen tarzını çok kolaylıkla para cüzdanı ve baskı “oranı” üzerinden oylayıp, o şekilde çalışan “merkez medyaya” ilerisi için taraftar olmayı reddedebilir. Bu türden yayınevlerinin ürünlerini kim artık almazsa, onların makalelerini kim tıklatmaz ve televizyonda ya da radyoda kolayca başını çevirirse - o kişi oradaki gazetecileri bir gün işsiz hale getirir. İş bu kadar basittir. Eğer iyi bakarsanız bu sürecin çoktan başlamış olduğunu görürsünüz. Günbegün Almanca konuşulan coğrafyada herhangi bir yerde gazeteciler işten çıkarılıyor, çünkü müşteriler onların tarzında haberciliği istemiyor.

Federal Meclis’te Temmuz 2014’te, uzmanlardan Alman “nitelikli medyası”nın geleceğine ilişkin görüş alındı.<sup>71</sup> Bizim bu kitapta büyük sayılarla betimlediğimiz gibi katılanların hepsi için “nitelikli gazetecilerin” mali bakımdan perişan durumda oldukları apaçık ortadaydı. Geleceğinin olması, gelecekte sadece gazeteciliğin alternatif biçimleri görülebiliyordu, mesela “Kişisel marka”, yani marka olarak gazeteci. Tüketiciler sadece güvendikleri gazeteciden aldıkları bilgi için para ödeyecekler. Bu kitapta geniş bir şekilde betimlediğim yabancı çıkarlarından etkilenen alfa gazeteciler, üretimi durdurulmuş modeldirler, geçmiş günlerin kalıntılarıdır. Giderek daha çok aydınlanmış insan, alfa gazetecilere artık inanılmayacağını öğrenecektir. Gazetecilerin kendileri marka olarak yayıncı olmadan da para kazanabilirler, çünkü insan onlara inanıyor - işte bunların geleceği vardır. Örneğin medya alanında Stefan Niggemeier gibi.<sup>72</sup> Ya da Thomas Knüwer.<sup>73</sup> Ekonomi alanında Markus Gärtner gibi.<sup>74</sup> İngilizce haber alanında Matt Drudge gibi.<sup>75</sup> Ya da Alman dilindeki Kopp haber sitesindeki birçok “Branded Journalists”in toplandığı sitede: <http://info.kopp-verlag.de>

<sup>71</sup> Bkz. [http://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2013/42897964\\_kw08\\_pakultur/210904](http://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2013/42897964_kw08_pakultur/210904)

<sup>72</sup> Bkz. <http://www.stefan-niggemeier.de/blog/>

<sup>73</sup> Bkz. <http://www.indiskretionehrensache.de/>

<sup>74</sup> Bkz. <http://blog.markusgaertner.com/>

<sup>75</sup> Bkz. <http://drudgereport.com/>

Orada habere etki etmeyi deneyecek Bilderberg'çiler, Transatlantikçiler, siyasetçiler ve öteki karanlık suretler kesin olarak yoktur.

Bununla birlikte bu kitap bir resim enstantanesidir. Televizyonun 1950'li yıllarda yurttaşlar tarafından "Adenauer Televizyonu", bir propaganda aleti olarak görülmesi ve kısa zamanda başka bir yığın medya karşısında başarılı olmak zorunda kalması gibi, bugün de merkez medyadaki propaganda gazetecilerinin, insanların kendilerinden kaçıp başka yerlerden bilgi edinme gibi sorunları aşmaları gerekiyor. Görülebilen geleceğe bakınca doğrusu daha ağırlaştırıcı şeyler seziliyor: Birkaç sene içinde biz Avrupalılar için yaşam, bilgi edinme alanında güya temelden değişecek. Her halükârda Londra Savunma Bakanlığı üzerimize sözüm ona neyin geldiğini 2007'de Britanyalılara çok açık bir şekilde duyurdu: çocuklarımız için 2035 yıllarında bilgi aktarımı için kafamızda yerleştirilmiş bir çipin olması tamamen "normal" olacak. Hayır, bu, çatlak ütopyacıların belirsiz bir gelecek senaryosu değil. Bu, Londra Savunma Bakanlığının resmi açıklamasıdır; şimdiye kadarki gerçek teknik gelişmelere ve ordu tarafından finanse edilen bilim adamlarının olasılık hesaplarına dayanmaktadır.<sup>76</sup> Londra'nın saygın gazetesi *Guardian* 2007'de, "revolution, flashmobs and brain chips" başlığı altında bu konuda haber yaptı.<sup>77</sup> Londra Savunma Bakanlığı Britanyalılara 90 sayfalık açıklamasında da görülebilen ve gerçekçi hangi gelişmeyi Britanya ordusu güvenlik alanında devreye sokacağını belirtti. Bunu hayal edebilirsiniz, iyi ya da kötü bulabilirsiniz, ama bunu bilmeniz gerekir. Bu gelişme, gerçekten yüzeysel bakıldığı zaman, şu sıralar kabul etmek istemesek de, şimdiden kolayca benimsenebilir, ama daha ziyade sevimsiz bir şekilde. Göç, yani Avrupa'ya göç hareketleri, buna göre devletler arasındaki klasik savaşlar yerine burada, Avrupa'da, daha çok farklı yeni nüfus grupları arasında devlet içi savaşlara sebebiyet verecektir. Birbirlerine karşı düşman olan insan grupları burada, Avrupa'da, evlerimizin önünde, giderek büyüyen sayı-

<sup>76</sup> Bkz. <http://www.theguardian.com/science/2007/apr/09/frontpagenews.news>

<sup>77</sup> Bkz. <http://www.theguardian.com/science/2007/apr/09/frontpagenews.news>

larda dapdaracak alanlarda sık sık karşı karşıya gelecekler. Tıpkı, bizim tarihte tekrar tekrar büyük g mb rt lerin öncesinden bildiğimiz gibi: Büyük Iskender'den tutun Kavimler Gücünden ve barbarların saldırısıyla Roma İmparatorluğu'nun yıkılışından Yugoslavya'nın başarısız çok uluslu devlet uygulamasına kadar. Sonunda hep dehşet verici savaşlar vardır.   n k  birbirinden tamamen farklı insan grupları, aynı devlet topraklarında devamlı barış içinde yan yana henüz var olmamıştır, diktatörlük zorlamasıyla da olmamıştır. Bu işin bir tarafı.

Tam da bu bağlamda Londra Savunma Bakanlığı tarafından insanların gelecekteki bilgi edinmesi aydınlatılmaktadır. Her halükârda haberlerin kalitesinin bugünden itibaren devamlı düőeceęi beklenmektedir. Güya gazeteciler pek yakında hemen hemen sadece blog yapan yurttaşlardan (citizen-journalists) oluşacak. Enformasyonun   k ő  ile yukarıda belirttiğimiz beyin çipinin kombinasyonu, h k metlere, suçlulara ya da teröristlere insan kitlelerini her zaman beyindeki implantlanmış bu kesik yerler üzerinden o sıradaki çıkarları için harekete geçirmeyi kolaylaştıracak. Örneğin, insan istediği gibi kendi çıkarına göre düőmanca düşünceler besleyen nüfus gruplarının beklenen şiddetli çatışmalarında birbirlerine karşı "Flashmobs" (ansızın ortaya çıkan kalabalıklar) olarak kışkırtabilir.

Net ifadeyle: İnsanların beyinlerindeki iletişim ağı kurulmuş çiplerle ilgili kesik yerlerine egemen olan ya da gagalayan kimse, ordunun tahminine göre g   hareketlerinden dolayı devamlı belirsizleşen insan kitlelerine egemen olabilir. Bu, ilk bakışta normal bir vatandaşın kulağına saçma gelebilir, tıpkı otuz yıl önce, ona bugünkü insanların büyük bölümünün bisiklet sürerken, otomobilde, gezinti yaparken ya da alışveriş yaparken normalmiş gibi devamlı kulağındaki bir düğme üzerinden dünyaya entegre veri ağı olan minnacık bir aletle bağlı olduğu, kulağına saçma gelmiş olabileceği gibi. Eğer ona o zaman, bugün bizim başka kıtalardaki arkadaşlarımızla mobil olarak telefonlaşacağımız, ama aynı zamanda mesela büyük bir ormanın içinde bulunduğumuz yeri metre hesabıyla tam

olarak belirleyebileceğimiz ve bizim iletişimimizin aynı zamanda Amerikalılar tarafından yirmi dört saat tümüyle not edilip değerlendirilerek aralıksız kaydedildiği söylenmiş olsaydı<sup>78</sup> - haberi getiren herhalde o zaman deli olarak kabul edilirdi. Ama bugün her şey normal kabul ediliyor. Yaptığımız her telefon görüşmesi, ABD gibi uzak ülkelerde, kelime kelime tam otomatik olarak içerik olarak not edilip sürekli kaydedilmektedir. Bu yolla özgürlüğümüz fark ettirmeden giderek daha çok sınırlandırılmaktadır. Bunu da bir kuşak öncesinde gerçek dışı ütopya olarak kabul ederlerdi. Bugün birçok Amerikan yanlısı vakıfta ve birlikte oturan bu alfa gazeteciler yığını, “geleceğin projesi avro”dan tutun “göç almayı zenginleşme olarak” göstermekten “gözetlenmek güvenliğimize hizmet ediyor” konusuna kadar en saçma şeyleri sözüm ona olumlu olarak üzerimize atmak istiyorlar. Bunu kimin çıkarına yaptıklarını, NATO ve ABD uzmanları bizden saklıyor.

Bu gelişmeyi bilen Frankenştayn canavarları, görülebilen bu gelişmede etkili olmak istediklerinden beynimizin kumanda yerine varmak için çok doğal bir ilgi gösteriyorlar. Bugün Londra Savunma Bakanlığının ya da Amerikan askerinin raporuyla ilgili olarak geleceğimiz için yeterli derecede Frankenştayn ve ütopya gibi görünen şey, yakından bakıldığında besbelli başta görüldüğü gibi hiç de saçma değil. Çünkü nihayet bugün de beyinlerimizin derinliklerine hangi bilgilerin yerleştirileceğini ve nasıl düşüneceğimizi, az sayıda birkaç kişi belirliyor. Elit çevreden gelen silahlanma ve ABD taraftarı küçük bir alfa gazeteciler kliği var; bu klik şimdi, yakından bakılınca az önce betimlediğimiz Londra’nın gelecekle ilgili dehşet senaryolarının Frankenştaynlarından başka türlü davranmıyor. Ama hâlâ elit güçlerin çevresinde beyinlerimizi manipule etmeye çalışan insansal suç ortakları mevcuttur. Hâlâ onların hareket tarzlarını betimleyebilirsiniz. Hâlâ onları rezil edip gelişmeyi belki durdurabilirsiniz. Ve onların arasında hâlâ kendini sattırmayan ve kötülükleri teşhir eden dürüst olanlar var. Karakterli insanlar.

<sup>78</sup> Bkz. <http://diepresse.com/home/techscience/internet/3832697/NSA-speichert-Daten-aller-sieben-Mrd-Menschen-auf-Dauer>

Ulrich Tilgner gibi. Adam 1982'den beri Yakın ve Orta Doğu üzerine haber yapıyor. 2002'den sonra bu Bremenli, Tahran'daki ZDF bürosunu yönetiyordu. Muhabir, Irak Savaşı üzerine yaptığı haberlerden dolayı 2003'te televizyon gazeteciliği dalında Hanns-Joachim-Friedrich ödülünü aldı. Kendisi “zor koşullar altındaki savaş haberciliğini, profesyonel kalitesini ve gazeteci bağımsızlığını korumuş ve kanıtlamıştır”. Sonra gümbürtü kopar: Yurtdışı muhabiri ve ZDF izleyicileri için güvenilir bir sima olan Tilgner, artık sadece İsviçre televizyonu için haber yapıyor. Tahran'daki ZDF büro yöneticisi olarak ve Orta ve Yakın Doğu özel muhabiri olarak sözleşmeyi uzatmadı. Almanya'da yaptığı işin sınırlandırıldığını hissetmesinden dolayı, “tam da şimdi Alman askerlerinin öldüğü Afganistan'dan verdiği haberle ilgili olarak” bu adımı attığını belirtiyor. Kanalların yönetim bağımsızlıklarında kendini gösteren ittifaka saygı varmış. Aynı zamanda siyaset devamlı nişlere itilecekmiş. “Buna karşın İsviçre'de *Tagesschau* ya da *10vor10* gibi programlar kurum haline gelmiştir.” Orada işine müdahale olmamış. Tabii ZDF, izleyicilerine yurtdışı muhabiri Ulrich Tilgner'in neden birdenbire kaybolduğunu açıklamadı. Böyleleri de var yani, omurgalı gazeteciler.

Kalan bilgi şudur: Alfa gazetecilerimiz haber yaparken halkı dikkate almıyorlar. Halkın ne dediğini dinlemiyorlar, hayır, bozuk ağzını tutsun diye ya da siyasi bakımdan temiz bir şekilde yok saymak için çabalıyorlar. Bunu insan sürekli olarak yaptıkları yanlış habercilikte görüyor. Giderek daha çok insan haberlerde hayatının, izlenimlerinin, tutumlarının dikkate alınmadığı izlenimini ediniyor. Burnu büyük yapışkan bir elit, dünyayı sadece kendi hoşuna gidecek şekilde biçimlendiriyor. Burada sadece başını çevirenlerin ve bilgiçlik taslayanların eleştiri sesleri hüküm sürüyor. Ama şimdi zamanın ruhu halkın fikrini değiştirdi, tıpkı çok uzun süre durmuş sular gibi.

Bitirirken bu kitapta isimlerini belirttiğim alfa gazetecilerine teşekkür ediyorum. Çünkü onların önemli bir işlevi var: Onlar gazetecilik okullarında ileride herhalde yeni ve hırslı mu-

habirler kuşağına neden bunun yapılmaması gerektiği konusunda uyarıcı ve caydırıcı örnek olacaklardır.

*Bu kitapta isimleri belirtilen kişiler, elit kuruluşlarla sırnaşık, tiksindirici bir şekilde sarmaş dolaş olduklarını kabul etmiyorlar. Ayrıca onlar lobici olduklarını kabul etmiyorlar. Elit insanlarla olan yakınlıklarından dolayı “yoldan çıkarıldıklarını” da kabul etmiyorlar. Ve bunlar anılan guruplara gazeteci olarak yakınlıkları nedeniyle gazeteci ısınsını kaybettiklerini kabul etmiyorlar. Yaptıkları haberlerde belirtilen çevrelerden etkilendiklerini kabul etmiyorlar.*



## Sonsöz

Amerikalı Carl Bernstein, vaktiyle Watergate Skandalını açığa çıkarıp bununla 1974'te ABD Başkanı Nixon'u düşüren muhabirdir. Brenstein Pulitzer Ödülü sahibidir. Gazetecilikte bir ağır toptur. 1977'de Amerikan *Washington Post* gazetesinden ayrıldıktan sonra altı ay süreyle tek bir metin üzerinde çalıştı. Bu, gazetecilerin CIA ile ortak çalışması üzerine bir yazıydı. Raporu *Rolling Stone* magazin dergisinde yayımlandı.<sup>1</sup> Bernstein orada aşağı yukarı 400 Amerikalı gazetecinin CIA için çalıştığını ortaya koydu. Hatta o zaman *New York Times*'in CIA ile bir sözleşmesi de vardı ve bu sözleşmeye göre gazetecileri, her an CIA tarafından "ödünç" alınabilecekti. ABD'nin en tanınmış başyazarları ve yorumcuları sözleşmeye göre CIA'nın ücret listesinde yer alıyordu, yayıncılar ve genel yayın yönetmenleri de - ve yabancı gazeteciler. En son 1977 senesindeki açığa çıkarma olayından beri, CIA'nın dünya çapında gazetecileri ve medya kuruluşlarındaki çalışan yöneticileri görevlendirdiği ya da ajan olarak kullandığı açıktır.<sup>2</sup> Bunun Almanya'da bizim için ne anlamı var? Bir örnek: SPD'li siyasetçi

---

<sup>1</sup> Bkz. <http://www.rollingstone.com/music/pictures/rolling-stones-biggest-scoops-exposes-and-controversies-2-aa-624/journalists-exposed-as-secret-cia-operatives-81185346> ve [http://www.carlbernstein.com/magazine\\_cia\\_and\\_media.php](http://www.carlbernstein.com/magazine_cia_and_media.php) ve <http://cryptocomb.org/wp-content/uploads/2014/01/THE-CIA-AND-THE-MEDIA.pdf>

<sup>2</sup> Bkz. <http://cryptocomb.org/?p=279#more-279>

Manfred Lahnstein 1982’de Federal Maliye Bakanıydı ve 1983’den 2004’e kadar Bertelsmann medya holdinginde çalışıyordu, en son “yönetim kurulunun özel görevlisi” olarak. Lahnstein, bu kitapta ayrıntılı olarak sergilediğimiz Trilateral Komisyon’un üyesiydi. Ve 1990’lı yılların ortasından itibaren haftalık *Die Zeit* gazetesinin vakfının danışma meclisinin başkanıdır (Zeit Vakfı). Lahnstein’in ismi, eski CIA subayı Robert Trumbull Crowley’nın kayıtlarında CIA’nin ajanı olarak ortaya çıkıyor. Orada Lahnstein, güya CIA ajanlarının 2619 isminden biri olarak görünüyor. Robert Trumbull Crowley, 8 Ekim 2000’de Washington’da bir hastanede vefat etti.<sup>3</sup> Kendisi CIA’nin operasyon şef yardımcısı ve kapalı operasyonlar yöneticisiydi. Belki de listesinde bulunan isimler, CIA ajanı olarak kaydedildiklerini hiç bilmiyorlardı.<sup>4</sup> Ben Manfred Lahnstein’a Ağustos 2014’te haftalık *Die Zeit* gazetesinden yazılı olarak kendisinin - öteki Almanlar gibi - CIA’nin ajanlar listesinde yer aldığından haberi olup olmadığını sordum. Yani besbelli Bertelsmann’da medyadan sorumlu olduğu zamandı. Çünkü listede o zamanki adresi Gütersloh’da deniliyordu. Lahnstein, bana şaşırmış bir halde cevap verdi: “Bilgi için teşekkür ederim. Haberim yoktu ve şimdi de yok.”

Ben Lahnstein’in doğru söylediğine ikna oldum. Çünkü benim araştırmalarıma göre Trilateral Komisyon’un üyeleri, geçmişte otomatik olarak ve kendilerinin haberi olmadan CIA’nin ABD gizli servislerine yakın olanlar ya da onları aktif olarak destekleyenler listesine giriyordu. Yani Lahnstein, Trilateral Komisyon’un eski üyesi olarak CIA’nin ajanlar listesine girmiş olabilirdi. Net ifadeyle: Atlantik ötesi kuruluşlardan uzak durmak iyidir.

Bizim gazetecilerimizin buna rağmen bu türden birliklere neden yapıştıklarının açıklaması mümkün değildir. Çünkü en geç 2006’dan bu yana oralarda neler olduğunu bilmeleri gerekirdi. O yıl *Arte* kanalı “kullan ve yönet” dokümantasyonunu yayımladı. Orda CIA’nin Alman yayıncılarını ve kanallarını

<sup>3</sup> Bkz. <http://sutherlandsalute.blogspot.de/2008/12/robert-crowley-former-cia-clandestine.html>

<sup>4</sup> Bkz. <http://cryptome.org/cia-2619.htm>

kamufle edilmiş örgütler üzerinden doğrudan etkilemeye çalıştığını, izleyiciler hayretle öğrendi.<sup>5</sup> Edebiyatçılar, müzisyenler, yayınevlerinin ya da kamu radyolarının çalışanları - bunların birçoğunun Washington'dan uzaktan kumanda edildiği ortaya çıktı.<sup>6</sup> Ve dergiler, örneğin *Der Monat* edebiyat dergisi CIA tarafından ortak finanse edildi. Bu, *New York Times*'da bir makale sayesinde öğrenilince *Die Zeit*, *Monat*ı satın aldı.<sup>7</sup>

Bütün bunlar sır değildi. Sadece kimse görmek istemiyordu. CIA 1996'da daha çok gazeteci toplayacağını açıkça duyurmuştu.<sup>8</sup> Ve bu tür ilişkiler en iyi nerede kurulur? Bir alfa gazetecisi nerede "IM Frankenştayn" olur? Tabii ki çok sayıdaki Atlantik ötesi kuruluşlarda. Orada CIA düzenli olarak masada oturuyor.

Bugün bu kitapta isimlerini verdiğim birçok kişi, muhtemelen etraflarında nelerin döndüğünden şimdiye kadar haberleri olmadığını iddia edip, çok aptal, çok saf ya da çok beceriksiz olduğunu ileri sürecektir. Bu arada meselenin içine şöyle bakmak mümkündür: Transatlantik etkinliklerle ilgili öncülük yapan başlar, *Council on Foreign Relations*'da (CFR) bulunuyorlar. CFR'nin CIA ile bütünleşmişliği var.<sup>9</sup> CFR'nin örneğin *German Council on Foreign Relations* gibi birçok şubesi var - Almanlar tarafından Alman Dış Politika Topluluğu'ndan (DGAP) daha iyi biliniyor; onun kuruluşunda CFR vaftiz babası olarak yanında bulunuyordu.<sup>10</sup> Hemen hemen bütün Ame-

<sup>5</sup> Bkz. <http://www.arte.tv/de/244,em=033674-000.html> ve <https://www.youtube.com/watch?v=5KxbQGQHjPo>

<sup>6</sup> Bkz. <http://www.heise.de/tp/artikel/24/24027/1.html>

<sup>7</sup> Bkz. [http://de.wikipedia.org/wiki/Der\\_Monat](http://de.wikipedia.org/wiki/Der_Monat) ve <http://www.heise.de/tp/artikel/24/24027/1.html>

<sup>8</sup> Bkz. <http://www.welt.de/print-welt/article655495/CIA-will-in-Notfaellen-Journalisten-rekrutieren.html>

<sup>9</sup> Birçok örnekten biri <https://www.cia.gov/news-information/speeches-testimony/2014-speeches-testimony/a-conversation-with-john-o-brennan.html>

<sup>10</sup> DGAP kendi beyanına göre dış politikaya yönelik düşünce oluşumunda her alanda etkili olmak istiyor. Yani bir lobi kuruluşudur. DGAP kendi hakkında her halükârda şunları yazıyor: "Özel, bağımsız, partiler üstü ve kamu yararına dernek olarak DGAP aktif olarak ve her alanda Almanya'daki dış politika bakımından düşünce oluşumunu izler ve siyasi danışmanlık yapar", "DGAP bildiriyor"dan alıntılandı, Markus Lux ile Gereon Schuch, Carl Friedrich Geordeler-Kolleg der Robert Bosch Stiftung; ekran kaydı yazarda mevcuttur.

rikan yanlısı lobi kuruluşları *Transatlantic Policy Network*'e (TPN) bağlıdır. Bu, Avrupalı ve Amerikalı büyük holdinglerin, medyanın ve beyin takımlarının lobi kuruluşu olarak anlaşıyor ve bunun için isimleriyle üye firmaları listeliyor, örneğin<sup>11</sup> Allianz, AT&T, BASF, Bertelsmann AG, Boeing, BP, Caterpillar Inc., Citigroup, Coca-Cola, Daimler AG, Dell, Deutsche Bank, Dow Chemical, Ericsson, Facebook, GE, Hewlett Packard, HSBC, IBM, JP Morgan, The McGraw-Hill Companies, Michelin, Microsoft, Nestlé, Oracle, Pfizer International, SAP AG, Siemens AG, S.W.I.F.T., Syngenta ve UPS gibi. Ve şimdi de bunu izleyen ve aynı şekilde yukarıda belirttiğimiz büyük holdinglerle birlikte *Transatlantic Policy Network* çatısı altında birleşmiş olan düşünce kuruluşlarının isimleri<sup>12</sup>: AmCham EU (*The American Chamber of Commerce to the EU*), *Aspen Institute - Berlin*, *Aspen Institute - Italy*, *Atlantic Council of the United States*, *Brookings Institution*, *BRUEGEL*, *Carnegie Endowment for International Peace*, *Centre for European Policy Studies* (CEPS), *Chamber of Commerce of the United States*, *Chatham House*, *Council on Foreign Relations*, *Center for Strategic and International Studies* (CSIS), Alman Dış Politika Topluluğu e. V. (DGAP), *European Policy Centre* (EPC), *European Round Table of Industrialists* (ERT), *European-American Business Council*, *European Institute*, *German Marshall Fund of the United States*, *Institut Français des Relations Internationales* (IFRI), *Trans European Policy Studies Association* (TEPSA), UNICE ve *US Council on Competitiveness*. Eksik olan sadece Atlantik-Köprüsü ve onun ortak kuruluşu *American Council on Germany* ve de Bay Rockefeller'in Trilateral Komisyonu'dur.<sup>13</sup> Belirtilen kuruluşların neredeyse hepsinde yüksek ayarlı politikacılar var. İşte yani büyük holdinglerin, medyanın ve düşünce kuruluşlarının içinde merkez medyanın birçok gazetecisinin ekonomi patronlarının, politikacıların ve bilim adamlarının tutul-

<sup>11</sup> Alıntılандı: <http://www.tponline.org/organisation/business-members>

<sup>12</sup> Alıntılандı: <http://www.tponline.org/organisation/cooperating-institutions/>

<sup>13</sup> Bkz. sayfa 33 adres [www.atlantik-bruecke.org/w/..fab\\_4250\\_interviewbroschuere\\_final.pdf](http://www.atlantik-bruecke.org/w/..fab_4250_interviewbroschuere_final.pdf)

muş olduğu ağ. Bunların hepsi sadece oyun oynamak mı istiyor?

*Transatlantic Policy Network*'un birçok hücresi ve çevre organizasyonu tarafından bizim için yüksek düzeyde beyin masajı hazırlandığına, kişisel olarak ikna olmuşsam bu bir komplo teorisi midir yani? Bu çok sayıda lobi kuruluşunun üyelerinin ve dostlarının, burslularının ve orada araştırma yapanların bakış açıları, büyük holdinglerin, gizli servislerin fikirlerinin ve ABD çıkarlarının mükemmel dönüştürücüsü haline gelene kadar ve onlara kuruluşların düşünceleri kendi düşünceleriymiş gibi görünene kadar ustaca biçimlendirilip daraltılmaktadır. Bu tarzda biçimlenen fikirler sonra haddi hesabı olmayan sayıdaki yayınlar ve öteki iletişim medyası, merkez medyada yumurta bırakır ve her seferinde kendi düşünce ürünü gibi satılır. Bu sebeple, eğer bu şekilde çalışan Almandaki merkez medya, Irak'ta ya da herhangi başka bir yerdeki ülkede basın özgürlüğü yoktur diye haber yayımlarsa tamamen saçma bir şey olur. Üstelik oradaki medyanın büyük çoğunluğunun bağımsız olmayıp, siyasi grupların borazanı olarak çalıştığı ileri sürülürse. Paraları ABD milyarderleri Soros tarafından ödenen sınır tanımayan muhabirler, bu türden uygunsuzlukları uzak ülkelerde severek keşfediyorlar - bizim Avrupa'da değil ama.<sup>14</sup> Bu arada bizim Alman dilindeki medyamız, siyasi grupların borazanı olup, Atlantik ötesi bütünleşmeler bağlamında gördüğümüz gibi hiçbir şekilde bağımsız değildir. ZDF'de ayrıca neredeyse bütün nüfuzlu redaktörlerin ve yayın yöneticilerinin parti kaydı vardır. Hatta bu arada ZDF tamamen yasal olarak Cumhuriyet'in en bağımlı kanalı olarak nitelendirilebilir. Çünkü Mart 2014'te Federal Anayasa Mahkemesi, kanalın organlarına siyasetin etki ettiği konusunda ihtar etti - ve ZDF - "devlet sözleşmesini" anayasaya aykırı buldu.<sup>15</sup> Yani siyasi grupların ZDF üzerindeki etkisi, anayasaya aykırı olacak derecede ileri gitmiştir! Bu, muz cumhuriyetindeki durumlar gibi bir şey oluyor.

<sup>14</sup> Bkz. <https://www.reporter-ohne-grenzen.de/pressemitteilungen/meldung/rog-bericht-zur-lage-der-pressefreiheit-in-der-kurdischen-region-kaum-unabhaengige-berichterstattung>

<sup>15</sup> Bkz. <http://www.heute.de/ZDF/zdfportal/blob/32482080/1/data.pdf>

Bu kitapta keşfettiğimiz şey, elitler tarafından yürütülen etkileme sisteminin siyasi güç çekirdekleridir. Bugün normalmiş gibi kullandığımız sloganların kökeni tam da çekirdeklerdir: “Küreselleşme”den tutun “dünya pazarlarının liberalleşmesinden”, “uluslararası terörizme karşı mücadele”den, “Arap Baharı”na kadar ya da işin içinde en hoyrat bombardımanlar varsa “hava saldırıları” gibi zararsız sözlere kadar. Ama her şeyden önce, Amerikan yanlısı elitlerin Atlantik ötesi etki sistemleri, savaş planlarını geliştiriyor. Hammaddenin ve gücün söz konusu olduğu 1980 ila 1988’deki İran-İrak Savaşı’ndan tutun da Afrika’daki birçok hammadde savaşlarından, 1990’daki Kuveyt Savaşı’ndan, Balkan Savaşı’ndan, 2003’teki Irak Savaşı’ndan, Afganistan Savaşı’ndan, Arap ülkelerindeki iç savaşlardan Ukrayna’ya ve Yakın Doğu’ya kadar. Ve bizim merkez medyamız bütün bunları gönüllü olarak propaganda yaparak izledi. Avusturyalı anlaşmazlık araştırmacısı Dr. Kurt Gritsch’in geniş araştırmasına göre nitelikli medyamız, “Savaş Kışkırtıcısı”<sup>16</sup> durumunda görünüyor. Saygın ekonomi gazetesi *Handelsblatt*’ın yayıncısı Gabor Steingart’ın kendisi, merkez medyadaki (örneğin *Frankfurter Allgemeine Zeitung*’un alfa gazetecileri) meslektaşlarını bu arada savaş kışkırtıcılığıyla suçluyor ve FAZ’ın yazısına “ruhsal celpname” adını veriyor. Hatta kendisi, 2014 yazının sonuna doğru FAZ’ı yanlış haberlerle Rusya’ya karşı savaş kışkırtıcılığını daha da artırmakla suçlamıştı.<sup>17</sup> Siz sevgili okurlar, günün birinde arkadan gelen kuşak tarafından bu savaş kışkırtıcılarını ne kadar zaman desteklediğiniz konusunda sorguya çekileceksiniz. Almanların beşte dördü yurt dışındaki Alman askeri operasyonlarına karşı çıkıyor.<sup>18</sup> Federal Cumhurbaşkanı Joachim Gauck’un durumu bambaşkadır.<sup>19</sup> Kendisi elit transatlantik Atlantik-Brücke der-

<sup>16</sup> Bkz. <http://derstandard.at/1331207267450/Kurt-Gritsch-Gut-inszeniert-die-Mainstream-Meinung>

<sup>17</sup> Bkz.: [http://www.horizont.net/aktuell/medien/pages/protected/Steingart-vs-FAZ-Kleinkrieg-um-die-grosse-Krise\\_121899.html](http://www.horizont.net/aktuell/medien/pages/protected/Steingart-vs-FAZ-Kleinkrieg-um-die-grosse-Krise_121899.html)

<sup>18</sup> Bkz. <https://www.freitag.de/autoren/vorabmeldung/deutsche-gegen-militaer-einsaetze-im-ausland>

<sup>19</sup> Bkz. <http://www.bundespraesident.de/SharedDocs/Reden/DE/Joachim-Gauck/Interviews/2014/140614-Deutschlandfunk-Interview.html>

neğinin üyesidir.<sup>20</sup> Merkez medyamızın diğer bölümleri gibi ABD'yi kışkırtanlara yakın duruyor.<sup>21</sup>

Eskiden gazetecilik yaşamımın büyük bölümünü savaş kışkırtıcılarına çalışmakla geçirdiğimden ötürü bugün utanıyorum. Başkaları utanmıyor. Tam tersine, birçok alfa gazeteci Amerikalı Ralph F. Goff ile ilişki halindedir. Adam, birçok Amerikan organizasyonunun arka planında faaldi. Rus beyanlarına göre Ralph F. Goff, 2014 yazına kadar Almanya'da CIA'nin istasyon müdürü imiş.<sup>22</sup> Resmi olarak "Foreign Service Officer at U. S. Department of State" ismini veriyordu<sup>23</sup>; bu duruma göre kendini zararsız diplomat olarak *Council on Foreign Relations* ile kamufle ediyordu. Tıpkı karısı Jennifer Goff gibi yabancıları transatlantik sohbetlerde CIA için kazanma konusunda uzmanlaşmıştı. Karısı Jennifer'ın bu yüzden 2004'te başka bir ülkeden çıkarılmış olduğu söyleniyor.<sup>24</sup> Amerikan hizmetlerinde bütün bunlar tamamen normaldir. Dünyaca tanınan ispiyoncu Edward Snowden uzun süre kamufle halde CIA için diplomat olarak Cenevre'de çalışmıştı.<sup>25</sup>

ABD'in gizli servislerinin soğuk savaş sırasında Atlantik ötesi kuruluşların kurulmasına yardım ettiği ve bu kuruluşlar üzerinden Almanya'da kamuoyunu etkilemek istediği konusunda bu kitapta yaptığımız açıklamaları hâlâ hatırlıyor musunuz? Bu kuruluşların hangi ABD gizli servis mensupları adına ödül dağıttığını ve ABD servislerinin Almanya'daki Atlantik ötesi vakıflarda hangi pozisyonlarda bulunduklarını hâlâ hatırlıyor musunuz? Bu konuda besbelli bugüne kadar hiçbir şey değişmedi. Çünkü bu Ralph F. Goff denen adamın, Berlin'den önce Viyana'da da (diplomat maskesi altında) CIA için çalış-

<sup>20</sup> Bkz. <http://www.cicero.de/berliner-republik/ein-praesident-fuer-die-eliten/48408>

<sup>21</sup> Bkz. <http://www.cicero.de/berliner-republik/ein-praesident-fuer-die-eliten/48408>

<sup>22</sup> Bkz. <http://ru-facts.com/news/view/37094.html>

<sup>23</sup> Bkz. <http://www.linkedin.com/pub/ralph-goff/b/779/279>

<sup>24</sup> Bkz. <http://ru-facts.com/news/view/37094.html> ve <http://cryptocomb.org/?s=jennifer+goff>

<sup>25</sup> Bkz. <http://www.neues-deutschland.de/artikel/935167.ein-buch-wie-der-nsa-skandal.html>

miş olduğu söyleniyor ve keza orada birçok alfa gazetecisini dostları olarak kabul ediyordu; 2014'te aşırı derecede gizli servis faaliyetlerinde bulunmasından dolayı Almanya'yı terk etmek zorunda kaldı. Onun çeşitli sosyal ağlardaki önemli bağlantılarını hemen bulup ortaya çıkarmak mümkündü. Herhalde şimdi çabucak silinecektir. Acaba bizim alfa gazetecilerimiz daha önce bu konuda neden haber yapmadılar?

Eğer kendinize bu soruyu hâlâ soruyorsanız, geriye, “başlangıca” dönünüz. Çünkü o zaman bu kitabı baştan itibaren bir kez daha dikkatlice okuyacaksınız.

Kitabın 81'den 84'e kadarki sayfalarını anımsıyor musunuz? O zaman son bir kez derin nefes alınız:

31 Ocak 2000 tarihinde o zaman 23 yaşındaki Federal Ordu Üst Onbaşı André Horn, Prizren (Kosova) sahra hastanesinde öldü. Kendisi Kasım 1999'dan beri Kosovo Force (KFOR) görevlisi olarak Kosova'ya atanmıştı. Federal Ordu ölüm sebebini resmi olarak meningokok-septisemi diye belirtti. Bunun doğru olmadığı anlaşıyor. Çünkü Münih-Ludwig-Maximilian Üniversitesinden Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (IAEA) izotop jeokimya uzmanı bilimci Prof. Peter Horn ile hekim ve tıp bilimcisi Horst Günther Siegwart, Üst Onbaşı Horn'un Kosova'da uranyum mermisiyle (Depleted uranium, DU, yani seyretilmiş uranyum) uğradığı ağır zehirlenme yüzünden ölmüş olabileceği sonucuna vardılar. André Horn'un cesedi mezardan çıkarılıp, dokuları bilimsel olarak analiz edilse Uranyum tarafından uğranılan radyolojik zehirlenmenin kanıtlanması bugün de mümkündür. Vefat eden Federal Ordu askerinin ailesinin böyle bir mezar açılması ve cesetten geriye kalanların uluslararası düzeyde kabul görmüş uzmanlar tarafından incelettirilmesi ya da ailenin savcılığa vereceği benzer bir dilekçenin defalarca desteklenmesi ricasını Federal Savunma Bakanlığı hep reddetti. Ayrıca bakanlık toplumda uranyum mermisinin tehlikeli olmadığını iddia ediyor. Ve bizim alfa gazetecilerimiz bakanlığı bu beyanında destekliyorlar. Şimdi bu kitabın 82. ve 84. sayfalarındaki dokümanlara bir kez daha iyice bakınız. O zaman geri planda çalışan bir-

liklerin ne kadar acımasız olabileceklerini hissedeceksiniz. Yani siz de cenazelerin üzerinden yürüeyebilir misiniz?

Son olarak sizden bir ricam olacak: Hangi gizli birliklerin bizim bilgi akışımızı kumanda ettiğini öğrendiniz. Medyamızın elitlere yakınlığını ve sonuçlarını da gördünüz. Her beyan adım adım belgelendirildi. Bir “komplo teorisi”nde ortaya gerçek çıktı. Başka bir ciltte büyük medya yayıncılarının hangi hilelerle ilan müşterilerini aldattıklarını öğreneceğiz. Bu konuda küçük bir tadımlığı sizlere bu kitapta verdim. Bununla ilgili olarak doğrudan branştan çıkan başka (belgelendirilebilir!) açıklamalarınız varsa göndereceğiniz mektup ya da kuracağınız ilişki beni sevindirir. Ve bir üçüncü ciltte isim vererek hangi gazetecilerin PR sanayisinin hangi gizli listesinde yer aldığını anlatacağım. Muhabirlerimizin büyük bölümü bu arada satın alındı. İsimlerden birkaçını bu kitapta sergiledim. Eğer siz de bir PR ajansının sahibi ya da çalışanı iseniz medya kuruluşlarının ya da gazetecilerin talepleriyle birlikte biçimlendirici yaşantılarınızı ya da bir firma bölümünde basın indirimiyle görevliyseniz ve belgelendirilebilir uyarılarda bulunmak istiyorsanız, ben bundan dolayı her an müteşekkirim: *info@ulfkotte.de* ya da *twitter* üzerinden doğrudan haber verebilirsiniz: *@UdoUlfkotte*. Dışarıdaki insanların kendilerini savunabilmeleri için nihayet doğruyu öğrenmeleri lazım. İnternette benim yazılarımı da takip ediniz, adres: *http://info.kopp-verlag.de/* ve İçyüzü Bilgilendirme Servisi’ne *http://www.kopp-exklusiv.de* adresine abone olunuz; ben orada da yazıyorum.